DAVID PARK

COMISARUL ADEVĂRULUI

Importanța acestei cărți magnifice constă în frumusețea scriiturii sale, în măiestria rostirii sale.
GLENN PATTERSON

„*Comisarul Adevărului* este un roman finisat, rafinat, însă în același timp o carte importantă [...] cea mai bună scriere a sa de până acum [...] El își propune să examineze ce înseamnă să fii în viață – și o face prin intermediul unei ficțiuni subtile, discrete, nu fără o sugestie a amenințării și întotdeauna curajoase.“

EILEEN BATTERSBY, *Irish Times*

„Îndrăzneață și convingătoare [...] se apropie de mister cu un fel de simplitate intransigentă care produce momente de frumusețe răvășitoare [...] este o carte magnifică și importantă.“

JOSEPH O'CONNOR, *Guardian*

„Cu o abilă și minunată simpatie imaginativă, Park reușește să navigheze pe cele mai periculoase dintre curentele tematice [...] Ni se reamintește că, prin scriitori precum David Park, romanul poate fi el însuși un fel de comisie a adevărului.“

New York Times

biblioteca rao

DAVID PARK

COMISARUL ADEVĂRULUI

Traducere din limba engleză
BOGDAN NICOLAE MARCHIDANU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PARK, DAVID
Comisarul Adevărului / David Park; trad.: Bogdan Nicolae Marchidanu. - Bucureşti: RAO Distribuţie, 2012
ISBN 978-606-93184-9-2

I. Marchidanu, Bogdan (trad.)

821.111(415)-31=135.1

DG Educaţie şi cultură

Programul Cultura

Acest proiect a fost finanţat cu sprijinul Comisiei Europene.
Această publicaţie (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului şi Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informaţiilor pe care le conţine.

RAO Distribuţie
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

DAVID PARK
The Truth Commissioner

2012

ISBN 978-606-609-93184-9-2

Pentru Alberta, James şi Sophie

„Se afla în Ierusalim, lângă piaţa de oi, un bazin numit în limba ebraică Bethesda, având cinci verande.

În acestea zăceau o mare mulţime de oameni neputincioşi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei.

Căci un înger se pogora la o anumită vreme în bazin şi tulbura apa: iar acela care primul după tulburarea apei păşea în ea era vindecat de orişice boală ar fi avut."

Sf. Ioan 5, 2-4

ÎNCEPUTURI

N-a fost niciodată altundeva decât acolo unde mai fusese. În afară de clipele când Fenton l-a luat să vadă marea şi alte câteva locuri de care abia îşi mai aminteşte, a fost doar unde a mai fost şi înainte. Familiar este pentru el ce ştie şi de care nu se desparte niciodată de bunăvoie, aşa că întreaga lui viaţă a însemnat un târâş lent prin siguranţa propriei sale zone, unde graniţele sunt bine fixate şi încadrate într-o reţea îngustă de străzi şi câteva drumuri mai largi pe care el doar rareori le-a parcurs până în centrul oraşului. Când pică ceva nu e niciodată vorba de ceva spectaculos – mărunţiş uitat pe prispa unei bucătării sau bănuţi de plată a vreunei facturi lăsaţi pe o poliţă în spatele vreunui ornament, ba odată chiar o veche lampă cu petrol pe care o păstrase până ce petrolul se consumase, după care o arsese. Nimic spectaculos, dar suficient cât să-i întreţină şi chiar alimenteze o ambiţie mai mare. Dorinţa de a fi cineva. Asta e tot ce-şi doreşte el cu adevărat.

Ca atare, resimte călătoria în care a fost acum luat ca pe un drum până la capătul lumii, şi este înspăimântat că ar putea cădea dincolo de marginea necunoscută şi neîncercată a acesteia. În maşină, înghesuit bine între oasele tari ale umerilor şi picioarelor celor doi bărbaţi, încearcă mai întâi să privească pe geam, socotind că trebuie să memoreze totul, ca să se poată întoarce cu prima ocazie pe care o prinde, dar pe măsură ce minutele devin ore, renunţă şi îşi dă seama că nu are cum să descâlcească îngrozitorul labirint de drumuri până la originea lor. E mai înfricoşat de distanţa pe care o străbate decât de cei trei bărbaţi din maşină, chiar dacă ştie că ei înţeleg la ce iau parte. Se simte ca şi cum s-ar scurge lent afară din lumea

căreia îi aparţine şi se gândeşte la un astronaut pe care l-a văzut odată la televizor efectuând nişte reparaţii în afara vehiculului spaţial, în vreme ce era ataşat de acesta cu un cablu. Ce se întâmplă dacă se rupe cablul? Iar în acea maşină el se simte brusc imponderabil, dus departe de casă şi de siguranţa cuibului de curenţi cărora nu li se poate opune şi pe care nici măcar nu poate să-i vadă. Îl apucă brusc tremuratul şi unul din bărbaţi se îndepărtează de el, ca şi cum ar fi fost speriat să nu ia cine ştie ce boală contagioasă.

Culeg de pe drum un al patrulea bărbat, care se aşază pe scaunul din faţă şi se uită lung la el, după care îi întoarce spatele. E o privire pe care el a mai văzut-o. Ştie ce spune ea, dar de această dată nu răspunde cu o privire sfidătoare, ci îşi pleacă ochii în jos. Dacă ar fi vorbit cineva din maşină poate că şi-ar fi dat seama la ce se gândesc ei şi ce avea să i se întâmple lui, dar singura voce îi aparţine bărbatului care stă pe scaunul din faţă şi care dă indicaţii de drum şoferului, fără a da din cap sau a face vreun gest, aşa că nici măcar nu e sigur că acele vorbe aparţin individului. Când bărbatul din dreapta lui scoate un pachet de ţigări şi le oferă ţigări celorlalţi, doar şoferul, cel mai tânăr dintre cei patru, cere una, care îi este aprinsă şi trecută în faţă. Şi el ar vrea una, şi chiar întoarce capul în lateral ca să se uite la posesorul ţigărilor, dar i se răspunde suflându-i-se fum drept în faţă.

Vrea să se ducă acasă, dar acum e prea speriat ca să mai rostească ceva. Încearcă să se gândească la asta. Dacă o spune, va părea un copil şi ei nu vor mai avea nici un fel de respect pentru el, dar poate că tocmai un copil ar trebui să fie acum. Poate că asta e cel mai bine pentru el, ca şi cum dacă ar fi suficient de mic ei l-ar duce la casa de care aparţine, l-ar livra înapoi pe strada lui ca pe un colet poştal. Fumul de la cele două ţigări pluteşte leneş dincolo de el; acum chiar are mare poftă de una. Se gândeşte să ceară, dar n-o face deoarece puştii nu fumează. Tăcerea începe să îl apese şi el simte că pluteşte în derivă în imensitatea spaţiului, ca şi cum ar fi fost separat de nava-mamă. Trebuie să găsească repede ceva de care să se agaţe, aşa că, în vreme ce frica i se insinuează lipicioasă pe gât şi îi piţigăiază glasul, el spune:

– Vreau să merg acasă.

Omul de pe scaunul din faţă se întoarce pe jumătate şi arată cu degetul spre el.

– Nu vorbi, zice el. Nu scoate o vorbă până ce nu ţi se va cere.

Vrea instinctiv să-i replice, să rostească ceva, dar individul din stânga lui îi înfige cotul în coaste, nu ca să-l rănească, ci ca să-l avertizeze, şi, simţind frica în acea atingere, frica altcuiva, tace.

Acum sunt la ţară şi câmpiile de pe o parte şi cealaltă a maşinii se rostogolesc ca nişte valuri verzi. Se întunecă şi nu se văd felinare. Este cel mai groaznic loc în care a fost vreodată; maşina începe să salte de-a lungul unei alei înguste, unde copacii se apleacă în faţă şi aproape că ating portierele cu crengile lor. După ce opresc în faţa unei case i se face semn să iasă – deja îşi dă seama că nimeni nu vrea să-l atingă –, iar când se dă jos priveşte cerul şi resimte groaza negrului ca de smoală şi a mulţimii de stele. Aproape că se bucură că ajunge în interiorul casei, după care se trezeşte într-o cameră, înconjurat de priveliştea confortabilă a mobilei vechi şi, chiar în vreme ce privirea lui o inspectează profesional înainte de a o abandona dispreţuitoare ca oferind prea puţine obiecte de şterpelit, încep întrebările.

– De ce ai făcut-o?

– Nu ştiu, răspunde el. Jur pe Dumnezeu, nu ştiu.

Primul lui răspuns îi aduce un dos de palmă peste faţă şi el simte picătura de sânge care i se scurge încet din nas şi cade fierbinte peste buza superioară, dar durerea în sine este aproape cauterizată de şoc. Curând după aceea urmează o lovitură în lateralul capului, care îi prinde şi colţul ochiului şi îi provoacă un junghi ascuţit de durere. Acum deja plânge.

– Încetează cu smiorcăiala înainte de a primi ceva pentru care să plângi cu adevărat, spune individul, iar el face ce i se spune, deoarece acest bărbat care stă în faţa lui îl înspăimântă mai mult decât oricine altcineva cunoscut de el vreodată.

Iar groaza provine nu de la izbiturile bruşte şi imprevizibile ale pumnilor lui, o chestie pe care el o înţelege, ci de la faptul că ochii individului îi spun că e o chestie personală, iar el nu pricepe cum se poate aşa ceva, de vreme ce nu s-au mai văzut niciodată până atunci.

– Când ai fost abordat pentru prima dată? Ce ţi-au spus? Cu cât ai fost plătit? Ce le-ai spus?

Sunt aceleaşi întrebări, reluate iar şi iar.

– Au spus că mă vor omorî. Că îmi cunoşteau familia şi că o va omorî şi pe aceasta, spune el, prefăcându-se că plânge. Nu le-am zis nimic – nu ştiam nimic. Am inventat nişte chestii pentru că eram speriat. Jur pe Dumnezeu că nu ştiam nimic despre absolut nimic. Cum aş fi putut să ştiu ceva?

Întrebările par să curgă la nesfârşit şi el le răspunde la toate cu ceea ce ei ştiu deja şi cu ce crede el că ar vrea ei să audă. Le oferă toate motivele existente şi vorbeşte cu sinceritate exersată îndelung, ca ei să îl creadă. Dar îi minte, deoarece el ştie că nu e răspunsul corect şi cum ar putea să dezvăluie, pentru sine sau pentru ei, adevărul că a comis fapta deoarece pentru o vreme asta l-a transformat în cineva? Că i-au plăcut întâlnirile cu Fenton, că din nimic şi de nicăieri a descoperit o importanţă de sine pe care a savurat-o aşa cum a savurat tot ce i s-a întâmplat vreodată. Se gândeşte la ziua în care Fenton i-a spus că îl lasă să plece, că nu mai era de nici un folos, că devenise o pierdere de timp şi de bani. Amintirea încă îi lasă un gust amar. Dar el n-a făcut-o pentru bani. Asta putea să jure cu mâna pe inimă, n-a făcut-o niciodată pentru bani.

Uneori are impresia că n-a făcut niciodată nimic pentru bani. Nici măcar în cazul spargerilor de locuinţe sau al furturilor. Mai precis, nu a făcut-o chiar pentru bani. Îi plăcea ceva anume când se găsea în casele altor oameni, când pătrundea în universul altcuiva, când le atingea lucrurile, când vedea ce au ei, cum trăiau ei. Uneori luarea de lucruri însemna doar modul lui de a-şi justifica sieşi ceea ce făcea şi riscurile pe care şi le asuma. Uneori, de asemenea, lua lucruri care n-aveau nici o valoare şi nu puteau fi vândute; le lua pur şi simplu pentru că îi plăceau şi voia să le aibă şi el o vreme, înainte de a le arunca.

Trebuie să mărturisească totul în faţa casetofonului care înregistrează şi uneori greşeşte şi ei trebuie să o ia de la capăt, astfel că totul durează mult. După ce crede că totul s-a terminat, el întreabă:

– Acum pot să merg acasă?

Dar nu primeşte nici un răspuns şi e lăsat singur în încăpere până ce o persoană care nu fusese în maşină vine şi se uită la el. Bărbatul

nu scoate nici o vorbă, dar îşi duce vârful degetului sub bărbie şi îşi înclină capul, ca şi cum l-a cerceta cu privirea. Apoi se aud strigăte de afară, voci certându-se, dar deşi el ştie că totul e legat de el, nu poate desluşi cuvintele prin uşa încuiată. Liniştea care urmează îl înspăimântă mai tare decât strigătele. Îşi atinge blând orbita ochiului cu buricele degetelor – simte pielea umflată şi uşor deformată, ca un rest de balon explodat, iar când împinge cu degetul, pielea se deplasează şi se întinde.

Când îşi apasă cu delicateţe nasul cu dosul palmei, pe piele cad picături întunecate de sânge uscat de culoarea ruginei, şi el le scutură aruncându-le pe podea. Încearcă să privească prin gaura cheii de la uşă, dar cheia înfiptă în cealaltă parte a broaştei îi blochează privirea. Ducându-se la fereastră, deschide draperiile şi încearcă să se zgâiască afară, dar nu zăreşte decât propria reflexie în geam şi, deşi ştie că ar putea stinge lumina, frica lui de întuneric îl împiedică să o facă. Este o fereastră mare, solidă, dar deasupra are două fante minuscule, nu mai mari decât o cutie de pantofi. Nu prea pare posibil, dar amintirea vocilor furioase şi liniştea de după aceea îl motivează să acţioneze, aşa că apucă scaunul pe care stă şi îl poziţionează lângă geam. Are nevoie de câteva secunde ca să priceapă cum să-şi îndoaie capul, dar după ce îşi dă seama ştie că poate reuşi. Ezită, brusc mai înfricoşat de ce îl aşteaptă afară decât de ceea ce se află în casă, după care, tremurând ca un înotător care tocmai iese din apele reci ale mării, îşi strecoară capul în lateral prin spaţiul îngust; în vreme ce picioarele lui zgârie geamul, îşi contractă umerii şi se strecoară prin deschizătură. E prea mică, prea îngustă, dar el îşi contorsionează trupul ca un ţipar şi centimetru după centimetru se târăşte prin acel spaţiu, până ce capul şi partea superioară a trunchiului ajung afară, iar după ce îşi coboară mâinile ca să ajungă la pervaz, picioarele i se eliberează în sfârşit; fără sprijinul lor, se rostogoleşte la pământ.

Lumea e ciudată, mai ciudată decât ştiuse el vreodată, şi asta îl face să rămână fără răsuflare. Îşi aude propriul scâncet de uimire când se uită în sus la luna albă şi plină, iar aerul este încărcat cu miresme pe care nu le recunoaşte. Se aude ţipătul îndepărtat al unui animal şi el îşi lipeşte spatele de masivitatea reconfortantă a zidăriei,

dar n-are parte de odihnă, deoarece aproape imediat aude o voce strigând în încăperea din spatele lui şi îşi dă seama că n-are încotro decât să se ridice în picioare şi să pornească în necunoscut. Înconjoară casa în fugă şi traversează curtea – şi încremeneşte brusc, căci nu e deloc sigur încotro să o ia. Se vede umbra cenuşie a unor bucăţi de metal dar groaza că acolo s-ar putea ascunde animale îl împinge de la spate ca să o ia prin partea laterală a casei şi să iasă pe un câmp plin de copaci. Ştie că nu e o pădure – copacii sunt aliniaţi în şiruri drepte –, dar habar n-are cum se numeşte chestia aia. În vreme ce fuge aude vocile urlând şi zgomote de uşi trântite. Vocile sunt furioase şi asta îl face să fugă mai tare, să se repeadă la adăpostul crengilor, uneori împiedicându-se peste terenul denivelat, iar picioarele lui dau peste obiecte dure care par a fi pietre îngropate în iarbă.

Nu mai poate fugi – n-a fost niciodată un bun alergător –, iar pieptul i se umple de foc, aşa că taie rândurile şi se furişează în spatele unui copac. Simte un miros pe care crede că îl recunoaşte – seamănă cu dulceaţa maronie a sticlelor goale de bere stivuite în spatele clubului –, iar când caută febrile prin iarbă mâinile lui dau peste un măr, dar care are carnea umflată şi putrezită, aşa că el îl aruncă dezgustat. Urmăritorii au torţe, iar capetele lor ceţoase şi gălbui de lumină se învârt încoace şi încolo, dar una dintre ele începe să îşi croiască drum constant înspre el.

– Vreau să mă duc acasă, rosteşte el, în vreme ce palma lui cuprinde scoarţa copacului, care îi conferă o senzaţie cum nu mai trăise până atunci.

Este inegală, mătăsoasă şi încreţită, şi pare atât de vie în mâna lui, încât el îşi doreşte brusc senzaţia de cărămidă moartă, de beton, de strada căreia îi aparţine, aşa că rosteşte iarăşi:

– Vreau să mă duc acasă.

Niciodată nu şi-a dorit ceva mai tare. Se uită la lumina care se apropie în arcuri legănate şi închide ochii preţ de o secundă, ca şi cum asta ar fi putut face lumina să dispară, dar când îi redeschide vede tipsia albă a lunii aşezată printre şirurile reci de stele şi forma umbroasă a urmăritorului apropiindu-se încet în penumbră.

HENRY STANFIELD

Dacă ea ar fi fost să îl roage personal şi să stea atât de aproape încât el să poată sorbi din profunzimile căprui ale ochilor ei, chiar şi acum el ar fi putut spune da. Însă ea este deja echipată cu costumul de scafandru şi stă rigidă cu ceilalţi în cealaltă parte a vasului, ca o figurină de Antony Gormley[1] îmbrăcată în metal negru. Chiar şi într-o profesie care continuă să se agaţe cu îndărătnicie de vestimentaţia unei epoci revolute, aceşti tineri bărbaţi şi aceste tinere femei par curios de separaţi de orice reflexie descifrabilă a sinelui lor şi, cu toate că el se uită fix la ea, ochii căprui-închis pe care îi îndrăgeşte atât de mult sunt adumbriţi de lumina care cade pe ochelarii ei de scafandru ridicol de mari. În gura lui adastă un gust bolnăvicios şi, cu fiecare clipă care trece, Henry Stanfield simte tot mai mult cum demnitatea lui se face încet ţăndări. Din fericire, a găsit un loc ferit ca să-şi golească conţinutul stomacului când vasul a pătruns pe un canal încercat de vânt, imediat după ce traversaseră False Bay. Se aşteptase într-o anumită măsură ca Oceanul Indian să fie neted ca sticla şi parfumat cu mistere, dar până acum albastrul incredibil al apei a fost încontinuu tulburat de valuri albe şuierătoare şi cu creste înspumate mari. În plus, la senzaţia tot mai intensă de absurd hilar, dacă nu chiar de vulgaritate, a expediţiei, se adaugă nevoia deloc bine-venită de a sta cu picioarele desfăcute şi de a voma, ca beţivii. A te deplasa undeva seamănă cu provocarea de a urca pe o scară abruptă şi asta simte el încercând să păşească peste resturile de pe vas care umplu puntea cu o harababură de găleţi, frânghii, fragmente de maşinării nedefinite şi haine.

---

[1] Sculptor britanic contemporan născut în 1950. (n.tr.)

La capătul unei călătorii practice de trei săptămâni în Africa de Sud, pentru a vedea ce lecţii se pot trage din experienţa unui proces pentru Adevăr şi Reconciliere[1], nu acesta este punctul culminant perfect prevăzut de el. Îl anticipase cu mare dorinţă şi chiar începuse să aranjeze o cină de sfârşit de călătorie într-unul dintre cele mai faimoase restaurante de pe coasta de est din Cape Town, unde s-ar fi aşezat la marginea a ceea ce el anterior presupusese a fi un ocean neobişnuit de elegant, ca să mănânce fructe de mare exotice şi unde el să spună poveşti pline de umor despre mecanismele legii. În fruntea unei mese lungi, cu trabucul şi paharul de vin în mână, distrând nou-formata echipă de secretariat cu o noapte finală a celor mai bune din vechile lui poante favorite, un repertoriu testat şi adevărat, garantat pentru stârnirea râsetelor. Ţinând instanţa la degetul mic – asta îşi imaginase el, nu ţinându-se de marginea unui vas vechi condus de cineva care arată ca şi cum s-ar fi modelat singur după personajul Quint al lui Robert Shaw. Bătrânul pezevenghi şi-a ridicat deja un crac al pantalonilor ca să dea la iveală o cicatrice albită, în formă de seceră, despre care pretinde că i-a fost provocată de un rechin. Mai degrabă a fost vorba de o cădere de beţiv noaptea târziu de pe o motocicletă sau de vreo împiedicare în echipamentele de pescuit pe vreun doc oarecare, dar uluitor a fost că atunci când individul i-a invitat să-i atingă cicatricea, să urmărească cu degetele presupusele urme de colţi, Laura fusese prima care acceptase oferta, ca un soi de discipol ros de îndoieli care întinde nervos mâna ca să simtă stigmatul. Apoi, unul câte unul s-au conformat invitaţiei, în vreme ce acest căpitan Ahab strălucea de mândrie şi de bravada care îi marcau fiecare dintre ordinele sale lătrate şi fiecare pas din mersul legănat cu care se plimbă de la un capăt la altul al bărcii, ca un crab plin de răni ale trecutului şi încercat de viaţă.

Singura plăcere pe care o descoperise în întreaga poveste nenorocită fusese aceea a ştergerii rânjetului de încrezut de pe faţa bătrânului

[1] Comisia pentru Adevăr şi Reconciliere a fost înfiinţată în Africa de Sud după abolirea apartheid-ului. Victimele abuzurilor au fost invitate în cadrul unor audieri să depună mărturie asupra suferinţelor îndurate, iar unele dintre ele au fost selectate ca martori în procese de condamnare a acestor abuzuri. (n.tr.)

lup de mare atunci când se prezentase la el cu documentele lui de exonerare, care se presupuneau că îl absolvă de orice responsabilitate în cazul în care vreun membru al expediției era mâncat de un rechin.

– Mulțumesc, căpitane, anunțase el, dar consider că e corect să te informez că acest echipaj pe care tu îți propui să îl scoți la plimbare pe ocean este, de fapt, o adunare de avocați, făcând parte dintre cele mai luminate minți ale dreptului. Așadar, ne poți oferi câteva secunde ca să parcurgem acest document?

În sufletul lui se bucurase de chicotele înfundate ale echipei lui, de expresia bruscă de neplăcere de pe fața marinarului, și resimțise o plăcere aparte în râsetul care încrețise ochii ei.

– Așa că organizatorii nu acceptă nici un fel de responsabilitate pentru vătămări individuale, pierderi de membre sau de proprietate personală, vătămări accidentale ale corpului în urma contactului intim cu vreo creatură prădătoare a oceanului, în special cu vreun rechin.

După aceea citiseră lunga listă de prevederi legale într-o parodie de exercițiu de studiere a legii, fiecare dintre ei găsind o propoziție pe care să o scoată în evidență spre amuzamentul general, până ce epuizaseră totul și conveniseră ca atunci când se vor întoarce acasă să înrămeze unul din documentele originale și să îl atârne în birourile lor.

În orice caz, amuzamentul acelui moment pare acum o compensație extrem de săracă pentru realitatea experienței care se desfășoară sub ochii lui. Hotărâseră limpede ca excursia să ia sfârșit în Cape Town, unde ultimele trei zile aveau să reprezinte timp liber, iar adevărul era că propunerea fusese inițiată chiar de el. După trei săptămâni de întâlniri sufocante și nesfârșite cu înfumurații și condescendenții de la Congresul Național African și cu sprijinitorii lor aleși pe sprânceană; după studierea în detaliu a documentației legale și întocmirea de lungi rapoarte; după drumuri lungi și inutile pe drumuri prăfuite către diverse așezări ca să vorbească cu cei care participaseră la procesul pentru Adevăr și Reconciliere și interminabilele discursuri despre nevoia de *ubantu,* filozofia africană a umanismului – după toate astea perspectiva de a încheia totul cu aerul mai răcoros al coastei oceanice și cu o relaxare cu greu câștigată

păruse extrem de plăcută. Fuseseră zile când se gândea la posibilitatea existenţei unor oportunităţi, a unor posibilităţi de dezvoltare şi chiar, în cele mai optimiste şi intime vise cu ochii larg deschişi, a consumării unor acte pasionale. Însă lucrurile luaseră o turnură proastă aproape din prima zi în care, în vreme ce nori umflaţi şi cu burţi albe acopereau albastrul profund al cerului şi ascundeau vârfurile muntelui, el descoperise că nu mai conduce o echipă compusă din oameni anterior studioşi şi sobri, ci o gaşcă de tineri exuberanţi lăsaţi liberi în prima zi de vacanţă de vară, moment în care, brusc şi cu amărăciune, el se trezise confruntat cu realitatea diferenţei lor de vârstă şi a prăpastiei faţă de ceea ce considera el că reprezintă conceptul timpului petrecut bine.

Lucrurile o luaseră din loc suficient de amuzant, cu o competiţie prin magazinele de la marginea oceanului pentru cumpărarea celui mai tare suvenir legat de rechini, competiţie la care şi el participase, achiziţionând un desfăcător de sticle în formă de fălci de rechin, după care, în apropiere de plajă, se adunaseră la un băruleţ cu verandă, sub o copertină artizanală din pânză, ca să-şi compare achiziţiile. În cele din urmă concursul luase sfârşit când Simon scosese un mic vas de WC din plastic, din care apărea botul unui rechin la tragerea apei. Băuseră bere din sticle şi el se simţise suficient de confortabil, încă bucurându-se de perspectiva de a putea modela restul timpului disponibil. Începuse să-şi închipuie că va urma dans după cină, începuse să se gândească la senzaţia ei în braţele lui, dar plăcerea intensă resimţită fusese curmată brutal când de ei se apropiaseră doi puşti albi care distribuiau pliante şi vindeau excursii de scufundare în cuşcă. Dacă cei doi ar fi vândut cea mai fină cocaină sau sex la liber, Stanfield nu şi-ar fi putut imagina vreo altă vânzare inducând o reacţie mai puternică în grup şi, în ciuda tentativei lui de a refuza ideea, prin ceea ce în aparenţă doar el considera o serie de replici şarmante despre faptul că întâlnise destui rechini prin tribunale de-a lungul anilor, în câteva secunde întregul grup cumpărase expediţia. Apoi, dintr-odată, rolurile se inversaseră şi pentru prima dată el se găsise la capătul dinspre recepţie al loviturilor lor colective. Ca atare, în vreme ce asculta cu atenţie, cu zâmbetul

tot mai subţire de la o clipă la alta, îi auzise spunându-i că va fi „experienţa vieţii“, că era „cel mai bun lucru şi ultimul răcnet“, că nu prezenta absolut nici un pericol şi că „n-avea să se teamă de nimic“. Această aluzie la teamă îi şterge ultimul rest de zâmbet de pe buze şi îl obligă să emită o tiradă grea şi stânjenitor de patetică despre responsabilitatea lui pentru siguranţa colectivă, ca şi o serie de întrebări retorice despre cum ar arăta situaţia dacă el ar ajunge să piardă vreun coleg în favoarea colţilor unui rechin. În vreme ce vorbele lui se rostogolesc bolovănoase pe gură, ştie prea bine că seamănă cu părintele unui copil neascultător sau cu un profesor care admonestează abaterile de comportament, aşa că, în disperare de cauză, încearcă să salveze ce mai era de salvat recurgând la titluri mari de o şchioapă din ziare, despre rechini care vânează şi mănâncă alţi rechini, dar nu reuşeşte să găsească argumentul suprem pe care îl caută, şi ca atare, în plină retragere, ridică mâinile în aer şi se predă.

Sunt astfel de momente când trista realitate a faptului că el aparţine unei alte generaţii îi trezeşte ca un pumnal ascuţit conştiinţa, amintindu-i că, de fapt, el este suficient de bătrân ca să fie tatăl celor mai mulţi dintre ei. Iar lucrul ăsta se vădeşte nu doar prin hainele lor şi în special prin predispoziţia lor de a purta pantaloni cu multe buzunare şi cu mai multe fermoare şi nasturi decât o salopetă de fochist; nu numai prin plăcerea lor de a trimite texte pe telefoane mobile, care sunt în mod constant ridicate în aer ca nişte medalii de onoare pentru a face cine ştie ce poze; nici măcar prin laptopurile şi iPod-urile lor şi îmbrăţişarea cu inocenţă curioasă de către ei a tehnologiei, ca nişte copii care au dat peste seturi de trenuri de jucărie Hornby sub pomul de Crăciun. Resimte totul cel mai puternic în folosirea limbii de către ei, în modul prin care, atunci când se simt emoţionaţi de ceva, revin la un vocabular minimalist care se învârte în jurul câtorva abia conştientizate trivialităţi şi îngrijorător de sordide exemple jargon colocvial, în modul prin care ei niciodată nu rostesc propoziţii complete, ci folosesc un soi de scurtături care par să-i servească admirabil în transmiterea eficientă atât a faptelor, cât şi a emoţiilor. Fiecare vorbă rostită pare o prescurtare, pare văduvită de plăcere sau stil, iar el presupune că de aceea ei preferă să

pătrundă în cuşca de oţel şi să fie coborâţi în ocean ca să vadă îndeaproape un rechin care se angajează în arta mai civilizată şi mai pretenţioasă a conversaţiei la masă. Resimte un sentiment de simpatie superioară pentru ei gândindu-se la nevoia lor insaţiabilă de fiori, mai exact de fiori de cea mai joasă şi mai vulgară speţă, care dezvăluie doar absenţa inteligenţei umane şi a aprecierii vieţii. Este generaţia *bungee jumping*, a celor care saltă plini de fervoare în sus şi în jos legaţi de o coardă care îşi diminuează întinderea, generaţia tabletelor de *ecstasy*, generaţia exceselor de tot felul. Dacă ar fi fost cu adevărat profesorul lor, i-ar fi strâns în jurul lui încercând să le explice că în fiecare zi a existenţei el cunoscuse fiorul, să le arate cum să descopere plăcere în căldura strugurelui copt de soare care transformă vinul în viaţă – explozia lentă şi dulce a ciorchinelui pe limbă; muzica, recviemul care te duce până la marginea propriei mortalităţi; şi mai presus de toate, mult dincolo de orice altceva, fiorul dat de trupul unei femei pe care îl atingi pentru prima oară. Nimic nu se compară cu acel prim moment, aşa că se simte plin de regrete că în relaţia lui cu Laura această plăcere reprezintă, chiar şi la nivel superficial, prerogativa altcuiva. Ea poartă inelul lui de logodnă pe deget şi, de fiecare dată când scânteiază în lumină, acesta trimite o săgeată spre inima lui, o amintire a faptului că ea s-a dăruit unui bufon din domeniul imobiliar, jucător de rugby, care ştie cât costă orice dar habar n-are de valoare, cineva care îşi cheltuieşte banii pe snobisme, una mai vulgară decât cealaltă, şi care pare să îşi irosească atât de mult timp pe terenul de sport sau de golf încât el se întreabă cât timp îi mai rămâne ca să-şi arate adoraţia faţă de femeia pe care în mod cert nu o merită. Stanfield se întreabă dacă tipul a văzut vreodată frumuseţea ochilor ei cu aceeaşi limpezime care pe el unul îl transfigurează de fiecare dată când îi întâlneşte privirea.

Mai e timp să se răzgândească şi să intre într-un costum dintr-acelea, ignorând faptul că asta îi va scoate burta în evidenţă, că el se va simţi redus la nivelul celorlalţi, dar dacă ea şi-ar face drum înspre el şi l-ar lua de mână, atunci fără îndoială că el ar urma-o. Oricum, ştie că e deja prea târziu – şi nu e deloc sigur dacă asta îi va salva onoarea sau i-o va pierde –, deoarece ea stă cu spatele la el, una dintre

fetişcanele de smoală care se contopesc fără încetare şi ale căror preocupări agitate acţionează ca o barieră de interzicere a accesului oricărui intrus. Motoarele navei sunt reduse la tăcere şi vasul saltă lin pe braţele schimbătoare ale valurilor, dar, uneori, ca şi cum s-ar afla la capătul unui braţ mai puternic, nava se afundă mai tare în apă înainte de a se ridica din nou. Presupune că sunt ancoraţi pe rău famata Alee a Rechinilor şi că în curând va veni vremea începerii spectacolului. Doi membri ai echipajului lui Ahab duc un bidon mare de combustibil şi varsă conţinutul lui peste bord. Stomacul lui se strânge din nou văzând un amestec stacojiu de măruntaie de peşte şi sânge curgând în mare, lăsând o pată imensă pe luciul apei. Fără să îşi dea seama de motiv, se gândeşte la mâinile însângerate ale lui Macbeth şi la vorbele lui despre înroşirea oceanului. Simte că scena pe care o urmăreşte are ceva puternic primitiv, ceva care aminteşte de amfiteatre antice şi jocuri barbare. Cel puţin vânătoarea modernă se îmbracă cu ceva ritualuri estetice plăcute, iar Stanfield simte un soi de ură împotriva ei pentru că vrea să participe la grozăvie, pentru o clipă îi doreşte ca întâlnirea ei cu monstrul să fie prea intimă, ca să fie confruntată cu nesăbuinţa întregii poveşti. Să fie îngrozită. Să simtă că are nevoie de ceva solid pe care să se sprijine. Să simtă umilinţa de a recunoaşte că el a avut dreptate, după care să-i ridice ochii plini de lacrimi spre el, ca să-i dăruiască liniştirea pe care el va şti să i-o ofere.

Dar reveria lui este zguduită din temelii de ţipetele de emoţie când zăresc pentru prima dată monştrii. Arată cu degetul, guiţă, ţin camerele de luat vederi întinse ca pe nişte flori cu petale argintii împrăştiind lumina, aşa că, în ciuda propriei voinţe, traversează puntea către locul de vizionare, frecându-şi dosul palmei de gură în încercarea de a şterge gustul amar de pe limbă. Sunt doi rechini: de culoare albastră-cenuşie galvanizată, cu pielea netedă şi întinsă ca plasticul ud, mai mari decât anticipase el şi înaintând cu lejeritate în apă, ca şi cum s-ar fi deplasat urmându-şi propria aroganţă tăcută. Unul se apropie, o umbră brusc ameninţătoare, cam la un metru sub suprafaţa apei. Pentru o fracţiune de secundă monstrul se iveşte lucitor în lumină. Celălalt are botul plin cu măruntaie de peşte, iar cu

coada agită sângele din apă ca pe o pată de vopsea care explodează, în vreme ce fălcile zdrobesc prada aşa cum un terier ar zdrobi un şobolan. Îşi simte propria inimă bătând un pic mai repede şi se muştruluieşte pe sine pentru asta înainte de a striga o remarcă şugubeaţă către grupul de spectatori, glumă care se pierde în valul de isterie de pe punte. Apoi, în vreme ce tancurile de aer sunt potrivite pe spinări şi cuşca de oţel este potrivită pe locul ei, se trezeşte că le stă în cale, aşa că îşi croieşte nesigur pe el drum către un nou loc de vizionare.

După aceea este şocat cel mai tare de felul în care sărăcia limbajului folosit de ei îi lasă fără mijloace de a transmite ceea ce văd. Cuvintele se rostogolesc în fragmente sparte, lipsite de coerenţă, până ce ajung să fie reduse la simple înşiruiri de litere şi aerul freamătă precum o coardă atinsă la nesfârşit de ţipete de „incredibil", „uau", „marfă" şi, poate cel mai popular termen, „naşpa". Sunt multe îmbrăţişări şi palme lovite în semn de salut, la care el nu ia parte, iar după ce Laura s-a schimbat şi vine în fugă ca să-i spună cum a fost, el evită să o privească în ochi şi ascultă cu indiferenţă, o indiferenţă pe care emoţia ei nu o va detecta. După ce ea termină, el încuviinţează şi zâmbeşte, o întreabă dacă îi place să danseze, dar în tot acel vacarm ea nu-i aude întrebarea şi îşi întoarce capul înainte ca el să o poată repeta. Apoi ea îl bate uşor pe antebraţ şi el încă o dată trebuie să îndure săgeata luminoasă care se reflectă din inelul ei. O urmăreşte cum se întoarce la colegii ei care se bat pe spate şi a căror prietenie, acum întărită de o experienţă împărtăşită, ridică deja o zonă de excluziune în jurul lor, aşa că, resimţind mai acut ca niciodată noua lui izolare, se duce la pupa navei şi se aşază pe o cutie răsturnată. Vântul în intensificare îi înmoaie faţa cu picături de apă sărată; după ce motoarele navei se trezesc la viaţă, urmăreşte cum marea începe să fiarbă şi se îneacă cu norii de spumă albă. Se întreabă cum se simt rechinii după ce au avut o întâlnire de aproape cu reprezentanţii umani ai legii, ai adevărului şi reconcilierii. Oare acum îşi împărtăşesc emoţiile şi le descriu ca „naşpa" sau „marfă"? Oare măcar posedă blestemul amintirilor? Încearcă să-şi menţină sub control furia în creştere spunându-şi că, prin folosirea unui pic de imaginaţie şi creativitate, totul va putea fi remodelat într-o istorisire bună,

din care el va reuşi să scoată hohote mari de râs. Deja construieşte în minte un portret comic al căpitanului Ahab şi caută o poantă prin care să transforme istorisirea în folclor. Evident că va trebui să reinventeze propriul său rol, să şteargă părţile neconvenabile care nu se potrivesc cu filonul principal al isprăvii, dar asta fac toţi artiştii, iar el e mai presus de toate un artist. Ţipetele şi râsetele echipei lui se înalţă încontinuu în aer: el se strâmbă gândindu-se cât de des va trebui să îndure reluarea întregii scene pe drumul înapoi spre casă, dar apoi, în vreme ce vasul virează încet spre mal, se linişteşte cu gândul plăcut că poate va reuşi să manevreze astfel ca pe timpul zborului înapoi ea să stea lângă el. În acea clipă amărăciunea sărată a aerului din jur este îndulcită puţin de imaginea închipuită cu ea odihnindu-şi capul pe umărul lui, iar pe măsură ce ea adoarme, el îşi imaginează căldura respiraţiei ei pe obrazul lui, felul în care gura ei se va întredeschide şi se va ridica spre el, ca a unui copil.

Mai presus de orice ei sunt copii, cu ochii strălucind de idealism şi de convingerea că raportul pe care îl vor prezenta peste o lună va lumina calea înainte, că ei vor fi jucat un rol important în construirea drumului de ieşire din marasm, în zidirea unui nou pod către vindecare şi iertare. Deci cum s-ar mai simţi dacă el le-ar dezvălui acum că totul a fost un joc de imagine, că tot ceea ce se va întâmpla şi modul cum se va întâmpla au fost deja stabilite, trasate, şi rigiditatea graniţelor principale a fost deja fixată, aşa cum se întâmplă pe orice continent după un război devastator? Există câteva mici zone disputate care ar putea fi lăsate în stare de neutralitate sau plasate sub administrare mixtă, dar în ansamblu treaba e ca şi încheiată. Aşa că poate nu a fost o chestie rea că ei şi-au luat deja porţia de distracţie compensatorie, că şi-au consumat ziua lor de relaxare la soare, ba chiar că au efectuat ritualul obligatoriu al vizitei pe Insula Robben[1], unde au avut parte de un tur ghidat de un fost prizonier. După aceea au făcut o poză de grup la intrarea în închisoare, sub semnul pe care scrie: „Servim cu mândrie".

---

[1] Mică insulă în largul Capului Vestic, folosită de autorităţile din Africa de Sud ca închisoare pentru condamnaţii de culoare în timpul regimului de apartheid. (n.tr.)

Un nor alb de pescăruşi zboară în jurul navei, păsările încremenind ca îngheţate brusc în aerul stratificat înainte de a cădea în picaj. El urmăreşte şi invidiază graţia lejeră a zborului păsărilor, elocinţa gesturilor, apoi privirea lui surprinde ceva în depărtare. Prea mare ca să fie altceva. La început nu vrea să recunoască, apoi începe să râdă. Se uită în jur căutând pe cineva cu care să împărtăşească gluma, dar nimeni nu e suficient de aproape ca să-i audă vocea; ca atare, când vorbeşte, cuvintele şi le adresează sieşi:

– Te aibă-n pază Dumnezeu,
Bătrânule Matroz!
Dar ce priveşti? – Cu arcul meu
Am tras în Albatros.

Nu poate fi altceva. Nimic nu are o deschidere aşa de mare a aripilor. Gluma e delicioasă şi el simte râsul voluptuos mângâindu-i gâtul şi încălzindu-l ca o arsură dulce de whisky. E un albatros – incredibil, e un albatros! Îl apucă brusc tremuratul. Cine e el? Bătrânul Marinar? Un Poseidon războinic, cu oasele albite de vreme? Samson, cu lanţurile lui zăngănind? Savurează ironia de sine şi fiecare ironie îi fixează amărăciunea zâmbetului mai adânc pe masca îngheţată a feţei. Un albatros! Îşi înalţă chipul către cerul alburiu şi un râs nebun ţâşneşte din adâncurile lui; strigă cuvântul „Naşpa!“ către stolurile de păsări în picaj care umplu aerul sărat.

Dacă e să fie sincer cu sine însuşi, şi sunt ocazii când recunoaşte beneficiile dureroase ale unor asemenea clipe, atunci trebuie să admită că titulatura slujbei a fost prima care l-a îndemnat să accepte. „Comisarul Adevărului“ are o aură frumoasă ataşată, iar salariul primit este aproape la fel de generos ca şi titlul. Tot în astfel de momente de sinceritate recunoaşte că în ultimii ani cariera lui s-a cam împotmolit, a deviat către măruntaiele plicticoase ca spălatul de vase şi mult prea tehnice ale anchetelor legate de dezastrele pe calea ferată, sau ale nesfârşitelor revizuiri ale stufoasei legislaţii antiterorism. După ce se mutase de la ceea ce socotea că reprezintă o

activitate tot mai muribundă şi mai lipsită de farmec în cadrul Baroului la munca în cadrul Tribunalului Internaţional şi la încercarea plăcerilor oferite de un oraş european culturalizat, continuase să trăiască pe deplin confortabil de pe urma celor două cărţi publicate de el pe tema drepturilor omului şi a jurisprudenţei. Câţiva ani de cursuri se dovediseră mai degrabă periculoşi – toate femeile acelea tinere şi frumoase căutând cu disperare perlele scânteietoare ale vorbelor lui –, dar, ca un alcoolic care munceşte într-un magazin de băuturi, el îşi dăduse seama că acela nu este locul cel mai potrivit ca să îşi petreacă restul zilelor, aşa că, atunci când se ivise ocazia să fie implicat în investigaţii legate de abuzuri contra drepturilor omului în diverse părţi ale lumii, o înşfăcase cu ambele mâini. Afacerea din Balcani îi asigurase reputaţia internaţională şi fără îndoială îl plasase pe lista scurtă pentru oferte de slujbe similare. În orice caz, fusese cu adevărat surprins să fie invitat personal de către primul-ministru în postul actual, unul dintre cele şase oferite, şi, în ciuda cinismului său, se trezise neaşteptat de flatat de acel telefon. Moştenirea de la mama lui irlandeză catolică şi tatăl lui englez protestant îi permite să se descurce în ambele tabere religioase şi, în ciuda faptului că şi-a petrecut primii doisprezece ani de viaţă într-o suburbie pretenţioasă a Belfastului, el personal nu deţine schelete religioase sau politice care să fie exploatate de vreuna din părţi. Nu deţine nici măcar amintiri semnificative sau dureroase care să-l îndemne a poseda ceva atât de puternic precum o prejudecată.

Titlul slujbei oferite are o aură magistrală ataşată dar şi o nuanţă mai degrabă totalitară şi industrială, iar lui îi place această juxtapunere de idei. Dar cel mai mult îi place să se gândească la cartea care cu siguranţă va ieşi din întreaga poveste şi deja are loc în sinea lui o dezbatere de idei privind titlul – *Întregul adevăr... Doar adevărul...*, poate chiar *Libertatea adevărului*. Le respinge pe toate ca prea evidente şi vulgare, ca pe pistele prea facile respinse de Perry Mason[1]. Până acum nu s-a decis asupra genului cărţii şi e posibil să includă acolo şi materiale autobiografice, să ofere relatări despre

[1] Avocat celebru din romanele poliţiste ale lui Erle Stanley Gardner. (n.tr.)

unele dintre etapele carierei sale, inclusiv despre părţile cele mai dramatice ale muncii lui din domeniul drepturilor omului. Se joacă cu ideea evitării unei lucrări aride academice şi a scrierii unei cărţi pentru o piaţă mai populară, în mintea lui ivindu-se deja imagini cu lecturi oferite la festivaluri literare din oraşele somnoroase englezeşti, în marchize încadrate de ghirlande suave de lumină.

Evident, există şi un alt motiv care i-a motivat acceptarea, dar există o limită privind recunoaşterea adevărului, limită pe care el nu este îndeajuns de pregătit ca s-o admită, nici măcar pentru sine, anume acela că a avea o fată care trăieşte în Nord poate fi un factor semnificativ de decizie. O fată pe nume Emma şi pe care n-a mai văzut-o de cinci ani. O coincidenţă bizară, preferă să îşi spună el, genul de coincidenţă pe care viaţa întotdeauna o scoate la iveală. Asta-i tot.

Lucrul pe care îl ştie însă bine este acela că, oricare ar fi recompensele rezultate din acceptarea lui, el le va fi meritat, fie măcar şi pentru faptul că îşi va petrece următorii doi ani trăind într-un oraş pe care îl consideră aproape la fel cum ar considera o bucată de noroi lipită de pantof şi de care ar vrea să se scuture. E adevărat că i s-a dat un apartament mai degrabă luxos cu privelişte la râu şi că s-au depus eforturi ca să i se îndeplinească toate cererile posibile, şi tot atât de adevărat este că se găseşte la doar o oră de zbor de casa lui din Londra şi de Hampstead Heath, dar gândul la slujba curentă înăbuşă orice fior de plăcere. Cu toate astea, mai există echipa de tineri adunată pentru a deservi procesul şi, bineînţeles şi nu în cele din urmă, minunata Laura cu ochi căprui, al cărui interviu de angajare plin de ezitări a necesitat o mână largă de ajutor înainte ca slujba să fie a ei. Şi totuşi, prin comparaţie cu pretenţiile unora dintre colegii lui din slujbe similare, preţul plătit de ei a fost mic. Se gândeşte cu dispreţ la însărcinatul finlandez, femeia aia micuţă şi grasă ca un butoi, cu picioarele ca nişte butuci, cu echipele ei de căţeluşi cărora li s-a permis să treacă peste legea carantinei; la obligatoriul judecător sud-african care pare să fi ţesut o adevărată reţea de relaţii în cadrul unei reşedinţe de cea mai bună calitate din Hillsborough.

Şi-ar dori ca acum în faţa lui să stea Laura, şi nu Beckett, care aşteaptă politicos la trei metri depărtare, individul care n-are nimic de spus, Beckett roşcovanul care a fost numit de PSNI ca ofiţerul lui de protecţie şi şofer. Beckett cu costumul lui gri Marks and Spencer şi cu pantofii lucitori, care tace ca un călugăr. Aerul de dimineaţă este răcoros şi marcat de un vânt şfichiuitor care răscoleşte obrajii şi îngustează ochii. Întotdeauna e bine să demonstrezi disponibilitate, dar acum el se întreabă de ce prezenţa lui a fost socotită ca necesară – fără îndoială ceva legat de cuvântul mereu pomenit şi adictiv „transparenţă". E imposibil să te adresezi autorităţilor fără să auzi cuvântul picurând de pe limbile lor precum mierea, de obicei cuplat cu o declaraţie pompoasă oarecare despre „integritatea procesului". Transparenţă şi integritate – cuvinte care fără îndoială ajută utilizatorul lor să se simtă înnobilat şi elevat pe un plan situat mai sus decât ascultătorii lui.

Aşadar, la ceea ce este el martor acum se presupune a fi implementarea practică a acestor concepte; în vreme ce primele dube de securitate şi vehicule ale poliţiei prind să-şi croiască drum prin domeniul portuar, el îşi ridică gulerul fulgarinului. Elliot, Simon şi Matteo stau la uşa bătrânului şi demult defunctului birou de proiectare al şantierului, gata să primească prima livrare, cu insignele de identificare de la gulere şi agrafele metalice de pe tăbliţele din mâini licărind slab în lumina de iarnă reflectată. În spatele lor stă o armată de asistenţi administrativi şi membri ai firmei private de securitate care a câştigat licitaţia publică pentru lucrare. El a avut deja parte de un tur de inspectare a gradului de renovare şi restaurare al clădirii, a inspectat sistemul high-tech de securitate – în mod clar diferit de cel utilizat de Northern Bank –, cu scanerele în infraroşu şi codurile de bare, dispozitivele de identificare prin amprentă palmară, senzorii de control al căldurii şi umidităţii, terminalele de calculator şi camerele de securitate internă şi externă. A văzut certificatul de la compania de control al igienei în care se declara că până şi ultimul rozător fusese exterminat în mod irevocabil din acele locuri. Aşa că aici, unde într-o eră anterioară, sub tavanul arcuit, erau desenate planurile de construcţie ale marilor nave transoceanice White Star, se

întind şiruri de mese metalice, partiţionate şi numărate, iar deasupra şi în jurul lor se aude zumzetul monoton al electricităţii şi al pregătirii de acţiune.

Pe cont propriu el a făcut deja un tur al zonei şi a descoperit că e înfricoşător de atrăgătoare, oarecum ca o vizită într-o tundră măturată de vânt a istoriei, unde fiecare an mai roade din ceea ce a fost odinioară, lăsând în urma lui doar docurile uscate şi acoperite de depuneri, şi bucăţi de beton crăpat din care ţâşnesc toate florile sălbatice posibile. Lăsând, mai presus de orice, sentimentul dezolant de spaţiu pustiit de ceea ce îl umpluse cu viaţă. Câteva dintre florile la care se uitase nu semănau cu cele pe care le ştia el, ca şi cum ar fi fost nişte mutaţii fantomatice ale metalului brut, trezit la viaţă de cine ştie ce instrument de lucru al unui sudor demult mort, nişte filamente ca de fier, cu pistile ca zgura de oţel. Când sosise acolo nu se vedea lumina soarelui, iar apele Golfului Belfast şi cerul se întâlniseră într-o întindere nesfârşită cenuşie. Acum râul era mai mic şi cerul se ridică un pic mai sus şi încearcă să imprime suprafaţa apei cu un nou model, dar aceasta rezistă şi pare să-şi îmbrăţişeze propria răceală. Galbenul palid al macaralelor enorme pare o tentativă de sfidare, dar ele par mici pe lângă gardurile gigantice care aşteaptă vreun Finn McCool ca să sară peste ele.

Şi deja ei vorbesc de restaurarea acestui loc conform pasiunii favorite a oraşului pentru mitologia autoconsolatoare. Va fi, fără îndoială, un uriaş parc tematic unde vor construi o machetă a marii nave, hoteluri şi expoziţii, sperând să aducă turişti din Japonia, din America, de pretutindeni, pentru o experienţă virtuală exclusivistă. Pe Stanfield îl mâhneşte gândul la vulgaritatea care se va declanşa, la felul cum îşi închipuie că va deveni acest loc, ca echivalentul vreunui oraş al cazinourilor din Deşertul Nevada. Îşi aminteşte brusc de ceva din copilărie, anume că se află în maşina tatălui său, de cealaltă parte a râului, mergând în spatele unui car deschis cu grâne şi cu porumbei odihnindu-se pe el. Mirosul dulce-acrişor al grâului. Traversarea râului şi alte păsări. Mari umbrele mişcătoare din stoluri de ciori, făcând cerul de un negru ca tăciunele. Probabil că totul se petrecea la sfârşitul după-amiezii, căci brusc podul însuşi se face

negru din pricina muncitorilor de la şantier plecând acasă, cu sufertaşele de prânz în mâini, pocnind din călcâie, cu vocile agitate ca ale puştilor care vând ziare pe la colţurile străzilor.

Blestemul memoriei. Cicatrice pe suflet. Chiar dacă cea mai mare parte a vieţii lui e la trecut, el se gândeşte doar la viitor, la ce mai poate fi savurat din viaţă. La experienţele care încă îl aşteaptă. Priveşte dincolo de apă şi zâmbeşte. Nimic nu îl amuză atât de tare precum tentativele stângace ale oraşului de a se reinventa ca un loc cosmopolit, nimic nu îl face să zâmbească mai tare decât să vadă noul machiaj urban. Aşa că, de cealaltă parte a râului, în faţa deşertului de depozite de cărţi, magazii de cauciucuri şi antrepozite comerciale, la marginea apei, se înalţă unele dintre clădirile mai recente ale oraşului, împodobite cu caracteristici care reflectă palatele veneţiene, dar arătând ca şi cum ar fi fost construite din piese ale vreunui joc de construcţii pentru copii. În spatele lui, Beckett tuşeşte şi el îşi aminteşte, întorcându-şi privirea, că şoferul nu dispune de beneficiul unui fulgarin. Faţa lui Beckett s-a înroşit în bătaia vântului, ca şi cum pielea i-ar fi fost jupuită, iar părul lui pare aprins în întregime, ca şi cum în cenuşiul dimineţei s-ar fi aprins un chibrit.

– E rece, spune Stanfield, ne întoarcem şi ne uităm la sosiri.

Beckett nu răspunde, ci dă simplu din cap şi îi deschide portiera ca să se urce pe bancheta din spate a maşinii. Stanfield observă verigheta lată de pe degetul şoferului, dar odată ajuns în maşină omul nu poate fi deranjat cu o conversaţie.

Sosirile curg de-acum; dosarele şi hârtiile sunt cărate în clădirea unde vor fi catalogate şi ştampilate cu data sosirii. Unele vin în cutii, dar cele mai multe sosesc în mape sau dosare verzi legate cu sfoară. Câteva au fost în mod clar rearanjate între coperte noi, dar cele mai multe poartă amprenta vechimii lor şi sunt marcate de neglijenţe – cercuri de funduri de căni, scrijelituri de pix, amprente de degete grase sau transpirate ale celor care le-au răsfoit. Unele dintre ele dau pe dinafară şi colţuri de hârtii ies ca nişte limbi afară din guri. Unele sunt duse în saci de plastic – de genul celor folosite pentru preluarea probelor de la locul unei crime. Îl încearcă un sentiment de hazard deprimant în legătură cu tot, o senzaţie de fragmentare care face rău

celor însărcinaţi cu adunarea documentelor laolaltă, celor a căror misiune se presupune a fi aceea de a le da un sens acelor documente.

Unul dintre poliţişti se împiedică şi un fişier este răsturnat pe jos. Se aude un icnet general, ca şi cum ar fi fost cu toţii martori la răsturnarea cenuşii dintr-o urnă funerară, şi, în vreme ce primele pagini flutură în aer, diverse mâini se grăbesc să se întindă după hârtiile scăpate. Una evadează de lăcomia degetelor şi parcă în ciudă se ridică pe moment mai presus de înălţimea capetelor înainte de a pluti încet înapoi spre sol şi spre capturare.

– Domnilor, cu atenţie vă rog!

Vocea autoritară a lui Matteo iese în evidenţă în vreme ce omul face un pas înainte cu braţele întinse, călăuzind aducerea obiectelor spre uşă. Stanfield îl felicită în sinea lui – e întotdeauna bine să vezi pe cineva exercitându-şi autoritatea, şi el e convins că asta diferenţiază pe cei conduşi de conducător. Sunt mereu oameni care, în ciuda aptitudinilor lor, nu dispun de ceea ce ar fi nevoie în momente de testare, cei care, în vocabularul misterios al tinerilor, nu au „sânge în instalaţie". Se felicită singur pentru leadership-ul pe care l-a demonstrat deja prin cererea, după un întreg circ de ameninţare cu demisia, ca toate fişierele şi documentele să fie luate din diversele lor locaţii pentru a fi depozitate într-un sediu central, sub protecţia independentă a Comisiei. După ce, în mod misterios şi fără îndoială convenabil pentru cei însărcinaţi cu protecţia documentelor, un al treilea dosar a dispărut, a devenit evident pentru toată lumea că e nevoie de acţiune imediată. Confruntat cu zidul de ezitări şi obstrucţii ridicat de birocraţii locali, Stanfield a dus întreaga echipă de însărcinaţi la uşa prim-ministrului, unde, sub perspectiva declanşării unui scandal internaţional, cererea lui a fost într-un final îndeplinită.

Aşa că acum, într-o dimineaţă cenuşie în Belfast, documentele sunt toate strânse, adunate în acest loc cu un convoi păzit după o întâlnire secretă aranjată dinainte. Sunt toate acolo, datând de peste trei decenii, inclusiv cele referitoare la persoane ale căror familii au refuzat să ia parte la proces. Mai bine de un sfert din cazuri cad în această categorie, unii deoarece au îngropat deja trecutul şi au ales

să nu îl învie, alţii deoarece preferă să nu facă publice aspecte ale cazului lor particular, şi, inevitabil, alţii, aflaţi în ambele tabere, care denunţă acţiunea ca o reglare de conturi, o conspiraţie. Stanfield s-a întâlnit chiar şi cu câţiva indivizi care deja au ajuns dependenţi emoţional de durerea lor, care şi-au alcătuit un soi de viaţă strâmbă şi de autocompătimire din asta şi care nu doresc să rişte să li se ia nici măcar aşa ceva, în schimbul unei zile cu adevărat însorite. Să le fie de bine, îşi zice el, deoarece nu are nici o dorinţă să-şi extindă eforturile mai mult decât e necesar.

Se uită la chipurile celor care stau în afara biroului de proiectare. Vântul le-a biciuit feţele, astfel încât ei arată ca şi cum ar purta însemne tribale subţiri pe carnea lor. Şi, la urma urmei, ce a fost totul în realitate în afară de un soi de război tribal patetic şi primitiv, în cadrul căruia doar înlocuirea armelor tradiţionale cu Semtex[1] şi alte asemenea mijloace a dus la atragerea atenţiei asupra lui pe o scară internaţională mai largă? Acum lumii nu-i mai pasă de asta, deoarece sunt războaie mai mari şi terori mai intense, şi tot ce rămâne în urmă este această curăţenie finală, chestia asta trasând o graniţă, chestia ailaltă dată uitării – eufemismele pe care el a trebuit să le suporte sunt virtual nesfârşite –, dar în vreme ce aruncă o ultimă privire către cerul posomorât, după care îi spune lui Beckett să îl ducă la birou, în mintea lui rămâne întipărită o singură imagine, aceea a unui câine bătrân, bolnav şi plin de purici, care se întoarce să-şi cerceteze propria vomă.

– Merge totul bine? îl întreabă Laura în vreme ce el îşi dă jos haina.

– A mers totul bine, cu excepţia faptului că unul dintre dosare a fost scăpat şi aproape pierdut în golf.

Ea nu e deloc sigură dacă se cuvine să râdă, până ce îl vede pe el zâmbind.

– Matteo ţine bine lucrurile sub control. Încă o oră şi ceva şi toate ar trebui să se găsească la locul lor. Am vreo şansă să primesc o cafea? A fost foarte frig acolo.

[1] Exploziv puternic. (n.tr.)

– Desigur, răspunde ea.

– Şi, Laura, ia una şi pentru tine, după care o să trecem peste întâlnirile de astăzi.

O urmăreşte cum pleacă din cameră. E îmbrăcată cu un costum albastru cu pantaloni, cu o haină scurtă tip bolero şi o eşarfă roz de mătase la gât. Se întreabă dacă logodnicul ei neanderthalian a muşcat. Pentru prima dată observă uşoara umflare a şoldurilor ei. Şolduri care vor adăposti copii ca păstăile de fasole. Îşi priveşte iarăşi mobilul dar, ca întotdeauna, nu are nici un apel de la Emma şi e puțin iritat pe sine pentru că în continuare fură pentru asta resurse valoroase de energie emoţională de la propriile sale nevoi, că merge mai departe cu această şaradă a uitărilor legate de zilele de naştere şi zilele de Crăciun. Dacă ea nu vrea să fie fiica lui, atunci el ar trebui să accepte asta, să-i respecte decizia. Îşi spune singur că viaţa merge mai departe, că poate pe termen lung e mai bine să trăiască fără obligații, că parcurgerea traseului fără bagaje îi conferă libertatea de care are nevoie.

Ar prefera ca Laura să găsească o ceaşcă şi o farfurie ca să-i servească licoarea, în loc de cana aia cu sloganul ridicol de pe ea, dar acceptă politicos. Ea se aşază de cealaltă parte a biroului şi când ia prima gură de lichid lasă o dâră subțire de ruj pe marginea cănii ei. Deja ceva din ea începe să-l dezamăgească puţin.

– Deci cine e primul? întreabă el, ştiind deja răspunsul.

– Mama şi sora lui Connor Walshe.

– Bine, şi tu o să iei notiţe?

– Da. Vrei ceai şi biscuiţi?

– Nu, cred că putem trece peste asta, avem multe de parcurs astăzi. Doar nu vrem ca cineva să stea mai mult decât este nevoie, ca să nu ne trezim cu o coadă afară.

O urmăreşte cum încuviinţează şi îi studiază faţa pe care ea o ridică. Este puţin prea mult machiată şi asta se vede cel mai bine pe obraji, dar ochii îi sunt luminoşi şi... nu-i vine în minte alt cuvânt decât scânteietori. Scânteietori precum inelul de pe degetul ei. Dar el rămâne mereu un optimist şi nu a renunțat complet încă la toate

speranţele. Cine ştie ce poate aduce lucrul împreună în circumstanţe de emoţii intense?

– Deci ai citit dosarul? o întreabă el.

– Da, şi cred că a fost decizia corectă ca primii să fie trataţi dispăruţii. Au fost obligaţi să aştepte atâta vreme răspunsurile.

– Da, sunt convins de asta, spune el, savurând aprobarea ei. Foarte bine, foarte bine. Însă este clar că nu dispunem de absolut nici o garanţie că aceste răspunsuri necesare vor veni de la sine.

– Ce mai poate fi câştigat acum prin ascunderea adevărului?

Pentru o clipă el se gândeşte la încercarea de a-i explica faptul că adevărul rareori reprezintă o chestiune de câştig, şi mai des o chestiune de ce anume s-ar putea pierde, dar sună telefonul şi o secretară îl anunţă că a sosit familia Walshe.

– Au venit mai devreme, dar nu contează. Vrei să-i întâmpini tu şi să-i aduci în încăpere?

O urmăreşte plecând înainte de a-şi îndrepta privirea asupra dosarului de pe birou. Conţinutul dosarului îl irită deoarece posibilităţile sunt atât de evidente şi survin atât de devreme în cursul procesului încât au potenţialul de a fi caracterizate drept un succes sau un eşec simbolic, fapt care va arunca o umbră de lungă durată asupra credibilităţii Comisiei. El are nevoie de un cadavru. Pur şi simplu. Alte genuri de cazuri pot fi răsucite pe toate părţile, înceţoşate, dar ăsta, la fel ca toate cazurile de dispăruţi, cere un rezultat perfect tangibil, iar el nu e deloc convins că poate reuşi aşa ceva. Cu toate acestea, dacă repurtează un succes, va fi din nou înconjurat de aură şi îi va împiedica pe toţi ceilalţi însărcinaţi să fure startul. Este un risc pe care el nu poate decât să şi-l asume.

Cu dosarul sub braţ străbate coridorul lung al clădirii din centrul oraşului care odinioară a fost în proprietatea Bisericii, trecând de ferestrele plumbuite şi intrând în încăperea mare care în capătul ei include două ferestre mari. Reprezentările din vitralii ale lui Hristos mergând pe marea răvăşită de furtună către discipolii îngroziţi şi vindecând omul orb sunt suficient de abstracte ca să fie mai degrabă considerate artă decât prozelitism religios. Cele două imagini au fost protejate de un ordin de conservare, aşa că au rămas

acolo, însă restul încăperii a fost neutralizat cu pereţi şi tavane false vopsite în culori deschise şi alb; în plus, a fost introdus un nou sistem de iluminat. Birourile şi scaunele executate pe comandă sunt confecţionate dintr-o cenuşă specială de culoare deschisă, iar încăperea este dotată cu un nou sistem de sunet şi facilităţi pentru traducere simultană în irlandeză şi scoţiana vorbită în Ulster dacă ar fi fost nevoie de aşa ceva.

Ia loc la una dintre mesele laterale mai mici şi deschide dosarul. Murdăria de pe el contrastează cu curăţenia din jur. O parte din el simte repulsie la gândul a ceea ce trebuie să atingă cu mâinile, îngrijorată de viruşii şi sporii care ar putea exista între paginile învechite. Se întreabă, cel puţin pentru sine, dacă nu ar fi bine să poarte mănuşi. Îşi spune că totul ar putea fi privit asemănător respectului pe care cărturarii îl afişează atunci când studiază manuscrise venerabile şi valoroase din muzee, dar, în vreme ce meditează la acest lucru, uşa se deschide şi Laura intră cu două femei în încăpere. În mod clar sunt mamă şi fiică, mama ţinându-se nervoasă de cotul femeii mai tinere. Lui îi place nervozitatea, căci o găseşte mult mai abordabilă decât furia sau agresiunea. Dimensiunile încăperii sunt de natură a le intimida pe cele două. Se ridică în picioare ca să le salute şi imediat se lansează în protocolul convenit înainte, îngăduindu-şi totuşi să îşi manifeste dispreţul pentru şabloane prin îmbogăţirea celui convenit cu stilul său personal.

– Sunt foarte încântat să vă cunosc, spune el. E foarte bine că aţi venit. Vă rog să luaţi loc.

Femeia mai vârstnică îi răspunde dând din cap, dar tânăra se aşază impasibilă, uitându-se fix la faţa lui. El sesizează ceva în privirea ei aţintită, ceva care îi creează un uşor disconfort, dar ea nu spune nimic când el se lansează în explicarea procesului, după care evidenţiază martorii care vor fi chemaţi şi cum vor fi interogaţi, le spune că au dreptul la consiliere juridică gratuită, le consiliază în legătură cu decizia de a admite presa la proces sau a o respinge. Cât vorbeşte, Stanfield se uită la tânără, pe care el deja o bănuieşte ca fiind persoana dominantă dintre cele două femei, şi încearcă să o cântărească din priviri. Are cam patruzeci de ani, nu e complet neatrăgătoare în

felul său comun, are ochi albaştri îngustaţi şi aţintiţi fix asupra lui, şi părul des şi negru prins prea strâns la spate cu o clamă. Aruncă din când în când câte o privire şi spre mamă, ca un soi de uşurare, dar când se uită înapoi întâlneşte iarăşi privirea neclintită a tinerei; treptat vorbele lui slăbesc ca intensitate, până ce între ei se lasă o tăcere stânjenitoare. E ca şi cum ea l-ar cunoaşte de undeva, ca şi cum l-ar mai fi întâlnit. El se uită la Laura şi ea îi zâmbeşte încurajator, dar înainte de a continua, doamna Walshe deschide gura:

– Îl vrem doar pe Connor înapoi ca să-l putem înmormânta cum se cuvine, rosteşte ea, cu o voce ca o şoaptă mai tare. Îşi strânge fiica de mână şi nu se uită la el în vreme ce continuă: Îl vrem acasă ca să-i oferim odihna de care are nevoie. Asta-i tot ce vrem. Nu vrem nici un fel de necaz; îl vrem doar acasă, unde îi e locul.

– Bineînţeles, bineînţeles, zice el. A fost o experienţă îngrozitoare pentru dumneavoastră.

– Ne-au spus că e plecat, că locuieşte la Dublin sau în Anglia, dar noi nu credem asta. Connor habar n-avea cum să trăiască altundeva în afară de aici, şi dacă ar fi trăit ar fi luat legătura cu noi. Un telefon sau o scrisoare – ne-ar fi trimis ceva.

– Şi n-aţi auzit nimic de el în tot acest timp?

– Nimic – nici măcar un cuvânt.

Ea îşi şterge ochii cu o batistă de hârtie, după care se uită la propriile mâini. Au degete subţiate şi venele albastre deja împing prin pielea întinsă şi pergamentoasă. Mâini îmbătrânite prematur. Inelele de pe ele arată ca şi cum ar fi de căpătat. Femeia arată mult mai bătrână decât vârsta ei reală. El îşi spune că poate ceaiul ar fi constituit o diversiune utilă, o contrabalansare la izbucnirea stânjenitoare de durere.

– Şi sunteţi mulţumite cu lista de martori citaţi? întreabă el, studiind lista cu nume alcătuită de secretariat.

– Nu, nu suntem.

Vocea e puternică, sigură pe ea, iar când el îşi ridică privirea, ea se uită sfidătoare. A dat drumul mâinii mamei şi stă ţeapănă pe scaun.

– Nu sunteţi mulţumită, domnişoară...

Caută numele ei în hârtii.

– Doamna Harper, intervine Laura.

– Te rog, Maria – nu vrem necazuri. Îl vrem doar pe Connor înapoi, nu căutăm necazurile. Apoi, întorcându-se spre el, mama continuă: Restul familiei nu vrea ca noi să trecem prin toate astea – mai ales băieţii mai mari. Ei spun că aşa doar atragem necazurile asupra noastră.

– De ce atrageţi necazurile? se miră el.

– Din pricina a ceea ce au spus despre Connor. Nu vor ca subiectul să devină iarăşi public.

– Cel mai bine ar fi ca întreaga familie să se comporte unitar în chestiunea asta. Aşa ne demonstrează experienţa căpătată în alte părţi. Dar dumneavoastră vreţi să mergeţi înainte?

– Cum altfel am putea obţine adevărul? Cum altfel l-am putea căpăta înapoi? Dar nu vreau nici un necaz.

– Mamă, asta e singura cale de a-l căpăta înapoi. Ţi-am explicat totul înainte. Am mai discutat despre asta de zeci de ori.

Vocea ei este încărcată de frustrare; când se uită la ea, Stanfield vede că ochii ei albaştri sunt aprinşi cu o intensitate care îl irită. E ceva ce el a văzut altcândva în ochii femeilor şi care niciodată nu a vestit ceva bun pentru el. Este focul care arde atunci când ele îşi iau zborul ca nişte refugiaţi într-o altă ţară, un teritoriu ale cărui graniţe sunt constituite în cea mai mare parte de furie amarnică şi ură atunci când ele îşi dau seama că ceea ce au decis în sinea lor reprezintă adevărul despre el. În această lume haotică el ştie că ele au călătorit dincolo de orice atingere posibilă, că au întrevăzut deja viitorul pe care li l-ar fi putut oferi el. Văzuse asta în ochii lui Martine la câteva clipe după primirea diagnosticului final, în prezenţa manifestării insuportabile de simpatie a tânărului doctor. După aceea, în maşină, în vreme ce ea se afundase într-o tăcere de mormânt, el simţise că ea îl ura cel mai mult pe el şi nu pe boala fatală. Din ce cauză? Pentru că el continua să trăiască în vreme ce ea avea să moară, pentru că ea merita viaţa mai mult ca el? Că în ciuda infidelităţilor lui, a păcatelor egoiste ale cărnii, ea avea să fie cea pedepsită? Acela trebuie să fi fost momentul în care căzuse sământa, ca şi după aceea, când ea şi Emma îi trântiseră uşa în nas ca să îşi plângă singure de durere, momentul când fiica lor ajunsese să creadă că păcatele lui avuseseră

cumva forţa miraculoasă să dea naştere şi să crească o tumoare malignă insaţiabilă.

– Aşadar, doamnă...

– Doamna Harper, îi reaminteşte Laura.

– Aşadar, doamnă Harper, nu sunteţi mulţumită cu lista de martori chemaţi?

– Maria, te rog, intervine doamna Walshe.

– Nu există altă cale – ţi-am explicat asta. Ştii că nu există altă cale.

– Noi doar îl vrem înapoi. Nu vrem nici un necaz.

– O cunosc pe fata dumneavoastră, domnule Stanfield, rosteşte ea brusc, fără să se uite la maică-sa.

Stanfield o priveşte, dar chipul nu-i trădează defel faptul că a auzit vorbele. Îi cercetează expresia de neclintire de pe faţă, dar dincolo de intensitatea privirii este incapabil să desluşească ce anume speră ea să dobândească, asta dacă speră ceva. Dacă e o ameninţare sau un soi de răzbunare? Să fie un indiciu că a aflat de la fata lui ce gen de persoană pretinde ea că e el?

– Emma? rosteşte el, nesigur în privinţa direcţiei convorbirii.

– Lucrez în aceeaşi şcoală.

– Sunteţi profesoară?

– Sunt asistenta ei de la clasă.

– Aşa...

– Dar după cum ştiţi acum ea lipseşte – e în concediu de maternitate.

El nu ştie nimic, dar se comportă ca şi cum ar şti, uitându-se la hârtiile din faţa lui, încercând să-şi menţină concentrarea şi să nu trădeze nimic din confuzia care l-a învăluit brusc.

– E un lucru îngrozitor să-ţi pierzi copilul, spune doamna Walshe, şi vorbele ei îl fac să tresară. Nimeni nu cunoaşte o astfel de durere în afară de cei care au trecut prin ea.

El se uită la fata ei, dar nu vede nici o schimbare în expresia ei şi nici un semn de legătură cu vorbele rostite.

– Trebuie să fie foarte dureros, zice el, îndreptându-şi privirea către spatele încăperii. Uitaţi ce e, ce-ar fi să vă duceţi acasă şi să

discutaţi cu familia, să vă gândiţi bine şi să hotărâţi dacă vreţi să mergeţi mai departe?

– Vrem să mergem mai departe. Vrem adevărul, răspunde fiica, deschizându-şi poşeta şi scoţând de acolo o scrisoare.

– Bine atunci, dacă asta e ceea ce vreţi. Dar aţi spus că nu sunteţi mulţumite cu lista de martori chemaţi...

– Am scris totul, am explicat aici. Numele e aici.

Însă femeia nu face nici un gest de a înmâna scrisoarea, al cărei plic alb contrastează puternic cu negrul hainei.

– Eşti sigură, Maria? întreabă mama ei, iar ca răspuns mut femeia mai tânără întinde spre el mâna, oferindu-i scrisoarea.

Când o ia, pentru o fracţiune de secundă, obiectul pare scrisoarea de la fiica lui pe care cinci ani de separare nu i l-au adus niciodată, şi în mâna lui plicul pare brusc fragil. Îl pune peste dosar, ţinându-l de capete cu ambele mâini. Numele lui este scris deasupra. Nu mai ţine minte cum arată scrisul de mână al fiicei lui.

– Nu vă vom mai răpi timpul, declară fata, ridicându-se şi făcându-i semn mamei. Vreau să citiţi scrisoarea. Tot ce avem de spus este scris acolo.

– Vom relua legătura foarte repede, anunţă el, dar şezând pe locul lui. Laura, le conduci tu pe doamna Walshe şi pe doamna Harper?

Le urmăreşte îndreptându-se spre uşă, cu sunetul paşilor trezind ecouri în liniştea de biserică a încăperii, apoi se uită curios la plic. Oare ce i-ar plăcea să spună? Că ea nu-l urăşte, că înţelege că a iubit-o pe Martine în felul lui, în felul lui imperfect, în care n-a vrut niciodată să o rănească sau s-o umilească dinadins? Că ea îşi doreşte ca lucrurile să fi stat altfel? Încearcă din nou să-şi aducă aminte cum arată scrisul ei de mână, dar amintirea este o pată ceţoasă. Oare o va putea el convinge vreodată că a iubi multe femei – şi încearcă să se convingă şi pe sine că a simţit întotdeauna iubire – nu înseamnă că a nutrit mai puţină dragoste pentru ele două? E foarte important pentru el să ştie că e vorba de iubire, deoarece altfel totul a însemnat doar o satisfacere sordidă a sinelui, şi el nu poate crede aşa ceva. Adevărat, a existat întotdeauna dorinţa, tresăririle cărnii, dar el îşi

spune că originile acestora au existat întotdeauna în creierul lui, în capacitatea lui de a adora şi adula frumuseţea.

Fata lui va avea un copil al ei. Îl încearcă o confuzie atipică legată de sentimentul care îl încearcă. Ținând plicul nedeschis în mâini, la început simte plăcerea perversă că într-o bună zi şi ea va simţi cum e să fii judecat şi găsit vinovat de dorinţă. Este prerogativa tuturor copiilor să arunce răceala privirii lor critice asupra slăbiciunilor părinţilor. Îşi spune sieşi că nimeni nu scapă de aşa ceva. În câteva clipe însă, plăcerea de moment este înlocuită de o senzaţie a distanţei enorme la care ea s-a îndepărat de el. Un copil o va duce într-un alt loc, poate o va purta în mod irevocabil dincolo de orice posibilitate ca el s-o ajungă sau dincolo de orice nevoie viitoare de el. Şi mai e şi un copil pe care el s-ar putea să nu-l vadă niciodată. Nu ştie ce să simtă faţă de copilul nenăscut, dar când Laura revine în încăpere nu-şi mai întoarce privirea spre ea, deoarece este brusc înspăimântat ca ea să nu descopere că este privită de un bătrân.

– Interesant, spune ea, postându-se de cealaltă parte a biroului. N-ai deschis scrisoarea încă?

– Nu, răspunde el. Nu încă.

– Felicitări.

– Felicitări?

– O să fii bunic.

El îşi ridică privirea şi pentru prima dată nu resimte plăcere văzându-i zâmbetul, după care deschide plicul cu mişcări încete.

Nu e sigur deloc dacă să-i dezvălui ceva lui Beckett sau nu. Nu e treaba lui şi lui Stanfield nu-i lasă impresia unui om care i-ar mulţumi pentru că-i împărtăşeşte chestiuni personale, aşa că la început doar îi dă adresa şi îi cere să-l conducă acolo. Este la o distanţă de aproape douăzeci şi cinci de minute în afara Belfastului, într-un orăşel ordonat, unde populaţia rurală autohtonă şi navetiştii de clasă mijlocie conlocuiesc în bună pace. Când Beckett îl întreabă dacă ştie mai exact unde e adresa, el trebuie să mărturisească că nu ştie, aşa că trebuie să oprească şi să ceară indicaţii la un atelier auto din partea locului. Este un drum de cinci minute cu maşina de la strada

principală a aşezării. Simte o stare de nervozitate apucându-l, aşa că încearcă să uite de asta iniţiind o conversaţie.

– Ai copii? întreabă el.

– Doi, răspunde Beckett. Două fete.

– Câţi ani au?

– Cea mare are nouă, cealaltă şase.

Stanfield are senzaţia că anchetează un inculpat hotărât să nu dezvăluie nimic. De cealaltă parte a drumului se văd schelete de case noi, toate deprimant de asemănătoare.

– Şi cum le cheamă?

– Flora şi Fiona. Mama lor e scoţiană.

Inspectează cu privirea casele din Close, căutând indicii după care să ghicească locuinţa fetei lui, dar îşi dă seama că habar n-are ce anume caută şi starea de nervozitate începe din nou să-i scurme stomacul. Ce groaznic e să fii înspăimântat că îţi vezi propriul copil. Ar fi pentru prima dată în cinci ani, cinci ani în care ea a pus mâna pe un soţ pe care el nu l-a cunoscut, şi-a luat o slujbă în învăţământ despre care el nu ştie nimic şi acum e pe cale să nască un copil. Mereu copila încăpăţânată, iar absenţele lui frecvente din timpul adolescenţei ei au contribuit la distanţarea de orice intimitate care se presupune că ar trebui să existe între tată şi fiică, dar şi la întărirea legăturii dintre ea şi mamă.

Beckett îi aruncă o privire în oglinda retrovizoare ca să vadă unde ar vrea el să oprească. E greu să vezi plăcuţele cu numere în întuneric. Oare ea o să vrea să-l primească, să-i dea voie înăuntru? Zăreşte un număr şi apoi îşi dă seama că se întinde pe lungimea a două case.

– Aici, rosteşte el, ca şi cum ar fi ştiut dintotdeauna.

Este o căsuţă gen bungalow mică şi separată, cu ziduri albe şi o pajişte minusculă deschisă spre şosea. Pe aleea de intrare se odihneşte un Volkswagen Golf gri – a uitat cum îşi dădea seama cât de veche e o maşină după numărul de înmatriculare. Lumina din camera din faţă este aprinsă, dar draperiile sunt trase, aşa că poate vedea puţin din holul de intrare prin glasvandul din cealaltă parte a uşii. Nu are chef să se dea jos din maşină. Holul este zugrăvit în crem şi se pare că pe jos are parchet normal sau laminat, care duce

până în bucătărie. Casa este îngrozitor de banală, lipsită de orice trăsătură sau element arhitectural care să-i permită să întrezărească ceva din viața trăită înăuntru. Beckett îl privește din nou în oglinda retrovizoare și, chiar atunci când își dă seama că trebuie să se dea jos și să deschidă portiera pentru celălalt, Stanfield se apleacă în față și îl oprește bătându-l ușor pe umăr.

– Îmi pare rău, spune el. Tocmai mi-am amintit ceva important. Trebuie să mă întorc la apartament.

Se lasă la loc pe spatele canapelei și evită să-l privească pe Beckett în ochi în oglindă, în vreme ce mașina este întoarsă pe drumul către oraș.

Când ajung aproape de apartament, simte că ezită să se întoarcă la pustietatea locuinței și aproape că e pe punctul de a-l întreba pe Beckett dacă nu vrea să meargă undeva să bea ceva, dar știe că demersul lui e lipsit de speranță și că e nepotrivit să ceri asta cuiva care e la datorie și mai și șofează pe deasupra. După ce mașina se oprește în fața blocului, Beckett se dă jos și deschide portiera.

– Îmi cer scuze pentru drumul irosit, rostește Stanfield, conștient că pentru Beckett ar fi fost mult mai simplu dacă recunoștința pentru serviciul prestat ar fi fost demonstrată printr-o recompensă bănească discretă.

Stă și se uită după mașina care dispare lăsând în urmă o dâră de lumină ce se micșorează încetul cu încetul. Se întreabă dacă Beckett își va vedea cele două fete când ajunge acasă sau dacă ele vor fi adormit deja. Poate va avea noroc și le va prinde înainte să treacă în lumea viselor, și atunci se va așeza pe marginea patului și le va întreba cum le-a fost ziua. Introduce numărul de acces în panoul de lângă ușă, apoi ia liftul până la ultimul etaj, încercând să-și aducă aminte de momente asemănătoare petrecute cu propria lui fiică dar, deși e convins că ele au existat, amintirile sunt vagi și încețoșate de trecerea timpului. Se uită fix la el însuși în oglinda din lift. Oare a iubit-o vreodată așa cum s-ar fi presupus că trebuia? Chipul i se ascute, ridurile sunt mai pronunțate pe la colțurile ochilor și pe frunte. Are nevoie de o băutură ca să liniștească tremurul interior, o băutură care să-i anihileze acest acces neobișnuit și nedorit de sentimentalism.

Un copil înseamnă o responsabilitate. Iar responsabilitatea se poate transforma uşor în povară. Acum, că ea a ales să-l elibereze de aşa ceva, de ce ar mai trebui să resimtă vreo vină? Mai bine să se bucure de eliberare, mai bine să-şi întindă aripile. Clipeşte, ca şi cum gestul reflex i-ar îngădui să socotească mai limpede totul, dar în oglindă se concentrează asupra părului care începe treptat să-i cadă de pe cap. A început să arate aşa cum arăta tatăl lui în acele poze de familie alb-negru.

Când intră în apartament nu aprinde luminile mari. Fără să-şi dea haina jos, îşi toarnă ceva de băut şi se duce la fotoliul de lângă fereastră. Undeva jos, pete tremurătoare de lumină scânteiază pe fundalul negru al râului. Masa întunecată de apă pare atât de neagră şi de groasă încât el are sentimentul că ar putea întinde să o cuprindă în palmă fără să verse vreo picătură. Vinul pare acru şi el ştie că oricât de mult ar bea, licoarea nu-i va disipa senzaţia tot mai intensă de solitudine pe care i-o conferă apartamentul. Undeva jos, spre dreapta lui, se vede ceaţa albicioasă a terenurilor de tenis iluminate şi ale clubului privat la care şi el a primit un carnet de membru. Încearcă să-şi mai revină gândindu-se la o partidă de tenis cu Laura, după care ea vine în apartamentul lui situat la o distanţă convenabilă ca să bea ceva şi... în fine, un lucru duce la un alt lucru, numai că fantezia lui adolescentină pare deznădăjduită şi disperată. Oricum, scânteia trezită prin conştientizarea ei în mintea lui îi confirmă ceea ce el ştie deja, anume că există o singură salvare din calea singurătăţii din inima lui, şi aceea nu se regăseşte într-o sticlă de băutură.

Ezită şi încearcă un ultim pahar de vin, dar ştie că e degeaba, aşa că se duce la baie şi îşi împroaşcă apă pe faţă, apoi se şterge cu delicateţe cu un prosop alb, ca şi cum i-ar oferi feţei o alinare blândă contra şocului apei reci. Se uită la sticluţele cu parfum, îşi plimbă arătătorul peste ele ca un om care e pe cale să aleagă o carte dintr-un raft şi se opreşte la Guerlain. Îi place cuvântul la fel de mult ca şi esenţa – citrice, lapsang, seminţe de hibiscus şi floare de patchouli. Îşi dă puţin pe obraji şi pe gât şi simte un fior de vigoare înnoită, şi atunci blesteamă haznaua de ţară în care s-a trezit temporar cu domiciliul din pricina dizgraţiei lui de moment. Îşi spune sieşi că e greu

să îţi înalţi capul într-un ţinut uitat de Dumnezeu, unde o navă care s-a scufundat şi un fotbalist alcoolic sunt consideraţi icoane sfinte.

Îşi îndreaptă cravata şi îşi trece o mână prin păr, convins că vor mai trece zece ani până ce rărirea părului se va transforma într-o chelie parţială, plină de demnitate. Numărul se găseşte exact acolo unde îşi aminteşte el că l-a notat; zâmbeşte când îl vede listat în agenda lui de adrese la rubrica „Urgenţe". Îi fusese furnizat de un fost membru al personalului civil care îi botezase misiunea din Nord cu sintagma „exilul din Gulag" şi îi recomandase locaţia ca fiind de mare clasă şi discretă din toate punctele de vedere; îşi blochează propriul număr şi formează celălalt număr. Îi răspunde o voce de femeie, politicoasă, cu ton de om de afaceri, fără extremisme de accent şi, din fericire, lipsită de prefăcătorii, pricepută în astfel de treburi intime. Da, va plăti bucuros cu bani gheaţă. Preferinţe personale? Nu-i poate spune că un bun cunoscător nu are favorite anume sau că parţial plăcerea se regăseşte în surpriză, în unicitatea fascinantă a fiecărei femei, aşa că alege la întâmplare din meniul pe care ea i-l oferă. Îi plac adjectivele folosite de ea, cuvintele extrem de politicoase şi de o plăcută modă veche precum „elegantă" şi „educată", dar se strâmbă puţin la „cu inima fierbinte". Nu are nevoie să i se amintească faptul că este vorba de o pură operaţiune comercială, dar nici nu are nevoie să considere că e vreun act de caritate. Nu, nu acasă la el – o va întâlni într-un hotel din centrul oraşului şi e bucuros să accepte recomandarea ei. Da, ea poate face aranjamente şi poate plăti camera înainte – pur şi simplu va adăuga costul suplimentar la plata fetei. Femeia are nevoie de un nume, nu contează ce nume, iar pentru o secundă, confruntat cu dificultatea unei asemenea alegeri, el are probleme. Femeia a mai trecut prin aşa ceva, şi îi propune nume care în urechile lui răsună ca ale unor foşti fotbalişti sau ale unor comis-voiajori; cercetând cu privirea stiva de CD-uri din apropierea telefonului, el îi spune în sfârşit că se va numi John Tavener.

Se simte un pic nervos când ia loc pe bancheta din spate a taxiului. Nu este vorba de o experienţă nouă, dar nici de una deosebit de cunoscută. Zile de disperare. Împlinirea nevoilor. Încearcă să-şi amintească chestiunile formale, parcurge în minte o listă de verificări,

confimându-şi pentru sine că şi-a lăsat portofelul în apartament, că dispune de banii gheaţă necesari, că nu are documente personale asupra lui. Are un card de credit ascuns cu atenţie pentru urgenţe neprevăzute.

Oraşul pare necunoscut, golit de trăsăturile lui diurne şi îmbrăcat acum într-o haină de neon puternic, care îl face la fel de anonim precum toate oraşele noaptea. Cu toate astea, pe măsură ce se apropie de centru, Stanfield remarcă o anumită nuanţă de ieftin şi vulgar, acelaşi stigmat al clasei muncitoare purtat de oraşe precum Glasgow şi Liverpool, prea puţin înfrumuseţat de construcţii noi şi de luciul sticlei şi al luminii; apoi sesizează ceva primitiv care pândeşte chiar sub acel aspect de suprafaţă. Să fie pură imaginaţie, faptul că el are bani în buzunar sau pur şi simplu faptul că e un străin într-un oraş noaptea generează senzaţia de ameninţare? Privirea lui urmăreşte un grup de fete sumar îmbrăcate, care se ţin de braţ, părând imune la frig, purtându-şi doar sexualitatea lor înnăscută ca pe o haină în vreme ce tocurile lor înalte ţăcăne pe asfalt ca un cor de sunete. O ceată amorfă, negrupată, de tineri cu cămăşi descheiate la gât se apropie de fete cu un scop nedefinit. Unul dintre tineri ridică o halbă de bere în aer ca un salut la adresa femeilor care trec prin apropiere. Pe grilajele primăriei stau adunaţi mai mulţi rockeri zdrenţăroşi, negri precum nişte corbi. E la fel ca peste tot şi ca nicăieri anume, dar el îşi spune că dacă ar coborî geamul portierei ar simţi izul de sulf care umple aerul, ca şi cum tocmai ar fi fost aprins un chibrit, parte a senzaţiei latente de frecare, limita dură a vieţii care poate lovi pe oricine în mod neaşteptat şi neprevăzut în acest oraş.

Privirea lascivă a şoferului de taxi se prelinge peste fiecare grup de tinere femei pe lângă care trec, şi când depistează o fată ceva mai dezbrăcată scoate pe gură un mic şuierat, pe care Stanfield nu e sigur dacă să-l interpreteze ca fiind de plăcere sau de dezgust plin de excitare.

– Câteva sunt bucăţele rare, rosteşte şoferul de taxi. Mai mult goale decât îmbrăcate.

– Cam rece pentru asta, comentează Stanfield.

– Unele dintre gâştele astea au pielea ca de găină. Uită-te la ele! Cum îşi imaginează că arată? Te fac să vrei să te-ntorci când e vremea de ieşit pe-afară. Nu v-ar veni să credeţi ce vedeţi. Dacă ar fi fost fata mea...

Stanfield nu are chef să audă mai departe, aşa că îl întrerupe întrebând dacă au ajuns la destinaţie, dar întrebarea nu primeşte răspuns, căci maşina se opreşte în faţa uşilor de acces în hotel. Stanfield plăteşte, în acelaşi timp refuzând propunerea de a-şi rezerva o călătorie înapoi, după care se grăbeşte să fugă din frig. A mai fost odată acolo, când a vorbit la o conferinţă, şi chiar dacă foaierul pare renovat, el ştie aranjamentul şi se îndreaptă imediat spre bar. Îşi ia ceva de băut, apoi se duce cu paharul spre una dintre canapelele de piele care umplu parterul. A ajuns un pic mai devreme, aşa că se lasă pe spătar şi-i observă pe clienţii hotelului. Nu sunt mulţi, şi cu toţii par preocupaţi de propriile lor conversaţii. Un grup de patru oameni de afaceri privesc fix la un laptop, turnându-şi reciproc ceai şi mâncând sendvişuri. Au accente englezeşti, şi între ceai şi sendvişuri sunt ocupaţi să răspundă la sunetele de apel ale telefoanelor mobile. Stanfield încearcă să-şi aducă aminte ce făceau oamenii înainte de apariţia acestor jucării tehnologice ca să pară importanţi, ca să-şi anunţe public apartenenţa la cine ştie ce club exclusivist. Presupune că totul se reducea la haine şi accent, aşa că simte satisfacţie să le studieze pantofii cumpăraţi dintr-un lanţ de magazine, funcţionalitatea de prost-gust a genţilor lor diplomat şi a bagajelor de mână, accentele lor marinăreşti.

Dincolo de ei stau două cupluri, poate părinţii cu fiul sau fiica lor căsătorită. Se întreabă cine încearcă mai mult să impresioneze, apoi îşi aminteşte că nu l-a cunoscut niciodată pe bărbatul cu care s-a măritat Emma. Oare ce le-a spus ea părinţilor lui în privinţa motivului absenţei lui de la nuntă? Oare l-a convins pe proaspătul ei soţ de culpabilitatea tatălui ei, de corupţia adâncă în care se presupunea că se afundase? Oare cine îi condusese fata la altar sau poate că avuseseră parte de o ceremonie civilă care să sfideze toate tradiţiile bisericeşti depăşite? Poate că, de fapt, el o dăduse deja altcuiva cu multă vreme înainte. Soarbe din whisky – în seara asta simte

nevoia de ceva mai tare ca vinul, ceva care să aprindă focul acolo unde doar fumegă un pat gri de cenuşă. A venit intenţionat mai devreme, deoarece anticiparea face parte din plăcere şi îi permite să-şi închipuie fiecare femeie pe care o vede căzând pradă braţelor învăluitoare ale dorinţei lui. Aşa că pentru câteva secunde ar putea fi femeia cu păr lung, negru, şi cu ochi la fel de negri, sau tânăra în haină roşie al cărei păr mai scurt îi accentuează pometţii obrajilor şi îi conferă chipului un aer atrăgător de inocenţă. Dar fiecare dintre ele trec pe lângă el, fără să ia în considerare sau indiferente la privirile lui admirative. Pentru o fracţiune de secundă una îi răspunde la privire, dar înainte ca el să-i replice cu un zâmbet, femeia cade în braţele tipului care o aştepta. Iar atunci, chiar în clipa în care el îşi pleacă privirea către ceasul de la mână, ca din senin vede o femeie stând în faţa lui.

– Bună, John.

Accentul şi chipul ei îi spun că e probabil de origine est-europeană, iar când se ridică pentru a o întâmpina cum se cuvine îşi dă seama că e cu câţiva centimetri mai înaltă decât el. După ce ia loc în faţa lui, el cheamă un chelner ridicând mâna şi o întreabă dacă vrea să bea ceva. Ea comandă vodcă şi o Cola, şi îi zâmbeşte. El se bucură că ea e de undeva departe. Îl bucură tot ce vede – albastrul ochilor, albeaţa pielii, urma uşoară de ruj roz şi blondul părului lung până la umeri, care se vede că a fost coafat la un salon scump. Are aproape treizeci de ani, poate un pic mai mult, iar când se uită la ea se gândeşte la zăpadă – zăpada rece şi frumoasă lipsită de urme de paşi, ce pare nerăvăşită şi pură.

– Bună, răspunde el. Apoi, după secunda de tăcere care urmează: Arăţi bine.

– Mulţumesc, replică ea, dând uşor din cap, dar de o manieră care pare să-i pună pună părul în mişcare.

– E frig în seara asta, continuă el, încă gândindu-se la zăpadă, apoi stingherit de banalitatea cuvintelor rostite.

Ea dă din cap dar nu spune nimic. Chelnerul soseşte cu băutura iar el e dezamăgit să o vadă mulţumindu-i cu acelaşi zâmbet pe care i-l oferise şi lui cu câteva clipe înainte, dar îşi spune că e vorba de

moneda folosită de ea şi că în schimbul acestui lucru îi va oferi lui drepturi comerciale exclusive. Înainte ca ea să ia o gură din licoare, îi sună telefonul. Se scuză înainte de a răspunde, iar conversaţia nu durează decât atât cât ea să rostească „da" şi „totul e-n regulă". El se uită la hainele ei şi chiar şi acestea îl mulţumesc. Nimic vulgar sau strident, doar un costum bine croit care îi scoate în evidenţă pielea şi părul. La gât are un singur şir de perle – unul dintre puţinele lucruri a căror evaluare el nu a reuşit să o deprindă niciodată. Femeia închide telefonul şi îşi cere iarăşi scuze, spunând:

– Doar verificam că e totul în regulă. Gata cu întreruperile.

– Şi e totul în regulă? întreabă el.

– Cred că da, zice ea, zâmbindu-i şi mişcându-şi din nou părul.

Pare o mică explozie de zăpadă. Totul la ea emană calm şi încredere, iar când bea din pahar nu îşi ia deloc privirea din ochii lui, iar el ştie că femeia asta nu-şi va dezvălui niciodată dezamăgirea sau indiferenţa pe care le-ar putea simţi.

– Şi cum să îţi spun?

Îşi dă imediat seama că este genul de întrebare care invită la răspunsul standard „Cum vrei tu", dar ea îşi cere din nou scuze şi întinde mâna spunându-i că o cheamă Kristal. Mâna ei pare uşoară şi rece la atingere, cu unghiile vopsite în aceeaşi culoare ca şi buzele. Ar vrea să o ducă la buze, dar după ce o ţine un pic mai mult decât ar fi normal pentru o simplă strângere, îi dă drumul. Mâna alunecă încet, iar degetele ei se preling pe lângă ale lui. Vrea să o întrebe de unde vine, parcurge în minte origini posibile, dar ştie că ar fi o impoliteţe şi că răspunsul nu ar avea de ce să fie mai adevărat decât numele ei. Este sigur însă că ea se află ilegal în ţară, parte a diasporei economice care a început să-i bată pe irlandezi la propriul lor joc vechi de când lumea. Acum unii îi spun necesitate economică – „ei fac treburile pe care nimeni nu le vrea" –, aşa că iată acum această tânără femeie de undeva departe, care pluteşte printre senzaţiile încercate de el ca prima zăpadă a iernii. Speră că vor avea grijă de ea, că o vor trata bine, că ea îşi va face repede suma de bani şi va pleca. Iar în vreme ce absoarbe frumuseţea aceea rece, îşi spune că nu e vorba

de o necesitate economică, ci de una spirituală. Că el o va trata bine. Că el o va plăti bine. Şi că va avea grijă să fie bine pentru amândoi.

Unul dintre oamenii de afaceri se uită la ea, apoi la el. Începe să resimtă disconfortul. Locul acela e prea expus. Ea aruncă o privire în direcţia privirii lui şi îi citeşte imediat gândurile.

– Ar trebui să mergem, spune ea. Eu plec prima. Apoi împinge un pătrăţel de hârtie spre el, pe care scrie numărul camerei. Lasă-mă zece minute. Etajul trei. Ia numărul cu tine. Uneori câte cineva îl uită şi îşi petrece întreaga noapte căutând camera corectă.

O urmăreşte plecând, apoi încearcă să revină cu lejeritate la băutura lui. E primul lucru pe care ea l-a făcut sau l-a spus greşit amintindu-i lui că au existat şi alţii. Mai bine i-ar fi îngăduit să se consoleze cu iluzia că el este singurul.

Îşi termină băutura cu o nonşalanţă pe care o consideră potrivită, apoi aruncă o privire spre ceas. Grupul de oameni de afaceri este iarăşi concentrat asupra ecranului de calculator – unul dintre ei arată diverse lucruri celorlalţi cu vârful pixului –, aşa că se ridică încet şi îşi încheie haina. Poate că de vină e băutura, poate că de vină e aerul din clădire, dar a început să se simtă prea încălzit, aşa că îşi descheie la loc nasturii, îşi scoate haina şi o pune lejer peste braţ. Se trezeşte din nou într-un lift, dar de această dată se bucură că nu vede nici o oglindă. Situaţia îi scapă de sub control. Ceva s-a pierdut. Înţelege acum că a comis o eroare acceptând slujba şi venind în acest oraş. Nu crede în fantome, dar e ceva de spectru în gândurile care au început să-l bântuie. Încearcă să-şi aducă aminte cât de albaştri erau ochii ei, dar conştientizarea tot mai intensă a unei disperări tot mai profunde începe să-i tempereze dorinţa. Cum ar arăta dacă ar putea să se vadă acum? Cum a arătat în ochii ei? Zâmbeşte când îşi aminteşte cenuşiul luminos al rechinilor, apoi se înfioară puţin. Oare ea vede, dincolo de banii şi de costumul lui scump, ceva de prădător în el? Pentru o secundă alunecă în autocompătimirea pe care o dispreţuieşte atât de mult, apoi îşi aduce aminte de pustietatea din apartament care ameninţa să-l prindă în capcană, luciul negru al apei dedesubt, iar când uşile liftului se deschid, păşeşte pe coridor cu convingerea înnoită a nevoii sale şi cu convingerea că are dreptul să şi-o satisfacă.

Ea îi deschide uşa aproape imediat, îi ia haina de pe braţ şi o atârnă de cuierul de după uşă. El vede cum palma ei mătură instinctiv o scamă de pe guler – fără îndoială că e o femeie pentru care detaliile sunt importante. A făcut lumina mai mică, iar pe o măsuţă de lângă pat se odihnesc două pahare cu băutură. Totul este pregătit. Dar el are nevoie să vorbească şi vrea să o audă pe ea vorbind, vrea să-i arate ceva mai mult decât se aşteaptă. Ştie că e vanitate, dar speră să o facă să înţeleagă că el e diferit de ceea ce a existat înainte şi că în ciuda schimbului de bani pe care ea i-a strecurat rapid şi discret în poşetă, în ciuda anonimităţii camerei, el dispune de capacitatea de a dărui la fel de mult pe cât primeşte. Ca atare, când ea se aşază pe marginea patului şi începe să-şi scoată haina de la costum, el o opreşte şi îi ia mâna rece şi albă, pe care o apasă pe obrazul lui. Mai mult ca orice vrea să-i ofere gingăşie, ca să capete acelaşi lucru de la ea. Dacă ar putea avea parte doar de aşa ceva, ar fi în stare să plătească toţi banii din lume. Ceva se rupe în el; cade în genunchi la picioarele ei şi îşi pune capul în poala ei. Nu-i pasă de demnitate, nu-i pasă de nimic, iar pentru o secundă nu se petrece nimic, apoi simte mâna ei mângâindu-i cu blândeţe părul şi o aude spunându-i că totul este în regulă.

După aceea ea vorbeşte puţin, dar e mereu atentă cu ea însăşi. E poloneză şi speră să câştige suficienţi bani ca să-şi plătească studiile universitare. El zâmbeşte involuntar când aude că vrea să devină avocat. Încearcă să întrebe dacă poate lua legătura cu ea independent de angajatorii ei, dar ea clatină din cap, continuând să spună că nu este posibil chiar şi atunci când el încearcă să o convingă şi este forţat să folosească vulgaritatea termenului „aranjament". Părul ei este răsfirat pe albeaţa pernei şi albastrul ochilor constituie singura pată de culoare, iar când aceştia se închid în somn el ştie că a pierdut-o. A plătit pentru întreaga noapte, dar în vreme ce stă întins şi perfect nemişcat lângă ea, ascultându-i respiraţia, ştie de asemenea că vrea s-o părăsească neapărat acum, şi nu în lumina dură şi stânjenitoare a dimineţii, aşa că se dă tăcut jos din pat şi se duce la baie, închizând uşa după el. Face un duş cât de repede poate, dar nu-şi îngăduie să se privească în oglindă, apoi, întorcându-se în

încăpere, se îmbracă, uitându-se tot timpul la ea. Camera este luminată doar de neoanele oraşului, şi el se duce la fereastră şi se uită fix la străzile de dedesubt. Bineînţeles că afară ar fi trebuit să fie zăpadă, însă de acolo se aude doar plânsetul în descreştere al unei sirene îndepărtate şi nişte voci care ţâşnesc în sus fragmentate. O priveşte pentru ultima dată, apoi pleacă.

Afară, în vreme ce aşteaptă taxiul, îşi ridică gulerul hainei ca protecţie faţă de frigul muşcător al nopţii. Frigul şi umezeala îl pătrund până în măduva oaselor. Se imaginează pe sine ca fiind acel dosar căzut pe jos, cu paginile lui secrete prinse şi împrăştiate de vânt, apoi se înfioară gândindu-se iarăşi la zăpadă şi cum toamna tăcută acoperă deja peisajul pe care el încearcă să şi-l închipuie, şi îl apucă tristeţea la gândul că până dimineaţă toate acestea vor fi dispărut fără urmă.

Matteo este neclintit. Dosarul a fost falsificat. Chipul lui este animat şi pentru o clipă îi aminteşte lui Stanfield de un ogar care trage de lesă, disperat să adulmece fugarul.

– E o treabă de amatori. O nenorocită de treabă de amatori! spune el, şi este limpede că furia lui este întretăiată de emoţie.

Lasă teatral dosarul să cadă pe biroul lui Stanfield, apoi îşi trece mâna prin păr aşteptând aprobarea maestrului pentru spiritul lui de observaţie. Stanfield se uită la Laura, care se ridicase în picioare şi se apropia de birou privind dosarul încontinuu, ca pe o fiinţă extraterestră. Devine brusc conştient de faptul că amândoi ştiu că el a parcurs dosarul fără ca aparent să detecteze ceea ce se presupunea a fi o treabă de amatori. Connor Walshe. Se întreabă de ce dosarul nu conţine o fotografie a băiatului.

– Toată chestiunea este o harababură, rosteşte el neutru. E ca o gură de scurgere în care ei au turnat totul.

– E vorba de ceea ce au scos, îl aude pe Matteo spunând, şi e conştient că Laura se uită la Matteo, şi nu la el.

Ea îşi pune degetele pe dosar.

– Poate că i s-a vărsat conţinutul ca dosarului de alaltăieri, spune el, încercând o glumă.

Ea are degete mici şi subţiri. Inelul se vede vulgar de ostentativ şi e disproporţionat faţă de dimensiunea mâinii. Când Matteo ridică brusc dosarul, ea îşi trage mâna ca şi cum ar fi fost şocată de mişcarea energică.

– Indexul a fost alterat şi unele pagini au fost adăugate după aceea. Nu e nici măcar aceeaşi nenorocită de hârtie. Ce cred ei că suntem noi – nişte idioţi?

Împrăştie paginile pe birou, apoi îşi înfige degetul în locurile relevante.

– Vedeţi? întreabă el, şi Laura încuviinţează. Vedeţi? întreabă el din nou, uitându-se la Stanfield.

Dar Stanfield a văzut şi a înţeles deja. Se gândeşte la plicul pe care i l-a dat Maria Harper, dar alege să nu spună nimic despre conţinutul acestuia deoarece conştientizează deja faptul că se găsesc la marginea nisipurilor mişcătoare, o mlaştină înşelătoare dintr-un peisaj unde un pas greşit poate însemna absorbţia în neant. Trebuie să fie atent, poate trebuie să se protejeze mai bine decât oricând altcândva, căci întrezăreşte la orizont un păienjeniş de rău augur care abia aşteaptă prada. Ca atare, ca să gândească ce are de făcut, îşi blochează auzul faţă de tirada de idealist moralist a lui Matteo şi faţă de sprijinul din simpatie al Laurei, şi se uită fix la dosarul murdar, cu amprentele lui de degete şi cu zgârieturile de pix din locurile în care cineva pare să fi încercat să vadă cum scrie pasta. Se întreabă ce alte hârtii din acest dosar pătat şi închis la culoare sunt mânjite şi marcate invizibil. Dar gândurile lui revin la scena din faţa ochilor când zăreşte izbucnirea de furie din ochii lui Matteo şi când îl aude întrebând:

– Deci ce facem în legătură cu asta?

Cu timpul, îşi spune Stanfield, când va sta de cealaltă parte a biroului, aşa cum fără îndoială se va întâmpla, Matteo va ajunge să priceapă inutilitatea unei asemenea întrebări, căci, ca să ajungă unde acum stă el, va înţelege că doar tinerii cred că managementul se referă la a face lucruri şi că la maturitate cel mai mare talent dintre toate este abilitatea de a nu face nimic. Aşa că, într-un mare spectacol de convingere de care este capabil, el declară solemn:

– Aceasta este o tentativă gravă şi condamnabilă de a zădărnici activitatea Comisiei şi are în mod limpede intenţia de a submina credibilitatea procesului. Bănuiesc că nu va fi ultimul exemplu de acest gen cu care ne vom confrunta, aşa că trebuie să adoptăm o poziţie de forţă. Vreau ca amândoi să pregătiți o analiză detaliată despre locurile unde credeţi voi că dosarul a fost manipulat – consultaţi experţi independenţi dacă va fi nevoie –, iar după ce faceți asta am să-i contactez pe toţi ceilalţi însărcinaţi. Voi merge până la cea mai înaltă instanţă cu chestia asta dacă nu obţinem răspunsurile corecte.

Este recompensat de credinţa şi respectul întipărite pe feţele lor, iar până la sfârşitul discuţiei le vede încântarea, sentimentul de luare de poziţie într-un scop corect. Pentru o vreme se cufundă în atmosfera caldă şi luminoasă, apoi, în vreme ce îi urmăreşte ieşind din încăpere cu pasul şi inima uşoare, simte pentru o fracţiune de secundă un fior de simpatie pentru ei şi pentru ceea ce lumea va avea să-i mai înveţe.

În acea noapte participă la una din aparent interminabilele ceremonii menite să sărbătorească noul proces de pace şi să onoreze însărcinaţii cu acest proces; chiar dacă acest eveniment în ţinută de gală de la castelul Hillsborough este cel mai prestigios de până atunci, Stanfield descoperă că nivelul general de plictiseală este pe măsura experienţelor sale anterioare. Se stă în picioare din plin şi se schimbă cuvinte de conjunctură, în vreme ce chelneriţe în rochii negre servesc *canapé*-uri ridicole, apoi vin inevitabilele discursuri. Descoperă faptul că ceilalţi însărcinaţi sunt cu toţii cam insipizi; cu toţii sunt uşor mai bătrâni decât el şi au morga şi patina de superioritate a celor recent pensionaţi. Îl evită mai ales pe judecătorul sud-african care pălăvrăgeşte la nesfârşit despre experienţele lor comune şi persistă în evidenţierea acelui proces ca pentru a sublinia înapoierea imitaţiei actuale. Doar două lucruri îl împiedică pe Stanfield să plece discret de acolo, deoarece se gândeşte deja la Kristal, iar perfecţiunea albă a pielii ei pare şi mai perfectă când este proiectată peste această mare de cenuşiu pompos şi de chipuri îmbujorate de vin – curiozitatea de a auzi unul dintre primele discursuri publice ale noului prim-ministru şi atractivitatea chelneriţelor.

Însă, în vreme ce atractivitatea femeilor continuă să-l mulțumească, discursul devine o sursă de imensă dezamăgire, şi atunci el îşi ironizează propriul sentiment naiv de anticipare, dându-şi seama, blazat, că este posibil ca gura care scoate cuvinte să se fi schimbat, dar cei care au scris discursul au rămas aceiaşi. Este un discurs moale şi greţos care îi dă lui Stanfield sentimentul că a mâncat prea mult zahăr, în vreme ce suportă cu stoicism referirile necontenite la vindecare şi închiderea rănilor. Aude cuvântul vindecare atât de des încât ar vrea să se ridice şi să strige că poate ar fi fost mai bine să angajeze nişte doctori în loc de reprezentanţi ai legii. Din fericire, discursul nu include nici o tentativă de figuri mărețe de stil, cum ar fi intervenţia mâinii istoriei, ci doar o amărâtă de relatare cu referințe tautologice la momente istorice remarcabile şi imagini mai degrabă obosite despre construirea viitorului. Aplauzele de după aceea sunt politicoase, dar reţinute. Stanfield se uită la ceas şi se strecoară afară înainte ca următorii vorbitori să aibă ocazia de a urca pe podium şi de a-i strica şi mai mult seara.

Ea ajunge la o jumătate de oră după ce Beckett îl lasă acasă. A decis că, indiferent de consecințe, preferă să o cheme în apartament decât să se mai întâlnească cu ea în vreun hotel din oraş, încercând să se convingă pe sine însuşi că e mai prudent să evite astfel de spaţii publice, dar ştiind prea bine că o vrea acolo în speranţa că astfel va exorciza pustietatea din locuinţa lui temporară. Înainte ca ea să ajungă, se schimbă în haine confortabile şi face repede curăţenie în toate camerele, îndepărtând orice l-ar putea identifica sau care ar dezvălui prea multe despre el, însă în realitate are puţine de făcut, întrucât reşedinţa nu a fost niciodată înzestrată decât cu ceea ce e necesar unei funcționalităţi austere.

E mulțumit de punctualitatea ei – îi permite să viseze că e dornică să-l vadă, o fantezie conservată de zâmbetul cu care ea îl întâmpină şi de sărutul aparent pasional pe obraz. O duce în livingul mare, păstrând o mică distanţă astfel încât să o poată inspecta cu privirea mai uşor şi admiră din nou eleganta alegere a hainelor – de această dată poartă o haină de stradă trei sferturi, din lână, cu o eşarfă de mătase verde pal la gât, iar când se postează în spatele ei ca s-o ajute să-şi

dea jos haina închide ochii pentru o secundă și îi adulmecă mirosul, lăsându-și buzele să îi atingă ușor părul. Sub haina de stradă e îmbrăcată cu un pulover de cașmir, pantaloni închiși la culoare și același șirag de perle ca prima dată. Îi oferă ceva de băut și privește cum ea se plimbă prin încăpere, absorbind totul cu privirea, uneori atingând ușor lucruri cu vârfurile degetelor. Ca un copil într-un magazin de jucării, își zice el, apoi, din cine știe ce motiv nedorit, își amintește dimineața de sâmbătă când, mânat de un imbold temporar de vinovăție pentru compensarea unei perioade de neglijență, și-a dus fiica la Hamley's. Cât de mult a durat clipa alegerii la confruntarea cu multiplele posibilități, cum și ea atinsese lucruri cu vârfurile degetelor, ca și cum acea atingere ușoară ar fi putut intensifica în mod intim potențialul de desirabilitate al acelor obiecte.

– Foarte drăguț, spune ea, măturând încet cu brațul o jumătate de cerc prin aer.

– E-n regulă, dar e doar temporar – nu este domiciliul meu principal, răspunde el, stânjenit de dorința lui de a transmite cât de bogat e.

Ea se duce la fereastră și se uită afară, spre râu. El se postează în spatele ei, ca și cum ar vrea să împărtășească priveliștea.

– Drăguță priveliște, rostește ea.

– Da, dar nu ăsta e cel mai frumos râu din lume.

Brusc simte impulsul să o ia de acolo, să o ducă la Paris și să se plimbe de-a lungul Senei, iar gândul îl întinerește și îl excită ca o șampanie sfârâind abia desfăcută. Simte ușurătatea delicioasă din nesăbuința acelui gând, se îmbată cu ea cât poate de mult înainte de a-l lăsa să fie ucis lent de sordidul de plumb al realității. Își așază mâna ușor pe umărul ei și ea își pune mâna pe umărul lui fără să se întoarcă. Este un simplu gest, dar, oricâți bani ar costa ea, el își spune că și i-a meritat pe toți prin acel moment.

O parte a lui nu vrea să se culce cu ea deoarece o parte din el vrea să discute cu ea și să o audă discutând cu el în schimb. Se așază în fața ei și se bucură de părul ei, de albastrul ochilor ei, de tonul curat al vocii ei. Se uită la modul în care mâinile ei țin paharul, la ușoara clătinare a capului când bea. Se uită la albeața gâtului când ea își dă jos eșarfa. Vrea ca ea să se simtă așa cum se simte un model care se

oferă unui mare artist, aşa că evită cu disperare orice aluzie brutală la necesitatea fizică sau la egoismul lăcomiei. Dar poate că aşteaptă prea mult, căci odată ce se aşază ca să asculte ceva din muzica lui preferată, o surprinde privindu-şi ceasul şi gestul pulverizează orice iluzie reconfortantă ţesută de mintea lui. Aşa că, într-un gest instinctiv de apărare, el adoptă o atitudine de detaşare, un aer mai formal de tranzacţie de afaceri. Ea ştie că el e dezamăgit de ceva şi încearcă puţin prea evident să compenseze, dar după o vreme el e fericit să se lase scos din starea de îmbufnare.

Dimineaţa, în vreme ce ea încă doarme, el pune de cafea în bucătărie şi, îmbrăcat doar cu halatul, se duce la fereastră. Pe râu trece o barcă cu echipaj la vâsle, iar ritmul vâslelor face ca barca să pară că taie nemişcarea apei cenuşii şi împrăştie în sus mici nori albi. Pe celălalt mal, un alergător de dimineaţă se mişcă mult mai puţin elegant, cu la fel de multe mişcări în sus şi în jos precum cele de înaintare. Stanfield întredeschide uşa glisantă de la balcon şi lasă aerul tare să-i biciuie faţa. Aude deja zgomotele mingilor de tenis lovite de rachete pe terenurile învecinate. Neluminată de soare, apa de dedesubt pare rece şi îmbrăcată într-o ceaţă lipicioasă.

Ştie ca întotdeauna că, dacă partida de sex nu a fost satisfăcătoare, este doar o chestiune de diminuare a poftei şi că, după avântul iniţial de pasiune, vidul care se cască rapid trebuie neapărat umplut cu idei despre alte nevoi încă nesatisfăcute. Stanfield consideră asta drept una dintre cele mai amarnice cruzimi ale vieţii, dar hotărăşte că poate acesta este trucul care îi aduce pe dezamăgiţi mereu înapoi la petrecere. A mai fost ceva acolo, ceva imprevizibil şi inevitabil de urât în mintea lui, care ar fi trebuit să fie plină doar de senzaţia eliberării, anume o imagine a zăpezii, dar a unei zăpezi mânjite şi pătate de amprentele lui. Închide geamul acum şi se uită la ea cum doarme. Ţine un braţ aruncat peste pernă, deasupra capului. La fel ca şi prima dată când a privit-o astfel, este şocat de albeaţa pielii ei, aproape identică cu albeaţa pernei. Se simte obosit, nu din punct de vedere fizic, ci din pricina predictibilităţii sordide a zilei care îl aşteaptă, aşa că se întoarce în pat şi, încercând să nu o deranjeze pe ea, se strecoară la adăpostul căldurii trupului ei. Alunecă într-un

somn lin şi confortabil, dar puţin mai târziu este trezit de un soi de alarmă, apoi conştientizează treptat că mai e cineva în apartament, cineva care îi vorbeşte. Pentru o clipă crede că e Kristal, dar când aruncă o privire într-acolo ea se întoarce pe o parte şi îşi trage pătura peste umeri; oricum, în vreme ce clipeşte şi mijeşte ochii spre lumina tot mai puternică din apartament, el ştie că nu e vocea ei. Apoi brusc înţelege că e fata lui, vorbindu-i din cealaltă cameră, dar, în vreme ce se dă jos şi se împiedică precum un miop ca să ajungă la voce, îşi dă seama că nu e totul chiar în regulă, aşa că, trântindu-se cu greutate la loc în pat, pricepe că e vorba de robotul telefonic.

– Ce e? întreabă Kristal, scoţându-şi umerii albi deasupra marginii de zăpadă a păturii.

Însă acum el n-o mai bagă în seamă şi îi cere brutal să tacă din gură, încercând să discearnă ultimele cuvinte ale fiicei lui. Se aşază în capul oaselor cu spatele drept şi întins, chinuindu-se să priceapă semnificaţia spaţiilor dintre cuvinte, încercând în van să-şi dea seama de expresia de pe chipul ei. Simte palma lui Kristal pe ceafă, dar asta nu mai înseamnă nimic, în vreme ce mesajul se termină.

– Ce e? întreabă ea din nou.

Dar el nu răspunde imediat, deoarece şirul îngust al gândurilor nu-i îngăduie să înregistreze altceva în afara propriei confuzii şi a senzaţiei crescânde de teamă pe care o simte revărsându-se din capul pieptului. Este genul de teamă care îl îngheaţă în pat, conştiinţa faptului că lucrurile se mişcă într-un soi de balans iar el nu dispune de mijloace pentru a şti în ce fel se vor opri. Ea stă în spatele lui acum şi el îi simte căldura respiraţiei pe ceafă în vreme ce ea îşi apasă palmele pe umerii lui.

– E un mesaj important, spune el, încă nemişcat şi uitându-se fix la uşa deschisă.

– Veşti proaste?

– Nu ştiu.

Din cine ştie ce motiv, lui i se perindă prin minte toate acele luni când Emma era copil mic, când trecea prin faza cu sculatul-în-toiul-nopţii-şi-venitul-în-camera-lor şi cumva reuşea să-şi sape un tunel printre părinţii ei adormiţi, un spaţiu care devenea tot mai mare,

după care adormea în acel spaţiu neutru, ca un teritoriu al nimănui în războiul rece dintre două armate împotmolite pe loc.

Fără să fie nevoit să-i spună clar, ea ştie că trebuie să plece şi se strecoară pe lângă el ca o stafie palidă. El e bucuros pentru că ştie că nu poate asculta mesajul câtă vreme ea e încă în apartament, nu poate lăsa indiscreţia lui şi pe fiica lui în aceeaşi încăpere, şi înainte de a asculta mesajul încearcă să pună cap la cap ce-şi mai aminteşte, în disperarea lui de a desluşi semnele ca să se poată pregăti sufleteşte cum se cuvine. Se duce la bucătărie şi toarnă două ceşti de cafea, în tot acest timp aruncând priviri furişe spre lumina roşie a robotului telefonic. Când ea revine, are părul ud, lipit de ţeastă într-un mod care îi face chipul mai slab. Nu poartă machiaj şi faţa ei e curată ca o pagină albă de hârtie, aşteptând ca pe ea să fie scrisă povestea acelei zile.

– Îmi pare rău, zice el, fără a şti exact pentru ce să-i pară rău şi tocmai de aceea confuz când ea îl întreabă motivul. Nu ştiu. Pentru că te zoresc, pentru că nu am pregătit un mic dejun cum se cuvine.

– E-n regulă, răspunde ea, folosindu-se de palmele ambelor mâini ca să-şi împingă şuviţele de păr în spatele urechilor. El îşi dă seama că ea sesizează că lucrurile nu sunt chiar în regulă. Te voi mai vedea?

– Sper că da, răspunde el neutru, apoi se oferă să cheme un taxi, dar ea îi spune că se va plimba puţin, ca să facă mişcare, după care o să-şi cheme unul.

El se aşază la barul din bucătărie cât ea îşi îmbracă haina şi îşi înnoadă lejer eşarfa de mătase la gât, dar în tot acest timp privirea lui fuge către lumina roşie. Ea se întoarce să plece, dar se opreşte şi se uită la el.

– Nu te-am mulţumit?

– M-ai mulţumit enorm.

Ea continuă să se uite fix la el, nesigură ce să creadă şi nesigură dacă el vrea doar s-o linişteasă sau s-o gonească mai rapid, aşa că el se ridică şi vine să o sărute uşor pe ambii obraji. Simte o fracţiune de secundă părul ei ud pe pielea lui şi nu îşi poate spune în sinea lui dacă o va mai revedea. Conform legii minimizării pierderilor, vine

mereu un moment de reducere a acestora, un moment de a merge mai departe, şi, indiferent dacă motivul consta în şederea ei sau în vocea fiicei lui la telefon, el simte că apartamentul este mai mic acum, că nu mai rezonează atât de tare cu pustietatea lui anterioară.

După plecarea ei, nu se duce imediat la telefon, ci se aşază pe fotoliul din faţa acestuia şi goleşte ultimele picături de cafea caldă din ceaşcă. Undeva în interiorul acelui labirint de circuite şi cabluri se odihneşte vocea fetei lui, o voce pe care el nu era deloc sigur că avea s-o mai audă. Lumina roşie pare să se intensifice constant, până ce el simte că se va arde dacă va întinde mâna spre ea. Se duce la fereastră şi priveşte în jos spre râu, dar nu vede nici un răspuns reflectat în cenuşiul apei, aşa că nu are altă alternativă decât să se întoarcă pe călcâie şi să se îndrepte spre telefon.

Beckett îl lasă în faţa cafenelei. Îi spune şoferului că îl va suna când va avea nevoie să fie dus înapoi. Îşi dă seama că şoferul e curios în privinţa motivului pentru care a ales un astfel de loc ca să mănânce, atât de diferit de locurile lui obişnuite. Ca un soi de explicaţie, spune:

– O întâlnire cu un vechi prieten. Dorinţa lui.

În vreme ce îl urmăreşte pe Beckett îndreptându-se cu maşina mai sus pe strada principală pentru a găsi un loc de parcare, se întreabă de ce ea a ales un astfel de loc şi nu propria casă, care e doar la cinci minute distanţă. Din pricina nervozităţii a ajuns mai devreme, aşa că nu ştie dacă să intre sau să aştepte afară. Este un local mic de ţară, mai jos de un restaurant şi mai sus de o cafenea. Doar uitându-se la exteriorul localului îşi poate da seama că este un loc frecventat, unde meniul nu se abate de la preparatele coapte sau gătite în casă care constituie tradiţia atât de îndrăgită în astfel de aşezăminte provinciale. Ştie deja că va da acolo peste supă de legume şi pâine de casă şi, ca o oarecare recunoaştere a existenţei lumii exterioare, poate lasagna sau clătite cu diverse.

Nu se vede nici urmă din ea, şi el ştie prea bine că există posibilitatea ca ea să se fi răzgândit şi să nu mai apară, dar decide să aştepte înăuntru şi să încerce să descopere un subiect pe marginea căruia

vor putea să converseze. Îi este complet neclar despre ce anume vor vorbi şi, deşi pregăteşte diverse scenarii în minte, nici unul nu i se pare convingător. Înăuntru totul e conform aşteptărilor, ba chiar mai mult decât atât, şi, cu umbra unui zâmbet pe buze, se gândeşte la restaurantele londoneze pe care el le frecventează. După ce se aşază la una dintre mesele cu faţă de masă albă şi cu scaune ţărăneşti, îşi zice că e cel mai prost loc posibil pentru această întâlnire. Încearcă să priceapă de ce ar trebui fata lui să aleagă traiul în această parte uitată de lume, de care ea e legată doar printr-una din bunicile ei moarte, de ce ar trebui ea să arunce la gunoi startul exclusivist care i s-a oferit în viaţă ca să predea într-o şcoală oarecare de care el n-a auzit niciodată şi să locuiască într-un orăşel cu o singură stradă, unde la tejghelele acoperite cu geam ale brutăriilor se vând checuri coapte la tavă şi pâine făcută în casă.

Îi comandă chelneriţei o cafea şi îi spune că aşteaptă pe cineva, apoi reia în minte mesajul telefonic pe care de-acum îl cunoaşte pe dinafară. „Sunt Emma", începea mesajul, iar el ştie prea bine că indiferent de câte ori l-ar relua nu va auzi niciodată cuvântul tată sau vreo variantă afectuoasă a acestuia. Şi indiferent de câte ori încearcă să analizeze mesajul nu poate descoperi alt ton în vorbele ei decât acela al unei neutralităţi indiferente şi al nevoii ei de a-l vedea. Încearcă să dezbrace vorbele ei de stângăciile şi deformările implicate întotdeauna atunci când cineva se trezeşte că se adresează unui robot, brusca expresie de stupoare care inevitabil afectează vobitorul, dar tot nu reuşeşte să construiască vreun alt înţeles decât cel propriu. Ea are nevoie să-l întâlnească – cuvântul „nevoie" sună, oricum, gol de orice rezonanţă emoţională, fiind în schimb marcat de un accent ca al unei cereri profesionale –, sunt câteva lucruri despre care trebuie să discute, dar fără vreun indiciu legat de natura acestor lucruri şi fără nici o referire personală la el, fără „sper că eşti bine" sau „abia aştept să te văd". Pentru o clipă se întreabă dacă nu e vorba de bani, dar renunţă imediat la acest gând, motivul fiind improbabil, nu doar pentru că testamentul maică-sii îi conferă confort financiar, ci şi pentru că fiica lui, cândva pe parcursul vieţii ei, a devenit aproape complet indiferentă faţă de bani.

Conştientizându-se pe sine în acel loc, îşi dă seama de privirile curioase ale celorlalţi clienţi, pe care îi bănuieşte a fi obişnuiţi ai locului, şi sesizează interesul lor jalnic faţă de drama de mic oraş a unui străin care bea o ceaşcă de cafea şi aşteaptă pe cineva. Încearcă să nu se uite în ochii lor şi decorul impropriu pentru o astfel de întâlnire începe să îl irite. Îşi spune că totul e o confirmare a convingerii lui că întotdeauna a existat ceva în fiica lui care i s-a pus de-a curmezişul, o desconsiderare voită a regulilor etichetei, şi resimte brusc un soi de ură pentru faptul că a ajuns în asemenea hal, să stea şi să aştepte într-o cămăruţă sărăcăcioasă care îi dă tot mai mult senzaţia că a luat loc într-o căsuţă de păpuşi. Pentru o secundă îşi doreşte să se gândească la Kristal, dar alungă imaginile pe care ea e gata să i le ofere, deoarece pare lipsit de gust să o situeze pe Kristal în apropierea fiicei lui, iar el îşi doreşte, de fapt, ca ea să nu se fi aflat în patul lui atunci când în apartament a răsunat vocea Emmei. Se întreabă dacă o voce, chiar şi una imaterială, deţine cumva forţa viziunii intuitive şi se mai întreabă cum de îşi dau femeile întotdeauna seama de lipsa de fidelitate. În ciuda tuturor eforturilor lui, în ciuda discreţiei şi fără ca ea să-i spună ceva în ultimii ani de viaţă, el întotdeauna înţelesese că Martine ştia. Cum proceda ea oare? Ruj de buze pe guler? Un clişeu crud care masca abilitatea de a ghici intangibilul prin resorturile intime ale inimii ei, oricât de adânc ar fi crezut el că e îngropată infidelitatea comisă.

Ea întârzie deja de cinci minute şi el îşi simte inima bătând cu putere de fiecare dată când se deschide uşa şi se aude clopoţelul de la intrare. Se forţează să recunoască faptul că nu se întâlnesc acasă la ea deoarece ea nu-şi doreşte ca el să pătrundă în universul ei, care lui îi este încă închis aşa cum îi este închisă întreaga ei viaţă. Aşa că se sfătuieşte singur, cerându-şi să-şi modereze aşteptările, să se menţină echilibrat, dar cafeaua are un gust mai amar – are nevoie de ceva mult mai tare. Afară a început să plouă brusc şi nou-sosiţii se folosesc de ocazie ca să se victimizeze clătinând din umeri şi umflându-şi obrajii. Ceilalţi oameni din local clatină din cap într-un gest tăcut de simpatie şi îşi amână plecările cu câteva minute. Ea nu vine, el ştie că ea nu vine, dar în vreme ce încearcă să prindă privirea

chelneriţei ca să achite nota de plată, se deschide uşa şi în local intră o tânără cu capul plecat din pricina ploii, iar el ştie că e fata lui. Ea ridică privirea şi îşi şterge picăturile de apă de pe partea laterală a părului cu degetele, şi atunci dispare nesiguranța care îl măcinase pe el, gândindu-se că decizia ei de a ieşi complet din viața lui avea cumva să o schimbe şi fizic. Se ridică în picioare şi ridică şi mâna, iar pentru o scurtă fracţiune de secundă crede că trebuie să arate ca şi cum s-ar afla în instanţă, promiţând să spună doar adevărul; lasă mâna jos imediat ce ea îl zăreşte. Dar ea nu mai e la fel. Nu e doar umflătura unei noi vieţi care îi încinge mijlocul, ci sunt schimbări fine pe chip care o îmbătrânesc şi o fac, de o manieră suficient de indescifrabilă, să nu mai semene cu cea pe care el şi-o aminteşte. Iar în acel moment pe el îl străpunge un junghi de tristeţe când îşi dă seama că e măritată acum şi a adoptat o altă familie, aşa că poate ceea ce i se pare neobişnuit lui este tocmai uzanța care însoţeşte îmbrăţişarea strânsă a acelora pe care ea îi iubeşte de dată mai recentă.

Între ei se află o masă şi el nu ştie cum e cel mai bine să o întâmpine, dincolo de convingerea că nu va încerca să impună nimic, dar problema este aproape imediat rezolvată de ea cu o simplă expresie de „Bună“ şi cu un gest iute de ocupare a locului. Până în acel moment ea nu l-a privit, ci se ocupă de sine, deschizând nasturii hainei şi netezindu-şi părul care încă este acoperit de o ceaţă fină de umezeală.

– A început să plouă, spune ea, privind în jurul ei. Toarnă destul de tare.

– Poate că n-ar fi trebuit să ieşi pe ploaie, răspunde el, apucând ceaşca goală cu ambele mâini.

Rosteşte vorbele ca pe o exprimare a grijii.

– De ce, ce crezi că se poate întâmpla?

Ea vorbeşte repede şi cu un ton tăios.

– Nimic, dă el înapoi. În ce lună eşti?

Şi simte fiecare vorbă care îi iese pe gură ca fiind în stare să-l trădeze prin îndreptarea discuţiei în sens opus celui dorit de el. Ştie că întrebarea lui pare brutală, prea personală şi prea repede venită.

– A opta, răspunde ea, privind doar meniul pe care l-a ridicat de pe masă. Ai comandat deja?

– Doar o cafea – te aşteptam pe tine.

Totul începuse prost, şi din nou el blestemă împrejurimile, dar apoi înţelege că ea le-a ales intenţionat, le-a ales ca să-l aşeze pe teren nefavorabil, să evite posibilitatea unui discurs dramatic. Aşa că el e nevoit să încerce să-i vorbească unicului său copil între acele deznădăjduit de înguste constrângeri ale banalului. Ca şi cum ea l-ar fi băgat într-o cămaşă de forţă, îndreptând totul împotriva lui.

– Bună, Emma, cum te descurci? întreabă o femeie care e evident proprietăreasa localului, şi pe el îl doare să vadă zâmbetul firesc, instinctiv, cu care fiica lui o salută pe o femeie complet străină.

– Destul de bine, mersi. Picioarele sunt un pic îngreunate, asta-i tot.

– Lasă-l pe Alan să facă toate treburile – tu ţine-ţi picioarele în sus, fato, spune femeia, care apoi se uită la el, dar Emma nu schiţează nici un gest de a face prezentările şi el se vede obligat să schiţeze un simplu zâmbet. Vreţi să comandaţi?

– Doar un castron cu supă, spune Emma, după care se uită la el pentru comanda lui.

– Voi lua la fel. Apoi, după plecarea femeii: Te-ar fi durut aşa de tare să-i spui că sunt tatăl tău?

Nu se poate abţine, nu poate juca acest joc în care se presupune că tot ce se petrece e firesc.

– Te rog să nu începi, replică ea cu voce şoptită şi uitându-se pentru prima dată cum trebuie la el, în vreme ce se apleacă peste masă. Nu vreau necazuri.

– Îmi cer scuze.

Dar el simte că vorbele ei sunt cele ale cuiva care încearcă să blocheze un atacator. Oare crede despre el că e cineva care ar vrea să-i facă necazuri?

– Nu acesta este locul, insistă ea.

– Atunci de ce am venit aici?

– Pentru că îmi place aici şi pentru că slujeşte bine scopului.

El ştie că trebuie să fie mai prudent, altfel ea va pleca. Vede deja indicii ale faptului că ea are remuşcări atunci când privirea ei se

furişează pe la celelalte mese şi mâinile apucă mai bine vesela de pe masă. El se simte ca un alpinist care trebuie să se caţere pe cea mai îngustă creastă, unde o secundă de neatenţie îl poate arunca în vârtejul dezastrului, aşa că întreabă:

– Ce mai faci?

– Bine.

– Bine, răspunde el ca un ecou, observând pentru prima dată în viaţă că ea are ochii mamei ei.

– Şi tu? întreabă ea.

De firele ei de păr atârnă încă mici picături tremurânde de apă.

– Nu foarte rău.

Pentru o secundă prin capul lui trece ideea nebunească de a inventa o boală serioasă în speranţa generării unei posibilităţi de simpatie, dar se mulţumeşte să o întrebe despre sarcină, iar ea îi răspunde că a decurs bine, şi chiar atunci când, pentru o fărâmă de clipă, ei doi par să aibă o conversaţie, soseşte chelneriţa cu supele iar ea revine la tăcere.

– Deci o să fii mamă? insistă el, în aceeaşi clipă dându-şi seama că ar da orice ca să o audă spunând „Şi tu o să fii bunic", însă ea preferă să se uite la castronul cu supă de legume, după care agită uşor lichidul cu lingura. Şi Alan, el ce face?

E pentru prima dată că rosteşte numele soţului ei, iar cuvântul sună inexplicabil de străin. Ea îi răspunde că bine şi suflă uşor peste lingura plină cu supă. El rupe chifla proaspătă pe farfuriuţa de lângă castron şi câteva firimituri se răspândesc pe faţa de masă albă.

– Cu ce se ocupă?

– E profesor.

– La aceeaşi şcoală?

– Da. Predă geografia.

Geografie. El se gândeşte la cartografi, la hărţi, încearcă să vadă pe ce drum să apuce acum. Supa e peste măsură de caldă şi prea plină de orz. Se uită din nou lung la ea. Să fie imaginaţia lui, sau anii lungi de absenţă au făcut-o să semene aşa de mult cu mama ei, o asemănare pe care el, în mod obtuz, nu a reuşit să o recunoască în

trecut? Se uită lung şi la verigheta ei – un disc subţire şi neted de aur. Un inel simplu, fără decoraţiuni şi fără pretenţia de a spune mai mult despre posesoarea lui decât e nevoie.

– Mi-ar plăcea să-l cunosc.

Ea nu răspunde, şi atunci el simte nevoia imperioasă de a întinde mâna peste masă ca să atingă părul ei, ca să-şi exprime impulsul de afecţiune pe care nu se aşteptase să îl simtă. Însă din acest punct de vedere nu există nici o hartă şi atunci el bâjbâie pierdut şi orb pe un teren necunoscut, pe care până şi stelele strălucitoare ale instinctului sunt ascunse vederii.

– Presupun că el are impresia că am două coarne şi coadă.

– Ştie despre tine, dacă la asta te referi, replică ea cu răceală şi fără nici o stinghereală.

Cuvintele îl fac să se strâmbe în sinea lui, ca şi cum ar fi primit o palmă care ar fi descoperit vederii ceea ce politeţea lor circumspectă ar fi acoperit cu discreţie, şi durerea de a şti că nu se schimbase nimic se ciocneşte în sufletul lui cu durerea de a afla, poate pentru prima dată, cât de mult înseamnă ea pentru el.

– Emma, spune el, lăsând lingura jos şi punându-şi ambele palme pe masă.

– Nu, tată, nu vreau să vorbesc despre asta. Nu de asta te-am rugat să vii aici.

I-a spus „tată" pentru prima dată şi asta îl emoţionează.

– Te rog, Emma, sunt lucruri pe care vreau să le spun. Cred că trebuie să mă laşi să le spun, dacă nu aici, atunci în altă parte.

– Şi a-ţi cere scuze face parte dintre acele lucruri pe care vrei să le spui?

– Da, să-mi cer iertare face parte dintre lucrurile pe care trebuie să le spun; iertare şi multe altele.

– Există o singură problemă: persoana faţă de care trebuie să-ţi ceri iertare cel mai mult nu mai este aici ca să o audă.

Deci asta e, îşi zice Stanfield. Va fi mereu socotit responsabil, fără posibilitatea de graţiere, deoarece morţii nu pot ierta. La fel ca Sisif, este condamnat să-şi poarte povara fără încetare în anii care i-au mai rămas, iar la sfârşit să nu se afle mai aproape de iertare decât

la început. Se revoltă împotriva nedreptății și a rigidității morale a acestei tinere femei care s-a erijat în judecătorul lui.

– Să știi că mila nu cunoaște bariere, zice el, fără să-i pese dacă sună prețios sau nu.

– Nu vreau să te jupoi de viu.

– Dar ce vrei, Emma? întreabă el, epuizat din pricina precarității tot mai periculoase a situației pe care o resimte și dorindu-și mai degrabă să plonjeze cu capul înainte în vârtej decât să continue să pășească pe această lamă de cuțit.

Mai bine să își cunoască soarta, să primească sentința și să încerce să-și continue viața așa cum va alege să o facă.

– Vreau ajutorul tău, spune ea, îndreptându-și spatele și uitându-se drept în ochii lui.

Apoi își mută iarăși privirea și o roagă pe chelneriță să-i aducă un pahar cu apă.

– Ești bine? întreabă el. Nu ar trebui să te superi în starea în care te afli.

– Deci acum ai ajuns expert în sarcini? În vorbele ei însă nu se simte nici o răutate și atunci el e capabil să răspundă cu un zâmbet și o clătinare a capului. Și nu sunt supărată.

Când chelnerița aduce paharul cu apă, el cere încă o cafea, dornic să extindă șederea lor la masă. Ea vrea ajutorul lui și asta îl încurajează, deși știe prea bine că nu va fi vorba de ceva simplu și frumos cum ar fi banii. În plus, cunoaște atât de puține lucruri despre circumstanțele vieții ei curente încât nici măcar nu poate anticipa rugămintea ei. Ce știe, însă, este că o cerere de ajutor deschide oportunități care înainte păreau închise, așa că se apleacă spre ea.

– Orice, spune el. Trebuie doar să ceri.

Poate că e ceva în legătură cu copilul care vine – poate că ea are nevoie ca el să îndeplinească vreun rol în privința asta, sau poate că se gândește chiar să se mute înapoi în Londra. Prin minte îi trece o viziune a vieților lor încrucișându-se din nou într-un loc mai bun ca acela, a posibilităților infinite deschise de un viitor nou descoperit. Însă speranțele i se spulberă imediat ce o aude spunând:

– Nu e vorba de mine; e vorba de Maria Harper.

De ce nu văzuse lovitura venind? De ce nu avusese inteligenţa de a pricepe ce se ascunde în spatele apelului ei? Se simte ca un idiot care este manipulat şi gustă, în vreme ce se uită la ea cum bea din pahar, din amărăciunea dezamăgirii şi apoi din cea a furiei pe propria naivitate.

– Maria Harper? spune el cu răceală, ca şi cum numele nu înseamnă nimic.

– Da, ai cunoscut-o cu o săptămână în urmă. Maria e asistenta mea de la clasă şi mi-e prietenă. Fratele ei e Connor Walshe.

– Connor Walshe?

Ăsta e deja un nume pe care nu vrea să-l audă.

– Ţi-a scris o scrisoare, în care ţi-a explicat ce s-a întâmplat cu el.

– Emma, nu pot discuta afacerile particulare ale Comisiei. Regretă imediat cuvântul „afaceri", dar se refugiază într-un şuvoi de vorbe. Sunt convins că înţelegi cât de delicate sunt chestiunile acestea şi că noi suntem legaţi de un cod foarte strict al confidenţei. Nu pot sta aici, într-o..., lasă descrierea neterminată dar face un mic gest cu mâna, ... ca să discut chestiuni care sunt sub incidenţa protocoalelor Comisiei.

– Nu-ţi cer să discuţi aşa ceva, insistă ea, lăsând paharul jos pe masă prea multă forţă, astfel încât apa se varsă peste buză. Îţi cer să o ajuţi.

El trebuie să reziste tentaţiei imediate de a o pedepsi prin afişarea unei indiferenţe reci mascate sub forma respectării unui set de reguli, dar ştie că e poate ultima lui ocazie de a stabili o punte de legătură, aşa că spune:

– Bineînţeles că o voi ajuta.

– Ţi-a scris o scrisoare, nu-i aşa, în care ţi-a spus tot ce s-a întâmplat? M-a rugat să o citesc şi să o ajut la scris.

– E foarte bine scrisă, trage el de timp.

– Şi vei putea să o ajuţi?

– Evident că da. E sarcina mea să o ajut.

– Şi vei asculta ce are ea de spus, vei asculta ceea ce spune ea că s-a întâmplat în realitate?

– Emma, o să fac tot ce pot ca să-i ofer adevărul despre fratele ei, spune el, uitându-se în ochii ei verzi.

Pentru o fracţiune de secundă recunoaşte ceva, ceva mai presus decât o asemănare fizică cu mama ei. Expresia ei reproduce ridurile striate ale suspiciunii care apăreau întotdeauna, indiferent cu ce pretexte venea el. Nu exista niciodată gelozie în ochii lui Martine, deoarece aşa ceva ar fi însemnat posibilitatea existenţei iubirii, ci doar răceala adumbrită a oricărei emoţii care luase locul iubirii.

– Îţi promit, rosteşte el.

– Bine, răspunde ea, şi ceva din duritatea tonului ei dispare, iar când vorbeşte din nou ezitările sunt înlocuite de şiruri de vorbe mai rapide. Au îndurat multe mizerii în toţi aceşti ani. Să nu ştii niciodată cu siguranţă, iar atunci când afli, să nu ştii unde e trupul sau cum să îl primeşti înapoi. Iar Maria a pornit de la zero şi cumva în ciuda a toate a reuşit să ajungă cineva. Dar există ceva ca o gaură sau un spaţiu gol pe care nu-l pot umple până ce nu au un cadavru de îngropat. A fost bună cu mine şi merită adevărul – întreaga ei familie merită asta. Ce a mai rămas din ea. De-a lungul anilor s-au îndepărtat unii de alţii, ca şi cum separarea ar putea face amintirile mai puţin dureroase.

– E îngrozitor şi foarte trist, replică el, dar ceea ce ar vrea să-i spună în realitate e că adevărul nu poate fi meritat, că, dacă el există, există mai presus de constrângerile nevoii sau dorinţei personale.

Că adevărul rareori face lucrurile mai bune şi cel mai adesea le înrăutăţeşte.

– Trebuie să-şi vadă mai departe de viaţa lor. Şi nu pot face asta până ce nu îl aduc acasă.

De această dată, când ea îl priveşte, în ochii ei se vede doar intensitate pasională, ceea ce îl face pe el gelos, invidios pe faptul că tot ceea ce ea nu-i poate oferi lui este atât de disponibil unor străini.

– Înţeleg, răspunde el, însă fără să priceapă deloc cum de s-a ajuns în acel loc şi la acel moment, când stă împreună cu fata lui, iar ea îi oferă mărturia iubirii altcuiva.

Ce înţelege însă e faptul că acum de la el se aşteaptă ca să încerce să recâştige ceva din pierderea suferită printr-un act de servire, că ea i-a spus Mariei Harper că va discuta cu tatăl ei şi el o va

ajuta. Pare ceva ce ar face o fetiţă, parţial dintr-o indignare dreaptă faţă de nedreptatea din lume, parţial dintr-o mândrie secretă faţă de capacitatea tatălui ei de a îndrepta o greşeală.

După aceea ea îi mulţumeşte, dar îşi reia o anumită detaşare în vreme ce el achită nota de plată şi amândoi păşesc afară, aşa că, atunci când se oferă să o conducă acasă pe jos sau cu maşina, ea refuză politicos dar ferm, iar el nu mai încearcă să o convingă. Salutul ei de despărţire este neutru şi, după o secundă de mulţumiri bolborosite, ea se răsuceşte pe călcâie şi porneşte pe strada principală. El îl zăreşte pe Beckett urmărind scena din maşină şi îi face semn că şi-a terminat treaba acolo. De sus începe să plouă mai uşor şi mai fin, şi el îşi urmăreşte fiica cu privirea cum se îndepărtează rapid, fără ca sarcina să i se mai vadă din spate. Îl cuprinde un fior de tristeţe la gândul posibilului lor viitor, şi clipeşte din ochi ca să se protejeze de ploaie.

În acea noapte, în apartament, stă pe fotoliul de la fereastră şi se uită în jos spre râu, pe a cărui suprafaţă lucesc tremurător reflexii ale neoanelor în nuanţe de roşu şi auriu. Măsuţa lângă care stă este luminată doar de o mică veioză, iar paharul de vin sună a gol când mâna lui îl mută departe de scrisoare. Ridică plicul şi îl cântăreşte în palmă – atât de greu şi totuşi atât de uşor. Apoi îl deschide cu grijă şi îşi lasă privirea să alerge peste rândurile negre tipărite. Nu vrea să o recitească – există ceva profund deranjant în legătură cu nevoia emoţională care a determinat scrierea acelor rânduri, ceva ce încearcă să se agaţe de cititor ca să nu-i mai dea drumul până ce nu se întipăreşte, ca un parazit, în circumvoluţiunile creierului. Cum ar putea fi el legat acum de un băiat a cărui fotografie nu a văzut-o niciodată? Cum poate fi amestecată dorinţa lui de a-şi vedea unicul copil cu un băiat demult mort pe o stradă dosnică din Belfast? Farurile unei maşini mătură scurt suprafaţa apei cu fascicule luminoase. Pentru o secundă, uită că are paharul gol şi îl duce la buze, apoi îl pune încet la loc pe măsuţă. Simte sticla rece în palmă. Apoi ea îl cheamă din pat şi el îşi întoarce capul şi îi zâmbeşte. Faţa ei e palidă ca gheaţa şi umerii albi ca zăpada. Ca şi cum în patul lui s-ar odihni o fantomă. Ea îl cheamă din nou cu gingăşie şi el se întreabă

de ce îl cheamă cu un alt nume, apoi îşi aduce aminte. E o fantomă care nu merită adevărul şi nu cere să afle adevărul, aşa că peste puţină vreme se va duce la ea, dar mai întâi are ceva de făcut, aşa că ia scrisoarea şi plicul, le rupe cu grijă în bucăţele mici, după care le lasă să cadă încet la podea, până ce acestea se împrăştie în jurul picioarelor lui ca o primă ninsoare a iernii.

Francis Gilroy

E convins că există doar obiceiuri bune şi obiceiuri rele, iar obiceiurile bune pot dispărea uşor. În zilele bune din trecut obiceiurile rele te omorau, iar cel mai prost obicei dintre toate era acela de a fi la locul potrivit, în momentul potrivit, lăsându-te descoperit şi încremenind, ca o poză perfectă care imploră să fie împuşcată. Se putea întâmpla în multe feluri – să dormi prea mult în acelaşi pat şi în aceeaşi casă, să îţi duci copilul la şcoală pe aceeaşi rută, să îţi satisfaci setea la aceleaşi ore şi în aceleaşi locuri, ba chiar să te duci ca să îţi mărturiseşti păcatele într-un mod prea predictibil, astfel că întâlnirea faţă în faţă cu Dumnezeu devenea asigurată.

E ceva ce nu uită niciodată şi despre care încearcă să-i facă pe tineri să înţeleagă – nevoia de vigilenţă, nevoia constantă de prudenţă. Încearcă şi eşuează. Aşa că, dându-se jos din pat şi ducându-se să privească zorii zilei, Francis Gilroy, nou-numitul Ministru pentru Copii şi Cultură, nu desface larg draperiile, ci se postează într-o parte şi ridică uşor materialul greu, îndepărtând de pervaz şi perdeaua pe care nevastă-sa o consideră de o eleganţă sofisticată. Strada e pustie din punctul de vedere al prezenţei oamenilor, dar e plină de o ceaţă de culoarea metalului care coboară dinspre munte şi învăluie tot ce e moale şi neted. Se întoarce ca să se uite la nevasta lui, care încă doarme agitată, strângând perna sub cap ca şi cum somnul neodihnitor ar fi stors-o de orice vlagă, şi pentru o clipă este tentat să amâne începutul zilei şi să se cuibărească şi el la loc în pat. Să se alăture soţiei în patul nou-cumpărat, acoperit cu baldachin, şi cu cele patru picioare din fier forjat, care îi face rău doar când se uită la el şi îl determină să spere că nu acela va fi locul unde va muri, înconjurat de un public

stingherit. În loc de asta, se duce în cealaltă parte a ferestrei şi se uită în celălalt sens al străzii. Doar maşini cunoscute, toate transformate în sloiuri lipsite de viaţă de perdeaua cenuşie a ceţii şi fosilizate în nişte amintiri îngheţate ale vehiculelor care au fost.

Poate că motivele de îngrijorare sunt mai mici, dar prudenţa nu strică niciodată, mai ales în cazul lui, o creatură modelată din obiceiuri întipărite de o viaţă de luptă, aşa că lasă-i pe tineri să strâmbe din nas, păcăliţi de propria bravadă şi de propriile guri prea mari. Pe el prudenţa îl defineşte ca supravieţuitor. Asta şi norocul. Şi chiar dacă motivele de îngrijorare sunt mai mici, există întotdeauna posibilitatea unei lovituri: de la vreun rebel, poate un alt Michael Stone, ridicat ca un zmeu pe structura propriului ego; de la vreunul dintre dizidenţi – fanaticii cu priviri rănite care stau în spatele întrunirilor şi strigă la el despre vânzări şi trădări; de la vreo rudă necunoscută a unei victime uitate, care însă n-a uitat niciodată, cu amintirile măcinându-i viața ca un cancer, până ce răzbunarea ajunge să stingă durerea.

Marie trage pătura peste umeri, ca şi cum ar îmbrăca o haină de iarnă, iar el simte iarăşi tentaţia de a se furişa la căldură în spatele ei, dar ştie că are treburi de făcut, aşa că se aşază pe marginea patului şi caută papucii cu picioarele goale. Trei drumuri la toaletă ca să urineze în timpul nopţii. Are senzaţia că vezica lui e pe punctul de a ceda. O pungă cu o gaură. Poate să bea orice – chiar şi o ceaşcă de ceai – în orele dinaintea somnului şi vezica vrea din nou afară, scâncind ca un căţeluş în lanțuri până ce rugămintea ei nu mai poate fi ignorată. Iar când se ridică în picioare, simte un junghi brusc la baza coloanei, ca şi cum şi aceasta s-ar plânge de ceva. De vină nu poate fi greutatea, pentru că el nu cântăreşte acum mai mult decât cu zece ani în urmă. Uneori întregul lui trup pare că se îmbufnează pentru greşelile din trecut şi anii de presupusă neglijare. Îşi masează zona dureroasă cu degetele şi încearcă să se îndrepte de spate, apoi îşi strecoară picioarele în papuci şi îşi îmbracă halatul de casă. Poate că are nevoie de un test de mobilitate şi se întreabă dacă asigurarea medicală este un drept pe care i-l conferă slujba. Nu o consultaţie privată, bineînţeles, doar cineva care să vină la el şi să-l consulte

peste tot, cu discreţie. Doar n-are de gând să se ducă din nou la McCann, de la Centrul de Sănătate; ultima oară a fost nevoit să stea jos şi să asculte toate plângerile doctorului despre subfinanţare şi listele de aşteptare din spitale. Ăsta e necazul cu oamenii – cu toţii încep să creadă că el ţine cheile raiului în buzunar. Iar celălalt lucru e că dacă lumea îl vede aşteptând la uşa unui doctor, atunci înainte ca ziua să se sfârşească încep să umble zvonurile că a ajuns în anticamera morţii şi bătrâne pline de înţelepciune se apropie de el pe stradă şi îi spun că se vor ruga la Fecioară pentru el sau îi vor strecura cine ştie ce amuletă în palmă.

Coboară scara, deschide uşa de securitate şi opreşte sistemul de alarmă. Se opreşte ca să ia teancul de hârtii şi servieta de pe masa din hol, apoi se duce în bucătărie şi umple ceainicul. Ceasul tocmai arată ora şase şi asta înseamnă că mai are o oră pentru a reciti hârtiile şi a încerca să absoarbă cât mai multe informaţii din ele. Este o schiţă a unui set de propuneri pentru reglementări noi privind protecţia copilului în cazul grupurilor comunitare şi de voluntari. Patruzeci şi şase de pagini, şi la fiecare două propoziţii Crockett a adăugat note de mână sau a subliniat cu cerneală albastră potenţialele chestiuni delicate. Aproape la fel de multe cuvinte ca şi în textul propriu-zis, şi toate scrise cu acelaşi scris ordonat. Se gândeşte la stiloul pe care îl foloseşte Crockett, cu peniţa lui de aur şi cu corpul lucios albastru perlat, şi îşi spune că ultima dată când a văzut pe cineva folosind un stilou a fost în jurul anului 1960, când tatăl lui şedea la masa din bucătărie şi scria o cerere de angajare. Apa din ceainic începe să fiarbă şi şuieră furioasă, ca şi cum ar vrea să se ia la bătaie cu cineva înainte ca focul să fie oprit.

Trebuie să fie pregătit, să le demonstreze tuturor că îşi cunoaşte meseria. Iar nemernicul de Crockett caută mereu o ocazie de a-i expune ignoranţa, abia aşteptându-l pe el să pice în capcană. Chiar şi cuvântul „ministru" ieşit de pe buzele lui lasă impresia că omul simte un gust neplăcut în gură. Mai e şi un băiat ascuţit la minte – atât de ascuţit, că într-o zi se va tăia singur –, iar Gilroy speră că va fi de faţă ca să vadă asta. Pe dinafară nu afişează niciodată altceva decât o politeţe atent întreţinută. Chiar şi aceasta reprezintă o obrăznicie, deoarece

nu serveşte decât la a împiedica orice formă de comunicare personală şi indică faptul că individul va da ce i se va cere prin cerinţele slujbei de funcţionar superior, dar nici o iotă mai mult. Dacă ar fi să se întâlnească pe stradă în afara teritoriului normal de muncă – iar Gilroy nu e deloc sigur că acest Crockett a ieşit vreodată pe vreo stradă din proprie dorinţă –, probabil că individul ar trece pe lângă el cu o înclinare aproape imperceptibilă din cap, asta dacă ar manifesta vreo formă de recunoaştere. Se duce la dulap, apoi pune un plic de ceai în cană şi toarnă apă din ceainic. Poate că ar trebui să-i invite pe el şi pe nevastă-sa la ceai – asta i-ar mai şterge înfumurarea de pe chip. Să le spună că ar fi cel mai bine dacă ar veni cu un taxi negru, să-şi lase Mercedesul acasă. O călătorie în inima întunericului. O vizită în Lumea a Treia. Să vadă ce scuză poate fi născocită pentru a scăpa de cel mai mare coşmar al lui.

Citeşte documentul din nou. E bine să fie în alertă. Niciodată nu poţi fi prea prudent. Nenorociţii de pedofili sunt peste tot. Îşi croiesc drum ca nişte viermi. Aşteaptă în umbră ca vulturii. Iar când va sosi momentul potrivit şi lucrarea lui va fi completată, vede cu ochii minţii o lansare de proporţii, poate un spectacol cu copii la Salonul Waterfront, reportaje cu duiumul în mass-media, copii care sunt îngrijiţi. De care alţii au grijă. Copii şi Cultură – putea fi mai rău, chiar dacă şmecherii au început să-i spună Omul Limonadă, după C&C, compania locală. Mai bine să fie Omul Limonadă decât să poarte pe cap coroana de spini a Sănătăţii. Slavă Domnului că au însărcinat un unionist cu chestia asta în ultima întrupare a Adunării şi a corurilor ei muzicale de miniştri. Liste de aşteptare, raţionalizarea serviciilor de care e acută nevoie, pacienţi pe targă – ce coşmar! Iar dacă el s-ar afla cu adevărat în anticamera morţii, n-ar mai putea să se ducă la consultaţie la McCann.

Soarbe din ceai şi încearcă să îşi dea seama ce zace în mintea lui Crockett după unele din comentariile acestuia, încearcă să anticipeze câteva din întrebările care i se vor arunca în cârcă, apoi găseşte alinare în avantajele de care dispune el personal. Cel puţin el înţelege ce este o comunitate şi, spre deosebire de Crockett, experienţa lui nu se rezumă doar la un club de golf sau la câteva case de vacanţă în

Toscana sau în Provence. Cu toate acestea, are nevoie de Crockett şi de cunoştinţele lui despre chestiuni legale, despre modalitatea cea mai bună de a structura legislaţia şi de a o modela într-un tot coerent, deoarece dacă va exista o singură scăpare sau un singur punct slab pot fi siguri că lupii din Adunare îşi vor înfige colţii şi vor începe să sfâşie până ce totul se va prăbuşi în ridicol. Lucrul bun, bineînţeles, este acela că partitura opoziţiei va fi greu de interpretat când nimeni nu este dispus să pară că se opune la protejarea copiilor. El unul va juca pe cartea asta până la capăt.

Ceaiul este fierbinte şi tare, aşa cum îi place lui, şi stă într-o cană de dimensiuni respectabile, nu într-una din ceşcuţele alea din porţelan de la Stormont, în care abia dacă încape un scuipat şi parcă îţi crapă în palmă de fragile ce sunt. Lasă cana jos, cu grijă ca să nu atingă hârtiile, apoi scoate o carte din partea frontală a genţii. E un volum de poezii de Larkin. Ministru pentru Cultură. Trebuie să citească măcar câteva cărţi. Cu discreţie. Să le descifreze. Să înţeleagă despre ce e vorba. Este o slăbiciune şi, ca în cazul tuturor slăbiciunilor, el o conştientizează şi e decis să întreprindă ceva în acest sens, doar că nu ştie de unde să înceapă, iar asta i se pare mai deranjant ca orice. E chiar şi mai periculos, căci nu poate întreba pe nimeni şi nu există nimeni căruia să-i dezvăluie slăbiciunea. A început să-l citească pe Joyce, dar a renunţat după trei pagini. Un limbaj secret, o societate secretă ca a masonilor, iar el nu are pe nimeni ca să-l iniţieze sau care să-i prezinte ritualurile. N-a fost mai bine nici cu Yeats, în afară de „Un aviator irlandez îşi prevede moartea". Dă vina pe idioţii ăia de la şcoală care nu l-au învăţat nimic şi l-au făcut să iasă pe uşă la şaisprezece ani. Sau minunata educaţie catolică – minunată poate pentru puştii din clasa mijlocie cu mame şi taţi virtuoşi. Dar, dacă e să fie corect, trebuie să admită că n-a fost niciodată printre cei mai buni elevi şi aproape că se strâmbă amintindu-şi de înapoierea lui. Din pricina şcolii a încercat să-l citească pe Heaney – şi-a amintit de poemul ăla „Clismele timpurii" şi de referirile de acolo la „căcărezele dure", şi cum erau ei aproape să cadă pe jos din bănci auzind asta din gura părintelui Dornan, deşi încercarea nu avusese prea mari sorţi de izbândă. După primele poeme, totul se

estompase în mintea lui, precum ceaţa care se prelinge acum pe lângă fereastra bucătăriei, mânjind geamul cu umezeala respiraţiei lui. Privirea i se furişează la camerele de securitate şi la imaginile lor cenuşii, clipitoare şi schimbătoare. O dimineaţă bună de ieşit de sub umbrela acoperirii perfecte pentru a face ceea ce trebuie făcut. Brusc îl apucă un fior, aşa că strânge cana cu ambele mâini, apoi deschide volumul de Larkin. Versul despre cărţile care sunt nişte porcării i-a atras atenţia – încă îl face să zâmbească. Se simte însă ca şi cum a trecut cu mult dincolo de asta acum, iar dacă nu a ajuns încă să înţeleagă pe deplin unele poeme, crede că se îndreaptă cu paşi mari într-acolo, şi n-are de gând să renunţe. Ăsta este capul de pod; de aici încolo nu mai există cale de retragere. Uneori are impresia că e vorba de una dintre acele cărţi care conţin iluzii optice, poze secrete care se dezvăluie doar atunci când te holbezi la ele ore în şir. Te holbezi şi te holbezi, şi brusc totul devine limpede. Sunt momente când simte că înţelesul va reieşi în întregime şi perfect, dar apoi acest înţeles se pierde la loc şi totul este înceţoşat şi dezlânat, precum ceaţa de afară. Însă chiar şi atunci versurile sau frazele îi rămân întipărite în minte şi pe parcursul zilei le răsuceşte pe toate părţile în gândurile lui, ca pe nişte pietricele culese de pe plajă.

– Mai bine ai lua un mic dejun ca lumea şi ai lăsa cărţile pentru mai târziu, rosteşte Marie, strecurându-se în bucătărie aproape fără să fie auzită din pricina papucilor ei uzaţi.

El aruncă volumul în geantă ca şi cum ar fi fost prins citind ceva pornografic.

– E vorba de ceva ce trebuie să studiez pentru lucru. Nu era nevoie să te scoli din pat.

– Nu pleci de aici fără să bagi ceva ca lumea de mâncare la stomac, insistă ea, aplecându-se ca să ia tigaia de prăjit dintr-un dulap.

– Mă gândeam, Marie, că poate ar trebui să-mi supraveghez starea de sănătate – să reduc prăjelile, chestii dintr-astea, replică el nervos, nesigur pe reacţia ei.

– Deci ceea ce gătesc eu nu mai e bun pentru tine? răspunde ea. Până acum pari să te fi descurcat foarte bine.

– Nu, nu spun asta. Doar că ajung la o vârstă când trebuie să fiu atent. Asta-i tot.

E recunoscător că măcar nu l-a făcut „domnul care le ştie pe toate“, aşa cum a procedat de două ori până acum, când s-a simţit enervată de el, sau i-a spus că îl cunoaşte de când făcea pe el în pantaloni.

– Ascultă, Francis, dacă ai şti cu adevărat ceva, ai cunoaşte că experţii spun că micul dejun este cea mai importantă masă a zilei, aşa că ia hârtiile alea de pe masă.

Nimeni nu îi vorbeşte ca ea. Treizeci şi cinci de ani de căsnicie, şi are încă o duritate care s-a mai îmblânzit dar niciodată nu a dispărut. Se uită la chipul ei, care fără masca lui normală de machiaj pare boţit şi buhăit. Şunca sfârâie şi sâsâie când e pusă în farfurie, precum o pisică încolţită.

– Dacă te-ai fi deranjat să te uiţi până acum ai fi văzut că folosesc ulei de măsline la gătit. Adus tocmai din Italia. Fără untură.

– L-a binecuvântat Papa?

– Eşti tare amuzant. Nu mai erai deloc amuzant când făceai ture pe la baie azi-noapte. Ce ai păţit?

– Poate că am răcit. Nu sunt sigur. Sper că nu m-a luat din nou prostata.

– Poate că ar trebui să te cauţi. Ştii cum se fac analizele?

– Da, ştiu, şi n-am de gând să-l las pe bătrânul McCann să-mi facă una ca asta – încearcă de ani de zile să mi-o facă. Un nenorocit de votant al socialiştilor toată viaţa lui. I-ar plăcea la nebunie să prindă ocazia.

Îşi strânge cu grijă hârtiile şi le strecoară în geantă. O dungă de lumină ezitantă începe să destrame ceaţa, dând treptat lumii înapoi colţurile ei ascuţite. Bucătăria se umple de miros de cârnaţi şi de şuncă. Ea mai pregăteşte şi ouă şi pâine. Slavă Domnului că nu a făcut duş şi nu s-a îmbrăcat încă, altfel ar fi ieşit din casă mirosind ca o omletă unsuroasă. În vreme ce ea îi pune în faţă farfuria plină, se aude soneria de la uşa din faţă. Se opresc amândoi şi se uită la camera de supraveghere. Văzând că e Sweeney, ea spune:

– Încă nu m-am machiat.

După care pleacă sus, în vreme ce el porneşte spre uşă. O regulă personală – nimeni în afara lui nu o vede pe ea fără machiaj, iar uneori nici lui nu îi este îngăduit asta.

– Cam ceaţă, rosteşte Sweeney, închizând uşa şi urmându-l pe celălalt în bucătărie.

Când îl vede pe Gilroy luând loc la masă, se postează în capătul acesteia şi zice:

– Cultural, foarte cultural.

E gluma lui curentă favorită. Lui Gilroy începe să i se pară o prostie, dar nu-i răspunde nimic şi se mulţumeşte să îi facă semn cu furculiţa ca să ia loc.

– Cine conduce? întreabă el.

– Micky, răspunde Sweeney, uitându-se la farfurie.

– Marty unde e?

– O duce pe maică-sa la spital pentru nişte analize.

– A pus maşina undeva în siguranţă pe timpul nopţii?

Sweeney dă din cap şi îşi toarnă o cană de ceai.

– Şi i-ai spus despre haine? Data trecută semăna cu un nenorocit de gangster. A, încă un lucru – conduce prea repede.

– Nu-ţi face griji, o să discut cu el. Privirea lui Sweeney se opreşte asupra farfuriei. Franky, crezi că un asemenea început de zi face bine colesterolului tău? Îţi îmbâcseşte arterele tale bătrâne.

Înainte să poată răspunde, Marie revine şi îi oferă lui Sweeney un mic dejun.

– N-aş spune nu, Marie, răspunde acesta, deschizându-se la haină.

– Deci tu nu-ţi faci griji în privinţa colesterolului? întreabă Gilroy.

– Nu-l lua în seamă, Ricky, începe să semene cu o babă, zice Marie.

– Un mic dejun bun nu strică nimănui, declară Sweeney, făcându-i cu ochiul lui Gilroy. Când îţi vine rândul, îţi vine rândul – asta spun eu. N-are sens să nu te simţi bine.

– Cum rămâne cu şoferul? întreabă ea. Sunt sigură că ar avea şi el nevoie de ceva în stomac. Strigă-l, Ricky.

– Cine o să supravegheze maşina? întreabă Gilroy, deşi deja simte că lucrurile merg împotriva lui.

– Poţi vedea pe cameră, răspunde ea. O să fie în regulă. Băiatul ăla probabil că o să-şi petreacă restul zilei frângându-şi degetele pe jumătate mort de foame.

Când Sweeney se duce să-l cheme, Gilroy strigă:

– Dacă tot te duci, ce-ar fi inviţi şi restul Belfastului de Vest? Spune-le că dăm drumul la un club al micului dejun!

Pentru o secundă, în vreme ce ascultă cum se deschide uşa, îşi închipuie ceaţa inundând casa şi furişându-se prin camere până ce înghite toată clădirea.

– ... dimineaţa, spune Micky, oprindu-se în uşa bucătăriei şi frecându-şi mâinile de stinghereală că a ajuns atât de departe în interiorul casei.

E îmbăcat în costum cu tunică şi cămaşă neagră. Gilroy îl inspectează cu privirea şi decide că băiatul trece examenul, cu excepţia cercelului de aur din urechea dreaptă. Marie îi spune să ia loc şi îl întreabă de familie, amintindu-şi că are o soţie şi un copil mic.

– Sunt foarte bine, răspunde el, uitându-se la mâncarea de pe masă. I-am văzut săptămâna trecută.

– Mi-am zis că ţi-ar prinde bine un mic dejun, spune Marie, ocupându-se iarăşi de tigaie.

– Şi aruncă o privire asupra maşinii cât mănânci, adaugă Gilroy, ştergându-şi farfuria cu o ultimă bucăţică de pâine.

– Ca să fiu sincer, nu cred că ar fi cineva interesat să o fure, zice Micky, privind la ecranul camerei de supraveghere. E un hârb. Nu mai are nici un pic de acceleraţie. Vorbeam cu Marty despre asta şi el spune la fel. Ar fi o problemă dacă ar trebui să îi dăm bice ca să scăpăm de ceva. Îşi ridică privirea în chip de scuze, ca şi cum ar fi rostit ceva inadecvat. Înţelegeţi la ce mă refer?

– Înțelegem prea bine, zice Sweeney, uitându-se urât la el.

– Marty îl cunoaşte pe un tip care se ocupă cu importuri de maşini bune la mâna a doua. Am putea arunca o privire dacă doriţi. Poate găsim ceva cu geamuri blindate şi chiar tracţiune pe patru roţi.

– Era nisip peste tot ultima dată când am fost în ea, se plânge Gilroy. După cum arăta, înăuntru se găsea jumate din nenorocita de plajă Buncrana. Dacă cineva nu s-ar osteni să o distrugă în fiecare

weekend şi s-ar osteni să o mai şi curețe din când în când, probabil că fierătania ar merge de două ori mai repede. Care e programul, Ricky?

Sweeney îşi lasă jos cuțitul şi furculița şi scoate un carnețel negru şi un reportofon din buzunarul hainei.

– Mai întâi ai întâlniri timp de o oră cu votanții – nu ştiu de ce ți-ai fixat asta. Tu ai insistat asupra orei. Apoi, la unsprezece, la Stormont pentru şedința despre noua legislație, iar la prânz te întâlneşti cu delegația de tineri muncitori olandezi. După prânz – lucru la chestiunea cu protecția copiilor, de această dată vor fi reprezentate nişte grupuri de voluntari, precum Childline şi NSPCC; la ora trei, douăzeci de minute cu un american pe nume Jack Donaghy, care vrea să discute despre realizarea unui portret – o serie de politicieni pe care îi face el. Marie pufneşte şi îşi dă ochii peste cap. Iar la cinci şi jumătate o probă pentru nuntă.

– Ăsta e cel mai important punct pe ziua de azi, spune Marie, îndreptând cuțitul spre el, aşa că să nu întârzii.

– N-o să întârzii. Tipul ăsta, Donaghy – e ca lumea?

– Nu prea ştiu multe despre el, răspunde Sweeney, făcându-şi o însemnare în carnet.

– Află pe cine a mai făcut. Care e reputația lui. Care e stilul lui. Dacă o să decidem să o facem, nu vreau să ies ca şi cum aş avea două capete sau o cocoaşă.

– Ca un rahat de câine, intervine Micky, primind farfuria cu mâncare. Mulțumesc, doamnă Gilroy.

Gilroy şi Sweeney se uită fix la el în vreme ce individul se apucă de mâncat, apoi Gilroy se uită la Sweeney, dar acesta abia ridică din umeri ca răspuns. Gilroy se ridică în picioare şi îşi strânge halatul de casă pe lângă corp.

– Mă duc să mă schimb, spune el, oprindu-se în spatele lui Micky şi apoi întrebând: Te mai uiți la maşina aia?

– Nu mi-am luat ochii de pe ea, şefu'.

– Nu-mi spune „şefu'".

– Atunci cum să vă spun? întreabă tânărul, în vreme ce Sweeney zâmbeşte în spatele ceştii de ceai ridicate în aer.

– Francis e foarte bine, replică el.

Dar când ajunge la jumătatea drumului până sus aude cuvintele Omul Limonadă şi trei voci râzând – cea a Mariei mai puternică decât celelalte două.

Stă sub duş şi aşteaptă ca apa să devină caldă. I se pare că durează tot mai mult cu fiecare dimineaţă. Se fereşte din calea apei reci şi simte un junghi ascuţit în partea de jos a coloanei, ceea ce îl face să înjure. Parcă ar primi acum răsplata pentru toate acele nopţi de fugar, de dormit pe duşumele, în mansarde înghesuite şi umede, pe bancheta din spate a unei maşini sau în vreun alt adăpost temporar. Se gândeşte, de asemenea, la scârţâitul bocancilor bine lustruiţi, cu întărituri, ai trupeţilor care îl loveau cu năduf, în vreme ce lucrul sincronizat al picioarelor era împănat cu tot felul de înjurături rostite în accente care păreau străine pentru urechile lui – *brummie*, scoţian, *geordie* – iar vocile se contopeau în geografia năucitoare a durerii.

Încearcă foarte prudent să-şi îndrepte coloana şi să stea drept sub apă, dar nu mai poate avea încredere deplină în propriul trup. Îşi cuprinde cu blândeţe testiculele şi încearcă să găsească un pic de odihnă în căldura apei. Însă înainte de a se putea opri, se gândeşte la Ricky şi la el însuşi stând pe pătură într-o celulă mânjită cu rahat, şi la momentul în care gardienii au folosit furtunurile ca să-i spele. Închide ochii ca şi cum ar vrea să alunge amintirea şi lasă apa să-i lovească cu putere creştetul capului, ţinând palma ca o streaşină deasupra ochilor. Fereşte-te de apă, fereşte-te de ceea ce nu vrei să-ţi aminteşti. Se gândeşte la ziua care îl aşteaptă şi i se pare prea organizată şi împărţită, golită de orice senzaţie de aşteptare sau de bucurie. Întâlnire după întâlnire, şuvoaie de discuţii canalizate prin albiile rigide ale procedurilor şi agendelor de lucru. De ce nu mai e posibil să stai pur şi simplu jos şi să ai o conversaţie, să duci lucrurile la capăt la un pahar de ceva băut pe îndelete? Se gândeşte la ceştile de porţelan, la farfuriuţe şi la sendvişurile micuţe care se topesc dintr-o muşcătură. Uneori singurii oameni din încăpere pe care îi recunoaşte drept oameni sunt femeile care servesc ceai şi uneori ar vrea să încerce să vorbească cu ele, să le spună că locuieşte într-o casă foarte asemănătoare cu cele ale lor, că ştie cum e să creşti copii fără prea

mulţi bani. Uneori ar vrea să flirteze cu ele, să le spună că sunt mai adevărate, mai frumoase şi mai importante pentru el decât oricare dintre costumele la patru ace cu care se întâlneşte, dar chiar şi ele au coduri stricte de conduită şi, deoarece provin de pe proprietăţile protestante din susul drumului, ştie că probabil ele îl socotesc Anticristul.

În mintea lui umblă o frază a lui Larkin pe care el încearcă să o reformuleze, ca un refren pe jumătate uitat. Ceva despre pustietatea care zace sub tot ce facem. Iese din duş, lăsând o dâră de urme umede, îşi spune că trebuie neapărat să monteze un ventilator când priveşte înapoi la petele închise care mânjesc dalele de gresie, apoi se bărbiereşte cu atenţie cu un aparat electric. Se posteazǎ gol în faţa oglinzii şi constată şocat că trupul lui începe să se transforme într-unul al unei femei, cu începuturile de sâni şi cu începutul de burtă ţuguiată. În jurul sfârcurilor se văd inele de păr sur, pe care încearcă să le radă, cu mare prudenţă ca să nu se taie. Îşi lipeşte degetul de pometii obrajilor, unde mici păianjeni de capilare sparte încep să-şi extindă plasa. Apoi, când termină cu bărbieritul, aplică loţiunea de înmuiere a pielii pe care Marie i-a cumpărat-o şi insistă să o folosească.

Uitase de proba de costum. Dacă ar fi putut să uite atât de lesne şi de nuntă. Christine, ultimul dintre cei patru copii şi singura lui fiică, pe care ei vor ca el să o încredinţeze altuia. Presupune că ar putea exista o şansă pentru a discuta cu Justin, un lucru care nu prea i-a reuşit, ca să îl cunoască ceva mai bine. Să încerce mai mult să îl placă. Se duce la garderobă şi se uită la cele trei costume, alegându-l pe cel de un gri un pic mai închis decât celelalte, pe care îl aşază pe pat. Armani? Armani pe dracu'. I-ar plăcea să-l întâlnească pe cel care a pregătit chestia asta. Sună bine la ureche – foşti terorişti în costume Armani –, dar dacă li se vor încrucişa vreodată cărările îi va spune individului că singurele costume pe care le-a deţinut el vreodată au provenit din cataloage de duzină. Şi, oricum, dacă ar fi vrut să poarte un costum scump, nu are şi el dreptul ca oricine altcineva? Să însemne asta că şi-a trădat principiile sau că a uitat pentru ce s-a dus bătălia? Titlul poemului în acel Larkin al lui este despre o nuntă, dar e una dintre cele mai lungi poezii, şi el încă nu a citit-o.

Oare i-ar oferi răspunsuri pentru felul în care se simte, i-ar spune cum să îndure arsura pierderii care îi răscoleşte inima? Douăzeci şi cinci de ani şi abia ieşită de pe băncile facultăţii nu înseamnă prea tânără? Iar dacă el s-a însurat la optsprezece ani a fost pentru că ei trăiau într-o lume mai îngustă, care nu dispunea de nici una dintre ferestrele de oportunitate deschise ei, aşa că de ce nu mai aşteaptă, de ce nu mai priveşte împrejur? Acest Justin, despre care ei abia de cunosc vreo câteva lucruri, dacă o iubeşte cu adevărat va mai aştepta puţin, îi va oferi răgazul de a absorbi posibilităţile vieţii. Ea a fost mereu favorita lui – poate că aşa ceva era inevitabil după trei fii –, iar acum el se simte ca şi cum cineva ar fi apărut din bezna nopţii şi l-ar fi jefuit de cel mai drag lucru. Se simte brusc imposibil de trist, atât de dezechilibrat pe moment încât se aşază pe pat şi îşi acoperă ochii cu mâna.

Ceva se petrece cu el. Poate că de vină e menopauza, pentru că a citit că şi bărbaţii păţesc aşa ceva. Se simte tot mai sentimental faţă de lucruri, de o asemenea manieră încât uneori are senzaţia de vulnerabilitate şi prostie. O amintire cu tatăl lui venind acasă după încă o căutare inutilă a unui loc de muncă şi prăbuşindu-se la masa din bucătărie cu ruşinea eşecului fierbându-i în privire. Poemul lui Yeats despre aviatorul irlandez căruia nu-i pasă dacă trăieşte sau moare. Un cântec vechi al formaţiei Beatles ascultat la radio. Încearcă să se scuture de senzaţii, uitându-se fix la urmele umede ale paşilor săi, şi se întreabă pentru ce s-a întâmplat totul. Pentru popor? Pentru Irlanda? E un gând ciudat, dar de mai multe ori în ultimele luni a fost afectat de ideea că Irlanda nu există. Aşa cum Dumnezeu este poate doar un concept care nu are sens în afara celui construit de fiecare în propria sa minte. Se simte ruşinat de gândurile lui, cu şarpele trădător al îndoielii strecurându-se prin întreaga lui viaţă de devotament, încercând să submineze tot ceea e a dobândit el. Pentru o secundă găseşte uşurare în furia faţă de sine însuşi, apoi, după ce trece primul val, se gândeşte cât de repede va trebui să străbată nava bisericii şi să dea din mână ce are el mai preţios. Întreaga lui viaţă a dat părţi din el însuşi – ani care ar fi trebuit petrecuţi cu copiii, cu naşterea lui Rory chiar; dreptul de a-şi duce familia în centru sau în orice

loc public; dreptul de a duce o viață banală și de a nu fi niciodată nevoit să te uiți în spate. Așadar, de ce totul pare atât de nedrept?

– Ce s-a întâmplat, Francis? întreabă Marie.

Nu i-a auzit nici măcar pașii pe scară. Pentru o fracțiune de secundă aproape că îi mărturisește că se simte trist, însă se mulțumește să-i spună că e un pic amețit. Ea îi ia temperatura cu dosul palmei. Când vede îngrijorarea din ochii ei, el se simte rușinat de slăbiciunea lui și îi spune că e bine. Ea se așază alături de el pe pat și brusc el devine conștient de goliciunea lui.

– Ai dreptate, mă transform într-o babă.

– Ce e cu tine?

Tonul vocii ei e moale, ca și cum i s-ar adresa unui copil. Își pune o mână pe ceafa lui și îi strânge ușor pielea.

– Nu știu.

– O să sun la Chirurgie și o să programez o întâlnire – nu trebuie să fie neapărat cu McCann. Acum sunt acolo câteva tinere strălucite. Te-ar putea vedea una dintre ele. Fă-ți analiza de prostată dacă vrei.

– Câtă vreme își scot inelele mai întâi.

– Ești obosit – asta-i tot. Ce-ar fi să plecăm într-un weekend undeva, după nuntă? Poate să mergem la Dublin sau undeva.

– Crezi că ea face ce trebuie? Nu crezi că se grăbește?

– Doar timpul va răspunde la asta, dar dacă asta vrea să facă, nu putem decât să o ajutăm să treacă mai bine peste moment.

– Nu aștept deloc cu nerăbdare nunta asta – mi se par deplasate multe chestii de acolo. E un pic prea spectaculoasă. Prea sclipitoare. Ca a nenorocitelor de Posh și Becks.

– Ascultă, Francis, ți-ai cheltuit jumătate din viață îngrijorându-te că oamenii se vor gândi că te-ai schimbat sau că ai ajuns mai sus decât meriți. Dacă lucrurile ar fi fost cum vrei tu, ea s-ar fi măritat în casa parohială, cu un scripcar orb cântând într-un colț. Ce-ar fi să închizi ochii și să treci peste toate astea? Dacă asta vrea ea, atunci să fie ca ea și la naiba cu ce cred alții.

El încuviințează fără tragere de inimă și se uită împrejur după ciorapi.

– Vrei să te ajut să te îmbraci? întreabă ea, dar el ştie că trebuie să îşi revină, căci altfel nu va reuşi să treacă peste acea zi, aşa că răspunde printr-o clătinare a capului. Ea se duce la uşă şi se opreşte acolo, priveşte înapoi spre el şi zâmbeşte. Ce bine că pictorul ăla nu te poate vedea acum – ar face un portret pe cinste.

– Probabil că da, replică el. Cum zicea idiotul ăla de Micky? Rahat de câine.

Ea râde, apoi spune:

– Arăţi bine, dar grăbeşte-te şi îmbracă-te înainte ca ăia doi să mănânce tot ce avem prin casă.

Când el ajunge jos, Micky se şterge la gură cu dosul palmei. Farfuria lui goală străluceşte.

– Nu mi-am luat o clipă ochii de pe maşină, Francis, spune tânărul.

– Şi atunci cum ţi-ai dus mâncarea la gură?

– Instinct natural, dar n-a reuşit să ducă totul, răspunde Sweeney, ştergându-l pe Micky la colţul gurii cu un şerveţel.

– Voi doi, lăsaţi-l pe băiat în pace, intervine Marie. Şi, Ricky, sub nici un pretext să nu-i îngădui să lipsească de la proba aia de costum.

– Jur pe viaţa mea.

Gilroy îi urmează pe cei doi bărbaţi în hol, dar apoi se întoarce ca să-şi sărute uşor nevasta pe obraz. Ea dă din cap şi îl bate uşor pe spate, ca şi cum şi-ar trimite unul dintre copii la şcoală. În vreme ce merge să li se alăture celorlalţi doi în maşină, Gilroy observă că în fine ceaţa a dispărut, lăsând în urmă doar o umezeală a aerului, pe care o resimte ca pe o respiraţie rece a cuiva în ceafă. Ia loc pe bancheta din spate, alături de Sweeney, pentru drumul scurt până la noile birouri ale partidului, şi Sweeney îi spune din nou că nu au timp de aşa ceva, dar el nu răspunde, fiind prea ocupat să se întrebe dacă Marie are dreptate afirmând că totul e doar oboseală pentru a-i mai spune asistentului său că ziua în care oamenii vor ajunge să creadă că el n-are timp pentru ei va fi ziua în care el va muri. Fără vreun ţel în cadrul propriului tur de forţă şi mânat de la spate doar de propriul ego. Trec pe lângă opera murală a lui Bobby Sands. E plină de graffiti proaspăt.

– Nenorociţii de copii, spune Sweeney.

– Nu mai există respect, îi ţine isonul Gilroy. Pentru nimic.

Sala de aşteptare e pe jumătate plină şi el salută pe toată lumea cu bună dispoziţie, glumind pe seama ceţii şi inventând o povestioară despre un individ care se întoarce după o noapte şi nu-şi mai poate găsi uşa de la propria casă. Sweeney preia conducerea, verificând aparatul de faxuri şi e-mailurile, vorbind cu toţi muncitorii, aruncându-şi privirea peste plicurile verificate de cei de la securitate, dar lăsându-le să zacă nedesfăcute. O noapte liniştită în oraş – câteva jafuri din casele unor bătrâni, un atac rasist împotriva unui emigrant portughez, ceva inundaţii minore în josul străzii Ormeau. Verifică numele oamenilor care aşteaptă şi stabileşte ordinea, îl cheamă înăuntru pe primul şi apoi se aşază în partea laterală a biroului lui Gilroy şi ia notiţe. Probleme cu cererile de locuinţe şi beneficii, o dispută şcolară implicând o posibilă suspendare, plângeri despre comportamentul antisocial al tinerilor, probleme legate de zgomotul făcut noaptea de vecini. Gilroy le-a auzit pe toate şi înainte, ştie ce să spună, cum să dea asigurări, pe cine să vadă şi ce poate fi făcut. Sweeney notează totul şi în mintea lui decide deja cine trebuie să urmărească lucrurile şi cine trebuie să-şi asume responsabilităţile necesare. Votanţii sunt la început nervoşi, apoi mulţumiţi de modul în care sunt trataţi şi pleacă simţindu-se onoraţi că au avut parte de o audienţă personală.

Intră două femei, o bunică şi fiica ei, două gemene separate doar de forma despărţitoare a timpului. Scunde, blonde, cercei ca nişte inele, degete cu inele, blugi şi tenişi ieftini. Bunica e cea care vorbeşte, în vreme ce fiica abia dacă îşi ridică privirea din biroul aflat în faţa ei.

– E vorba de Gerard, Francis, spune femeia. Are cincisprezece ani şi a luat-o un pic razna în ultima vreme, de când a plecat tatăl lui – nimic serios, doar necazurile obişnuite. Suntem cu adevărat îngrijorate în privinţa lui. Nu e un băiat rău, dar a început să stea pe lângă nişte nemernici şi noi credem că ar putea fi vorba de droguri.

– Nu ştii sigur asta, intervine mama, abia înălţându-şi privirea.

– Păi, Kathleen, tu mi-ai zis că asta crezi.

– Da, dar nu ştiu sigur.

Şi continuă aşa, din când în când mai lent din pricina diferenţelor de opinie, dar Gilroy nu îşi lasă nerăbdarea să se arate, dând din cap într-un fel prin care spune că înţelege.

– Şi vezi tu, Francis, a intrat într-un soi de hâră săptămâna trecută cu nişte vecini şi aceştia au zis că o să-i zdrobească genunchii, iar el e un băiat sensibil şi noi suntem îngrijorate că s-ar putea să-şi facă singur rău. A fost prieten cu băiatul ăla, Meaney, cel care şi-a luat viaţa – Dumnezeu să-i odihnească sufletul. Iar familia n-a reuşit să treacă niciodată peste asta. Ne e teamă, Francis, teamă ca Gerard să n-o apuce pe acelaşi drum. Te rog, te rog, ar putea discuta cineva cu el, să încerce să-l ajute până nu e prea târziu?

– Înţeleg ce spuneţi şi aţi procedat foarte bine venind aici. Şi ţineţi minte, doar Dumnezeu ştie cât de greu e să creşti copii, iar eu ştiu asta la fel de bine ca oricare. O să fac tot ce pot ca să vă ajut cu Gerard şi credeţi-mă că nimănui n-o să i se zdrobească genunchii şi nimeni nu o să fie bătut. Sunt o mulţime de puşti ca Gerard şi noi trebuie să găsim căi mai bune de a-i ajuta, de a-i aduce înapoi în matcă, de a-i determina să facă ceva util cu vieţile lor.

Gilroy le linişteşte, le promite diverse, le calmează, iar Sweeney îşi ia notiţe. Le povesteşte despre serviciile de consiliere care le vor ajuta, despre oameni cu experienţă pe care îi cunoaşte. După ce termină, se ridică în picioare în spatele biroului şi, când bunica vine spre el, crede că ea îi va strânge mâna, aşa că i-o întinde, însă ea o ia, o sărută şi se roagă ca Dumnezeu să îl binecuvânteze. Mama se opreşte la un „mulţumesc“ îngăimat şi foloseşte o bucată de cârpă murdară ca să se şteargă la ochi.

După plecarea lor, Gilroy se aşază din nou şi îi spune lui Sweeney:

– Dă-i cazul lui Theo, pune-l să îl vadă pe băiat şi să aibă grijă de el. Spune-i să încerce să rezolve cum poate el mai bine. Clatină din cap. Ştii ce cred eu? Cred că jumătate din mizeria pe care o vedem se datorează destrămării familiei. Prea multe familii monoparentale, prea mulţi tineri fugind de responsabilităţile lor. Uită-te la tipul ăla, Micky – deşi în cazul lui probabil că familia o duce mai bine fără el.

Sweeney zâmbeşte şi aduce înăuntru ultima persoană din sala de aşteptare. Este un bărbat în vârstă, îmbrăcat cu un pardesiu, care

duce o lesă de câine în mâini. Omul ia loc pe scaun, dar nu vorbeşte, iar ochii lui dau rotocol camerei, ca nişte insecte agitate, fără să se oprească asupra vreunui lucru mai mult de câteva secunde înainte de a privi altundeva. Gilroy se uită la lista de nume de pe birou.

– Deci cu ce te putem ajuta, John?

– Mi-am pierdut câinele, spune omul.

– Ți-ai pierdut câinele?

– Nu chiar.

– Nu? se miră Gilroy, aruncând o privire înspre Sweeney.

– A fost furat. Nu era în curte de dimineaţă şi poarta din spate era deschisă. L-a luat cineva.

– Şi ce rasă de câine e?

– Ciobănesc. Se numeşte Lassie.

Gilroy se agită puţin pe scaun şi evită să se uite la Sweeney, care şi-a plecat capul, ca şi cum s-ar fi concentrat intens pe luarea de notiţe.

– Deci Lassie lipseşte? Ai sunat la consiliul local?

– N-are sens – a fost furat.

– Şi n-ai nici cea mai vagă idee cine l-ar fi putut lua?

– Nu. Dar e un câine prietenos, aşa că ar merge cu oricine îi place.

– Şi îl ai de multă vreme?

– De când era căţeluş.

– Are zgardă?

– Cu numele lui pe ea.

– Şi ai cumva o fotografie cu Lassie pe acasă?

– Da.

– Păi atunci uite ce facem, John. Adu fotografia aici, la birou, noi o scanăm, o băgăm în sistemul computerizat şi facem postere cu mesajul „Dispărut". După aia le poţi lipi pe unde vrei. Există posibilitatea să vadă cineva anunţul şi să te caute. Ce zici, John?

– Bine, domnule Gilroy, rosteşte bărbatul, apoi, fără vreo altă vorbă, se ridică în picioare şi părăseşte încăperea, ţinând lesa de câine în spate, ca pe o coadă de metal.

După plecarea lui, Sweeney închide uşa şi chicoteşte.

– Lassie s-a pierdut, rosteşte el. Cred că zănatecul ăsta latră de unul singur. Lassie s-a pierdut. Ce crede el că e aici – *101 dalmaţieni*? Ascultă, trebuie să mergem mai departe, avem drumuri de făcut. O să-l sun pe Micky să aducă maşina. Se opreşte la uşa biroului. Ascultă, Franky, ştiu cine ne poate spune unde e Lassie.

– Cine?

– Câinii de pe stradă, zice el, după care iese.

Gilroy îi vede umerii tresăltând de râs la auzul propriei glume.

Sweeney spune gluma iarăşi în maşină, în timp ce traversează oraşul, dar Gilroy se concentrează pe cititul hârtiilor lui, uneori mijind ochii la literele tipărite.

– Trebuie să-mi testez vederea, îi spune el lui Sweeney. Cred că a venit vremea ochelarilor.

– Ochelarii ar fi marfă, zice Sweeney. Nu-i aşa, Micky?

– Te-ar face să arăţi ca o capacitate, răspunde Micky.

– Ar trebui să-ţi iei şi tu o pereche, replică Gilroy în vreme ce trec de aeroportul oraşului. Verifici oglinda retrovizoare ca să vezi dacă nu ne urmăreşte nimeni?

– Da, Francis.

Fac o curbă largă către Upper Newtownards Road, apoi trec printre porţile ornate, de metal negru, de la Stormont, pe lângă statuia agresivă şi sfidătoare a lui Carson[1], cu braţul lui întins, care îl face mereu pe Gilroy să spună că acel simbol unionist îi arată degetul, apoi intră pe aleea lungă, flancată de pajişti.

– Altă zi, acelaşi lucru, rosteşte Gilroy în vreme ce sunt îndemnaţi să treacă de controlul de securitate mai repede.

Însă nonşalanţa vorbelor lui este menită să ascundă fiorul de anxietate care îl încearcă de fiecare dată exact în aceleaşi momente, iar odată cu asta să conştientizeze cât de departe au ajuns ei şi măreţia lucrurilor deja dobândite. Odată aflat înăuntru, paşii săi răsună pe podeaua de marmură, anunţându-i sosirea, iar el îşi ridică semeţ capul. Este o clădire proiectată să te facă să te simţi mic, o clădire

[1] Edward Henry Carson (1854-1935) – Avocat şi om politic irlandez, adept al menţinerii uniunii cu Marea Britanie. (n.tr.)

arcuită care pune prea mult spaţiu deasupra capului tău, o clădire care îţi poate face vocea minusculă din pricina lambriurilor masive de lemn şi a marmurei albe, dar el nu se va lăsa îngenuncheat sau intimidat de această afişare ostentativă a istoriei. Însă este mai greu să nu imprime paşilor săi o atitudine de mândrie. Mândrie pentru el însuşi, fiul unui pictor de reclame, mândrie pentru poporul său – cetăţeni de mâna a doua –, care acum, prin intermediul lui, stă în fruntea mesei. Ca să se scuture de greutatea unor astfel de gânduri, face o glumă despre Davy Crockett şi despre Alamo, în vreme ce dau un colţ ca să se întâlnească brusc cu Crockett stând în picioare cu un dosar sub braţ.

– Bună dimineaţa, spune Crockett.

– Bună dimineaţa, replică el, întrebându-se dacă nu cumva au fost auziţi. Pe chipul lui Crockett nu se citeşte nimic. Ne aşteaptă o zi încărcată.

– Chiar aşa, răspunde Crockett, aruncând o privire la ceasul de la mâna lui. Ne vedem în sala de şedinţe peste o jumătate de oră.

– Corect, zice Gilroy, după care se îndreaptă spre biroul lui. După ce uşa e închisă în spatele lor, îi spune lui Sweeney: Tipul ăla parcă împrăştie răceală de fiecare dată când deschide gura. Se uită la tine de parcă eşti o gânganie care trebuie strivită sub talpa pantofului său.

– Dacă ar fi fost acadea, s-ar fi lins singur.

– Încearcă să afli mai multe despre el. Întreabă în jur. Vorbeşte cu Montgomery de la biroul de presă. Şi suntem siguri că biroul ăsta e curat?

– A fost verificat de două ori până acum, răspunde Sweeney, privind prin încăpere.

– Pune să fie verificat regulat. Trece-l prin cel mai fin pieptene. Şi nimeni nu va folosi telefoanele pentru ceva important, nici ca să sune, nici ca să primească. Acum vorbeşte cu secretara şi vezi ce a mai venit în dimineaţa asta şi dacă e ceva cu adevărat important pentru mine de văzut. Altfel, vreau să petrec jumătatea de oră ca să citesc din nou chestiile astea. Spune-i că în tot acest timp nu sunt disponibil.

După ce Sweeney închide uşa, Gilroy se trânteşte la loc pe fotoliu şi răsfoieşte hârtiile din faţa lui. Deja îl dor ochii şi ziua e abia la

început – va trebui să se îngrijească de ochelari. Poate că adaugă ceva morgă la imaginea ta. Poate că te fac să pari bătrân. Încearcă să se concentreze asupra documentului, dar prin fața ochilor dansează imaginea lui ducându-şi fata de mână la altar. Negrul costumului, albul rochiei ei de mireasă. Piese de şah pe o tablă. De mic copil ea a încercat să îl manipuleze, să îi exploateze slăbiciunea pentru ea, iar în panoplia ei îşi achiziţionase nişte arme viclene prin care demonstra o lipsă totală de milă până ce nu obţinea ce voia. Ca atare, putea exploata vinovăţia lui pentru multele şi frecventele absenţe, stresul constant al traiului cu frica în sân, faptul că e doar o copilă stând în pijama în capul scărilor în vreme ce briţii[1] băteau cu picioarele în uşă, având, în imaginaţia ei copilărească, feţele înnegrite ca nişte coşuri de fum.

Relaţia lor fusese o luptă continuă. De multă vreme el renunţase să încerce să o mai controleze, şi mai presus de orice o iubeşte tocmai pentru independenţa spiritului ei. Zâmbeşte când îşi aminteşte de revolta de la şcoală pe care ea a condus-o împotriva rigidităţii meschine a maicilor, la slujba ei de vacanţă ca dădacă la o familie care, după o săptămână, au trimis-o acasă. Iar acest Justin o merită oare? Justin, care lucrează la Londra în publicitate, care poartă ochelari pătraţi de marcă şi se uită la meciurile de cricket. Justin care îi spune Franky când nimeni din rândul celor care n-au luptat umăr la umăr cu el timp de douăzeci de ani nu-i spune aşa. Justin, ai cărui părinţi şocaţi vor veni cu avionul cu o noapte înainte de nuntă şi vor pleca a doua zi de dimineaţă. Îşi simte gura uscată la gândul acelui drum pe coridorul de la biserică. Şi ce va spune el în discurs? Ce cuvinte va născoci pentru invitaţi? Îşi aminteşte de volumul de Larkin din geantă. Îl scoate şi începe să citească titlul poemului, „Nunţile din Whitsun". Este despre cupluri diferite, proaspăt căsătorite, care se urcă în acelaşi tren şi se îndreaptă spre Londra, călătorind spre viitor. Se întreabă dacă ea va fi fericită sau dacă nu cumva şi ea va ieşi treptat din viaţa lui în pântecele imens al Londrei. Habar n-are dacă poemul e vesel sau trist. Nu pricepe finalul şi îl citeşte

[1] Denumire peiorativă pentru englezi. (n.tr.)

încet, cuvânt cu cuvânt, ca şi cum ar urca o scară abruptă unde fiecare slovă e o treaptă, iar în acel moment intră Sweeney.

– Am o idee, rosteşte Sweeney, zâmbind. Despre Lassie.

– Care e aia? întreabă el, strecurând cartea înapoi în geantă.

– Am putea împrumuta unul dintre câinii adulmecători ai armatei – oricum nu prea au ce face pe vremea asta. Să-l punem să ia urma lui Lassie. Ce zici?

– Foarte amuzant, răspunde el sec, ridicându-se şi netezindu-şi haina de la costum. Cât o să fiu în şedinţa asta urmăreşte cum se uită unii la alţii când vorbesc eu. Urmăreşte ce spun cu privirile.

Sweeney dă din cap şi scoate imediat carnetul şi un ciot de creion, lucrurile care îl fac uneori să arate ca un şobolan de bibliotecă.

– Nu crezi că ar trebui să adopţi ceva mai high-tech? îl întreabă Gilroy. Un laptop sau, cel puţin, una dintre chestiile alea de se ţin în mână.

– Ăştia nu iubesc nimic mai mult decât calculatoarele. Le înţeleg şi ştiu cum să intre în ele – totul. Ar fi mai simplu să îţi scrii totul pe faţă. Un calculator e ca o carte deschisă, oricât te-ai credea de deştept. Şi, oricum, cine să priceapă vreodată ce scriu eu? replică Sweeney, ridicând o pagină cu un scris hieroglific.

– Ca o grămadă de viermi înşiraţi pe pagină, spune Gilroy, îngustându-şi ochii pentru a descifra ce e scris. Dar să nu-l laşi pe Crockett să vadă asta. Şi-acum, arăt bine? întreabă el, îndreptându-se de spate pentru inspecţie.

– Ca un rahat de câine.

– Bine, atunci să mergem şi ţine minte ce ţi-am spus.

O zi care trece greu. Furtună de hârtii, agende şi schiţe. Hârtie albă, rece la privire şi la atingere. Parcurge ca orbul restul zilei, încercând mereu din greu să descopere repere familiare care să-i ghideze drumul, care să-l aducă înapoi la căldura unui cămin prietenos. Dar uneori mintea lui începe să rătăcească, indiferent cât de tare ar încerca să se concentreze, aşa că se trezeşte gândindu-se la o scăpare plină de adrenalină, ca evadarea din acea zi de la Kesh[1]. Coasta

[1] Închisoare din Irlanda de Nord. (n.tr.)

de vest a Irlandei, poate, unde singurele sunete care ajung în urechi sunt bubuiturile maselor de apă sparte de ţărm şi singura pată albă se regăseşte în colţii zimţaţi ai valurilor şi în penele pescăruşilor plutind lipsite de greutate pe curenţii săraţi de aer. Alţii plănuiesc aşa ceva, alţii au pus deoparte bani pentru zile negre, aşa că el de ce să nu o facă? Marie are dreptate – poate că a petrecut prea mult timp cu părul tuns scurt, poate că a vrut prea tare să evite orice acuzaţie de grijă faţă de propriul cuib sau de interes prea mare pentru sine. Situaţia lui financiară e ca o carte deschisă pentru oricine vrea să o cerceteze, iar Dumnezeu şi funcţionarul bancar ştiu prea bine că o asemenea cercetare nici n-ar dura prea mult. După ce va termina de plătit pentru nuntă, va rămâne aproape falit.

Crockett conduce şedinţa, cu stiloul său deplasat cu mişcări elegante, ca un dirijor care îndrumă privitorii spre prezentarea lui în PowerPoint, spre planşele lui de la retroproiector, spre analizele lui statistice. Iar vocea lui se singularizează cu acele „Poate că domnul ministru vrea să ia în considerare...“ sau „Ar constitui un avantaj să evidenţiem...“, dar în cadrul acestui joc anume toate avantajele se regăsesc într-o singură pereche de mâini, iar pe măsură ce urmăreşte stiloul schimbându-şi ritmul şi mişcându-se ca un metronom, Gilroy se simte ca şi cum ar fi în pericol să fie hipnotizat, aşa că trebuie să clipească tot mai des din ochi pentru a alunga transa.

Dacă va fi să facă ceva bani va trebui să procedeze prin propriile eforturi transparente, mai pure decât neaua proaspăt aşternută. Când iau o pauză de ceai, Gilroy se întreabă dacă ar putea scrie o carte, povestea propriei vieţi, dar ştie că ar fi condamnat pentru adevărurile de acolo şi condamnat deopotrivă pentru ceea ce a lăsat nescris. Încearcă să poarte o discuţie fără sens despre vreme cu doamna care serveşte ceai, dar femeia simulează un zâmbet şi se mulţumeşte să îl servească cu o politeţe exagerată. Nu e vorba de ce ar vrea el de la ea. Femeia are părul scurt, vopsit blond ca al bunicii şi al mamei cu care a discutat mai devreme, iar ochii ei sunt de un albastru-deschis gingaş. Este singura pată de culoare de pe un chip pe sub a cărui suprafaţă se ghiceşte tristeţea, mascată de ridurile obosite ale slujbei. El vrea să audă cuvinte ieşite de pe buzele ei

subţiri care să îl recunoască pe el ca persoană, care să-i permită lui să o întrebe de familie, care să-i îngăduie să-i povestească despre cumplita veste că în curând el îşi va da unica fiică pe mâna unui bărbat pe care abia dacă îl cunoaşte şi pe care nu îl place. Dar când el îi dă înapoi ceaşca goală şi farfuria, ea aproape că îl evită luând repede obiectele şi refuzând să îl privească în ochi.

Crockett şi echipa lui încă nu s-au întors. Sweeney studiază un portret în ulei al unui obscur funcţionar al statului ca un cumpărător potenţial de la o licitaţie de artă. Poate că există posibilitatea accesului la un club de lectură. Zâmbeşte pentru sine când în minte îi vine brusc bizara idee a unui parteneriat cu şeful pensionat al RUC[1]. Să străbată America împreună, ca poliţistul bun şi poliţistul rău, cele două feţe ale monedei. Un simbol al reconcilierii. Probabil că ăştia pun pastile de nebunie în ceai. Aşa ceva nu s-ar petrece în realitate nici în cele mai nebuneşti vise. Se plimbă prin încăpere şi îşi slăbeşte nodul cravatei – e mereu prea cald în clădire. Oprindu-se în faţa locului lui Crockett de la masă, ridică stiloul acestuia şi îl cântăreşte în palmă. Mai uşor decât se aştepta. Inexplicabil de frumos. Pentru o clipă alunecă într-un vis în care e altundeva, într-un loc perfect prin el însuşi, în spatele unui soi de văl. Mâna lui vrea să rupă vălul, ca să ajungă în întregime în acest loc în care n-a mai fost niciodată, dar pe care acum îl crede a fi real, un secret a cărui revelaţie lui i-a fost negată. Se aud paşi pe coridor şi el tresare, dă drumul stiloului şi îşi reia locul, aplecându-şi capul ca şi cum ar studia documentele din faţa lui. Când îşi ridică privirea, funcţionarii civili îşi zâmbesc reciproc. Poate că au împărtăşit o poveste porcoasă la toaleta domnilor sau vreo bârfă suculentă de birou peste pisoarele sclipitor de albe, pe care nu le poţi folosi fără să te gândeşti la oamenii care au stat în acelaşi loc.

Ziua se târăşte lent spre o concluzie într-o nesfârşită secvenţă de argumente şi contraargumente, de oameni care dezbat cazuri, cu vocile ridicate din pricina convingerilor personale de corectitudine. El

---

[1] Royal Ulster Constabulary – Denumirea forţelor de poliţie din Irlanda de Nord între 1922 şi 2000. (n.tr.)

resimte ghearele ascuţite ale orgoliilor tuturor invadându-i conştiinţa, înfigându-se tot mai adânc în fiinţa lui tot mai obosită. Se gândeşte la conversaţia lui cu pictorul american care în cele douăzeci de minute acordate i-a vorbit despre Che Guevara şi sandinişti, despre 11 Septembrie şi iconologie politică. La modul în care el lucrează după fotografii, ca să nu irosească timpul subiectului când îl pozează. Acum el se întreabă ce are de pierdut. Dar o să-l lase pe Sweeney să-l verifice pe individ şi abia apoi o să ia o decizie. Priveşte în jur la pereţii lambrisaţi, cu portretele de pe ele şi îşi zice că într-o zi şi portretul lui ar putea spânzura acolo. Privirea lui alunecă spre ferestre, dar afară ziua se amestecă deja cu noaptea şi cu strălucirea luminilor electrice. În curând va veni clipa să plece acasă. Gândul îi conferă o ultimă izbucnire de energie şi de concentrare deplină. Observă cum până şi Crockett pare un pic obosit, chipul lui devenind tot mai cenuşiu odată cu scăderea luminii de afară, cearcănele vineţii alungindu-se sub pungile ochilor. Se simte ca şi cum s-ar afla din nou la şcoală şi s-ar uita pe furiş la ceas ca să vadă cât mai e până la ultimul clopoţel. Stomacul îi face figuri de foame şi atunci îşi apasă palma deasupra lui ca să estompeze sunetele. Ar vrea să-şi bea ceaiul, dar ştie că mai are mult până atunci şi că mai întâi trebuie să îndure chinul probei costumului de nuntă.

Când soseşte în fine clipa finală şi el ajunge din nou pe bancheta din spate a maşinii, amurgul pare să se lase brusc peste oraş şi aerul nopţii îl pişcă de obraz. Micky a lăsat geamurile portierelor jos şi el se întreabă de ce, până când simte mirosul inconfundabil de fast-food.

– La naiba, zice el. Miroase de parcă aici ar fi un local unde se vând burgeri. Ai fost iarăşi la McDonald's?

– Scuze, Francis, mi s-a făcut un pic foame, răspunde Micky, încercând să dea cu palma mai repede mirosul afară prin geamul deschis. Am luat un cheeseburger cu şuncă. Cu tot tacâmul. Am umplut maţul.

– Vreau să ne duci înapoi acolo şi vreau să-mi iei şi mie unul.

– Foarte stilat, zice Sweeney.

– Deci tu nu vrei aşa ceva, replică el. Şi lasă gluma aia la o parte, te rog. S-a cam veştejit.

– Cum rămâne cu colesterolul? Artere înfundate chestia aia îţi va face, zice Sweeney. Iar dacă suntem blocaţi în trafic întârziem la probă.

– Va dura doar zece minute şi Micky ne va acoperi. Dacă nu luăm ceva de mâncare acum, vom mânca abia după ora şapte. Nu pot aştepta atât. Stomacul meu îmi dă de veste că nu e de joacă.

Când maşina porneşte la drum, luminile din Stormont par să ardă şi mai puternic în întuneric. Undeva jos, drumul pare două şiruri paralele de boabe chihlimbarii. Vor intra în traficul de la ora de vârf şi trebuie să aştepte puţin ca să găsească un spaţiu gol. El îşi simte capul ameţit şi respiraţia devenind tot mai scurtă, aşa că se lasă pe spate şi îşi umbreşte ochii cu mâna.

– Vrei să-ți aranjez o consultaţie la un oftalmolog? întreabă Sweeney.

– Nu ştiu, răspunde el. Poate o să mai aştept, să văd cum merge.

– Doar nu o să-ți spună nimeni Specky sau ceva de genul ăsta, intervine Micky aruncând o privire peste umăr.

– Taci, Micky. Condu maşina, îl repede Sweeney, cu o voce brusc tăioasă. Şi dă drumul la ştiri.

Apoi, în şoaptă, îl întreabă pe Gilroy dacă se simte bine.

– Sunt doar un pic obosit, zice acesta. Cine s-ar fi gândit că te poate termina în halul ăsta să stai în fund toată ziua şi să asculţi oameni?

– Poate că ai nevoie de odihnă – să fugi de toate astea o săptămână sau mai mult. Lasă-i pe tineri să preia ştafeta o vreme.

– Încerci să mă trimiţi la pensie? întreabă el, umbrindu-şi iarăşi chipul, de această dată ca să blocheze privirea cam fixă a unui motociclist care stătea lângă ei în traficul lent. O să creadă că nu mai sunt în stare, că sunt prea bătrân. Sunt ca nişte vulturi care abia aşteaptă primul semn de slăbiciune. Ce naiba a făcut vreunul dintre ei în bătălie? Nimic care să le murdărească mâinile. Prea ocupaţi cu

studiile universitare şi cu toate titlurile lor la modă. Unii dintre ei nu ieşiseră din scutece când noi aranjam totul.

– Ştiu, spune Sweeney. Nu mai există respect pentru trecut din partea nimănui. Iar dacă tu cazi, o să mă trimită şi pe mine la păscut iarbă. Dar poate că ai nevoie de odihnă, poate că te ajută.

Se opresc şi ascultă la radio o relatare despre sesiunea din acea zi a noii Comisii pentru Adevăr şi Reconciliere. Asasinarea în zona rurală a unui soldat UDR[1] aflat în afara serviciului. Se uită unul la altul, dar nu recunoaşte nici unul numele sau povestea. Se relatează despre declaraţia voluntarului care l-a omorât pe soldat. Ambii bărbaţi repetă cuvintele rostite de vocea de la radio:

– „Eram un soldat luptând într-un război. La acea vreme credeam că victima reprezintă o ţintă legitimă în acel război. Regret profund durerea şi suferinţa creată familiei lui..."

– Ar putea să născocească nişte variaţiuni, fie doar şi pentru a părea o chestie spontană, zice Gilroy. Asta a fost mereu o idee tâmpită.

– Nu ştiu de ce ne-am băgat în chestia asta, replică Sweeney.

– Pentru că trebuia. Pentru că am ţipat atât de tare despre faptul că deţinem adevărul despre ceea ce au făcut ei încât am picat ca orbeţii în plasă şi a fost prea târziu să mai ieşim din ea când ei au întors roata şi au cerut să afle adevărurile noastre. Poate că e vremea să lăsăm morţii cu morţii, să mergem mai departe în loc să răscolim morminte în fiecare zi. Ca şi cum ai avea permanent o fantomă lipită de umărul tău. Ai auzit de *Hamlet*, nu? Sweeney încuviinţează. Ei bine, se pare că e ceva în chestia asta cu a fi aruncat în aer de propria ta bombă – să fii vânat de propriul tău... ceva. La ce se uită tipul ăla?

– Care tip?

– Ăla care conduce Renault-ul.

– Doar te-a recunoscut, asta-i tot. Se duce acasă de la muncă, nu-ţi face griji. Eşti sigur cu burgerul ăla?

Dă din cap, deşi ideea deja i se pare proastă, dar simte tot mai acut nevoia de a se răzbuna cumva pe acea zi şi îl mai încearcă şi o

---

[1] Ulster Defence Regiment – Regiment de infanterie al armatei britanice, cu rol operativ în Irlanda de Nord. (n.tr.)

senzaţie nebunească de frustrare din pricina faptului că i se impun atât de multe limite tocmai în clipa în care ar fi trebuit să profite la maxim de libertatea lui. Ajung la localul McDonald's de vizavi de spital şi maşina virează în parcarea aglomerată. Se văd oameni pretutindeni, familii, adolescenţi în tricouri de fotbal.

– Cred că trebuie să ne grăbim, zice Sweeney.

– Nici o treabă, răspunde Micky, cotind maşina pe aleea cu ghişeul de *drive-through*.

– Unde dracu' te duci? ţipă Sweeney, ţâşnind în faţă pe locul lui.

– La *drive-through* e cel mai rapid, replică Micky, uitându-se când la drum, când în oglinda retrovizoare.

– Nu fi idiot! strigă Sweeney, punându-şi ambele palme pe spătarul scaunului şoferului. Ieşi de aici!

Dar e prea târziu, căci o maşină deja a intrat în spatele lor şi ei n-au cum să meargă înainte sau înapoi. La început Gilroy nu spune nimic, dar apoi se face mic pe banchetă şi rosteşte:

– Ce drăguţ să fii omorât pentru un burger. Mai ales că nu ai apucat să-l mănânci.

Junghiurile dureroase din spatele ochilor sunt tot mai ascuţite şi mai profunde.

– Cel puţin nu avem mult de mers până la spital, zice Micky, bătând darabana cu degetele în volan, în vreme ce maşina din faţă stă nemişcată.

– Micky, fă-mi o favoare, spune Sweeney. Lasă pe altul care are ceva creier să facă glume. Apoi, aruncând o privire spre Gilroy, adaugă: De mâine poate începe să caute câini furaţi.

– A fost vina mea, răspunde Gilroy. Nu te răzbuna pe el. Ține ochii deschişi, Micky, şi imediat ce drumul e liber scoate-ne de aici. Lasă burgerul. Apasă pedala până la capăt.

Un braţ se întinde prin fereastra de servire şi îi dă şoferului o pungă. Maşina înaintează încet şi ei urmează cârdul din faţă până ce ajung în parcarea de maşini, după care maşina ţâşneşte pe drumul principal.

– Micky, dă radioul mai tare, ordonă Sweeney, iar când volumul a devenit suficient de puternic, întreabă încet: Francis, ţi-e bine?

– Nu ştiu, răspunde Gilroy, apăsându-şi degetul mare şi arătătorul de ochi. Poate doar un pic de oboseală.

– Ai nevoie de un consult la doctor. Îţi aranjez eu dacă vrei. Dăm noi peste persoana potrivită.

– Te anunţ eu. Ceva de mâncare şi un somn bun la noapte o să mă pună iarăşi pe picioare.

Douăzeci de minute mai târziu ajung în centrul oraşului. Radioul a fost închis, lăsând în urmă o tăcere încordată, care îi separă şi îi face să urască ideea de a distruge fragilitatea momentului. Ochii lor goi privesc oraşul aproape intoxicat de prezent, care îşi vede ultimele rămăşiţe ale trecutului cufundate într-o tristeţe apăsătoare. Oraşul se înalţă prin lumina amurgului şi reflectă capetele nemişcate ale celor care se duc acasă în autobuze galbene; pluteşte lipsit de ţel în ceaţa estompată a neoanelor care fac trotuarele şi străzile să lucească şi care dezvăluie chipurile palide ale celor a căror oboseală grăbită nu lasă să se ghicească altceva decât profunzimea dorului lor de casă. Girloy încearcă să privească mai presus de reţeaua de neoane, dincolo de birourile unde fantome luminate de lună stau încă încremenite la calculatoare, şi vrea să vadă cerul, dar clădirile sunt prea apropiate, prea împopoţonate cu propriile lumini, la fel ca tinerele femei care în doar câteva ore se vor lua de braţ şi vor pune stăpânire pe aceleaşi străzi.

Ajung în faţa magazinului de nunţi şi imediat ce se dă jos din maşină Gilroy ridică privirea şi lasă aerul rece al nopţii să i se izbească de faţă. Rămâne nemişcat, uitându-se la lumina albă îngheţată din vitrină şi la şirul de rochii de culoarea fildeşului. Strălucirea îi face rău la ochi, aşa că îşi întoarce privirea spre cer, unde găseşte alinare în ultimele nuanţe de purpuriu şi în pata năvălitoare de întuneric, ce pare suficient de puternică pentru a învălui acel alb orbitor şi a-l lua în stăpânire în bezna propriei îmbrăţişări. Nu vrea să intre, dar mâna lui Sweeney lipită de mijlocul lui îl împinge cu blândeţe de la spate.

– Cu cât terminăm mai repede, cu atât mâncăm mai repede, spune el.

Gilroy încuviinţează, dar îl lasă pe Sweeney să o ia înainte. Uşa le e ţinută deschisă de către unul din ajutoarele magazinului. Înăuntru

îi aşteaptă deja un grup de persoane. Gilroy îi vede pe Rory şi pe Michael, dar nu şi pe fiul cel mic, Peter. Justin stă lângă cineva pe care el nu-l recunoaşte şi râde la cine ştie ce glumă făcută de însoţitorul lui.

– Unde e Peter? o întreabă el pe Marie imediat ce ea vine spre el.

– Ai întârziat – credeam că nu mai ajungi, spune ea, înclinându-şi capul şi uitându-se fix la el, cu chipul încordat de acuzaţii nerostite. Peter a fost chemat şi a trebuit să se întoarcă la spital, dar nu contează, căci Michael e la fel de înalt şi are aceeaşi statură, aşa că ne putem ghida după el.

– Bună, Franky, rosteşte Justin, întinzând mâna. Ce mai faci? El e Edmund, cavalerul meu de onoare.

Le strânge mâinile amândorura şi rezistă impulsului de a le scoate braţele din umeri. Edmund seamănă leit la statură cu Justin, până la nivelul ochelarilor pe care îi poartă. Gilroy îşi spune că ei doi stau şi îi zâmbesc aşa cum ar zâmbi unui animal de la grădina zoologică.

– Şi cum mai e pe la Londra? întreabă el, slăbindu-şi nodul de la cravată.

– Aglomeraţi, aglomeraţie – avem multe contracte noi, răspunde Justin. Clienţi importanţi, aşa că suntem sub presiune ca să producem.

– Asta e bine, zice Gilroy, neştiind exact ce anume e bine. Pentru prima dată în Belfast, Edmund?

– Da, domnule, răspunde Edmund, şi Gilroy se uită la el ca să vadă dacă nu e luat peste picior, dar nu zăreşte decât o nervozitate politicoasă pe faţa lui.

Edmund continuă să dea uşor din cap în semn de întărire tăcută a răspunsului său.

– Şi tu lucrezi în publicitate? întreabă Gilroy.

– Nu, în imobiliare – n-am fost suficient de isteţ pentru publicitate.

– Eşti constructor? insistă el, şi peste umărul lui Justin îi vede pe Rory şi pe Michael zâmbind şi chicotind un pic.

– Nu, eu investesc, dezvolt, chestii dintr-astea.

– Foarte bine. Şi de câtă vreme îl cunoşti pe Justin?

– Aceeaşi şcoală, aceeaşi universitate. De multă vreme. Aşa e, Justin?

– De prea multă vreme. Ştie toate secretele întunecate, replică Justin.

Vrea să pună o nouă întrebare, dar Marie îl împinge de la spate şi îl trage de guler.

– Trebuie să ne vedem de treabă, spune ea. Interogatoriul poate urma mai târziu. Apoi, întorcându-se spre viitorul ginere şi spre prietenul lui, spune: De când şi-a luat în primire slujba crede că toată lumea îi datorează un răspuns.

– Ministru pentru Copii şi Cultură, zice Justin. Foarte impresionant.

– Mă ţine ocupat.

– Ştii ce a zis Goebbels despre cultură?

Gilroy pare şocat şi se răsuceşte spre Sweeney, dar nu citeşte nici un răspuns pe faţa acestuia.

– Păi aminteşte-mi, ce a spus Goebbels despre cultură? întreabă el, dar înainte ca Justin să poată răspunde, Rory face un pas înainte şi îşi pune un braţ pe umărul lui.

– A spus că de câte ori aude pe cineva vorbind despre cultură simte nevoia să pună mâna pe pistol. Şi acum să încercăm costumele astea şi să terminăm cu toată povestea.

Ca la un semn, şeful magazinului şi ajutorul lui scot la iveală costumele şi încep să-i direcţioneze către cabinele de probă. Când primeşte costumul lui, Gilroy se uită la el, apoi se uită la Sweeney şi îşi dă ochii peste cap.

– Nu-i chiar aşa de rău, spune Sweeney.

Dar când porneşte spre cabina de probă, Gilroy îl trage de mânecă.

– Ce a vrut să spună? Mă făcea nazist?

– Nu, Franky, nu te făcea nazist – făcea o glumă despre cultură. Şi nu-l face pe tipul ăsta, Edmund, mai nervos decât e deja dacă nu vrei să îşi dea drumul în pantaloni.

Gilroy se răsuceşte pe călcâie şi o vede pe Marie dând încurajator din cap la adresa lui şi făcându-i semn cu mâna. Ajuns în cabina

de probă, trage bine de draperii, se aşază pe scaunul din colţ şi încearcă să nu se privească în oglindă. Se aud zgomote de fermoare şi pantofi scoşi din picioare în celelalte cabine. Când se apleacă pentru a-şi dezlega şireturile simte un junghi în spate care îl face să se strâmbe de durere. Prinde cu coada ochiului strâmbătura propriului chip în oglindă şi încearcă să se îndrepte apăsându-şi palma de sticlă. Când o ia de acolo, pe sticlă rămâne câteva clipe o amprentă ca o pictură rupestră, după care dispare. Îşi scoate haina şi îşi lasă pantalonii să cadă, fără să se mai deranjeze să-i aşeze pe cuier, ci dându-i cu piciorul într-un colţ, apoi îşi îmbracă costumul.

– E-n regulă, tată? întreabă tare Rory.

– Nici o problemă, răspunde el. Cine a ales ţinuta asta?

– Tu cine crezi? răspunde Michael.

– Presupun că ar trebui să fim recunoscători că nu purtăm kilturi[1], spune Gilroy, încălţându-şi pantofii fără să mai lege şireturile.

– E totul bine, domnilor? se aude vocea şefului de magazin, vorbele lui amestecându-se cu mirosul puternic de aftershave.

– Totul e bine, răspunde el, simţindu-se însă ca un idiot în vreme ce se priveşte.

În timp ce se îndreaptă de spate, are impresia că a renunţat la orice demnitate personală. Se aşază din nou pe scaun şi îşi lasă capul să se sprijine cu partea laterală de sticla oglinzii. Îţi dai singura fată pe mâna altuia şi o faci îmbrăcat ca un clovn. Îţi dai fata din mână unuia despre care nu ştii nimic.

– Ce stai atât, Francis? se aude Marie. Toată lumea te aşteaptă.

– Vin, strigă el, ridicându-se.

Să fie doar imaginaţia lui sau chiar e un pic ameţit? Îi e prea cald, iar în mintea lui răsar imagini cu apele Atlanticului, cu prospeţimea aerului sărat de ocean spălându-i faţa. Când iese din cabină nu o vede pe Marie, ci pe Christine, iar fata stă şi îi zâmbeşte, mulţumită de costum şi bucurându-se de disconfortul lui.

– Tu de unde ai apărut? întreabă el. Credeam că n-ai voie să vezi toate astea până în ziua nunţii.

[1] Fustă pentru bărbaţi, parte a costumului tradiţional scoţian. (n.tr.)

– Mirele nu trebuie să vadă rochia mea. Doar nu credeai că am să te las în voia ta? Costumul arată bine; îmi place la nebunie vesta. Dar ar arăta şi mai bine dacă te-ai forţa să zâmbeşti un pic.

– Să zâmbească? se miră Marie, apropiindu-se de fata ei. Zilele astea un zâmbet i-ar strâmba faţa. Probabil că face parte din imaginea lui.

În spatele ei, cele două ajutoare verifică lungimea mânecilor şi nasturii, cu mâinile lor mişcându-se iute şi tăcute, ca nişte dealeri de cărţi la nişte mese lăcuite.

– Şi o să ai parte de un buchet minunat care să se potrivească fireşte cu costumul. Am ales florile ceva mai devreme astăzi, spune Christine, apropiindu-se de el şi atingându-i vesta uşor cu vârfurile degetelor.

Privirea lui se odihneşte pe mâinile ei mici, pe sclipirea ostentativă a inelului de logodnă.

– Presupun că florile costă cât un braţ şi un picior, spune el, în vreme ce ea îi netezeşte vesta. Iar ăla e stomacul meu. Nu pot face nimic în privinţa lui.

– Ai putea urma o dietă până la marea zi.

– Nu, intervine Marie. A slăbit deja suficient de mult în ultima vreme. Dacă o ţine aşa va ajunge piele şi os înainte de a se termina toată povestea asta.

– Şi nu mai vorbi despre bani, se face auzit Michael. Oricât ar costa, tot e nimic pe lângă faptul că scapi de ea.

Mâinile ei sunt mici, cu unghii roz, perfecte – mâinile unui copil –, şi ele îl împung în ceafă sau îl trag de mânecă. Mereu insistente, niciodată acceptând vreun refuz în chip de răspuns. Îndrumându-l pe el oriunde ar vrea ea să meargă. Mâini micuţe, de şefă, niciodată acceptând mila sau scuza, disperate să-i arate lui cel mai nou ascunziş sau vizuină. Întotdeauna construind vizuine sau cămăruţe – sub masa de bucătărie, sub scară sau în colţul curţii, acoperite cu un cearşaf sau cu o faţă de masă. Iar ei i-a plăcut întotdeauna să le mobileze, să le echipeze cu tot confortul necesar. Niciodată ceva lăsat de izbelişte sau cu vreo lipsă ori alta. Aruncă o privire spre Justin, care se studiază într-una dintre oglinzile mari şi îşi netezeşte un rever al

hainei. Va trebui să câştigi o grămadă de bani, Justin, ca să-i oferi stilul de viaţă pe care ea îl aşteaptă. Va trebui să ştii cum să o menţii fericită când un vânt nevăzut va începe să-i bată prin minte şi să o facă neliniştită.

– O să arăţi minunat în film, spune Christine, după care se duce să discute cu Justin.

– Film? Ce film? o întreabă Gilroy pe nevastă-sa.

– Toate nunțile au parte de film, Francis, răspunde ea, strâmbându-se în direcţia lui.

– Nimeni nu mi-a spus nimic despre vreun film, protestează el.

– Tocmai tu te plângi, care ţi-ai petrecut jumătate de viaţă în faţa unei camere de luat vederi, insistă ea, luând o scamă de pe haina lui.

– Şi ce altceva nu mai ştiu? întreabă el.

– Ei bine, Francis, e foarte drăguţ că întrebi asta, pentru că până acum implicarea ta în această nuntă s-a limitat la nişte comentarii nu foarte încurajatoare. Crezi că te-ai putea înveseli un pic, să încerci să pari mulțumit pentru ea? Deja a început să mă întrebe ce ai pățit. Eu ce-ar trebui să-i răspund?

Gilroy simte arsura ruşinii, o senzaţie de egoism, şi nu încearcă să stăvilească şuvoiul vorbelor ei.

– Şi încă ceva – dacă ea va dori să plece de la nuntă într-un balon cu aer cald, eu n-am nimic împotrivă. De fapt, din punctul meu de vedere, ea poate avea tot ce va vrea în ceea ce se presupune că este cea mai specială zi din viaţa ei.

Ceilalţi revin ca să se schimbe în hainele lor obişnuite. Rory şi Michael glumesc cu Edmund despre ceva ce el nu aude. Gilroy crede că gluma e despre el.

– Dar nu vrea un balon cu aer cald, nu-i aşa?

– Nu, nu vrea, cel puţin nu încă, dar dacă va dori asta, va primi unul indiferent că va trebui să cerşim, să furăm sau să împrumutăm aşa ceva. Îi datorăm asta, Francis. I-o datorăm enorm! Ca recompensă pentru toate acele dăţi când n-am putut să o ducem undeva sau măcar să mergem ca să vedem ce mai face. Pentru toate ocaziile când tu nu ai fost aici.

– Ştiu, replică el, simţindu-se brusc atât de obosit că vrea să stea jos, să se aşeze undeva unde să nu se confrunte cu propria imagine.

Ca întotdeauna, ea îi citeşte gândurile.

– Acum schimbă-te. Vrei să te ajut?

Da, vrea ajutorul ei, dar clatină din cap, nevrând să-şi dezvăluie nevoia în faţa celorlalţi.

– Am putea să mergem toţi undeva la o masă după chestia asta? Cu toţii, cu Edmund, toată lumea.

– Au aranjat ei deja ceva. Michael şi Rory îi duc undeva. Nu au chef de bătrânei ca noi să le stea în cale. Oricum, cred că trebuie să te duc acasă. Ai mâncat ceva până acum?

– Nu încă, răspunde el, începând să-şi deschidă nasturii vestei cu degete greoaie şi neîndemânatice.

– Christine, zice el brusc, după ce constat că nunta asta mă costă un braţ şi un picior, ar fi bine să-i dai bătrânului tău tată o îmbrăţişare ca recompensă.

Ea vine spre el şi îşi pune braţele strâns în jurul lui. Peste umărul ei, ea schimbă un zâmbet cu Marie.

– Mi s-a plătit cu dobândă, spune Gilroy.

Când Christine îi dă drumul, el vrea să-i spună ceva, dar simte vorbele prea adânc ancorate în interiorul lui, prea departe ca el să le ajungă, aşa că se răsuceşte pe călcâie şi se întoarce încet la cabina de probă.

– Tată, nu mi-ai spus că ţi se va face portretul.

Ea are o voce uşoară, ironică, pusă pe glume.

– Deci nu mai există secrete pe aici. Şi voi toţi veţi râde bine de mine, sunt sigur.

– Poţi pune pariu, îi replică ea.

El dă din cap şi trage draperia bine după ce intră în cabină. Pentru doar o secundă se simte mai uşor, apoi însă, uitându-se la reflexia lui din oglindă, îi revine vechea oboseală şi se prăbuşeşte pe scaun. Din stomacul lui se aude un soi de revoltă surdă. Îşi aude din nou propria autoacuzare de egoism şi în mintea lui începe să construiască o apărare în faţa acestei acuzări, dar în realitate nu reuşeşte să descopere nici un fel de cuvinte convingătoare care să respingă

acuzarea, aşa că recurge la sentimente, lăsându-le libere să-i năpădească mintea în speranţa că acestea vor reduce la tăcere vocile interioare. Îşi scoate cu grijă costumul şi îl atârnă de umeraş, asigurându-se că dunga de la pantaloni rămâne intactă. Va trebui să arate cel mai bine în marea zi. Pe film, păstrat pentru totdeauna – gândul îl agită puţin în vreme ce îşi îmbracă cealaltă haină. Ceva strălucitor din buzunar îi atrage atenţia. Scoate un pix. Un stilou. Stiloul lui Crockett. Se răsuceşte pe călcâie auzind paşi trecând pe lângă cabină. Răsuflarea i se iuţeşte brusc, şi i se potoleşte doar printr-un şuvoi de înjurături care îi ies de pe buze. Cum a putut să fie atât de idiot? La ce se gândea? Să ia unealta de scris a unui om, un stilou despre care acel om va şti acum că lipseşte şi despre care va crede că i-a fost furat de cineva. Ce încerca să facă – să-i spună lui Crockett că lucrează pentru cine ştie ce găligan de stradă care e în stare să-ţi înfunde ochii în orbite cu un pumn? Să-i spună lui Crockett că tot ce a crezut vreodată despre el e adevărat?

– Grăbeşte-te, tată, se aude vocea Christinei. Mergem undeva.

– Vin, vin.

Bagă stiloul la loc în buzunar. Va încerca să îl pună înapoi. Poate să îl scape în încăperea pe care au folosit-o, când nimeni nu se va uita la el. Să îl scape pe jos undeva unde în mod sigur cineva va vedea obiectul şi îl va înapoia posesorului de drept. Îşi spune că e doar un nenorocit de stilou. Probabil că a făcut asta confuz fiind şi a uitat de poveste. Probabil Crockett are un sertar plin de stilouri în biroul lui – poate că nici n-a observat dispariţia lui.

Iese ultimul. Rory şi Michael au plecat să caute un taxi. Justin stă cu braţul în jurul Christinei. Gilroy se holbează la acel braţ care se odihneşte în jurul umerilor fiicei lui. În acel gest citeşte diverse lucruri – afecţiune, protecţie, dar şi ceva de proprietar, o conştientizare a unei noi achiziţii. Apăsă cu mâna buzunarul unde ştie că se află stiloul.

– Ai stat atât de mult încât am crezut că ai început să-ţi scrii memoriile, spune Christine.

– Poate că nu e o idee rea, răspunde el, dar cine ar vrea să citească lucrurile pe care le am eu de spus?

– Ştiu câţiva agenţi din Londra care au multe contacte în industria cărţii, intervine Edmund. Dacă vreţi, pot lua legătura cu ei în numele dumneavoastră.

– Mersi, fiule, dar încă nu sunt pregătit să scriu cu pixul pe hârtie. Poate după ce mă voi retrage.

– Multe dintre aceste cărţi sunt scrise de alţii, tot ce trebuie să faceţi e să vorbiţi, spune Edmund.

– Crezi că nu sunt în stare să scriu? întreabă el, cu un ton puţin prea tăios, pe care încearcă să îl înmoaie cu un zâmbet.

– Nu, bineînţeles că nu crede asta, zice Marie.

– Mă gândeam doar că poate nu dispuneţi de timp, replică Edmund.

– Tată, trebuie să plecăm, am rezervat o masă, spune Christine, uitându-se fix la el câteva secunde, apoi ciupindu-l de obraz.

Gilroy se uită la ea cum îi urmează pe ceilalţi în stradă. Speră ca ea să se întoarcă şi să-i dea voie lui să-i adreseze un zâmbet, însă Justin ţine deschisă uşa magazinului şi ea se furişează pe sub mâna lui ca un copil care se joacă, după care dispare în noapte.

Ziua nunţii este plumburie şi străbătută de rafale de vânt izbucnind brusc, ca şi cum ar fi fost iritate de propria lor mişcare. Gilroy stă la masa din bucătărie în costumul lui închiriat şi se uită la însemnările pe care le-a scris pentru discurs, în vreme ce Marie îi prinde mărturiile de rever. Părul ei e aproape de faţa lui şi pare strălucitor şi ţeapăn din pricina fixativului. De sus se aud chiţăituri de râs şi telefoanele mobile par să sune în fiecare colţişor al casei. În capul lui ele sună ca nişte clopote de biserică. Se simte nervos, parcă mai nervos ca niciodată.

– Ajungem la vreme? întreabă el, în vreme ce Marie se dă înapoi ca să-şi admire opera.

– Stăm bine, răspunde ea, îndreptând uşor buchetul şi înclinându-şi capul pentru a se asigura că l-a prins cum trebuie. Sper să înceteze vântul ăsta, altfel ea se va trezi cu rochia dată peste cap. Închide ochii.

– Ce?

– Închide ochii când îţi cer. O să îţi dau părul cu fixativ ca să nu mai arăţi de parcă ai fost târât printr-o curte cu gunoaie.

Înainte ca el să poată spune ceva, ea îi acoperă ochii cu palma şi imediat se aude şuieratul spray-ului.

– Credeam că ştii discursul ăla pe dinafară, după cât te-ai uitat la el, zice ea. Doar nu eşti emoţionat, după toate discursurile pe care le-ai rostit la viaţa ta?

– N-am mai ţinut până acum un discurs la nunta fiicei mele, răspunde el. Nu vreau să stric totul.

Brusc ea se apleacă în faţă şi îl sărută uşor pe frunte.

– Nu te-am văzut niciodată stricând ceva, aşa că nu cred că ai să începi acum. Dar o s-o încurci rău de tot cu adevărat dacă nu-mi spui că arăt bine.

– Arăţi minunat, spune el, dar nu pari suficient de bătrână ca să fii soacra mică.

– Dar suficient de bătrână pentru o bunică? întreabă ea.

– Bunică? O să fie tot timpul la dispoziţie după ce ea îşi va asigura o carieră stabilă.

– O să lase cariera la o parte pentru o vreme, spune ea, fără să se uite la el.

– Cum adică?

– E gravidă, Francis. În şase săptămâni.

– Gravidă? Nu se poate, ripostează el, înfigându-şi mâna în păr şi găsindu-l îmbâcsit şi scorţos. De ce nu ne-a spus până acum? E sigură?

– Mie mi-a spus cu ceva vreme în urmă, dar pur şi simplu nu am găsit momentul potrivit ca să te anunţ şi pe tine.

– De ce nu mi-a spus chiar ea? întreabă el, uitându-se la nevastă-sa ca şi cum s-ar fi simţit trădat.

Se simte trădat, dar încă are probleme să înţeleagă de către cine şi în ce mod.

Sus se aud paşi, huruitul unui uscător de păr şi boboroseală de voci. Gilroy se ridică, apoi se aşază la loc.

– Şi tu crezi că ăsta e momentul potrivit, în dimineaţa nunţii ei, cu cinci minute înainte să o conduc la altar?

– Chestiile astea nu mai contează prea mult. Ei fac ce trebuie acum căsătorindu-se.

– Nu crezi că se mărită doar din pricina copilului? În mintea lui se instaurează o panică răvăşitoare. Nu e nevoie să se mărite – o putem ajuta să aibă grijă de copil. Nu trebuie să se mărite, Marie.

– Taci, Francis, spune ea, punându-şi mâna pe umărul lui. Totul e în regulă; ea vrea să se mărite. Totul e bine.

– Eşti sigură? Eşti cu adevărat sigură?

Ea îşi ia mâna şi îi spune că este sigură, sigură. El încearcă să se controleze şi duce mâna ei la obraz.

– Nu se vede, spune Gilroy.

– E încă devreme.

Marie ia capul lui şi îl lipeşte de trupul ei.

– Cine ştie?

– Doar noi patru şi părinţii lui, nimeni altcineva.

– Nu vreau să ştie altcineva. Nu până ce va veni vremea.

Ea se desface din îmbrăţişare şi îi spune că nu e capătul lumii, că aşa ceva se întâmplă zilnic, că nimeni nu are remuşcări, dar treptat vorbele ei încep să plutească pe lângă Gilroy şi el aude doar vocile din cap care îi spun că e de vină pentru că nu a avut grijă de ea cum trebuie, că nu a fost acolo când ea a avut nevoie. Apoi se simte mânios pe ea. De ce oare măcar o singură dată nu poate şi ea să aibă răbdare, să facă lucrurile aşa cum se cuvine, în ordinea corectă, ca toată lumea? De ce nu se gândeşte la alţii în loc să urmeze primul impuls care trece prin mintea ei egoistă?

Se uită la cele câteva foi de hârtie din mână şi brusc propoziţiile pe care le-a alcătuit i se par lipsite de sens. Ce mai contează pentru ea acum binecuvântarea lui de tată, dacă nu-şi poate aminti nici măcar o singură dată când ea ar fi venit la el ca să caute cu adevărat aprobarea sau permisiunea lui? Cum poate ea să poarte un copil când este ea însăşi încă un copil? Împăturind hârtiile, le pune în buzunarul lateral al hainei şi se întreabă cum o va privi pe Christine din acel moment. O urmăreşte pe Marie cu privirea cum aceasta îşi prinde părul, care lui nu i se pare a fi altceva decât câteva şuviţe subţiri,

şi se întreabă cum de este ea capabilă să îşi asume responsabilitatea pentru atâtea lucruri importante când el a devenit, fără să-şi fi dat seama în ce mod, o persoană care poate fi lesne destabilizată de cel mai simplu lucru. Se întreabă dacă nu cumva chiar este bolnav, în primele stadii ale vreunei maladii serioase, când este afectat de schimbări chimice nevăzute, de anticorpi şi viruşi invadându-i sistemul nervos şi aducând haosul în circuitele lui interne. Clatină din cap ca pentru a se descotorosi de confuzia şi ceaţa deasă care i-a cuprins simţurile, îl clatină din nou ca pentru a-şi recăpăta concentrarea vederii. Marie lucrează la pălăria ei cu ambele mâini, cu acele ţinute strâns între buzele lipite, scoţând câte un ac pe rând, până ce le foloseşte pe toate. Simte o durere bruscă, aşa ca şi cum ar fi înghiţit ceva ascuţit, care i s-a plimbat prin vene până ce a ajuns să se cuibărească în inimă.

– De ce nu se gândeşte niciodată la noi? întreabă el.

– Pentru că e prea ocupată ca să se gândească la sine şi pentru că aşa e viaţa, Francis. Te rog, Doamne, să nu plouă. Cum e afară acum?

El se ridică şi se duce la fereastra din bucătărie.

– Nu plouă, dar e greu să-mi dau seama cum va fi mai încolo.

Îşi toarnă apă într-un pahar şi o bea încet, ca pe un vin scump. Poate că dacă ar fi citit mai multe cărţi, dacă ar fi înţeles mai multe lucruri dinăuntrul lor, atunci ar fi ştiut acum ce să spună sau să facă, ar fi ştiut acum ce simte. Brusc încăperea este inundată de oameni, şi primele maşini sosesc ca să le ia pe domnişoarele de onoare şi pe Marie. Apoi vine clipa când îşi face apariţia Christine, şi ea coboară scara încet, cu florile în mână şi ţinându-şi rochia ca şi cum ar fi gata să meargă pe apă. Este momentul în care el ar trebui să fie copleşit de frumuseţea ei şi de mândria de tată, dar cumva chestia asta nu se întâmplă, iar el se uită fix la chipul ei înainte de a mormăi frazele cuvenite. În jurul lui e haos, cu oameni agitându-se în jurul ei şi în jurul altora, iar capul lui stă să explodeze din pricina vocilor lor piţigăiate. Gilroy se dă încet în spate spre bucătărie şi se aşază din nou la masă. Marie îi vorbeşte, dar el nu înregistrează cuvintele. Când ridică privirea la chipul ei animat îşi spune că ea s-a

machiat prea strident. Tot ce e legat de acea zi începe să i se pară nefiresc, artificial, prea spectacular, iar el nu a fost niciodată un om de spectacol, orice ar spune alţii. Îşi spune că aşa sunt aşteptările, că nu e nimic rău în asta, dar gândurile îi sunt întrerupte de vocea insistentă a lui Marie care îi reaminteşte să „nu o gonească spre altar“, să aibă răbdare şi să lase pe toată lumea să o admire. El dă din cap şi se forţează să zâmbească, deşi ştie că nu o va convinge aşa, dar ea nu are timp să mai spună nimic, căci o strigă cineva să plece, şi brusc casa se goleşte şi devine tăcută, toată agitaţia dispare şi rămân acolo doar Christine şi o fată pe care el nu o cunoaşte şi care încă îi aranjează părul cu un pieptene de oţel. O rafală bruscă de ploaie se izbeşte de fereastra bucătăriei şi picăturile de apă sclipesc în lumina de afară.

– Cel puţin nu vor fi nevoiţi să măture tot acel confetti după aceea, spune el.

– Va trebui să intrăm în maşină cât de repede putem, spune Christine, înainte să mă fac fleaşcă. Să mă ții strâns până la altar, tată.

Asta e ceea ce trebuie un tată să facă, îşi zice el, să-i ofere copilului său propria tărie, să o protejeze pe fiică de vânturile care suflă cu putere. Gândul îl galvanizează şi pentru o clipă extrem de intensă se scutură de nesiguranţă şi incertitudini, intră în acţiune. Scoate un pix din buzunar – stiloul lui Crockett – şi scrie câteva gânduri suplimentare la sfârşitul discursului său.

– Încă nu l-ai scris? întreabă ea cu exasperare prefăcută.

– Nu sunt obişnuit să mi le scriu singur, glumeşte el. De obicei o face câte un deştept. Eu doar rostesc cuvintele sau citesc monitorul.

– Doar să nu îl faci prea lung – nu e un discurs politic.

– Ar fi fost mai simplu aşa.

Fata care îi aranjează părul a terminat în sfârşit şi îi urează baftă lui Christine înainte de a se uita pe fereastră şi a-i anunţa că le-a sosit maşina. Apoi dispare sus ca să privească de la fereastra dormitorului.

– Gata, tată? întreabă Christine în vreme ce se uită dacă ține buchetul de flori corect.

– Sunt gata. Doar ţine bine de rochia aia.

O urmează pe coridor, cu privirea lipită de albeaţa rochiei, care pentru el emană răceală. Mâina ei apucă clanţa uşii.

– Christine, doar nu-ţi vei creşte copilul ca să vorbească cu accent englezesc, nu? rosteşte el încet.

Ea se opreşte şi se răsuceşte spre el. Nu spune nimic, dar îşi aruncă braţele în jurul lui.

– Cu grijă, draga mea, vei zdrobi florile alea. Dar ea îl ţine strâns şi el îi spune că e totul în regulă, că e totul în regulă, şi totuşi ea nu-i dă drumul până ce el nu se desface cu blândețe din îmbrățişare. Pentru numele Domnului, nu plânge orice s-ar întâmpla, căci altfel o să cadă vina pe mine că ţi-ai distrus machiajul. Totul e în regulă. O să încerc din greu să fiu un bunic măreţ.

Ea dă din cap şi îşi şterge colţurile ochilor cu mâna liberă. Gilroy ştie că trebuie să spună ce se cuvine acum dacă vrea ca ea să-şi revină.

– Probabil că o să mă dea la o parte în câţiva ani, iar acum nu dau doi bani pe chestia asta, deoarece va însemna că o să am timp de petrecut cu tine şi cu nepotul meu.

– Cine spune că va fi băiat?

– Ar fi mai bine să fie aşa.

– De ce?

– Deoarece băieţii te fac să te doară mai puţin şi pentru că Justin va putea să-l înveţe totul despre cricket.

Ea vrea să mai adauge ceva, dar el deschide uşa, îi spune că toată lumea o aşteaptă pe ea şi că arată splendid. Apoi ea se întoarce şi îşi ridică fruntea în acel gest de sfidare şi încredere de sine pe care el îl cunoaşte atât de bine, iar în această dimineaţă el înţelege că ar trebui să se mândrească cu asta. Chiar dacă vântul suflă tare, ea nu-şi pleacă fruntea, iar de afară se aude un ropot spontan şi năvalnic de aplauze de la vecinii strânşi ciopor pe trotuar. Gilroy merge aproape în spatele ei, recunoscător că rochia nu are trenă lungă pentru care să îşi facă griji, şi le zâmbeşte privitorilor.

– Nu mi-ai spus că maşina e albă, rosteşte el, uitându-se la limuzina mare şi albă, cu o panglică roz prinsă pe capotă.

Dar ea nu răspunde, preferând să se concentreze pe apărarea de vântul care îi flutură poalele rochiei şi îi onduleză părul. Se ţine bine şi reuşeşte să se strecoare în maşină.

Abia dacă vorbesc în limuzină, ca şi cum ar fi uşor stingheriţi sau chiar jenaţi de ciudăţenia locului în care se află şi de cele întâmplate între ei. Christine se concentrează pe netezirea creţurilor rochiei, în vreme ce el priveşte peisajul familiar care brusc i se pare ciudat văzut fiind din acel loc ciudat. Uneori maşinile în trecere sună din claxoane în chip de salut, iar când se opresc la semafoare oamenii de pe trotuar se zgâiesc la ei şi le fac cu mâna. Prima oară le face şi el înapoi cu mâna, dar asta îl face să se simtă ca un demnitar aflat în vizită într-o ţară săracă, aşa că din acel moment încolo se mulţumeşte doar să dea din cap sau se preface că nu vede pe nimeni. Din fericire, drumul e scurt, dar când limuzina trage în faţa bisericii, spre surprinderea lui, alţi oameni aşteaptă la intrare. De această dată el îi salută cu un gest larg şi un zâmbet, în vreme ce o conduce pe Christine în sus pe trepte şi către uşile bisericii, unde îi aşteaptă deja Michael. Acesta îşi tachinează sora pentru că a ajuns la timp, când tradiţia spune că ar fi trebuit să întârzie.

– Niciodată să nu faci ce aşteaptă alţii de la tine, replică ea. Ar fi trebuit să ştii asta deja despre mine.

Dincolo de uşi se opresc câteva secunde ca să se aranjeze şi să-şi aştepte rândul. Biserica este arhiplină şi capetele deja se întorc ca să zărească mireasa. Gilroy se simte emoţionat aşa cum nu s-a mai simţit până atunci şi asta îl surprinde dacă se gândeşte la camerele în care a intrat, la mâinile pe care le-a strâns. Lumina este încărcată cu firişoare de praf iar pe coridorul spre altar este colorată de reflexiile vitraliilor. Este bucata de drum pe care el nu a vrut să o parcurgă, cea pe care imaginaţia lui a închipuit-o de atâtea ori, dar acum totul se estompează, cu excepţia concentrării pe ceea ce are de făcut şi brusc îl năpădeşte senzaţia că trebuie să meargă pe o sârmă subţire fără să se împiedice sau să privească în jos. Dacă ar fi să se uite în jos sau să întoarcă privirea într-o parte sau alta cu siguranţă că ar cădea, s-ar prăbuşi în întunericul de dedesubt. Braţul ei se agită în braţul lui, fac împreună primul pas, iar el trebuie să îşi târâie

piciorul ca să se sincronizeze cu ea, apoi intră amândoi în ritm şi muzica începe să cânte. Nu prea repede, ţine pasul lent – nu o grăbi, cum îi spusese Marie –, aşa că el încearcă să-şi măsoare pasul conform muzicii.

I se pare că ea îl conduce, că o ia înainte aşa cum a procedat întotdeauna când voia ca el să vină şi să admire ceva de care ea era mândră, iar el se întreabă de ce întotdeauna a existat acea nerăbdare, acel imbold al palmei ei pe ceafa lui sau acea tragere de mâneca hainei. Apoi vine clipa când el trebuie să o dea mai departe, iar el ezită o secundă, iar când braţul ei alunecă de sub al lui, are senzaţia dezlegării unui nod şi atunci el ştie că ea a plecat, ca o mică ambarcaţiune care îşi dezleagă parâma şi porneşte pe mare. Încearcă să se vadă ca un port, dar nu poate păstra confortul momentan provocat de imagine, deoarece ştie că el n-a fost niciodată furnizor de siguranţă, ci mai degrabă persoana care a pus-o în primejdie, tatăl care a pus mereu nevoile ei pe plan secund faţă de ceea ce el a socotit ca fiind nevoile mai mari ale cauzei. Se pedepseşte singur cu afirmaţia că Justin, chiar şi Justin a merită mai mult ca el, aşa că nu e cazul să ezite acum, sau să fie încruntat în gestul lui de oferire, iar după ce îşi ia locul pe bancă îşi promite în tăcere să îşi răscumpere vina trecutului prin iubire şi timpul pe care îl va oferi copilului ei.

După ce părintele Hagan începe ceremonialul, el îşi spune că va face tot ce au făcut şi ceilalţi, şi că se va retrage undeva în vestul Irlandei, poate chiar în Gaeltacht, iar Christine şi copilul vor veni acolo în fiecare vară şi vor petrece timp îndelungat împreună cu el. Aşa că, în vreme ce părintele Hagan cântă cu o voce care pare mai îmbufnată decât ar fi normal, el îşi lasă mintea să fie năpădită de imagini cu valuri albe, unde marea îmbrăţişează braţele întinse ale ţărmului şi unde sunt castele de nisip de construit şi zmeie de urcat la cer. Dacă va fi nevoie, va ajunge chiar să joace cricket, înainte ca acea crosă de lovit să fie treptat înlocuită de cine ştie ce alt băţ. Marie îi şopteşte că părintele Hagan e iritat deoarece Christine şi-a impus propria ordine a ceremonialului şi a insistat ca totul să decurgă conform ideilor ei. Aşa că acum, după ce una dintre prietenele ei termină de citit un pasaj din Cântarea lui Solomon, Hagan face o referire

la frumusețea lui, dar îi informează pe toți că Solomon a avut șapte sute de soții și trei sute de concubine. Cineva pufnește în râs, dar în fața privirii fixe a preotului râsetul este rapid redus la tăcere. Gilroy se concentrează din nou asupra unui copil jucându-se pe o plajă, de această dată la oarecare distanță de el, profilat ca o umbră pe fundalul mării, apoi el strigă și copilul vine în fugă, cu piciorușele ridicând mici norișori de nisip. Ca atare, în vreme ce părintele Hagan îi dă mai departe cu sanctitatea căsătoriei și enumeră responsabilitățile implicate, ca și cum ar vrea să descurajeze pe oricine altcineva s-ar mai gândi la asta, pe chipul lui Gilroy înflorește un zâmbet cald, ca și cum el ar învia scântei din cenușa unui foc prin care reușește să transpună imaginile în viață.

Ceremonia s-a sfârșit. Acum un alt bărbat o conduce de la altar. O ia departe de ei, așa că ei trebuie să-și plece capetele ca să-i urmeze și toate privirile sunt pe tânărul cuplu și pentru prima dată nimeni nu se uită la el. Marie îi mângâie mâna și își șterge ochii cu un șervețel de hârtie, iar el e puțin șocat să vadă că ea aproape izbucnește în plâns, când e genul de femeie care nu lasă pe nimeni să o vadă fără masca ei pe chip. O bate ușor de două ori pe umăr și imediat simte cât de inadecvat a fost gestul. Îl socotește ca pe o ofertă meschină adresată unei femei care l-a spijinit cu tot ce are, fără ca vreodată să-l învinuiască, așa că o atinge pe ceafă, dar ea bagă șervețelul în poșetă și îi spune să aibă grijă de pălăria ei. El își lasă din nou mâna să cadă, apoi se ridică amândoi și își croiesc drum pe coridor, iar oamenii de la capetele rândurilor de bănci se întind ca să-i strângă lui mâna sau ca să-l bată pe spate. El începe să mediteze la discurs, dar când își atinge buzunarul simte doar gol și își dă seama că a uitat discursul pe masa din bucătărie, iar faptul nu îl panichează deloc. Ar fi timp să îl sune pe Sweeney ca să i-l aducă înainte de a-l rosti, dar decide să îl lase acolo unde e. Oricum nu era bun de nimic, nu era ceea ce ar fi vrut el să spună: plin de platitudini și clișee, ca făcut de altcineva. Iar în această zi el ar trebui să glăsuiască cu vocea proprie și din inimă, ca să fie altceva decât în toate acele momente când se ridică pentru a ține un discurs. Mai bine să vorbească simplu și sincer, mai bine să vorbească adevărat, fără artificii sau trucuri,

mai bine să nu fie obligat să rostească nişte vorbe doar de dragul de a nu spune altceva decât s-a mai spus înainte. Aşa că fără coduri şi fraze prestabilite, fără refrene cunoscute care sunt cântate din obişnuinţă. Astăzi va ţine un discurs care va merge la inimile tuturor celor care îl aud şi va fi un lucru delicat, ce se va înălţa pe cele mai delicate aripi posibile, precum zmeul copilului de pe plajă, după care va pluti deasupra fiicei lui oriunde se va duce ea în lume, iar ea va putea să-l ţină minte întotdeauna. Aşa că, în vreme ce păşeşte în lumina brusc îngheţată şi puternică de la intrarea în biserică, el clipeşte mai întâi, apoi îşi scoate orice gând despre discurs din minte, deoarece ştie că atunci când va avea nevoie de el, acesta îi va veni în cap la fel de complet şi de proaspăt precum aerul sărat de mare.

Valurile de confetti aruncate sunt luate de vânt şi în cea mai mare parte a lor aterizează pe cei care le-au aruncat. O parte din bucăţelele de hârtie flutură în sus, deasupra tuturor capetelor, după care revin pe sol. Cuplul de miri este prins în îmbrăţişarea mâinilor întinse care se înalţă pentru a arunca hârtiuţele ca o zăpadă colorată în calea lor şi de râsetele care ţâşnesc libere după solemnitatea slujbei. Penele de pe pălăria lui Marie se zbat şi ameninţă să-şi ia zborul, moment în care ea le ţine pe loc cu mâna. Apoi nuntaşii urcă în maşini şi pleacă la petrecere, care urmează să se ţină într-un hotel de la periferia oraşului. Când Gilroy se aşază lângă Marie, ea îi culege confetti de pe haină, apoi îşi verifică machiajul într-o oglinjoară pe care o poartă în poşetă.

Când ajung la hotel el constată mulţumit că oamenii lui sunt deja acolo, mulţumit, de asemenea, că Sweeney a reuşit să-i amestece în mulţime şi să-i facă să nu iasă în evidenţă. Nici măcar într-o asemenea zi nimic nu poate fi luat de sigur sau lăsat la voia sorţii. Marty e postat la uşa din faţă a hotelului, şi chiar şi Micky, care stă lângă umărul lui Marty, pare potrivit de treaz şi de alert.

– Totul e în regulă? întreabă Gilroy.

– Nici o problemă, răspunde Marty, deschizându-le uşa hotelului. Totul pare în regulă.

– Vino şi la discotecă mai târziu, spune Marie. Acolo se va servi şi o cină târzie, aşa că vă puteţi şi voi ospăta.

– Discotecă? se miră Gilroy.

– Discotecă, replică ea. După ce se termină masa, toţi prietenii de vârsta lor se duc acolo – ăsta e programul. Putem trece şi noi pe acolo pentru un timp, după care vom dispărea în noapte. Deşi cred că ar fi trebuit să rezerv o cameră la hotel – ar fi fost mai logic.

– Prea multe probleme de securitate, ripostează el, bucuros că va dormi în propriul pat după ce totul se va termina.

Îndură nesfârşitele permutări de fotografii care par să amâne masa la infinit. Când în sfârşit sunt chemaţi la masă, părintele Hagan pare hotărât să îşi exercite autoritatea şi îi tratează pe toţi ca şi cum ar fi complet neştiutori în privinţa proceselor şi ritualurilor necesare. Îşi îndulceşte însă tonul şi când se ridică pentru a binecuvânta începerea mesei, face chiar o glumă despre un cowboy şi noua lui soţie, glumă care se învârte în jurul unor incidente în cursul cărora cowboy-ul este provocat în diverse moduri, iar acesta răspunde de fiecare dată spunând „Te-am avertizat o dată, te-am avertizat de două ori", după care îl împuşcă pe cel care a lansat provocarea. Gluma culminează cu nevasta care scapă mai multe farfurii şi aceeaşi replică a cowboy-ului lăsată în suspensie. Toată lumea râde, dar Gilroy strâmbă din nas şi socoteşte gluma ca total nepotrivită. Se strâmbă din nou în cursul discursului cavalerului de onoare, rostit cu un accent care îi zgârie timpanele şi vede cum discursul stârneşte zâmbete stingherite în sânul nuntaşilor. Se preface că râde la relatările despre dezastrele din cariera ginerelui său şi escapadele acestuia din tinereţe, după care înţepeneşte pe scaun anticipând potenţiale lucruri mai puţin plăcute când tatăl lui Justin se ridică să vorbească. Însă omul stă în picioare doar câteva minute şi pare sincer în ceea ce spune. Aplauzele sunt generoase, iar când acestea se sting, Gilroy ştie că a venit şi clipa lui, aşa că face o pauză scurtă înainte de a se ridica.

Salută pe toată lumea în irlandeză, apoi trece pe engleză, încercând să adopte o postură care să sugereze relaxare şi încredere, dar mâna lui strânge deja nervoasă buzunarul hainei ca o confirmare finală a absenţei discursului. Este conştient şi de camera video îndreptată spre el, aşa că se îndreaptă de spate şi îşi înalţă capul sus.

Să se încreadă în propria voce, asta trebuie el să facă acum, dar se simte ca şi cum ar sta la marginea unui abis de apă, iar când priveşte în adâncurile ascunse devine complet nesigur dacă se va îneca sau va reuşi să înoate. Însă când priveşte încăperea plină de feţe răsucite spre el, îşi dă seama că nu mai poate avea ezitări, aşa că sare în apă ca să înoate spre celălalt mal şi încearcă să facă asta cu mişcări îndrăzneţe, care îl vor duce singure spre ceea ce vrea el să rostească acum.

– Aş vrea să vă urez bun venit aici tuturor. Mă bucur să văd atâtea chipuri cunoscute, nici unul dintre ele nedevenind bătrân mai repede decât propriul meu chip. Mă bucur, de asemenea, să văd prieteni noi şi aş vrea în mod special să le urez bun venit mamei şi tatălui lui Justin, Kyle şi Elizabeth. Aş vrea să-i mulţumesc lui Kyle pentru primirea generoasă în familia lui acordată fiicei mele, Christine. Aş vrea, de asemenea, să-i mulţumesc lui Justin pentru că în sfârşit a luat-o pe fata asta din spinarea mea, salut curajul lui şi ştiu că va avea grijă de ea când îşi vor făuri o viaţă nouă la Londra. Când Christine mi-a spus prima oară că se vede cu cineva din domeniul publicităţii, primul meu gând a fost acela că ea s-a legat romantic de cineva care afişează acele postere imense pe care le vedeţi prin tot oraşul. Însă am apucat să îl cunosc pe Justin un pic mai bine – el îmi spune mereu Franky, ca şi cum m-ar cunoaşte de o viaţă, şi încearcă să mă convingă că sportul cel mai frumos din lume e cricket-ul. Acum, Justin, să ştii că poţi spune multe lucruri despre cricket, dar nu cred că vei reuşi să mă converteşti vreodată; de fapt, cineva a spus la un moment dat – am citit asta undeva – că acest joc a fost inventat ca să le confere englezilor, care în esenţa lor sunt un popor nereligios, un sentiment al eternităţii. Cu siguranţă că e un joc care durează mult, dar care cu greu va prinde în Irlanda dacă nu poate fi jucat atunci când afară plouă.

Face o pauză şi ia o gură de apă. Totul pare să decurgă bine. S-a râs politicos la glumele lui, iar vibraţiile transmise de Marie, lângă el, sunt pozitive.

– În acest moment ar trebui să spun ceva despre Christine, dar de unde să încep? După cum ştiţi, Christine este cel mai mic copil

al nostru. Poate că a fost răsfăţată din pricina acestui fapt, sau poate că noi eram prea epuizaţi ca să avem grijă de ea cum se cuvine, dar oricare ar fi fost motivul, pot spune cu mâna pe inimă că ea a devenit complet unică. Voi lăsa pe alţii să judece dacă ăsta a fost un fapt bun sau rău. Şi aici voi face doar o mică pauză, ca să-l rog pe părintele Hagan să primească toate scuzele familiei pentru toate durerile de cap pe care Christine le-a provocat Surorilor de la şcoală, mai ales în cazul acelei nefericite trebi cu uniforma.

Aşteaptă ca râsetele să se estompeze.

– Ea a avut mereu un pic de inimă de rebel – habar n-am de unde a moştenit-o. Dar lăsând toate astea deoparte, Christine a fost binecuvântată cu cea mai bună dintre inimi deoarece a supravieţuit tuturor încercărilor la care a supus-o lumea, şi-a ţinut capul sus şi nu a pierdut niciodată din vedere ce contează cu adevărat în viaţă. A fost întotdeauna cinstită cu ea însăşi şi cu convingerile ei, şi a fost mereu o campioană a fairplay-ului, s-a ridicat mereu împotriva nedreptăţii. Aşa că astăzi vreau să îţi spun, Christine, că tatăl şi mama ta sunt foarte mândri de tine şi ştiu că orice ai alege să faci în viaţă vei reuşi. Mai vreau să îmi cer sincer iertare pentru toate acele vremuri când nu am putut fi lângă tine ca să te ajut. Sper, cu timpul, că vei putea să înţelegi că asta nu s-a datorat unei alegeri proprii, ci unei necesităţi, şi vei ajunge să crezi că sacrificiile pe care le-am făcut cu toţii vor fi în cele din urmă din plin răsplătite.

Vrea să spună că ea va fi o mamă extraordinară, dar ştie că nu o poate face, iar gândul la copilul care urmează să se nască îl face să se poticnească uşor, aşa că maschează clipa de stinghereală bând din nou puţină apă.

– Nu sunt omul care să se interpună între oameni şi distracţie, aşa că mai vreau să spun doar câteva lucruri, deci mă veţi mai suporta doar câteva clipe în plus. Căsătoria a ajuns să fie considerată un lucru de modă veche în unele locuri, dar eu cred că ea este cea mai bună şi mai importantă instituţie a societăţii, şi se află la temelia naţiunii irlandeze. Iar dacă noi vrem să fim o mare naţiune în viitor, va trebui să regăsim o nouă formă de respect pentru jurămintele de nuntă. Prea mulţi oameni îşi rostesc jurămintele, după care, atunci

când apar primele probleme, uită că s-au luat unul pe celălalt la bine şi la rău. Pentru o căsnicie reuşită e nevoie de muncă şi ar fi necinstit din partea mea dacă nu i-aş mulţumi din inimă lui Marie, care mi-a stat cu loialitate alături la bine şi la rău, şi care a fost neclintită în ajutorul ei. Nici un bărbat nu şi-ar putea dori o soţie mai bună şi speranţa mea de astăzi pentru Christine şi Justin este aceea că şi ei vor regăsi în căsnicia lor ceva din fericirea găsită de mine în căsnicia mea.

Aruncă o privire spre Marie, care nu-i înapoiază privirea, ci se uită fix la faţa de masă. În spatele salonului, chelneriţele încep să se agite. Lumina sclipeşte brusc în sticla unui pahar înălţat.

– Noi construim un viitor nou pentru copiii noştri şi poate că această căsătorie care leagă două naţiuni este un simbol al acestui înţeles nou. Aşa că, să ridicăm paharele pentru mireasă şi pentru mire, şi să închinăm un toast pentru ei şi pentru viitor.

Paharele ţâşnesc în sus ca nişte buchete de trandafiri albi şi vocile se alătură toastului. Gilroy aproape că a ieşit la ţărm, dar mai vrea să spună ceva, ceva ce nu înţelege pe deplin, dar despre care simte că duce cu sine cerinţele şi greutatea profunzimii. E ceva legat de frumuseţe, ceva legat de ceea ce zăreşte în propria lui fiinţă, dar nu o poate exprima deplin. Ştie că nu poate lăsa momentul să treacă, ştie că trebuie să încerce.

– Aşa cum fără îndoială ştiţi, acum sunt în slujba voastră ca Ministru al Copiilor şi Culturii. La fel, aşa cum fără îndoială ştiţi, am fost etichetat drept „Omul Limonadă“ de către glumeţii de pe aici.

Vorbele lui stârnesc un râs cu poftă, care pentru o clipă ameninţă să îl dezechilibreze.

– Nu ştiu nimic despre limonadă, dar asta a însemnat că am prins ocazia de a citi mai multe cărţi decât am putut să o fac înainte. Iar recent am citit un pic de poezie. Face o pauză ca să audă, suspicios, alte râsete, dar nu se aude nici unul, aşa că încearcă să meargă mai departe. Nici o ţară nu are poeţi mai buni decât Irlanda, dar eu am citit un poet englez pe nume Philip Larkin, iar Larkin a scris o poezie intitulată „Nunţile din Whitsun“, despre toate aceste căsătorii care au loc în aceeaşi zi, iar din întâmplare, toţi însurăţeii sunt în acelaşi

tren care se îndreaptă spre Londra. Acum, în afară de cazul că s-a construit un tunel despre care eu n-am habar, Christine şi Justin nu vor lua trenul spre Londra, dar ei într-acolo se îndreaptă, aşa că poezia pare să-i includă şi pe ei.

Doamne, şi-a ieşit din matcă, habar n-are încotro se îndreaptă, şi în vreme ce începe să o scalde se admonestează singur că nu s-a oprit când avea situaţia la degetul mic. Cum să se aştepte să le mai comunice ceva acestor oameni care ascultă, când el însuşi habar n-are despre ce e vorba.

– Larkin numeşte o „coincidenţă de călătorie“ faptul că toate aceste cupluri proaspăt căsătorite se află în acelaşi tren şi se îndreaptă cu toţii către o viaţă nouă împreună.

Însă el însuşi nu mai ştie încotro se îndreaptă sau cum are să iasă din toată tărăşenia asta, aşa că face o pauză ca să bea nervos din apă, cu paharul tremurându-i în mână, după care îşi aminteşte ceva de la finalul poemului, ceva despre „toată puterea care, schimbată fiind, poate dărui“, şi, când primul freamăt de nerăbdare se simte dinspre audienţă, simte un fior brusc de uşurare, căci, într-o străfulgerare de limpezime de o fracţiune de secundă, întrezăreşte ce trebuie să mai spună acum.

James Fenton

James Fenton stă în parcarea de maşini de la picioarele muntelui Slieve Donard şi aşteaptă să vină fostul lui coleg. Se simte din ce în ce mai impacientat – dacă ar fi fost să facă urcuşul de unul singur, ar fi plecat deja. Chiar dacă este cel mai înalt munte din Nord, urcuş pare un cuvânt nepotrivit, căci a ajunge în vârf nu înseamnă altceva decât o plimbare într-un ritm mai alert. În ultima vreme, a început să facă plimbări – mai exact după retragerea din forţele armate –, şi preferă să se plimbe singur, descoperind plăcerea în singurătate după o viaţă de muncă alături de alţii. Îi plac munţii pentru limpezimea aerului care îi umple plămânii; par mai puri ca orice altceva cunoscut de el după treizeci de ani de stat în birouri şi camere de interogatoriu impregnate cu izul dulceag al sudorii şi fricii, sau în maşini fără însemne speciale, îmbrăcat cu haine prea mult purtate şi în gură cu gustul de stătut al acelor ore când cea mai mare parte a oraşului doarme. Prea multă vreme petrecută în birouri încărcate de electricitate umană şi înăcrite de resturi de mâncare şi de ceşti cu cafea proastă. Îşi mai spune şi că munţii înseamnă sinceritate – ei n-au vreo pretenţie de frumuseţe, ci doar de goliciune brutală, iar lui îi place indiferenţa lor faţă de cine sau ce este el.

Se uită din nou la ceas, sperând că Alan va veni curând. Priveşte cerul, care e cenuşiu şi impregnat de nori fugăriţi din spate de vânt, ca nişte zdrenţe de steag rămase de acum un an. Prognoza meteo promitea câteva reprize de senin, iar dacă vor avea noroc s-ar putea să fie senin suficient de multă vreme ca să fie recompensaţi cu o priveliştede pe culme. Cu ocazia precedentei sale excursii, de Boxing

Day[1], nu s-a putut vedea nimic, căci crestele de pe Donard erau îmbrăcate cu un şal de nori albi, iar vântul muşca rece, cu colţi ascuţiţi. Pe drumul până sus se întâlnise doar cu o singură persoană – o femeie tânără, care se oprise şi îi dăduse bună dimineaţa, ambele lor respiraţii învăluindu-i ca un fum. Chipul femeii era îmbujorat de efortul urcuşului şi de plăcerea pură de a fi acolo. Dar el îşi aminteşte de acea dimineaţă dintr-un alt motiv – a fost ziua în care a căzut şi a avut suficient noroc ca să nu se rănească. Se întâmplase la coborâre când, neglijând ameninţarea gheţei înşelătoare care îl însoţise permanent pe drum, decisese să îşi continue coborârea mergând pe lespezile mari de granit care formau albia pârâului năvalnic şi înspumat cu alb ce curgea peste rocile muntelui. Însă lespezile respective erau acoperite cu gheaţă, aproape invizibilă, şi aproape imediat ce păşise pe prima dintre ele picioarele îi alunecaseră şi el căzuse pe spate, lovindu-se cu capul de piatră. După primul moment de şoc, rămăsese perfect nemişcat, ascultând mugetul apei care părea acum să curgă direct peste el, până ce, cu mişcări ezitante şi foarte lente, îşi deplasase diverse părţi ale trupului, verificând posibilele probleme. Ca prin miracol, în afară de o durere surdă la baza coloanei şi o uşoară umflătură la ceafă, nu păţise nimic altceva. Continuase însă să rămână întins acolo, curios de calm, iar în mintea lui apăruse o imagine care avea să se repete de multe ori după aceea. Era o imagine cu el trecând în stare de inconştienţă şi apoi alunecând lent de pe lespedea netedă în şuvoiul îngust de apă, unde era purtat şi săltat de pragurile de marginile de piatră ale lespezilor de granit cenuşiu până ce trupul lui ajungea în apele mării. Atunci, ca şi acum, imaginea nu îi provoacă nici o teamă, ci doar o senzaţie de calm, o acceptare a incapacităţii lui de a se opune sau de a opri curgerea.

După aceea, în timp ce se scălda în apa sărată din cada de baie, Miriam îl luase la rost pentru presupusa lui nesăbuinţă, pentru egoismul de a se duce singur când s-ar fi putut bucura de siguranţa şi compania altora. Când zărise vânătaia deja îngălbenită, ea se plânsese:

---

[1] Prima zi după Crăciun, sărbătoare în ţările Commonwealth-ului britanic. (n.tr.)

– N-am supravieţuit timp de treizeci de ani ca soţie de poliţist ca să fiu făcută văduvă de un munte.

– Gândeşte-te la pensie şi la poliţele de asigurări, încercase el o glumă, şi cu siguranţă că poţi ieşi pe afară ca să-ţi găseşti un soţ mai tânăr.

Însă ea nu răspunsese la umorul lui, aşa că nici el nu îi spusese că încercase să urce pe munte împreună cu ceilalţi ofiţeri recent pensionaţi, dar nu-i plăcuse. Era ceva prea forţat în nostalgia întâlnirii, în schimburile constante de ironii care, lipsite de context acum, păreau, cel puţin pentru el, să fie lipsite de sens, iar râsul puternic al celorlalţi în imensitatea de catedrală a munţilor răsuna în urechile lui precum un hohot sfidător în biserică. Nutrea afecţiune şi respect pentru ei, dar trecutul e trecut şi el simte nevoia de a păşi singur în această nouă etapă a vieţii lui. Acum se uită din nou la munte. Cu înălţimea lui de 2 796 de picioare[1], cu greu poate fi asemuit cu Everestul, dar el unul se întreabă cum se va descurca Alec cu acest munte, şi se mai întreabă de ce Alec l-a sunat pe neaşteptate şi l-a întrebat dacă nu pot face o plimbare împreună. Ştie deja că apelul telefonic nu a venit doar din politeţe socială. Zâmbeşte când se gândeşte cum îl va face pe acest tânăr, care a ajuns să ocupe fostul lui post cu doar o mică parte din experienţa pe care el o acumulase, să se caţere pe munte înainte de a-i da ocazia să-şi dezvăluie motivul prezenţei acolo. Constată însă, în vreme ce îşi înnoadă cu grijă şireturile, că nu nutreşte cine ştie ce curiozitate în legătură cu motivul – probabil că e vorba de vreun sfat privind cine ştie ce aspect al slujbei, ceva dezvăluiri sau informaţii interne despre un caz nerezolvat, pe care cineva îl socoteşte suficient de important din punct de vedere politic pentru a-l redeschide. Lui Fenton nu-i place eticheta de „caz nerezolvat“, deoarece în anii lui de muncă au existat foarte puţine cazuri rămase nerezolvate cu adevărat, mai degrabă fiind vorba de cazuri fără dovezi sau fără martori pregătiţi să spună public ceea ce îi spuseseră lui în particular. Oricare ar fi fost motivul, el nu priveşte cu ochi buni amestecarea vieţii lui trecute în noua lui viaţă.

---

[1] Aproximativ 900 de metri. (n.tr.)

Precum toţi cei din generaţia lui, a acceptat pensia şi plăţile suplimentare, prea generoase pentru a fi refuzate, chiar dacă i-a rămas în gât faptul că a fost obligat să conştientizeze că era considerat parte a unei jene corporatiste, parte a unui trecut care trebuia înlocuit cu discreţie. Uneori resimte asta ca pe o amărăciune de a avea slujba care i-a fost dată, tot ce a fost sacrificat şi înlăturat cu un mulţumesc rapid şi un cec bancar, însă ar fi putut supravieţui cu aşa ceva dacă ar fi fost capabil, aşa cum credea că poate, să lase totul în urma sa. Numai că încercarea fusese un eşec, deoarece în ciuda a toate cele întâmplate, în ciuda zilelor lui de activitate, în ciuda implicării în activitatea bisericii lui şi a orfelinatului românesc, are senzaţia că nu s-a descotorosit de nimic, că nu a scăpat de nici o povară din spate. Totul se află acolo, în visele lui, în frânturile de conversaţie care se derulează constant în mintea lui ca într-o buclă nesfârşită, în gustul brusc amar din gură, şi toate acestea par să-i cuprindă conştiinţa după voia lor şi să stoarcă de viaţă prezentul, ucigând orice viziune despre viitor. Uneori blamează absenţa copiilor în căsătoria sa şi crede că asta îi diminuează capacitatea de a merge mai departe cu viaţa. După treizeci şi cinci de ani de căsnicie cu Miriam, au ajuns amândoi pe un soi de palier unde continuă să ţină unul la celălalt, dar îşi duc un soi de vieţi proprii, întotdeauna aglomerate – poate ca o diversiune pentru acea absenţă care lasă în urma ei un soi de sentiment nerezolvat şi instinctiv aprobat, de neexprimat, al unei imense pierderi.

Ea îi spusese că va veni cu el la următorul drum cu maşina plină de produse înspre un mic orfelinat din nord-vestul României, dar el ştie acum că aşa ceva e improbabil şi nu-i pasă. De curând, ea îşi petrece o bună parte din timp având grijă de tatăl ei în vârstă, a cărui stare de sănătate se şubrezeşte şi care a devenit tot mai dependent de ea. Ea a dat totul în îngrijirea bătrânului, fiind generoasă cu timpul acordat şi cu propriile eforturi, iar el ştie, de asemenea, că drumul până la orfelinat este epuizant şi nu reprezintă genul de efort pe care ea să îl considere facil. În orice caz, el va fi mai fericit pe cont propriu, cu toate acele mii de kilometri impersonali şi anonimi deschizându-se în faţa camionetei lui. A început, de asemenea, să

conceapă un plan ca anul viitor să plece într-o călătorie particulară, să se ducă undeva, de unde să se întoarcă proaspăt şi întreg, gata să meargă mai departe. Uneori se simte ca o ambarcaţiune veche, cu chila zdrenţuită şi acoperită cu deşeurile mării. În casă are ascunse în locuri secrete broşuri – una dintre ele este pentru o vacanţă pedestră în Himalaya. Ar fi călătoria vieţii lui, dar el e un om prudent cu banii şi cu toate celelalte, iar o parte din el consideră un egoism cras cheltuirea atâtor bani cu propria persoană. Cu toate astea, să inspire aer curat, să-şi umple plămânii cu el şi să inspire adânc, adânc, să se uite la munţii din depărtare şi să vadă albeaţa piscurilor înzăpezite întinzându-se cât vezi cu ochii... Ce preţ are aşa ceva?

Se dă jos din maşină şi îşi ridică rucsacul şi bocancii pe care i-a uns cu unsoare noaptea trecută. Se simte mirosul de piele când îşi verifică rucsacul pentru a se asigura că are înăuntru tot ce ar fi necesar. Deşi îi place să meargă de unul singur, nu e nesăbuit şi se ţine aproape de potecile umblate, cărând mereu cu el lucruri importante, inclusiv provizii pentru situaţii de urgenţă. Două femei în vârstă trec pe lângă el. Feţele lor bătute de vânt şi echipamentul potrivit de munte stau mărturie pentru experienţa lor în ascensiuni montane. Doar căţeluşul care li se plimbă printre picioare pare un lux inutil faţă de austeritatea manifestată de ele ca la carte. Îşi pune bocancii cu grijă în picioare, verificând ca ciorapii să fie moi şi netezi pentru a nu-i produce vreo băşică, apoi leagă bine curelele rucsacului.

În parcare pătrunde un BMW roşu. Fără să-l vadă pe şofer, ştie că e Alec. În ciuda nerăbdării, trebuie să recunoască faptul că acesta a întârziat doar câteva minute. Îl urmăreşte pe Alec cum parchează maşina, apoi se duce spre el. Alec s-a mai îngrăşat, a mai pierdut din păr, dar îşi păstrează încă acea faţă de neuitat de băieţaş, care are capacitatea de a părea întotdeauna luminată de umor şi de deschidere spre alţii. Această trăsătură dezarmantă i-a îndemnat pe mulţi, nu şi pe el, să-l îmbrăţişeze pe Alec cu uşurinţă, în orbirea lor nevăzând că omul este mânat de o ambiţie de fier şi de o dorinţă nemăsurată de succes şi de răsplata adusă de acest succes. A fost şi suficient de norocos ca să se găsească la locul potrivit şi la momentul potrivit, candidatul perfect cu o calificare bună, tânăr şi, cel mai

important dintre toate, fără nici un bagaj în spate. Dintre toţi oamenii pe care Alec îi studiase în tăcere, Fenton ştia că el fusese cel mai observat, iar în spatele acelei faţade de nevinovăţie se găsea o minte care agonisea absolut orice putea fi de folos în viitor. Însă Fenton nu este ranchiunos, aşa că întinde mâna cu un gest sincer spre omul care se apropie zâmbind de el.

– Mă bucur să te văd, James, spune Alec, dând din cap cu entuziasm. Se pare că pensia îţi prieşte.

– Îmi fac de lucru permanent, răspunde el, folosindu-se de expresia standard când i se pomeneşte de aşa ceva.

– Toată lumea întreabă de tine şi îţi trimite cele mai bune urări. În special Briggsy. Ofiţerii pensionaţi au pus de o mare chestie socială – plimbări, discuţii, evenimente speciale, tot ce-ţi poate trece prin cap. Ştiu că le-ar plăcea mult să apari şi tu la un moment dat.

– Ce mai fac băieţii? întreabă el, observând ridurile fine care se răspândesc pe la colţurile ochilor celuilalt.

Este obiceiul lui de o viaţă, să observe chipuri. Ridurile de pe pielea lui palidă sunt ca dunele de nisip spălate de apă.

– Charlie şi-a găsit o slujbă de consilier pe probleme de securitate la o bancă – după chestia cu Northern a închis uşa de la grajd. Michael şi-a luat o slujbă la un lanţ de magazine, iar Andy a fost la Palat ca să-şi primească tinicheaua. Mă crezi sau nu, dar Minty Morris e în Irak şi instruieşte trupele locale de poliţie. Ca şi cum nu ar fi avut destule probleme de-ale lor. Şi ascultă aici, nu ştiu dacă ai aflat, dar Norman şi-a luat o slujbă de livrări la domiciliu în Islanda. Spune că e cea mai bună slujbă pe care a avut-o vreodată, dar eu cred că e vorba de toate gospodinele alea singure cărora le livrează mărfuri.

– S-ar putea dovedi mai periculoasă decât munca de poliţie.

– A, şi dacă te vei gândi vreodată să te duci în Florida, ia legătura cu Montgomery – şi-a cumpărat nişte proprietăţi în Clearwater. Îţi va închiria una la un preţ bun.

Îl priveşte pe Alec cum se întoarce şi îşi scoate echipamentul din portbagajul maşinii. Totul arată ca şi cum ar fi stat într-un magazin cu cinci minute în urmă. Alec îşi îmbracă o helancă cu fermoar, pe care îl trage până la gât.

– Deci chiar mergem până acolo sus? întreabă el.

– N-ai mai fost pe vârful Donard până acum? Alec clatină din cap. Ei bine, mergem până în vârf – o să-ţi placă. Îl vede pe Alec scoţând un plic din buzunar şi dându-i-l lui. Ce-i asta? întreabă el.

– Un cec. Ca să nu uit. Băieţii de la lucru au făcut un soi de chetă şi a mai fost şi un meci de golf care a mai adus nişte bani. Sunt pentru orfelinat.

Fenton se uită la cec şi mulţumeşte, îi spune lui Alec că banii vor prinde bine. E un cec de o mie de lire sterline, pe care el nu-l aştepta se, dar pe care îl bagă cu grijă într-un buzunar cu fermoar. Oricum, gestul nu îl determină să lase garda jos. Alec pune întrebări previzibile, dar Fenton simte o superficialitate în schimbul lor de cuvinte, iar curând după ce pornesc la drum se lasă tăcerea. Fenton verifică cerul şi îşi spune că zăreşte deja o margine de albastru care încearcă să străpungă cenuşiul, aşa că zâmbeşte pentru sine gândindu-se la preţul enorm pe care picioarele tovarăşului său de drum îl vor plăti dacă, aşa cum par să stea lucrurile, bocancii sunt nou-nouţi.

Râul Glen nu se vede la început din pricina copacilor şi a tufişurilor, dar gâlgâiala apei curgătoare nu face decât să scoată în evidenţă tăcerea lor. Inevitabil, Alec încearcă să spargă această tăcere cu întrebări despre Miriam sau anunţând veşti pe care el le crede interesante. Trec prin pădurea de pini, brazi şi molizi, iar nevoia de a merge în şir indian anulează o vreme orice posibilitate de discuţie. Poteca pe care o urmează ei este o cărare abruptă şi stâncoasă, de unde se văd uneori rostogolirile albe de apă, până ce ajung să traverseze câteva podeţe, după care, pe malul opus al râului, merg de-a lungul unei porţiuni de drum săpate printre şicane înguste de lespezi mari de granit. Trec de locul exact unde Fenton a căzut, dar el nu spune nimic şi pentru prima dată se bucură că aude respiraţia sacadată a mai tânărului său însoţitor.

Încă nu se poate vedea vârful muntelui, nici măcar atunci când trec prin spaţiile deschise ale văii, umbrite într-o parte de pădure. Poteca albă este sfărâmicioasă şi golaşă, iar ocazional se întâlnesc cu oameni care vin din direcţie opusă. Fenton îl vede pe Alec oferindu-i unui străin zâmbetul care formează farmecul său personal

şi îşi aminteşte de tânăra femeie al cărei chip se proiecta pe albeaţa zăpezii, felul în care respiraţia ei ieşea ca un fum din gură, şi îşi doreşte brusc ca pe munţi să fie mereu zăpadă. După o vreme fac o pauză şi el scoate un bidon din rucsac şi îi oferă lui Alec ceva rece de băut, îl urmăreşte cum acesta bea lacom, apoi pornesc înspre cărarea din stâncă solidă care îi va duce în sus pe pantă către şaua superbă care leagă Donard de muntele vecin, Slieve Commedagh. Când îşi încep urcuşul, priveliştea de sub ei începe să se deschidă. Fenton ştie că, odată cu fiecare pas în sus, munţii te fac să te simţi mai mic, mai puţin important, şi se întreabă oare ce trece prin mintea tovarăşului său. Trec peste peticele golaşe de pământ despărţite de prundişuri stâncoase şi se îndreaptă spre zidul de piatră care formează conturul munţilor Mourne. Alec se împiedică şi caută în mod clar un pic de odihnă, în vreme ce respiraţia lui e tot mai sacadată.

– Cum au adus pietrele astea până aici? întreabă el, plimbându-şi palma peste bolovanii din zid.

– O treabă bine făcută. Şi uite ce abrupt e acolo sus.

Alec îşi întoarce privirea înspre porţiunea de zid care duce chiar spre vârf.

– Şi acolo mergem noi? întreabă el.

– Te simţi în stare?

– Câteva minute de odihnă şi o să fiu ca nou, răspunde el, trăgând mai sus gulerul hainei din pricina faptului că simte cum aerul mai rece începe să-i dea târcoale.

– Trebuie să îţi supraveghezi sănătatea, Alec. E greu să rămâi sănătos – prea mult mers cu maşina toată ziua sau stat în birouri supraîncălzite, cu lumina de la calculatoare şi de la lămpile fluorescente bombardându-te. Prea multe mese pe fugă.

– Poate că ar trebui să mă înscriu la unitatea de biciclişti – ai auzit de ei? Câţiva tipi patrulează prin centrul oraşului pe biciclete – se pare că s-au oferit voluntari. Nici nu-mi pot imagina câte glume se fac pe seama lor.

– Vom merge în vârf după ce vom mânca ceva. Nu ne va lua mai mult de încă o jumătate de oră. Ai ceva în rucsacul ăla?

– Un baton de Mars, un pachet de biscuiţi săraţi şi o sticlă de Fanta.

– Foarte bine atunci că am eu în plus, spune Fenton, turnând două ceşti de ceai fierbinte şi deschizând o cutie de plastic cu sendvişuri cu brânză.

Se înghesuie strâns lângă zid, căutând cu spatele orice nişă ca să stea mai bine, şi îşi trag rucsacurile ca nişte pături peste genunchi. Fenton ştie că aproape a sosit clipa ca el şi muntele să afle motivul pentru care Alec a venit tocmai până acolo. Se simte mai în siguranţă ca să afle aici, sperând că oricare ar fi subiectul, acesta se va speria şi se va face fărâme în confruntarea cu măreţia indiferentă a muntelui, că orice ar fi, va părea meschin şi neimportant, bun de risipit în bătaia vântului care se înteţeşte.

– Aşadar, Alec, de ce eşti aici? N-ai venit doar ca să admiri peisajul.

– E aşa de evident? întreabă Alec, cuprinzând ceaşca de ceai cu ambele mâini ca să se încălzească.

– M-am pensionat, dar n-am ajuns senil.

– Ştiu. Dar nu mi-e uşor.

– Deci e de rău? întreabă Fenton.

– Nu e de bine, nu e de bine.

– Ei bine, ai experienţă în livrarea veştilor proaste către oameni. Face parte din meserie, nu?

– Chestia asta e personală. Nu pot să las transmiterea veştii pe mâinile unui străin – ar fi mult mai greu.

Fenton îşi ridică privirea spre norul masiv, descendent, despre care ştie că le va fura posibilitatea de a admira priveliştea din vârf, apoi se uită la un corb care îşi ascute aripile în bătaia aspră a vântului.

– Spune-mi, zice el încet şi decisiv.

– Peste vreo două săptămâni vei fi chemat să apari în faţa Comisiei pentru Adevăr şi Reconciliere. Va fi vorba de cazul Connor Walshe – al cărui trup n-a fost găsit niciodată.

– Şi de ce mă cheamă pe mine? se miră Fenton. Ce le pot spune eu?

– Familia vrea să cunoască circumstanţele dispariţiei lui. Vor să afle cât mai multe despre ceea ce a dus la apariţia acestor circumstanţe şi ce s-a întâmplat cu el. Vor un soi de închidere a cazului.

– Ştim cu toţii ce s-a întâmplat cu el, spune Fenton, furios. Cei din IRA[1] au spus că era un informator şi că l-au împuşcat apoi s-au debarasat de cadavru undeva. Cum îi va ajuta chestia asta ca să închidă cazul? Şi cum rămâne cu închiderea cazului meu? Când mi se va permite să plec şi să las totul în urmă?

Fenton se ridică în picioare şi se sprijină de zid, împingând pietricelele de pe jos cu piciorul.

– Stai jos, James. Trebuie să vorbesc cu tine.

– Mai e şi altceva?

– Da, mai e, spune Alec, dar tace imediat, căci câţiva plimbăreţi trec pe lângă ei. De această dată nu-şi ridică privirea şi nici nu stabileşte contact vizual cu Fenton. E o chestie foarte dificilă, care n-o să-ţi placă, dar mi s-a cerut de către oameni importanţi să discut cu tine.

– De către cine?

– Oameni pe care nu-i cunosc şi nici nu vreau să-i cunosc. Oameni în costume, divizia grea... nu ştiu.

– Şi ce vor aceşti oameni să îmi spui?

Însoţitorul lui Fenton ezită.

– Nu vor să fie menţionat numele lui Gilroy. Îl vor scos complet din ecuaţie.

– Scos din ecuaţie? Dar Gilroy l-a ucis pe băiat. Poate că n-a apăsat el pe trăgaci, dar el a dat ordinul, e cel care a aranjat totul.

În primul moment nu primeşte nici un răspuns. Îl vede pe celălalt culegând nişte pietricele albe şi aruncându-le aiurea.

– Presupun că n-ar arăta prea bine, chiar şi în ţara asta nebună, dacă Ministrul pentru Copii ar avea sângele unui copil pe mâini, continuă Fenton. Poate că unii oameni ar crede că asta n-ar fi tocmai drept.

– Presupun că da.

– Lasă-mă să înţeleg bine, insistă Fenton, dându-şi drumul la furie, astfel încât vorbele îi ies de pe buze ca nişte bolovani ucigaşi. Mi-au luat insigna, mi-au luat numele, mi-au luat orice fel de respect

---

[1] Armata Republicană Irlandeză. (n.tr.)

care mi se datora, iar acum vor să ia adevărul şi să-l răsucească în orice formă le convine lor cel mai mult?

– E greu de acceptat, spune Alec. Nu pretind că înţeleg pe deplin, dar e vorba de protejarea instituţiilor şi asigurarea viitorului. Are de-a face cu aducerea de oameni în interiorul sistemului şi asigurarea menţinerii lor acolo. Cu încercarea de a construi ceva mai bun decât am avut noi parte în trecut.

– Tu crezi asta?

– Nu ştiu ce cred eu dar ascultă, James, ăştia sunt oameni importanţi şi chestia asta contează pentru ei. Ar putea face lucrurile extrem de dificile.

Fenton se ridică din nou, cu faţa palidă în bătaia vântului.

– Tu să asculţi: toată viaţa mea am fost ameninţat de bandiţi, m-am uitat pe sub maşină în fiecare zi, aşa că nu mă sperie o mână de băieţi de la şcoala publică. Cine sunt? MI5? MI6?[1]

– Nu ştiu cine sunt, dar te-ar putea ajuta şi pe tine. Ştiu ce faci tu pentru orfelinat.

– Ţi-au zis să-mi transmiţi asta?

– Nu spun nimic pe şleau – cuvintele li se strecoară printre buze şi rămân suspendate în aer. Te las pe tine să pui cap la cap totul, să îţi dai seama care e sensul lor.

Fenton se îndepărtează de zid cu faţa în sus şi lasă vântul să i-o şfichiuie. Privirea lui surprinde corbul care pluteşte şi cade liber într-un arc larg. Aruncă restul de ceai din ceaşcă, apoi se întoarce în locul unde însoţitorul lui s-a ridicat în picioare.

– Nu te-am rugat niciodată nimic, Alec, spune el, dar au fost momente când te-am ajutat, aşa că te rog acum – vreau să afli dacă există vreo cale de a nu apărea în faţa Comisiei, fă ce poţi pentru asta. O vei face?

– Bineînţeles că da, o să fac tot ce pot. Îţi promit.

Fenton îşi ridică rucsacul. Acum are de gând să plece spre vârf. Simţul responsabilităţii e prea puternic la el ca să-i spună însoţitorului său să-şi croiască singur drum până jos, aşa că nu poate decât să

[1] Servicii britanice de informaţii. (n.tr.)

spere că acesta va aştepta unde e întoarcerea lui, dar Alec întreabă dacă poate încheia şi el ascensiunea.

– Dacă vrei, răspunde el, fixându-şi rucsacul în spinare. Dar să ştii că nu vom avea parte de nici o privelişte.

– Deci n-ai de gând să mă arunci din vârf? întreabă Alec, grăbindu-se după celălalt.

Însă nu primeşte răspuns de la Fenton, care îşi coboară capul între umeri şi abordează cu hotărâre panta abruptă până în vârf. Fenton se ţine pe pietrele mari de lângă zid şi curând, fără să se mai uite înapoi, ştie că l-a lăsat pe tânăr în urmă. Din când în când trebuie să ia o pauză, dar doar pentru câteva secunde înainte de a porni mai departe. Câteva picături de ploaie îi ating faţa când în sfârşit ajunge în vârf, acolo de unde, într-o zi senină, se pot vedea munţii Wicklow dincolo de Dublin şi colinele Galloway din Scoţia. Apoi, fără să-şi dea jos rucsacul şi fără să ia o pauză de odihnă, se plimbă pe creastă în căutarea unui loc cu privelişte, dar peste tot ceaţa şi norii blochează vederea, iar în orice direcţie s-ar uita el, vede doar chipul unui băiat, chipul înspăimântat al unui băiat.

Duba este plină până la refuz. Nici un centimetru pătrat de spaţiu nu a fost irosit. Vehiculul în sine este donat şi întreţinut în mod regulat de către un membru al congregaţiei care deţine un garaj, iar conţinutul a fost furnizat de oameni de afaceri locali sau cumpărat din fonduri strânse de către congregaţie. Stivuite până sus se găsesc acolo pături şi haine noi, oale, tigăi şi ustensile de gătit, materiale pentru curăţenie şi substanţe antibacteriene, şampoane şi săpunuri, cutii de conserve, caiete de scris, pixuri şi creioane colorate, jucării pentru copii, pachete cu pamperşi şi articole medicale de bază. Ultimele lucruri de încărcat, puse cu delicateţe în orice spaţiu rămas liber printre celelalte lucruri, sunt cutiile de pantofi – câte una pentru fiecare dintre cei optzeci de copii ai orfelinatului – oferite de copii de la şcoala primară locală şi umplute cu cadouri personale.

Aceasta este prima oară când efectuează lunga călătorie pe cont propriu – în cele trei ocazii anterioare a condus pe rând împreună cu un alt membru al congregaţiei parohiale –, dar, dacă e să fie sincer,

preferă o astfel de perspectivă aceleia de a împărți stingherit intimitatea spațiului îngust cu altcineva și de a fi în mod constant nevoit să întrețină conversații de-a lungul miilor de kilometri de șosea. Și-a planificat cu mare atenție itinerarul, optând să combine locurile de odihnă aranjate dinainte prin intermediul contactelor polițienești, cu dormitul în dubă. Este înzestrat cu un sac de dormit de bună calitate, care deja e întins pe partea de sus a unui palet cu haine. E imposibil să știe cu precizie cât va dura călătoria, iar în unele porțiuni ale drumului înaintarea lui va fi determinată de toanele aparent aleatorii ale vameșilor și polițiștilor de frontieră. Cu ocazia unei călătorii anterioare, au petrecut opt ore stând la vama maghiară înainte de a li se da drumul mai departe. Orfelinatul se găsește la doar câteva sute de kilometri în interiorul României, îngropat într-o regiune izolată și dens împădurită. Primele legături cu orfelinatul fuseseră stabilite în epoca post-Ceaușescu, când mass-media se întrecuse pe sine căutând să dezvăluie lumii condițiile de viață de acolo.

Își verifică din nou cu mare atenție documentul de trecere intitulat „Autorizație"[1] și teancul gros de hârtii cerute, toate acele documente care par să nu se mai termine. Verifică să aibă certificatele necesare pentru îmbrăcăminte, hrană și echipamentele medicale și de igienă, apoi pune totul într-un biblioraft care va sta în apropierea lui pe tot parcursul călătoriei. După ce se va opri în sudul Londrei la un vechi cunoscut al său din poliția metropolitană, va intra în Europa continentală pe la Calais și va porni repede la drum. Se simte confortabil să plece la volan departe de locurile unde e cunoscut și simte o senzație neobișnuită de seninătate, așa cum va fi, departe de toate contactele umane. Va trece prin Franța, Belgia și apoi prin Germania, cu toate taxele de autostradă și duritatea neiertătoare a *Autobahn*-urilor de acolo. O mie de kilometri, și singura conexiune cu restul lumii va exista doar prin priviri trecătoare acordate de alți șoferi ca și el, sau prin contactul cu ochii negri ai unor copii cu părul negru, ale căror fețe sunt presate de geamurile din spate ale unor vechi Volkswagen-uri de familie, care duc în ele familii de imigranți

[1] În limba română în original. (n.tr.)

turci şi care par încărcate cu toate posesiunile de pe lume ale familiei respective. Uneori unul dintre copii va ridica mâna, dar el nu va răspunde. Va trece pe la periferiile oraşelor, împrăştiate ca nişte panglici umflate de vânt. Va surprinde imagini cu suburbii abia atinse de lumina rece a zorilor zilei şi va trece prin oraşe şi sate mici şi pustii înmuiate de lumina amurgului, acolo unde singurele semne de viaţă umană sunt o scânteiere de moment într-o fereastră sau tăciunii aprinşi din ochii vreunui câine. Apoi va merge înspre sud prin zone cu păduri mari şi dese către Viena şi apoi din nou spre sud, către Ungaria.

Băiatul îşi odihneşte capul pe perna braţului îndoit, ca şi cum greutatea este prea mare, aşa că doar partea laterală a feţei i se vede.

– Stai drept, fiule, şi fii bărbat, îi cere el, dar băiatul nu se mişcă.

Asta îi permite să observe dunga albă a unei cicatrice mici de pe o porţiune de scalp fără păr, ca un nod în albul unui lemn tânăr.

– Vreau să mă duc acasă, spune băiatul, încă nemişcat.

– Ei bine, stai drept acum şi vom încerca să găsim o cale ca să poţi face asta.

– Nu mă puteţi ţine aici – n-am făcut nimica.

– Poate că ai chef de o palmă, băiete, intervine Briggs, stând în spatele băiatului şi săltându-i capul de păr.

– Dă drumul, nemernicule! ţipă băiatul, dând cu braţul vag în direcţia lui Briggs, cu gestul acela favorit de agresivitate pe care Fenton îl cunoaşte ca fiind folosit pentru a ascunde frica.

– Stai drept, Connor, şi lămurim totul, spune el, bătându-l uşor pe băiat pe umăr, deşi acesta se fereşte la atingere.

Băiatul ridică pentru prima dată capul. Pe obraz i-a rămas o urmă roşie, acolo unde faţa i-a stat lipită de braţ. Are chipul palid, cu oase subţiri şi pistruiat ca al unui ogar. În jurul gurii are pete roşii, emblema unui aurolac. Dacă ar fi să se ridice în picioare şi să-şi dea jos cămaşa, Fenton crede că i s-ar vedea toate coastele.

– N-am făcut nimica, repetă el, ţinându-se de ambele margini ale biroului, ca şi cum acesta ar fi gata să-şi ia zborul.

Briggs îşi coboară faţa brusc la nivelul feţei băiatului şi îi urmăreşte acestuia ochii cum clipesc ca într-un cod morse al fricii.

– A, dar ai făcut, şi va trebui să încetezi cu minciunile astea, vagabond mic.

– Ai spart căsuţa bătrânei ăleia şi i-ai furat banii de pensie, spune Fenton. Ai mai şi ameninţat-o cu un cuţit.

– Nu e prea frumos ce ai făcut, zice şi Briggs, stând lângă umărul băiatului, unde nu poate fi văzut. Şi ai mai făcut şi alte lucruri rele, cum ar fi să furi maşini şi să-i jefuieşti pe ai tăi.

Walshe se prăbuşeşte la loc pe scaun, dând drumul biroului. Trupul lui pare dintr-odată dezosificat, ca al unui peşte, putând în orice clipă să alunece pe podea. Băiatul se întoarce spre Briggs.

– Ştiu unde locuieşti. Te spui eu lu' Ra. Să văz că mai eşti mare şi tare atunci.

– Deci îi cunoşti pe Ra? întreabă Briggs. Păi atunci trebuie să fii mare mahăr. Le spui celor din Ra despre mine? Fac pe mine de frică. Tocmai trebuie să mă mut în altă casă şi mi-am pus tapet nou.

– Te crezi şmecher, rosteşte Walshe, cu o voce plină de sfidare, dar clipind iarăşi din ochi.

Fenton ar dori ca mai tânărul Briggs să se abţină de la obscenităţi. Consideră aşa ceva o lipsă de respect la adresa poliţiei şi crede că astfel totul şi toţi sunt reduşi la acelaşi nivel, însă tace, ştiind prea bine că ofiţerii tineri văd unele lucruri altfel.

– Ei bine, gândeşte-te la asta, Connor, curajos mic ce eşti, spune Briggs, îndoindu-şi genunchii cu zgomot şi coborându-şi faţa iarăşi la nivelul feţei băiatului. Poate că le spunem noi celor din Ra despre tine. Le spunem cum ai intrat prin forţă în casa bătrânei şi ai atacat-o. Le spunem cum ai ţinut un cuţit la gâtul unei bătrâne de optzeci de ani şi i-ai furat pensia şi inelele. I-ai furat bătrânei verigheta de nuntă. Briggs se îndreaptă de spate şi face un cerc în jurul mesei. Ştii ce se va întâmpla atunci, nu, fiule? Îţi vor zdrobi genunchii – nu, stai aşa, poate că nu vor decide să irosească gloanţele şi vor folosi o bâtă de baseball. Gloanţele sunt întotdeauna mai curate şi nu lasă aşa multe bucăţi de os în urmă. Şi, fără îndoială pentru că eşti aşa un

expert, sunt sigur că ai aflat că au început să folosească bâte cu cuie. Măcelul e imens, aşa cum îţi imaginezi şi singur.

Băiatul îşi pune din nou braţele pe masă, apoi îşi lasă din nou capul pe ele. De această dată, faţa îi e complet ascunsă, aşa că doar tremuratul umerilor dezvăluie faptul că el plânge. Briggs vrea să mai spună ceva, dar Fenton îl reduce la tăcere ridicând mâna şi vorbindu-i încet băiatului.

– Poate că mai e o cale, Connor. Poate că mai e o cale de ieşire din povestea asta.

Drumul pare că se îngustează tot mai tare pe măsură ce şerpuieşte printre munţi, şi fiecare margine este străjuită de perdele dese de copaci care ajung chiar până la marginea asfaltului. O ceaţă subţire care pare să plutească dinspre copaci estompează drumul din faţă. El reduce viteza când ajunge în porţiuni unde ceaţa se îngroaşă brusc. Dând drumul la farurile de ceaţă şi la ştergătoare, se apleacă mai bine peste volan, cu faţa aproape de parbriz, căci are din ce în ce mai acut senzaţia că pătrunde în mijlocul respiraţiei unei creaturi ciudate. Aruncă o privire la masa imensă de pini din jur, atât de denşi încât crengile lor par să se bată pentru spaţiu vital, şi îşi spune că în mijlocul pădurii trebuie să fie îngrozitor de întuneric. Pentru o secundă îl cuprinde o stare de confuzie şi se întreabă dacă merge pe drumul cel bun.

O ieşire. Asta îi oferă el băiatului. O ieşire din nenorocire. Când Walshe îşi ridică faţa spre el, o studiază cu atenţie, observând şi memorând fiecare detaliu. Vede imediat că băiatul nu plânge cu adevărat, că, la fel ca în cazul celorlalte emoţii cu caracter demonstrativ – furia, agresiunea –, lacrimile au fost mai degrabă mimate. Acel chip slab, de animal de pradă, se uită la el acum cu o uşoară curiozitate. Ochii albaştri sunt singura pată de culoare, dar chiar şi privirea lor este vagă şi lipsită de concentrare. Ceva din expresia lor, ca şi din discursul băiatului, dezvăluie limitele destul de înguste ale inteligenţei lui.

– Vrei să bei ceva sau o ţigară? întreabă Fenton, dar băiatul clatină din cap cu îmbufnare, apoi clipeşte lent, ca şi cum ar vrea să-şi limpezească ochii.

Treptat ceaţa îşi subţiază pielea ei cenuşie şi alunecă undeva, departe printre copaci. Trece de luminişuri unde copaci căzuţi se sprijină unul de celălalt ca nişte creioane imense aruncate de un copil furios. La graniţă aşteaptă la o coadă care are nevoie de patru ore ca să se termine. În cele din urmă hârtiile lui sunt socotite în regulă şi ştampilate, aşa că el se află acum la doar câteva ore de condus faţă de destinaţie, şi are un avans de jumătate de zi faţă de plan, dar deja se simte nervos, copleşit, chiar dacă nu ştie motivul exact.

Nutreşte deja senzaţia de întoarcere în timp când zăreşte prima maşină Dacia şi trece pe lângă o căruţă cu cal, iar biciul omului de pe capră şfichuie aerul ca o undiţă de pescuit. Depăşeşte sate golaşe şi ferme cu acoperişuri din ţiglă portocalie, şi brusc se simte obosit şi dornic cu toată fiinţa să doarmă. Coborând geamul, lasă aerul rece al nopţii să îl inunde, dar ştie prea bine că trebuie să ia o pauză. Conştient ca întotdeauna de nevoia de a proteja preţioasa lui marfă de hoţi, aşteaptă până ce se vede departe de orice casă sau indiciu de viaţă, alege un drum îngust de pământ care şerpuieşte în spatele unei liziere de copaci şi parchează maşina. Încuie cu mare grijă portierele dubiţei înainte de a se băga în sacul de dormit de pe paletul cu haine, care îi oferă doar câteva zeci de centimetri cubi de spaţiu liber între el şi tavanul metalic, dar spaţiul pare suficient de sigur.

De dimineaţă se simte mai puternic, bucuros că a ales să se odihnească, şi îşi spune că e mai bine să ajungă la destinaţie dimineaţa decât în toiul nopţii. Coboară din maşină odată cu prima geană de lumină a zilei şi se gândeşte la Miriam, care doarme singură într-o casă aflată la mii de kilometri depărtare de acel loc. Se întreabă la ce visează ea, înainte ca gândurile să i se abată la chipul plin de viaţă al tinerei de pe munte. Brusc îşi aminteşte de vremea când pe faţa lui Miriam se citea aceeaşi poftă de viaţă, vremuri când iubirea era extrem de intensă. Bea încet dintr-o sticlă cu apă şi simte primele seminţe de tristeţe în sufletul lui. În depărtare, peste câmpurile pustii,

vede conturul umbros, ademenitor al munţilor, al căror nume nu-l cunoaşte, apoi, când un tânăr cu o motoretă trece pe drum, se duce în spatele dubei, unde nu poate fi văzut şi se uită până ce lumina roşie a farului din spate dispare în zare. Îşi toarnă apă în căuşul palmelor şi şi-o împrăştie peste faţă. Are nevoie de un duş şi de un bărbierit ca lumea. Se simte murdar.

Sub unghiile muşcate şi crăpate ale băiatului se vede mizerie, iar pe partea exterioară a încheieturii mâinii se vede urma unui tatuaj autoadministrat, dar abandonat. Pentru cincisprezece ani, băiatul este prea mic, probabil ultimul dintr-un lung şir de naşteri, toate ale aceleiaşi mame. Părul îi este aproape tuns la zero, lăsând să se vadă limpede cicatricea albă. Lanţul auriu pe care îl poartă pare să tremure pe albeaţa gâtului, dar Fenton se uită fix acum la ochii lui. Sunt de un albastru-deschis, delicat, singura pată de moliciune pe chip, cu genele atât de slab definite încât sunt aproape invizibile. Acei ochi îl privesc acum pe el, cum promite diverse lucruri, cum le oferă o cale de scăpare din nenorocire, iar când vorbeşte cu băiatul, Fenton îşi menţine privirea lipită de acei ochi, ştiind că într-acolo trebuie să-şi direcţioneze cuvintele.

În dubă, ia un prosop care miroase a acasă şi îşi şterge faţa, apoi îşi împroaşcă iar faţa cu apă şi repetă procesul. Ştie că munca lui e de vină, îşi spune că e imposibil să petreci treizeci de ani scormonind mizeria şi să nu fii murdărit de ea la rândul tău. Precum degetele unui fumător pătate de nicotină. Fusese martor la acest lucru de-a lungul anilor în cazurile colegilor lui, în cazurile în care experienţele acumulate ajung treptat să deformeze şi să strice caractere. Aude totul în limbajul lor, o vede în prea multele băuturi consumate, în felul în care ei ajung să nu-şi mai respecte soţiile, apoi să le înşele. Încearcă să demonstreze mai degrabă prin propriul exemplu de viaţă decât prin cuvinte că au nevoie de un cod mai elevat de viaţă, altfel lucrurile devin ceţoase şi e din ce în ce mai greu de recunoscut graniţa dintre bine şi rău. Mai ştie şi că pentru unii dintre ei diferenţa

s-a îngustat atât de mult, încât abia se mai distinge, şi e înlocuită de lucruri cu care ei se pot descurca şi lucruri pe care nu le pot face.

Îşi spală dinţii, folosind ce a mai rămas din apă şi dorindu-şi să fi fost mai rece. Dorindu-şi să fi făcut un duş înainte de a ajunge la orfelinat. Dar dacă guvernul a avut dreptate la urma urmei? Poate că prea mulţi dintre ei ajunseseră prea stricaţi ca să mai fie parte a unui viitor presupus a fi mai curat. Un viitor în care nu ar mai fi fost parte a „forţei militare“, ci ar fi îndeplinit un serviciu, ca şi cum ei nu serviseră şi înainte binele public, iar pe măsură ce se gândeşte la asta începe să nu-şi mai poată controla bine-cunoscuta mânie, sentimentul propriei ruşini pentru că acceptase banii şi fugise de acolo cu chipiul în mână. Scuipă furios pe geamul portierei, apoi îşi priveşte imaginea din oglinda retrovizoare. Arată ca un sălbatic, cu ochii încercănaţi şi înroşiţi, cu pielea ca şi cum ar avea nevoie urgentă de adierea proaspătă a munţilor, cu părul încărunţit de la tâmple care se întinde şi înghite culoarea naturală şi care pare să fi infiltrat chiar şi straturile de piele de dedesubt. Pe obraji i-a apărut un ciorchine mic de puncte roşii, iar când îşi cercetează gura vede că doi incisivi din părţi opuse ale gurii încep să se îngălbenească aproape simultan. Clipeşte din ochi, apoi se priveşte din nou, ca şi cum ar spera să vadă altceva în oglindă, dar nimic nu s-a schimbat. Scoţând la iveală aparatul de ras cu baterii, încearcă să scape de o parte din cenuşiul crescut pe piele, apoi îşi schimbă hainele de pe el şi porneşte în ultima etapă a drumului.

Trece de un tractor care trage o remorcă plină cu buşteni, cu un topor înfipt pe unul dintre ei. În scurtă vreme vede siluete îndepărtate lucrând pe câmp şi arătând ca nişte beţe proiectate pe fundalul dimineţei. Un bătrân care taie cu mişcări ample şi lente un petic de iarbă cu secera îşi înalţă scurt capul în semn de salut, după care revine la munca lui ritmică. În câteva ore trece prin cel mai apropiat oraş de destinaţie, dar nu poate sesiza nici o schimbare remarcabilă faţă de vizita lui anterioară. După aceea începe să coboare în valea împădurită unde se găseşte orfelinatul, la confluenţa a două râuri. Drumul îl poartă peste podeţe înguste, unde nu e loc pentru două maşini să treacă simultan, apoi descinde în serpentine tot mai strânse,

care îi cer lui să rămână într-o treaptă inferioară de viteză şi cu piciorul aproape în permanenţă pe pedala de frână. Uneori zăreşte undeva jos un petic de apă curgând peste albia plină de pietriş, ca părul alb sculat de pe capul unui om şi apoi pieptănat de un pieptene gigantic. În cele din urmă ajunge în fundul văii, unde drumul se îngustează şi curge paralel cu râul şi cu sălciile care stau aplecate şi plâng peste cursul apei. Un loc ciudat şi ascuns.

La fel ca locurile în care se întâlnea cu băiatul. Departe de ochi iscoditori. Uneori la marginea oraşului, uneori într-o parcare din imensele spaţii pustii ale complexelor comerciale închise. Uneori într-un locaş de înfrumuseţare sau un loc unde se întâlnesc amorezii. Din când în când dispunea ca băiatul să fie luat într-o maşină fără numere de înmatriculare oficiale, de obicei târziu după şcoală sau după ce băiatul se deplasase într-o zonă neutră. Prima oară l-au dus în parcul natural de la Crawfordsburn, unde s-au plimbat cu el pe malul mării, în vreme ce ochii lui deschişi priveau cu teamă marea. Au procedat cu delicateţe la început, nu mai mult decât nişte discuţii despre nimicuri, după care i-au strecurat primii bani în buzunar şi l-au dus acasă. Iar acceptarea acelor primi bani este marele cârlig de care băiatul va atârna ca un peşte prins în undiţă. Uneori îl duce pe băiat în locuri unde se poate mânca ceva, după care stă acolo la o cafea şi îl urmăreşte cum devorează tot ce are pe farfurie, nevoia imperioasă de a mânca fiindu-i facilitată de strângerea cu forţă a cuţitului şi furculiţei. Îi dă băiatului un număr de telefon de contact unde poate da de el ziua şi noaptea, şi astfel băiatul devine parte a reţelei electrice care împânzeşte un oraş în care moneda forte e informaţia. Microfoanele şi celelalte dispozitive, camerele, jucăriile cu infraroşii, înregistrările secrete – el personal nu are încredere în nici unele. Îşi pune toată încrederea în contactul uman – ochi şi urechi, limbi dezlegate de bani sau, şi mai bine şi mai ieftin, de ură şi duşmănie personală. Uneori e vorba de indivizi lipsiţi de importanţă, precum băiatul, pentru sarcini mici, alteori de oameni importanţi din interior şi, cu cât aceştia sunt mai importanţi, cu atât e mai puţin probabil ca el să afle de existenţa lor, de manipulatorii lor invizibili şi

fără nume, căci nimeni altcineva nu trebuie să afle despre toate astea cu excepția lor înșiși. Dar băiatul e al lui, un mic reper plantat pe chipul unui viitor incert.

Este sâmbătă dimineață. Când trece printre stâlpii de lemn care marchează intrarea în orfelinat este zărit mai întâi de două fete pe care le recunoaște, deși par mai mari decât le știa. Fetele se uită la el năuce, apoi devin brusc animate amintindu-și cine este și încep să sară în sus și în jos, apoi să alerge după dubă, fluturând din mâini și țipând de bucurie. Este primul lui contact uman după zile întregi de singurătate și asta îl șochează. Se privește iarăși pe sine în oglindă. Atrași de zgomotul dubei și al țipetelor, alți copii încep să iasă în fugă din clădirea centrală și din dormitoare. Fenton încetinește brusc, îngrijorat să nu lovească pe cineva, în vreme ce copiii îl înconjoară din toate părțile. În cele din urmă se oprește în fața clădirii principale din piatră, cu jaluzelele ei de lemn încă sparte. Iarba din fața clădirii este întreruptă din loc în loc de petice golașe de pământ gălbui. Inspirând adânc, se dă jos din vehicul și încuie portiera, în vreme ce copiii se strâng lângă el, strigându-l pe nume și trăgându-l de cămașă. Abia se mai poate mișca în toată acea strânsoare umană. Atinge cât de mulți copii poate pe cap și se folosește de toate numele pe care și le amintește, dar îi e aproape imposibil să facă mai mult de câțiva pași la rând, iar când vede o fetiță în pericol de a fi călcată în picioare o scoate din mulțime și o ia în brațe. Când își ridică privirea o vede pe Estina stând în capul scărilor, și pe Natalia lângă umărul ei. În spatele lor se vede o tânără cu păr castaniu și lung aproape până la mijloc, ale cărei haine sugerează că e de prin alte părți. Le dă de știre că le-a conștientizat prezența ridicându-și mâna, după care înalță din umeri în chip de scuze pentru că nu poate ajunge mai rapid la ele ca să le salute. Estina îi zâmbește și bate din palme tare, strigă puțin, până ce, treptat, copiii se dau în spate și îi permit lui să ajungă la trepte.

– Bun venit, James, bun venit înapoi. Te așteptam, spune Estina, oferindu-i obrajii ca să fie sărutați.

El o sărută pe jumătate conştient de sine, apoi repetă gestul cu Natalia. Când îl văd uitându-se la tânăra din spatele lor, cele două i-o prezintă ca fiind Melissa. Mai târziu ea avea să-i spună totul despre sine şi despre faptul că absolvise studiile de psihologie infantilă la un colegiu american şi petrece acum un an făcând muncă de voluntariat înainte de a se întoarce pentru a-şi lua masteratul, însă acum şi ea îl întâmpină ca şi cum ar fi cu adevărat bucuroasă ca să-l vadă.

– Trebuie să fii tare obosit, spune Estina. Te rog să intri.

– Nu foarte tare, răspunde el, brusc stingherit de atenţia care i se acordă. Da, drumul e lung, dar mă simt bine să fiu aici din nou.

Îl conduc în clădirea principală şi se aşază la o masă lungă, în apropiere de bucătăria deschisă. Estina îi prepară o ceaşcă de cafea care miroase şi are un gust mai bun decât orice a consumat el de zile întregi, după care îl întreabă de călătoria până acolo. La început există o anumită stânjeneală şi el ezită să dezvăluie prea repede ce conţine duba, ca şi cum ar fi o nepoliteţe să prezinte obiectele de caritate pe care le aduce, dar ştie că toată lumea se gândeşte la asta şi încearcă să găsească o cale de a rezolva situaţia care să nu pară dramatică şi care să indice clar că el nu se aşteaptă la manifestări de mulţumire. Aşa că, la început, le spune despre cutiile de pantofi, verifică numărul de cutii şi numărul copiilor prezenţi, pentru a se asigura că nimeni nu va rămâne pe dinafară. Are grijă să paseze către Estina responsabilitatea momentului în care copiii vor primi cadourile, iar după ce se sfătuieşte cu Natalia, ea decide să rezolve totul în acea seară, după concertul care a fost pregătit în onoarea lui.

În vreme ce ei discută, copiii privesc din uşă, aruncând priviri furişe către ei din hol, sau trecând pe lângă ferestre ca şi cum ar avea cine ştie ce afacere de rezolvat. Estina îl pune pe Fenton la curent cu îmbunătăţirile recente care au fost efectuate la dormitoarele principale şi îi povesteşte despre schimbările din schemele de finanţare guvernamentală, pe care ea nu le pricepe pe deplin, dar el dă din cap şi, după ce ea termină, îi prezintă o listă detaliată cu ceea ce a adus. Le urmăreşte pe cele două femei cum parcurg lacome lista cu privirea, cu capetele apropiate şi vorbind repede în limba lor natală. Îşi dă seama că uneori se ajută reciproc în privinţa traducerii, iar în

timp ce urmăreşte scena observă că Melissa se uită la el şi, pentru o secundă, atunci când el îi răspunde la privire, simte că ei doi sunt legaţi prin separarea lor voită de preocupările pline de animaţie ale celor două femei.

Băiatul nu vrea să vorbească deloc cu Briggs, abia de îşi înalţă capul ca să se uite la el, aşa că atunci când se întâlnesc, Briggs trebuie să dispară, uneori dându-se jos din maşină ca să se posteze în dreptul unei uşi sau printre copaci, singurul indiciu al prezenţei lui fiind arcul roşiatic al capătului aprins al ţigării. Uneori, ca o formă tăcută de protest împotriva frigului sau a propriilor sentimente rănite, Briggs se încăpăţânează să stea în maşină, şi atunci se dau ei jos şi se plimbă. Nervozitatea băiatului s-a diminuat treptat şi el vorbeşte mai liber acum, dar prea puţin din ceea ce spune are cât de cât valoare. A devenit cam plin de sine, dându-şi singur importanţă şi supraestimându-se. Din când în când le dă telefon atunci când nu are nimic de comunicat, şi în astfel de momente Fenton conştientizează cât de mult mai are de lucru pentru a îmbogăţi ceea ce oferă băiatul. O dată sau de două ori băiatul se uită la bani cu o privire semănând a dispreţ, ca şi cum recompensa pentru ceea ce oferă el e mică, dar nu spune nimic şi întotdeauna bagă banii repede în buzunar, ca şi cum între ei nu ar fi avut loc nici un alt schimb în afara unor cuvinte lipsite de importanţă. Mai presus de toate însă, Fenton are răbdare – timpul şi banii reprezintă o investiţie, iar el nu-l lasă niciodată pe băiat să observe vreun semn de frustrare sau de iritare. Înţelege că băiatului îi place câteodată să vorbească, să aibă pe cineva care să-l asculte, aşa că începe să laude şi să-i arunce băiatului în faţă posibilitatea unui viitor mai bun. Îi spune că ei vor avea grijă de el, că se vor ocupa de el.

Câţiva dintre copiii mai mici au fost plasaţi în familii adoptive; unii au fost solicitaţi de către părinţii lor naturali.

– Avem un copil nou – un băiat pe nume Florian, spune Estina. Are paisprezece ani şi a fost îngrijit de bunica lui după ce părinţii

s-au mutat în oraş ca să îşi caute de lucru. Când bunica a murit, autorităţile nu i-au putut găsi părinţii, aşa că l-au adus aici.

– Şi cum e? întreabă el.

– E un băiat ciudat, răspunde ea, încruntându-se. Nu se înțelege cu ceilalţi copii şi vrea întotdeauna să stea singur. Nu vorbeşte niciodată despre mama sau tatăl lui şi nici nu arată că l-ar interesa unde sunt ei. Când s-a îmbolnăvit bunica lui, a trebuit să aibă el grijă de ea şi să încerce să ţină gospodăria în picioare.

– Sună ca şi cum ar fi fost greu încercat de viaţă.

– O mulţime de copii sunt greu încercaţi de viață, spune ea, terminându-şi de băut cafeaua din ceaşcă.

După ce duba e golită, Fenton îl vede pe băiat stând la liziera pădurii, în lateralul clădirii principale. Are o constituţie solidă, deşi este destul de înalt pentru vârsta lui, părul negru în dezordine şi un chip mobil cu doi ochi care par permanent să cântărească lucrurile. Băiatul îl urmăreşte pe Fenton cum se apropie de el, uitându-se la fiecare pas al lui, apoi se strecoară în spatele unui copac.

– Salut, Florian, eu mă numesc James, spune el, ştiind că băiatul vorbeşte bine engleza.

Copilul se iveşte încet de după copac, cu ambele mâini băgate până la coate în buzunarele pantalonilor şi cu privirea aparent concentrată pe ceva în spatele lui Fenton.

– Nu ne-am mai întâlnit, aşa că s-ar cuveni să ne strângem mâinile. Florian se uită la mâna întinsă câteva secunde înainte de a decide, ezitând, să o strângă. Vrei nişte gumă de mestecat?

Băiatul ezită din nou şi Fenton trebuie să-l încurajeze scoţând şi întinzând pachetul. Băiatul îl ia repede şi îl bagă în buzunar, mulţumind cu o simplă încuviinţare din cap.

– Am auzit că vorbeşti bine engleza, aşa e?

Băiatul ridică indiferent din umeri, dar e clar că a înţeles întrebarea.

– Unde ai învăţat? La şcoală?

– M-a învăţat tata.

– Tatăl tău? Şi el de unde o ştie?

– De la tatăl lui, răspunde băiatul, fără a dezvolta subiectul.

În vocea lui se simte sfidarea, ca şi cum ar gândi că Fenton nu îl crede.

– Asta-i bine, răspunde Fenton. Mi-aş fi dorit să vorbesc mai multe limbi. Acum sunt un pic prea bătrân ca să învăţ.

– Nu eşti prea bătrân, afirmă răspicat băiatul, lăsându-şi una din mâini să se plimbe pe coaja unui mesteacăn. Pielea lui uscată pare mai închisă la culoare pe fondul albului ca de hârtie al copacului.

Fenton îşi schimbă poziţia şi stă lângă băiat, uitându-se în aceeaşi direcţie ca şi el. Vântul suflă cu putere dinspre golf şi îi învăluie cu mirosul amar-sărat al mării şi cu izul sulfuros al gropilor de gunoi. Un stol de pescăruşi, ca o coroană întreţesută şi albă, se învârte deasupra buldozerului, după care se sparge când păsările se împrăştie după hrană. Ţipetele lor sunt ca nişte ace care înţeapă nemişcarea dimineţii.

– Aia e ce producem în acest oraş, Connor – moloz, munţi de gunoaie. Nişte munţi minunaţi.

– Fratele meu a avut odată o slujbă de gunoier, spune băiatul. Spunea că e bine. Uneori aducea chestii acasă. Nu porcării sau alte alea, ci chestii nou-nouţe.

– Te-ai gândit vreodată ce slujbă ţi-ar plăcea ţie să ai?

– Nu ştiu. Nu m-ar deranja să lucrez cu maşinile. Îmi plac maşinile, mărturiseşte băiatul, privind în jurul lui, nesigur ca întotdeauna asupra locului unde se află, şi ferindu-şi braţele şi obrajii de frig, precum o pasăre în bătaia vântului.

– Ai nevoie de calificare ca să obţii o slujbă. Cum o să obţii aşa ceva, dacă jumătate din timp eşti pe străzi?

– Nu-mi place şcoala, replică băiatul, clipind din ochi şi îndepărtându-şi capul de Fenton.

Fenton se bucură că sunt în aer liber şi afară suflă vântul. Urmăresc mişcările lente ale buldozerului de pe celălalt mal. Bucăţele de hârtie şi pungi de plastic umflate de vânt se înalţă bezmetice în aer înainte de a se prăbuşi ca bete înapoi pe sol. Băiatul începe să miroasă. Fenton nu e sigur dacă e adevărat sau e doar produsul imaginaţiei sale. Nu e vorba de izul obişnuit de sudoare, sau de mirosul de

haine neschimbate, şi nici măcar de miasma picioarelor încălţate prea multă vreme de aceleaşi încălţări, ci de altceva, ceva care pare să emane prin porii pielii şi să infecteze aerul din jurul lui. El unul a obosit deja, l-a obosit autocompătimirea plângăcioasă a băiatului, l-a obosit mimarea vicleniei, l-a obosit sărăcia informaţiilor pe care le obţine. Un remorcher îşi croieşte lent drum prin apele adânci ale golfului. Poate că a sosit momentul să meargă mai departe, să reducă din pierderi. N-are sens să mai arunce cu bani fără rost.

– Va trebui să îţi dăm drumul, Connor, spune el dintr-un impuls, în vreme ce îşi ridică gulerul hainei.

– Pentru că trag chiulul de la şcoală? întreabă băiatul.

Panica şi rafalele de vânt i-au albit faţa şi i-au îngustat ochii de nedumerire.

– Nu, nu din cauza şcolii, răspunde Fenton, continuând să privească peste apă. Ci din pricină că informaţiile oferite de tine nu ne ajută. N-are sens să ne spui lucruri pe care noi le ştim deja – e pierdere de vreme. Dacă ar fi fost după Briggs, ai fi fost de capul tău deja de multă vreme.

Walshe se întoarce şi priveşte fix maşina în care, pe scaunul şoferului, Briggs îşi ţine capul ascuns în spatele unui ziar. Pentru o secundă vântul pare să fi pătruns în hainele băiatului, umflându-l ca pe o minge, dar când el vorbeşte, o face cu voce subţire, iar cuvintele abia şoptite par atât de uşoare, încât ar putea fi luate de vânt.

– Voi face mai multe pentru tine, spune el. Voi face bine pentru tine, îţi aduc ce vrei, o jur!

– Ştii ce vrem, numele care ne interesează, casele, maşinile, rosteşte Fenton, simţind cum vântul îi înfioară pielea capului.

Brusc în imaginaţia lui îşi zice că vântul e contaminat şi poartă spori maligni de la adunătura de deşeuri produse de oameni şi care sunt acum treptat răspândite de-a lungul ţărmului.

– Trebuie să plec, anunţă el, înfigându-şi adânc mâinile în buzunare şi ştiind că va fi pentru prima dată când îl va părăsi pe băiat fără să-i dea vreun ban.

– O să aduc marfă, jur pe Dumnezeu că aduc, promite Walshe, cu mâna dreaptă desenând melodramatic aerul într-un gest menit să-i

întărească vorbele, dar în vreme ce Fenton se întoarce la maşină, el nu mai aude decât ţipătul pescăruşilor.

O bucată de scoarţă albă de mesteacăn se desprinde de pe copac sub apăsarea mâinii băiatului.

– Îţi place aici, printre copaci? Băiatul încuviinţează, dar nu răspunde. Acasă la mine îmi place să mă plimb prin pădure şi pe munte. Urmează câteva clipe de tăcere, în timpul cărora băiatul fărâmiţează bucata de scoarţă. În seara asta, Florian, vreau să mă ajuţi. O să mă ajuţi?

Apoi, fără să mai aştepte răspunsul, îi explică băiatului că vrea ajutorul lui la oferirea cutiilor de pantofi şi la o mică scenă de teatru pe care el a pregătit-o pentru copii. Încearcă să-i explice cât mai detaliat băiatului, dar sensul vorbelor lui se pierde.

– Îţi arăt eu mai târziu ce e de făcut. Deci mă ajuţi?

– Te ajut, dar nu pricep, răspunde Florian înainte de a rupe şi mai multă scoarţă de pe copac, după care se răsuceşte pe călcâie şi se afundă mai adânc în pădure.

Fenton rămâne să îl privească din spate, până ce băiatul dispare în cele din urmă, ca înghiţit de copaci.

În acea seară, copiii îşi execută propriul concert. Chiar dacă recunoaşte formatul şi o parte din conţinut din vizitele lui anterioare, Fenton se bucură să audă cum cântă ei şi le urmăreşte dansurile populare. Ultimul dintre acestea înseamnă o schemă prelungă care implică şiruri lungi umane în care cele opt fete ţes modele tot mai complicate de paşi pe un fond de muzică tradiţională emis de un casetofon, iar când banda este oprită, una din fete vine la el şi îl ia de mână ca să danseze şi el. Se preface că protestează, dar se duce alături de ele şi se străduieşte din răsputeri să le copieze mişcările, iar imediat ce se împiedică din pricina modelului complicat de paşi, copiii izbucnesc în râs şi aplaudă încântaţi. El joacă un pic de teatru, lovindu-şi călcâiele, apoi plesnindu-se cu palma peste frunte într-un gest de exasperare exagerată faţă de complexitatea dansului. La sfârşit face o plecăciune elaborată, iar copiii bat din picioare şi chicotesc.

Această parte a distracţiei serii se încheie cu două cântece. Primul este executat fără acompaniament de o fată de vreo zece sau unsprezece ani, iar când fata începe să cânte, ceilalţi copii tac. Fata îşi fixează privirea în spatele încăperii, iar când începe să cânte sunetele umplu încăperea, urcând şi coborând într-un soi de ritm al tristeţii care pare să lege fiecare copil de cântec. O molie mare şi albicioasă tremură deasupra capului ei şi adaugă un element nou la momentul plin de încărcătură emoţională, iar Fenton simte că se umflă ceva în el, ameninţând să rupă zăgazurile atitudinii lui în mod normal rezervate, aşa că se agită pe scaun şi încearcă să clipească din ochi pentru a-i limpezi. Vocea fetei se înalţă curată şi, deşi cuvintele rămân neînţelese, Fenton simte că poate să prindă ceva din mesajul lor.

Apoi Melissa schimbă dispoziţia tuturor cântând la chitară şi conducându-i pe copii să interpreteze câteva cântece în engleză. Copiii pronunţă apăsat cuvintele, astfel încât totul sună de parcă ar fi cântat cu cel mai mare patos. Ea le zâmbeşte încurajator şi dând din cap la începutul fiecărui vers, ca şi cum ar fi îngrijorată ca ei să nu uite brusc textul. Când ea termină, Estina îi aşază pe copii la locurile lor, apoi Fenton pricepe că ea le spune că mai urmează ceva, şi el devine nervos, temându-se să nu se facă de râs, dar îşi spune că, dacă se concentrează, poate reuşi. Ca atare, în vreme ce copiii privesc nedumeriţi, el iese în faţă şi, cu ajutorul lui Florian, pune un cearşaf alb peste o sfoară, aranjează o masă în spatele cearşafului şi poziţionează lumina. Apoi, ducându-se în spatele scenei improvizate, îşi pune un halat alb şi un stetoscop în jurul gâtului. Când totul e pregătit, Florian păşeşte încet în scenă, ţinându-se de stomac într-un gest dramatic de durere. Fenton se apucă să-l examineze pe băiat, verificându-i pulsul, luându-i temperatura, apoi scoate o lanternă mică din buzunar, luminează urechea băiatului, face gura mare de uimire şi pare să scoată încet un şirag lung de batiste din acea ureche. Copiii râd şi bat din palme, aşa că, din ce în ce mai încrezător pe el, Fenton procedează la fel cu cealaltă ureche, mimând din nou uimirea faţă de lungimea şirului de batiste. Apoi îl pune pe Florian să deschidă larg gura şi scoate un ou fiert de acolo, ţinându-l ridicat înspre public între degetul mare şi arătător, astfel ca toţi să vadă că

oul e adevărat. Florian continuă să se ţină de stomac şi să se frece pe burtă, aşa că Fenton ascultă cu atenţie stomacul băiatului cu stetoscopul, clătinând din cap pentru a accentua gravitatea problemei.

– Va trebui să-l operez imediat, anunţă el, aşteptând ca Estina să traducă.

După care aprinde lumina care luminează cearşaful, face semn ca lumina din încăpere să fie stinsă, şi trece în spatele cearşafului, unde Florian s-a întins deja pe masă. Cu mişcări exagerat de lente scoate un ciocan de jucărie şi pretinde că îşi leşină pacientul lovindu-l de două ori în cap. Publicul care urmăreşte scena sub formă de umbre proiectate pe cearşaf râde şi bate zgomotos din palme, gemând de groază simulată când Fenton scoate un fierăstrău şi pare să taie stomacul băiatului, în tot acest timp acompaniindu-şi acţiunile cu efecte sonore adecvate. Apoi, din presupusul stomac deschis al băiatului scoate încet cauzele durerii băiatului, aşa că mai întâi este vorba de un şir de cârnaţi de plastic pe care el îi aruncă peste umăr, apoi un bocanc, un ceainic, un ursuleț de pluş, un mic zmeu cu coadă lungă şi, în cele din urmă, o mică păpuşă. Florian este în final readus la starea de conştienţă şi ajutat să se dea jos de pe masă, după care, venind din direcţii opuse, cei doi se întâlnesc în fața cearşafului şi se înclină în fața publicului. Când aplauzele sunt pe punctul de a se încheia, Florian îl bate pe Fenton pe umăr şi, exact aşa cum i s-a arătat înainte, pare să scoată un ou din ureche. Copiii bat din nou din palme şi Florian zâmbeşte. Fenton îl prinde pe băiat de umeri în chip de felicitări, apoi cei doi se mai înclină o dată.

Înainte de cină, copiilor li se oferă cutiile de pantofi, iar curând după aceea Fenton se strecoară afară, în răceala serii, din dorinţa de a le lăsa copiilor momentul în întregime şi dintr-o uşoară îngrijorare ca nu cumva unii să fie dezamăgiţi de conţinutul cutiilor. Se plimbă până la liziera pădurii şi stă acolo privind în jos spre ferestrele luminate, întrebându-se cum ar fi să aibă un copil al lui, să fie tată. Îşi aminteşte de tânăra de pe panta acoperită cu zăpadă a muntelui, care putea fi foarte bine fiica lui, putea fi fata lui urcând spre vârf împreună cu el în loc de a se întâlni cu un străin cu care să schimbe câteva vorbe înainte de a porni mai departe în direcţie opusă. La

început el a crezut în secret că ar putea adopta unul dintre acei copii, dar ştie că sunt prea mari ca să fie luaţi în considerare, iar acum nici măcar nu mai e voie să încerce aşa ceva, aşadar nici măcar un asemenea vis nu mai este posibil.

Pădurea pare nemişcată, de o tăcere intensă: Fenton se întreabă până unde se întind copacii şi cât de departe se aventurează copiii în mijlocul lor. Singurele sunete care se aud sunt vocile ocazionale ale copiilor care strigă pe câte cineva, iar undeva, dincolo de clădire, foşnetul uşor al râului. Stelele de pe cer sunt şocant de strălucitoare. Îşi aminteşte de ziua în care a căzut şi de iureşul apei care părea să curgă peste el, râul care l-ar fi putut purta până la mare. Însă acum, în râsetele copiilor, în vocea copilei care cânta, în bunătatea pe care o primeşte în acest loc, în toate astea poate că există ceva care l-ar putea smulge din ghearele torentului implacabil. Poate că, la urma urmei, nu va fi nevoie să plece în cine ştie ce călătorie îndepărtată, poate că acest loc lui îi este suficient ca să se descotorosească de ceea ce i s-a lipit de suflet, aşa că o parte din el nu vrea să se mai întoarcă şi să mai revină la obişnuitul vieţii lui. Fenton e mulţumit cum i-a ieşit spectacolul, ştie că va trebui să înveţe trucuri noi dacă va fi să revină, şi îşi aminteşte cât de bine s-a descurcat Florian – un băiat inteligent, care a absorbit tot ce i s-a arătat în cel mai scurt timp cu putinţă.

Aerul nopţii devine tot mai rece. Dinspre şosea, farurile unei maşini luminează copacii. Briggs e nervos în seara asta. Se agită pe scaunul lui şi priveşte peste umăr în mod constant.

– Nu-mi place chestia asta, spune el. De unde ştim că nu ne-a tras clapa?

– Nu ne-a tras clapa. Vrea să vorbească, răspunde Fenton.

– El vrea mereu să vorbească – ăsta e de fapt necazul, nu-i aşa? Să vorbească şi iar să vorbească. Să nu spună nimic important. Nu-mi place aici – stăm de prea mult timp.

– Învaţă să ai puţină răbdare, omule. Uneori trebuie să aştepţi.

O lună palidă se iveşte bosumflată peste întunericul câmpurilor de joc.

– Ar trebui să țin motorul pornit, zice Briggs, scoțându-și tăcut arma din toc și punând-o în poală.

– Ascunde chestia aia, ripostează Fenton. N-am chef să-l sperii.

– Nu vine, insistă Briggs, lipindu-și fața de geam și inspectând în jur cu privirea.

Când se răsucește ca să se uite pe după umăr, scârțâie tot scaunul sub el.

– Nu vine și noi am stat prea mult aici. N-a fost bun de nimic de la început – ar fi trebuit să-l închidem pentru spargere și jaf armat. Încă putem să o facem. Am știut de cum l-am văzut că nu e bun de nimic.

– O să vină, rostește încet Fenton, privindu-și însă ceasul.

Atunci îl zărește traversând câmpul, cu chipul lui palid devenind tot mai alb pe măsură ce se apropie. Fața lui e de un alb intens, ca a unei bufnițe care se ivește din beznă.

– Să nu-l aduci în mașină, te rog! spune Briggs, vârându-și arma la loc în toc și lăsându-se în jos pe locul lui.

Fenton se dă jos și se duce spre băiat. Briggs îi urmărește vorbind, vede mișcările agitate ale băiatului, nemișcarea lui Fenton, care ascultă. Coboară geamul portierei ca să încerce să audă ceva din ce se spune acolo, dar cei doi sunt prea departe. După câteva minute, Fenton se întoarce și vine spre mașină, cu băiatul în dreptul umărului său. Înainte de a porni motorul, îl aude pe Walshe spunând:

– Am făcut bine, nu?

Apoi Fenton se urcă pe locul pasagerului din dreapta, coboară geamul din partea lui și răspunde:

– Da, ai făcut bine.

Mașina pleacă încet înainte iar Briggs ocolește cu prudență gropile umplute de ploaie, pe când apa din ele tremură în lumina rece a lunii.

Poate sta acolo cel mult două zile, deoarece a sta mai mult ar însemna să devină el însuși o povară prea mare pentru resursele lor limitate și să intervină ca un obstacol în activitatea cotidiană a centrului de copii. Vorbește cu Estina și o întreabă despre nevoile lor cele mai

presante în viitor, după care face o listă, dar cei doi nu discută deloc despre cât de mult s-a îmbunătăţit viaţa la orfelinat după primul lor contact. Unele îmbunătăţiri au venit ca urmare a creşterii finanţării guvernamentale şi a schimbărilor din sistemul administrativ, dar multe dintre îmbunătăţirile cele mai izbitoare şi practice sunt rezultatul intervenţiilor externe, mai ales ale celor de la începuturi, când o echipă de constructori irlandezi a stat trei săptămâni acolo ca să refacă interiorul clădirilor. Fenton ştie că Estinei nu-i place să vorbească despre acele vremuri – presupune că pentru ea e stânjenitor sau chiar dureros să i se aducă aminte de modul în care funcţionau lucrurile, iar ea e o femeie mândră, independenţa şi orgoliul ei natural făcând situaţia şi mai grea pentru ea.

Stau jos şi discută pe o bancă lungă, cioplită din lemnul unui copac căzut. Lemnul pare lipicios sub degetele lui şi o aromă dulce de răşină continuă să se simtă în aer, deşi lemnul pare uscat şi ars de soare.

– Nu mai eşti poliţist? întreabă ea.

– Nu. Sunt prea bătrân pentru asta, răspunde el, zâmbind.

– Nu eşti prea bătrân, protestează ea, în felul uşor aspru care uneori îi caracterizează vorbele. Când bunicul meu a făcut optzeci, continua să muncească pământul.

– Am încă multe lucruri de făcut – nu stau în casă pe un fotoliu.

– Toată lumea trebuie să aibă un ţel, replică ea, urmărind cu privirea copiii care se joacă.

Lumina care cade pe părul ei dezvăluie fire albe ascunse în coama bogată de negru. Îl întreabă despre viaţa lui de acasă, despre modul de funcţionare a sistemului de educaţie, despre cât de mult costă lucrurile şi despre modul în care se plătesc diverse slujbe. Unul dintre băieţii mai mici cade şi scoate un geamăt când vede că are genunchiul tăiat. Prietenii lui se strâng în jur şi încearcă să îl liniştească. Fenton dă să se scoale, dar îşi zice că nu se cuvine şi aruncă o privire spre Estina, care şade nemişcată, uitându-se fix la copii.

– A păţit ceva? întreabă Fenton.

– N-are nimic, răspunde ea, în vreme ce copiii îndreaptă victima în direcţia ei. Mereu cade câte cineva, mereu cineva are nevoie de ajutor.

Când copilul rănit ajunge în fața ei, Estina se apleacă și inspectează tăietura, apoi le spune ceva copiilor și aceștia îl împing pe copilul care continuă să plângă înspre clădirea principală. Fenton se răsucește și o vede pe Melissa apărând în cadrul ușii și luând copilul de mână. Vocile copiilor și mici țipete de durere continuă să se răsfrângă dinpre interiorul umbros.

– Cum se descurcă Melissa? întreabă el. Vă e de ajutor?

Urmează o scurtă pauză, apoi Estina își trage picioarele pe solul golaș și nisipos.

– Câteodată, răspunde ea, dar lasă cuvântul suspendat în aer și restul gândurilor comprimate și neexplicate.

– Cum adică?

Estina se răsucește și se uită spre el, cu ochii negri precum părul. Își dă o șuviță peste ureche și răspunde:

– E doar o fată, dar crede deja că le știe pe toate.

– Asta e ceea ce un pic de educație le poate oferi uneori oamenilor, replică el.

Poate din pricină că sesizează încurajare în vorbele lui, Estina merge mai departe, continuând să fixeze cu privirea obrazul lui.

– Nu știe nimic. Nu înțelege cum stau lucrurile și ce e sau nu e posibil.

Fenton nu răspunde, nevrând să se întoarcă cu fața înspre o emoție atât de intens exprimată.

– Aici nu e America, spune Estina mai departe, cu amărăciune în voce. Nu suntem noi de vină pentru ceea ce nu avem.

Rămân tăcuți câteva minute. Fenton își zice că e mai bine să nu spună nimic decât să rostească vreo prostie. După o vreme, el revine:

– Nu e ușor.

Însă Estina nu replică. Privirea ei este acum îndreptată undeva în depărtare. Fenton își lasă degetele să se plimbe pe nervura copacului din care e confecționată banca. Estina gonește o insectă de pe față.

– Ai un prieten acum, spune ea, arătând spre liziera pădurii cu degetele goale de la picioare, pe care și le-a eliberat din sandale. Pe Florian.

El îngustează ochii şi se zgâieşte printre copaci, dar durează un timp înainte de a-l descoperi pe băiat stând nemişcat sub crengile unui copac care pare să fi crescut într-un unghi imposibil.

– Uneori am impresia că trăieşte în codru, continuă ea. Are un loc acolo unde doarme.

– E un băiat bun, rosteşte Fenton.

– Un băiat care are nevoie de un tată. A stat prea multă vreme cu femei – cu bunica lui, cu noi. Aici nu e bine pentru el.

– Nu există nici o şansă ca să fie adoptat sau plasat la vreo familie?

– Singura lui şansă e să vină cineva care să îl creadă suficient de puternic şi de sănătos ca să facă muncile de la fermă. Dar Florian e un băiat prea inteligent ca să muncească la câmp. Ar trebui să studieze, să meargă la universitate.

– Poate că l-am putea ajuta cu bani, să îl sponsorizăm, propune Fenton, dar ea ridică lipsită de entuziasm din umeri.

– Nu e întotdeauna vorba de bani, răspunde Estina, făcându-l pe Fenton să se simtă stângaci şi neîndemânatic. Te place pe tine. Poate că reuşeşti să petreci ceva timp cu el înainte de a pleca. Femeia se ridică în picioare şi îşi bagă piciorul înapoi în sanda. Acum trebuie să plec. Însă, după câţiva paşi, se întoarce şi spune: Mulţumesc, James, pentru tot ce ai adus.

El ridică mâna într-un gest vag care spune „nu ai pentru ce“, după care o urmăreşte pe Estina cum se îndepărtează.

Imediat după plecarea ei, Florian se apropie de el, apoi se opreşte la zece paşi depărtare şi priveşte în jurul lui, ca şi cum ar fi ajuns acolo din întâmplare. Băiatul nu se uită direct la el, iar Fenton îşi dă seama că, de fapt, băiatul nu s-a uitat niciodată în ochii lui.

– Aşadar, Florian, ce mai faci?

– Vreau să-ţi arăt ceva, rosteşte băiatul, uitându-se fix la propriile picioare. Vino cu mine, dar e un secret.

– Mă pricep să păstrez secrete, replică Fenton, ridicându-se şi scuturându-şi turul pantalonilor.

Îl urmează pe băiat înspre copaci, neştiind dacă să meargă alături de el sau în urma lui, dar Florian nu se uită în jur şi nici nu îi

vorbeşte. Trec de lizieră şi la început o iau pe poteci bine bătătorite, până ce se îndepărtează şi băiatul pătrunde în zone nemarcate. O adiere uşoară de vânt înfioară vârfurile copacilor şi uneori coboară, iar crengile tremură ca şi cum ar fi cuprinse de frig. Băiatul înaintează cu paşi neauziţi, iar pe drum trec peste trunchiuri de copaci căzuţi, aproape înecate în muşchi şi plante asemănătoare ferigilor. Uneori trec pe sub crengi arcuite, iar deasupra lor lumina devine tot mai slabă şi cerul se vede doar în petice mici. Frunzele izbesc faţa lui Fenton, iar în nări îi pătrunde aroma puternică de răşină de brad. Dă o creangă la o parte din calea lui şi simte ceva lipicios pe degete.

Băiatul se deplasează lejer, dar hotărât, cu un ritm fluent, pătrunzând tot mai adânc în inima pădurii. Când Fenton întreabă dacă mai au mult de mers, vorbele lui răsună prea tare în liniştea pădurii. Florian nu răspunde, dar îi face semn de înainte cu mâna. Aproape imediat după aceea ies într-un luminiş de formă circulară. La început Fenton nu-l vede decât pe băiat care se întoarce spre el ca să-i zâmbească, apoi zăreşte şi restul. Se vede un copac înalt, verde şi acoperit de muşchi peste tot, dar golit de substanţă în centru, cu trei etaje în interiorul lui create prin nivele de crengi tăiate şi legate împreună cu frânghie. Scări improvizate leagă nivelele între ele, iar înăuntru se văd diverse obiecte de mobilier – scaune, o masă mică, iar la nivelul cel mai de sus pare a fi ceva asemănător unui pat.

Fenton vine mai aproape, trecând printre crengile însorite care produc o ţesătură de raze în luminiş, şi se opreşte cu mâinile în şolduri ca să admire construcţia. Apoi izbucneşte în aplauze şi se întoarce pentru a-l vedea pe Florian zâmbind cu toată gura.

– Pot să intru? întreabă el, iar Florian încuviinţează şi îi face un semn ca o invitaţie.

Fenton se ridică cu grijă la primul nivel, dar acesta pare solid şi el observă că au fost folosite frânghii şi cuie pentru a se crea o bază solidă.

– Cât ţi-a luat ca să faci asta? întreabă el, examinând totul îndeaproape.

Îl vede pe Florian ridicând patru degete şi atunci întreabă:

– Patru luni?

Dar băiatul zâmbeşte şi îi spune că au fost patru săptămâni. Fenton clatină din cap mimând neîncrederea, gest care îl face pe băiat să râdă şi să dea repede din cap ca întărire a afirmaţiei lui.

– Ar trebui să fii arhitect când te faci mare, spune Fenton, lăsându-se uşor pe un scaun, dar băiatul nu înţelege termenul, aşa că trebuie să i-l explice.

– Vreau să fiu un inginer, replică Florian. Vreau să construiesc poduri. Poduri mari.

Şi îşi desface larg braţele ca să indice dimensiunile.

Fenton vede pasiunea bruscă din ochii băiatului şi începe deja să se gândească la ce va putea să aducă dăţile viitoare când va veni – cărţi de desen, creioane, pixuri, orice trusă modernă de construcţii pentru copii echivalentă celor vechi ar găsi pe piaţă. Poate un album cu fotografii de poduri. Imaginea lui Florian stând în casa lui din copac şi studiind o carte care îi e adusă în dar îi provoacă plăcere şi îi oferă un motiv bun de a reveni acolo. În ciuda celor spuse de Estina, poate că există o cale prin care el să creeze un plan de sponsorizare pentru băiat, să-l ajute să primească o educaţie bună, astfel încât să nu fie nevoit ca tot restul vieţii lui să muncească pământul.

– Cum ai învăţat magia? întreabă băiatul.

– Ştiu doar câteva trucuri, doar ce ai văzut. Le-am învăţat singur dintr-o carte. Vrei să afli un secret? N-am mai făcut asta niciodată în faţa unui public. Eram tare nervos şi speriat să nu mă fac de râs.

– Ai făcut bine, spune Florian, ținând cu mâna una dintre crengile mai mari ale copacului şi sprijinindu-se de ea la un unghi de patruzeci de grade.

– Ştii ce mi-ar plăcea cu adevărat să fac, Florian?

Băiatul se îndreaptă şi ascultă cu atenţie.

– Mi-ar plăcea să pot face acel truc prin care faci pe cineva să dispară. Intră într-o cutie sau într-un dulap, faci ceva, şi ei dispar.

– Trucul ăla e bun, rosteşte Florian încurajator.

Brusc Fenton vrea să-l întrebe pe băiat despre părinţii lui, dacă se mai gândeşte la ei, dacă speră ca într-o zi aceştia să vină după el, dar zăreşte fericirea de moment din ochii băiatului, şi nu vrea să-i răpească aşa ceva, aşa că întreabă dacă există cineva pe care băiatul

l-ar face dispărut în caz că ar putea. Pune întrebarea ca pe o glumă, dar vede imediat că băiatul devine serios şi cântăreşte răspunsul.

– M-aş face pe mine să dispar, spune el încet.

– De ce, Florian?

Dar băiatul nu răspunde şi preferă să se uite în interiorul copacului, ca şi cum ar căuta ceva.

– Eşti nefericit aici?

Băiatul abia dacă ridică din umeri şi priveşte fix spre pădure înainte de a rupe tăcerea mărturisind că uneori, vara, îşi petrece nopţile acolo.

– Şi nu ţi-e frică? se miră Fenton. Nu ţi-e frică să fii complet singur aici?

Pentru prima dată băiatul îl priveşte în ochi, simplu şi direct, şi spune:

– Nu mi-e frică.

– Asta-i bine, asta-i bine, replică Fenton.

Mai târziu, în vreme ce se întorc, Fenton se gândeşte la lipsa fricii mărturisită de băiat şi nu se poate împiedica să nu-şi amintească de toate acele clipe când el însuşi a fost cuprins de frică. În vreme ce crengile copacilor îl izbesc, el are senzaţia că poartă urmele fricii pe piele ca pe un tatuaj. Intrând în bar după un atentat. Auzind vestea că un coleg a fost împuşcat. Uneori doar răsucind cheia în contactul maşinii. Mereu după aceea, când îşi spunea că încă trăieşte, că altcineva nu supravieţuise, nu resimţea nici o uşurare, ci doar fragilitate, un sentiment al lucrurilor care atârnă de un fir de păr. Acum, când priveşte în jur la întinderea nesfârşită de copaci, îşi întoarce privirea la băiatul pe care îl urmează şi îşi spune că e un lucru minunat să descopere un loc unde nu există frică.

Când, în sfârşit, iese din pădure, lumina îl orbeşte temporar şi el îşi acoperă ochii cu palma, apoi se întoarce ca să vorbească iar cu Florian, care trecuse în urma lui din momentul în care ajunseseră la cărările bătătorite, dar băiatul a dispărut, s-a evaporat în tăcere, probabil ca să se întoarcă la casa lui din copac. Se gândeşte brusc la chipul alb al lui Walshe ivindu-se din umbra câmpului de joc, apoi încearcă să se decotorosească de imagine iuţind pasul către clădirea

principală. În vreme ce se apropie, copiii încep să alerge spre el sau să vină alături de el arătându-i diverse obiecte pe care le-au primit în cutiile lor de pantofi. Plăcerea lor pentru aceste lucruri îi amintește lui Fenton de puținătatea celor oferite și de faptul că banii echivalenți costului pantofilor care au fost inițial în acele cutii ar putea să-i susțină pe toți acei copii multe luni. Din acea clipă nimic nu i se mai pare îndeajuns, nimic nu mai pare rezolvat sau complet. Ca și cum el ar fi încercat din răsputeri și ar fi făcut cea mai bună ofertă, dar care nu e îndeajuns. Ar vrea să fie singur ca să nu mai ia parte în ceea ce brusc pare o fraudă, dar copiii par să fie pretutindeni, țopăind și hârjonindu-se în întreceri de vânătoare, inundând spațiul din jurul lui și transmițându-i prin gesturi că ar vrea ca el să mai execute niște trucuri magice, dar el nu mai are ce să le arate. Melissa e cea care îl salvează, gonindu-i pe copii de acolo.

– Sunt așa de emoționați! spune ea.

– E puțin cam trist că se emoționează pentru atât de puțin, răspunde el, în vreme ce ea îi face semn către băncile cioplite din trunchiuri de copac și care au devenit galbene din pricina soarelui. Pentru câtă vreme ești aici? întreabă el.

– Plec acasă luna viitoare.

– Abia aștepți?

– Abia aștept, abia aștept să-mi văd familia și prietenii, să mănânc ca lumea, să dorm într-un pat confortabil. Toate chestiile astea.

– Dar ți-a plăcut aici? întreabă el, urmărind-o cum își dă părul de pe față cu o ușoară clătinare a capului.

– Parțial, răspunde ea, răsucindu-se pe loc ca să se uite la el.

Pare ușor mai tânără decât vârsta ei, cu ochii căprui luminați de viață și chipul drăguț și aparent deschis, ca și cum ea n-ar avea secrete. Scoțând la iveală o panglică, fata își prinde părul la spate în coadă, folosindu-se de ambele mâini ca să îl netezească.

– Nu-mi vor lipsi păduchii, continuă ea, scuturându-și umerii. Să te verifici de așa ceva când ajungi acasă.

– La mine nu prea au unde să se ascundă, replică el, deja imaginându-și că simte o mâncărime.

– Mai sunt şi alte lucruri care nu-mi vor lipsi, spune ea, uitându-se mai hotărât la el.

Fenton îşi dă seama că, dacă o încurajează, ea îi va spune totul, dar nu e deloc sigur că vrea să afle, aşa că la început se mulţumeşte să privească înainte în gol.

– Lucruri despre care ar trebui să ştii, insistă ea, moment în care el îşi dă seama că ea îi va spune, indiferent că vrea sau nu. Priveşte în spate, dar constată că sunt singuri. Nu-ţi face griji, nu ne poate auzi nimeni şi oricum nu contează, îl asigură ea. Ai dreptul să ştii.

– Dreptul să ştiu ce anume?

– Despre unele lucruri care nu sunt deloc corecte aici.

– Şi care ar fi aceste lucruri, Melissa?

– Să o luăm pe Estina pentru început. Nu cred că este o persoană potrivită ca să conducă un astfel de loc. Nu cred că are educaţia necesară – odată am încercat să discut despre calificarea ei şi a pretins că nu pricepe. Nu cred că are vreo instruire în pedagogie sau psihologie infantilă sau orice e legat de copii.

El e surprins de brusca izbucnire de mânie pe care o aude în vocea ei şi care i se vede pe chip.

– Dar ei pare să-i pese de copii, pare să conducă acest loc cât de bine poate.

– Uneori e dură cu copiii, uneori ţipă la ei – la copii nu ar trebui să ţipi niciodată, James, mai ales la cei care sunt vulnerabili emoţional, iar aici sunt copii care în mod evident au nevoi speciale, care trebuie evaluaţi, dar care sunt trataţi la fel ca toţi ceilalţi.

Îngrijorarea lui la auzul vorbelor ei este temperată la început de tonul vocii fetei şi de impresia pe care i-o lasă ea de împărţitor al înţelepciunii pentru cei care au nevoie de aşa ceva. O ascultă vorbind şi şuvoiul de cuvinte este aproape evanghelic, atât de plin de siguranţă încât el nu poate fi decât şocat de discrepanţa dintre vârsta şi vastele ei cunoştinţe. Poate că Estina are dreptate în privinţa ei, poate că e o tânără a cărei instruire i-a conferit un sentiment exagerat al propriei importanţe, aşa că Fenton tace, dar tăcerea lui pare doar să slujească pentru a o face pe ea să-şi intensifice eforturile de convingere.

– Uneori, în weekend, vin aici familia şi prietenii ei ca să bea, să facă mese mari şi să se îmbete.

– Ai văzut tu asta?

– Da, bineînţeles.

– Şi nu ai spus nimic?

– Nu direct, pentru că ori de câte ori încerc să spun ceva despre felul în care merg lucrurile, ea se înfurie şi situaţia devine încărcată. Uneori îmi zic că ar fi trebuit să plec mai devreme. Îşi atinge crucea de argint de la gât şi apoi o lipeşte de buze. Nu toate lucrurile pe care le trimite biserica ta ajung la copii. Există o cameră la subsol unde ea ţine lucruri şi cred că vinde o parte din ele în oraş.

Fenton se ridică în picioare şi pufneşte iritat. Îşi freacă gâtul cu mâna, simţind pâlcurile de fire de păr ivite după o săptămână de bărbierit în grabă şi în condiţii improprii. Priveşte spre liziera pădurii şi se întreabă dacă Florian se află în locul lui secret în acea clipă. În mintea lui răsare amintirea unui moment ivit la scurt timp după ce el se apucase de plimbări, când urma o potecă în sus pe valea Annalong, mărginită într-o parte de o pădure, în cealaltă de o coastă de munte, şi când cerul se umpluse brusc de vălătuci groşi şi cenuşii de ceaţă. Îşi continuase drumul, simţind ceaţa cum i se lipeşte de faţă ca o pânză de păianjen, spunându-şi că aceasta se va ridica, dar cu fiecare pas vizibilitatea se redusese, până ce el se oprise şi se lăsase cuprins de ea. Nu simţise nici un impuls de a intra în panică, deoarece se găsea pe o cărare intens circulată, la doar un kilometru distanţă de locul unde îşi lăsase maşina, şi nu ajunsese încă la panta de urcat pe munte. Nu trebuia decât să aştepte şi să nu-şi piardă căldura trupului, sau să pipăie marginea pădurii din copac în copac şi să se întoarcă. Acum, în vreme ce vorbeşte Melissa, se gândeşte doar la senzaţia de a fi uşor legănat, ferit de muchiile tăioase ale lumii şi ţinut în braţele celui mai dulce mod de a uita de toate.

– Mi-am zis că ai dreptul să ştii, spune ea.

El se întoarce şi o priveşte. Acum faţa ei nu mai pare deschisă, ci încordată şi marcată de ridurile unor secrete pe care el nu le mai poate evalua sau calcula.

– Unde e această cameră? întreabă el.

– Îţi arăt, răspunde ea, ridicându-se, aproape excitată.

– Nu, doar spune-mi unde se află.

– E ultima încăpere de pe coridorul cu bucătăria.

În acea secundă, ea îi apare lui Fenton ca o copilă, dornică să-l convingă, dornică să-l impresioneze. Se uită fix în ochii ei, dar nu vede decât acei vălătuci cenuşii de ceaţă care îl separă pe el de o lume în care trebuie să ia decizii, unde trebuie să aleagă un drum. Iar acum nu există hărţi sau repere, nu există altă cale de a alege un drum în afara instinctului. Ea începe să-şi ceară scuze că a fost obligată să-i spună toate acele lucruri, dar el ştie că ea se bucură şi că o parte din motivaţia ei are legătură cu dorinţa de a-l vedea pe el spunând şi făcând lucruri pe care ea se simte incapabilă să le facă.

– Ce vei face? întreabă ea.

– Nu ştiu, răspunde Fenton, deşi o parte a lui îi spune că nu va întreprinde nimic, că se va urca în dubă de dimineaţă şi va pleca, iar ideea anonimităţii călătoriei, a nesfârşitei defilări de peisaje în schimbare, îi aduce o oarecare uşurare.

Aşa că se scuză, spunându-i că trebuie să verifice duba înainte de a se întuneca, şi o lasă şezând pe bancă şi jucându-se cu părul strâns în coadă.

Urcându-se în dubă, încuie portiera şi prinde strâns volanul cu ambele mâini, dar se luptă puternic cu impulsul de a porni motorul şi de a pleca. Încearcă să revină în universul unde acţiunile au consecinţe şi unde totul trebuie echilibrat prin coloane trecute în registre, dar la început aceste gânduri zboară haotic precum nişte păsări bezmetice şi nimic nu poate opri zbaterea lor din aripi generatoare de confuzie. Răsucindu-se pe loc, se uită fix la cutiile de carton şi la ambalajele care îl vor însoţi pe drumul înapoi, la paleţii goi şi la păturile care protejează obiecte fragile, şi brusc se simte obosit, ştie că trebuie să-şi refacă forţele înainte de a porni în lungul drum înapoi către casă. Este tentat să doarmă, dar ştie că trebuie să amâne asta şi mai ştie că fără senzaţia de nemişcare şi împăcare somnul ar fi imposibil, aşa că începe cu ce cunoaşte sigur. Condiţiile şi facilităţile din orfelinat s-au îmbunătăţit semnificativ faţă de momentul în care lumea a luat pentru prima dată contact cu acel loc. Estina şi

Natalia, cele două angajate permanente, au fost numite acolo după ce au fost rezolvate cele mai multe din problemele groaznice din trecut şi, sub îngrijirea lor şi a echipei lor de ajutoare, copiii par bine şi, din câte îşi dă el seama, rezonabil de fericiţi. Fenton nu mai observă nimic care să stea mărturie despre fosta neglijenţă fizică abjectă sau despre paralizia catatonică a celor abandonaţi emoţional, cei care ofereau cele mai îngrozitoare imagini. Chiar dacă o parte din ceea ce pretindea Melissa era adevărat şi chiar dacă uneori o mică parte din ajutoare erau subtilizate pentru uz personal, poate că ăsta era un mic preţ de plătit pentru toate acele îmbunătăţiri. Iar dacă el ar fi să-i spună ceva Estinei, cum ar putea ea să răspundă în afară de a nega totul, iar Fenton se gândeşte la daunele pe care aşa ceva le-ar produce celor care au contribuit cu credinţă şi sinceritate la ceea ce ei credeau a genera o diferenţă în vieţile acestor copii.

În acea noapte somnul de care el are atâta nevoie refuză să i se lipească de gene. Fenton îşi schimbă constant poziţia pe patul îngust, în efortul de a găsi una care să-i îngăduie să alunece în lumea viselor, dar cu cât se chinuie mai tare, cu atât rezultatul e mai departe. Luna trimite raze de argint prin perdeaua subţire, iar noaptea este plină de sunete. Insecte se lovesc de geam, iar din când în când pocnetul unei uşi de dormitor sau plânsul unui copil străpung linişte relativă. Câteodată, în timp ce ascultă, el crede că aude mugetul râului, dar apoi şi spune că apa e prea departe şi ceea ce aude el trebuie să fie zumzăitul transformatorului electric. Se gândeşte la casa lui Florian din pădure şi pentru câteva clipe este tentat să încerce şi să găsească drumul până acolo, ca să doarmă pe patul liniştitor de frunze. Ridicându-se în picioare, se duce la fereastră şi se zgâieşte la peisajul albit de lună, împănat cu umbre, unde duba aşteaptă ca o ambarcaţiune trasă pe uscat şi spălată de jur împrejur de valuri de lumină opacă.

Se îmbracă, dar se aşază pe marginea patului, nesigur pe ce ar trebui să facă. După aceea deschide uşa, stă în pragul ei ascultând, apoi, când aude doar linişte, porneşte pe coridor către scară. Aprinde lanterna pe care a adus-o din dubă şi aceasta aruncă limbi înguste de alb peste coaja verde de vopsea care acoperă balustrada scării.

Merge cu paşi uşori, camuflaţi de răceala podelei lipsite de covoare sau mochetă. Uneori câte o molie ţâşneşte şi dansează în lumina tremurândă a lanternei. Pe măsură ce coboară scara încet, se opreşte din loc în loc ca să asculte cu atenţie, dar întreaga clădire pare să fi alunecat într-un soi de somn neliniştit, întrerupt doar de câte o tuse sau de câte un scâncet, probabil stârnit de cine ştie ce vis.

Îşi croieşte drum prin încăperile centrale, la fiecare pas întrebându-se dacă ar fi mai bine să continue sau să se întoarcă în camera lui. Leagă cumva lipsa unui răspuns cert în mintea lui de viitorul lui Florian, iar simpla plecare de acolo îi dă senzaţia că l-ar condamna pe băiat la un viitor mai prost decât cel pe care îl merită. Se aud brusc picioruşe tropăind şi doi copii, mână în mână, vin alergând pe coridor în cămăşile lor de noapte, după care dispar într-o altă încăpere. Fenton aprinde iarăşi lanterna şi trece de zona bucătăriei. Raza luminoasă se reflectă intens câteva clipe în oale şi cratiţe. Apoi Fenton intră pe coridorul care se termină cu încăperea pe care o caută. Pare mai mic decât celelalte coridoare, iar podeaua este din ciment simplu, rece la atingere şi privit. Când ajunge la ultima încăpere îşi odihneşte mâna pe clanţă şi ezită pentru ultima dată, dar când încearcă să o răsucească descoperă că broasca este încuiată, iar această descoperire nu îl determină să resimtă eşecul, ci mai degrabă un soi de uşurare. Însă înainte de a se bucura de asta, o lumină care îi răneşte ochii inundă brusc coridorul.

– Ce faci, James? întreabă Estina, cu faţa toată o expresie de mânie, uitându-se la el cu o privire fixă, care nu cedează nici măcar în faţa clipitului lui din ochi.

– Voiam să mă uit în magazia voastră. Să văd ce aveţi şi ce nu aveţi.

– În toiul nopţii?

– Nu puteam să dorm, răspunde el, simţindu-se ca un idiot, neobişnuit şi stingherit să se trezească în postura de acuzat.

– Aşadar ai vorbit cu Melissa? rosteşte ea, venind spre el.

Acum nu mai are sens să dea înapoi. Simte privirea ei neclintită şi ochii ei sunt cenuşii precum cremenea în lumina electrică dură.

– Mi-a spus unele chestii, răspunde el, apelând încă la generalităţi, şi am vrut să mă conving singur.

– Dă-mi voie să ghicesc. Ţi-a spus că suntem toate nişte hoaţe care furăm totul, care lăsăm copiii să flămânzească în vreme ce noi ne îngrăşăm. Asta ţi-a spus?

– Nu, n-a spus aşa ceva, Estina.

– Şi vrei să vezi ce e acolo? întreabă ea, scoţând o legătură de chei din buzunarul pantalonilor. Uite, James, asta e cheia.

Nu mai are scăpare din faţa umilinţei. Se uită fix la mâna ei întinsă.

– Nu cred că ar trebui, îngaimă el, disperat să găsească o cale de ieşire din situaţie.

– Ia-o!

De această dată se supune ordinului ei şi răsuceşte cheia în broască. Ea împinge uşa cu un gest de dispreţ şi aprinde lumina. Trebuie să se aplece peste el ca să ajungă la întreruptor, şi el îi simte respiraţia pe obraz. Nu are chef să meargă mai departe, dar nu are de ales, căci ea îl împinge cu mâna de la spate.

– Te rog să te uiţi cât vrei de mult, spune Estina, postându-se în cadrul uşii cu mâinile înfipte în şolduri.

Acum însă Fenton ştie că nu se mai poate salva prin tot felul de scuze încropite şi că ar fi mai bine să meargă până la capăt, aşa că îi mulţumeşte şi se descotoroseşte de orice ezitare sau stinghereală.

Încăperea conţine cutii stivuite până în tavan de-a lungul a trei pereţi. Cele mai multe sunt închise, unele sunt deja deschise, iar o examinare rapidă arată că majoritatea conţin conserve de alimente. În altele se găsesc consumabile pentru baie şi bucătărie. Singura dată când Fenton se răsuceşte ca să se uite la ea este atunci când descoperă câteva cutii cu jucării de copii, dar ea îi răspunde privindu-l cu sfidare. Fenton nu vede nimic care să confirme sau să nege spusele Melissei, dar ştie că eforturile lui au reuşit să dăuneze situaţiei. Dă scurt din cap ca să-i spună că a terminat, iar după ce părăseşte încăperea, ea încuie uşa la loc. Fenton nu ştie ce să mai spună, aşa că se întorc amândoi pe coridor tăcuţi.

– Cred că ar trebui să discutăm, spune Estina, îndemnându-l spre bucătărie cu mâna întinsă.

Îi face semn să ia loc la masă şi se apucă să caute într-un dulap înalt după o sticlă de vin deja deschisă, apoi pune două pahare mici pe masă şi toarnă vin în fiecare dintre ele. Estina şi-l lasă pe al ei neatins, în vreme ce Fenton ia prudent o gură, încercând să nu se strâmbe când simte acreala.

– Depozităm ceea ce nu folosim şi ceea ce va fi nevoie în viitor.

– Jucăriile copiilor?

– Le păstrăm pentru atunci când vom avea nevoie de ele – zile de naştere, sărbători. Trebuie să dispunem de aceste lucruri în diferite momente. Înțelegi?

– Înţeleg. Fenton mai ia o gură de vin, apoi întreabă: Şi n-aţi vândut niciodată din lucrurile care v-au fost date?

– Niciodată, insistă ea. Dar uneori dacă avem prea mult dintr-un lucru şi nu suficient din altceva, atunci....

Caută cuvântul corect, strâmbându-şi fața din pricina frustrării.

– Faceți schimb? sugerează el.

– Da, facem schimb. Dăm ceva, primim ceva. Pricepi?

El încuviinţează şi îşi pune mâinile pe masă ca un pianist pe cale de a începe reprezentaţia, apoi întreabă:

– De ce crezi că a spus Melissa toate acele lucruri?

Cuvintele rămân suspendate în aer. Răspunsul întârzie câteva secunde, apoi ea ridică din umeri şi îşi desface larg braţele.

– Fata aia vede ce vrea să vadă. Uneori cred că e puţin bolnavă la cap, spune ea, lovindu-şi tâmpla cu vârful degetului. Ți-a spus că îşi cheltuie jumătate din timp spunându-le copiilor că trebuie să-l iubească pe Isus? Sau că îi duce în pădure şi îi pune să se roage?

Fenton clatină din cap şi îşi îngustează ochii, forţându-se să mai bea din vin.

– O să plec de dimineață, anunţă el, spunându-i femeii ceea ce ea ştie deja.

– O să le spui oamenilor tăi ceea ce a zis ea?

– Nu, n-o voi face, Estina.

– Şi vei veni înapoi?

– Da, voi veni. Mulţumesc pentru vin, zice el, ridicându-se. Ar trebui să mă culc puţin acum.

– Dar nu ai terminat de băut încă, protestează ea, zâmbind pentru prima oară.

– Nu prea sunt un băutor de vin. Dar mulţumesc oricum.

Când el pleacă de acolo, ea ridică paharul în semn de salut. Pe măsură ce urcă încet scara către camera lui, Fenton simte amărăciunea vinului pe buze, apoi simte patul în care se urcă rece şi solitar.

De dimineaţă, toată lumea s-a adunat ca să-l vadă plecând, iar când îşi ia rămas-bun de la Estina şi Natalia amândouă îi strâng mâna cu un gest scurt, dar nu îi oferă obrajii ca să fie sărutate. Melissa stă ceva mai departe şi face semn cu mâna, în vreme ce copiii ţopăie emoţionaţi în jurul dubei, ca nişte geamanduri pe o mare agitată. Fenton priveşte în jur după Florian, dar nu se vede nici urmă din el, aşa că presupune că băiatul e căţărat undeva într-un copac. Unul dintre copii îi oferă un mic buchet de flori de câmp învelite în hârtie argintie, iar el ia buchetul şi îl înfige în bord înainte de a porni motorul. Când pleacă de pe loc, atent şi încet, copiii se înşiră pe ambele laturi ale dubei, ţipând şi făcându-i cu mâna. Treptat, Fenton se îndepărtează şi ajunge pe drumul care îl va purta pe serpentine afară din vale. Virajele în ac de păr i se par ca o reluare a ultimelor câteva zile, iar în dubă există o nemişcare pe care el la început o binecuvântează, dar care treptat îl încarcă cu un neaşteptat sentiment de singurătate.

Tot ce vede prin parbriz devine apăsător – siluetele diferite de copaci de la marginea drumului; panglica cenuşie şi şerpuitoare a râului, pigmentată de stânci de culoare neagră; depărtarea şi senzaţia de stranietate a cerului, care pare să arunce o indiferenţă arcuită peste călătoria lui. Însă Fenton îşi spune că într-o bună zi se va întoarce şi când o va face va aduce cărţi şi materiale pentru Florian, care îl vor ajuta pe băiat să îşi împlinească ambiţia.

Trece prin aceleaşi sate mici şi prin oraşul unde nu pare să se întâmple nimic şi totul pare îngropat sub un strat de praf şi letargie, iar gândul la ceea ce ar putea face el pentru băiat ţine oarecum la distanţă imensul sentiment de pustietate care ameninţă să-l copleşească acum. Îşi spune că Alec va trage sforile pentru el, că este ocazia

omului mai tânăr să-şi plătească datoriile şi că mai sunt şi alţii care îi sunt datori, iar toţi aceştia nu-l vor lăsa să fie schingiuit de viu. Respectul este prea mare ca aşa ceva să fie lăsat să se petreacă. Îşi spune că după ce va ajunge acasă îşi va planifica marea călătorie. Nu este momentul să treacă la asta acum – ştie că are nevoie de o lungă perioadă de odihnă după ce acest drum se va încheia –, dar cel puţin ar putea începe să facă planuri şi să ia decizii pentru viitor. Între timp, va dobândi curaj şi experienţă, va petrece în munţi cât de mult timp va putea, şi mai e şi o drumeţie pe Ben Nevis în scopuri de caritate pentru bolnavii de cancer, în octombrie, la care ar putea participa.

Drumul înapoi pare ca o derulare de bandă, căci uneori trece pe lângă locuri şi chiar oameni care par încremeniţi pe loc de la drumul de venire. Din când în când, mintea îi joacă feste şi atunci îşi proiectează greşit secvenţa de întoarcere, dar există un singur drum până la graniţă, aşa că simte doar rareori nevoia de a consulta harta, fapt care îi permite să şofeze pe pilot automat. Poate că de asta i-a luat aşa de multă vreme ca să-şi dea seama, sau i-a trebuit mult ca să admită ceea ce a ştiut în sinea lui chiar de la pornirea maşinii? Conştientizarea izvorăşte mai puţin din dovezi de mişcare sau din sunet de respiraţie, cât mai degrabă din sesizarea instinctivă a faptului că altcineva împarte cu el acest spaţiu, care înainte fusese exclusiv al lui pe parcursul atâtor mii de kilometri. Însă el continuă să şofeze, trecând situaţia în revistă în minte, încercând cu disperare să găsească o soluţie finală şi doar ocazional aruncând o privire în oglinda retrovizoare căreia el i-a modificat poziţia cu mare băgare de seamă. Fără a-l vedea, ştie că e vorba de Florian şi se simte confuz, ca şi cum el însuşi ar fi aranjat ca băiatul să se ascundă acolo, însă de-abia acum recunoaşte, ezitând, care e adevărul. De mai multe ori vrea să-l strige pe nume, dar îşi înăbuşă cuvintele, deoarece nu prea ştie ce vorbe anume să folosească. Ştie că băiatul trebuie dus înapoi, o ştie, o ştie, dar aude şi altceva în mintea lui, iar acest altceva îi spune că băiatul e fiul pe care el nu l-a avut niciodată, copilul care va da sens vieţii lui şi a lui Miriam, care va strânge laolaltă toate firele existenţei lor destrămate. Mintea lui gândeşte cu febrilitate,

inundată cu imagini pe care doar cei lipsiţi de copii le înmagazinează, iar cu fiecare imagine inima lui bate mai repede. Se gândeşte la destinul corect al băiatului, un destin şi un viitor înăbuşit şi furat dacă el va continua să zacă întemniţat într-o lume cu orizont îngust şi plină de înşelăciune. Enumeră deja în minte toate lucrurile pe care ei doi le-ar putea face ca să deschidă acea viaţă tânără către ceva infinit mai bun, aşa că apelul la altruism este doar parţial subminat de motivele egoiste pe care el e forţat să le conştientizeze.

Vrea iarăşi să vorbească, dar ştie că fie şi un singur cuvânt ar însemna complicitate cu prezenţa băiatului. Prin minte îi trec diferite opţiuni, fiecare dintre ele plină de pasiune şi de strălucire, ca nişte meteori care ard cu putere înainte de a se prăbuşi pe pământ. Grănicerii vor dovedi, probabil, un interes minim pentru o dubă care se întoarce goală de conţinut – aşa că există o şansă ca să treacă fără probleme. Însă odată cu fiecare moment de optimism apare un set subsidiar de întrebări la care el nu are răspuns. În vreme ce conduce, abia dacă înregistrează universul din afara lui – lumea însăşi pare să se fi contractat în interiorul dubei, al acestui drum, iar dacă voinţa singură i-ar putea îndeplini dorinţa, atunci aceasta se va împlini indiferent de ceea ce i s-ar putea opune.

Traficul de pe şosea se înteţeşte şi fiecare vehicul care trece pe lângă el pare orb la secretul lui, hotărât doar să satisfacă dorinţele omului de la volanul propriu. De ce i-ar păsa cu adevărat lumii, chiar dacă ar şti? Cine ar putea susţine că a fost o greşeală? În faţa lui traficul începe să încetinească. Peste puţin timp va ajunge la şirul de clădiri cu un singur etaj care marchează graniţa şi în scurtă vreme el se va uita fix la feţele rigide ale unor tineri în uniforme cenuşii, ai căror ochi vor manifesta doar o indiferenţă îmbufnată, chiar în timp ce vor îndeplini mecanic ritualurile care le justifică propria existenţă. Şirul de maşini se opreşte. Fuiorul de gaz de eşapament care iese pe ţeava camionului din faţa lui izbucneşte brusc într-un nor de fum albăstrui. Fenton închide bine geamul portierei, dar chiar şi aşa se aude sunet de muzică dintr-un taxi aflat în apropiere – un soi de plânset ascuţit de voci şi viori. Pare a fi o muzică la care se dansează îndrăcit, poate în etapele ulterioare ale unei nunţi, când pasiunile se

dezlănţuie, dansuri în cadrul cărora braţe nerăbdătoare strâng parteneri în ritmuri frenetice, iar tocurile pantofilor ţăcăne ca nişte castaniete pe podelele de lemn. El n-a dansat niciodată în viaţa lui. N-a fost niciodată invitat la un ospăţ de nuntă. Încearcă să-şi astupe urechile pentru a nu mai auzi muzica, se uită la buchetul de flori înfipt în bord, vrea să atingă petalele, dar mâna îi tremură când o întinde, aşa că şi-o retrage şi strânge cu ea volanul.

Iar într-o noapte, când el stă singur într-un birou luminat doar de ecrane de calculatoare şi de becurile exterioare cu sodiu, care încearcă să înlăture bezna din jurul perimetrului, sună un telefon. Telefonul lui Walshe. Dar când se adresează băiatului, cuvintele lui cad într-o tăcere care se deschide precum un abis, apoi nu mai urmează nimic. Se priveşte acum în oglinda retrovizoare şi se gândeşte la un băiat cu o faţă albă ca de bufniţă venind spre el din întuneric, şi atunci întoarce încet duba şi o ia înapoi pe drumul care l-a purtat până acolo.

Danny

Valul de pe lac trece prin bordura de trestie şi papură cu măciulii îmblănite care formează zona de penumbră interioară a malului şi se sparge de pontonul mic din lemn. Îşi aprinde prima ţigară din acea zi. Este prima dintre cele doar cinci ţigări la care şi-a redus singur raţia, aşa că fiecare secundă trebuie savurată – chiar şi frecarea băţului de chibrit şi aroma dulceagă a sulfului. Cea mai bună parte a zilei. Abia s-a făcut ora şase şi primele lumini ale zilei deja devin un pic mai dure şi mai reci. Este acea răcoare pe care el o îndrăgeşte cel mai mult, acele momente înainte ca soarele să înceapă să usuce totul şi să distrugă sucul vieţii din zi. Ramona îi spune că va răci, dar el nu simte altceva decât uşurare că a mai trecut o noapte, aşa că găseşte plăcere în tot ce face şi vede, aşa cum stă în capătul docului şi priveşte fix spre lac.

O ambarcaţiune mică a ieşit deja pe apă. Poate că e Arnie, dornic să prindă peşti înainte ca aceştia să aibă ocazia de a-şi alunga somnul din ochi, atunci când stupoarea îi îndeamnă să se servească cu ceea ce li se pare un mic dejun gratuit. Mijeşte ochii pentru a recunoaşte ambarcaţiunea, dar aceasta este încă greu vizibilă din pricina luminii slabe. Într-o bună zi, va accepta invitaţia lui Arnie şi va ieşi cu el, chiar dacă habar n-are de pescuit, şi singurele chestii pe care le-a prins vreodată au fost nişte mormoloci într-un vas pe vremea când era mic. Trage încet din ţigară, simte cum fumul îl echilibrează şi îi limpezeşte mintea. Doar cinci pe zi de-acum, iar cea de acum e cea mai bună, aşa că nu poate fi grăbită sau irosită sub nici o formă. Deja i-a promis Ramonei că se va lăsa complet de fumat când se va naşte copilul, iar când îşi aminteşte de promisiune intră puţin în

panică şi se întreabă cum va reuşi aşa ceva, dar tot el îşi spune că asta nu va însemna decât un preţ mic pe care îl va avea de plătit.

Pe celălalt mal, acolo unde sunt casele celor cu bani, încep să apară primele lumini, cu menajerele şi bucătăresele trezind lucrurile la viaţă şi punându-le în ordine. Unii spun că o parte din proprietari vin din nord doar câteva luni pe an şi circulă mereu tot felul de poveşti despre identitatea lor, aşa că uneori e vorba de mari oameni de afaceri sau de vedete de film, iar uneori umblă zvonuri, mai în şoaptă, despre indivizi cu bani negri. Cel mai îndeaproape poţi vedea casele de pe lac; el a făcut turul lacului la scurt timp după ce a sosit acolo şi încă îşi aminteşte cât de tare s-a minunat de dimensiunile acestor case. Nişte palate aristocratice mari, cu turle şi tot felul de extravaganţe imitând stilurile Tudor sau gotic – încă îşi mai aminteşte câteva dintre cuvintele descriptive folosite de ghid –, şi toate cu pontoanele proprii şi adăposturile pentru bărci, toate cu piscine acoperite şi peluze perfecte întinzându-se cu eleganţă până la marginea apei.

Lasă fumul să se ridice încet printre buze. Nu are de ce să se grăbească – mai are timp la dispoziţie înainte de a se întoarce în casă şi de a pune de cafea. Înainte de a o ajuta pe Ramona să se trezească. Câteodată ea întinde braţele spre el, îl invită să i se alăture în acea lume crepusculară dintre somn şi starea de trezie, iar atunci el se strecoară în cuibul îmbrăţişării ei, iar ea spune că el e atât de rece şi îl strânge mai tare, până ce el îşi înfige faţa în perna neagră a părului ei împrăştiat şi se îngroapă şi mai adânc în căldura ei conservată de somn. Apoi, după o lungă tăcere, ea sparge liniştea întrebând:

– Ce trebuie să facă o fată ca să primească o ceaşcă de cafea?

Iar el se extrage ezitând din locul unde se ascunde şi se uită în ochii ei căprui ca să vadă dacă a visat că aşa ceva se petrece sau este o iluzie ţesută de somn.

Probabil că e vorba de un soi de ceas biologic, ale cărui limbi nu pot fi oprite, căci se trezeşte în fiecare dimineaţă la aceeaşi oră. Vreo moştenire din alt loc şi alt timp, vreo rămăşiţă de care nu se poate descotorosi. Iniţial se forţase să adoarmă la loc, dar de fiecare dată în acele momente se porniseră visele, aşa că acum, imediat ce

se trezeşte, se scoală şi iese afară până la lac, lacul unde în fiecare dimineaţă el urmăreşte lumina cum întăreşte şi modelează ziua care vine. Pe măsură ce apa se sparge în mici explozii de alb care înconjoară stâlpii de lemn ai pontonului, el are senzaţia că o poate ridica de acolo ca să o ţină în căuşul palmelor. Deoarece este încă devreme, apa nu e colorată sau marcată de culorile cerului, iar aşa cum se strecoară şi plescăie printre ierburi şi trestii îi stârneşte simțurile, îi aduce aminte unde se află. În blocul situat de cealaltă parte a clădirii unde au închiriat ei apartamentul, lumini gălbui fac să se trezească la viaţă ochii dreptunghiulari ai ferestrelor. Aproape toţi locuitorii din bloc sunt vârstnici, pensionari căutând să dea o viaţă nouă sau mai lungă membrelor lor obosite. Poate că ceasurile lor biologice sunt încă blocate pe orele de muncă, deoarece, atunci când el însuşi pleacă la lucru, unii dintre ei îşi încep deja alergările de dimineaţă, în treningurile lor călcate şi pantofii albi şi nou-nouţi de sport, cu şepcile verzi umbrindu-le ochii dar nereuşind să le ascundă concentrarea de pe fețe. Unii ridică o mână în chip de salut tăcut atunci când trec pe lângă el, ca şi cum n-ar mai avea energie să rostească ceva, iar el le spune „Bună dimineaţa" pe măsură ce trec de el cu paşii lor ciudaţi, oarecum târşâiţi, pe care toţi par să-i aibă.

Treptat, lumina începe să dea strălucire apei, fărâmiţând suprafaţa liniştită în vălurele tremurânde. Țigara e aproape terminată, iar dinspre şosea se aude tot mai tare zgomot de maşini. Deja i se pare că ziua a început să pretindă ceea ce îi aparține ei de drept, aşa că trage o ultimă dată cu sete din țigară, apoi aruncă restul în apa care clipoceşte printre plante. Se ridică şi se întinde, inspiră adânc din răcoarea curată a lacului şi priveşte pentru ultima oară la întinderea tremurătoare de lumină. În fiecare dimineaţă modelul e diferit, imposibil de prezis, iar un astfel de gând este îndeajuns acum ca să-l deranjeze, ca să-şi înceapă ziua cu un fior brusc, iar când îşi spune singur că e doar răcoarea de vină, ştie foarte bine că e o minciună de prost gust. Încearcă să regăsească o scânteie din căldura reconfortantă spunându-şi că, cu cât lucrurile durează mai mult, cu atât sunt mai mici şansele să-i fie luat ceea ce acum socoteşte că îi aparține. Copilul creşte. Are slujba la care se duce zilnic. E lacul însuşi, care

în curând va încremeni sub un cer senin şi lipsit de nori. Din cine ştie ce motiv, îşi ridică mâna. Poate că e un gest de salut către Arnie, aflat departe în barca lui, un salut către casele care se trezesc pe malul opus. E felul lui de a spune că el aparţine acelui loc. Valul mic de apă trece iar printre ierburi şi trestii. O promisiune de mărturisire a adevărului? Scuipă amarul brusc din gură în apă şi întoarce spatele panglicii tremurânde de lumină care începe să coasă cerul de apă.

În vreme ce urcă peluza înapoi către clădirea zugrăvită în alb, propria respiraţie îi iese din gură ca un fum leneş, iar cerul se dezvăluie privirii în nuanţe ademenitoare de albastru. Deja se gândeşte la Ramona, cu ochii ei încă molatici de somn, şi la posibilitatea ca braţele ei să se întindă spre el în chip de invitaţie. Gândul îi iuţeşte pasul şi aruncă fiorul de dinainte în abisurile memoriei. Se gândeşte la aroma trupului ei pe jumătate treaz, la căldura pielii ei, cea care îl va îmbrăţişa şi va şterge de îndată orice ar fi în sufletul lui şi care trebuie îngropat. Anticiparea momentului îl încălzeşte şi atunci el resimte mica lui izbucnire cotidiană de recunoştinţă pentru locul în care viaţa l-a adus prin ridicarea reconfortantă şi regulată a drapelului, prin sinceritatea gestului personal de salutare a acestuia. Simte din nou că există ceva în ţara asta care face ca fiecare dimineaţă să aducă o noutate, o oportunitate pentru ceva mai mult decât făcutul banilor. Îşi spune că trebuie să fie ceva legat de lumină, de certitudinea încălzirii treptate, sau poate e doar conştiinţa faptului că vecinul tău se află deja la birou sau a alergat primul kilometru dintre cei mulţi pe care îi aleargă zilnic.

Ajuns în bucătărie, dă drumul la filtrul de cafea, începe să pregătească un mic dejun şi încearcă să îndepărteze cu palmele mirosul de fum de pe trupul lui înainte de a se duce în dormitor. Cearşaful alb este aruncat pe jos ca un plic rupt şi boţit, iar patul e pustiu. Îl apucă acea secundă de panică pe care o experimentează întotdeauna când cineva sau ceva nu este acolo unde ar trebui să fie, dar o aude pe ea vomând în baie. Ciocăneşte la uşă, chiar dacă aceasta e deschisă, şi intră ca s-o descopere în genunchi pe podea, ţinând cu ambele mâini strâns vasul de toaletă.

– E rău? întreabă el.

Când ea nu-i răspunde, îngenunchează în spatele ei şi îi mângâie coama lungă de păr, care i se pare dintotdeauna că seamănă cu un şuvoi imens de viaţă electrică. Ea arată înspre pachetul de şerveţele de hârtie, şi el rupe câteva foi, pe care ea le foloseşte ca să se şteargă la gură, apoi scuipă de câteva ori, iar el o ajută să se ridice. Atunci ea trage iute apa la toaletă, ca şi cum nu vrea ca el să vadă ce este acolo, apoi se duce la chiuvetă şi îşi dă cu apă rece peste faţă. Timp de câteva secunde el se postează în spatele ei, ţinând în mână coama ei lungă de păr, pe care ea şi-l scutură apoi din mâinile lui.

– Bărbaţii au parte de ce e uşor, spune ea. O clipă de plăcere, după care pleacă. Femeia e cea care face toată treaba.

Îşi apropie faţa de oglindă şi se uită la el cu ochii pe moment măriţi. Are chipul mai palid decât l-a văzut el vreodată, ca suprafaţa lacului înainte de atingerea primei raze de lumină. Pe obrajii ei se văd picături de apă ca nişte lacrimi mici, dar şi pe buza superioară şi în întunecimea tremurândă a sprâncenelor.

– Îmi pare rău, spune el.

Ca şi cum şi-ar cere scuze pentru întreaga spiţă masculină, pentru toţi bărbaţii despre care el ştie că au tratat-o rău în trecut. Pentru tatăl ei, care a ridicat mâna ca să-şi demonstreze iubirea, pentru Vicente, fostul soţ, care a abuzat de ea şi a umilit-o şi a înşelat-o de fiecare dată când a avut ocazia.

Ea schiţează un zâmbet.

– Presupun că nu e vina ta şi presupun că ai făcut doar ce ţi-am cerut eu.

El o urmăreşte cum îşi şterge uşor obrazul cu prosopul, apăsând uşor pe piele şi ţinându-l acolo câteva secunde. Îşi odihneşte mâna cu blândeţe pe spatele ei, simte căldura trupului prin cămaşa subţire de noapte.

– Era mai bine dacă îi aducea o barză, rosteşte el, în vreme ce ea lasă prosopul deoparte şi clipeşte din ochi.

– Arăt ca naiba, spune ea, întinzându-şi pielea de sub ochiul stâng cu buricele degetelor.

– Arăţi minunat, răspunde el, strecurându-şi ambele mâini în jurul umflăturii încă mici a pântecului ei.

Ea se agită puţin, apoi se sprijină cu spatele de el şi amândoi se privesc în oglindă. Capetele şuviţelor ei de păr îi mătură obrajii. El inspiră aroma ei, se bucură de căldura care pare să emane din miezul fiinţei ei. Stau amândoi ca şi cum ar aştepta ca oglinda să conserve acel moment într-o fotografie.

– Eşti un mincinos, şopteşte ea, înclinându-şi capul pe obrazul lui şi apăsându-i lui pielea cu coama mătăsoasă a părului.

– Te-aş minţi eu vreodată? se miră el, mimând inocenţa cu ochii larg deschişi.

– Nu ştiu, Danny, m-ai minţi vreodată? îl tachinează ea, după care, când vede cum lui îi cade faţa, se strânge mai bine în el şi plesneşte în joacă braţele care o învăluie.

– Vino înapoi în pat, propune el, stânjenit să întâlnească privirea ei în oglindă. Mai avem timp.

– Cred că mi se face iar rău dacă mă întind. Am nevoie de nişte aer proaspăt, de ceva rece să beau.

– Deci nu vrei să-ţi pregătesc micul dejun?

– Nu, mersi, doar nişte suc de portocale şi poate un pic de pâine prăjită. Ea se desprinde cu blândeţe din strânsoarea braţelor lui şi se întinde după periuţa de dinţi. Ei, mai era lacul acolo? Nu s-a evaporat în cursul nopţii sau ceva de genul ăsta?

– E încă acolo, răspunde el, ezitând să o părăsească pentru restul zilei şi urmărind-o cum îşi prinde părul într-o coadă de cal temporară cu o singură mână.

– Şi o să fii un tată bun pentru acest copil? întreabă ea, concentrându-se ca să pună pastă pe periuţa de dinţi.

Iar el nu ştie dacă ea îl tachinează sau e serioasă, aşa că ezită înainte de a răspunde, căutând indicii pe chipul ei, dar tot ce vede în oglindă este vârful capului ei când se apleacă peste chiuvetă. Ramona dă din umeri în vreme ce se spală, iar zgomotul apei care curge devine brusc puternic în urechile lui, iar el îi spune că da, va fi un tată bun. Întotdeauna. Iar acest adevăr face ca forţa deplină a viitorului să strălucească în mintea lui. Mereu adevărul sclipitor în zilele transfigurate care îl aşteaptă. De-asta poate fi sigur, de-asta pot fi siguri amândoi.

O lasă ca să pregătească micul dejun şi aranjează locurile pentru amândoi.

– Vrei să ne întâlnim la prânz? strigă ea din baie.

– Am zi de baschet, din păcate, răspunde el. Iartă-mă. Ştii cum sunt tipii ăia.

– Da, da, iar echipa nu se descurcă fără Danny, Michael Jordan-ul irlandez. Danny – eşti prea scund pentru un jucător de baschet, spune ea, postându-se în cadrul uşii.

– Eu sunt conducătorul de joc, tipul care trage toate sforile. Conducătorii de joc nu trebuie să fie mari. Şi oricum ai văzut şi tu; unii dintre tipii care joacă abia dacă îşi văd propriile picioare. Lonnegan, tipul cu irigaţiile, este atât de gras că e nevoie cam de o zi ca să-i dai roată.

Ea zâmbeşte şi îşi apasă din nou faţa cu prosopul.

– Odată a fost fluierat pentru paşi – propria lui echipă a strigat de bucurie, au spus că e un miracol să îl vadă deplasându-se de pe loc.

La asta se pricepe el cel mai bine. Să o facă să râdă. Să îi facă ochii căprui să scânteieze de zâmbet. Ea aruncă prosopul spre el, apoi dispare în dormitor. Până se îmbracă, el a aranjat deja masa. Ramona poartă bluza albă cu mâneci scurte care îi place lui, şi o pereche de pantaloni negri. Albul îi scoate în evidenţă maroniul pielii, negrul intens al părului. Totul la ea îl uimeşte prin intensitate şi prospeţime, felul în care ea pare capabilă să stea întreaga zi, iar pentru o clipă invidiază aerul condiţionat de care ea are parte la biblioteca colegiului, răcoarea de sub arcade şi liniştea de pe lângă lungile şiruri de cărţi şi de rafturi de lemn.

– Deci preferi să joci baschet decât să iei prânzul cu mama copilului tău? îl tachinează ea.

– Jucăm cu echipa de tehnicieni ai deşeurilor – cea mai murdară echipă din cadrul ligii, replică el, iar când ea zâmbeşte: Nu, nu glumesc, chiar aşa e. De ce nu vii şi tu ca să vezi meciul?

– Şi ce-o să faci – o să ceri time-out din cinci în cinci minute ca să muşti din sendvişurile mele? Cred că o să zic pas.

– S-ar putea să zici pas la cel mai tare meci al sezonului, spune el, dar oricum o să trec pe acolo câteva minute, la pauza de mijlocul după-amiezii, ca să mă răcoresc. Te simţi mai bine?

Ea încuviinţează şi bea din sucul de portocale.

– Când ne căsătorim, Danny? întreabă Ramona, punând paharul pe masă.

– Curând. Curând.

– Vrei să te însori? Vrei să te implor?

– Vreau să mă însor, spune el, privind spre locul de pe pahar atins de buzele ei. Nu există altcineva cu care să vreau să mă însor. Mai întâi însă trebuie să rezolv nişte chestii.

– Ce sunt chestiile astea despre care tot pomeneşti?

– Chestii de familie, doar nişte mărunţişuri pe care trebuie să le pun în ordine.

– Nu ai deja o nevastă prin Irlanda? întreabă ea, aproape zâmbind.

– Nu, nu am. Ştii că nu am nimic în Irlanda care să fie important pentru mine.

– Vreau să o facem curând, Danny. Înainte de a se vedea şi să nu mai pot purta nimic altceva decât salopetă. Ne lasă să folosim capela colegiului, iar părintele Mulryne va oficia slujba. Ți-ai putea aduce mama aici. Mi-ar plăcea să o cunosc.

– Abia se obişnuieşte cu ideea, nu cred că e în stare de călătorie, răspunde el, aruncând o privire la ceas.

– Ei bine, în acest caz, după ce ne căsătorim, putem merge noi la Belfast ca să luăm binecuvântarea tuturor rudelor tale.

– Ai aranjat totul, spune el, cu voce neutră şi înceată.

– Cred că cineva trebuie să preia conducerea, căci dacă aştept după tine se pare că nu o să se întâmple niciodată nimic.

Din apartamentul de deasupra se aude un radio. El încearcă să se gândească la calmul lacului, la modul în care poate să plece la muncă fără să lase în urma lui cenuşa unei discuţii în contradictoriu care are darul de a fumega tot restul zilei ca să se aprindă în cele din urmă în flăcări de nefericire pentru amândoi.

– Ramona, tu ai fost cea care a insistat mereu să o luăm încet. Ca tot ce facem să facem fără grabă. Spuneai mereu că nu mai vrei să repeţi greşelile de dinainte. Că trebuie să fii sigură în mintea ta.

– Dar tocmai asta e, Danny, tocmai asta încercam să-ţi spun. Sunt sigură, sunt sigură. Sigură că am parte de cineva care n-o să mă

trateze niciodată rău, sau care să ridice mâna, sau care să facă vreo altă porcărie.

El întinde mâna peste masă şi apucă mâna ei.

– Vreau să mă însor cu tine, vreau să mă însor curând. Şi o vom face. O să discut cu părintele Mulryne, ca să vedem cum procedăm. Îi mângâie mâna şi dă din cap în direcţia ei, îşi pune mâinile pe umerii ei şi o sărută pe vârful capului, buzele lui întârziind lipite de părul ei îmbietor. Îţi promit că vorbesc cu el diseară. Acum trebuie să plec la muncă, să fac un dolar pentru copilul care vine. Tu o să fii bine?

Ea nu spune nimic, dar îl bate uşor pe dosul mâinii drepte cu palma, iar el îi spune că o să o vadă în cursul pauzei de după-amiază, după care, ridicându-şi termosul rece şi şapca, deschide uşa şi iese pe verandă. Ezită un pic şi se gândeşte să se întoarcă, dar se uită la drapelul american pe care Ramona l-a prins de catarg după 11 Septembrie, se uită la lumina tot mai puternică, şi ştie că nu mai are nimic de spus. Termosul argintiu îi dă o senzaţie de rece pe piele, şi pentru câteva clipe îl ţine lipit de obraz, ca şi cum acel obiect ar fi putut să-l scape de o parte din stresul care începe să-i ardă pieptul.

Ca de obicei, se duce pe jos până la colegiu de-a lungul aleii de pe marginea lacului. Deja aleea e plină de alergători, unii vârstnici din blocul de apartamente, alţii membri ai corpului didactic, dar şi câţiva care caută obţinerea de performanţe fizice serioase. În această dimineaţă decide să nu privească pe nimeni în ochi şi răspunde la orice salut dând scurt din cap. Pe terenurile de tenis, echipa feminină ţine un antrenament matinal, iar ţăcănitul regulat al mingilor este întrerupt doar de instrucţiunile date cu voce tare de antrenoarea în costum de sport alb, cea care arată ceva cu o rachetă care nu pare niciodată să atingă vreo minge. Uneori, femeia execută cu încetinitorul o anume mişcare, în timp ce foloseşte celălalt braţ al ei ca să ilustreze unghiul capătului rachetei sau ca să indice poziţia picioarelor. Prin plasa de sârmă a gardului, femeia pare să execute un soi de Tai Chi, căci uneori celelalte jucătoare copiază ritualurile mişcărilor ei. Pe o bancă, un student fumează o ţigară şi frunzăreşte o carte. Danny simte mirosul de tutun ars şi simte tentaţia crescând în el. Încă una mică, înainte de a veni sorocul, ca să mai scadă din

grijile tot mai mari, dar se gândeşte la ziua grea care îl aşteaptă şi se luptă cu tentaţia, şi oricum nu vrea să întârzie. Timp de nouă ani n-a întârziat niciodată şi nici n-a lipsit vreodată, aşa că a ajuns să fie mândru de asta, prins de convingerea că e un record personal care merită conservat.

Trece pe lângă bănci pe care studenţii zac tăcuţi şi somnoroşi, ca şi cum ora matinală i-ar fi ameţit de tot, holbându-se nefericiţi la lumina dimineţii, cu cărţile stivuite alături în mormane gata să se răstoarne. În faţa cantinei o fată pe role distribuie pliante dintr-un sac galben atârnat de umăr. Fata poartă pantaloni scurţi de culoare kaki, iar picioarele ei bronzate şi lungi se învârt în cerc, precum braţele unei busole. Grupuri de studenţi, în cea mai mare parte băieţi, îşi croiesc deja drum spre cantină, dar nu se aude nici o remarcă de spirit sau vreo poantă din cele care marchează de obicei asemenea momente. Cu toţii poartă un soi de uniformă, o combinaţie de nedescris de blugi, pantofi de sport, cămăşi deschise la guler peste tricouri şi şepci de baseball adesea purtate invers – un camuflaj construit cu atenţie pentru a ascunde toate indiciile legate de averea familiei şi privilegii, cele care le permit lor să studieze în acest loc scump şi exclusivist, unde doar taxele anuale înseamnă mai mult decât ce câştigă el într-un an. Se uită la ei fără resentimente, deoarece aceasta este o lume unde invidia nu este îngăduită iar el a renunţat demult la piatra de moară negativă a invidiei. Trece pe lângă faţada uneia dintre clădirile rezidenţiale unde, contrar regulilor campusului, prosoape viu colorate sunt atârnate de ferestrele deschise la uscat. Ca întotdeauna, privirea lui se opreşte asupra maşinilor parcate în faţa clădirii. În această zonă, cel puţin, afişarea ostentativă este aprobată, iar maşinile sport japoneze se cuibăresc lângă vehicule cu tracţiune integrală şi geamuri fumurii. Taie din drum pe lângă Centrul de Sănătate şi pe lângă Marsden Graduate School, după care o ia pe cărarea îngustă care înconjoară spatele clădirii administraţiei. Lângă intrarea de serviciu, o secretară învăluită într-o ceaţă fină albastră fumează pe furiş, iar pentru o clipă el se gândeşte să i se alăture, dar îşi aminteşte ceea ce a zis Ramona despre sarcina uşoară a bărbaţilor, despre starea ei de rău, şi descoperă o hotărâre în plus de a se

ţine de raţia de cinci ţigări. Însă nici asta nu-i îndeajuns ca să-i liniştească puseul brusc de vinovăţie, aşa că decide că va renunţa complet mult înainte de sosirea copilului, îşi va curăţa complet plămânii înainte să o ţină în braţe, asta deoarece în imaginaţia lui copilul este întotdeauna fată.

În zona de adunare din spatele clădirii tehnice, majoritatea oamenilor au început să se strângă. Cu toţii poartă aceleaşi salopete verzi, dar ei se adună în echipe, conform profesiei. Ca atare, sub palmierii nou-plantaţi stau dulgherii, instalatorii şi electricienii, uniţi de convingerea lor că ei fac parte din elita celor talentaţi, în vreme ce aproape de zid stau grupuri de mecanici şi specialişti în irigaţii. În dreapta lor sunt grupaţi paznicii, zugravii, iar puţin mai în spate colegii lui îngrijitori. Când trece pe lângă grupul de tehnicieni în deşeuri, unul dintre ei îl bate uşor pe spate.

– Eşti gata să dai bir cu fugiţii azi, Danny băiete?

– Continuă să visezi, Eamon, răspunde el. Doar în visele tale, amice.

– Noi suntem gata, zice Eamon, uitându-se în jur la colegii lui pentru confirmare. Nu-i aşa, băieţi?

– Vă avem la degetul mic, Danny, răspunde unul. Măi băieţi, ar trebui să aruncaţi prosopul de pe acum ca să vă salvaţi obrazul.

– Continuaţi să vorbiţi, băieţi, replică el, zâmbind şi îndreptându-se către grupul care îl aşteaptă şi care se desface ca să îl primească.

El îi salută pe toţi din cap, iar ei îi răspund fiecare în modul lui propriu.

– Încearcă să te scoată din minţi, omule, spune Raul. Asta arată că sunt îngrijoraţi – asta-i tot.

– Dacă nu-i putem bate pe amărâţii ăştia nu merităm să fim o echipă, intervine Lester. Ultima dată când l-am văzut pe Eamon jucând abia îşi mai putea căra burdihanul pe teren.

Toată lumea sare cu câte o părere, toată lumea cu excepţia lui Edward, cel mai bun jucător din echipă. Mai tânăr decât ceilalţi, un tip care a renunţat la facultate şi unul dintre puţinii afro-americani de la muncă, Edward stă, ca de obicei, puţin mai departe şi închis în sine. La început, Danny presupusese că atitudinea acestuia provenea

din aroganță, dar după o vreme ajunsese să își dea seama că motivul îl constituia timiditatea lui Edward.

– Tu ce crezi, Edward? întreabă el.

– N-au cum să ne oprească, omule, răspunde Edward, după care privește în altă parte, ca și cum ar fi vorbit mai mult decât ar fi trebuit.

Josh Thornton, directorul secției de servicii tehnice, își face apariția flancat, ca întotdeauna, de adjunctul administratorului, care îi înmânează lui Thornton o copie după programul zilnic de sarcini.

– Bine, oameni buni, ascultați aici! rostește el tare, cu vocea lui ca de taur.

Ca la o comandă, grupurile disparate se strâng către el. După aceea, omul citește cu voce tare programările pe acea zi, face câteva anunțuri legate de evenimente de caritate care au nevoie de voluntari, după care, cu obișnuitul lui îndemn de „La treabă, băieți!“, dă liber fiecăruia pentru sarcina atribuită.

Primele câteva ore ale dimineții, Danny le petrece împreună cu Raul și Edward, pieptănând zonele de picnic din jurul lacului după deșeuri și resturi menajere, aranjând tufișurile care dau să pătrundă pe alei și culegând mizeria rezultată prin gardurile de sârmă în urma spălării terenurilor sportive. Chiar dacă Danny are treizeci și cinci de ani, asta e prima slujbă adevărată din viața lui și, deși uneori îl doare tot corpul, lui îi place ceea ce face și îi place cum se simte.

La mijlocul dimineții pornesc înapoi spre clădirea administrativă și Danny își cumpără o cafea de la cantină, o duce afară și se postează la umbra unui copac ca să-și fumeze cea de-a doua țigară. În astfel de momente îi place să fie singur, nederanjat de la savurarea țigării de zgomotul conversațiilor. Deasupra lui, copacul mare miroase a proaspăt și a verde, indiferent la fuiorul subțire de fum pe care el îl suflă în sus. În lumina tot mai puternică frunzele tremură mângâiate și încălzite de soare. Afară e tot mai cald, dar o ușoară briză mai înmoaie din amenințarea căldurii. Urmărește cu privirea două fete care trec pe biciclete în apropiere și le ascultă vocile pline de râsete. Brusc are senzația că trăiește într-un loc mare, că în capul lui există suficient spațiu pentru a construi acolo orice ar vrea să însemne viitorul propriu. Asta îi dă o senzație de seninătate, așa că își

înalţă privirea spre baldachinul frunzelor de deasupra, prin umbra cărora razele de soare încearcă să pătrundă. Frunzele sunt îndulcite şi şlefuite de lumina soarelui, iar el se gândeşte din nou la pielea Ramonei şi la aroma trupului ei din momentele de la granița dintre somn şi trezie. Iubirea ei i se pare o binecuvântare mai mare decât ar fi crezut posibil, aşa că, din recunoştinţă, trage un ultim fum din ţigara neterminată şi o stinge în praful de pe jos cu talpa piciorului.

După pauză i se cere să o ajute pe Jolie Peters în grădina de trandafiri, care a fost săpată sub ferestrele biroului preşedintei. Munca nu presupune cine ştie ce gândire, în afară de a executa cu exactitate ceea ce experta îi cere, în vreme ce ea se agită în jurul trandafirilor, mişcându-se cu graţie printre ei cu spray-urile şi foarfeca ei. O urmăreşte cum ridică florile grele şi deschise pentru a le inspecta cu severitate, ca o mamă care cercetează cât de sănătoşi sunt copiii ei, şi pentru o secundă imaginea îl face să se gândească la propria lui mamă, dar amintirea nu-i provoacă cine ştie ce nostalgie şi nici nu are cine ştie ce însemnătate. Uneori Jolie îl trimite la magazie după un alt spray sau după un anumit îngrăşământ. Danny încearcă să discute cu ea, ca să-şi arate admirația pentru talentul ei şi să-i spună că trandafirii arată minunat.

Femeia îşi înalţă capul şi aruncă o privire spre el.

– Nu ştii nimic despre trandafiri, Danny – asta-i sigur. Altfel ai şti că nemernicii ăştia mici sunt în rahat rău de tot.

– Scuze, rosteşte el.

– Nu-ţi face griji. Ai copii, Danny?

O secundă se gândeşte dacă să-i spună despre copil. Mărturisirea îi stă chiar pe vârful limbii, dar în cele din urmă îşi înghite vorbele, înfricoşat de faptul că menţionarea unui asemenea eveniment prea devreme ar putea aduce ghinion, aşa că se mulţumeşte să clatine din cap şi să se sprijine de coada săpăligii pe care a fost instruit cum s-o folosească cu delicateţe în jurul paturilor de flori.

– Ei bine, trandafirii ăştia de aici sunt ca un copil bolnav şi dacă vei avea vreodată un copil bolnav vei înţelege ce spun. Dacă vântul bate un pic prea tare, răcesc. Dacă le uzi capetele, capătă pneumonie.

El îi urmăreşte mâinile cu pete maronii de vârstă prinzând cupa striată cu negru şi pistruiată a unui trandafir, apoi dând la o parte o şuviţă de păr cărunt care îi căzuse peste faţă.

– Niciodată vreun copil bolnav nu m-a îndurerat mai tare ca ăştia. Fungi, pete – tot ce vrei, au de toate. Dacă ar fi după mine, i-aş scoate pe toţi din pământ. Mai sunt şi nişte copii răutăcioşi, nu te lasă niciodată să îi atingi fără să te înţepe cu un ghimpe.

– Şi-atunci de ce nu vă descotorosiţi de ei? Ca să nu mai simţiţi durerea.

– Sunt preferaţii ei, răspunde ea, arătând cu foarfeca înspre fereastra preşedintei. Se pare că nimic nu-i place mai mult decât să se uite la trandafirii ei de la fereastră. Ei bine, să vină ea şi să-i îngrijească. Atunci ar schimba melodia.

– Aşa, aşa, spune el, neştiind dacă e bine să zâmbească.

Mai târziu, când termină de ajutat şi pleacă mai departe, ea îl strigă din spate:

– Danny, să n-ai parte niciodată de un copil care te îndurerează.

El îşi ridică săpăliga în chip de înţelegere şi o salută de la revedere, dar pe măsură ce se îndepărtează în mintea lui încearcă să se formeze o imagine confuză şi dezlânată cu roţi care se învârt şi degete pătate, cu somnuri chinuite şi înşelătoare, cu turnuri înalte înecate în buruieni, aşa că trebuie să fluiere ca să se descotorosească de ea.

La ora prânzului se îndreaptă spre Field House unde, în vestiare, membrii echipei deja se schimbă şi glumesc între ei. În fiecare vineri au voie să folosească terenul principal timp de o oră. În anul precedent au fost nevoiţi să joace pe unul din terenurile exterioare, aşa că acum sunt cu toţii recunoscători că nu mai au parte de soarele torid de după-amiază. Se lovesc palme una de alta şi se dau palme pe spate – uneori el are senzaţia că ritualurile sunt la fel de importante precum jocul în sine. Ca şi cum astfel de gesturi i-ar ajuta să se autoprotejeze faţă de modul caraghios în care joacă pe teren. Aşa că au loc multe întinderi de braţe şi îndoiri de genunchi şi bandajare a vechilor locuri slabe cu bandaje. Raul îşi face cota lui obişnuită de zece flotări urmate de rutina rotirii braţelor care ameninţă să decapiteze orice coleg aflat prea aproape, în vreme ce Cedric foloseşte

oglinda ca să-şi poziţioneze bandana pe locul exact de pe capul lui chel şi lucitor. Kenny soarbe dintr-o băutură energizantă de culoarea lămâilor verzi şi din când în când îşi umflă obrajii. Doar Edward stă jos tăcut şi nemişcat. Cineva îi pasează mingea şi el o aşază pe coapsă câteva secunde înainte de a o rostogoli încet în sus şi în jos pe picior, folosindu-se de palma mâinii.

Lester, probabil cel mai slab jucător dintre ei toţi, este animatorul echipei şi îi cheamă să facă roata. Nimeni nu se mai joacă, şi fiecare face un lanţ al braţelor şi se apleacă spre centrul cercului, ascultând vorbele rostite pe tonul serios al unei predici.

– Marcaţi-vă omul îndeaproape, staţi cu el – dacă iese de pe teren ca să facă pipi, duceţi-vă cu el. Să simtă nemernicul răsuflarea voastră fierbinte în ceafă. Să fiţi în faţa lui permanent. Dar, Raul, fără greşeli personale şi fără aruncări libere. Păstrează-ţi calmul, omule! Şi aveţi grijă la Eamon O'Sullivan – nemernicul ăla e tot doar coate şi vânt. Jucaţi calm, faceţi-vă jocul şi n-avem cum să pierdem. Danny, lasă mingea să alerge, spune el în vreme ce mâinile lui imită un joc rapid de pase, deşi pentru o fracţiune de secundă ele arată mai degrabă a ştergătoare de parbriz. Şi daţi-i mingea lui Edward – aşa e, fiule? Edward dă din cap şi schiţează un zâmbet. În coş, Edward, de fiecare dată. În nenorocitul ăla de tomberon de pâine.

Când ajung pe teren, echipa adversă e deja acolo şi exersează pasele. Sunt câteva pâlcuri de spectatori – câţiva studenţi singuratici căutând un loc răcoros unde să stea neobservaţi şi câţiva membri ai echipei de baschet a colegiului care se antrenează pe terenul alăturat. Lui Danny nu-i place să-i vadă acolo, căci în imaginaţia lui aude deja râsetele lor şi exclamaţiile de mirare simulată la greşelile lor copilăreşti, încurajările lor ironice atunci când înscrie cineva un coş. Apoi privirea lui o surprinde pe Ramona şezând în apropiere de linia de centru, cu punga care conţine masa de prânz în poală. Danny se duce imediat într-acolo, iar ea îi spune că nu poate să rămână tot meciul.

– Doar atât cât să vezi cum mă fac de râs, spune el. Ea nu răspunde, ci se uită pe după umărul lui. El vrea să o mulţumească. O să discut cu părintele Mulryne sâmbătă dimineaţă. I-am promis că îl

ajut o oră la antrenamentul de fotbal al puştilor. După aceea vorbesc cu el.

– Mult noroc, replică ea, astfel încât el nu mai ştie dacă se referă la joc sau la presupusa discuţie cu preotul.

Meciul pare însoţit de o coloană sonoră proprie. Se aud pe fundal gemete şi respiraţii întretăiate, nume strigate cu voci ascuţite şi insistente, iar peste toate astea se înregistrează păcănitul constant al mingii şi plescăiturile şi scârţâielile ascuţite ale tălpilor pantofilor de sport frecate de duşumeaua sălii. Doar din când în când se mai aude şi fâşâitul moale al mingii trecute prin plasă. Aşa cum era de aşteptat, se aud şi râsetele jucătorilor din echipa colegiului, dar şi exploziile lor exagerate de aplauze ironice atunci când jucătorii de pe teren dau accidental dovadă de talent în joc. Doar Edward este imun la răutăţile lor şi se mişcă pe teren ca o fantomă zveltă şi agilă a unui jucător profesionist, evadând din încercările de clenci ale adversarilor ca şi cum ar fi un spectru, alcătuit doar din bucăţele de reflexe şi talent instinctiv.

Conştient de prezenţa Ramonei, la început Danny încearcă să-şi facă propriul joc, să adauge mişcărilor lui o anumită eleganţă decorativă, dar ştie că nu poate menţine o astfel de atitudine prea mult, aşa că revine rapid la ceea ce i s-a cerut să facă şi îi pasează mingea cât poate de devreme şi de des lui Edward. În jocul acestuia se vede frumuseţea – e limpede că ar fi putut face parte dintr-o echipă de colegiu, iar în cadrul acestui meci el intră treptat în elementul propriu, mişcându-se după o muzică proprie, uitând pentru o vreme că face parte dintr-o categorie inferioară a populaţiei şi îngăduindu-şi să plutească pe teren, să se predea amintirilor unor alte meciuri din alte locuri. Echipa adversă nu are ripostă, dar după primul time-out jocul lor devine mai dur, iar când primeşte mingea într-un colţ al terenului, Edward este izbit cu atâta violenţă în spate de către O'Sullivan, încât aproape că se prăbuşeşte peste primul rând de scaune. O'Sullivan îşi ridică braţele într-o simulare a unui gest de scuze, infirmat de rânjetul de pe chip. Membrii echipei colegiului îl huiduie şi el le arată degetul mijlociu ridicat în sus.

– A căzut! strigă el, fără vreo țintă anume. Trebuie doar să te uiți la el și cade din picioare.

– Las-o mai ușor, omule! îi răspund voci din jurul terenului.

Alții îl ajută pe Edward să se ridice. Când jocul se reia, Edward cere mingea, se apropie intenționat de O'Sullivan, scoate umărul în afară, fentează, după care trece pe lângă adversar cu o mișcare fluidă și rapidă. O'Sullivan se împiedică, prins pe picior greșit și se face roșu ca racul, după care îngenunchează, chipurile pentru a-și lega șireturile de la încălțăminte.

Jocul devine din ce în ce mai dur, mai brutal decât a văzut vreodată Danny, demonstrând o latură care pentru el e nouă și urâtă. Coatele și genunchii sunt ridicați sus, fiecare minge este aprig disputată, iar jocul se transformă într-o serie de întreruperi și reluări, o cacofonie de greșeli personale și strigăte. Când Edward se întinde ca să primească o pasă scurtă în centrul zonei, O'Sullivan îl trântește la podea, apoi se postează deasupra lui, strigându-i să se ridice în picioare. În primele clipe Edward zace acolo, fără să se miște sau să răspundă, după care sare în picioare și lovește mingea cu forță în burta lui O'Sullivan, făcându-l pe acesta să icnească de durere, după care se lasă cu pumni și ghionturi generalizate, cu jucătorii venind în fugă de peste tot, fără ca cineva să mai fie sigur dacă insurgenții vin ca să facă pace sau ca să participe la război. În vreme ce se luptă ca să-și recapete răsuflarea, O'Sullivan încearcă să-și croiască drum înspre Edward, dar Danny reușește să se interpună între cei doi.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Eamon, e doar un joc! Lasă-l pe puști în pace.

– Dă-te din calea mea, Danny, înainte de a te bate.

– Nimeni nu bate pe nimeni. Calmează-te, pentru numele lui Dumnezeu!

– Este un nemernic care vrea doar să se dea mare! Hai să vedem cât este de bărbat! țipă O'Sullivan, încercând să-l dea pe Danny deoparte ca să ajungă la prada lui.

Fără a se mai gândi, Danny îl lovește pe O'Sullivan tare în obraz cu pumnul, după care, în secundele care urmează și în care O'Sullivan este încetinit de pumnul primit, mai multe brațe ale propriilor colegi

îl trag pe Danny în spate, iar fluierul arbitrului se aude ca un scrâşnet continuu care anunţă terminarea meciului. Brusc, Danny îşi aduce aminte de Ramona şi, când se uită disperat înspre scaunele spectatorilor, o vede plecând. O strigă, dar fie ea nu aude, fie a ales să-l ignore, căci se grăbeşte spre ieşire fără să mai privească înapoi. Acum se aude iarăşi vocea lui O'Sullivan:

– Să nu dai niciodată într-unul dintre ai tăi. Să ţii minte asta.

– Ce dracu' vrei să spui, Eamon? Edward e de-al meu – în caz că n-ai observat jucăm în aceeaşi echipă. Te-ai uitat la *Bandele din New York* sau ceva de genul ăsta? Revino la realitate!

În furia lui are vrea să spună mai multe, dar se gândeşte la Ramona, aşa că o ia la fugă spre vestiar, amintindu-şi la fiecare pas vorbele ei despre un bărbat care nu ridică niciodată mâna, care ştie cum s-o trateze frumos, aşa că se strâmbă amintindu-şi ce a făcut. Ar trebui să se ducă după ea acum şi să-i explice? Treptat însă, gândul la o încercare de discuţie în cadrul restrictiv al bibliotecii, la încercarea de a rosti lucruri importante în şoaptă îl determină să ezite, până ce ajunge să îşi spună singur că ar fi mai bine să amâne totul până seara.

În vestiar, echipa susţine că a învins, făcând totul să sune ca o bătălie câştigată şi retrăind momentele-cheie ale meciului prin lentilele distorsionate ale imaginaţiei aprinse a fiecăruia. Îl întâmpină toţi ca pe un erou, adunându-se în jurul lui, cu braţele fluturând spre el, apoi cu palmele construind un soi de piramidă a gratulării reciproce. Danny se uită dincolo de ei, acolo unde Edward se schimbă rapid şi intră la duş înaintea tuturor. Mai târziu dă de el pe coridor, unde Edward îşi ia o Cola de la aparat. În vreme ce Danny se caută prin buzunare după monede, Edward bea încet din cutie, apoi o îndreaptă spre el.

– N-am nevoie de cineva care să se bată pentru mine, rosteşte el încet. Mă descurc şi singur.

Înainte ca Danny să se gândească la o replică, Edward îşi aruncă geanta peste umăr şi pleacă. Când Danny îşi introduce monedele în aparat, acesta i le înghite dar nu-i oferă nimic în schimb, aşa că, de frustrare, el se apucă să lovească bucata de metal cu pumnul.

– Încă te mai baţi, Danny băiete? întreabă Cedric venind spre el pe coridor.

– Mi-a luat banii şi nu mi-a dat nimic înapoi.

– Probabil că e femeie, spune Cedric înainte de a retrage monedele apăsând un buton. Lasă-mă pe mine să încerc.

Se aude pocnetul moale al cutiei care cade şi Cedric zâmbeşte când îi dă cutia lui Danny, apoi îl bate uşurel pe spate.

Însă el vrea o ţigară. O ţigară mai mult ca orice altceva. Dacă ar fi să fumeze una acum, însă, şi-ar încălca propriul program, aşa că soarbe din Cola şi încearcă să-şi spună că atâta e suficient.

După-amiaza se târăşte lent într-o secvenţă de treburi sordide care îl frustrează şi îl fac nerăbdător să o vadă pe Ramona. Încearcă să exerseze şi să perfecţioneze ce vrea să-i spună, dar vorbele i se amestecă în minte, aşa că decide că ar fi mai bine să evalueze corect situaţia înainte de a se fixa asupra unei abordări. Lucrează cu Raul şi Edward, dar nu se face nici o referire la ceea ce s-a spus în acel coridor, iar el e prea preocupat cu propriile griji ca să mai construiască poduri de legătură, şi, în plus, e puţin mânios că individul a socotit cu atâta dispreţ eforturile lui de a fi de ajutor, o intervenţie care lui personal i-a provocat numai neajunsuri. Căldura s-a înteţit puternic între timp şi totul pare încadrat de o lumina care pare să-i facă tâmplele să pulseze.

Când ajunge acasă, temperatura de afară s-a mai domolit, iar Ramona şade deja pe veranda mică, cu pantofii daţi jos din picioare, şi bea dintr-o cană de ceai la gheaţă. În vreme ce el se apropie, chipul ei este umbrit, expresia de pe faţă e incertă şi Danny are senzaţia că intră orbeşte în câmpul de forţă al dispoziţiei ei nesigure.

– Bună, rosteşte ea neutru când el ajunge la baza scării.

– Bună, răspunde Danny, uitându-se la faţa ei după un răspuns.

Apoi, în tăcerea stingheritoare care urmează, chiar înainte de a avea timp să se gândească la asta, cuvintele îi ţâşnesc de pe buze:

– Îmi pare rău, Ramona, chiar îmi pare rău. Lucrurile s-au încins puţin.

– Am văzut, replică ea, petrecându-şi mâna prin coama neagră a părului.

– A fost doar o chestie între bărbaţi. Un moment încins.

Tace şi rămâne să o urmărească cum îşi bea ceaiul.

– Chestii de bărbaţi? Mie mi s-a părut că l-ai lovit destul de tare.

El stă la baza scării ca un băieţel şi nu ştie ce să mai spună.

– Fă-ţi duşul, zice ea, cina e aproape gata.

Ajuns sub duş, Danny îşi sprijină palmele de faianţă şi îşi apleacă trupul înainte ca apa să i se scurgă pe spate. Frustrarea acumulată în el îl face să împingă tare în zid, ca şi cum ar încerca să îl dărâme. Se gândeşte la lac, la cum ar fi să înoate în el. Apa e întotdeauna rece, spune Arnie, chiar şi în cele mai fierbinţi zile. Poate că într-o zi va accepta oferta lui de a merge la pescuit. Brusc îi place ideea de a fi undeva, departe, în zorii zilei, când ceţurile te ascund de realităţile dure ale zilei care urmează, şi singurele sunete care se aud sunt cele ale valurilor care clipocesc sparte de prora bărcii. Îşi vâră capul sub apă şi o lasă să-i curgă peste scalp. Însă în vreme ce apa spală sudoarea acumulată în cursul zilei, el resimte şi eroziunea siguranţei cu care începuse acea zi. Acum totul pare fragil, construit pe nisipuri mişcătoare, iar pe el îl înfricoşează cât de repede a dispărut viziunea lui despre un viitor asigurat. Se gândeşte la fundaţii, la câte a încercat pentru a-şi construi o viaţă, iar ca întotdeauna când gândeşte aşa, prin el trece un fior de nelinişte. Apa începe să se răcească, dar el rămâne pe loc şi simte din nou că e urmărit, că în fiecare clipă ochi răi şi nevăzuţi îşi fixează privirea asupra lui. Gândul este însoţit de arsura atroce a fricii, aşa că, în vreme ce opreşte apa, picăturile de pe trup cad în cadă cu o senzaţie şi mai intensă de tortură de sine.

Cum de a putut să fie atât de idiot încât să ridice mâna în prezenţa ei? Amintirea dureroasă îndepărtează orice alt gând, şi Danny îşi apasă ochii cu prosopul, ca şi cum gestul ar putea bloca durerea. Se gândeşte la nopţile în care a auzit-o scâncind în somn, îşi aminteşte de primul moment în care a înţeles ceea ce ea nu a mărturisit niciodată, când a întins mâna ca să ia o aţă din părul ei şi a văzut-o cum se strâmbă şi cum se îndepărtează. În acea clipă a înţeles totul, iar după aceea, când ea a plâns, el a implorat-o să-i povestească, dar chiar şi atunci Ramona a dezvăluit foarte puţine, ca şi cum amintirea ar fi însemnat să retrăiască durerea şi ruşinea. Trei ani a stat ea

cu fostul ei partener, iar acum Danny e din nou furios, spunându-şi că doar dacă o iubeşte suficient de mult o va putea face să uite cu timpul, că viitorul lor va şterge amintirile care o determină să scâncească în somn. Şi mai e furios că e în stare să facă ceva atât de stupid care să o determine pe ea să-şi amintească încă o dată.

Îşi spun puţine în cursul mesei, dar în acele puţine lucruri se spune, de fapt, totul. El ezită să pomenească din nou de părintele Mulryne, deoarece jocul lui ar fi prea evident, dorinţa lui de a-şi pune cenuşă în cap prea transparentă. Ca atare, când vorbeşte, nu se referă decât la chestiunile banale din acea zi. Mai târziu, ea îl anunţă că e obosită şi vrea să se culce devreme, dar nu-l invită ca s-o urmeze, aşa că el se aşază pe verandă cu o bere şi îşi aminteşte de acea zi, încercând să o abordeze din unghiuri diferite, astfel încât să redescopere locul perfect unde ar vrea să se găsească. Însă călătoria mentală îl poartă mai departe decât vrea el să meargă, aşa că se trezeşte hălăduind din nou într-un labirint de străzi înguste, în reşedinţe bântuite de vânt care împestriţează coasta muntelui şi se ridică precum nişte glugi peste marginea oraşului de dedesubt. Încearcă să alunge viziunea cu un gât zdravăn de bere, dar aceasta are un gust amar, aşa că îşi spune că se va duce la culcare acum, se va furişa lângă căldura Ramonei, îşi va strecura mâna în jurul pântecului ei bombat şi va spera ca ea să nu-i respingă mâna, să îl lase să îmbrăţişeze un ţinut nou şi mai bun.

Aşa cum promisese, sâmbătă de dimineaţă îl ajută pe părintele Mulryne cu şcoala lui de fotbal pentru copii de pe terenurile colegiului. Ca întotdeauna, i se pare bizar să-l vadă pe preot fără hainele lui negre obişnuite, într-un trening albastru, cu părul cărunt în dezordine căzându-i pe faţă când trupul lui masiv se lansează în câte o cursă care, pe măsură ce viteza creşte, pare să dea impresia că preotul e pe cale să se prăbuşească în faţă, ca un soi de copac gigantic doborât în pădure. Mulryne compensează lipsa lui de cunoştinţe despre joc cu entuziasmul pe care îl generează când flutură din braţe în chip de salutare a celor mai mărunte izbânde acumulate, iar haosul potenţial al sesiunii de antrenament este punctat şi adus la ordine de sunetele

autoritare ale fluierului său. Copiii – băieţi şi fete – răspund printr-o concentrare serioasă şi prin efort. Lui Danny îi place Mulryne, socoteşte că a fost mereu amabil cu el de-a lungul anilor, a dovedit interes faţă de el, dar nu l-a agasat niciodată cu prea multe întrebări, ghicindu-i, corect, ezitarea în a mărturisi despre familia sau trecutul lui.

Îl ajută pe preot cu antrenamentul, organizând exerciţiile de pase şi arbitrând câteva din joculeţele de practică. Ca întotdeauna, sesiunea se încheie cu un meci în toată regula, cu Mulryne la conducere, iar faţa lui ridată devine şi mai brăzdată din pricina strădaniei de a menţine ritmul jocului. Jucătorii vânează mingea la grămadă, ajungând repede să uite poziţiile alocate, în vreme ce dinspre tribune o mână de părinţi îşi încurajează progeniturile. Mingea ricoşează de la un picior la altul ca într-un joc de pinball. După ce meciul se va sfârşi, va discuta cu părintele Mulryne ca să vadă ce poate fi întreprins pentru nuntă. Poate un eveniment mic, privat, cu o mână de prieteni alături. Fără dat în bărci, fără fotografii. Totul ar putea ieşi bine.

După ce se aude fluierul final, Danny ajută la strângerea mingilor de la copii şi pune mingile într-o plasă. Îşi spune că Mulryne va înţelege de ce anume este nevoie. Se uită la preot cum bea apă dintr-o sticlă, apoi se şterge la gură cu dosul lat al palmei. Însă tocmai când vrea să se îndrepte spre el, se aude zgomot de voci ridicate şi mânioase, şi doi copii apar din lateralul tribunelor certându-se într-o dispută care devine tot mai animată.

– Hei, hei! strigă Mulryne la ei. În vreme ce se grăbeşte spre cei doi băieţi, apa i se scurge din sticla ţinută în mână. Ce Dumnezeu se petrece aici?

– Mi-a luat jambierele, izbucneşte băiatul mai scund dintre cei doi.

– Sunt ale mele, insistă celălalt băiat.

– Nu, nu sunt – mi le-a cumpărat tata săptămâna trecută.

– Mă faci mincinos? se miră băiatul mai mare, întorcându-se brusc spre acuzatorul lui şi adoptând o postură agresivă a corpului său subţire.

– Staţi aşa, băieţi, staţi aşa, spune Mulryne, intrând între ei. Nimeni nu face pe nimeni în vreun fel, Marvin. Dacă veţi înceta să mai ţipaţi, o rezolvăm. Acum, Roddy, spune-mi ce se petrece.

– Mă face mincinos, zice Marvin din nou, ca şi cum acum asta era chestiunea principală.

– Lasă-l pe Roddy să vorbească, Marvin – o să ai şi tu imediat ocazia.

Marvin se îndepărtează de acuzatorul lui ca să-şi demonstreze indiferenţa faţă de orice ar avea de spus celălalt băiat, şi se concentrează să preseze iarba cu piciorul, ca şi cum ar fi vrut să omoare vreo insectă nesuferită.

– După meci, îmi strângeam lucrurile şi nu mi-am găsit jambierele. Apoi l-am văzut pe Martin băgându-le în geanta lui, spune Roddy.

Băiatul mai mic joacă tare, clamându-şi dreptul asupra posesiunilor lui, dar în mod clar e supărat, aproape de izbucnit în plâns.

– Ce fel de jambiere sunt, Roddy? întreabă Mulryne.

– Nike, de culoare alb cu negru.

– Arată-mi jambierele, Marvin.

Pentru o secundă, celălalt băiat ezită, apoi îşi ia privirea din pământ şi şi-o îndreaptă undeva departe, părând că se gândeşte să o ia la fugă. Înmânează jambierele cu un gest exersat de dispreţ tăcut, în continuare fără să se uite la cineva.

– Astea arată ca jambierele tale, Roddy? întreabă Mulryne, ţinând obiectele în aer, în faţa băiatului, în vreme ce acesta dă din cap. Eşti sigur?

– Şi eu am jambiere Nike, rosteşte brusc Marvin. Am jambiere Nike, mi le-a luat fratele meu. Îl puteţi întreba pe el.

– E o pată de iarbă în capătul uneia dintre ele, unde am făcut o deposedare prin alunecare, spune Roddy.

– Aşa arată? întreabă Mulryne, iar când băiatul răspunde afirmativ, îi dă jambierele, apoi îi face semn să plece cu un gest al capului.

– La naiba, omule! izbucneşte Marvin, aruncându-şi teatral geanta la pământ. Am o pereche exact ca aia, aşa că dacă nu e a mea, atunci cineva mi-a furat-o.

– Ia-o mai uşor, fiule, spune Mulryne. E o greşeală uşor de făcut – arată toate la fel. La următorul antrenament am să întreb dacă nu ţi le-a văzut careva pe ale tale.

Îi oferă băiatului să bea din sticla de apă, dar e refuzat fără cuvinte. Apoi Mulryne înconjoară umerii băiatului cu braţul şi pleacă împreună de-a lungul terenului. Danny îi urmăreşte mergând, cu preotul copleşindu-l pe băiat prin statură, şi decide că se va duce la casa parohială mai târziu în cursul săptămânii următoare şi va ridica problema nunţii în intimitatea acelui loc. Acum nu era momentul să discute aşa ceva. E mai bine aşa, oricum, pentru că are mai mult timp la dispoziţie ca să se gândească la ce anume să spună şi să priceapă cum să pună problema fără să-l invite pe preot să pună întrebări la care el nu ştie cum să răspundă. Apoi, înainte de a pleca, se răsuceşte pe călcâie şi se uită fix câteva clipe în capătul îndepărtat al terenului, unde preotul stă cu băiatul la umbra copacilor.

– Cum a mers cu părintele Mulryne? întreabă Ramona când el ajunge acasă.

Zărind aşteptarea din ochii ei, Danny răspunde:

– Nici o problemă, nici o problemă.

– Ce a spus, Danny? Ce a spus?

– E fericit să o facă. N-am avut ocazia să discut despre dată, deoarece a intervenit ceva – o urgenţă sau ceva asemănător – şi el a trebuit să plece. Dar o s-o facă, nici o problemă.

– Şi putem folosi capela colegiului?

– Da, putem.

– Dar n-ai avut ocazia să fixezi o dată?

– Nu, dar o să mă întorc ca să mă văd cu el când e mai liber şi atunci fixez.

– O să vrea să vorbească cu noi amândoi, nu?

– Categoric, dar mai întâi trebuie să aranjez eu câteva detalii cu el.

– Nu putem aştepta prea mult, spune ea, bătându-se uşor peste burtă. Vreau să mai încap într-o rochie. I-ai spus de copil?

– Nu, am crezut că e mai bine să nu spun nimic.

– De ce, ţi-era ruşine? întreabă ea, zâmbindu-i.

Drept replică el o îmbrăţişează, ţinând-o strâns dar fără apăsare, deoarece e tot mai conştient de copilul care creşte în ea. Copilul lui. Ar vrea să-i spună că totul o să fie bine, că nu are de ce să se teamă,

dar în vreme ce inspiră aroma ei şi simte mângâierea părului ei pe obraz, ştie că mai degrabă el are nevoie să audă astfel de cuvinte, aşa că se mulţumeşte să o sărute pe păr şi se afundă în ciudăţenia ei minunată. Este ciudăţenia pe care el crede că n-o să o poată socoti niciodată ca fiind de drept a lui dacă va fi să-şi petreacă tot restul vieţii alături de ea. Nu este vorba doar de frumuseţea corpului ei gol care îl fascinează, ci de tot ceea ce alcătuieşte fiinţa ei şi care e atât de diferită de el. Se regăseşte în patina pielii ei, în atracţia profundă a ochilor ei căprui care par să deţină invitaţia de a pătrunde într-un univers mai bogat, în timbrul vocii ei, în micimea mâinilor ei, în felul cum răsună numele ei rostit de el şi care exercită asupra lui un magnetism constant.

– Ce-ar fi să mergem la plajă mâine? propune ea. Mergem cu maşina până la plajă – n-am mai fost acolo de nu ştiu când. Şi vom putea discuta – avem multe de plănuit în legătură cu nunta.

– Nu crezi că ar trebui să aşteptăm până ce vorbesc cu părintele Mulryne ca să aranjez totul?

– Nu, ai spus că nu e nici o problemă şi sunt atâtea lucruri la care trebuie să ne gândim. Nu cred că ai nici cea mai mică idee ce înseamnă o nuntă, Danny.

El îi dă drumul din îmbrăţişare şi încearcă să-i netezească firele sârmoase ale părului, încearcă să o liniştească.

– La plajă ar fi frumos, spune el, apoi ezită. Ascultă, Ramona, îmi doresc o nuntă drăguţă, dar nu cred că ar trebui să dăm pe dinafară. Trebuie să economisim pentru o locuinţă mai mare şi vor fi o groază de cheltuieli cu copilul.

– Vrei să-mi oferi o nuntă de doi bani, Danny? întreabă ea, dar cu o voce liniştită.

– Vreau să fie drăguţă, cu adevărat drăguţă, dar liniştită, fără nici o extravaganţă.

– Nu crezi că merit să mă vadă lumea?

Dar el vede zâmbetul din ochii ei şi ştie că îl tachinează, aşa că intră în joc.

– Nu, eşti aşa de urâtă că poate ar fi mai bine să porţi văl sau mască.

Ea îl împunge în coaste cu cotul, iar el se simte în acea clipă fericit cum nu s-a mai simţit vreodată.

– Deci ai de gând să mă jupoi acum, nu? spune el, mângâind şoldul ei. Ar fi bine ca acest copil să fie chipeş ca tatăl lui sau ai dat de belea.

– Cum să-i spunem, Danny? Dacă e băiat ce zici de Ruben?

– Şi dacă e fată?

– Cred că e băiat – simt că e băiat. Nu vrei un nume irlandez?

– Nu, nu avem nevoie de un nume irlandez. Ruben mi se pare foarte bun.

O ia de mână şi ies afară, unde se aşază la umbra verandei. Dincolo de peluză, vecinul lor George îşi spală maşina cu tracţiune integrală. Radioul maşinii e pornit şi muzica pluteşte alene peste iarbă în fragmente vag cunoscute, înmuiate de distanţă. Danny nu dă drumul mâinii ei nici când ea se aşază pe fotoliul de răchită, cu picioarele îndoite sub ea. George îi vede şi flutură buretele plin de săpun în aer. Mâna lui strânge accidental buretele şi scoate mici bule de săpun care sunt atinse brusc de o rază de lumină.

– Aţi luat o pauză? strigă el, iar ei dau din cap în chip de răspuns. Ce bine de voi, mai ţipă George, după care se întoarce la spălatul şi curăţatul lui.

Metalul maşinii pare o oglindă solidă a cerului.

Duminică fac drumul de o oră până la plaja Cocoa şi îşi aruncă pantofii din picioare imediat ce păşesc de pe asfalt pe nisipul fierbinte şi argintiu care li se strecoară între degete. Valurile molatice cu creste albe lasă impresia de răcoare, iar în aer adie o briză blândă care mai tempereazăz din stresul căldurii. Danny îşi dă brusc seama că e iarnă şi, fără a putea să oprească gândul, se întreabă cum trebuie să fie acolo, în vechiul loc – perdeaua cenuşie de ploaie, vântul aspru şi rece care bântuie prin labirintul străzilor înguste –, şi îl apucă un fior.

– Ţi-ai văzut moartea cu ochii? întreabă ea.

El încearcă să zâmbească şi întinde carpeta pe nisip. Ea deschide răcitorul, îi dă lui o Cola, iar el îşi apasă cutia nedesfăcută şi rece pe buze. La mică distanţă în faţa lor şade o familie cu doi copii

mici. Tatăl a săpat o gaură mare în nisip cu o lopăţică de plastic, iar copiii fug repede până la apă ca să-şi umple găleţile, apoi varsă apa în gaură, scâncind de frustrare când aceasta dispare aproape imediat absorbită de nisip. Ramona se uită fix la ei, iar el ştie la ce se gândeşte ea, deoarece şi prin mintea lui trec aceleaşi gânduri.

– Ar fi bine să te uiţi cu atenţie, spune ea, ca să înveţi cum se construiesc castele de nisip.

– O să construiesc cele mai bune castele de nisip pe care le vei vredea vreodată, cu turnuri şi turle, iar pe toate turnurile vor fi steguleţe. Şi vor avea şanţ cu apă şi un pod peste şanţ. O să-l construiesc mai aproape de mare, ca fluxul să umple şanţul.

– Aşadar eşti expert în castele de nisip?

– Toţi băieţii sunt experţi în castele de nisip.

– Ai avut parte de vacanţe la mare când ai fost copil?

– O singură dată – m-au dus în sud într-o tabără comunală de vară. Nu prea aveam vacanţe.

– Mama ta va dori să vină la nuntă, nu? O aducem cu avionul – sunt multe lucruri despre care vreau să o întreb; nu prea ştiu nimic despre familia ta.

– Nu sunt sigur, Ramona, răspunde el, uitându-se fix la eticheta de pe cutia cu suc, ca şi cum ar fi citit-o. Are viaţa ei, nu s-a simţit prea bine în ultima vreme. Cred că asta ar însemna prea mult pentru ea.

– Ei bine, indiferent dacă vine sau nu, trebuie să o invităm – o lăsăm pe ea să decidă. Şi dacă nu va reuşi, atunci, aşa cum am mai spus, putem merge să luăm binecuvântarea în Irlanda, iar eu voi avea ocazia de a vedea unde ai crescut şi de a-ţi cunoaşte toate rudele.

– Desigur, răspunde el, trecându-şi degetele prin nisip. Ţi-e foame?

– Mi-e foame mereu.

– Vrei să mergem ca să luăm ceva de mâncare?

– În curând. Avem atâtea de pregătit pentru nunta asta.

– Ar trebui să ocupăm o masă înainte de a începe iureşul, spune el, ridicând un pumn de nisip şi lăsându-l să cadă uşor peste piciorul ei.

Apoi se ridică şi întinde mâna ca s-o ajute şi pe ea să se ridice. Merg de-a lungul malului, iar Ramona ţipă de fiecare dată când un

val ajunge la picioarele ei şi când fac amândoi paşi mari ca să scape de năvala apei. Danny simte soarele cald pe faţă, dar nu excesiv de cald. În vreme ce merg, uneori picioarele lor se scufundă în nisipul ud şi moale, iar asta îl face pe Danny să se simtă brusc mai greu decât este în realitate. Trăirea clipei este ceea ce îl va scoate la liman, şi nu obligaţia de a se întorce în trecut. Se uită peste umăr, unde aproape imediat valurile le acoperă paşii, şi se simte uşor şi în siguranţă în dulcea îmbrăţişare a iubirii.

Restaurantele şi barurile de pe diguri sunt deja aglomerate. Se aude muzică live şi zgomot de oameni care se răcoresc după o săptămână de muncă. Se aşază la o masă de afară şi comandă fructe de mare, după care urmăresc cu privirile bătrâni aplecaţi peste balustrada digului cum îşi cercetează instrumentele de pescuit. Uneori, bătrânii aruncă momeală în aer şi pescăruşii o înşfacă din zbor, după care se îndepărtează fără efort. După-amiaza se târăşte leneşă înainte, iar timpul lasă impresia că nu mai are nici o forţă, cu rigiditatea normală a limbilor de la ceas redusă la nişte gesturi vagi de indiferenţă. Doar zgomotele respiraţiei mării şi vocile ascuţite ale înotătorilor şocaţi brusc de un curent rece de apă marchează trecerea zilei. Când pleacă acasă la lăsarea serii, Ramona adoarme după câţiva kilometri, iar Danny se aranjează mai bine în scaun pentru plăcerea de a conduce.

Şoseaua trece pe lângă şiruri aparent fără legătură de case şi enclave de magazine şi restaurante. Singura legătură este dată de logourile de neon ale restaurantelor fast-food, altfel totul fiind un şir nesfârşit de garaje şi magazine de prezentare maşini, cu părţile frontale inundate de steguleţe şi drapele; magazine de amenajări exterioare şi furnizori de echipamente de grădină cu vase ceramice colorate în culori vii stivuite la porţi; instalatori de piscine; magazine generale şi mai multe pivniţe cu articole la reduceri. Un birou de avocatură cu aspect dărăpănat face reclamă pe ferestre la preţul divorţurilor. Lui Danny îi place ruperea de ritm, natura arbitrară a tot ceea ce vede, felul în care nici un lucru nu stă în coasta vecinului, felul în care există spaţii de respirat între limite de proprietate şi nimeni nu este obligat să trăiască la marginea paranoiei altuia. Aici

nu există interferenţe, ci doar întinderi cu margini difuze, iar dacă bogaţii au vilele lor de pe lacuri şi comunităţile lor păzite, cu nume reflectând promisiunea unui stil de viaţă perfect, atunci e nevoie doar de bani pentru a trece prin portalul care face diferenţa.

Dă drumul încet la radio şi coboară geamul portierei ca să lase aerul nopţii să-i răcorească faţa. Mai târziu în cursul serii se va duce la părintele Mulryne ca să fixeze o dată. Cu cât mai devreme cu atât mai bine, mai puţin timp ca lucrurile să se complice. Iar în mintea lui mai e ceva, ceva care tot încearcă să-i vorbească, dar el nu e sigur, şi trebuie să fie sigur, căci e vorba de ceva important. Ramona îşi roteşte capul pe perna pe care a presat-o de geam şi încreţeşte din nas, ca şi cum ar vrea să strănute. A trecut foarte multă vreme, poate douăzeci de ani pe puţin, iar până acum Danny nu a simţit nevoia de aşa ceva, nu a trecut niciodată pragul unei biserici, cu excepţia înmormântării fetei lui Eamon O'Sullivan. Dar o parte din el îi spune că poate e lucrul cel mai bun de făcut, deoarece o nuntă reprezintă cel mai mare început nou în viaţă, iar o confesiune l-ar putea trece peste acel prag curăţat şi gata să construiască viitorul. Simte transpiraţie pe mâini şi îşi muşcă buza. Dacă ar putea fi sigur că asta trebuie să facă. Şi oare se va simţi mai curat, mai meritos de iubirea ei, va avea mai mult dreptul de a fi tatăl copilului lor? Simte nevoia disperată de o ţigară, iar de frustrare suflă aerul cu putere în parbriz.

– Ce e, Danny? întreabă ea. Ai obosit conducând? Vrei să trec eu la volan?

– Nu, n-am nimic, răspunde el, uitându-se cum ea se freacă la ochi.

– Când ajungem acasă ne culcăm devreme. Şi eu sunt obosită; probabil că de vină a fost aerul ăla curat.

Când ajung acasă lumina de afară e pe moarte şi cele mai multe ferestre din blocul de apartamente sunt luminate. Când trec de intrare văd un paznic ajutând o femeie în vârstă să coboare dintr-un taxi cu bagajele, în vreme ce încearcă să ţină şi lesa căţelului femeii. Maşina lui George e încă acolo unde a fost mai devreme, doar că acum e o pată fantomatică în întuneric. În mai puţin de jumătate

de oră Ramona e în pat şi doarme profund. Danny se uită la ea multă vreme din cadrul uşii, apoi se duce până la lac şi îşi aprinde o ţigară. Fumul se îndreaptă spre ceaţa cenuşie care iese din apă, iar el aruncă o privire în străfundul sufletului, încearcă să vadă ce trebuie să facă, dar toate ideile care îi vin în minte sunt amorfe, iar când vreuna promite să devină o certitudine se risipeşte imediat. Constant rămâne doar sunetul apei clipocind izbită de ponton şi de ierburi. În mod normal, sunetul îl linişteşte, dar în noaptea asta îi zgândăre nervii în asemenea hal încât nici fumurile lente trase din ultima lui ţigară nu îi aduc liniştea.

Vântul se înteţeşte şi îndoaie tulpinile de papură, trecând prin ele şi agitându-le capetele greoaie. Nu e prea târziu, se va duce la părintele Mulryne şi va încerca să fixeze o dată, iar când va ajunge acolo va lua o decizie şi în privinţa confesiunii, va încerca să desluşească cum e mai bine în limpezimea acelui moment. Dar după ce parcurge cele câteva străzi până la casa parohială, un preot tânăr îi deschide uşa şi îi comunică faptul că părintele Mulryne nu este acolo. Tânărul nu deschide uşa larg şi nici nu-i adresează invitaţia de a mai rămâne. După ce preotul închide uşa, Danny se aude rostind:

– Nici o problemă, nici o problemă.

Iar întorsul acasă îi este iuţit de gândul că se va strecura în pat lângă Ramona. Pe afară nu mai e nimeni, cu excepţia unui cuplu de tineri jucând baschet unu la unu în curtea clădirii lor, cu un coş ruginit şi rupt atârnând de deasupra uşii garajului şi a unor molii cu aripi ca de hârtie luptându-se cu lumina de pe stradă. Zgomotul mingii izbite de sol acompaniază paşii lui în vreme ce el se grăbeşte, atras de căldura moale care ştie că-l aşteaptă.

Săptămâna următoare vremea se răceşte şi campusul se umple de plângerile studenţilor care trebuie să scoată la iveală bluze groase şi pantaloni groşi. Dar e o vreme bună de muncă, iar colegii lui de lucru se simt excelent. Pentru weekend sunt planificate un barbecue şi un meci de softball. Profită de aerul răcoros ca să mai planteze câte ceva în jurul noii aripi a bibliotecii. Maşinile aduc palmieri şi alţi copaci la maturitate, cu rădăcinile cuibărite în ghivece uriaşe din plasă şi pământ, pe care îi coboară încet în găurile săpate înainte.

Paturile vegetale sunt acoperite cu membrană care suprimă buruienile şi peste ele sunt puse coji de nuci de cocos şi scoarţă de copac. Când treaba ia sfârşit toţi au sentimentul că au realizat ceva, iar mirosul de ciocolată de la nuci le rămâne pe mâini şi pe haine mult timp după ce totul e gata. Chiar şi Edward glumeşte puţin, insistând că unul din copaci nu a fost plantat drept şi ţinând săpăliga paralelă cu el, cu un ochi închis, ca un jucător de golf care îşi aliniază crosa.

– Îţi spun eu, omule, e deplasat. Oricine care are ochi poate vedea asta, insistă el, zâmbind ca de o glumă bună atunci când ceilalţi protestează.

În cele din urmă, Cedric se duce şi găseşte un dulgher, de la care împrumută o nivelă, dar încep să se certe în privinţa modului de măsurare, iar până ce ajung să decidă că planta stă drept, Edward râde de el însuşi, apoi toată lumea râde auzind sunetele care din gura lui par atât de neobişnuite. Un grup de studente trece pe lângă ei, curioase pe moment să vadă de ce râd ei.

– Scuzaţi-mă, doamnelor, spune Raul, scoţându-şi şapca şi înclinându-se uşor, dar ne puteţi ajuta câteva secunde? Avem nevoie de un ochi limpede şi tânăr ca să ne spună dacă acest copac este drept sau nu. Ce credeţi?

Fetele chicotesc şi îşi agită cărţile sub braţe. Una dintre ele face un pas înainte şi spune:

– Mie mi se pare drept.

– Mulţumesc, doa'nă, replică Raul. Vă apreciem ajutorul. Iar când studentele vor să plece mai departe: Pot să vă întreb, de curiozitate, ce studiaţi?

– Ştiinţa Mediului, răspunde fata, râzând şi alăturându-se prietenelor ei.

– Ştiinţa Mediului? se miră Raul, întorcându-se către ei. Nu poţi ajunge expert mai mare de-atât.

– Asta n-ar şti ce înseamnă drept nici dacă l-ar vedea în noaptea nunţii, rosteşte Scott, la care ceilalţi îşi scot şepcile şi le flutură înspre el, ca şi cum ar vrea să scape de un miros dezgustător.

– E una din chestiile nasoale ale slujbei, spune Raul, să munceşti pe lângă atâtea puicuţe superbe.

– Chestia asta e nenorocită rău, să te uiţi dar să nu atingi, intervine Scott. Ca scena aia din *Cool Hand Luke*, în care băieţii în lanţuri sapă la drum şi o văd pe tipa aia spălând şi ştergând o maşină şi ăia stau acolo cu limbile atârnând afară de-un cot. Da, dom'le, e chiar nasoală rău de tot. Tu ce zici, Danny băiatule?

– Sunt prea ocupat cu munca, fraţilor, răspunde el.

– Danny are ochi pentru o singură gagică – nu-i aşa? spune Cedric, aruncând în glumă câteva coji de cocos spre el. Când ai de gând să faci o femeie onorabilă din ea?

– Poate mai curând decât crezi, replică Danny, neştiind dacă a făcut bine să spună asta, în vreme ce băieţii chiuie şi aruncă coji în el.

– Aşa mai merge, Danny băiatule. Şi nu-ţi face griji, că îţi dăm noi un start în chestia asta de o să-l ţii minte toată viaţa. Vom seca de băutură toate barurile irlandeze de aici şi până la Miami.

– Că ai pomenit de băutură, mi-e sete rău, spune Raul. Ce-ar fi să radem una iute după lucru? Putem merge la Pat's Bar, ca să ne începem antrenamentul.

Însă Danny nu dispune de timpul sau de banii necesari ca să se prostească, iar pe drumul înspre casă de la muncă se opreşte din nou la casa preotului. Îi răspunde acelaşi preot ca şi înainte, dar care de această dată deschide uşa mai larg. Omul e îmbrăcat cu un tricou gros verde, iar dinăuntrul casei se simte miros de mâncare gătită şi se aude muzică.

– Îmi pare rău, părintele Mulryne nu este aici deocamdată, rosteşte omul, frecându-şi mâinile de tricou ca şi cum şi le-ar şterge.

– Ştiţi când se întorce?

– Nu suntem siguri – poate că în weekend. Vă pot ajuta cu ceva?

– Nu, mulţumesc, e o treabă destul de personală.

– Cu asta ne ocupăm – cu treburi personale, rosteşte preotul, zâmbind.

– Mda, dar cred că am nevoie să discut cu părintele Mulryne.

– Înţeleg. Poate că vreţi să lăsaţi un mesaj?

Danny ezită, caută în aer cuvintele, apoi clatină din cap şi dă să se răsucească pe călcâie.

– Cine e, John? se aude o voce de undeva din interiorul casei.

Cuvintele sunt mai puternice decât muzica, iar Danny nu poate fi sigur, dar are impresia că aparţin lui Mulryne. În orice caz, în vreme ce el se întoarce, uşa este închisă rapid, lăsându-l pe Danny să se holbeze la ea câteva secunde şi să îşi spună că poate s-a înşelat. În capătul aleii se opreşte şi se uită fix la casă, dar ferestrele acoperite cu draperii sunt nemişcate, imperturbabile şi indiferente la întrebările lui.

Nu are chef să se ducă direct acasă ca să-i relateze cea de-a doua încercare eşuată Ramonei, aşa că străbate cu maşina scurta distanţă până la mallul care stă cuibărit între autostradă şi spital. Este un loc crepuscular, un centru comercial muribund, cu cea mai mare parte a parcării pustie şi unde probabil că majoritatea maşinilor existente aparţine celor care încă lucrează acolo. Uneori, când Danny vrea să gândească sau să devină invizibil, vine aici şi conduce pe lângă indicatoarele de închidere a magazinelor, pe lângă magazinele deja închise, încă pline cu moloz abandonat, şi indicatoarele „De închiriat" afişate pe ele, pe lângă magazinele încă deschise, unde proprietarii trişti stau în pragurile uşilor aşteptând un miracol. Danny habar n-are de ce un asemenea loc a ajuns în declin şi un altul prosperă – poate că de vină e locaţia sau toanele arbitrare ale modei, chimia particulară a investitorilor –, dar a mai văzut aşa ceva şi înainte, iar atunci când începe declinul lucrurile nu par a mai avea revers, ci reprezintă doar o lentă hemoragie de vise dărâmate. Unele magazine şi-au extins mărfurile afară, pe tarabe, ca şi cum ar insista să-şi facă remarcată prezenţa şi determinarea de a nu renunţa niciodată la luptă, dar în cele din urmă şi ele vor trebui să abandoneze totul.

Se duce la librăria cu cărţi la mâna a doua şi se plimbă printre rafturi, luând de acolo cărţi la întâmplare, atras fiind de culorile de pe cotorul lor, sau de ilustraţiile de pe copertă. Îi atrage atenţia o carte despre amenajarea grădinilor, şi el se apucă să-i răsfoiască încet paginile, studiind pozele. În ultimul an a discutat de câteva ori cu Cedric despre posibilitatea de a deschide cândva o afacere a lor de întreţinere a grădinilor, poate chiar un serviciu de amenajare a peisajelor. Au fost doar discuţii, dar uneori li se pare minunat să se încălzească la flacăra visurilor lor; în plus, deoarece totul rămâne în regatul

vorbelor, nu există sentimentul riscurilor sau al pericolelor. Însă el îşi spune că lucrurile sunt încă posibile, şi deja au efectuat împreună câteva chestii interesante pentru colegiu. Costurile de pornire nu ar fi extraordinar de mari – o camionetă, ceva echipament de bază –, dar Cedric spune că ar putea fi dificil să-i fenteze pe cubanezi, care şi-au însuşit deja o mare parte din piaţă. O treabă efectuată bine şi ieftin, bani în mână la negru, fără întrebări – greu să concurezi cu aşa ceva. Pentru câteva secunde însă, Danny se gândeşte la deţinerea unei afaceri şi la munca în grădinile reşedinţelor mari din jurul lacului, transformând totul într-un succes pentru Ramona şi pentru copilul lor. Poate că într-o bună zi ar ajunge să deţină una din acele reşedinţe. Cumpără cartea şi se întoarce agale la maşină. Ca întotdeauna, chiar şi după atâta vreme, este surprins de cât de multă căldură iradiază ziua de afară.

Când ajunge acasă, Ramona se dovedeşte extrem de pusă pe vorbă despre alegerea spitalului pentru naştere şi despre planuri de asigurări de sănătate. A primit sfaturi de la colegele ei de lucru care au născut recent, şi acum are vocea entuziastă a cuiva care tocmai a fost primit într-un club exclusivist. Unele dintre ele i-au oferit diverse lucruri necesare, şi, deşi le-a acceptat fericită, Ramona crede că ar trebui ca ei să cumpere singuri pătuţul. Îi arată lui Danny poze într-un catalog, fiecare model mai complicat decât precedentul.

– Ar fi bine să fac eu unul, propune el.

– Să faci unul? Din ce? Dintr-o ladă de portocale? Probabil că glumeşti.

– Nu arată aşa de complicat.

– Danny, devii cam visător. Există reguli de siguranţă şi tot restul. Nici un copil de-al meu nu va dormi într-o cutie făcută în casă.

– Scuze, spune el timid. Era doar o idee.

– Dacă îţi mai vin astfel de idei, ţine-le pentru tine. Ce zici de ăsta? întreabă ea, arătându-i altă poză. E preferatul meu. Îl poţi legăna cât de tare vrei.

– Chiar drăguţ, replică el, uitându-se la baldachin şi la formele de animale sculptate în lemn.

Ştie prea bine că nu e cazul să întrebe de preţ, dar îşi zice că ar trebui să găsească ceva de lucru suplimentar. Poate că ar reuşi să împartă nişte pliante publicitare, să le împrăştie prin campus în zonele unde ar putea fi văzute de corpul profesoral. Dacă ar reuşi să-şi construiască o clientelă constantă, alături de Cedric ar putea încropi ceva aducător de bani frumoşi, iar el şi cu Ramona o să aibă nevoie de cât de mulţi bani posibil dacă vor să-i ofere copilului lor tot ce acesta îşi doreşte. Se întreabă cine se ocupă de casa parohială şi de terenurile bisericii, dar ideea îi readuce în minte nesiguranţa anterioară. În vreme ce o urmăreşte pe Ramona dând paginile catalogului, în minte îi răsare brusc ideea de a face până la urmă confesiunea. Mulryne a fost mereu bun cu el, generos, şi ştie de Irlanda – de cea adevărată, nu de aia de prin localurile vopsite în verde şi cu desene de spiriduşi pe pereţi. El personal ar prefera să bea ceva în camerele din spate ale celor mai ieftine spelunci decât să adaste în acea lume falsă a nostalgiilor sentimentale după ceva ce nu există. De câteva ori, când prea multa băutură consumată l-a întristat, a fost cât pe-aci să se ridice în picioare şi să le spună adevărul. Dacă îl poate înţelege cineva, acela e Mulryne. Ştie că riscă, dar o face pentru Ramona, pentru copil, şi va face orice penitenţă va fi nevoie care să-i aducă iertarea. Ca să înceapă din nou cu farfuria curată.

Când vine weekendul, se întoarce la părintele Mulryne. Când intră pe stradă îl zăreşte pe preotul mai tânăr trecând în fugă pe o bicicletă de munte. Pe măsură ce se apropie de uşă cercetează terenurile din jur, tufişurile de buruieni care trebuie smulse din rădăcină, degetele lungi şi subţiri ale iederei care începe să înăbuşe locul. Când ciocăneşte în uşă aude zgomot de televizor aprins, dar nu vine nimeni să-i deschidă. Ceva îl îndeamnă să continue cu ciocănitul. Cu colţul ochiului surprinde tresărirea unei draperii şi atunci ciocăne din nou, mai insistent de această dată. Se aude zgomot de yală desferecată, apoi Danny vede ochii lui Mulryne uitându-se fix la el prin întredeschizătura uşii. Ochii preotului sunt injectaţi şi încercănaţi. Individul nu s-a bărbierit, iar pe faţa lui a răsărit o barbă albă şi deasă.

– Ce vrei, Danny? întreabă el.

– Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră.

– Nu e un moment potrivit. E important?

– Cam da. Da, destul de important.

Mulryne ezită, apoi deschide larg uşa şi, fără să-l invite pe Danny înăuntru, o ia prin hol către bucătărie. Este îmbrăcat cu o vestă albă şi pantaloni de casă lălâi şi prinşi cu elastic în talie. Pe masa din bucătărie se odihnesc o sticlă de whisky Jack Daniel's şi un singur pahar. Într-o altă încăpere, undeva, un televizor este pornit.

– Arătaţi un pic cam răvăşit, rosteşte Danny, după care îşi zice că nu e chiar genul de propoziţie pe care să i-o spui unui preot.

– Răvăşit ca un cur de urs, replică Mulryne, prăbuşindu-se pe un scaun de la masă, cu paharul gol chiar în faţa lui. Vrei să bei?

Când Danny clatină din cap, el continuă:

– Pentru numele lui Dumnezeu, bea ceva, Danny.

Aşa că Danny se aşază la masă şi se uită cum Mulryne îi umple un pahar. Braţele goale ale preotului sunt musculoase, cu păr alb şi cu venele albastre de la încheieturi ieşite în relief şi profilându-se aproape negre pe albeaţa pielii. Beau amândoi din pahare de calitate, suflând uşor în conţinut în vreme ce le duc la gură.

– Nu vă simţiţi bine? întreabă Danny, simţind cum băutura îi aprinde gâtul.

– Nu, nu mă simt prea bine, răspunde Mulryne, dându-şi uşor capul pe spate ca să golească paharul mai repede, apoi umplându-l la loc. Am avut o perioadă mai grea.

– Uneori un pic de băutură nu face rău, spune Danny, încercând să-şi dea seama care sunt cele mai potrivite cuvinte pe care să le rostească.

– Corect, fiule, face ca răul să dispară din sistemul tău. Doar că de data asta nu funcţionează prea bine. Preotul îşi freacă obrajii păroşi, ca şi cum i-ar bărbieri cu palmele mâinilor. Am avut un tată căruia îi plăcea să bea. Era blând şi sfios în cursul săptămânii, apoi în fiecare sâmbătă seara se făcea turtă şi atunci era în stare să se ia de gât cu dracul. Ne ascundeam când îl vedeam venind. Odată ne-am săturat cu toţii şi după ce a lovit-o pe mama noastră ne-am aruncat pe el, l-am călcat în picioare şi l-am legat de un scaun. Şuiera şi ţipa ce o să ne facă tuturor când avea să se elibereze, dar nu i-am dat nici

o atenție. Iar dimineață, Danny, după ce a dormit toată noaptea legat de scaun, se scoală, se spală și se schimbă de haine și pleacă devreme la slujbă. Când se întoarce ne prepară tuturor micul dejun și frige felii de șuncă în tigaie. Se lasă un moment de tăcere în vreme ce preotul este răscolit de amintiri, apoi acesta reia: Groaznic lucru mai e băutura.

Poate din respect pentru comentariul lui, preotul bea din pahar mai încet, ridicându-l în lumină ca și cum ar fi fost un pahar de vin de colecție.

– Mă gândesc să fac o călătorie înapoi în Irlanda, continuă preotul. Am încă o soră în Dublin și câțiva veri în Donegal. Ea mi-a spus că cu greu mai pot fi locurile recunoscute. Multe schimbări importante peste tot și se pare că nu-ți mai poți permite să cumperi nici o casă. Orice lucru a ajuns să coste o avere. Îmi surâde ideea Donegal-ului – ai fost vreodată acolo, Danny? M-am dus odată când eram tânăr. Aveam un soi de iubită – înainte de a ajunge preot, evident. Sau cel puțin așa o socoteam eu, zice el, izbucnind brusc într-un râs sacadat care pare să-i zgâlțâie tot trupul. Frumos loc, Danny. Plaje frumoase, plaje frumoase și pustii. Se freacă la ochi cu vârfurile degetelor. Te gândești vreodată să te întorci?

– Nu, niciodată.

– Nu te mai așteaptă nimic acolo, Danny?

– Nu, nu mai e nimic acolo. Pentru mine, acum totul e aici, răspunde Danny, mulțumind în gând pentru faptul că acesta este poate momentul în care să-și anunțe scopul vizitei.

Însă înainte de a putea vorbi, Mulryne se ridică, dă drumul la apă la chiuvetă și își aruncă cu apă pe față. Se uită în jur ca să vadă ceva cu care să se șteargă, dar nevăzând nimic își scoate vesta și o folosește pe aceasta, apoi se așază din nou la masă, părând să nu ia în seamă petele de apă lăsate în urma lui. Pe obrajii lui încă se mai văd picături sclipind.

– Mai ia un pahar, fiule, spune Mulryne, și, înainte ca Danny să refuze, îi toarnă acestuia în pahar. Ești cam misterios, Danny – de unde vine el, încotro se duce, nimeni nu știe. Nu mă întreba secrete și n-o să-ți spun minciuni – nu-i așa, Danny?

Îşi atinge nara nasului cu degetul.

Danny decide că ar fi mai bine să plece, dar când să vorbească, Mulryne îţi duce degetul la buze.

– Şşt, fiule, şşt. Eşti un băiat bun pentru că nu vorbeşti vrute şi nevrute ca alţii. Te ţii de ale tale şi aşa ar trebui să facă orice bărbat. Ascultă, auzi asta? Singurul sunet care se aude vine de la televizor. Ştii ce e asta, Danny? E sunetul nimicului, doar o sporovăială nesfârşită care nu înseamnă nimic în lumea asta şi doar umple capetele oamenilor cu mizerii ca aceştia să nu mai poată gândi.

Una din picăturile de apă curge pe obrazul lui, astfel că pentru o secundă preotul lasă impresia că plânge.

– Ce-ar fi să pun de o cafea? propune Danny şi Mulryne dă vag din mână într-un gest de indiferenţă.

Însă Danny trece oricum la treabă şi prepară nişte cafea neagră şi tare, pe care i-o dă preotului.

– Crezi că asta mă va face să mă simt mai bine, Danny?

– Nu ştiu, dar nu vă poate face mai rău.

– Cunoşti cântecul ăla de Simon şi Garfunkel? „Sunetul tăcerii" se cheamă. Bun cântec, Danny; îl ştii, fiule? Iar când Danny încuviinţează: Asta aş vrea să aud eu mai mult ca orice – sunetul tăcerii. Uneori, când biserica e goală, intru în confesional şi încerc să aud tăcerea. Ştii la ce mă refer, fiule?

Danny dă iar din cap şi bea nişte cafea în speranţa că preotul îi va urma exemplul.

– Fă ceva pentru mine, Danny, rosteşte brusc Mulryne, întinzând mâna peste masă către el. Du-te şi închide chestia aia nenorocită.

Aşa că Danny se duce în camera alăturată şi execută ce i-a cerut preotul, iar când se întoarce îl găseşte pe acesta sorbind din ceaşca de cafea. La un moment dat, Mulryne face o pauză ca să-şi treacă o mână prin claia de păr care i-a căzut peste ochi, dar după aceea alunecă iar în tăcere, uitându-se fix la conţinutul ceştii.

– Ce s-a întâmplat, părinte? întreabă Danny.

Preotul nu-şi ia privirea din ceaşcă, şi pentru o secundă Danny are impresia că celălalt nu a auzit întrebarea. Apoi ceva îl îndeamnă să spună:

– Poate că nu e treaba mea, îmi cer scuze.

– N-ai de ce să îţi ceri scuze, răspunde Mulryne, privindu-l ca şi cum şi-ar fi amintit brusc acum că el e încă acolo. N-ai de ce să îţi ceri scuze pentru nimic – eu sunt cel care îşi cere scuze.

– Vreţi să vorbiţi despre asta?

– Ce e de zis aici, Danny, în afară de faptul că sunt făcut praf? Făcut praf de la mare înălţime.

– Ce s-a întâmplat?

Preotul se uită la faţa lui, apoi apucă încet ceaşca de cafea cu ambele mâini.

– Tu ştii să asculţi, Danny, nu-i aşa? Ştii să asculţi şi să uiţi ce ai auzit. Iar când Danny încuviinţează, preotul reia: Sigur că da, fiule, sigur că da. Apoi pentru câteva secunde se aude doar respiraţia lui Mulryne şi o picătură de apă căzând din ţeava de la chiuvetă. Un copil a depus o plângere împotriva mea.

Însă după asta preotul îşi pleacă iar privirea şi recade în tăcere.

– Ce fel de plângere?

– Că i-am atins... – apoi pe o voce ca şi cum ar fi citat cu sarcasm din acuzaţie – ... în mod nepotrivit – i-am atins nepotrivit. Preotul îşi ridică iar paharul de Jack Daniel's şi îl goleşte. După ce termină se linge pe buze, face o pauză, apoi spune: Tu eşti un tip prea politicos ca să întrebi, aşa că eu am să-ţi spun acum, ca tu să ştii, Danny. Nu l-am atins niciodată pe copilul ăla în vreun fel nepotrivit. Niciodată. Jur pe Sfânta Biblie că n-am făcut-o.

– Vă cred, replică Danny instinctiv.

– Mă crezi?

– Vă cred.

– Asta-i bine, fiule. Şi de ce mă crezi?

– Pentru că v-am văzut în preajma copiilor. Am văzut cum îi trataţi.

– Am stat toată viaţa pe lângă copii şi niciodată despre mine nu s-a spus ceva, măcar în şoaptă. Acum e prima şi ultima dată.

– Şi alţii vă vor crede.

– Nu contează cu adevărat cine mă crede, eu sunt terminat. Făcut praf.

– Cum adică sunteţi terminat?

– Pentru că s-a formulat o acuzaţie, şi chiar dacă se ştie că e o tâmpenie, o înscenare pentru a se obţine nişte bani, Biserica va plăti şi eu o să fiu mutat la un birou, undeva departe de vederea oamenilor. N-o să mă mai apropii niciodată de copii.

– Aş putea să depun eu mărturie pentru dumneavoastră, propune Danny. Poate că mă vor asculta.

– Nu înţelegi, Danny. S-a deschis sezonul la vânătoarea de preoţi. Sunt deja mort. Nu contează nici măcar dacă vorbeşte arhanghelul Gabriel în favoarea mea. Acuzaţia a fost formulată – e cuvântul unui copil contra cuvântul meu –, iar eu o să plătesc pentru toate clipele în care nu i-am crezut pe copii şi am ascuns gunoiul sub preş.

– Cine a formulat acuzaţia?

– Nemernicul ăla mic, Marvin. Este o mică viperă otrăvitoare.

– Puştiul care a furat jambierele. A spus ce s-a întâmplat în ziua aceea?

– Da, puştiul care a furat jambierele. A venit vremea răsplatei. Ei susţin că s-a întâmplat acum un an, într-o noapte când am stat undeva în drum spre Tampa, unde aveam turneu.

– Şi a aşteptat până acum ca să formuleze acuzaţia? Încă mai vine voluntar în fiecare săptămână la antrenament?

Mulryne dă din cap şi aproape că zâmbeşte, apoi toarnă ce a mai rămas în sticlă în cele două pahare.

– Săptămâna viitoare va trebui să dăm o raită prin vinul de comuniune, spune el, dând la o parte sticla goală. Tu lucrezi împreună cu fratele lui.

– Fratele lui?

– Mda, Edward. Era jucător – ar fi putut să joace baschet de liga întâi la colegiu. L-aş fi sprijinit cu bani. Nu ştiu de ce s-a lăsat.

– Marvin e fratele lui Edward?

– Da.

– Mie mi se pare un tip decent. Poate că reuşesc să discut cu el, să rezolv chestia asta.

– N-are sens, Danny – e pierdere de vreme. Au mirosit că e rost de bani. Ca nişte rechini în ocean, au prins mirosul banilor murdari

şi acum dau târcoale prăzii, răspunde Mulryne, după care se duce la chiuvetă şi se dă iarăşi cu apă pe faţă, de această dată luând nişte apă în căuşul palmelor şi turnând-o pe cap. Fără să se întoarcă, adaugă: Îmi pare rău că m-ai văzut în asemenea hal. M-a lovit rău. Dar sticla nu mă ajută – ar fi trebuit să ştiu asta. Clatină din cap şi din umeri, ca un câine care se scutură de apa de pe blană. M-ai prins într-un moment prost. După care se întoarce cu faţa spre el. Cred că acum aş vrea să mă culc, Danny, ca să încerc să dorm puţin.

– Veţi fi bine? întreabă Danny.

– Sigur, Danny. Voi fi bine. Îmi voi scoate răul din sistem.

– Sunteți sigur?

– Sunt sigur, iar dacă e să se întâmple ce e mai rău, cel puţin voi avea ocazia să mă duc până la Donegal ca să înot în mare. Dar tu de ce ai vrut să mă vezi?

Danny ezită, priveşte în jur prin bucătărie, apoi spune:

– Mă gândesc să încep o mică afacere de amenajare a peisajului şi mă întrebam dacă dumneavoastră sau biserica nu are nevoie de aşa ceva.

– O să întreb. Pe dinafară locul ăsta ar avea nevoie de îngrijire, asta e cert. O să fac tot ce pot. Te superi dacă nu te conduc, Danny? Trebuie să mă întind. Îmi simt capul atât de greu încât am senzaţia că mi-ar putea cădea oricând de pe umeri.

– Nici o problemă, răspunde Danny.

Chiar înainte de a se întoarce ca să plece, preotul îşi face cuib din braţe pe masă şi îşi coboară încet capul pe el, astfel încât imaginea cu care Danny iese în noapte este aceea a umerilor încovoiaţi ai lui Mulryne, profilându-se sub vestă, şi a şuviţelor gri de păr căzând peste masă şi acoperindu-i faţa.

După ce au ieşit odată în oraş şi a fost dus acasă cu maşina lui Scott, pe drum l-au lăsat pe Edward, aşa că Danny ştie că acesta locuieşte undeva în mica enclavă care se cuibăreşte în spatele zonelor Fairfields şi Alona Avenue. Este predominant locuită de negri, mai săracă decât cartierele din jur şi oarecum ascunsă vederii. Sunt acolo în jur de o sută de case, poate mai puţine. În vreme ce conduce, Danny se întreabă de ce merge într-acolo. Pentru că îl place pe Mulryne?

Pentru că vrea ca Mulryne să îl ajute cu nunta? În colţul bulevardului Alona se vede o biserică, iar când Danny opreşte în faţa ei la culoarea roşie a semaforului, porţile bisericii se deschid şi dinăuntru se iveşte un şir de femei de culoare în rochii albe. Femeile coboară treptele, discutând între ele. Scena seamănă cu o ninsoare bruscă, ca şi cum toţi mugurii de magnolie din oraş s-ar fi deschis simultan. Noaptea pare iluminată, învârtindu-se în ciorchini nesfârşiţi de lumină, iar Danny priveşte scena fascinat, până ce un claxon furios din spate îi spune că s-a schimbat culoarea semaforului. Îşi continuă drumul, dar imaginea pare să i se fi imprimat în simţuri şi el nu poate scăpa de intensitatea ei.

Coboară geamul portierei şi încearcă să-şi amintească unde locuieşte Edward, parcurgând străzile încet şi uitându-se la chipurile care îl privesc fix înapoi. Încetineşte şi mai mult ca să evite nişte puşti pe biciclete care ţâşnesc dintre maşini ca nişte peşti mici într-un bazin întunecat. Începe să se simtă neliniştit, nesigur asupra motivului venirii sale sau asupra cuvintelor pe care le va rosti. Tocmai când e pe punctul de a se opri şi de a cere îndrumare cuiva, îl vede pe Edward stând pe un gard împreună cu alţi doi tineri. Aceştia îl cercetează cu privirea în timp ce el parchează maşina şi se dă jos, dar la început Edward nu dă nici un semn că l-ar recunoaşte. În vreme ce se îndreaptă spre ei, Danny încearcă să adopte o postură de relaxare, pe care nu o simte în interiorul lui, şi îşi ridică uşor capul în semn de salut.

– Ce e, Danny băiatule? Te-ai rătăcit? întreabă Edward.

– Cam aşa ceva. Speram să discut ceva cu tine.

Danny ezită. Celelalte trei chipuri se uită la el impasibile.

– O să vin la muncă mâine – la fel ca întotdeauna. Edward nu face nici un gest de a se da jos de pe gard. Poate că ai venit ca să înveţi nişte mişcări tari.

Ceilalţi doi tineri zâmbesc când Edward se preface că aruncă la coş cu mingea.

– Eu sunt doar omul care cară apa, răspunde Danny, zâmbind. E prea târziu pentru mine ca să încerc mişcări tari.

– Poate că ar trebui să te apuci de box, frate – ai mâini iuţi. Edward se dă jos de pe gard şi, punându-şi palmele deschise în faţa

chipului, face câteva eschive. Danny de faţă a făcut un pic de box la ultimul nostru meci. Un adevărat Muhammad Ali – nu-i aşa, Danny?

– Sigur, răspunde Danny. Puteam fi campion.

– Ce vrei, Danny?

– Câteva vorbe cu tine. Putem merge undeva?

Edward pleacă fără să răspundă şi Danny îl urmează. Se întoarce să se uite la maşina lui şi Edward îl vede.

– Stai calm, Danny – nimeni care mai are un pic de mândrie în el nu ar vrea să fie văzut la volanul unui gunoi ca ăla. Râde de propria glumă şi strigă spre cei doi prieteni ai lui: Păziţi frumuseţea de maşină – Danny crede că îi umple pe fraţi de invidie şi îi tentează să o fure.

Apoi Edward coteşte pe o cărare de pământ care trece printre două case şi care îi duce la un teren în parte cultivat, în parte lăsat în paragină. De-a lungul unui gard de sârmă cineva a început să sădească legume şi un rând de floarea soarelui ofilite îşi ridică pălăriile obosite către răcoarea vântului nocturn. În dreptul a ceea ce pare o cisternă de apă veche Edward se opreşte şi se sprijină de marginea mâncată de rugină.

– N-ar fi trebuit să vii aici, rosteşte el. Toată lumea are dreptul la intimitate, la spaţiul propriu. Eu nu apar neinvitat la uşa ta.

– Îmi cer scuze, răspunde Danny. N-am vrut să fiu nepoliticos. Doar că e vorba de ceva ce trebuie să discut cu tine.

– Ştiu de ce ai venit.

– Ştii?

– Sigur că ştiu. Voi irlandezii ţineţi unii cu alţii.

– Nu cred că părintele Mulryne a făcut ceea ce s-a afirmat că a făcut, Edward.

– Şi de unde ştii tu aşa ceva, Danny? Ai fost acolo sau ceva de genul ăsta?

– Nu, n-am fost acolo, dar stau pe lângă el de destulă vreme – uneori îl ajut cu fotbalul – şi n-am văzut niciodată nimic care să mă facă să cred că e în stare de o porcărie ca asta.

– El te-a trimis aici?

– Nu, nu ştie că sunt aici.

– Pe dracu'! Ştie că lucrezi cu mine – de-asta ţi-a spus. Iar a sta pe lângă el multă vreme nu înseamnă nimic. Crezi că face ceea ce face când te uiţi tu pe după umărul lui? A făcut ce a zis Marvin că a făcut şi nimeni n-o să mă convingă de altceva. Edward se sprijină de cisterna de apă şi îşi scoate capul în afară. Noi îndeplinim o misiune publică aici, ne facem datoria de cetăţeni pentru că dacă el a făcut asta unui puşti şi a scăpat nepedepsit, atunci va proceda la fel şi cu altul. Asta voiai, Danny?

– Dacă a făcut-o poate putrezi în iad – merită tot ce e mai rău. Eu doar nu cred că a făcut-o.

– Nu crezi că a făcut-o pentru că e preot şi pentru că e irlandez, spune Edward, lovindu-se cu capul de cisternă şi scoţând un sunet de gol cu ecou în noaptea nemişcată. Presupun că tu crezi că nici ceilalţi care îşi au mutrele în ziare nu au făcut-o.

Începe să meargă încet către gard.

– Ba ştiu că au făcut-o. Aici nu e o chestie religioasă – n-am mai fost într-o biserică de copil.

Danny nu mai ştie ce să spună şi se mulţumeşte să o ia pe acelaşi drum de întoarcere. Ajuns la gard, Edward se strecoară printr-o gaură aproape invizibilă, apoi se întoarce din nou spre Danny, cu chipul aproape de gard, cu ambele braţe ridicate deasupra capului şi ţinând strâns sârmele.

– Ştii de ce l-a ales pe Marvin în locul unuia din băieţii ăia de albi bogaţi? Pentru că era un copil negru şi şi-a spus că poate scăpa nevătămat. Că nimeni n-are să facă plângere sau scandal. Acum întoarce-te la psihopatul ăla şi spune-i că o să-i prăjim curul.

Nu mai e nimic de spus. Urmăreşte cum Edward se furişează în întuneric printre două clădiri, apoi o ia înapoi pe urma propriilor paşi. În dreptul cisternei de apă se opreşte şi atinge metalul rece. Îşi lasă degetele să urmărească contururile unei pete de rugină, apoi, când se uită la ele, vede că sunt pătate ca de nicotină. Simte nevoia de o ţigară. În loc de asta, se gândeşte la grupul de femei, cu rochiile lor albe fluturând ca nişte drapele nedesfăcute pe fundalul beznei nopţii.

Când ajunge la maşină îi vede pe cei doi tineri continuând să stea pe gard.

– E încă aici, campionule, spune unul din ei, dar am fost nevoiţi să ne luptăm cu o armată ca să o păstrăm întreagă.

Danny nu răspunde, ci se urcă la volan şi răsuceşte cheia în contact. Motorul nu porneşte din prima, iar el îi vede pe cei doi spectatori rânjind şi clătinând din capete. Brusc se simte furios, umilit, şi vrea să coboare geamul şi să le spună ceva urât, ceva care să le arate celor doi că el e bărbat şi nu se teme, dar în acea clipă motorul se trezeşte la viaţă, aşa că se mulţumeşte să plece repede de acolo. Încetinind ca să ia virajul la colţ, îl zăreşte pe Marvin stând în picioare cu o minge de fotbal în mână. Băiatul se uită fix la el, mândru, indiferent, iar când privirile li se întâlnesc, ia mingea şi se apucă să o învârtă pe un deget.

În vreme ce conduce, nu vorbele, ci imaginile îi umplu mintea – femeile de pe treptele bisericii sunt încă vii, ca un bliţ de aparat foto; petele de rugină care curg pe cisterna de apă; sfidarea din privirea lui Edward; capul lui Mulryne îngropat în căuşul braţelor, cu părul cărunt ud de la apă şi lipit de ţeastă. În tot acest haos însă, o altă imagine începe să se fixeze, o imagine care le împinge pe toate celelalte la marginea conştiinţei, anume aceea a preotului aflat în celălalt capăt al terenului şi stând cu braţul în jurul umerilor băiatului, la umbra copacului. Imaginea pare tipărită şi lipită pe şoseaua pe care Danny înaintează, şi nu poate fi ştearsă de acolo, deşi el încearcă. În acelaşi timp, aude cuvintele „Deoarece era un puşti negru şi şi-a zis că poate să scape". Brusc nu mai e deloc sigur pe el şi, deşi încearcă să se autoconvingă încă o dată de corectitudinea convingerii anterioare, ştie că aceasta a dispărut şi a fost înlocuită de un conflict generator de confuzie al unor voci autoritare care insistă asupra adevărului afirmaţiilor proprii. Ştie sigur doar că nu vrea să ducă acasă toate acele afirmaţii şi contraafirmaţii discordante ale vocilor din creierul lui. Îşi spune că a încercat tot ce se putea, dar apoi este nesigur dacă a procedat chiar în cel mai bun mod cu putinţă. Dă drumul la radio şi încearcă să alunge vocile.

Este seara în care Ramona munceşte până târziu, aşa că decide să o aştepte, să o ducă cu maşina până acasă, deşi distanţa e mică. Se duce la micul centru comercial unde în parcare se văd doar vreo

treizeci de maşini. Lipsa de aglomeraţie de acolo îi permite să parcheze aproape de uşa de intrare. Singurul paznic se sprijină de un zid interior, cu uniforma strivită de zid emanând plictiseală, şi cu şapca dată pe spate dezvăluindu-i tinereţea chipului. Indiferenţa lui manifestă demonstrează convingerea omului că ar fi trebuit să se afle altundeva, cum ar fi să meargă într-o maşină alături de o fată drăguţă sau să fumeze o ţigară cu marijuana în vreo parcare prost luminată. Cu siguranţă nu ar fi trebuit să se afle aici, unde nu apar nici măcar evenimente minore precum vreun hoţ mărunt sau vreun copil pierdut, care să-i anime timpul cheltuit acolo sau să-i confere uniformei sale o importanţă temporară. Nici o mulţumire pe nerăsuflate de la vreo mamă tânără cu ochii în lacrimi sau vreo şansă de a sălta vreun vagabond drogat. Doar trecerea lentă a timpului, ca şi cum ar supraveghea o rudă în vârstă care moare prea încet, care se zbate şi se luptă cu trecerea inevitabilă în nimicnicie.

De fiecare dată când vine aici, Danny are senzaţia că magazinele rămase s-au retras cumva în ele însele, s-au aşezat în cerc ca nişte căruţe ale unei şatre care se protejează contra dezastrului care le ameninţă. „Totul trebuie să dispară“, „Vânzări de lichidare“ – acestea sunt mesajele de vestire ale unor noi plecări. Danny se aşază în faţa librăriei şi se uită la un bătrân care spală gresia cu mopul. Picioarele lui greoaie scot un sunet în ritm cu fâşâitul şi scârţâitul mopului pe gresie. Când omul ajunge la câte un coş de gunoi, se uită în fiecare cu speranţă, după care pe chipul lui se vede dezamăgirea, iar apoi omul goleşte cu mişcări rapide conţinutul coşului în tomberonul pentru gunoaie pe care îl trage după el. Danny îl urmăreşte târând tomberonul către următorul coş de gunoi, cu mopul în faţă ca o trompă adulmecătoare a unui pui de elefant. Două treburi efectuate simultan prin zgomotul ritmic şi repetat al picioarelor lui. Sunetele se înalţă şi se înfig în tavanul boltit, cu frescele lui pictate de cer albastru şi nori ca nişte fuioare. Pentru prima dată Danny observă că acolo sunt pictate mici figuri cu cârlionţi blonzi şi obraji umflaţi, care suflă în nori, după care privirea lui se mută la etajul doi, aproape pustiu, unde un magazin de obiecte de Crăciun, deschis tot anul, a împodobit balustrada cu luminiţe de sărbători şi ghirlande. Magazinul are copaci

argintii din plastic la intrare şi un model uriaş de Moş cu un sac plin de cadouri în spinare.

Cum de a putut fi atât de cretin încât să se gândească să i se confeseze lui Mulryne? La ce se gândea? După atâta vreme să redeschidă cutia închisă a trecutului ca să încerce să despacheteze ceea ce fusese cu atâta grijă ascuns acolo. Ştie doar că n-a fost vorba de un impuls religios, pentru într-o parte a minţii orice credinţă a încetat deja să mai existe. Confesiunea era pentru Ramona, pentru copil – ca el cumva să capete dreptul de a-i merita mai mult. Ca să înceapă din nou proaspăt, ca să păşească în viitor curat şi având dreptul la fericirea pe care acest viitor i-o promite. De Crăciun va decora partea din faţă a casei cu luminiţe albe, pe care le va aprinde ca pe un tort de sărbătoare. O va face când ea e la plimbare cu copilul, astfel încât ea va veni acasă fără să bănuiască nimic şi va vedea întreaga casă luminată ca un zâmbet imens. Aşadar cum s-a putut el gândi, fie şi doar pentru o clipă, să dea drumul sporilor de venin ai trecutului, să-i încredinţeze vântului sorţii fără să aibă vreo posibilitate de a prezice sau controla unde vor ajunge ei să aterizeze?

Se gândeşte acum la panica legată de antrax, la plicurile încărcate cu pudră albă. La contaminare. La lagăre de izolare şi bărbaţi în costume albe, ca nişte cosmonauţi, care se plimbă prudenţi pe suprafaţa unor planete necunoscute şi posibil ostile ca nişte radiestezişti cu vergile lor întinse înainte. Un tânăr îi dă un pliant în care se face reclamă la un nou serviciu de închiriere maşină cu şofer. În vreme ce o afacere moare, o alta se naşte – este o altă parte a unui ciclu nesfârşit de optimism uman. Ca atare, de ce trebuie el ca, fie şi într-un asemenea loc, să lase aceste seminţe ale răului să-i explodeze în minte şi să infecteze viitorul? A fost un prost că s-a lăsat implicat alături de Mulryne încercând să-l ajute pe acesta, fără a se gândi vreo clipă serios la povestea în care se amestecă. Povestea n-avea nimic de-a face cu el, aşa că a fost de-a dreptul nebun ca să se lase atras aproape de flăcările unui scandal public care s-ar fi putut extinde în toate direcţiile, pe care el nu le putea anticipa. Trebuie doar să se îndepărteze, să lase oamenii să-şi reglementeze singuri problemele, fiecare în felul lui. Să nu-şi asume niciodată riscuri, să nu ridice

niciodată capul prea sus, să nu atragă niciodată vreo atenţie nedorită asupra propriei persoane – pentru o secundă uitase de înţelepciunea regulilor stabilite chiar de el. Să-şi menţină privirea doar asupra viitorului. Aşa că, în vreme ce acordurile cântecului „I'm Dreaming of a White Christmas" se furişează lent, ca inelele unui şarpe, prin centrul comercial adormit, Danny se gândeşte la afacerea pe care ar putea să o încropească, la reşedinţele de pe malul lacului cu piscine acoperite şi peluze perfecte, la contracte şi francize.

Ramona se bucură să îl vadă, spunându-i că este cam obosită şi că o dor gleznele. Danny îşi imaginează zâmbetul de pe faţa ei la vederea casei împodobite în luminiţe albe, apoi se întreabă de ce ar trebui să aştepte până la Crăciun şi decide că o va face în ziua în care ea va sosi cu copilul lor de la spital.

– Vrei mâncare chinezească? întreabă ea, în vreme ce îşi masează gleznele.

– Sigur, ne scuteşte de timp cheltuit şi de deranj, răspunde el şi se îndreaptă cu maşina spre restaurantul lor favorit, aflat în apropiere.

Şeful de restaurant îl întâmpină spunându-i pe nume şi strângându-i mâna. Danny comandă mâncarea lor obişnuită de luat acasă, iar în vreme ce aşteaptă comanda frunzăreşte paginile unei reviste de imobiliare, absorbind poezia imaginilor cu case de la marginea lacurilor, dotate cu piscine. Asta e singura lui preocupare acum – să facă suficienţi bani ca să fie în stare să pătrundă în universul afişat în acele poze. Se uită la poza Barbarei Bloemstein – „Munceşte de zece ori mai inteligent ca să furnizeze visul american" – şi citeşte descrierile ei despre „peisaje luxuriante", despre sisteme de securitate, despre „vecinătăţi mici, cu proprietăţi unice" aşezate printre „centuri verzi de copaci maturi". Intră într-o comunitate păzită şi închide restul lumii pe dinafară. Simte-te în siguranţă – e tot ce şi-a dorit vreodată –, iar el îşi spune că aşa ceva poate fi atins dacă munceşte suficient de mult, dacă îşi face bine planurile, este îndrăzneţ şi suficient de curajos ca să le transpună în realitate.

Când şeful restaurantului îi dă comanda, îi spune să revină acolo şi îi ţine uşa deschisă la plecare. Îndreptându-se către maşină, Danny resimte căldura ca un iubit gelos care refuză să lase ziua să-i scape

din îmbrăţişare. Luminile de neon strălucitor ale celorlalte vitrine de magazin aprind amurgul cu promisiuni colorate de plăcere şi emit invitaţii păcătoase care aprind simţurile. Danny îşi simte paşii uşori, simte o nouă convingere în el, aşa cum simte şi marea de lumină întinzându-se ca un evantai în drumul lui. Construieşte ziduri înalte, fă porţi puternice şi totul va fi bine. Însă atunci când Danny apasă clanţa de la portiera maşinii descoperă că portiera e încuiată şi trebuie să bată în geam ca Ramona să i-o deschidă. Intrând, îi dă Ramonei punga cu mâncare, dar atunci când ea o ia, îşi întoarce privirea şi şi-o fixează undeva în noapte.

– Ce s-a întâmplat? întreabă el, dar nu primeşte răspuns, aşa că întreabă din nou.

– L-am văzut, spune ea în şoaptă, motiv pentru care el se vede obligat să se aplece înspre ea ca să audă cuvintele.

Danny îşi dă seama că ceva nu e bine.

– Pe cine ai văzut, Ramona?

– Vicente. L-am văzut pe Vicente.

– Unde? A încercat ceva?

– El nu m-a zărit. Intra în bar. Porneşte maşina, Danny, du-mă acasă.

Izul acru al fricii mânjeşte aroma dulce a mâncării.

– Totul e în regulă, spune el, întinzând mâna dreaptă spre ea în vreme ce conduce cu stânga. Totul e în regulă. Ajungem imediat acasă.

Ea nu-i răspunde, dar când Danny aruncă o privire într-acolo, Ramona pare mai mică, pare să se fi cufundat în sine, şi pentru o clipă el dă drumul mâniei şi frustrării care încep să fiarbă în interiorul lui. O parte a lui vrea să întoarcă maşina şi să-l găsească pe celălalt, să îl facă să simtă pe propria piele ce înseamnă frica, dar ştie prea bine că un asemenea gest ar însemna multe doar pentru el însuşi, nu şi pentru Ramona, aşa că îi repetă ei că totul va fi bine. Când ajung acasă, Ramona nu îşi deschide portiera din dreptul ei, ci rămâne înăuntru, holbându-se înainte.

– Am avut un coşmar cu ceva vreme în urmă, rosteşte ea.

El se întinde şi o înconjoară cu braţul, îi mângâie părul, dar ea pare lipsită de viaţă, ca şi cum ar fi fost jefuită de toate elementele

care îi compun ființa. Pentru câteva clipe el își spune că Ramona nu va mai rosti nimic.

– Am visat că el apare și lovește copilul.

Brusc ea izbucnește în plâns, așa cum el nu a mai văzut-o, și se smulge din îmbrățișarea lui ca să își ducă ambele palme la față, poate ca să încerce să zăgăzuiască șuvoiul de lacrimi, poate ca să se ascundă de rușine.

– Nimeni n-o să facă rău copilului, iubito. Nimeni n-o să facă rău copilului nostru sau ție vreodată. Totul o să fie bine.

Danny încearcă să o ia din nou în brațe.

– Mie poate să-mi facă ce vrea, dar nu și copilului, scâncește ea, cu cuvinte care se revarsă ca niște icnete dureroase.

– Taci, taci, șoptește el. N-o să facă nimic nimănui. Acum ești în siguranță, totul o să fie bine.

Se gândește să-i povestească despre pozele cu case pe care le-a văzut la restaurant, să-i povestească despre casa pe care o s-o cumpere când le va veni și lor rândul, dar nu găsește cuvintele necesare, așa că se mulțumește să o țină strâns și să o legene încet, până ce lacrimile se opresc și sunt înlocuite de respirații profunde, ca ale cuiva care a fost tras la mal după ce se îneca în apele mării.

Se dau jos din mașină și ea se sprijină de el până ce intră în casă, apoi se duce la baie și închide ușa. El nu prea știe cum să procedeze cu mâncarea, așa că lasă punga nedesfăcută pe masa din bucătărie, dar când iese din baie, ea îl întreabă de ce nu este gata masa, așa că el zâmbește și se repede după farfurii. Când o întreabă dacă se simte bine, ea dă din cap și zâmbește.

– Hormonii sunt de vină, răspunde Ramona cu un gest de indiferență. Sunt peste tot. Acum mi-e bine.

Numai că abia dacă gustă din mâncare, împingând-o încoace și încolo cu furculița, iar peste puțin timp spune că se simte obosită și ar vrea să se ducă la culcare. El are nevoie de o țigară și vrea să se ducă până la lac, dar știe că nu o poate părăsi, așa că face curățenie și i se alătură în pat. Ea stă în vârful patului deoarece îi e prea cald, iar el se întinde alături, proptindu-și o pernă sub cap. Danny știe că ea nu vrea să discute despre cele petrecute, așa că nu spune nimic.

– O ştii pe Justine de la bibliotecă? rosteşte ea. Soţul ei lucrează la Canaveral[1] şi ea mi-a zis că ne poate obţine permise pentru data viitoare când mai e o lansare. Spune că scena merită văzută. Putem să mergem?

– Desigur.

– Uneori lansările sunt noaptea şi trebuie să ajungi acolo devreme. Se spune că e un spectacol superb.

– Mi-ar plăcea să-l văd. Ceva de povestit copiilor noştri. O urmăreşte cum îşi freacă încet stomacul cu palma mâinii. Erau odată doi astronauţi de pe lună care au intrat într-un bar, dar au plecat după câteva minute – ştii de ce? Ea clatină din cap. Pentru că nu era nici o atmosferă.

Ramona îşi înfige cotul în coapsa lui, şi puţin mai târziu se întoarce pe o parte şi adoarme. Danny se gândeşte iarăşi să iasă până la lac, dar vrea să fie acolo în caz că ea se trezeşte, aşa că se cuibăreşte pe după spatele ei şi adoarme gândindu-se la cozile lungi de flăcări ale rachetelor care ţâşnesc spre cer şi îşi îndreaptă capetele către imensitatea întunecată a spaţiului.

În săptămâna care urmează nu se vede nici urmă din Mulryne, iar Danny nu îl caută în mod special pe preot. Altcineva preia pregătirile pentru fotbal – doi antrenori tineri, un băiat şi o fată, cu insigne pe treninguri şi tricouri pe care scrie „Fotbalul e doar o lovitură în iarbă". La muncă, Edward roieşte în jurul lui ca şi cum s-ar găsi din nou pe teren în preajma unui adversar de evitat, şi îl tratează cu tăcere. Ca şi în cazul lui Mulryne, Danny îl lasă în pace şi se ţine strâns de programul lui de a nu ridica ţeasta mai sus de parapetul autoimpus, de a nu se implica în treburile altora. Îşi spune că totul se rezumă până la urmă la a-ţi face treaba, ca apoi să te duci acasă şi să îţi vezi de ale tale. Copilul vine repede, Ramona pare să se mărească de la o zi la alta şi a început să construiască un soi de cuib, căci aruncă lucrurile inutile din dulapuri şi pune în loc tot felul de obiecte, în acelaşi timp spunându-i lui Danny unde anume e nevoie de nişte reparaţii sau de un pic de vopsea, pregătind lucrurile cu o intensitate a scopului care îl galvanizează şi pe el.

---

[1] Cape Canaveral – Bază de lansare a rachetelor spaţiale americane. (n.tr.)

Într-o după-amiază el îşi ia liber câteva ore de la lucru ca să meargă cu ea la spital pentru o verificare. Acolo li se spune că totul decurge bine şi li se dă o copie a imaginilor de la ecograf, iar el se holbează la ceea ce pare o hartă a vremii din satelit şi ascultă emoţia din glasul ei când Ramona îi arată continentul ceţos care e copilul lor ivindu-se încet dintre nori. Ramona a primit liber pentru restul zilei, aşa că el o lasă acasă şi o aşază confortabil pe pat, după care apucă pe aleea de lângă lac înapoi la muncă. Trece de blocul de apartamente şi de terenurile pustii de tenis. Vede un jogger şi două femei în pantaloni scurţi, mergând în ritm de marş, cu braţele fluturând într-un efort de sincronizare, ca nişte metronoame, cu capetele înălţate în aer în vreme ce discută. Doi bărbaţi stau pe o bancă şi îşi ţin capetele îndoite spre el. Oare caută pe cineva? Aşteaptă pe cineva? Danny e şocat de albeaţa braţelor unuia dintre cei doi şi de modul uşor nepotrivit în care cad hainele pe trupul lui, ca şi cum trupul încă nu s-ar fi obişnuit cu acele haine şi ca şi cum braţele încă nu s-ar fi adaptat soarelui. Probabil un nou-venit. Poate în vacanţă. Danny dă din cap când trece pe lângă ei.

– Salut, Michael, rosteşte bărbatul cu braţele albe.

Danny nu răspunde, ci continuă să meargă. Simte însă cum inima i-o ia razna în piept. O voce din Irlanda de Nord. Pentru o clipă se gândeşte să o ia la fugă, dar se forţează să rămână calm.

– E-n regulă, Michael.

Se opreşte şi se întoarce. Bărbatul cu braţe albe s-a ridicat de pe bancă şi acum se uită la el. E un om de peste cincizeci de ani, tras la faţă, ciolănos, ce îl fixează cu ochi îngustaţi.

– Numele meu e Danny.

– Corect, Danny, iar al meu este Gerry Lynch. Sunt din Belfast. Sunt prieten, Danny, aşa că nu ai de ce să te temi. Îţi pot spune Danny dacă vrei sau Michael Madden. Nu contează. Ce-ar fi să stai jos?

Danny îi vede pe celălalt întinzând mâna către bancă, dar nu urmează invitaţia.

– Stai jos, Danny. El e Sean Manley – tot un prieten. Trebuie să vorbim.

– Nu aici, răspunde el, uitându-se înapoi spre casă.

Fără să mai adauge ceva, se răsuceşte pe călcâie şi îi lasă pe cei doi bărbaţi să îl urmeze. Când trec de câte cineva pe alee, el îşi pleacă privirea şi încearcă să se distanţeze de oamenii din spate. Îi conduce la o masă de picnic aşezată în mijlocul unui mic pâlc de copaci, aproape de marginea apei.

– Nu ştiu cum suporţi căldura, Danny, spune Lynch, ştergându-şi sprâncenele ca şi cum scurta plimbare l-ar fi secătuit de puteri.

În obrajii lui scobiţi lucesc picături de sudoare, ca nişte pete pe fundul unei ceşti goale.

– Te-ai obişnuit cu ea, nu-i aşa, Danny? spune Manley. Omul vorbeşte cu accent de american irlandez. Se face şi mult mai cald decât atât.

– Cine sunteţi şi ce vreţi? întreabă el, încercând să-şi păstreze vocea puternică şi calmă.

– Va trebui să fac rost de o şapcă sau altfel mă întorc acasă cu ţeasta de culoarea focului, zice Lynch, trecându-şi mâna prin şuviţele rare de păr deschis la culoare care i-au rămas pe cap.

Individul scoate la iveală o ţigară şi îi oferă una şi lui Danny, dar acesta clatină din cap. Pe apele lacului, o şalupă de viteză taie apa şi face un val mare în faţa prorei. Lynch îşi aprinde ţigara şi inhalează încet.

– Sunt de la Consiliul Armatei – am scrisori de autorizare dacă vrei să le vezi –, iar Sean lucrează pentru mişcarea de aici, din America. Sunt aici pentru că mi s-a ordonat să îţi aduc ceva.

Omul pune un plic maro pe masă şi se întoarce cu faţa spre lac.

Danny nu vrea să atingă plicul. Simte că în momentul în care îl va atinge totul va exploda în faţa lui. Plicul îi este adresat lui Michael Madden şi are pe el ultima lui adresă cunoscută din Belfast. A pune mâna pe el ar însemna să-şi reia numele, să deschidă portalul către o altă viaţă, un alt timp, aşa că se holbează la bucata de hârtie.

– E-n regulă, Danny, spune Lynch. Deschide-l.

– E despre maică-mea? întreabă el.

– Nu, maică-ta e bine.

– De ce aţi venit aici? Ce vreţi de la mine?

– Totul e în regulă, Danny. Nimeni nu vrea ceva rău pentru tine, dar trebuie să citeşti scrisoarea, spune Manley, împingând plicul peste masă.

El încă nu-l atinge. Cineva şi-a sculptat iniţialele numelui în lemnul unui copac. Materialul din care e confecţionată masa s-a uscat şi a fost lustruit de razele soarelui. Pe o latură se vede o pată neagră, acolo unde ceva a ars o porţiune din masă. Degetele lui Lynch sunt pătate de nicotină, de aceeaşi culoare ca a plicului. Şalupa de pe apă vuieşte când trece aproape de ţărm, iar când cei doi bărbaţi care stau vizavi de el întorc privirea spre ambarcaţiune, Danny ridică scrisoarea, se uită pentru ultima dată la nume şi adresă, în speranţa că va descoperi vreo greşeală şi vreun alt destinatar, apoi o deschide. O parcurge rapid cu privirea, citind totul mai rapid decât poate absorbi. Comisia pentru Adevăr şi Reconciliere are nevoie de prezenţa dumneavoastră... cazul numărul 107, cazul lui Connor Walshe... Are senzaţia că se prăbuşeşte de pe o culme de deal şi încearcă să oprească acea cădere liberă agăţându-se de cuvinte şi încercând să reţină în minte înţelesul lor. Comisia deţine puterea de a forţa participarea... Acolo unde va fi nevoie, se poate furniza reprezentare legală... Toate partidele politice, bisericile şi grupurile de comunităţi au convenit... o parte necesară a procesului de pace şi de vindecare comună... Închiderea... Toţi participanţii primesc indemnizaţii şi sunt absolviţi de orice repercusiuni legale sau civile rezultând din mărturia lor... Date şi zile, mai multe detalii decât poate el înghiţi.

La început nu scoate nici o vorbă, deoarece nu ştie cum va suna vocea lui, sau dacă cuvintele i se vor forma pe limbă sau îl vor tăia ca nişte cioburi de sticlă. Şalupa lasă în urma ei o dâră albă de spumă. Danny simte că îl ia greaţa de la stomac. Încearcă să respire profund, iar pe sub masă se apucă strâns de marginea mesei.

– Nu cunosc pe nici un Connor Walshe, rosteşte el, moale.

– E-n regulă, Danny, spune Lynch, oferindu-i pentru a doua oară o ţigară.

De această dată acceptă şi încearcă să nu-şi lase mâna să tremure în vreme ce apucă ţigara şi bricheta.

– Suntem nişte prieteni şi mişcarea are întotdeauna grijă de membrii ei. Ştim exact ceea ce ştii şi tu şi ce nu ştii. La bine sau la greu am semnat această chestie cu Adevărul şi Reconcilierea – dacă mă întrebi pe mine, aş spune că mai degrabă la rău, dar asta e doar o părere personală şi oameni mai deştepţi ca mine spun că trebuie să o facem. Aşa că trebuie executată.

– Eu nu mă întorc, spune el.

– N-ai de ales, Danny, intervine Manley. Cum zice şi Gerry, ne-am înrolat la asta.

– Ba am de ales şi eu nu mă întorc. Acum viaţa mea e aici şi nu mă întorc niciodată acolo.

– Nu, Danny, Sean are dreptate – nu ai de ales. Întoarce-o cum vrei tu, dar esenţa e că e vorba de un ordin şi doar un idiot nesocoteşte un ordin.

– Eu nu mai primesc ordine – pentru mine s-a terminat, protestează el.

– Nu se termină decât atunci când ţi se spune asta, ripostează Lynch. Ştii asta la fel de bine ca şi mine. Ascultă, e doar un ritual, o apariţie scurtă, şi nu vei fi pe cont propriu, avem oameni care te vor instrui, îţi vor spune ce să zici, cum să zici. Totul se va termina înainte de a-ţi da seama – uşor şi fără dureri. Te duci şi pleci.

– Fără dureri? Ca să mărturisesc ce am făcut.

– Ascultă-mă, Michael, spune Lynch, strivind furios chiştocul ţigării de lemnul copacului. Nu începe să vorbeşti prostii şi să te bagi singur în belea. Ne luptam în război. Cu toţii ne luptam şi cu toţii am făcut lucruri care trebuie făcute într-un război. Genul de lucruri pe care şi ei ni le-au făcut nouă, ba chiar mai rău. Aşa că să nu începi să gândeşti aşa nici măcar pentru o clipă. Erai soldat şi luptai într-un război, şi încă eşti soldat, dar când se va termina şi chestia asta va înceta şi bătălia. Va înceta definitiv. Armata îţi dă drumul să pleci, apoi armata se destructurează pe sine, dispare în paginile de istorie.

– Nu pricepi, rosteşte el. Mă aflu ilegal aici. O să mă dea afară şi n-o să mă lase să mă mai întorc.

Se gândeşte să le povestească de Ramona, dar nu va păta numele ei folosindu-l în faţa lor.

– Ascultă-mă, Danny, zice Manley, aplecându-şi braţul peste masă. O să avem grijă de tine. Avem prieteni pretutindeni, prieteni importanţi, chiar până la uşa Biroului Oval. Administraţia a jucat un rol în aranjarea chestiei ăsteia, aşa că nu o să permitem să fii dat afară. Trebuie să ai încredere în noi că îţi vrem binele. Gerry ţi-a spus deja – avem grijă de ai noştri. Trebuie să crezi asta.

El nu mai ştie ce să creadă, aşa că spune:

– Eu nu mă întorc.

– Nu pricepi, Michael, aşa că o să-ţi vorbesc ca unui copil, replică Lynch.

Broboane de sudoare i se formează pe buza superioară şi pe sprâncene. Pe ţeastă i-au apărut pete maronii, ca şi cum şi-ar fi trecut mâna prin păr şi mici resturi de nicotină s-ar fi desprins de pe ea.

– Vrem să te întorci din proprie iniţiativă. Fă asta şi te ajutăm cu toate, ne îngrijim de tot, absolut de tot. Nu coopera şi atunci eşti pe cont propriu, expus la orice. Dacă nu apari la proces, vor cere autorităţilor de aici să te deporteze. Şi să ştii că poţi fi închis şi aici.

– Dar nu ştiu că mă aflu aici, spune el, făcându-l pe Lynch să zâmbească.

– E nevoie doar de un telefon, nu-i aşa?

– Aţi face asta? întreabă el, ştiind deja răspunsul.

– Ai chef să încerci să-ţi trăieşti restul vieţii ştiind că un simplu telefon i-ar pune capac definitiv? intervine Manley.

Vocile lor sunt ca nişte baroase pe creierul lui şi fiecare vorbă trezeşte frica de viitor. Habar n-are încotro să se mai întoarcă pentru scăpare.

– Ai fi plecat pentru două săptămâni, poate chiar mai puţin, spune Lynch. O să te întorci cu mult înainte ca Ramona să nască copilul ăla. Avem oameni care vor avea grijă de ea. Vom avea grijă şi de slujba ta. Nu există altă cale de ieşire din chestia asta, crede-mă, Michael.

Ei ştiu despre Ramona, ştiu despre toate. Singurul lucru pe care nu-l ştiu, deoarece nu au de unde să-l ştie, este modul în care el va trebui să-i povestească totul Ramonei. Nu mai aude ce zic ei deoarece în mintea lui caută cu disperare acel mod, respingând pe rând

fiecare frântură de idee care se iveşte. Nu există artificii, nu există nici o poveste care să ascundă faptul că el e doar un alt bărbat care a înşelat-o, şi a înşelat-o de o manieră cum nici măcar ea nu a mai experimentat înainte. Încearcă să-şi spună că în sinea lui el a fost sincer cu ea. Că un nume, în sine, nu schimbă cine e el ca fiinţă sau ce înseamnă ei unul pentru celălalt. Se gândeşte la copiii de pe plajă cu tatăl lor, turnând apă în şanţul unui castel pe care abia l-au construit. Se gândeşte la nisip, la case, iar în urechi aude mugetul aspru al mării care năvăleşte şi distruge totul în cale. Cei doi încă vorbesc cu el, iar Danny dă din cap, dar tot ce mai aude acum este zgomot de ziduri care crapă şi se prăbuşesc. Zgomot de lucruri care sunt măturate cu forţă. Se uită după cei doi care se îndepărtează, cu Manley ridicând mâna în chip de salut de despărţire, iar mersul lor este hotărât, e mersul unor oameni care şi-au îndeplinit misiunea. Danny stă pe loc până ce ei dispar, după care se duce la malul apei şi vomită printre ierburi.

Lacul e nemişcat. Valurile sunt mici şi abia pătrund printre plante. În depărtare, cerul şi apa par de nedespărţit, ca nişte prieteni de o viaţă. O adiere de vânt se joacă încet cu fumul ţigării lui muribunde. Se întreabă dacă Arnie e undeva pe acolo, în barca lui, aruncând undiţele în apă. Aşteptând cu răbdare să prindă ceva. Cerul pare atât de jos încât el are impresia că îl atinge dacă întinde mâna. Îşi aprinde o altă ţigară – oricum nu pare să mai aibă vreun rost. Arnie spune că apa e întotdeauna rece, chiar şi în arşiţa zilei. Curând va veni vremea. În somnul lui agitat şi întrerupt cuvintele i s-au strecurat ca nişte ţipari prin minte, dar de dimineaţă, când a încercat să le prindă în capcană ca să ştie ce să-i spună şi cum să-i spună ei, cuvintele au fugit în beznă. O pasăre zgârie suprafaţa apei, o săgeată neagră în lumina care încet se iveşte la orizont. Se gândeşte la minciuni tot mai complicate, dar apoi le alungă printre buze odată cu fumul ţigării. Încearcă să-şi spună că va simţi eliberare odată cu adevărul, că după atâta amar de vreme greutatea trădării îi va fi ridicată de pe umeri. Se duce până la capătul pontonului şi aruncă ţigara departe. E aproape vremea. Îngustează ochii şi se uită fix înspre inima

adormită a lacului. Pentru încă o oră şi ceva, lacul îşi va păstra propriul chip şi nu va avea insistenţa luminoasă a cerului apăsată fără milă deasupra lui. Apoi Danny se apleacă, ia apă în căuşul palmei şi şi-o împroaşcă peste faţă.

Drumul înapoi spre casă e marcat de cuvintele prost aranjate din mintea lui, precum florile pe care le-a cumpărat pentru ziua ei de naştere şi pe care ca un prost a încercat să le aranjeze sub forma unei vaze. Oare cât din viaţa lor va fi distrus de ceea ce va trebui să-i spună? Se gândeşte la nemişcarea din centrul lacului şi încearcă să se convingă singur că iubirea poate suporta multe. Chiar şi aşa ceva. Însă nu mai e deloc sigur de nimic din ceea ce încearcă să-şi spună sieşi. Din ceea ce poate crede şi din ceea ce este doar o altă înşelătorie menită să-i netezească lui calea, aşa că se simte ca şi cum nu ar şti absolut nimic şi ca şi cum tot ceea ce ar vrea să strângă în braţe i se strecoară printre degete precum apa.

La uşă ezită, apoi intră. Poate că ea va întinde braţele spre el. Poate că-i va spune că are trupul rece şi îl va îmbrăţişa în căldura ei intensificată de somn. Apoi, după o vreme, Ramona va spune „Ce trebuie să facă o fată ca să primească o ceaşcă de cafea?", iar el se va furişa ezitând de lângă ea.

Ramona se uită la el cum stă în uşa dormitorului şi o priveşte.

– Ei, Danny, mai e lacul acolo?

El nu răspunde şi atunci ea se ridică în capul oaselor, îndepărtându-şi şuviţele negre de păr de pe faţă.

– Ce s-a întâmplat, Danny?

El o priveşte în ochi şi face un singur pas înăuntrul camerei.

– Numele meu nu este Danny.

Ea îl priveşte şi începe să zâmbească, dar imediat se opreşte. Nu există altă cale. Este preţul care trebuie plătit. Apa este rece ca gheaţa pe pielea lui. Păşeşte mai departe în încăpere şi fiecare pas pe care îl face este îngreunat de frică. O frică mai mare decât a simţit vreodată. Ştie că nu mai există cuvinte.

Stanfield prezidează obosit peste întreaga încăpere şi priveşte constant şi pe furiş la ceas, simţind cum treptat se îneacă în vorbe. Zi de zi, ca şi cum s-a fisurat un baraj şi prin fisură curge un şuvoi de durere tot mai intensă, conservată în cursul lungilor ierni de plâns. Oamenii vin în încăpere ca să lase în sfârşit şuvoiul de lacrimi liber, iar valul imens ameninţă să-l scufunde pe el. Îşi înalţă capul şi încearcă să inspire adânc, deoarece are mereu impresia că nu e aer suficient în acea cameră, aşa că măcar e recunoscător pentru concizia cazului în dezbatere. S-au admis responsabilităţile, s-au cerut scuze şi s-a efectuat chiar un mic apel, aparent sincer, la iertare. Lui nu-i rămâne decât să-i ceară doamnei Latimer, sau reprezentantului ei, dacă ar vrea să sintetizeze sentimentele ei legate de soţul care, într-o seară de vară cu douăzeci de ani înainte, i-a deschis uşa de la intrare ucigaşului. E bucuros că ajung la o concluzie, deoarece are senzaţia că se cufundă în golul după-amiezii în care timpul pare oprit în loc şi transformat într-un somn letargic.

Aruncă o privire la femeia în vârstă care până atunci nu a scos nici o vorbă. Pare fragilă, veştejită, ca o frunză uscată care se va desprinde de ramura copacului la următoarea adiere de vânt, dar mai e ceva în fiinţa femeii care îl tulbură. Să fie fixitatea privirii? Refuzul ei de a se uita la bărbatul care i-a omorât soţul? Modul în care mâinile ei subţiri şi noduroase strâng Biblia pe care ea o ţine atât de strâns în poală?

– Doamnă Latimer, vreţi dumneavoastră sau reprezentantul dumneavoastră să rostiţi pledoaria finală? întreabă el cu blândeţe,

sperând ca aceasta să fie scurtă, apoi dând încurajator din cap în vreme ce femeia se ridică şi îşi croieşte drum spre microfon.

Femeia merge brusc mai repede, dar nu către microfon. Apoi, în vreme ce Stanfield clipeşte nevenindu-i să-şi creadă ochilor iar timpul pare suspendat în loc, sau desfăşurându-se în secvenţe imprevizibile ca într-un vis, ea ţine un cuţit în mână – Stanfield nu poate fi sigur, dar îşi zice că a fost scos din Biblie – şi se aruncă asupra ucigaşului soţului ei. Schimbarea fizică de atitudine este cea care îl nedumereşte şi îi taie orice respiraţie. Ceea ce părea veştejit s-a transformat în duritate, membrele femeii s-au întărit ca nişte pari, ca şi cum o sperietoare de ciori s-a trezit brusc la viaţă. Oamenii ţipă, scaunele sunt răsturnate, în vreme ce victima femeii încearcă să ridice un braţ ca să se protejeze, dar cuţitul alunecă peste braţ şi se înfige în claviculă. Stanfield sare în picioare, dar pentru o secundă e paralizat, apoi trece la acţiune şi apasă butonul de alarmă de pe birou, după care aproape imediat soseşte poliţia.

Femeia stă perfect nemişcată, în vreme ce cuţitul a căzut pe podea. Fără să opună rezistenţă, părând a fi intrat în stare catatonică, fără să vadă sau să audă ceva, femeia e dusă afară. Medici în uniforme verzi îngenunchează deasupra victimei, apoi se aud sirene şi staţii radio care intră în acţiune. Stanfield se prăbuşeşte pe moment pe scaunul lui, după care se ridică din nou şi strigă tare:

– Eliberaţi încăperea, eliberaţi încăperea!

A doua zi, Stanfield priveşte în jurul mesei la echipa lui şi desluşeşte deziluzia de pe fiecare chip, pe care o mai aude şi în vocile tuturor. I-ar plăcea să fie în stare să simtă plăcerea perversă de a se bucura de situaţie, dar nu e capabil de aşa ceva, întrucât îşi face griji că, dacă procesul continuă în felul acela, atunci mai devreme sau mai târziu o parte din noroiul lipicios al eşecului se va lipi şi de el, şi poate îi va dăuna intereselor lui de viitor. A început deja să-şi compună cererea de demisie, dar trebuie să descopere un punct principial de care să se agaţe înainte ca întreg edificiul să se prăbuşească precum un castel de cărţi de joc.

Acum echipa lui stă tăcută şi se uită la el pentru inspiraţie. Privirea lui trece peste chipurile lor, adăstând uşor în dreptul Laurei înainte de a trece mai departe. Ştie că e momentul în care ar trebui să rostească un apel înălţător la bătălie, când, asemenea unui general roman, ar trebui să atace alături de soldaţii lui cu sabia ridicată. Însă la început nu poate îngăima nimic altceva decât nişte observaţii neconvingătoare.

– Ceea ce s-a petrecut ieri a fost groaznic şi şocant. Din fericire se pare că rana nu e mortală, dar dacă era nevoie de ceva care să ne demonstreze importanţa a ceea ce încercăm noi să facem aici, se pare că ieri a fost momentul oportun. Vor fi oameni care vor căuta să speculeze acel moment în interes propriu, dar noi trebuie să mergem mai departe. Am avut parte de eşecuri, am avut parte de retrageri, dar într-un proces plin de riscuri precum acesta, astfel de lucruri sunt inevitabile. Ştiam că n-are să fie uşor. Trebuie să fim pregătiţi pentru înscenări şi atacuri cinice asupra integrităţii procesului, dar trebuie să ne amintim că încercăm să facem în această ţară ceva ce nu s-a mai făcut niciodată. Face o pauză. Poate că, până la urmă, se va ridica la înălţimea aşteptărilor. Totodată, trebuie să ţinem minte că lucrăm în cadrul unei societăţi profund divizate de mii de ani. Acesta este probabil cel mai provocator lucru care s-a cerut vreodată cuiva şi uneori situaţia se va deprecia şi va deveni înfricoşătoare, dar dacă putem duce totul la bun sfârşit, atunci acesta este cel mai important pas pe care această comunitate îl poate efectua către o vindecare durabilă. Nu-i vine să creadă că a folosit cuvântul „vindecare". Însă în mod clar s-a subestimat pe sine: capetele lor încuviinţează. Oare să fie de vină soarele care s-a furişat în încăpere sau ochii Laurei chiar s-au mărit? Chiar şi Matteo şi-a schimbat poziţia şi a renunţat la încovoiala lui ca să stea cu spatele drept şi alert.

– Şi nu cumva să uite cineva pentru vreo secundă că am fost, de asemenea, martori la lucruri remarcabile, la unirea între foşti inamici într-o manieră pe care, probabil, doar ne-am putut-o imagina vreodată. Aşa că acum nu e cazul să ezităm în convingerile noastre din pricină că ne-am confruntat cu dificultăţi.

Continuă pe calea asta până ce vorbele lui aprind noi hotărâri pline de pasiune şi până ce începe să se audă murmur de voci care îi oferă un răspuns plin de colegialitate şi de optimism contagios.

După plecarea lor, se duce la fereastră şi priveşte de cealaltă parte a străzii, unde se vede un bar ce în fiecare dimineaţă are pe asfaltul din faţă trei mese mici cu scaune de metal, într-un soi de credinţă incredibil de optimistă că trecătorii s-ar putea încumeta să înfrunte vântul tăios şi să se aşeze acolo. Mai încolo, o agenţie de turism încearcă cu disperare să lupte contra internetului şi a anunţurilor de tipul „Fă-o chiar tu“ din diverse vitrine cu oferte speciale scrise greşit gramatical şi un cabinet minimal de optician, dar care pare să nu conţină nimic înăuntru. Cât ar mai da să se afle într-un avion îndreptându-se în altă parte. Indiferent de destinaţie, îşi imaginează că este întotdeauna însoţit de Kristal, iar el e mereu acolo ca să observe plăcerea ei vizavi de ceea ce el îi poate arăta şi o poate învăţa.

Lucrurile s-au desfăşurat cu adevărat mai prost decât ar fi putut el anticipa. După un atac anterior, au instalat un ecran de sticlă protectoare în jurul boxei martorilor, iar acum vor trebui să instaleze un detector de metale la intrarea în clădire. În afară de cele două instanţe de violenţă fizică, au existat în mod constant exemple de abuzuri verbale şi ameninţări strigate cu o intensitate nemaiauzită înainte. Acum poliţia este prezentă permanent, iar el poate apela la ea apăsând un buton, dar în unele zile se simte de parcă ar sta într-un abator, înconjurat de carcase de suferinţă umană brută, ale căror cărnuri sunt desprinse de pe oase şi tranşate în bucăţi, în vreme ce picurul constant al urii umane se coagulează pe podeaua încăperii.

Familiile victimelor au început să îşi reclame morţii şi persoanele iubite şi uitate, şi dat fiind acest scurt moment de restauraţie publică, mărşăluiesc în încăpere ducând portrete ale rudelor ucise şi lumânări aprinse care apoi tremură în vântul de pe stradă. Cele mai tulburătoare sunt portretele de copii, căci acestea forţează pe cel care le vede să încerce să-şi închipuie cum ar arăta ei acum, iar imaginaţia le construieşte o viaţă pe care ei nu au cunoscut-o

niciodată. Însă în cadrul ritualurilor tot mai elaborate create de durere nu există nici un soi de elegie, ci doar o agitare parţială şi anemică a apei la care oamenii se înghesuie să ajungă cu speranţa disperată a vindecării. El unul a prezidat peste unele adevăruri, dar prea puţin peste o adevărată reconciliere, iar cu fiecare zi care trece devine tot mai evident că ceea ce petiţionarii vor este adevărul şi dreptatea de care ei simt că au fost privaţi. Stanfield a ajuns să o recunoască în ochii lor, în nevoia lor de a rosti o afirmaţie finală cu încărcătură de imperativ moral care va arunca inculpatul direct în braţele justiţiei divine. În loc de aşa ceva, ei primesc un răspuns formalizat, preparat dinainte, în care se exprimă regretul vag pentru durerea îndurată, după care se prezintă cardul de exonerare de condamnare care asigură evitarea unei vine personale sau a unei culpe morale prin afirmaţia universal valabilă a convingerii că toată lumea a luptat într-un război. De fiecare dată, la sfârşit, Stanfield vede vidul care se cască în sinea celor îndureraţi când aceştia înţeleg că nu vor mai primi nimic altceva şi când îşi dau seama că nu e îndeajuns ce au primit. Adesea, la finalul proceselor, ei trebuie ajutaţi să iasă din încăpere, ca şi cum nu şi-ar fi dat seama că totul s-a sfârşit, că timpul lor a fost epuizat, iar apoi îşi târşâie picioarele către ieşire, cu chipurile confuze şi albe întoarse peste umeri înspre sala pe care o părăsesc.

În orice caz, la fel de adevărat e că există zile când se petrece altceva şi povestea cuiva se înalţă în sală ca o arie tristă care, în ciuda lipsei de exprimare artistică, a lipsei de structură şi a limbajului simplu, are o muzică proprie ce umple încăperea. Unele poveşti – iar el nu le poate prezice sau întrevedea niciodată – au în ele forţa misterioasă de a trece dincolo de lumea externă şi de a atinge sufletul tuturor celor care o ascultă. Sunt chiar momente când se generează un soi de sinergie şi o fuziune de uşurare, sau un soi de nevoie mult timp reprimată îi împinge pe protagoniştii scenei jucând în roluri antagonice unul către celălalt, ca un soi de Priam care îngenunchează ca să sărute mâna lui Ahile, înainte de a se despărţi din nou, după ce conştientizează brusc acţiunea lor.

Își spune însă în sinea lui că un asemenea proces este prea timpuriu. Trebuie să găsească o cale de ieșire – a greșit când a refuzat propunerea de a ține turneul de cursuri. Poate că ajungea chiar profesor-invitat la o universitate de pe Coasta de Vest. În fiecare zi, stând în sală, simte cum se îmbibă tot mai mult cu toxinele care emană din emoțiile corozive și carcinogene adânc îngropate în oameni, și cărora li s-a permis să iasă la suprafață. Uneori simte o durere în piept, are impresia că respiră neregulat și își face griji pentru sănătatea lui. Poate că ar trebui să accepte să joace tenis. Poate că dacă ar reuși să cumpere drepturile asupra ei, ar găsi o cale de a o elibera pe Kristal ca să se mute la el.

Ucigașii și copărtașii lor nu arată bine, indiferent din ce parte ar proveni. Chiar și îmbrăcați în costume ieftine și declarând că au slujbe de toată mila, timpul nu a fost blând cu ei. Adesea se prezintă cu o litanie, bine concepută dinainte, de condamnări pentru infracțiuni mărunte care le umplu CV-ul și care pare să le fi distrus orice pretenție de idealism pe care ai au nutrit-o vreodată, iar lipsa lor de vorbire articulată îl face pe Stanfield să se strâmbe de jenă. Deasupra documentelor prezentate de ei atârnă permanent întrebarea nerostită explicit legată de motivul pentru care unor asemenea forme inferioare de viață li s-a dat dreptul de a lua viața altcuiva. Uneori indivizii vin în sală cu suporteri strânși în jurul lor, ca o falangă armată, brațele protectoare ale celorlalți de pe umerii lor împingându-i înăuntru, iar ei arată ca niște bătăuși beți care sunt duși în ringul de bătălie de către antrenorii lor. După aceea, camerele de supraveghere îi arată cum își aprind țigări, cu capetele strânse laolaltă pentru a forma o pavăză contra vântului, sau cum dispar ca siluete singuratice grăbindu-se spre ieșire cu glugile trase peste cap.

După fiecare caz el are un ritual propriu. Ritualul s-a dezvoltat treptat și servește la descotorosirea de ceea ce pare să se agațe de el ca o pânză murdară de păianjen. Face sesiunea de punere la curent a părților cât de scurtă posibil, neluând în considerare cât de multe chestiuni nerezolvate se poate și părând să răspundă întrebărilor

pertinente ale lui Matteo, în acelaşi timp aruncând mental aceleaşi întrebări la gunoi. Apoi efectuează plimbarea de cinci minute până la un restaurant din apropiere, unde în fiecare seară este rezervată aceeaşi masă pentru el şi unde se serveşte mâncare decentă şi unde ospătarii nu spun „Noroc" când primesc bacşiş, după care se duce la apartament, unde face duş şi îşi schimbă hainele înainte de a se aşeza cu un pahar de vin la fereastra cu privire spre râu. La al doilea pahar, însoţit de muzica adecvată, începe să se descotorosească de o parte din firele pânzei de păianjen care îl strâng cu putere. Are nevoie de muzică pentru a-şi reconstrui echilibrul vieţii interioare, pentru a se asigura că a fost până în lumea subpământeană şi s-a întors de acolo în siguranţă. Ca atare, deşi nu este mânat de nici un impuls religios, ascultă muzică corală de Tavener şi uneori opera lui Vaughan Williams, „The Lark Ascending", deşi singura pasăre pe care râul pare să i-o poată furniza drept decor vizual este câte un pescăruş ocazional.

Ştie, în orice caz, că nu va fi niciodată în stare să-şi ducă la bun sfârşit îndelungata misiune, că dacă e să rămână acolo, într-o zi va sta pe acelaşi scaun în apartament şi nici măcar muzica nu-l va mai elibera de spirala depresiei; că încetul cu încetul valul de cuvinte şi feţele urâte de brute pe care trebuie să le îndure zilnic vor ajunge să ocupe hoţeşte un loc permanent în mintea lui. Bineînţeles că mai e şi Emma, dar în ciuda întâlnirii lor, el a început să-şi spună că trebuie să fie pregătit să o lase în pace, că trebuie să se descotorosească odată de urmele trecutului. Intensitatea sentimentelor pe care le-a încercat odată cu revederea ei a început să se estompeze şi nu a primit nici un răspuns la cartea poştală pe care i-a trimis-o cu mesajul simplu, deliberat neutru şi complet neameninţător că s-a simţit minunat să o revadă şi că speră să poată repeta evenimentul. Nu-i vine să creadă că a cheltuit atâta timp ca să compună atât de puţine cuvinte. Ilustraţia cărţii poştale reproducea pictura lui Da Vinci *Fecioara cu Pruncul şi Sfânta Ana*, iar frumuseţea gingaşă a imaginii i-a amintit de cât de mult timp a trecut de când el n-a mai simţit plăcerea de a admira tablouri. Preţ de o secundă, în vreme ce soarbe

din vin, se imaginează alături de Kristal în Luvru sau în Ermitaj şi cât de minunat ar arăta ea pe fundalul zăpezii şi al turlelor aurii din Sankt Petersburg. Când va completa primul ciclu de două luni de şedinţe, va avea o lună de concediu înainte de a începe al doilea ciclu – poate că va reuşi să aranjeze o călătorie de reîmprospătare în străinătate.

Dar îl va vedea el vreodată pe copilul fetei lui? Îl va lăsa ea vreodată să fie bunic sau măcar tată din nou? Presupune că fără acordarea ajutorului cerut de ea şansele lui sunt infime. Stanfield zâmbeşte amar când conştientizează forţa răzbunării lui Martine. Intimitatea stabilită de ea cu fiica lor împiedică orice tentativă din partea lui de a o discredita pe ea, sau fie şi în modul cel mai blând cu putinţă de a scoate în evidenţă câteva din lipsurile ei şi de a sugera că poate nu a fost genul de femeie alături de care este uşor să trăieşti. Dar oare asta şi-a dorit Martine cu adevărat? Oare asta a avut ea în vedere drept pedeapsă pentru el? Nu-i vine să creadă că până în ultimele clipe de viaţă ea l-a urât atât de tare încât să fi dorit aşa ceva.

Este bucata lui corală favorită – „Love Bade Me Welcome" –, şi există ceva extrem de liniştitor în puritatea eterică a vocilor, dar şi ceva care aprinde un sentiment plăcut de tristeţe. Poate că de vină e muzica, poate vinul, poate chiar pustietatea apartamentului care se arcuieşte iarăşi peste capul lui, dar ceva îl face să-şi aducă aminte de ceea ce a simţit prima dată când fata lui s-a aşezat în faţa lui cu părul plin de picături de apă şi cu o nouă viaţă dospind în pântece, şi atunci ştie că încă nu vrea să-i dea drumul.

De dimineaţă are un alt interviu de dat. Au sosit ziarişti din toată lumea şi şi-au luat reşedinţe temporare acolo – lui i s-a spus că în oraş nu se mai găsesc camere de hotel. Echipe de reporteri par să fi venit din toate colţurile globului, iar la scurt timp după primul val, un al doilea val şi-a făcut apariţia, un val de ciudaţi atraşi acolo nu prea se ştie exact de ce anume. Ca atare, în fiecare dimineaţă, în faţa clădirii unde se află sala, te poţi întâlni cu un grup de indieni navajo care execută un soi de dans despre care se spune că evocă spiritul morţilor, sau cu un călugăr budist care încearcă să le dea flori celor

care intră în clădire, sau cu vreun cântăreţ la vioară supravieţuitor din Kosovo. În atari circumstanţe, devine chiar uşor reconfortant pentru Stanfield să-l vadă acolo şi pe acel evanghelist băştinaş din Ulster care se luptă pentru spaţiu cu o placardă tip sendviş pe care e un text care întreabă pe toată lumea unde îşi va petrece eternitatea.

Oferă discursul său bine exersat dinainte unei tinere reporteriţe japoneze şi echipei ei de filmare. După aceea, din cine ştie ce motiv, tânăra spune că îi place formaţia U2 şi că vrea să vadă Giant's Causeway. El zâmbeşte şi dă încurajator din cap, apoi se face nevăzut cât de repede poate. După-amiază prezidează o sesiune pe care o găseşte sufocant de plictisitoare, şi trebuie să se forţeze să se concentreze ca să nu alunece într-o letargie indiferentă. A mers mai departe, a lăsat cazul în urma lui, iar în imaginaţie deja prezidează cazul lui Connor Walshe şi ştie că atunci când se va uita în jos va vedea chipul Mariei Harper, iar în spatele ei, chiar dacă nu în persoană, chipul fiicei lui.

Chipurile acestor oameni, vocile lor guturale, s-au contopit toate demult într-un soi de dramă ieftină care îl face pe el disperat să ajungă la final. Priveşte prin încăpere numărând ziariştii; participanţii constanţi de pe locurile publicului care în imaginaţia lui seamănă tot mai mult cu nişte caricaturi groteşti de care Dickens ar fi fost mândru şi care ar fi stat la coadă să-i devină lui personaje; oficiali şi grefieri; personalul medical, consilieri şi preoţi. Se simte tot mai imun la suferinţa care îi e servită spre inspecţie – de-acum este o chestie moartă, care rareori oferă diferenţe prin modul de prezentare sau prin evenimentele prezentate. Uneori trebuie să-şi înăbuşe un căscat, iar întrebările puse de el frecvent, legate de nevoia cuiva de a lua o scurtă pauză sunt motivate strict de interesul lui egoist.

În acea noapte, după ce se încheie totul, îşi face scurta plimbare până la restaurant. Nu sunt mai mult de două sute de metri, dar el aproape că e nerăbdător. Noaptea rece îl slujeşte ca să îl ţină treaz după orele petrecute în acea încăpere aglomerată şi supraîncălzită, unde indiferent cât de jos s-ar încerca stabilirea temperaturii de încălzire în aer se simt mereu tensiuni încărcate de energie. În plus, acolo nu e aer – ca şi cum cei care apar în faţa Comisiei consumă

tot aerul prin respirațiile lor întretăiate și prin nevoia lor dureroasă, în vreme ce ei se îneacă în propria suferință. Acum e ora când orașul face schimbarea la față și cei care muncesc în el lasă loc celor care îl folosesc pentru plăcere. Sunt prea mulți oameni în jur ca să se simtă amenințat, însă îi rămâne acea vagă nervozitate a bogatului care umblă printr-un oraș unde sunt mulți săraci, așa că își întărește fiecare pas cu încredere în sine și cu o autoritate tăcută pentru a îndepărta pe oricine ar putea însemna un pericol potențial. Iar acolo sunt întotdeauna femei drăguțe care îi atrag privirea – a fost obligat să admită, nu fără bombăneli, că orașul are parte din plin de așa ceva. Uneori, dacă vreuna se uită la el, își imaginează că o oprește pe femeie și o convinge să îl însoțească într-un restaurant mai scump decât cele cu care este ea probabil obișnuită, unde să-i dea sfaturi despre meniu și explicații despre vinuri. Dar oricare ar fi plăcerea pe care el și-o închipuie pe moment pentru sine, aceasta dispare în scurt timp din pricina trezirii la realitate și a perspectivei unei mese luate de unul singur, iar după aceea nu există nici măcar perspectiva lui Kristal care să-l consoleze. La ultimele lui două apeluri telefonice a primit ca răspuns afirmația politicoasă că nu e disponibilă, iar întrebările lui ulterioare nu au avut parte de alt răspuns mai detaliat în afară de acela că ea era plecată deocamdată. Și nu, nu vrea pe altcineva. Cu siguranță că s-ar fi așteptat ca ea să-l anunțe cumva că pleacă, dacă nu din alt motiv, măcar din curtoazie profesională. Stanfield învârte posibilitățile în minte, dar întotdeauna apare câte una necunoscută pe care el n-o poate asimila. Oricât ar părea de nepotrivit și de naiv, este obligat să admită că s-a atașat emoțional de ea și se consolează cu gândul că poate absența ei va fi de scurtă durată.

Iritarea i se intensifică atunci când intră în restaurant și vede doi bărbați așezați la masa lui. Indivizii poartă costume închise la culoare, iar unul dintre ei răsfoiește lista de vinuri. Stanfield privește prin restaurant și vede alte mese goale care îi puteau găzdui pe cei doi consumatori. Șeful de sală răspunde imediat întrebării lui nerostite cerându-și scuze cu o ușoară ridicare perplexă din umeri. Însă

când şeful de sală îl conduce spre o masă, o face către masa lui obişnuită, aceeaşi la care stau acum alţi doi oameni.

Înainte ca Stanfield să poată rosti ceva, cel mai în vârstă dintre cei doi bărbaţi se ridică în picioare şi îl întâmpină cu mâna întinsă.

– Bună seara, Henry, rosteşte el, cu o voce pe care Stanfield o asociază imediat cu un anumit gen de educaţie, care prin amploare se identifică cu şcolile publice şi serviciile publice. Îmi pare extrem de rău că vin peste tine aşa, neanunţat în prealabil, dar mi s-a părut o oportunitate bună să ne revedem.

– Ne-am cunoscut până acum? se miră Stanfield, uitându-se la faţa omului.

Cu colţul ochiului detectează un început de rânjet pe buzele bărbatului mai tânăr, a cărui tunsoare pare curios de nepotrivită cu croiala scumpă a costumului.

– Cred că da. Cu ceva timp în urmă. Lucram pentru Foreign Office la momentul necazului din Balcani. A fost doar pentru scurt timp – nu mă aştept să-ţi aminteşti, mi-e greu şi mie să o fac. O treabă urâtă. Ia loc, te rog – mi s-a spus că mâncarea e bună aici.

– Nu-i rea deloc, spune Stanfield, brusc conştient că i se întâmplă ceva, dar fără să ştie ce anume, şi conştient totodată că sesizează un soi de voinţă aflată oarecum în afara controlului său. Şi dumneata eşti?

– Scuze, evident. Eu sunt Michael Walters iar el este William.

Pentru prima oară se uită la tânăr, care îi replică cu acelaşi rânjet şi intensitate a privirii ce îl irită pe Stanfield suficient de tare ca să întrebe:

– Şi are cumva William şi un al doilea nume?

– Cred că deocamdată William e suficient, răspunde Walters.

Când soseşte chelnerul ca să ia comanda de băuturi, Stanfield se gândeşte la cărţile lui Richmal Crompton şi la festinuri de la miezul nopţii în dormitor. Pentru o clipă, are impresia că Walters ar putea comanda o bere de ghimbir, dar zăreşte ceva devenind mai întunecat în ochii tânărului. Se uită atunci la mâinile lui Walters, cu degetele lungi şi efeminate, cu unghiile perfect îngrijite şi cu cele două inele

de pe ele. Walters comandă gin şi tonic, şi o bere pentru prietenul lui, care încă nu a rostit vreo vorbă. Fără să întrebe, mai comandă pentru Stanfield o sticlă din vinul lui obişnuit.

– Deci cine sunteți? întreabă Stanfield din nou. Şi ce vreţi?

Deja începe să aibă gânduri neplăcute în legătură cu situaţia.

– Cred că ne-am prezentat, spune Walters, schiţând un zâmbet. Şi doar vrem să lămurim câteva lucruri.

– Lucraţi pentru Foreign Office? întreabă Stanfield.

– Nu chiar, dar sub aceeaşi umbrelă, dacă mă înţelegi.

– Cred că aş vrea să văd nişte legitimaţii şi să mi se ofere nişte explicaţii în legătură cu motivul pentru care suntem aici şi vorbim unii cu alţii.

– Ar fi mai bine să păstrăm chestia asta ca pe o întâlnire amicală, nu crezi? Nu e nevoie să-ţi faci griji despre protocol. Dar dacă vrei să vorbeşti cu mine, mă poţi contacta la acest număr.

Walters îi dă lui Stanfield ceva care seamănă cu o carte de vizită simplă, pe care scrie doar numele şi numărul de telefon.

– Ascultă, nu ştiu despre ce e vorba, dar dacă nu vă supăraţi, acum eu o să plec şi îmi voi suna şoferul poliţist, care va veni aici în câteva minute.

Stanfield se scoală de la masă, ca şi cum ar vrea să plece, şi se apucă să îşi caute telefonul prin buzunare, dar imediat bărbatul mai tânăr se apleacă peste masă şi spune cu o voce joasă care sună a ameninţare:

– Stai jos, Henry, şi nu face pe deşteptul.

– William, intervine Walters pe un ton care seamănă cu o admonestare blândă a unui şcolar obraznic, nu-i nevoie de bădărănii. Apoi omul se ridică în picioare şi îi face semn lui Stanfield să ia loc. Te rog, Henry, nu cred că Beckett va fi deranjat să mai stea un timp în maşină, nu crezi?

Stanfield se prăbuşeşte înapoi pe scaun, exact în momentul în care soseşte chelnerul cu băuturile. Bărbatul mai tânăr refuză paharul şi duce sticla direct la gură. Walters se uită la Stanfield şi îşi dă ochii peste cap. Însă Stanfield ştie deja că, în ciuda dispreţului prefăcut,

bărbatul mai în vârstă îl priveşte pe cel mai tânăr cu un soi de sentiment apropiat de afecţiune. Apare un alt chelner ca să le ia comanda de mâncare, dar Walters îl bate pe însoţitorul lui pe braţ şi spune:

– Ce-ar fi să iei loc la bar, William? Te chemăm noi dacă avem nevoie de tine.

Pe chipul lui William se vede o expresie momentană de îndurerare, dar el se uită urât doar la Stanfield, înainte de a se ridica încet de pe scaun şi de a se duce la bar, unde îşi aprinde imediat o ţigară.

– N-are sens să irosim lucruri bune pe William. Mă tem că el nu dispune de un simţ prea cultivat al lucrurilor fine din viaţă, spune Walters.

Aşadar ei ştiu cine e el, ştiu de Beckett, dar cine anume sunt ei şi care e scopul lor rămâne o necunoscută pentru Stanfield. Nu-şi aminteşte deloc să se fi întâlnit vreodată cu Walters, însă acum acesta se apucă să discute meniul cu chelnerul şi îi oferă sugestii lui Stanfield ca şi cum ar fi nişte prieteni vechi care sunt pe punctul de a împărţi o masă la un club. Walters comandă doar un aperitiv, pretinzând că nu vrea să ocupe din seara lui Stanfield mai mult decât este strict necesar. Stanfield comandă repede, iar după ce termină se uită înspre bar, unde în oglinda mare de acolo zăreşte privirea urâtă a tânărului. Pentru o clipă îi întoarce privirea şi atunci vede cum mâna lui William se îndreaptă încet spre el în oglindă. Este un gest de ameninţare şi Stanfield are impresia că gestul e intenţionat. Pentru o secundă, se simte insultat de un asemenea gest, ca un clişeu ieftin de ameninţare nerostită. Iar insulta îl înfurie.

– În ce grădină zoologică l-ai descoperit? îl întreabă el pe Walters, arătând spre William cu paharul de vin.

– Te rog să nu-l iei în seamă pe William, răspunde Walters. Entuziasmul îl face câteodată puţin prea tupeist. Nu e chiar genul potrivit, dar în aceste vremuri tulburi mă tem că este uneori de folos. Te rog să ierţi orice bădărănie – sunt sigur că nu e intenţionată.

– Am fost numit personal de către prim-ministru, rosteşte Stanfield, regretând imediat că s-a simţit obligat să-şi afirme statutul atât de direct.

Trebuie să intre în acord cu sine şi cu tonul aparent calm al lui Walters, nu să-şi trădeze atât de simplu nervozitatea în creştere.

– Aşa e, şi a fost o numire binemeritată. Ai reuşit să-ţi construieşti un CV impresionant mergând în unele dintre locurile cele mai problematice din lume. Deci spune-mi, cum ţi se pare că lucrează Comisia?

Stanfield resimte uşurare. Poate că scopul întâlnirii este pur şi simplu acela al culegerii de informaţii despre felul cum judecă el procesul, al obţinerii unor opinii neoficiale despre felul cum vor merge lucrurile mai departe, dar când aruncă din nou o privire spre bar, unde un nor de fum învăluie capul tânărului, şi se gândeşte la circumstanţele acestei întâlniri, senzaţia de uşurare îi dispare. Suspiciunile lui sunt întărite de faptul că îşi dă seama că Walters nu îl ascultă, de fapt, ci este mai interesat să exploreze creaţia artistică realizată pe farfuria lui albă, de formă pătrată. Când se opreşte pentru câteva secunde, îl aude pe Walters spunând:

– Foarte bine, şi a ta?

– Ce vrei, de fapt? întreabă Stanfield, punând cu hotărâre cuţitul şi furculiţa pe masă.

– Ce păcat că afacerile intervin mereu la sfârşit, replică Walters, imitând acţiunea lui Stanfield. Ar fi fost drăguţ să ne bucurăm de o masă civilizată – n-am avut această plăcere în ultima vreme. Nu e chiar capitala culinară a Europei, nu-i aşa?

– Nu-i capitala Europei în nici o privinţă, răspunde Stanfield.

– Poate doar prin generarea de mici belele urâte şi apoi prin aşteptarea ca alţii să facă curăţenie – e foarte bună la aşa ceva. Cred că suntem cu toţii un pic obosiţi de chestia asta: e vremea să mergem mai departe. Exceptând faptul că problema pe care eu o descopăr aici este că ei sunt în stare să renunţe la orice – neveste, bani, stimă de sine – înainte de a renunţa la trecut. Iar asta face dificilă construirea viitorului, după cum îţi poţi imagina. Înţelegi, Henry?

– Ce vrei de la mine?

Walters face o pauză ca şi cum un elev din clasă l-ar fi întrebat ceva greu şi el are nevoie de timp ca să se gândească la răspuns.

– Ei bine, Henry, pe scurt presupun că avem nevoie de tine ca să ne ajuţi la construirea acelui viitor.

– Comisia este un organism independent, afirmă Stanfield. Nu e influenţată de opinii politice şi presiuni din partea nimănui. Această independenţă este crucială pentru proces. Nu sunt deloc sigur că ar trebui să avem această conversaţie sau unde duce ea mai exact.

Walters aproape că îşi transformă zâmbetul într-un rânjet, dar ridică o mână într-un gest împăciuitor.

– Bineînţeles, Henry, bineînţeles. Eu pricep foarte bine. Dar, uneori în viaţă trebuie să vezi tabloul general. Nu este un atribut pe care să îl avem în vedere la toată lumea, dar tu eşti un om inteligent şi cultivat. Face o pauză. Un om care ar putea ajunge să facă lucruri cu adevărat foarte mari.

Apoi se uită la Stanfield şi dă încet din cap.

– Nu pot fi cumpărat, replică Stanfield.

Imediat se gândeşte că replica l-a făcut să sune ca un actor dintr-un film construit pe un schelet banal de dilemă morală. Bănuieşte, de asemenea, că în ciuda retoricii, ştiu amândoi că lucrurile nu stau deloc aşa.

– Mare păcat, Henry – chiar mare păcat –, deoarece m-am gândit mereu la tine ca la un om care ar putea fi convins să vadă imaginea de ansamblu, care ar putea ajuta la dobândirea a ceea ce în mod clar este în interesul tuturor.

– Şi care este această imagine de ansamblu?

– Păi asta depinde, nu-i aşa? Vezi tu, e destul de susceptibilă de schimbare din când în când, ba chiar de la o zi la alta, în feluri la care poate nu ne aşteptăm. Un singur lucru e sigur şi acela e că noi plecăm. Nu azi şi poate nici mâine, dar într-un viitor previzibil şi, vezi tu, Henry, problema e că nu ne putem sălta pălăriile în chip de salut de despărţire până ce cărămizile nu sunt toate la locul lor ca să ţină casa întreagă. Aşadar, aşa cum poate vei aprecia, avem nevoie ca oamenii ca tine să înţeleagă din când în când această imagine de ansamblu, să aibă viziunea necesară.

Stanfield schiţează un zâmbet – aproape că îl amuză folosirea cuvântului „viziune“ de către Walters, când amândoi ştiu că sensul

exact al cuvântului este acela al oamenilor care ştiu să închidă ochii la momentul oportun, dar şi pentru că acum ştie ce vor indivizii de la el. În vreme ce Walters îi dă mai departe cu şaradele lui, Stanfield simte că se îndepărtează de acel loc. Se gândeşte la Maria Harper, se gândeşte la Emma şi vede din nou sinceritatea naivă de pe feţele lor. Ce să ştie ele despre realităţile lumii? Cum pot ele să ghicească ce anume zace ascuns dincolo de sinceritatea lor simplă?

– Iar asta este o părere oficială sau personală, cea pe care mi-o oferi? întreabă Stanfield.

– Cine să ştie astfel de lucruri? Rotiţe în interiorul rotiţelor – genul ăsta de lucruri. N-are sens să-ţi faci griji în privinţa originii ideilor. Singurul lucru sigur este că dacă totul iese bine, imediat un politician oarecare va pretinde că e meritul lui.

– Şi cum ar fi să plec chiar acum şi să sun politicienii sau presa ca să le relatez această discuţie? întreabă Stanfield, simţind primul fior de teamă.

– Ar fi un gest complet lipsit de înţelepciune şi sunt sigur că după ce vei reflecta îţi vei da seama de neghiobia ideii. Dar nu vreau să bat câmpii toată seara şi să te distrag de la masă, aşa că o să-l las pe William să-ţi lămurească unele amănunte.

Individul se şterge delicat cu şervetul la colţurile gurii, apoi se ridică şi îşi netezeşte partea din faţă a hainei înainte de a-şi înălţa mâna într-un gest de rămas-bun.

Stanfield urmăreşte mersul apăsat al omului prin restaurant, apoi se uită la spatele însoţitorului său, încă aplecat peste bar. Privirile li se întâlnesc din nou în oglindă, dar de această dată Stanfield nu vede nimic în afară, poate, de o expresie, lipsită de culoare, de oboseală. Stanfield nu prea ştie ce să facă mai departe, dar după câteva minute îl vede pe celălalt strivind chiştocul ţigării în scrumieră cu o răsucire curioasă a încheieturii mâinii, apoi ridicându-se şi venind spre el. Acum a ajuns suficient de aproape ca Stanfield să-i zărească uşorul licăr de dispreţ din ochi, şi pentru o secundă se gândeşte la corpul lucitor şi zvelt al rechinului apropiindu-se de ambarcaţiune, iar asta îl face să tremure uşor. Când omul se aşază, pe buzele lui a înflorit un rânjet subţire.

– E-n regulă, Henry? întreabă el. Bătrânu' e cam vorbă lungă, nu-i aşa? Şi-a cam mâncat mălaiul, dacă înţelegi ce vreau să spun. Stanfield dă din cap şi ridică paharul cu vin în încercarea de a părea nonşalant. Îţi place vinul ăla, nu, Henry? De fapt îţi plac o groază de chestii scumpe. Îţi admir gustul.

– Mulţumesc, răspunde Henry. Mă bucur că întruneşte aprecierea ta.

– O, da, Henry. Îmi place bărbatul care are gusturi bune. Uneori, în munca mea, am de-a face cu oameni care au gusturi foarte proaste şi cu oameni care n-au deloc gust.

– Şi care e munca ta? întreabă Stanfield.

– Păi unii ar spune că eu sunt maimuţa şi domnul Walters e organistul, dar dacă mi-ar spune mie asta în faţă m-aş supăra – înţelegi ce vreau să spun? Stanfield dă din nou din cap – are sentimentul că e mai bine să-i spună cât mai puţine acestui individ. Acum ai aflat ce avea de spus domnul Walters, Henry, iar el e unul din cei mai deştepţi oameni pe care i-am cunoscut vreodată, chiar dacă uneori vorbeşte mult, aşa că sfatul meu este să-i acorzi mare atenţie.

– Şi dacă nu?

Stanfield rosteşte vorbele înainte de a avea ocazia să hotărască dacă e bine să le spună sau nu. Iar în primele clipe nu vine nici o replică. Individul se lasă pe spătarul scaunului şi inspiră teatral. Apoi îşi bagă încet mâna în buzunarul hainei şi preţ de o secundă Stanfield crede că o să fie împuşcat, dar individul scoate de acolo un plic maro, pe care apoi îl lasă cu un gest indiferent pe masă.

– Atunci se întâmplă asta, Henry. Eşti terminat. La greu.

Stanfield ia plicul, încercând cu greu să nu-şi lase mâna să tremure. Înăuntru sunt fotografii. Sunt făcute în camera de hotel de la prima întâlnire cu Kristal. Pe măsură ce îşi dă seama de importanţa faptului, Stanfield încearcă să-şi menţină un chip impasibil şi parcurge imaginile afişând indiferenţa.

– Frumoasă fată, Kristal. Marfă de calitate. Te-ai descurcat bine acolo, fiule. Apoi, întinzându-se peste masă, individul îi indică una şi spune: Asta e favorita mea.

Stanfield simte cum i se face rău de la stomac, dar încearcă să se ţină bine. Are senzaţia că e iarăşi pe ambarcaţiunea aceea şi individul din faţa lui este căpitanul, care îl poartă către marea întunecată şi tot mai adâncă. Vrea să i se facă rău, vrea să se întoarcă şi să îşi înfigă picioarele în pământ solid. Dar acum tot ce poate să facă e să strecoare fotografiile înapoi în plic şi, fără nici o vorbă, să i le arunce individului înapoi pe masă.

– Nu, Henry, păstrează-le. Te ajută să ţii minte şi poate să mai ai un fior în vreo noapte întunecată de singurătate.

– Ce vreţi să fac eu? întreabă el, dar chiar în vreme ce strecoară plicul repede în buzunarul hainei îşi dă seama că ştie răspunsul.

Gilroy nu e deloc sigur dacă resimte oboseala în cap sau în corp, dar după nuntă se simte pustiu, golit de tot ceea ce îl menţinea în picioare de la o zi la alta. A fost abandonat de ceva socotit de el că-i aparţine atât de tare încât nici nu-i găseşte vreun nume. În fiecare discurs pe care îl ţine, la fiecare interviu pentru radio sau televiziune, vorbeşte doar despre viitor, însă din ce în ce mai mult ar vrea să se întindă la umbra confortului din trecut; însă nu trecutul lui propriu, ci un trecut modelat şi întreţinut de imaginaţia lui, unde viaţa lui este scutită de toate complicaţiile şi responsabilităţile. Iar în acel trecut, el este un familist înconjurat în siguranţă de toţi copiii. Iar aceştia stau la masa din bucătărie şi discută despre ziua lor, iar glumele şi râsetele sunt trecute de la unii la alţii împreună cu farfuriile cu mâncare, şi împreună plănuiesc vacanţe. Gilroy nu mai e un om religios, dar în visul lui fiecare masă începe întotdeauna cu el rostind o rugăciune, iar după ce termină copiii spun în cor „Amin“, iar Marie îşi înalţă capul şi îi zâmbeşte.

Uneori, în momentele de mare deprimare, încearcă să se roage, dar nu găseşte nici un rost cuvintelor în afara limitelor restrânse ale propriilor nevoi, iar uneori cuvintele sunt amestecate cu versuri şi expresii poetice. Se întreabă dacă o poezie poate fi o rugăciune. După discursul de la nuntă, Ricky a început să-i spună „Poetul Laureat“. Simte un soi de stânjeneală nervoasă aducându-şi aminte de acel moment – oare s-a făcut de râs? Sau a rostit lucrurile astfel încât să reflecte doar aluziv şi vag ceea ce a vrut să spună? Nu va şti niciodată, deoarece printre felicitări şi bătăile pe spate de după aceea, nu a descoperit nici un martor de netăgăduit al adevărului pe vreun

chip. Își amintește cum un vechi tovarăș i-a spus ce bine s-a simțit să mai audă pe cineva citând din Larkin, înainte ca Gilroy să-și dea încet seama că omul credea că vorbele fuseseră luate de la James Larkin, liderul laburiștilor.

Gilroy nu și-a simțit niciodată până atunci viața atât de plină de vorbe goale și atât de golită de cuvinte cu sens. În unele zile are impresia că poartă o cămașă de forță sau că are creierul prins într-un clește. Își dorește un nou mod de a vorbi; vrea ca ceea ce îl așteaptă în viitor să fie trăit altfel. Stând în fotoliu și uitându-se la o emisiune-concurs la televizor, simte cum alunecă treptat în moțăială. La început, când își revine brusc, încearcă să se lupte cu starea, dar știe că rezistența este inutilă, așa că se predă.

Când se trezește, pentru câteva secunde nu-și dă seama unde e și vocile pe care le conștientizează treptat par să provină de undeva dinăuntrul creierului său. Are gura uscată ca iasca, iar ochii îi clipesc nesiguri, în vreme ce el încearcă să-și limpezească mintea de ceea ce i se par a fi niște paraziți radio. Vocile sunt coborâte, iar el treptat înțelege că pe lângă cele provenind de la ecranul televizorului se aud vocile lui Marie și a lui Sweeney. Vrea să strige, dar își înăbușă impulsul când cuvintele lor capătă o formă din ce în ce mai clară.

– Îmi fac griji pentru el, Ricky. Nu l-am văzut niciodată așa. Cred că e deprimat.

– Poate că trebuie să-l ducem la un doctor. Am putea să mergem undeva în secret – găsim pe cineva care simpatizează partidul și care știe să fie discret. Dacă e deprimat, poate că trebuie să i se prescrie niște pilule de fericire.

– Nu cred că va merge.

– De ce acum? Asta nu pricep eu. De ce acum, când el stă la masa de onoare, când am ajuns în sfârșit în vârful muntelui? Ar trebui să cânte și să danseze.

– Nu cunosc motivele mai bine decât tine. E ca și cum ar fi mers cu găleata la fântână și într-o zi fântâna a secat. Iar nunta – aia a părut să-l scoată cu adevărat din minți. Nu înțeleg, pentru că am crezut că îl va scoate dintr-ale lui, dar mai mult i-a făcut rău.

Gilroy clipeşte din ochi şi se holbează la ecran, unde bucătari renumiţi se întrec în pregătirea unor feluri exotice din ingrediente banale şi ieftine.

– Nunta? se miră Sweeney. Cireaşa de pe tort, cum s-ar spune. Însă ascultă, Marie, cred că primul lucru pe care am trebui să-l încercăm înainte de a băga pastile în el este o vacanţă – câteodată o rupere zdravănă de toate poate face minuni. O curăţenie printre pânzele de păianjen aşternute. Un pic de cerneală proaspătă în călimară.

– Deci unde plecăm? întreabă Gilroy, stând în uşa bucătăriei.

Marie se înroşeşte, iar Sweeney se apucă să-şi scarpine ceafa.

– Aţi putea să mă duceţi direct la azilul de bătrâni şi să terminaţi cu toate.

– Ne facem griji pentru tine, Francis, spune Marie, iar el îi vede îngrijorarea modelându-i chipul într-o expresie care îl determină să se simtă ruşinat pentru că a stârnit aşa ceva.

– N-am nimic, sunt doar un pic obosit, asta-i tot. O să-mi revin de îndată.

– Am putea să plecăm undeva, fie şi pentru un weekend? întreabă Marie.

El ezită, înduioşat de dovada ei de iubire, incapabil şi nedorind să se elibereze în vreun fel de laţul vorbelor ei.

– Avem vreun loc gol în jurnal? îl întreabă el pe Sweeney.

– Găsesc eu unul, răspunde acesta. Găsesc eu unul.

– Atunci asta e. Am vreo şansă să primesc o ceaşcă de ceai? Mi-e gura uscată ca fundul unei colivii de păsări.

– Foarte poetic, replică Sweeney, în vreme ce Marie zâmbeşte, punând ceainicul pe foc.

– Dar nu mă urc în avion şi nu mă duc la Bundoran – e ca şi cum ai fi tot în Belfastul de Vest.

– Găsim noi undeva, spune Marie. Undeva drăguţ şi nu prea departe. Ştiu ce îţi place ţie. Lasă în grija mea.

După care ea începe să caute prin cutii după un biscuit sau un baton de ciocolată.

Marie găseşte un weekend la un hotel din Donegal care e pe cale să se închidă din pricina venirii iernii. Hotelul se deschide către un

golf adiacent unei limbi de pământ lungi şi acoperite de dune de nisip, şi se află la circa cinci minute de mers cu maşina în sat. Au mai fost acolo odată şi lui Gilroy îi convine de minune că sunt puţini oaspeţi iar atmosfera este liniştită şi paşnică. Se simte ca într-o casă în care proprietarii îşi împachetează lucrurile pentru o lungă călătorie, iar când ei doi stau în hol, în faţa unui foc de lemne, cu o băutură de la bar, prea puţine îi deranjează de la privitul îndelung înspre mare. Cei mai mulţi angajaţi tineri s-au întors la universităţi sau colegii, şi deja pretutindeni se simte un soi de amorţeală a odihnei de după sezon, care se aşază peste tot precum praful. Sunt recunoscători că bucătarul-şef nu a plecat şi el, şi deşi li se cere să servească masa de seară în bar, mâncarea e bună şi proprietarii plini de solicitudine. Nimeni nu se bagă în sufletul lor, nimeni nu vine să-i strângă lui mâna şi să-l informeze despre lunga tradiţie de familie republicană în cadrul căreia, în mod inevitabil, vreo rudă îndepărtată s-a aflat pe baricade în 1916. Nimeni nu strigă sau nu iese dintr-o încăpere în care intră el, deşi cele mai multe maşini din parcare au numere de înmatriculare din Nord.

– Au apărut multe case noi de la ultima oară când am fost noi aici, îi spune el lui Marie, când una din perioadele de tăcere devine un pic prea îndelungată.

– A trecut mult timp de când am fost noi aici.

– Ăştia din Nord, continuă el, vin şi cumpără toate casele de pe piaţă sau construiesc pe toate peticele de pământ care sunt scoase la vânzare. Tipul de la bar spune că preţurile au urcat la cer în ultimii cinci ani – localnicii nu-şi mai permit să trăiască aici.

– Poate că ar fi trebuit să încercăm să cumpărăm ceva când lucrurile erau mai ieftine – ceva pentru bătrâneţe, ca să avem unde ne retrage.

– Ai dreptate, dar noi niciodată n-am avut bani şi ce am avut s-a dus pentru copii, replică el, fără nici un resentiment. E greu să te lupţi mereu cu focul adevărat. Dacă nu din alt motiv, măcar din pricina mirosului.

– Poate că încă o putem face, zice ea. Dacă strângem împreună nişte bani.

– Poate, dar până ce strângem noi banii, preţurile o să fie şi mai proaste.

– N-ai putea să-i rogi pe băieţii care s-au ocupat de Northern Bank să-ţi dea un împrumut? sugerează ea, apoi zâmbeşte de propria glumă.

– Nu le-aş cere nenorociţilor ălora nici pielea de pe ei. Ce ciudaţi mai sunt şi băieţii ăştia – s-ar bate până la moarte ca să evite o Irlandă unită, dar sunt îţi stare să-ţi ia gâtul pentru o casă de vacanţă acolo.

Când nu plouă, se plimb de-a lungul limbii de pământ şi se strâng unul în celălalt ca nişte amorezi contra vântului rece, în rafale, care o obligă pe Marie să îşi ţină părul cu o mână ca acesta să nu fie răvăşit peste măsură. Şi marea e furioasă, iar valurile vin cu creste albe şi aruncă şuvoaie înspumate care uneori ajung brusc până la picioarele lor şi îi fac să fugă repede în susul plajei. Odată, spre uimirea lor, văd un surfer pe mare, o siluetă neagră ghemuită, cu braţele ţepene desfăcute, în vreme ce planşa lui trece prin apă ca un ac care coase culmea valurilor.

Însă în pat nu mai sunt amanţi. El încearcă de două ori, dar de fiecare dată dorinţa i se estompează ca lumina după-amiezii, scufundându-se în nimic, şi chiar dacă el refuză să accepte că aşa ceva se petrece şi încearcă să-şi stimuleze singur pasiunea, rezultatul nu este altul decât o respiraţie gâfâită.

– Îmi pare rău, spune el, şoptind cuvintele odată cu răsuflarea întretăiată la urechea ei.

– Şşt, şşt, îl linişteşte ea, trecându-şi mâna prin părul lui şi spunându-i că nu contează.

Însă pentru el contează, iar după a doua încercare se postează la fereastră şi priveşte afară spre fundalul dens şi cenuşiu. În parcare se vede o maşină cu farurile şi radioul pornite, şi o femeie tânără pe care el o recunoaşte drept una dintre chelneriţe se apleacă peste portiera deschisă şi apoi el o vede sărutându-şi prietenul înainte ca acesta să pornească cu maşina de pe loc. Gilroy îşi imaginează că mai târziu bărbatul se va întoarce după ea şi se gândeşte la cei doi mergând undeva, într-un loc discret de-a lungul coastei, parcând maşina şi, în

vreme ce o ceaţă subţire de stropi de apă suflă dinspre mare, contopindu-se cu uşurinţă unul în braţele celuilalt. Însă nu resimte invidie sau amărăciune, ci doar tristeţe la gândul că lumea nu îi mai aparţine lui, ci acelui cuplu de tineri şi tuturor celorlalţi ca ei, care se chinuie să îşi croiască un drum propriu şi caută o iubire care să-i susţină în tot acel efort. Se gândeşte la Christine şi îşi face griji pentru fericirea ei, pentru faptul că Londra e un oraş prea mare, pentru faptul că el unul o va pierde în acel vârtej uman imens.

– Vino în pat, Francis, îi şopteşte Marie, dar el continuă să privească cerul care se întunecă. Patul e rece fără tine.

– E rece cu mine, răspunde el.

– Nu contează – eşti obosit, asta e tot. Nimeni nu ar fi putut trece prin toate câte ai trecut tu fără să obosească. O să fie bine. Totul o să fie bine.

– Mi-ar plăcea să trăiesc aici, Marie. Ţi-ar plăcea şi ţie?

– Da, cred că da. Pentru prima dată în viaţa noastră suntem departe de toate. Francis, poate că e timpul să te gândeşti să îi laşi pe cei mai tineri să poarte bătălia. Tu ţi-ai dăruit întreaga viaţă pentru asta. Şi-acum vino înapoi în pat.

– Îţi fac o ceaşcă de ceai, spune el, ca un soi de compensaţie.

– Nu vreau o ceaşcă de ceai; vreau să vii în pat şi să mă ţii în braţe. Crezi că poţi face aşa ceva?

El se întoarce de la fereastră şi se împiedică de pantofi, apoi se caţără stângace în pat şi se prăbuşeşte, tăcut şi recunoscător, în braţele întinse ale îmbrăţişării ei strânse.

După întoarcerea în oraş, el îşi spune că duce în plămâni prospeţimea aerului de mare, îşi promite sieşi că viaţa lui curentă va avea un sfârşit şi că, dacă va găsi momentul potrivit, se va lansa într-o direcţie nouă. Nu e niciodată prea târziu, nimeni n-ar avea dreptul să-l critice, dar pe măsură ce îşi aminteşte de toate câte le-a îndurat şi ce a obţinut, ştie că nu-i va fi uşor să renunţe. Şi de ce ar trebui să renunţe la aceste prime fructe ale victoriei şi să-şi cedeze locul de la masă cuiva care n-a făcut nimic din sacrificiile lui? Are nevoie să rămână, chiar şi ca un simbol, în cursul acestei perioade de tranziţie şi îşi spune că atunci când lucrurile se vor fi aşezat definitiv, poate

va apărea şi momentul oportun. Mai sunt încă lucruri importante de făcut înainte de a se retrage singur din prim-plan.

Ca atare, după ce se întoarce şi se întâlneşte cu Sweeney, îl salută pe acesta ca un om care a dat peste o nouă sursă de determinare şi un nou scop în viaţă.

– Deci pauza ţi-a priit? întreabă Sweeney, stând în uşa biroului lui Gilroy.

– Ce s-a întâmplat? întreabă Gilroy aşezându-şi geanta diplomat pe masă, uitându-se la faţa colegului său şi apoi la teancul de hârtii de pe birou.

Viaţa lui a fost atât de îndelung şi de intim legată de cea a lui Sweeney încât e în stare să detecteze şi cele mai fine schimbări. A fost o vreme când, în izolarea din celule, îşi vorbeau doar prin mesaje bătute în ţevi, iar acum, indiferent de timbrul glumeţ din vocea celuilalt, Gilroy aude ceva care îl îngrijorează.

– Crezi că ar fi trebuit să stau plecat mai multă vreme?

Schiţează un zâmbet, dar se uită întrebător la Sweeney, care îl priveşte tăcut, după care închide uşa biroului.

– N-ar trebui să vorbim aici.

Vocea lui Sweeney este lipsită de expresie, aproape monotonă.

Când se uită la el, Gilroy îi vede expresia de stinghereală de pe chip.

– Vreun microfon? întreabă el, plimbându-şi privirea prin încăpere, după care, preţ de câteva secunde, se lansează într-o vorbire fără cuvinte, punând întrebări prin expresia feţei şi făcând gesturi cu mâna.

– Probabil nu altele decât cele obişnuite. Dar e mai bine să mergem altundeva – undeva unde să vorbim fără să fim întrerupţi.

– Nu-mi place cum sună, spune Gilroy, aruncând din nou o privire asupra biroului său, ca şi cum ar fi putut găsi răspunsul acolo.

– O să-i spun lui Marty să aducă maşina la uşa din faţă. După ce ieşim din încăperea asta o să spunem doar că a intervenit ceva. Dacă e nevoie de noi pentru ceva important, o să le spunem că ne pot suna pe mobil.

Gilroy încuviinţează şi simte un nou fior de nelinişte. Sweeney nu este genul de om predispus la gesturi teatrale, aşa că rezistă tentaţiei de a pune întrebări suplimentare, şi face ce i s-a spus. Când ajung în maşină, Sweeney îi cere şoferului să îi ducă la mânăstirea Clonard, iar Gilroy se lasă pe spătarul banchetei.

– Vremea confesiunilor? întreabă el.

– Nu chiar, răspunde Sweeney, după care se lasă tăcerea pe parcursul scurtei călătorii.

Când ajung la destinaţie, Sweeney îi spune lui Marty să se întoarcă la birourile lor, deoarece o să-l sune el când va avea nevoie de transport înapoi.

– Ne întâlnim cu cineva? întreabă Gilroy.

– Nu, vom fi doar noi doi. Trebuie să vorbim. Iar ăsta e un loc bun pentru aşa ceva.

– Ne ascultă doar Dumnezeu, spune Gilroy în vreme ce ei trec de porţile exterioare şi uşile interioare ca să intre în naosul mare şi arcuit al bisericii.

Ca întotdeauna, pe Gilroy îl încearcă un sentiment deloc bine-venit de intimidare când este confruntat cu interiorul gotic al clădirii, cu capelele sale laterale şi coloanele din granit roşu, cu altarul înalt şi impozant, şi cu răceala marmurii. Nu i-a plăcut niciodată locul acesta; se simte doborât de el, simte că locul aşteaptă ca el să îşi plece capul şi să îngenuncheze fără crâcnire.

– Nu putem face asta în altă parte? E întotdeauna îngrozitor de frig aici. Şi se pare că vor începe repetiţiile corului.

– Asta-i bine, replică Sweeney, furişându-se într-una din stranele din spate. Lasă-i să cânte cât pot de tare. E un concert aici în weekend. Cu cât zgomotul e mai mare, cu atât mai bine. Nu ştiu dacă ai habar, dar odinioară am fost băiat de altar aici.

– Asta ai ţinut-o secretă, răspunde Gilroy, furişându-se alături de Sweeney. Nici nu-mi pot imagina.

– M-au dat afară după o lună – m-am cam luat la bătaie cu vreo doi dintre ceilalţi băieţi.

– Deci mai ai secrete pe care vrei să le dezvălui? Pe clopotele iadului, Ricky, doar nu ai de gând să-mi spui că ai lucrat pentru britanici

în ultimii douăzeci de ani? întreabă Gilroy cu ochii măriţi, dar cu amuzament în voce.

– Nu, probabil că sunt singurul care n-a făcut-o. Deşi am auzit că schema de pensionare e tare bună şi ai parte de un bilet dus către o ţară la alegerea ta. Poate că mi-am ratat şansa.

În partea din faţă a bisericii, coriştii se strecoară la locurile lor – se pare că există o oarecare confuzie vizavi de locul fiecăreia şi se aude cum oamenii tuşesc şi îşi dreg glasurile. Dirijorul le vorbeşte, dar cuvintele lui nu au destulă forţă ca să ajungă până în spatele bisericii.

– Deci ce vrei să îmi spui, Ricky?

– Poate că n-a fost o idee bună să venim aici. Poate că ar trebui să ascultăm muzica o vreme.

Lui Gilroy îi vine să înjure, dar îşi înăbuşă impulsul. Corul începe să cânte, iar vocile oamenilor se înalţă brusc şi tremură în acel imens arc al liniştii care pare şocat de intruziune.

– Scuipă odată ce ai de spus, pentru numele lui Dumnezeu!

– Îţi aduci aminte de Connor Walshe?

Gilroy nu răspunde, însă întinde uşor mâna şi şi-o pune pe strana din faţă.

– Cazul lui va urma la Comisia pentru Adevăr şi Reconciliere. Au trimis scrisori. Cheamă oamenii să depună mărturie.

– Sunt şi eu chemat?

– Nu, tu n-ai fost chemat.

– De când ştii de povestea asta? întreabă Gilroy, uitându-se înspre tavanul bisericii ca şi cum ar putea vedea notele muzicale care umplu aerul înghesuindu-se în spaţiile ascunse de deasupra lor.

– De ceva vreme, de ceva vreme. N-am vrut să spun nimic până acum. N-ai fost un om bun, Franky. N-am vrut să-ți dau şi eu nişte griji pe cap.

– Marie ştie?

– Nu.

– Şi ar trebui să-mi fac griji?

Îşi întoarce privirea spre Sweeney şi îl vede ridicând din umeri.

– Nu ştiu. Sper că nu. Avem oameni care lucrează la chestia asta, dar s-ar putea să iasă cu bucluc.

– Pentru cine, Ricky?

– Pentru tine, pentru partid. Pentru noi toţi.

Dirijorul opreşte muzica, dar câteva voci răzleţe continuă preţ de câteva secunde, până ce sunt şi ele reduse la tăcere. Gilroy aruncă o privire spre vitralii, iar lumina care trece prin ele pare să coloreze particulele de praf care plutesc prin aer.

– Connor Walshe. După atâta vreme. Cine s-ar fi gândit?

– Îţi aminteşti de el, Francis?

– Bineînţeles, răspunde Gilroy, plimbându-şi un deget pe buza inferioară. Connor Walshe. Îmi amintesc de el. Îşi întoarce capul de la Sweeney pentru o secundă şi se uită în partea îndepărtată a bisericii. Încă mai practici, nu-i aşa, Ricky?

– Foarte rar. Pentru maică-mea, de dragul vremurilor de demult. Ştii cum e.

– Te duci în confesional şi mărturiseşti?

– Când mă apucă melancolia. Când simt că ceasornicul meu bătrân ar putea să cedeze sau când cred că am fost bun. Dacă aş fi fost un ipohondru ca tine, probabil că n-aş mai fi ieşit de acolo.

Gilroy zâmbeşte, dar se lasă mai jos în strană. Corul reia cântecul.

– Eu n-am mai făcut-o de dinainte de a mă alătura cauzei.

– Probabil că s-a strâns o coadă imensă până acum. Ca şi cum nu ţi-ai fi golit niciodată căsuţa poştală. Iar mizeriile se strâng de la o zi la alta.

– E bine să poţi apăsa pe un buton de ştergere.

– Te gândeşti să te apuci acum? întreabă Sweeney.

– Nu, am terminat cu asta. Şi, oricum, dacă vrei să mărturiseşti ceva, de ce să n-o faci direct, să elimini intermediarul?

– Vorbeşti ca un nenorocit de *prod*[1], Franky.

Se lasă amândoi pe spate şi ascultă muzica. Aceasta vine ca un val dinspre partea din faţă a bisericii şi îi învăluie încet în forţa ei tot mai mare şi mai plină de armonie.

[1] Termen peiorativ folosit în Irlanda de Nord pentru membrii comunităţii de protestanţi. (n.tr.)

– E frumos, spune Gilroy, făcând un gest lent înspre aerul pustiu.

Îşi lasă mâna să atârne acolo timp de câteva secunde, la fel cum un copil ar ridica o mână înspre zăpada care cade în încercarea de a prinde în palmă ceva din perfecţiunea acesteia.

– Ce anume e? întreabă el.

– Nu-i vorba de Wolfe Tones sau de Christy Moore – asta ştiu, dar dincolo de asta nu te pot ajuta.

– Familia lui Walshe încă locuieşte prin partea locului? A vorbit cineva cu ei?

– S-a vorbit cu ei – cu respect, fără nimic brutal –, iar fraţii nu vor nimic, nu vor să ştie. Nici unul dintre ei nu vrea ca porcăria asta să fie scoasă la suprafaţă. Dar nu ei sunt la cârmă – ci sora lor, Maria.

– Cu ea a vorbit cineva? întreabă Gilroy, încercând să aculte muzica şi cuvintele lui Sweeney în acelaşi timp.

– S-a mutat. Acum situaţia e prea delicată ca să mai riscăm. Nu ne putem asuma riscuri cu chestia asta ca să nu ne explodeze în faţă.

Gilroy îşi acoperă ochii pentru o secundă, iar în acea secundă vede chipul fiicei lui şi chipul pe care şi-l imaginează că-l va avea copilul ei nenăscut. Însă apoi un alt chip intervine în peisaj şi atunci el deschide ochii.

– N-am nevoie de chestia asta, Ricky. Îşi răsuceşte capul şi se uită drept la celălalt. N-am nevoie de asta. Trebuie făcut orice va fi nevoie. Înţelegi ce-ţi spun?

– Înţeleg, Francis, crede-mă. Sunt mai mulţi oameni care lucrează în sensul ăsta, care scot toate opreliştile din cale, dar cel mai bine ar fi să nu discutăm despre aşa ceva. Acum trebuie să avem încredere în ei.

– Şi cine a fost chemat?

– L-au găsit pe Michael Madden – trăieşte în America. Vine acasă.

– Şi el era doar un puşti. Nu poate fi prea dornic să se întoarcă aici după atâta vreme.

– Nu cred că a fost, dar i s-a explicat cum stau lucrurile. Până la urmă n-a avut de ales. Doar el a rămas acum. Cineva trebuie să vină la bară şi să spună ceva. O să ne asigurăm că se va spune ceea ce trebuie. Acum, că ţi-am spus, trebuie să laşi toate astea cât

mai departe de tine. Trebuie să ştii cât mai puţine posibil şi n-avem nevoie să mai discutăm pe tema asta – n-ar trebui să mai discutăm niciodată.

O bătrână merge încet de-a lungul coridorului dintre strane şi se uită spre ei, dar privirile lor rămân fixate asupra altarului. Apar doi bărbaţi în salopete, cărând cu ei o scară şi foi mari mânjite de vopsea. Muzica încetează.

– Eşti bine? întreabă Sweeney în vreme ce privirea lui îi urmăreşte pe cei doi bărbaţi cu scara.

– Vreau să ştiu cum s-a numit muzica asta, răspunde Gilroy.

– Muzica?

– Da, cum se numeşte bucata muzicală pe care am auzit-o? Întreabă-i, Ricky.

– Vorbeşti serios? întreabă Sweeney, agitându-se pe locul lui şi uitându-se fix la Gilroy.

Când îşi dă seama că celălalt e serios, se ridică cu greutate de pe strană şi porneşte pe coridor, uitându-se din când în când înapoi ca să verifice că Gilroy e încă acolo, după care se scuză şi o întreabă pe una din tinerele din cor, care îşi bagă partitura muzicală într-o mapă.

Gilroy îi urmăreşte întoarcerea. I se pare că Sweeney vorbeşte de unul singur, căci buzele lui repetă titlul piesei, astfel încât să nu-l uite.

– „Icos funerar“, spune el, ajuns în capătul stranelor. Poate că ar fi bine să plecăm înainte ca mulţimea să înceapă să o ia din loc.

Gilroy încuviinţează, dar continuă să stea pe locul lui câteva secunde înainte de a se folosi de braţ ca să se ridice, după care îl urmează pe Sweeney spre intrare. Ajunşi afară, clipesc amândoi din ochi, ca nişte înotători, când dau de strălucirea rece a luminii după-amiezii. Sweeney îşi ridică gulerul în vreme ce se apucă să caute telefonul mobil în buzunar. Stând pe treaptă în spatele lui, Gilroy observă cât de mult a încărunţit celălalt. Îl ascultă cum îl cheamă pe şofer şi simte cum vântul rece îi lipeşte buzele de dinţi. Încearcă să convoace în minte plaja din Donegal şi sunetul valurilor izbindu-se furioase de ţărm, dar deja amintirile s-au estompat într-un soi de miraj

vag şi tremurător. În loc de asta, îşi aminteşte doar de amărăciunea eşecurilor lui.

– Eşti bine? întreabă Sweeney.

– Da, răspunde el, întorcându-şi capul ca să-i vadă pe corişti cum coboară treptele de la intrare râzând şi bârfind pe grupuleţe.

Sună unul dintre telefoanele femeilor şi conversaţia ei lipsită de importanţă este împărtăşită de toţi vecinii ei. Unul dintre bărbaţi îşi aprinde o ţigară şi trage adânc din ea, aşa cum Gilroy a văzut bărbaţi şi femei procedând adesea după slujbă. Gestul i se pare întotdeauna ca un soi de recunoaştere publică indecentă a faptului că hrana sprituală nu este aproape niciodată suficientă ca să satisfacă nevoile cărnii. În vreme ce coriştii se îndreaptă spre maşinile lor, Sweeney se întoarce către el, apoi face un pas înapoi ca să se afle la acelaşi nivel.

– Franky, mai ţii minte toată povestea aia despre încrederea în ei, uită că am spus asta.

– Cum adică?

– Adică nu ştiu în cine să mai avem încredere. Umblă nişte zvonuri...

– Dă afară, Ricky şi nu mai vorbi în şarade.

– Tocmai am auzit câteva lucruri şi nu ştiu de unde au pornit, asta-i tot. Bârfe nenorocite, asta-i tot.

– Pe şleau, Ricky; fără perdea.

– Unii spun că dacă lucrurile te ating atunci stânjeneala ar fi prea mare şi, în esenţă, tu ar trebui să...

Vocea i se estompează şi el începe să se joace cu gulerul hainei.

– „Dat la o parte“ este expresia pe care o cauţi.

Câteva claxoane de maşini se aud în semn de despărţire. Gilroy coboară câteva trepte.

– Mai întârzie mult Marty?

– E pe drum. Cu cât ne adăpostim mai repede de frigul ăsta, cu atât mai bine. Sunt doar bârfe de la oameni care n-au curajul să-şi spună deschis opinia.

– Stânjeneală? Dă-i dracu'. Când o să treacă şi ei prin ce am trecut noi, atunci vor avea dreptul să mă judece. Cine sunt oamenii ăştia?

– Probabil doar nişte puşti care nu ştiu nimic.

– În afară de a vorbi cum se cuvine şi de a arăta bine în faţa camerelor de luat vederi. Care au obţinut titluri ce le ies pe urechi. Care n-au dormit prost o singură noapte în viaţa lor şi n-au fost obligaţi să-şi mânjească mâinile, dar care ştiu cum să scrie politici şi să facă şmecherii cu calculatoarele.

– Cam aşa ceva, spune Sweeney, uitându-se nerăbdător la ceas.

– Eu o să fiu cel care decide când a venit timpul să plec, nu ei, şi n-o să mă las doborât de chestia asta, Ricky, nu de aşa ceva. Şi oamenii îmi datorează multe mie, îţi datorează ţie, le datorează tuturor celor ca noi, cei care am făcut ce trebuia să facem. Aşa că lasă-i să bârfească pentru că nici unul dintre ei nu are ce-i trebuie sau iniţiativa care trebuie.

– N-o să avem încredere în nimeni, Franky. Haide, să plecăm de aici – locul ăsta începe să-mi dea fiori, spune Sweeney, punându-se în mişcare.

– N-o să avem încredere în nimeni, strigă Gilroy după el, frecându-şi mâinile una de alta, ca şi cum astfel ar fi încercat să genereze un pic de căldură.

După care porneşte după Sweeney, cu tocurile pantofilor sunând discordant pe treptele bisericii.

Când Fenton parchează duba pe alee, afară se apropie zorii zilei şi toate luminile din casă sunt stinse. Se dă jos încet, cu senzaţia că şofatul automat, aproape ca de somnambul, şi interiorul dubei au fost absorbite în însăşi fiinţa lui, iar când îşi îndreaptă spatele simte un junghi de durere şi ştie că încă nu s-a îndreptat de tot. Simte încă în palme strânsoarea volanului, ca pe un membru suplimentar şi fantomatic care i-a intrat în conştiinţă. Luminile de alarmă s-au aprins automat la sosirea lui şi ele conferă casei o lumină ca de clinică medicală, neînmuiată de iederă şi alte plante agăţătoare care cu fiecare an se urcă mai sus pe ziduri. Aerul nopţii este blând şi cerul extraordinar de curat este împestriţat cu stele intens strălucitoare. Luna plină atârnă jos la orizont, înconjurată de o aură albastră şi vineţie. Fenton îşi ridică privirea şi îşi masează ceafa – poate că peste câteva zile va trebui să se ducă la fizioterapeut, să îşi facă un consult şi să ia câteva şedinţe de masaj bun care să-i mai aline din rigiditatea noduroasă a şirei spinării. Atât de mulţi kilometri parcurşi, atâtea drumuri deschizându-se nesfârşite în faţa lui, iar acum, că acele drumuri l-au adus acasă, se luptă să descopere senzaţiile despre care crede că ar trebui să fie asociate cu acest eveniment.

Încuie duba şi nu are deloc senzaţia de completitudine, ci doar de tristeţe generată de conştientizarea pustietăţii. Căutând cheile casei, are senzaţie de amar în gură şi este izbit de conştientizarea copleşitoare a faptului că este îngrozitor de murdar şi de plin de sudoare care îi emană prin toţi porii. Senzaţia se transformă în respingere fizică şi atunci el ezită o secundă, nesigur că vrea să ducă totul în casa lui şi nevrând să-şi trezească nevasta sau să se urce în pat aşa

cum e şi cum se simte. Apoi, odată cu o uşoară adiere de vânt, prinde miros de mare, acea aromă uşor înţepătoare de neconfundat cu alta, aşa că scoate încet cheia din broască şi se întoarce la dubă. În acea clipă singulară simte constrângerile din viaţa lui, faptul că prea mult din ea a fost trăită conform codurilor pe care el şi alţii i le-au impus, şi atunci gustă din amărăciunea unui asemenea fapt şi îl încearcă un impuls violent şi disperat de a se rupe de toate acele lanţuri. Viaţa lui e finită, şi poate că nu mai are mult timp la dispoziţie; chiar şi la un asemenea ceas târziu, trebuie să plece în altă direcţie, să apuce pentru el ceea ce are nevoie.

În geantă găseşte un prosop. Încuie iarăţi portiera dubei şi porneşte către partea laterală a casei, unde o altă lumină de alertă începe să clipească brusc şi cu furie înspre el. Picioarele lui simt iarba umedă şi moale. Străbate lungimea grădinii din spate şi se caţără peste gardul de lemn, după care urmează cărarea îngustă care duce spre dune. Merge pe şipcile de lemn puse acolo ca să conserve şi protejeze dunele de prea mulţi paşi. Dunele sunt nişte ridicături spălate de lumina lunii şi pline de pâlcuri ţepoase şi unduitoare de iarbă. Ceea ce odinioară era familiar pentru el, acum pare ciudat şi fantomatic; i se pare că păşeşte pe un peisaj lunar, iar ce vrea el acum este să simtă uşurinţa unei lumi în care nu există strânsoarea mortală a gravitaţiei. Ar fi trebuit să-l aducă pe băiat cu el, ar fi trebuit să găsească o cale de a-l aduce într-un loc unde ar fi avut parte de toate lucrurile pe care le voia şi de care avea nevoie. E furios pe propria laşitate, pe apelarea lui constantă la o corectitudine care nu a însemnat niciodată mai mult decât o dorinţă de siguranţă. Uneori, îşi spune el, regulile trebuie încălcate ca lucrurile bune să se întâmple şi poate că ezitarea lui de a le încălca nu reprezintă o dovadă a loialităţii sale faţă de onestitate, ci doar nişte scrupule nenorocite ale laşului.

Iepurii fug din calea lui, cu vârfurile albe ale cozilor dispărând rapid printre adânciturile umbrite dintre dune. Aude deja mugetul surd al mării, iar când îşi înalţă chipul ştie că o aude într-un fel cum nu a mai auzit-o înainte. Ajunge la deschiderea largă care dă spre plajă şi forţa copleşitoare a apei îl inundă, iar simţurile lui percep cu intensitate extremă realitatea vie a mării. La început picioarele i

se împleticesc şi se târâie prin moliciunea nisipului, dar el reuşeşte să se îndrepte şi merge mai departe de-a lungul ţărmului curbat şi argintiu. Se aud cochiliile de scoici cum se sfărâmă sub paşii lui grei. Îşi croieşte drum înspre locul unde nisipul este spălat de apă. Mai aproape de valuri acum, se uită la întinderea ca de sticlă neagră a mării, punctată din loc în loc de vârtejuri albe şi de panglici tremurânde de lumină a lunii. Dacă ar fi fost mai deştept şi mai bine educat, poate că acum ar fi fost capabil să-i explice băiatului despre misterioasa legătură dintre lună şi valuri, sau poate că l-ar fi lăsat pe băiat să-i explice el lui. Iar undeva dincolo de limba de pământ şi de oraşul adormit se află munţii care l-au primit pe el la sânul lor şi i-au permis să fie altfel decât era înainte, iar el ştie că munţii îl vor accepta şi pe băiat, deoarece îi respectă pe ceilalţi. Fenton are o carte cu hărţi şi itinerare montane, iar majoritatea lor este încă nouă şi neexplorată de către el, aşa că îl aşteaptă multe alte zile de plimbări şi expediţii de planificat.

Poate că nu mai are nevoie de o călătorie la mare depărtare, deoarece acum lumea pătrunde în fiinţa lui în moduri ciudate şi neprevăzute. Nu mai pare diferenţiată în bucăţi separate; bucățile mici şi pline de ură se unesc acum în ceva mai mic decât un întreg, deoarece acum cerul nopţii, marea, ţărmul sunt toate unite şi indivizibile, iar el face parte din această desfăşurare infinită şi variată a lumii. Aşa că îşi îndreaptă faţa către briza care e încărcată de viaţă şi inspiră adânc, lasă aerul să-i umple plămânii şi încearcă să simtă seninătatea momentului. Numai că, odată cu asta, conştientizează şi oboseala, şi nevoia de somn, o nevoie mai puternică decât a simţit el vreodată, aşa că îşi croieşte drum către un mic tunel dintre două dune, unde întinde prosopul şi îl foloseşte pe post de pernă. Iarba cu teci ascuţite se întinde deasupra capului său, iar el se răsuceşte pe o parte şi îşi strânge genunchii tare la piept, iar când închide ochii are senzaţia că s-a ascuns de cei pe care el nu vrea să-i vadă, cei care nu s-ar gândi niciodată să-l caute tocmai acolo, şi în câteva secunde simte cum alunecă la adăpostul somnului.

Frigul este cel care îl trezeşte chiar înainte de ivirea zorilor. Corpul lui încearcă să facă rost de ceva căldură, dar el trebuie să se

ridice în capul oaselor şi să facă mişcări rapide şi ample cu braţele. Primele raze de lumină străpung ţesătura cenuşie a cerului şi a mării, iar razele sunt impregnate de luciri roz şi purpurii. Fenton se ridică în picioare, trezit pe deplin. Îşi scoate hainele de pe el şi se duce spre mare. Pătrunde în valuri până ce apa îi ajunge la brâu, apoi îşi spală părul şi faţa, aruncând pumni întregi de întuneric peste el. Frigul îi taie respiraţia, dar se forţează să rămână acolo câteva minute, înainte de a porni înapoi spre dune, de a se şterge cu prosopul şi de a se îmbrăca rapid. O dâră tot mai lată de lumină începe să îndepărteze bezna nopţii. Tremurând, porneşte înapoi spre casă. De această dată o ia la fugă şi aleargă până ce inima începe să-i bată nebuneşte şi o durere în coaste îl forţează să se oprească, cu mâinile pe genunchi, icnind după aer. Cu ambele mâini în lateral pleacă mai departe, încercând să-şi liniştească respiraţia şi să-şi domolească durerea din coaste. Aerul pare umed şi lipicios pe pielea lui, aşa că acum Fenton îşi doreşte căldura patului şi căldura soţiei.

Ajuns în hol vede teancul de scrisori care îl aşteaptă pe masă, dar se opreşte acolo doar cât să închidă alarma, să o reseteze şi să lase cheile de la dubă într-un mic vas de porţelan chinezesc roşu. După claustrofobia simţită în interiorul dubei, casa i se pare mai mare şi mai spaţioasă decât ţine el minte. Simte un miros aparte, dar nu poate identifica elementele care îl compun. Uşa de la dormitor e deschisă şi imediat ce intră îşi dă seama că dormitorul e pustiu. Pentru o clipă e cuprins de panică, dar pe urmă îşi spune că probabil ea a dormit la tatăl ei, un obicei pe care l-a practicat mai des în ultima vreme. Se uită la patul făcut şi la ordinea imaculată din încăpere şi din toate celelalte încăperi, refugiul şi consolarea celor fără de copii, şi se aşază pe marginea patului şi priveşte în jur. Şi-o dorea pe Miriam aici, ar fi vrut să intre la căldura patului ei, ar fi vrut să i se spună bun venit acasă, dar e bucuros, pe de altă parte, că nu e obligat să vorbească şi nu ştie dacă îi va povesti vreodată lui Miriam despre Florian sau nu. Ce sens ar avea? Ce scop ar putea servi povestirea în afară de a o amăgi pe ea cu o perspectivă pe care ei nu o vor atinge niciodată?

Se duce la baie şi se priveşte în oglindă. Se bărbiereşte cu aparatul electric de ras şi îşi spală dinţii timp îndelungat. Obiectele pe care le ating mâinile lui, lucrurile pe care le văd ochii lui intră deja în conştientul cunoscut, treptat distanţându-l pe el de lumea lăsată în urmă. Acum tot ce i s-a întâmplat este încet depus în cămara memoriei, de unde, de fiecare dată când va fi scoasă, amintirea va fi tot mai vagă şi imprecisă, până ce forţa pe care ea a deţinut-o odinioară se va netezi şi se va aplatiza ca o piatră în albia unui rîu. Îşi scoate hainele de pe el şi scoate o pijama curată din debara, simte confortul hainelor pe piele şi se urcă obosit în pat. Numai că, în somn, evenimentele ultimelor zile par să lupte contra destinului lor de a fi uitate şi îi apar în vise în culori strălucitoare care îi deranjează somnul şi îl fac să se întoarcă pe o parte şi pe alta în încercarea de a găsi un pic de odihnă.

Somnul lui agitat se termină câteva ore mai târziu, când Fenton aude o maşină afară şi apoi uşa de la intrare deschizându-se. Aproape imediat şi simultan, cu obiceiul format de-a lungul întregii vieți de a-şi face griji în privinţa siguranţei, îşi strigă amândoi numele, iar el îi spune că e în dormitor. Cheile de la maşina ei aterizează în acelaşi vas, după care se aud paşii ei urcând scara. Fenton se simte nervos, apoi ruşinat pentru că se simte aşa, dar când intră, Miriam este doar ea însăşi şi el simte doar confortul cald al lucrului cunoscut şi iubirea pe care brusc ştie că o are pentru ea.

– Arăţi obosit, zice ea, zâmbindu-i şi dându-şi jos haina de stradă. Când te-ai întors?

– Şi tu arăţi obosită. Pe la cinci azi-dimineaţă. Cât e ceasul acum?

– Aproape nouă.

– Ai fost la tatăl tău?

– Da, am rămas acolo.

– Aşadar n-ai ieşit cu un alt bărbat?

– Din nefericire, nu, iar chestia asta nu are de ce să te facă să dormi bine noaptea.

– Cum se simte? întreabă Fenton, proptindu-şi capul pe o mână.

– Cam la fel. Nu prea sunt diferenţe. Deci totul a mers bine?

– Foarte bine, totul a mers foarte bine. Nici o problemă.

– A mai rămas ceva căldură în patul ăla, James?

Ea are vocea uşoară şi jucăuşă, de o manieră care îl mulţumeşte pe el. Fenton trage pătura ca o invitaţie, dar ea se duce să îşi atârne haina de stradă în garderobă.

– Te rog, Miriam, lasă totul aşa cum e. Înainte ca picul de căldură cuibărit aici să se piardă.

Ea rămâne nemişcată, un pic nedumerită, apoi iese din raza lui vizuală şi se dezbracă rapid. Apucă o cămaşă de noapte şi el vrea să-i spună să nu şi-o mai pună, dar ezită, şi înainte de a apuca să rostească vreun cuvânt, ea şi-a pus-o. În pat Miriam tremură şi îl tachinează că a minţit atunci când a zis că e cald acolo, aşa că el se întinde şi o ia în braţe, simţind şocul îmbrăţişării lor ca pe ceva nou.

– Patul ăsta e prea mare fără tine, rosteşte ea, trăgându-se uşor înapoi ca să poată vorbi. Dacă ţi se va întâmpla vreodată ceva, va trebui să-mi iau un pat de o persoană.

Se simt amândoi ca nişte amorezi. El îi atinge părul, o sărută cu delicateţe şi fără tatonări, nesigur de răspunsul ei.

– Deci ţi-a fost dor de mine? întreabă ea, cu vocea senină din pricina bucuriei şi flatării. Şi cum ţi-a ieşit numărul de magie?

– Ca un număr de magie, răspunde el, râzând de propria glumă.

– Deci nu te-ai făcut complet de râs?

– Nu cred. Copiilor le-a plăcut. Va trebui să învăţ trucuri noi.

– Ţi-a luat destul timp să le înveţi pe astea. Tu nu eşti chiar Paul Daniels[1].

El o sărută din nou şi ea se relaxează în braţele lui şi închide ochii, iar el resimte bucuria de a fi cu adevărat acasă şi în siguranţă prin siguranţa pe care o resimte, dar se simte şi neghiob pentru toate gândurile lui legate de călătorii şi locuri îndepărtate. Cu siguranţă că ce are acum îi ajunge. Încearcă să-i spună lui Miriam că o iubeşte, dar cuvintele îi fug de pe buze. În schimb o atinge cu delicateţe, ca şi cum ea e din nou o fetişcană. Nici unul n-a cunoscut pe altcineva şi au fost amândoi împreună de atâta vreme încât poate n-ar fi trebuit să fie o surpriză faptul că au existat perioade când s-au pierdut unul

[1] Iluzionist britanic născut în 1938, protagonist al unor spectacole de magie la televiziunea britanică. (n.tr.)

de celălalt. Ea gustă sarea de pe pielea lui şi el îi spune că trebuie să-i fi rămas sare de la traversarea canalului, însă ea nu-l mai întreabă nimic. După aceea cad amândoi într-un somn profund, care îi eliberează de graniţele timpului sau de cele ale responsabilităţilor.

Când într-un târziu se trezesc, se simt amândoi un pic stingheriţi şi se dau jos repede din pat, încercând să intre în nişte ritualuri mai normale, ca şi cum ar fi fost un pic deplasaţi, dar Fenton ştie că Miriam e mulţumită şi bucuroasă să îl ştie acasă. La micul dejun îşi povestesc amândoi cu amănunte evenimentele din zilele precedente, dar el nu-i pomeneşte nimic despre băiat sau despre altceva, în afara lucrurilor simple şi uşor de înţeles de către amândoi. Ea i-a pregătit un mic dejun cald, ceva ce de obicei nu se întâmplă, iar el mănâncă cu plăcere, simţind cum siguranţa universului propriu se reîncheagă în jurul lui. Poate că a înţeles el greşit şi ceea ce simţea drept nişte chingi nu era în realitate nimic mai mult şi nimic mai puţin decât o barieră de protecţie care să-l ferească de cei mulţi care îi doresc răul. Ca atare, nici măcar atunci când sună telefonul el nu tresare şi nu intră în alertă, aşa cum s-ar fi întâmplat în mod normal, ci o urmăreşte pe Miriam ducându-se în hol ca să răspundă. O urmăreşte cu privirea, văzând semnele de exclamare albe ale călcâielor ei pe sub rochia de noapte.

Apelul e pentru el. Când Miriam îi dă telefonul, ridică din umeri în chip de răspuns la întrebarea lui tăcută. Conform obiceiului lui provocat de dorinţa de a separa căminul de muncă, se duce mai încolo pe hol, în camera din faţă, unde se postează la fereastră şi se uită înspre şirurile întunecate ale munţilor. La telefon e cineva pe nume Ken Young, de la Federaţia Poliţiştilor, care îi oferă tot felul de lucruri, mai multe lucruri pe care Fenton să le poată absorbi sau înţelege la început, aşa că ascultă cum individul vorbeşte de consiliere legală, de ajutor la formularea declaraţiei, de echipe de suport şi de analize video şi piste moarte. Fenton încearcă să întrerupă şuvoiul şi se uită fix la munţii ale căror creste sunt învăluite în ceaţă, astfel încât ajung să semene cu un desen de copil parţial şters. Apoi înţelege despre ce e vorba şi vorbeşte peste vocea de la celălalt capăt al telefonului:

– Am fost citat?

– Da, în cazul Connor Walshe. N-aţi primit o scrisoare?

– Am fost plecat; încă nu mi-am verificat poşta, răspunde el, după care se întoarce în hol şi răsfoieşte corespondenţa până ce găseşte plicul. Vă voi suna eu înapoi.

Lasă telefonul înapoi în furcă şi se uită la plic. O aude pe Miriam în bucătărie cum încarcă maşina de spălat vase şi sunetele de sticlă lovită de sticlă. Ia plicul şi se duce la fereastră, ca şi cum apropierea obiectului de lumină ar fi putut dezvălui conţinutul şi împiedica finalitatea iremediabilă a lucrurilor pe care deschiderea lui le-ar putea aduce. Poate că Young a comis o eroare, poate că e vorba de vreo formalitate care trebuie îndeplinită şi care se va termina rapid. Trebuie să creadă că Alec va avea grijă cum se cuvine de el, că va recunoaşte datoria lui personală şi va începe să şi-o plătească începând cu această poveste. Oare i-a cerut chiar aşa de mult? Iar dacă există lucruri pe care nimeni nu le vrea menţionate, atunci cu siguranţă îşi dau cu toţii seama că e mai bine să-l lase pe el cu totul în afara cazului. Brusc se simte furios că acea scrisoare a ajuns acasă la el şi i-a deranjat intimitatea. Pe parcursul întregii sale cariere, el s-a străduit să ţină cele două universuri separate, iar acum ei au introdus cu forţa acel lucru în chiar inima casei lui, fără nici un fel de respect sau consideraţie pentru ceea ce a făcut el. Închizând uşa, se aşază şi deschide plicul, cercetând cu privirea conţinutul înainte de a-l da cu totul la o parte cu un gest de dispreţ.

Când dă telefon, nu îl sună pe Young, ci pe Alec. Îl caută de câteva ori la lucru, dar de fiecare dată i se spune că e indisponibil, iar când îl sună pe mobil îi răspunde doar căsuţa vocală. Revenind în bucătărie, îi spune lui Miriam că trebuie să plece, iar când ea îl întreabă dacă s-a întâmplat ceva, el zâmbeşte şi zice că trebuie doar să treacă pe la nişte vechi colegi în legătură cu o idee despre strângerea de fonduri.

– Nu crezi că ar trebui să te odihneşti puţin înainte de a o lua de la capăt cu chestia asta? întreabă Miriam.

– Nu voi sta mult, doar o oră şi ceva, replică el, golindu-şi ceaşca de ceai şi sărutând-o pe Miriam pe obraz.

– Dacă pleci iar, spune ea, zâmbind, se va repeta şi întoarcerea acasă?

El roşeşte şi se uită la ea cum zâmbeşte ca o fetişcană, după care şi Miriam se colorează uşor în obraji şi se întoarce la chiuvetă.

– Să conduci cu grijă, strigă ea după el, şi nu uita să mergi pe partea dreaptă a drumului.

Fenton deschide uşa garajului şi scoate maşina în marşarier. Înainte de a pleca, aruncă o privire asupra casei. Este al patrulea cămin de la începutul căsniciei lor şi cel care lui îi place cel mai mult, datorită apropierii de mare şi de munte. Ține minte cât a plâns ea când au fost obligaţi să se mute din prima casă după ce au primit biletul de evacuare în douăzeci şi patru de ore. Douăzeci şi patru de ore ca să îşi împacheteze toate speranţele şi visele unui prim cămin din pricină că datele lor s-au găsit în mâini greşite. Atunci ea a avut senzația că o parte din ea s-a rupt şi s-a fărâmiţat în atomi, şi a plâns timp de câteva zile în locuinţa de siguranță în care s-au trezit aruncați. Atunci a fost pentru prima şi singura dată când ea l-a rugat să-şi găsească o altă slujbă. Ani mai târziu, când o apucau supărarea şi emoțiile, obişnuia să-i spună lui că impresia ei era că dacă ar fi continuat să locuiască în acea primă casă, ei doi ar fi avut un copil. Îl înfurie din nou acum faptul că ei cred că încă deţin controlul asupra lui şi că el poate fi chemat la ordine ca un infractor ordinar ca să compară în faţa unui tribunal pe care nu-l înţelege şi din care nu vrea să facă parte. Deci cine va răspunde acum pentru trecutul lui, pentru o femeie de vârstă mijlocie care plânge pentru că ea cred cumva că şi-a pierdut şansa de a avea un copil? Cine va răspunde pentru lucrurile pe care el a fost obligat să le vadă?

Se îndreaptă spre Belfast şi furia care îi mocneşte în suflet îl face să apese pedala de acceleraţie. La început simte maşina ca pe o jucărie după greutatea manevrării dubei, şi odată trebuie să frâneze brusc ca să nu intre în maşina din faţă, care a oprit la semafor. Se îndreaptă spre sediul poliţiei, unde e recunoscut de paznicul de la poartă, dar când se prezintă la recepţie cineva pe care el nu-l cunoaşte îi indică un scaun şi îi cere să aştepte. Totul a fost renovat

şi redecorat, şi el încearcă să nu se uite la noua emblemă, preferând în schimb să îl urmărească pe cel care dă telefon şi care apoi îi spune că Alec este indisponibil pentru că e într-o şedinţă. Însă Fenton răspunde că va aştepta şi repetă răspunsul atunci când vede pe chipul celuilalt privirea întrebătoare. Câteva minute mai târziu îi sună telefonul mobil şi aude vocea lui Alec spunându-i să se întâlnească cu el peste zece minute în parcarea unui club de golf din apropiere. Vocea lui Alec e neutră, dezbrăcată de haina obişnuită de afabilitate, şi nu mai spune nimic în plus faţă de locaţie şi ora întâlnirii.

Când ajunge la locul menţionat, Alec încuie maşina şi se urcă pe locul pasagerului din maşina lui Fenton. Are o atitudine rece şi eficientă.

– Ce pot face pentru tine, James? întreabă el.

– Nu poţi fi văzut cu mine, Alec, de trebuie să ne ascundem aici, într-o parcare de maşini?

– Nu-i aşa.

– Atunci cum e?

– E altfel faţă de cum ştiai tu. Totul e altfel acum, James.

O ploaie uşoară începe să cadă peste parbrizul maşinii şi cele trei femei care aşteptau la prima gaură desfac umbrele, în vreme ce una dintre ele începe să scotocească în poşetă după o pelerină.

– Deci ce pot face pentru tine? Cum a fost călătoria? Un drum pe cinste.

– Ce vreau eu să ştiu este de ce am primit asta, spune Fenton, aruncând plicul primit pe bord. Ţi-am cerut, Alec, să mă ţii departe de chestia asta, să mă laşi să uit de toate şi să termin cu trecutul. N-ai putut face asta pentru mine?

– Am încercat, James, crede-mă că am încercat, dar povestea asta trece peste tine şi peste mine. Crede-mă când îţi spun că n-am nici o putere. Merge mai sus şi mai profund decât posibilităţile mele de intervenţie.

– Şi dacă nu apar?

– Vei fi acuzat de dispreţuirea instanţei. Ar fi rău să se întâmple aşa ceva. Ar putea urma repercusiuni neplăcute. Nu vrei să se ajungă acolo, James.

– Şi dacă le trimit un mesaj prietenilor tăi în costum că dacă mă fac să merg acolo voi spune adevărul. Indiferent de consecinţe?

– Eu nu-ţi spun ce să zici, dar trebuie să cântăreşti lucrurile foarte bine. Cei de la Federaţie te-au contactat? Dispun de un sistem bun de suport – te-ar putea ajuta mult ca să treci prin toată povestea.

– Mă vor ajuta să mint?

Alec întoarce capul spre fereastră şi nu răspunde. Un camion cu bere trece prin spatele lor şi parchează în spatele clubului. Câteva secunde mai târziu se aud zgomote de butoaie de metal descărcate. Se uită amândoi la cei doi oameni în salopete şi mănuşi gri care le fac mâinile să pară uriaşe.

– Ascultă, James, fă ce trebuie să faci, dar fă-o ca lumea şi poţi pleca după aceea. Nu vor mai fi citaţii – îţi garantez asta. Nu te transforma în martir. Fă ce trebuie făcut şi apoi dispari în pensia ta.

– Şi îmi poţi promite că nu voi fi chemat înapoi la fiecare cinci minute pentru fiecare caz în care am fost implicat?

– Asta îţi pot promite. Mi s-a spus că e o chestie unicat, aşa că fă ce e nevoie şi după aia se va lăsa liniştea. Tu îţi vei fi îndeplinit rolul.

Fenton se uită la circuitul de golf prin parbrizul spălat de ploaie, iar după câteva secunde porneşte ştergătoarele şi le opreşte din nou.

– Cu excepţia unui lucru, Alec. În clipa în care voi rosti prima minciună vor avea ceva contra mea. Aşa că de unde să ştiu că nu vor veni după mine ca să caute mai adânc?

– Pentru că ei vor doar povestea asta şi pentru că ei ştiu că nu eşti omul care să fie deranjat sau de care să se profite. Pentru că doar tu deţii cheia de care ei au nevoie.

Telefonul mobil al lui Fenton îi vibrează în buzunarul hainei. Brusc, Alec îl înşfacă de braţ şi se apucă să-i pipăie haina.

– Ce naiba..., ţipă Fenton.

– Ai microfon? îl întrerupe Alec, cu faţa schimonosită de panică.

– E un telefon mobil, răspunde Fenton, scoţând obiectul din buzunar. E doar un telefon mobil. Ce naiba se petrece aici, Alec?

Alec se lasă pe spătarul scaunului şi ridică o mână ca pentru a-şi acoperi ochii, dar e o tentativă jalnică de a-şi masca stinghereala.

– Îmi pare rău, James, zău că îmi pare rău – nu ştiu ce mi-a trecut prin minte. Eu sunt cel urmărit – urmărit până la stele. Uneori e greu să ştii în cine să mai ai încredere. Sunt oameni care ar vrea să mă vadă doborât. Trebuie să îţi păzeşti spatele mereu.

– Cu adevărat timpurile s-au schimbat în rău, replică Fenton. În zilele mele, colegii îţi păzeau spatele. Nu ştiu ce se petrece cu tine, dar am o senzaţie rea în privinţa asta şi poate că ar trebui să te gândeşti la retragere înainte de a-ţi exploda totul în faţă.

– O să fie bine. Sunt zile dificile, dar o să trecem peste ele. Până la urmă o să fie bine.

Fenton se uită la el şi îl crede, deoarece Alec şi-a pus deja faţa omului deschis şi jovial, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ca şi cum ei doi ar aştepta în maşină trecerea ploii ca să facă o partidă de golf. Şi este limpede că discuţia lor a luat sfârşit, deoarece Alec vorbeşte acum despre fleacuri şi încearcă prea tare să se dovedească acelaşi individ jovial ca pe vremuri. Ca atare, când Alec se scuză într-un târziu spunând că trebuie să se ducă la o şedinţă, Fenton nu întreprinde nimic ca să-l întârzie. Îl lasă să plece primul, apoi îşi ascultă mesajul vocal de la Miriam – nimic altceva decât rugămintea de a lua lapte şi pâine pe drumul înapoi spre casă, dar vocea ei îl reconfortează prin familiaritate şi prin lipsa totală de preţiozitate.

Fenton nu se îndreaptă imediat spre casă, ci se duce spre centrul oraşului şi trece pe lângă clădirea care adăposteşte Comisia. O ploaie măruntă continuă să curgă din cer, atât de fină încât ochiul cu greu o poate distinge. Fenton se uită curios la grupurile de familii care se adună în faţa clădirii şi se sprijină reciproc prin îmbrăţişări. Unii oameni ţin în mâini fotografii, dar acestea sunt prea mici ca Fenton să vadă chipurile de pe ele. La mică depărtare, trei femei ţin în sus placarde de pe care ploaia a şters scrisul, dar Fenton încă poate distinge cuvintele „pact murdar". Când se îndepărtează clipeşte din ochi deoarece, pentru o secundă, doar pentru o fracţiune de secundă, vede chipul de bufniţă albă al băiatului apropiindu-se de el din întunericul terenurilor de sport. Clipeşte din nou şi atunci vede doar traficul intens de pe stradă şi ploaia care străpunge petele luminoase de neon de pe parbriz.

Avionul aterizează pe un aeroport pe care el nu crede să-l fi ştiut că există atunci când a plecat din ţară. Călătoria de la Londra durează mai puţin de o oră, iar după zborul transatlantic el e recunoscător pentru timpul scurt. A îndurat compania lui Lynch mai mult decât şi-ar fi dorit şi, deşi încercările lor iniţiale de a face conversaţie au fost curând blocate de divertismentul bine-venit al filmelor şi somnului, el a simţit un permanent disconfort fizic din pricina apropierii neplăcute. Bărbatul mai în vârstă emană ceva nesănătos prin şuviţele lui rare de păr dat pe spate, prin huruitul pieptului când îl apucă tusea de fumător şi care sună ca o cheie ruginită în uşa unei case părăginite, şi prin obrajii lui scofâlciţi. Omul mai emană şi un soi de iz care pare să provină din interiorul fiinţei şi care îl învăluie – este mirosul pe care el unul îl asociază cu pătrunderea într-o pivniţă închisă şi plină de igrasie sau cu răsturnarea unei grămezi de frunze udate de ploaie. În vreme ce se îndreptau spre avion, şi-a zis că Lynch seamănă cu un băţ veştejit pe care o pală puternică de vânt l-ar putea rupe. Simte repulsie mai ales pentru degetele lui pătate de nicotină şi s-a trezit în timpul zborului aruncând priviri furişe către acele degete, în vreme ce Lynch căuta să-şi compenseze nevoia de a fuma cu alcool sau o carte de Dan Brown. Lui Madden i se pare aproape de neînţeles cum poate exercita un astfel de om putere asupra lui şi în cursul unei singure întâlniri să fi putut prelua în asemenea hal controlul asupra vieţii lui. I se mai pare de neînţeles şi faptul că poate avea o vreo legătură cu Lynch, în afara aceleia de doi trecători care se întâlnesc întâmplător pe o stradă. Încearcă să-şi înăbuşe furia şi să îşi asume o atitudine de neutralitate taciturnă,

căci asta e cea mai bună apărare împotriva nesfârşitelor tirade ale lui Lynch şi a încercărilor de acordare de sfaturi părinteşti.

Îl aude la nesfârşit pe Lynch repetând cât de diferit va găsi el totul, cum nu va mai recunoaşte locurile, cum s-a schimbat totul. Cu toate acestea, în vreme ce avionul trece peste periferia oraşului, el are sentimentul că nu călătoreşte nicăieri altundeva decât în trecut, în mod irevocabil şi involuntar, şi fiecare kilometru parcurs îl duce mai departe de Ramona şi de copilul care creşte în ea. Avionul tresaltă şi tremură într-o aterizare stângace şi el resimte încă o dată greaţa când îşi aminteşte expresia ei de totală neînţelegere şi misiunea lui groaznică, absolut groaznică, de a încerca să o convingă de adevăr. Ramona nu înţelege. El încearcă să explice. Ea nu înţelege. Plânge şi vorbeşte în spaniolă, comunicându-şi sentimentele doar prin cadenţa şi timbrul frazelor repetate. El s-a izolat deliberat de durerea şi şocul ei prin folosirea unei alte limbi şi tot ce ştie, deoarece vede fără greş asta în ochii ei îndureraţi şi înlăcrimaţi, e că acum a devenit un alt om, care a minţit-o şi a abuzat de iubirea ei. Ziua următoare ea nu se mai întoarce de la lucru, iar când el se duce la bibliotecă, i se spune că nu a fost acolo. A dispărut şi el nu ştie unde să o caute deoarece pentru prima dată îşi dă seama că ştie la fel de puţine lucruri despre viaţa ei anterioară precum ştie ea despre a lui. N-a avut nevoie şi nici n-a vrut să afle mai mult decât a ales ea să-i dezvăluie deoarece şi-a dorit întotdeauna ca ei să trăiască doar într-un viitor împărtăşit de amândoi.

– Uşurel, fiule, spune Lynch când îl vede că varsă în punga de hârtie.

Simte degetele pătate de nicotină ale lui Lynch bătându-l pe umeri.

– Ăsta e un fel de „bine ai venit". Aşa nu vei mai îngenunchea pentru a săruta pista de aterizare.

Rămân amândoi pe locurile lor în vreme ce pasagerii încep să coboare, apoi Lynch adaugă:

– Haide, băiete, sunt în stare să omor pentru o pipă. Apoi, cu o schimbare de ton: O să fie totul bine. Fă ce ai de făcut şi te punem în avion înainte să ţi se facă dor de soarele ăla.

– O să mă poţi duce înapoi? întreabă el.

– Totul e deja aranjat. Şi ţine minte că atunci când vei ieşi de la audierea aia o să fii curat ca un prunc – nimic n-o să mai atârne deasupra capului tău. Ți-am spus, avem o groază de oameni importanţi care au grijă de tine.

– Trebuie să mă întorc, spune Madden, după care bea dintr-o sticlă de apă.

– Nici o problemă, răspunde Lynch. Noi întotdeauna avem grijă de ai noştri. Să crezi asta, fiule. Şi-acum hai să ne dăm jos din cutia asta de tablă, să tragem câteva pipe, să mâncăm ceva ca lumea.

O maşină îi aşteaptă, cu şofer şi un bărbat pe scaunul pasagerului din faţă.

– În regulă, băieţi, spune Lynch, scoţând la iveală un pachet de ţigări. El e Michael.

Pasagerul din faţă întoarce capul şi dă din el, spunând că pe el îl cheamă Micky. Gustul neplăcut din gura lui Michael se transformă brusc în frică – se află pe bancheta din spate a unei maşini şi e dus nu se ştie unde. Îşi pune mâna pe portieră.

– Stai calm, Michael. Te afli pe mâini bune.

Lynch îşi aprinde ţigara şi inhalează încet şi profund, ca un om care se îneacă şi caută cu disperare aerul.

– Unde mergem? întreabă Michael.

– Te ducem undeva în siguranţă, într-un loc retras. Dacă nu te deranjează, noi credem că ar trebui să aştepţi până ce se termină audierea ca să te întâlneşti cu familia. Cel mai bine e să nu fii tulburat sau să-ţi pierzi concentrarea până ce nu se termină treaba. Şi noi avem de lucru, pregătiri pentru ce trebuie spus. Nu vrem să te duci acolo nepregătit. Avem oameni buni care vor rezolva şi asta. Pricepi?

El dă din cap şi priveşte pe geam. Nu prea ştie ce s-a schimbat într-atât în jur, aşa cum tot spunea Lynch, pentru că tot ce vede şi tot ce simte legat de acel loc este exact aşa cum ţinea el minte. Se lasă pe spatele banchetei şi încearcă să nu inhaleze fumul de la ţigara lui Lynch, apoi, după câteva minute, întreabă dacă poate primi şi el o ţigară.

– Credeam că nu fumezi, Michael, spune Lynch, oferindu-i pachetul.

– Tocmai m-am reapucat, replică el, lăsându-se din nou pe spate şi spunându-şi că faţă de ceea ce a făcut el deja, o trădare în plus nu mai contează.

Oriunde se uită totul pare monocolor; şoselele şi străzile sunt atât de înguste, încât după o vreme lasă impresia că se strâng în jurul gâtului lui şi îi taie respiraţia. În maşină, din pricina fumului şi a apropierii lui Lynch, resimte apăsarea înăbuşitoare a fostei lui lumi, acolo unde, în loc de lumină şi cer, există doar o întindere neîntreruptă de cenuşiu care înlătură cea mai mică posibilitate de culoare. Stinge ţigara, deoarece fiecare fum îi aminteşte de promisiuni încălcate, iar dacă ar fi să nutrească fie şi cea mai slabă speranţă de regăsire a vieţii pierdute, trebuie să înceapă cu chestia asta.

Maşina străbate drumuri pe care el nu vrea să şi le amintească şi uneori i se pare că diferitele vitrine de magazine râd de el, aşa că în mintea lui îndură rânjetele lor în vreme ce ele aruncă spre el mizeriile lor şi se întind ca să-l apuce. Ar vrea să spună că lucrurile sunt altfel acum, că el a mers mai departe, că nu mai aparţine acelui loc, însă nu se simte înconjurat decât de o topografie schimbătoare şi înveninată care îl absoarbe ca nişte nisipuri mişcătoare.

– Deci, Michael, cum e Florida? întreabă Micky.

– A naibii de fierbinte, răspunde Lynch, cu capul învăluit de o ceaţă sulfuroasă de fum. Ca şi cum ţi-ai băga ţeasta în cuptor.

– E bine, răspunde el.

– Ai fost la Disney şi toate celelalte? întreabă Micky, întorcându-se pe jumătate pe locul lui.

– Sigur, dar când trăieşti acolo nu te prea interesează locurile alea. Sunt mai degrabă pentru turişti.

– E plin de bătrâni, zice Lynch. Uneori îi vezi conducând maşini şi probabil că au nouăzeci de ani.

– Oamenii îşi fac un loc de retragere în Florida, replică el.

– Presupun că şi tu ţi-ai zis că te-ai retras, ripostează Micky. Cam nasol să fii nevoit să te întorci aici, în gaura asta împuţită.

– Da, răspunde el.

Este tot mai conştient că accentul lui diferă de al lor şi că mai mult ca orice are un sentiment de superioritate faţă de toţi şi faţă de

tot ce vede. Îl întreabă din nou pe Lynch unde merg şi de această dată acesta le spune că este un loc la mică distanţă de oraş, o casă de siguranţă. În scurt timp oraşul nu se mai vede decât ca un glob de lumină gălbuie sub ei. Farurile maşinii sunt trecute pe faza lungă şi el vede acoperişuri şi crengi de copaci. Cotesc de pe şosea, apoi cotesc din nou şi în cele din urmă ajung pe o alee lungă şi plină de gropi care îi duce la o casă cu etaj, cu aspect solid şi ale cărei pereţi sunt zugrăviţi în maroniu. Se vede lumină la toate ferestrele şi o farfurie de satelit este agăţată de coş.

– Asta e, spune Lynch. Aici o să te simţi bine.

– Are şi antenă de satelit, zice Micky. Te poţi uita la sport american. Îţi place baseballul?

– Prefer baschetul, răspunde el, uitându-se la casă.

Încă nu a scăpat complet de ideea că l-au adus aici ca să-l omoare, dar nu-i trece prin minte nici un motiv pentru care ar vrea să facă aşa ceva. Iar din partea celor doi oameni din faţa maşinii nu simte nici o ameninţare, după cum nu-şi poate imagina că Lynch s-ar putea ocupa cu asasinatele.

Micky îl ajută să scoată valiza din portbagaj, apoi îi spune că se vor mai vedea. Şoferul nu opreşte motorul, iar Lynch nu-şi scoate propria valiză din portbagaj, ci se duce la uşă şi sună la sonerie. Aproape imediat deschide o femeie tânără, iar în spatele ei Madden zăreşte un bărbat stând ceva mai încolo pe hol.

– Michael, ei sunt Kirsty şi soţul ei, John Downey. O să aibă grijă de tine până se termină chestia asta, spune Lynch. Orice ai nevoie, ei îţi fac rost. Iar Kirsty e cea mai bună bucătăreasă cu putinţă. Singurul lucru de care trebuie să te îngrijorezi e să nu pui prea multe kile pe tine. Femeia îl întâmpină sfioasă şi îi strânge mâna, în vreme ce soţul ei se apropie şi îi ia valiza. Odihneşte-te bine şi limpezeşte-ţi mintea. Eu o să fac la fel iar mâine, când o să fim cu toţii proaspeţi, o să ieşim să bem câteva beri.

Îi întinde mâna şi Michael i-o strânge cât de uşor şi de scurt poate. În vreme ce soţul ei se duce la uşă ca să-l conducă pe Lynch, Kirsty îl invită în bucătărie.

– Am făcut cafea proaspătă. Sau vrei o bere? spune ea, zâmbindu-i într-un fel care pe el îl face să se simtă bine-venit şi chiar un pic important.

– O cafea ar fi minunată, răspunde el, ocupând un scaun la masa mare.

În mijlocul mesei se vede un vas mare cu fructe. Interiorul casei e mai modern decât sugerează exteriorul şi el o complimentează pe femeie în vreme ce ea aşază în faţa lui o ceaşcă şi un platou cu biscuiţi.

– Nu e a noastră. Noi doar avem grijă de ea. Mi-aş fi dorit să fi fost.

Femeia se sprijină de chiuvetă, ca şi cum dacă ar fi stat la masă ar fi comis o impoliteţe.

– Deci sunteţi îngrijitorii?

– Presupun că da. Mulţi oameni stau aici şi e treaba noastră să avem grijă de ei.

– Tu nu bei o ceaşcă? E foarte bună.

– Nu, mulţumesc. Am băut una ceva mai devreme.

Femeia se uită în altă parte când în bucătărie intră soţul ei.

– Bagajul e în camera ta, Michael, spune omul turnându-şi o ceaşcă din filtrul de cafea. Este prima cameră din capul scărilor. Individul se aşază şi se sprijină de spătarul scaunului. E bere în frigider – ia-ţi câte vrei dacă ai chef.

El le mulţumeşte, apoi îi studiază ca şi cuplu. Au amândoi cam treizeci de ani şi seamănă un pic, fiind amândoi înalţi şi bruneţi, şi, după cum ar fi fost de aşteptat, par amândoi un pic stingheriţi de prezenţa lui bruscă în bucătărie.

– Deci aici vin mulţi oameni ca să stea? întreabă el, încercând să rupă tăcerea care se lăsase.

– Din când în când, răspunde Downey, iar Madden îl vede cum aruncă o privire spre nevastă-sa. Şi cum e America? Am un frate care munceşte în construcţii în New Jersey. N-am fost niciodată. Kirsty, dă drumul la căldură, se cam face frig.

Femeia dispare momentan într-o cameră de serviciu şi se aude o bolboroseală puternică atunci când centrala e pornită.

– E bine. O mulţime de oportunităţi de muncă.

– Voia să mă duc la el, definitiv, dar mie nu mi-a surâs ideea. Nu-mi prea plac americanii – nu vreau să te simţi jignit.

– Nu mă simt, răspunde Madden, minunându-se de stupiditatea afirmaţiei.

– Sunt prea aroganţi pentru gustul meu. 11 Septembrie a fost preţul pe care l-au plătit pentru asta, pentru că au impresia că au dreptul să conducă jumătate din lume.

Madden o urmăreşte pe Kirsty ocupând poziţie în spatele soţului ei. Zăreşte stânjeneala din ochii ei şi de dragul ei îl amuză pe soţ cu răspunsuri vagi şi prosteşti, lăsând analiza de politică mondială a celuilalt să-l inunde, fără să simtă iritare sau dezacord. Apoi, cu prima ocazie, le spune că e somnoros şi ar dori să se culce.

– Vechea problemă a fusului orar, Michael? Kirsty o să-ţi arate camera şi baia. Îţi va spune unde sunt toate.

Madden mulţumeşte şi îi spune noapte bună, apoi o urmează pe Kirsty de-a lungul holului şi în sus pe scară. Femeia e mai înaltă decât Ramona, dar mai subţire, şi are părul mai scurt, iar pasul ei e uşor şi rapid pe scară. Deschide uşa de la baie şi îi spune că apa e fierbinte dacă el vrea să facă o baie, după care îi arată cum funcţionează duşul, în caz că el n-a folosit vreunul înainte. Apoi îi arată camera, iar când el deschide uşa, vede prosoape frumos împăturite la capul patului şi un costum negru întins peste pat.

– Dacă nu te deranjează, Michael, poţi încerca costumul ca să fac retuşurile dacă va fi nevoie de ele?

– Bine, răspunde el. Deci mi-au luat un costum pentru ziua de la tribunal?

– Presupun că vor să arăţi bine.

Ei vor ca el să meargă în instanţă şi să povestească tot ce s-a întâmplat şi cred că un costum îl va face să arate mai bine. Însă nu mai spune nimic. În schimb, priveşte prin încăpere, cu mobilierul ei modern şi patul dublu cu aşternuturi crem. Totul se simte şi miroase ca nou şi aşa cum îşi imaginează el că ar arăta o cameră de hotel cu multe stele. Se gândeşte la Ramona şi la copilul care e pe cale să se nască.

– Ai copii? întreabă el, dând la o parte draperiile trase.

– Nu am copii. John şi cu mine nici nu suntem căsătoriţi. Cred că Garry le spune oamenilor asta pentru că e cam de modă veche şi are impresia că sună mai bine. Tu ai copii?

– Nu.

Pentru o clipă vrea să-i pomenească despre copil, dar se opreşte deoarece înţelege brusc că nu vrea să o aducă pe Ramona în această lume, că nu vrea nici măcar să audă numele ei menţionat într-un astfel de loc.

– Căsătorit? Scuze, spune ea, dând să iasă din încăpere.

– Nu, necăsătorit.

– N-am vrut să par băgăcioasă, replică ea. Vino jos după ce îmbraci costumul.

După plecarea ei, deschide uşor draperiile şi priveşte afară, dar nu vede decât propriul chip reflectat în beznă. Revine la costum. E simplu, dar scump şi pare genul de costum de purtat la înmormântări. Michael ezită să-l încerce în primă instanţă. Pantalonii sunt cu câţiva centimetri prea lungi, aşa că îi suflecă şi coboară la parter. În bucătărie, Downey continuă să şadă la masă şi să urmărească ştirile la un televizor portabil care stă cuibărit pe o tăblie de lucru între cuptorul cu microunde şi un coş de pâine. Omul are o sticlă de bere în mână şi, de fiecare dată când bea, scoate un zgomot de sorbitură.

– Pantalonii sunt prea lungi, anunţă Madden, şi Downey se răsuceşte cu scaunul ca să vadă.

– Eşti cam scundac, Michael. N-am vrut să te jignesc, amice.

– Îi însemnez şi îi scurtez mâine, spune Kirsty, luând o cutie cu ace şi aţă dintr-un dulap.

– Mai bine o faci în seara asta, în cazul în care Gerry vrea să-i poarte mâine.

– Stai acolo, la lumină, îi cere ea, după care îngenunchează la picioarele lui şi ridică unul din craci. Aşa ţi se pare suficient de lung, Michael? întreabă ea, ridicându-şi capul şi măsurând lungimea cracului cu privirea.

Când el îi răspunde afirmativ, ea începe să marcheze noua lungime, ţinând acele în gură şi scoţându-le pe rând.

– Bravo ţie, Michael, femeile cad deja la picioarele tale.

Se aude o nouă sorbitură. Madden se uită cum ea îndoaie manşetele. Sub părul negru, gâtul ei e palid, aproape alb, iar pe acea albeaţă se odihneşte un lanţ subţire de argint. Pentru o clipă simte impulsul de a se apleca ca să atingă părul ei, ca să-i spună ceva drăguţ, însă se mulţumeşte să-şi întoarcă privirea spre televizor.

– E Comisia, spune Downey. În fiecare seară transmit de acolo şi de fiecare dată se merge mai mult înapoi în timp şi se acordă şi mai puţin timp. Toată lumea s-a săturat de asta şi pare că nu se mai termină. Câteva zile încă şi va veni rândul tău să capeţi cele cincisprezece secunde de glorie. Televiziunea americană e o porcărie, nu-i aşa, Michael?

El încuviinţează şi Kirsty îi spune că nu are nevoie decât să modifice un crac, iar dacă el lasă pantalonii în faţa uşii, îi va termina de dimineaţă. Spunând noapte bună pentru a doua oară, se întoarce în camera lui, unde, după ce îşi dă jos costumul, pune pantalonii pe un umeraş pe care îl agaţă de clanţa exterioară a uşii. Însă nu-şi despachetează bagajul, deoarece vrea să se convingă singur că şederea lui acolo va fi cât se poate de scurtă. După ce foloseşte baia, iese din nou pe coridor şi se opreşte câteva secunde în capul scărilor ca să asculte vocile din bucătărie, dar nu distinge mai nimic, cu excepţia faptului că John se plânge de ceva, după care totul se pierde pe fondul muzical al televizorului.

Patul are cearşafuri noi şi o parte din el se întreabă cine a mai dormit acolo, dar o altă parte ar vrea ca el să nu se mai gândească la nimic şi să şteargă temporar totul din memorie în abisul somnului. Când capul lui atinge perna, Michael conştientizează brusc cât este de epuizat, iar somnul care îl cotropeşte pare să provină din însăşi fiinţa lui.

Dimineaţa, când reuşeşte într-un târziu să se scoale, îşi simte capul ameţit, imens, ca şi cum ar suferi de mahmureală. Se gândeşte să se culce la loc, dar se uită la ceas şi vede că este aproape ora unsprezece. Clătinând din cap, încearcă să se mobilizeze, să reziste impulsului de a se băga la loc sub pătură, iar în timp ce face asta aude afară o maşină plecând. Se aşază pe marginea patului şi îşi freacă

ceafa înainte de a se duce la fereastră şi de a desface draperiile. Afară se vede doar o adunătură înghesuită de câmpuri de mici dimensiuni unite laolaltă de tufişuri şi pâlcuri de copaci. Nu se vede nici un drum şi nici maşina care tocmai a plecat. Se duce la baie, unde face un duş şi se bărbiereşte, dar în oglindă vede faţa ei, stând în faţa lui, cu mana de păr curgându-i pe obraz şi cu căldura trupului pătrunzând trupul lui. Ei tocmai i-a fost rău, iar faţa e plină de apă şi palidă, ca apa lacului înainte de a fi atinsă de prima geană de lumină. Bărbaţilor le e uşor, spune ea, iar el spune că îi pare rău. Ţine lama de ras încremenită la câţiva centimetri de obraz şi încearcă să-i spună ei că-i pare rău, îi pare atât de rău, că va face totul ca să păstreze dragostea ei, dar ea îi răspunde că şi-a dăruit dragostea unui alt om decât e el, că el nu poate fi doi oameni în acelaşi timp, că ea a iubit pe cineva care nu a existat. Iar apoi totul se prăbuşeşte şi totul se pierde într-o limbă pe care el n-o înţelege. Cuvintele formează un torent, un val de fund imens care o duce pe ea mult departe de posibilitatea lui de a o ajunge. Mâna îi tremură un pic în vreme ce el încearcă să termine de bărbierit. Numai că el există, încearcă să-i spună ei că există, iar bărbatul pe care ea îl iubeşte nu e altul decât el, însă atunci ea e purtată şi mai departe de cascada învolburată a vorbelor ei, care se îngrămădesc printr-un canion creat de gesturile tăioase ale mâinilor ei. El încearcă să o calmeze atingând-o, dar ea îl respinge şi brusc el nu mai poate face nimic ca să stăvilească şuvoiul, nu mai poate apela la nimic ca să ostoiască durerea ei. Acum el se ţine de chiuvetă cu ambele mâini ca să se schilibreze, apoi îşi dă cu apă pe faţă. Apasă prosopul cu putere peste obraji şi îl ţine acolo, ca şi cum, cu cât l-ar ține mai mult, cu atât ar fi mai mare şansa ca atunci când îl ia de acolo să constate că ceva s-a schimbat.

Când ajunge jos, pe podeaua holului se vede un plic. Îl ridică şi se uită la adresă înainte de a-l duce în bucătărie. Acolo e doar Kirsty, stând ca şi cum l-ar fi aşteptat pe el, în faţa mesei care e aranjată pentru micul dejun. Femeia îi spune că John a plecat pe la magazine şi nu va sta mult. El îi dă plicul, iar ea îl aşază pe un raft, fără să se uite ce conţine, unde plicul se adaugă unei stive de plicuri nedesfăcute.

– Dar ai dormit ceva, spune ea, începând să se agite pe la sertarele dulapurilor. Vrei un mic dejun gătit? E totul pregătit.

– Cred că eram destul de obosit. Dar, dacă nu te deranjează, am să beau doar nişte cafea şi un pic de pâine prăjită.

– Eşti sigur că nu vrei nişte ouă, şuncă şi reștul meniului tradiţional? Iar când el îi răspunde „nu, mulţumesc“, ea adaugă: Costumul tău e gata – îl poţi lua cu tine sus când pleci de aici.

– Îmi cer scuze că ţi-am creat atâtea probleme, spune el, turnându-şi nişte suc de portocale dintr-o cutie de carton.

– Mă tem că nu e suc proaspăt stors. Iar asta e meseria mea, aşa că nu trebuie să-ţi faci griji.

– În regulă, rosteşte el, salutând-o cu paharul ridicat.

– Nu pricep niciodată când americanii spun toate chestiile alea despre ouă prin filme. Ce înseamnă?

El îi explică, în vreme ce ea îi toarnă o ceaşcă de cafea proaspătă. Pentru o femeie înaltă, are mâini mici. Degetele ei sunt lipsite de inele, cu unghii un pic boţite şi cu pete albe, ca şi cum le-ar lipsi calciul. În lumina dimineaţii, ea pare un pic veştejită, cu albastrul ochilor diluat de oboseală.

– Ce zi e azi? întreabă el, brusc nesigur.

– Sâmbătă. O să vină să te ia mai târziu în cursul după-amiezii. Îţi va prinde bine să ieşi şi să vezi câteva lucruri.

– Gerry Lynch? întreabă el.

– Nu sunt sigură. John spune că ar trebui să fii gata pentru ora patru. O să te ia ei.

El ar vrea să întrebe dacă ea face tot ceea ce îi cere John, dar după ce îşi termină micul dejun îi mulţumeşte şi spune că iese ca să ia nişte aer şi să se plimbe puţin. Imediat îşi dă seama că ideea o neliniştește, iar ea încearcă să-l determine să se răzgândească spunându-i că afară bate un vânt rece şi s-ar putea să plouă. Când el insistă, ea îi spune că îl va însoţi şi atunci el înțelege că ea n-are voie să-l scape din vedere, dar nu spune nimic şi aşteaptă ca ea să spele vasele de la micul dejun. Odată, în vreme ce o ajută să strângă, se ciocnesc unul de altul şi ea se înroşeşte şi îşi cere scuze. Apoi ea scoate o haină de afară din debara şi, după ce încuie cu grijă uşa de la

intrare, i se alătură lui în lumina puternică a dimineţii. Femeia a avut dreptate cu vântul şi pe el îl apucă tremuratul când primele rafale reci îi izbesc faţa.

– Ți-am spus, zice ea. E foarte înşelător.

– La colegiul la care lucrez, copiii se plâng de frigul iernii dacă asta înseamnă să poarte o bluză groasă mai mult de două zile la rând.

– Eşti profesor la colegiu?

– Nu, lucrez la întreținere – pentru chestii care ţin de peisaj. Am grijă de campus.

– Sună bine.

– Mă gândesc să încep propria mea afacere de amenajare a peisajului, rosteşte el instinctiv, după care înţelege că visul care odinioară părea realizabil s-a dezintegrat împreună cu tot restul vieții lui.

Conştientizarea acestui fapt îl reduce la tăcere. Merg amândoi de-a lungul aleii, pe părţi opuse faţă de gropile din asfalt care punctează zona centrală. În dreptul unei porţi se opresc şi se uită la doi cai stând cap la coadă nu departe, la poalele unui deal. Caii se agită şi îşi înalţă capetele, curioşi, apoi unul începe să coboare încet înspre ei.

– Cred că am venit ca să le dăm de mâncare, spune ea, rupând fire de iarbă care cresc pe margine.

Când calul îşi trece capul peste marginea de sus a porţii, ea întinde iarba şi calul o adulmecă, dezinteresat, după care se întoarce.

– Cum vrei, îi spune ea în urmă, aruncând iarba şi ştergându-şi palmele de haină.

– E rece, zice el. Hai să ne întoarcem.

Pornesc din nou de-a lungul aleii, cercetând cu privirea cerul încărcat. Tot ce îl înconjoară pe Madden – construcţiile, câmpurile, cerul însuşi – îi lasă impresia de umezeală şi decrepitudine. Îi este dor de căldura soarelui şi ştie că, dacă va fi să-i mai simtă dogoarea, nu se va mai plânge şi nici nu o va mai lua ca imposibil de pierdut.

Când ajung înapoi la casă, el întreabă dacă poate ajuta la ceva, dar ea îi spune că nu are nimic de făcut, aşa că el se duce în living şi se apucă să parcurgă canalele de televiziune. După o vreme se simte iarăşi somnoros, dar rezistă tentației de a moțăi. Se întoarce şi John,

care se uită la el şi îi oferă iarăşi o bere, dar din fericire nu stă pe acolo. Michael se uită la un film vechi alb-negru dar nu apucă să vadă finalul, căci apare Lynch ca să-l ia de acolo.

– Marty şi Micky vin cu noi, anunţă el. Micky e pus mereu pe poante. Mergem să mâncăm undeva mai întâi, după care o să bem câteva halbe şi un pic de rachiu irlandez.

Madden îşi ia haina fără entuziasm, imaginându-şi genul de seară pe care el o asociază cu barurile irlandeze şi se teme că autenticitatea unei asemenea experienţe o va face doar mai rea decât imitaţia americană. Însă masa este la o unitate Pizza Express din centrul oraşului, după care se duc să bea ceva la un bar din centru care are mese de cafea şi mobilier îmbrăcat în piele, şi unde barmanul încearcă să-i îndemne să guste din cocteiluri. După aceea, se duc la un club din Belfastul de Vest, iar când Lynch îl prezintă unor indivizi, aceştia îi strâng mâna, dar nimeni nu îl cunoaşte sau nu e interesat de el. Într-un colț se vede un grup de adolescenți care joacă tot felul de jocuri zgomotoase la băutură şi Lynch îşi dă ochii peste cap uitându-se fix la ei. Pe un ecran uriaş de televizor se vede un meci de fotbal în direct. Când Michael se duce la toaleta bărbaţilor, unul dintre adolescenți se ia după el şi se oferă să-i vândă cocaină.

După aceea le povesteşte însoţitorilor lui întâmplarea şi Lynch spune:

– Tâmpita asta de lume a luat-o toată razna. Nu sunt interesaţi decât să-şi facă praf creierii. Nu-i interesează altceva.

Madden crede că s-a terminat totul pentru ziua aceea, aşa că e surprins când Lynch răspunde la un apel telefonic, după care îl anunţă că sunt aşteptaţi înapoi la casă.

– Avem de lucru acum, Michael.

Pe drumul de întoarcere se vorbeşte puţin şi Lynch îşi ține în cea mai mare parte faţa înspre geam. Când ajung la casă, nimeni nu face nici o mişcare. Îi spun doar că o să se revadă de dimineaţă, aşa că el coboară din maşină şi când face asta vede două maşini parcate în curte. Se simte neliniştit, dar când ciocăne la uşa de la intrare Kirsty îl întâmpină cu zâmbetul ei obişnuit. Îl invită înăuntru ca şi cum ar fi prima dată când îl vede, apoi îl conduce în living. Michael

se uită la cei trei oameni care stau acolo, în vreme ce aude uşa închizându-se în urma lui. Bărbatul mai în vârstă se ridică de pe scaun şi vine spre el cu un zâmbet pe faţă şi mâna întinsă.

– Mă bucur să te văd, Michael. Eu sunt Sean Rollins iar ei sunt Ricky şi Mairead. Ia loc. Ceilalţi dau din cap şi îi zâmbesc, în vreme ce Rollins face semn către un scaun care a fost poziţionat în mijlocul camerei. Cum te simţi să fii din nou acasă?

El vrea să le spună că nu socoteşte unde se află ca „acasă“, dar le spune că e dornic să plece înapoi cât se poate de repede. Cu o privire circulară încearcă să-i studieze pe cei trei. Rollins e cel mai bătrân, dar are umerii largi şi un cap puternic, cu păr alb care nu pare să se fi retras nici măcar cu un milimetru de pe frunte. Este îmbrăcat cu o jachetă de sport frumoasă şi pantaloni gri. Omul emană clasă, spre deosebire de individul care şade alături de el şi care, în ciuda costumului, pare neîngrijit şi neobişnuit cu hainele alese. Gulerul de la cămaşă este boţit, nodul cravatei slăbit şi într-o parte, iar pe umerii hainei i s-a aşezat un strat fin de mătreaţă. Femeia e cea mai tânără – Madden estimează că se apropie de patruzeci de ani – şi poartă un costum cu pantalon de culoare închisă care emană sobrietate şi eficienţă serioasă.

– Înţelegem, Michael, înţelegem că ţi-ai construit o viaţă nouă. Şi îţi urăm mult noroc în ea. Vom face tot ce putem ca să te ducem înapoi acolo cât de repede va fi posibil, dar sunt unele lucruri pe care trebuie să le rezolvăm până luni.

– Luni?

– Eşti chemat luni. Noi credem întotdeauna că e cel mai bine ca lucrurile să se desfăşoare aşa – repede, aşa cum vrei, fără să ai timp ca să devii nervos sau îngrijorat despre ceea ce urmează. Lasă-ne să te îndrumăm în privinţa asta şi totul se va termina înainte de a-ţi da seama. În regulă, Michael? El dă din cap şi se agită neliniştit pe scaun. Dar trebuie să-ţi spunem că înţelegem că pentru tine şi pentru noi toţi lucrurile au mers mai departe însă există unele lucruri care sunt la fel chiar dacă uneori sunt botezate altfel. Asta e o nouă fază a bătăliei, Michael, şi chiar dacă unii oameni ar putea crede că este demodată o asemenea denumire, ea este încă o bătălie.

Se opreşte când se aude un ciocănit în uşă. Când îşi dă acordul, în cameră intră Kirsty cu o tavă cu ceai, din care toarnă cu atenţie pentru toţi trei. Când îi oferă o ceaşcă şi lui Michael, acesta refuză.

– Vrei ceva mai tare, Michael? întreabă Rollins, dar el refuză şi asta.

Când Kirsty trece pe lângă el ca să plece, îi zâmbeşte şi el dă repede din cap.

– Deci, Michael, unde am rămas?

– O altă fază a bătăliei, răspunde el.

– Corect, corect. Suntem cu toţii voluntari în aceeaşi bătălie veche şi cu toţii vom fi voluntari până ce vom trăi într-o Irlandă liberă în sfârşit.

Omul ridică ceaşca în aer, ca şi cum ar ţine un toast pentru o asemenea perspectivă a viitorului. Madden îşi întoarce privirea spre omul de lângă el, care se uită fix înspre el şi uneori îşi îndoaie gâtul ca şi cum ar fi gata să îi facă un portret sau să-l măsoare pentru un costum.

– Nu-i aşa, Ricky?

– Aşa e, Sean. Doar o altă fază a unei lungi bătălii. Michael, tu ai jucat deja un rol în acea bătălie şi îţi suntem cu toţii recunoscători pentru asta şi conştienţi de cât te-a costat. Acum avem nevoie ca tu să faci un ultim lucru, iar după ce îl vei face, războiul tău se va fi sfârşit. Se va fi terminat şi tu te vei putea întoarce la viaţa ta.

– Mairead ne va părăsi acum, anunţă Rollins. Ea va reveni mai târziu şi ne va ajuta cu diverse lucruri, cu cuvintele de folosit, cu modul de a te prezenta – chestii de genul ăsta. E expertă în apariţii în instanţă şi justiţie. Va fi cu tine mâine.

Auzind asta, femeia îşi lasă ceaşca pe tavă şi, apucându-şi geanta diplomat, pleacă din încăpere, iar când trece pe lângă el îl bate pe umăr cu un gest de asigurare. Michael aşteaptă ca ceilalţi doi indivizi să-şi termine ceaiul şi nimeni nu pare grăbit să vorbească. Într-un târziu, Rollins îşi lasă ceaşca jos şi se şterge la gură cu un şerveţel de hârtie.

– Bun, Michael, să trecem la treabă, spune Rollins, făcând şerveţelul ghemotoc şi lăsându-l să cadă pe tavă. Ce vreau eu să faci

acum e să te gândeşti cu mare atenţie şi să îţi aminteşti foarte limpede şi pe urmă să ne spui totul despre Connor Walshe. Totul, Michael. Să nu laşi nimic deoparte deoarece chestia asta e foarte importantă. Înțelegi? Şi orice spui, fii sigur că nici un cuvânt de-al tău nu va părăsi încăperea asta. Şi acum să-i dăm drumul. Chiar de la început, Michael.

Simte uşurare în povestire. Lucrul care l-a apăsat atât de tare pentru atât de multă vreme din pricina imposibilității lui de a povesti cuiva este acum eliberat treptat. Bucățică cu bucăţică. Simte totul ca pe un truc de magician, ca pe o bucată nesfârşită de sfoară care iese de unde ar fi fost imposibil să fie. Ezită la început, se înfundă uneori, dar ei îl privesc cu chipuri deschise şi încuviinţează, iar el ştie că nu va mai avea niciodată această ocazie, nu va mai putea spune aceste lucruri cuiva care să-i asculte cuvintele fără să-l judece. Simte un soi de libertate în el, o uşurare violentă că secretul ţinut ascuns atâta vreme a fost în sfârşit eliberat. În orice caz, pe măsură ce se apropie de final, ezită din nou, deoarece nu-şi poate aminti fără să retrăiască senzațiile inseparabile asociate evenimentelor, însă ştie că ei nu vor senzaţii, ci doar fapte, lucrurile care s-au petrecut cu adevărat, iar tot ce s-a petrecut este cuibărit adânc în crăpăturile şi locurile ascunse ale fiinţei lui. Mâinile îi tremură – şi le strecoară sub coapse. Îşi aude propriul tremor din voce şi încearcă să se echilibreze. Ei îl vor dispreţui dacă el se va dovedi slab, dacă se arată mai puţin de un soldat, mai puţin om decât ei. Aşa că le spune totul, varsă totul până ce nu mai rămâne nimic cu excepţia şocului propriilor cuvinte şi a unui val de tăcere care umple treptat încăperea.

Rollins se scoală şi îl bate pe spate.

– Te-ai descurcat bine, Michael. Foarte bine. S-a descurcat bine, Ricky, nu-i aşa?

– S-a descurcat foarte bine, Sean. Nu se putea spune altceva.

Rollins se duce şi se aşază la loc. Cei doi bărbaţi se privesc, apoi se uită fix la el. Michael aşteaptă să se întâmple ceva, dar nimeni nu scoate nici o vorbă. Din bucătărie se aude zgomotul de fond al televizorului.

– Numai că, Michael, până la urmă se poate spune şi altceva, zice Rollins, aplecându-se înspre el pe scaun. Iar ce ai spus nu e corect, fiule.

Nu pricepe. Vrea să vorbească, dar are gura uscată şi simte înlăuntrul lui deschizându-se un vid. Formează nişte cuvinte în gât, dar nu scoate nimic pe gură.

– E-n regulă, Michael, spune Rollins. E-n regulă, fiule.

Stanfield se trezeşte devreme şi, după un mic dejun frugal, îşi duce cafeaua la măsuţa şi fotoliul de lângă fereastra care dă spre râu. Râul pare un şuvoi lent, aproape nemişcat, de cenuşiu şi totul pare monocrom şi imprecis, ca o fotografie mişcată. Pe masă se odihnesc două scrisori, ambele ştampilate şi sigilate. Le va pune la poştă imediat ce se încheie audierile. Una este demisia lui, cealaltă o scrisoare către Emma. Cel mai uşor şi mai rapid de scris a fost demisia, iar în ea a renunţat la orice gând de a masca decizia prin pretenţii de apelare la principii morale, şi şi-a explicat gestul prin citarea unor circumstanţe personale şi implicarea apariţiei unor motive de sănătate. Este posibil ca ei să-şi dea seama de motivele adevărate, dar e la fel de posibil ca acele fotografii să existe într-un soi de univers subteran care nu ajunge niciodată la niveluri mai înalte decât atunci când e nevoie. În plus, el simte o indiferenţă morală curioasă faţă de fotografii în sine, absenţa oricărei ruşini, şi s-a uitat la ele o singură dată înainte de a le distruge. În ciuda a toate, în ciuda tuturor celor întâmplate, a simţit doar o curiozitate puternică pentru fată, aşa că s-a concentrat asupra ei. Ea trebuie să fi ştiut, să fi fost parte din poveste chiar de la început, şi cu toate astea, când studiază acei ochi, el îşi spune sieşi că nu vede nimic altceva în afară de ce speră să vadă. În vreme ce făcea pozele bucăți, ar fi vrut să se agaţe de acea convingere, aşa că şi-a spus sieşi că ei s-au folosit reciproc şi nu mai e nimic de spus şi nici vreo vină de atribuit. Chiar şi acum, dacă ar exista o cale, ar lua-o cu el când va pleca.

Şi poate că e cu adevărat bolnav, poate că a inhalat prea mulți spori otrăviţi care umplu aerul acestui loc. Însă în curând el va fi

undeva unde îşi va umple iarăşi plămânii cu aer curat şi va putea respira din nou. Se gândeşte la plecarea lui ca la o perioadă de convalescenţă, o vreme când îşi va putea regăsi vechea vigoare înainte de a păşi într-o nouă etapă a vieții care să-i ofere o hrană spirituală mai bună decât etapa curentă. Nu e sigur unde va pleca dar îşi imaginează un zbor spre Geneva şi o maşină închiriată spre Alpii francezi – poate undeva precum Chamonix şi un hotel mic şi bun sau un apartament şi ceva schi. Poate chiar nişte soare târziu de toamnă în Maroc şi o căsuţă în Marrakech, cu o curte şi portocali. Încearcă să descopere în minte nişte imagini confortabile care să-i înveselească ziua care îl aşteaptă, dar când priveşte apa de dedesubt nu descoperă nici o scânteie de culoare sau felie de lumină a dimineţii care să-i aprindă imaginația. Şi chiar nu se simte bine. Îşi simte capul greu şi în stomac începe să i se formeze un nod care începe să urce când se gândeşte la ceea ce-l aşteaptă. Din nou trebuie să devină stăpânul arenei într-un circ nebunesc, iar azi este probabil ziua în care trebuie să interpreteze rolul mai bine decât în oricare altă zi. Probabil că este bolnav. Ştie că ceea ce simte, dacă poate exista aşa ceva, este veştejirea propriei inimi şi atunci e furios şi îndurerat că trebuie să sufere de aşa ceva, că un astfel de eveniment i se întâmplă lui. Nu crede în pedeapsa pentru păcate, pe care o crede doar o scuză convenabilă pentru cei prea înfricoşaţi ca să trăiască, dar în această dimineaţă se simte mult micşorat şi în mod irevocabil o fiinţă mai mică decât ştia că e.

Se văd două lebede pe râu. Plutirea lor pe apă seamănă cu două pete strălucitoare în masa de cenuşiu. După ce le urmăreşte cu privirea câteva clipe, ia scrisoarea scrisă pentru Emma. În ea se găseşte minciuna elegant exprimată, conform căreia el a făcut tot ce putea ca s-o ajute pe Maria Harper, urmată de adevărul că îi urează fetei lui şi copilului ei încă nenăscut tot binele din lume. Îi spune acolo că demisionează din Comisie şi că pleacă departe pentru o vreme – este o scrisoare de adio, un gest final de desprindere, pe care el a rescris-o de multe ori până noaptea târziu ca s-o facă să sune cât mai bine, însă nici acum nu e sigur că a vrut să spună exact ce e acolo. Uneori adevărul trebuie cu adevărat înfruntat iar el crede că îl aşteaptă

doar durere în viitor dacă nu acceptă faptul că sentimentele pe care Martine a ajuns să le nutrească pentru el au fost transferate fiicei lor, astfel încât sângele acesteia s-a umplut cu ură față de el pe care trecerea timpului nu o pot alina sau diminua.

Stanfield se ridică şi mai aruncă o ultimă privire afară, după care goleşte ceaşca de cafea înainte de a se îndrepta spre dormitor pentru a aşeza costumul lui închis la culoare pe pat.

Fenton a dormit prost, intrând şi ieşind dintr-un somn superficial, plin de vise. Nici măcar braţul protector al lui Miriam întins peste el nu a reuşit să-l calmeze sau să-i oprească nevoia constantă de a găsi o poziţie mai bună. Ca atare, de dimineaţă se simte ameţit şi greoi în gândire şi în mişcări. Miriam i-a luat costumul de duminică de la curăţătorie şi acum acesta atârnă de marginea uşii de la garderobă, încă învelit în sacul de polietilenă. Speră că duşul îl va trezi şi stă acolo mai mult ca de obicei, învârtindu-se încet sub jetul de apă. Când iese, Miriam e deja jos şi pregăteşte micul dejun. În noaptea precedentă, când l-a întrebat dacă poate veni cu el, Fenton aproape că s-a înfuriat că ea a fost în stare fie şi doar să sugereze aşa ceva, şi i-a spus că el nu a lăsat niciodată ca slujba să-i afecteze viaţa de acasă şi că n-are de gând să înceapă acum. Se va duce singur şi va face tot ce i se va cere, apoi se va întoarce acasă şi cu asta basta. Însă acum, şezând în faţa micului dejun, îşi doreşte să fi plecat înspre munţi, acolo unde uneori se poate plimba ore întregi fără să vadă vreo altă formă de viaţă, cu excepţia câte unui corb sau a unor oi îndepărtate.

Chiar înainte de a pleca, Miriam îl sărută şi îi spune că totul va fi bine, dar când el porneşte la drum ar vrea doar să vireze maşina în direcţie opusă sau să-l urmeze pe Florian de-a lungul labirintului de poteci către ascunzişul lui secret din pădure. Ce se va întâmpla cu băiatul? Cum de i-a putut da drumul? Se pedepseşte singur insistând pe ideea că trebuie să existe o cale de a-l scoate pe băiat de acolo, dacă el ar avea capacitatea de a se gândi la asta. Odată se trezeşte privind în oglinda retrovizoare deoarece pentru o clipă, doar pentru o clipă, are impresia că băiatul e în spatele lui în maşină. Un băiat care vrea să construiască poduri peste cele mai late râuri, un băiat

care poate construi ceea ce îi dictează imaginaţia şi care învaţă repede cum stau lucrurile. Cum poate un asemenea băiat să muncească la câmp, să îşi sape şi să îşi îngroape în brazdă toate visele? Fenton simte frustrarea intensificându-se înaintea lui şi întunecându-i zilele din viitor. Îşi spune că trebuie să se întoarcă acolo, că trebuie să găsească o cale. Atunci priveşte iarăşi în oglinda retrovizoare şi de această dată nu îl vede pe Florian, ci ochii albaştri ai lui Connor Walshe. Ochii sunt mai delicaţi decât oricare altă parte a trupului băiatului. O nuanţă uşoară de albastru, mai curată şi mai senină decât toate celelalte lucruri care atârnă greu de făptura lui. Chipul şi trupul au oase şi coaste subţiri. Chiar şi în maşină stând, băiatul se înfioară din pricina vântului care întotdeauna pare în stare să pătrundă prin straturile subţiri ale hainelor cu care el e îmbrăcat, şi încă o dată se simte mirosul pe care el îl emană lent, ca şi cum ar fi urcat o scară către existenţă dintr-un soi de lume subpământeană. Amintirea băiatului blesteamă conştientul lui Fenton chiar şi după ce el priveşte în oglindă şi încearcă să forţeze ieşirea prezenţei lui fizice din maşină. Se gândeşte la acel ultim apel telefonic – tăcerea atât de groasă şi de tangibilă încât el o mai simte şi acum prin porii pielii. Undeva, mult dincolo de raza vizuală, mult dincolo de atingerea oricărei iubiri, zace chipul palid, în formă de lună, al băiatului. Crede că îl aude şi acum scâncind, aşa cum l-a auzit prima dată. Nu poate face nimic – acum e prea târziu şi nimic nu se mai poate schimba. Nu există nici o modalitate de a modifica cursul unei traiectorii care pare o stea căzătoare izvorâtă din alt timp şi alt univers, pe cale de a arde cu toul şi de a dispărea în ascunzişurile secrete ale memoriei. Îi sună telefonul şi inima începe să-i bată nebuneşte în piept, dar nu răspunde la el, încercând în schimb să scape de tensiunea acelui moment prin deschiderea radioului.

Când ajunge la sediul poliţiei arată permisul care i s-a dat şi parchează în spaţiul alocat lui, după care, aşa cum se aranjase dinainte, se întâlneşte cu consilierul Federaţiei şi cu reprezentantul lui legal, George Anderson. O parte din el socoteşte această întâlnire ca inutilă, iar dacă n-ar fi fost promisiunea pe care i-a făcut-o lui Miriam, el unul s-ar dispensa de ei, deoarece vrea doar să-şi depună mărturia

şi să plece, să-i lase pe cei care l-au luat pe băiat să se confrunte cu lumina reflectoarelor şi să-şi conştientizeze vina. Când cei doi îl salută, se arată politicos, dar reţinut, iar după ce parcurg câteva detalii de ultimă oră privind procedura, se duc la maşina fără însemne de poliţie care îi aşteaptă, cu şofer şi ofiţer de protecţie personală alocat lui pe durata audierilor, după care pleacă spre centrul oraşului. Nimeni nu scoate vreo vorbă şi, fără să ştie de ce, el se simte stânjenit să se afle în acea maşină. Nu-i cunoaşte pe şofer şi pe ofiţerul cu protecţia lui personală, şi în ciuda respectului lor tăcut, el ştie că nu înseamnă nimic pentru ei şi că n-au nici cel mai mic habar de serviciile efectuate de el sau de reputaţia lui. Odată încearcă să facă o glumă, să spună ceva prin care să arate că ştie cum e să fii înăuntrul sistemului, dar în propriile lui urechi vorbele lui sună stânjenitor, aşa că se cufundă în tăcere tot restul drumului. Când ajung în centrul oraşului, Young se întoarce spre el şi spune:

– Nu ieşi din maşină până ce Ross nu deschide portiera şi stai aproape de el până la intrare. Nu vorbi cu nimeni pe drum, mai ales cu cineva de la presă, dar dacă vor exista fotografi sau vreo echipă de filmare, ţine capul sus şi priveşte drept înainte. Nu vorbi cu nimeni nici la ieşire – păstrează totul pentru Comisie. Traficul s-a mai încetinit pe măsură ce ei se apropie de destinaţie. La începutul audierii, George va face o cerere ca depoziţia ta să fie făcută în privat. Însărcinatul se va fi consultat deja cu familia şi cel mai probabil familia va insista pe audiere publică. E o pierdere de timp, dar e important să scoatem în evidenţă faptul că ar trebui să avem dreptul la protecţia unei audieri private. Nu-i aşa, George?

George îşi ridică privirea din hârtiile lui, le pune în geanta diplomat şi dă din cap, apoi spune:

– Şi, James, încearcă să te ţii de parcursul pe care l-am convenit. Încearcă să eviţi ieşirea din graniţele stabilite. Cu cât se spun mai puţine, cu atât e mai bine de obicei. Calm, direct, axat pe fapte. Un pic de afectare face bine, evident. Nu arunca cu nume şi nu lăsa să fii condus în oferirea de opinii în privinţa lucrurilor unde tu n-ai de ce să ai opinii. Trebuie să răspunzi la tot, dar uneori răspunsul e că nu ştii sau nu deţii acea informaţie.

Omul bate darabana cu degetele pe suprafaţa dură a genţii diplomat. Fenton aruncă o privire spre ea şi vede că geanta dispune de o încuietoare cu cifru, ca şi cum ar deţine obiecte valoroase înăuntru.

– Totul se va termina înainte să-ţi dai seama. Cam ca la dentist.

– Am mai depus mărturii în instanţe până acum, replică Fenton.

– Bineînţeles, zise Young. Şi asta de acum nu va fi o problemă pentru tine. Ca şi cum ai cădea de pe un buştean.

– Doar că asta nu e o instanţă, şi chestia asta nu face lucrurile mai simple, ci mai dificile, intervine George. Nimeni nu trebuie găsit vinovat. Oamenii trebuie să-şi recunoască propria vină, să rostească adevărul cu propriile cuvinte, iar când eşti acolo sus, nu dispunem de protecţia normală a legii pe care să ne bazăm. Poate fi un loc foarte expus, James.

– Dar noi suntem aici pentru tine, insistă Young, aruncându-i colegului o privire mustrătoare. Umăr la umăr.

Fenton îşi îndreaptă privirea în altă parte şi se uită la mulţimile de pe trotuare. Pentru o clipă invidiază preocupările oamenilor legate de drumurile lor zilnice şi de ritualurile lor triviale, cu care acum el bucuros ar face schimb contra zilei care îl aşteaptă.

– Umăr la umăr, repetă Young, ca şi cum ar crede că, prin repetiţie, cuvintele s-ar putea solidifica brusc în aer şi forma un scut protector în jurul lor.

Michael Madden se uită la costumul închis la culoare de pe pat. Îl face să se gândească la ceremonii funerare şi când atinge materialul are senzaţia că în acea zi trebuie să îngroape ceva. Poate că aşa ceva e posibil, dar el ştie că vorbele pe care trebuie să le folosească vor îngropa şi viitorul, aşa că nu se poate hotărî să îl îmbrace. Trăgându-şi mâna de acolo, se duce la fereastră şi se uită la dimineaţa de afară. Pe câmp, caii se mişcă curgător către cel mai îndepărtat adăpost, singurul semn de animaţie fiind cozile lor fluturânde. Când ajung acolo, animalele încep să pască, apoi unul din cai îşi lasă capul pe gâtul celuilalt. De ce trebuie să facă el chestia asta? De ce trebuie să se judece singur? Ei o să-l asculte şi o să creadă că a fugit, agăţându-se de amnistia primită, însă nici unul nu are de unde să

cunoască preţul pe care el va plăti în viitor sau sentinţa la care va fi condamnat să o ispăşească. Se gândeşte la Connor Walshe şi la membrii familiei acestuia, care vor fi acolo uitându-se fix la el, şi aude o voce spunând că ăsta e preţul care trebuie plătit şi că deoarece au fost nevoiţi să aştepte atât de mult ca să afle adevărul, au dreptul la dobândă. Nu vor afla niciodată cum e plătită acea dobândă, nu vor primi niciodată chitanţa în mâinile lor, dar plata va fi suficient de reală.

Se uită la ceas şi vede că timpul trece, aşa că se duce iarăşi la costum. Simte, de asemenea, că dacă îmbracă acel costum va deveni o altă persoană, iar senzaţia este urmată de un impuls de autocompătimire care începe cu el spunându-şi că nu e o persoană rea, că faptele comise de el s-au petrecut în alte vremuri şi într-o altă lume, de departe o lume în care el a pătruns accidental, atras pe orbita ei de forţe mai presus de puterile lui de rezistenţă. Dacă ar exista vreo cale ca să schimbe cele întâmplate s-ar agăţa de ea cu ambele mâini, oricare ar fi costurile, dar nu se poate determina singur să accepte că lucrurile care acum par să se fi petrecut într-un vis, sau într-un ţinut îndepărtat şi distant, pot avea capacitatea de a distruge ceea ce el şi-a clădit pentru sine. Se gândeşte la universuri paralele, la erori de justiţie şi cazuri de identitate falsă, deoarece oricine ar fi fost el în acele vremuri nu are nici o legătură cu cine e el acum. Nu a mai rămas nimic, nici măcar numele, aşa că ei să facă bine şi să provoace această traumă celui care a fost el atunci, dar să-l lase pe cel care e el acum să plece liber.

Se gândeşte, de asemenea, la Arnie, cel care stă pe lac dimineaţa devreme, aproape ascuns de ceţurile străvezii ale zorilor de zi. Se gândeşte la conacele de pe malurile apei, pe măsură ce se trezesc treptat la viaţă şi personalul din fiecare conac aprinde focul zilei care urmează; la grădinile care coboară până la malul mărginit de plante, şi de unde pontoanele se întind în apa încă adormită. Grădini care au nevoie de oameni care să le îngrijească. Ştie că poate face aşa ceva cu succes doar dacă i se va acorda şansa şi că va lucra pe tot parcursul zilei ca să îşi îndeplinească ţelul, rupându-şi spatele în căldura zilei. Însă tot el se gândeşte şi la centrul comercial pe moarte

şi îşi aminteşte trista fragilitate a viselor din acel centru, pustietatea generatoare de ecou a magazinelor şi pasajelor pietonale. Poate că el n-a fost niciodată altceva decât un visător iar acum a venit vremea ca visele să se estompeze sub lupa nemiloasă a realităţii pe care această zi o va aduce.

E aproape timpul. O să vină în curând după el. Se vor aştepta ca el să fie pregătit. Aude jos televizorul din bucătărie şi zgomot de dulapuri deschise şi închise la loc. Se duce la fereastră, dar caii au dispărut. Lumina dimineţii a devenit mai strălucitoare şi pentru prima dată de când a ajuns el acolo se văd urme de albastru pe cer. Îşi pune costumul pe el, apoi se aşază pe marginea patului şi plânge.

Stanfield îşi ocupă locul la masa de pe podium şi se uită în jos la rândurile de oameni care îl privesc la rândul lor. Locurile pentru public nu sunt în întregime ocupate, iar băncile pentru presă au început să se subţieze, după ce interesul iniţial pentru proceduri s-a estompat odată cu încheierea furtunii primelor reportaje de pagina întâi. Le vede pe Maria Harper şi pe mama ei, însoţite de avocatul lor, dar, din câte îşi dă el seama, ceilalţi membri ai familiei par să nu se fi amestecat. De partea cealaltă a coridorului stă un bărbat despre care el presupune că este James Fenton, alături de oameni pe care îi recunoaşte ca fiind membri ai echipei de poliţişti. Matteo şi Laura stau alături de alţi membri ai secretariatului. La suprafaţă totul pare normal şi Stanfield încearcă să se asigure singur că în acest caz, ultimul pe care el îl va mai prezida, totul va merge conform scenariului şi cazul va putea fi adus la o concluzie rapidă şi satisfăcătoare. După ce aşteaptă să se împlinească ora convenită şi după ce le face semn din cap grefierilor, uşile sălii sunt închise şi el se ridică în picioare.

– În această dimineaţă ne-am adunat aici ca să audiem cazul numărul 107, cazul Connor Walshe, şi ca la toate audierile acestei Comisii voi începe prin a ruga pe toată lumea să se ridice pentru a păstra un moment de reculegere pentru toţi cei care şi-au pierdut viaţa în conflict. Este o ocazie de a demonstra respectul comunităţii şi de a ne pregăti, în tăcere, pentru ceea ce vom auzi.

În minutul de reculegere se uită la capetele plecate din sală şi apoi vede unul cum se ridică şi se uită fix la el. Este capul Mariei Harper, iar el nu poate suporta acea privire, aşa că îşi pleacă la rândul lui capul pentru a evita privirea ei.

– Vă mulţumesc. Vă rog să luaţi loc. De asemenea, la fel ca şi în celelalte cazuri, voi deschide procedurile prin a vă reaminti, foarte pe scurt, de scopul acestor audieri. În primul rând, ne-am strâns aici ca să dăm glas victimelor violenţei, să ne amintim de cei care au murit sau au avut de suferit şi ca să încercăm să-i ajutăm pe cei care sunt încă îndureraţi să facă paşii dificili şi dureroşi către vindecare. Fără această vindecare individuală, nu poate exista o vindecare socială şi fără confruntarea cu trecutul nostru în spiritul unei societăţi înţelegătoare şi dispuse la reconciliere nu vom putea construi niciodată un viitor mai bun. În al doilea rând, ne întâlnim ca să încercăm iniţierea unui proces de vindecare prin adevăr şi deschidere. Adevărul este vital dacă această societate vrea să se deschidă către posibilitatea armoniei comunitare şi să aducă alinare celor ale căror suferinţe au fost marcate de nesiguranţă şi întrebări lipsite de răspuns. Stanfield se uită pe furiş la însemnările din faţa lui, dar cuvintele îi sunt deja întipărite în memorie. Nu în ultimul rând, în cadrul acestei căutări a adevărului noi oferim amnistie celor care apar în faţa Comisiei, dar ţin să vă amintesc că această amnistie depinde de dezvăluiri complete şi de relatarea deplină şi adevărată a incidentului pentru care se caută amnistie.

Îşi termină preambulul necesar prin a aminti tuturor de solemnitatea şi demnitatea cerute de acea ocazie, cere ca toate telefoanele mobile să fie închise şi informează audienţa că orice înregistrare audio sau video a oricărei părţi din procedură va fi socotită drept ofensă, însă, conform dorinţelor familiei Walshe, nu au fost instituite restricţii privind presa.

– Declar acum deschisă audierea şi, aşa cum se obişnuieşte, încep prin a invita un membru al familiei Walshe sau pe avocatul ales de ei să ne vorbească despre ruda lor.

Maria Harper se ridică şi vine la microfonul din faţa instanţei. Avocatul ei, o tânără în costum gri cu pantaloni şi pantofi negri sclipitori, o însoţeşte şi se postează lângă umărul ei.

– Eu sunt Maria, sora lui Connor, iar în această dimineaţă vreau să vă povestesc despre el.

Fenton se uită fix la ea – nu-şi aminteşte să o mai fi văzut vreodată şi îi vine greu să facă legătura dintre ea şi băiat.

– Când a dispărut, Connor avea cincisprezece ani, patru luni şi zece zile. Connor ştia mereu exact ce vârstă are. Uneori suna ca un deţinut care îţi spune exact cât mai are din sentinţă, dar motivul pentru care Connor ştia asta era pentru că el abia aştepta să termine şcoala. Nu-i plăcea şcoala şi, dacă e să fiu sinceră, nici şcoala nu-l plăcea prea mult pe el. Nu vedea rostul ei şi nu dorea decât să plece şi să-şi ia o slujbă care să-i aducă nişte bani. Vedeţi dumneavoastră, în familia noastră banii n-au dat niciodată pe dinafară. Tatăl nostru a murit imediat după naşterea lui Connor şi lucrurile n-au fost niciodată uşoare, dar mama a făcut tot ce a putut ca să ne vadă pe toţi realizaţi.

Femeia face o pauză şi se uită la bucata de hârtie din care citeşte. Fenton se agită pe scaunul lui. Mereu se gândeşte la băiat ca la un singuratic, detaşat de orice familie sau cadru social. Ştia, bineînţeles, că avea o familie dar până în acele clipe, aceasta a fost mereu ceva anonim şi irelevant, o parte a lumii băiatului pe care el nu simţise nici o nevoie să o ia în considerare.

– Connor nu a fost un înger. În anul de dinaintea dispariţiei a avut multe probleme în viaţa lui şi a luat-o pe arătură destul de rău. A făcut unele lucruri rele, s-a amestecat în infracţiuni mărunte şi a devenit un pic sălbatic. Adesea cred că absenţa tatălui a reprezentat un factor imens în chestia asta. Noi am încercat cât am putut de bine să îl ţinem pe calea dreaptă, dar nu era uşor şi poate că dacă ar fi avut un tată care să aibă grijă de el, lucrurile ar fi stat altfel. Vocea femeii tremură puţin, aşa că ea face o pauză, inspirând aer cu putere. Avocata îşi pune o mână pe umărul ei, ca sprijin. Dar Connor era în stare să fie un băiat bun – putea fi drăguţ cu maică-sa, putea fi politicos. Uneori, când ieşea dintr-ale lui, putea fi amuzant. Şi ce vreau eu să spun e că oamenii care l-au luat pe Connor i-au luat şansa de a găsi poate o cale mai bună în viaţă, o şansă de a deveni cineva. Face o nouă pauză şi bea nişte apă. Când revine, vocea îi tremură şi pare

mai piţigăiată. Orice a făcut, sau ar fi trebuit să facă, era doar un băiat, doar un copil, şi aşa ceva nu ar fi trebuit să i se întâmple lui.

Acum femeia plânge şi avocata vorbeşte încet cu ea. Stanfield întreabă dacă are nevoie de o scurtă pauză, dar ea clatină din cap şi mai ia o gură de apă. Fenton îşi ridică privirea spre ferestrele cu vitralii şi simte cum respiraţia îi devine mai accelerată. Îşi deschide haina şi vede un mic tichet purpuriu prins de căptuşeală. Fără a atrage atenţia asupra lui, desface cu atenţie acul şi strecoară ambele obiecte în buzunar.

– Dacă vreţi să ne povestiţi, doamnă Harper, despre evenimentele care au condus la dispariţia lui Connor, spune Stanfield. Nu vă grăbiţi, vorbiţi când sunteţi pregătită.

Ea se întoarce pe jumătate spre el, după care revine cu faţa spre audienţă.

– Connor a dispărut pe zece mai. Era într-o seară de joi. Ieşise cam la o oră după ceai, spunând că se duce la clubul de box. Noi glumeam cu el, spunându-i că ar putea fi următorul Muhammad Ali, dar nici unul dintre noi nu credea cu adevărat că făcea box, pentru că era doar piele şi os, iar fraţii lui obişnuiau să-l tachineze, să-i spună că îl ia vântul pe sus. După aceea, unul dintre oamenii care conduceau clubul ne-a spus că el stătea acolo şi se uita, îi plăcea să fie prin preajmă, dar, în ciuda încercării de a-l convinge să boxeze, el nu era deloc dornic să încerce. Întotdeauna venea cu scuze, spunea că n-are şort sau că şi-a rupt braţul cu ceva vreme înainte şi nu avea voie să practice boxul până ce nu se vindeca în întregime – chestii dintr-astea. Însă s-a dus acolo în seara aia, s-a distrat un pic cu un sac de box, s-a maimuţărit, după care i s-a cerut să plece. Atunci a fost Connor văzut pentru ultima dată. Nu a mai venit acasă.

– Connor stătea adesea până târziu pe afară şi nimeni nu a stat să-l aştepte sau nu a acordat prea multă atenţie lipsei lui. Uneori alerga pe străzi până târziu, până ce se plictisea sau i se făcea prea frig şi atunci revenea acasă. Abia de dimineaţă ne-am dat seama că el nu a venit înapoi, că nu a dormit în patul lui. Însă nu am fost cu adevărat îngrijoraţi, deoarece mai stătuse şi înainte câte o noapte pe afară şi când mama a început să se agite, i-am spus să nu-şi facă griji,

pentru că o să-l vadă de îndată ce lui îi vor ghiorăi mațele sau va rămâne fără bani.

Stanfield o vede aruncând pentru prima dată o privire maică-sii şi atunci îi urmăreşte privirea. Chipul maică-sii pare transfigurat şi marcat de fiecare vorbă pe care o aude. Stanfield se uită la ceafa Mariei Harper. Se văd şuvițe subțiri de păr cărunt înspicând negrul şi cu toate astea ea nu poate fi cu mult mai în vârstă decât Emma. Se gândeşte la scrisoarea pentru fiica lui, care stă cuibărită în buzunarul hainei şi se întreabă cum se va simți dacă nu o va mai vedea niciodată.

– Însă el nu s-a întors. A mai trecut o zi, după care am început să-l căutăm. Ne-am dus pe străzile şi prin locurile pe unde s-ar fi putut duce, am întrebat pe toată lumea pe care am întâlnit-o dacă nu l-a văzut cineva, dar nimeni nu-l văzuse. Ca şi cum ar fi dispărut în neant. Apoi am verificat la spital şi după ce a mai trecut o zi ne-am dus la poliție. Câțiva membri ai familiei n-au vrut să amestece poliția, dar mama mea a insistat şi s-a dus ea însăşi la secția de poliție. Acolo au luat datele lui şi o descriere, dar nimeni nu a venit la noi acasă şi n-am auzit nimic de la ei timp de vreo trei zile. Apoi, într-o miercuri, doi polițişti au venit acasă şi ne-au spus că ei cred că a fost răpit de IRA.

Michael Madden stă în spatele sălii şi se uită la femeie cum face o nouă pauză ca să bea apă. Însoțitoarea lui se joacă cu inelele de pe degete, schimbându-le uneori poziția. Pare complet detaşată de ceea ce aude, iar el ar vrea să o scuture bine şi să o scoată din calmul ei studiat, care îl calcă pe nervi şi îşi bate joc de starea de greață care a început să îl cuprindă. Pentru o secundă, cât timp Maria Harper face iar o pauză ca să îşi revină, se gândeşte să fugă de acolo, dar e oprit doar pentru că ştie că ar fi o fugă fără nici o destinație şi fără finalitate, iar aşa ceva nu-i face bine, deoarece vrea mai mult decât orice altceva să se întoarcă într-un anumit loc, pe care să nu mai fie niciodată obligat să îl părăsească sau unde să nu mai fie obligat să se uite permanent în spatele lui.

– Nu avea nici un sens pentru noi. Unul din frații mei chiar a izbucnit în râs – atât de ridicolă credeam că e posibilitatea –, iar polițiştii nu ne-au spus prea multe şi nici nu ne-au răspuns la întrebări,

aşa că la plecarea lor eram mai nedumeriţi ca oricând. Iar apoi ne-am gândit că, dacă era adevărat, Connor trebuia să fi făcut ceva rău care îl băgase în bucluc şi eram tare îngrijoraţi că va încasa o bătaie zdravănă sau, chiar mai grav, că îi vor zdrobi genunchii. Iar fratele meu mai mare, Brendan, s-a dus la nişte oameni despre care ştia că sunt amestecaţi în mişcare, dar aceştia n-au vrut să-i spună nimic, iar când el s-a întors nu prea ne-a spus nimic, dar noi ştiam că nu e de bine. Şi atunci au început zvonurile şi ne-am trezit cu cuvântul „informator“ vopsit pe un zid al casei. Fraţii mei au ajuns să se bată pe stradă, iar după o vreme n-au mai ieşit din casă, ca şi cum s-ar fi ruşinat să-şi arate feţele. Am primit câteva scrisori dezgustătoare, care foloseau acelaşi cuvânt. Apoi ni s-a transmis, printr-un terţ, că fratele nostru devenise informator al poliţiei şi că mărturisise totul, că totul era înregistrat pe bandă. Ne-am dus la Biserică şi cei de acolo au intervenit pentru noi. Preotului i s-a spus că, din pricină că era mic, Connor n-avea să păţească nimic rău, dar că nu i se permitea să vină acasă, cel puţin pentru un timp, însă aveam să primim o scrisoare de la el în care să ne informeze că e în regulă şi cum putem lua legătura cu el. Numai că scrisoarea nu a venit niciodată, după care s-a lăsat această cortină a tăcerii în jurul întregii chestiuni şi indiferent cât am încercat, nu am putut face pe nimeni să admită că ştie ceva. Mama mea se ducea săptămânal la secţia de poliţie, iar acolo era tratată ca şi cum ar fi raportat pierderea unui câine, spunând că n-au alte veşti, dar că îşi continuă investigaţiile, şi nimeni nu voia să spună dacă era adevărat că el lucra pentru poliţie. Cum ar fi putut Connor să lucreze pentru poliţie? Ce ştia el?

Pentru prima dată cuvintele ei sunt încărcate de mânie şi ea îşi ţine capul sus, sfidând întreaga sală.

– Nu ştiam cum să folosim presa, nu ştiam cum să facem rost de ajutorul potrivit sau de publicitatea de care se bucurau alţii, iar familia s-a spart în bisericuţe separate şi lucrurile au devenit foarte dificile. Timpul trecea şi noi ştiam, chiar dacă nu o spuneam cu glas tare, că el nu avea să se mai întoarcă, dar chiar dacă o ştiam în inimile noastre, exista întotdeauna o parte din noi care credea că va auzi uşa din spate deschizându-se, după care să-l vadă pe el stând acolo.

Însă asta nu s-a întâmplat niciodată, şi aşa au trecut anii şi în continuare nimeni nu voia sau nu putea să ne spună nimic. Treptat ne-am dat seama că trebuia să îl luăm înapoi, să îl înmormântăm cum se cuvine şi să încercăm să ne vedem mai departe de vieţile noastre, însă nici măcar după declararea armistiţiului nimeni nu a pretins că ştie ceva despre Connor sau despre locul unde e. Aproape ca şi cum el n-ar fi existat niciodată, numai că el a existat şi era fiul mamei mele şi fratele nostru, iar noi avem dreptul să ştim, dreptul de a-l avea înapoi acasă. Dreptul de a-l aduce înapoi la sânul familiei, acolo unde îi e locul.

Femeia îşi împătureşte însemnările cu grijă. Avocata o bate uşurel pe umăr şi atunci femeia se întoarce la locul ei. Stanfield vede mândria în mersul ei, dar şi suferinţa, dar ştie că pentru ea calvarul nu s-a încheiat şi, în vreme ce o priveşte reluându-şi locul şi apucând mâna maică-sii, îşi zice că atunci când totul se va termina şi ea va privi prin încăpere cu chipul alb ca varul, încremenit în frustrarea de a constata că adevărul obţinut a fost doar parţial şi incomplet.

Madden stă în capătul unui rând şi, în vreme ce femeia se întoarce la locul ei, el se apleacă uşor înspre coridor şi se uită la ea, încearcă să-şi amintească faţa ei, dar nu recunoaşte nimic şi se întreabă dacă asta se datorează timpului scurs de atunci, moment în care conştientizează faptul că acei oameni au stat atâta amar de vreme ca să aştepte ceva ce n-a mai apărut niciodată. Privirea lui alunecă spre ferestrele cu vitralii şi acestea îl fac să se gândească la biserică. Brusc, revede cu ochii minţii corul de femei de culoare revărsându-se pe treptele bisericii în rochiile lor albe, înflorind în întuneric ca nişte magnolii. Îşi doreşte căldura acelor nopţi, când arşiţa zilei continuă se fie prezentă mult după ce lumina de afară s-a estompat. Vrea să simtă arsura soarelui pe spate, să stea dimineaţa pe ţărmul lacului. Pe fereastră e pictată o ambarcaţiune, cu valurile învolburate în jurul chilei, iar el ştie că în curând va veni vremea ca şi el să stea în faţă şi să înfrunte privirile mamei şi sorei lui Connor Walshe. Nu ştie dacă ar trebui să încerce să se uite la ele cât timp vorbeşte, sau e mai bine să privească undeva în faţa lui, în gol. Repetă cuvintele în minte,

cuvintele care i s-au dat, şi încearcă să se calmeze, să se concentreze exclusiv pe ceea ce are de spus.

Când e chemat Fenton, numele dezbrăcat de fostul rang militar pare să atârne golaş în aer. Aşa cum fusese instruit, el rămâne însă pe locul lui. În schimb, Anderson ţâşneşte instantaneu şi se apropie de boxa martorilor, de unde cere ca mărturia lui Fenton să fie depusă în privat deoarece există posibilitatea ca securitatea statului să fie compromisă, iar Fenton merită protecţia instanţei.

– Aşa cum s-a stabilit deja prin autoritatea acestei Comisii, rosteşte greoi Stanfield, doar petiţionarii au dreptul să ceară o şedinţă privată, şi familia Walshe şi-a exprimat clar dorinţa ca aceste audieri să rămână deschise publicului. În privinţa chestiunii legate de securitatea statului, nu au fost prezentate nici un fel de certificate de imunitate în interesul public şi, ca atare, cererea dumneavoastră este refuzată. Vă mulţumesc, domnule Anderson. Şi acum îl invit pe domnul Fenton să vină în boxă.

Când Fenton trece pe lângă el, Anderson îi zâmbeşte ca încurajare, după care Stanfield începe prin a-i cere să se prezinte şi să arate care e legătura lui cu cazul. Fenton îşi spune numele şi fostul rang în poliţie, unitatea de care a aparţinut, descrie în mare îndatoririle şi experienţa lui.

– Şi când l-aţi întâlnit pentru prima dată pe Connor Walshe? întreabă Stanfield după ce el termină de vorbit.

– Prima dată am avut de-a face cu Connor în luna ianuarie a acelui an. Nu-mi amintesc data exactă, dar era către sfârşitul lui ianuarie. Fenton aruncă fără să vrea o privire către cele două femei care îl privesc fix, apoi continuă: Connor era bănuit de a fi implicat în unele infracţiuni minore – vandalism, scandaluri, chestii de soiul ăsta. Au mai fost şi nişte spargeri, iar numele lui ne-a fost menţionat ca suspect posibil.

Fenton îi scuteşte de detalii – una dintre puţinele amabilităţi pe care le poate oferi.

– Un băiat care se potrivea descrierii lui a fost văzut părăsind una din locaţiile afectate. Noi l-am cules de pe stradă şi l-am întrebat ce ştie despre toate astea. Connor a negat că ar avea habar despre

vreo infracţiune şi noi i-am dat drumul. Nu existau dovezi suficiente ca să-l acuzăm, aşa că l-am avertizat şi l-am lăsat în pace.

– Când aţi auzit că a dispărut?

– Pe treisprezece mai. Mama lui l-a raportat ca dispărut la secţie.

– Şi care au fost rezultatele anchetei dumneavoastră?

– N-a fost depistată nici o urmă de-a lui Connor. Se părea că nu există martori pentru cele petrecute sau în privinţa locului unde plecase băiatul. Am efectuat peste două sute de interviuri şi ne-am deplasat din uşă în uşă, dar nu a apărut nimic care să ne ajute. La acea vreme era greu să-i faci pe oameni să vorbească deschis sau să vină în întâmpinarea eforturilor noastre, iar acest fapt fără îndoială că a dăunat anchetei.

Se uită la Young şi la Anderson, iar aceştia dau din cap în semn de încurajare.

– Cândva, mai târziu, anumite surse ne-au furnizat informaţia că el fusese răpit de către IRA şi dus în altă parte.

– Şi v-au spus aceste surse ce s-a întâmplat cu el?

– Nu, nu părea să ştie nimeni. Am efectuat cercetări pe plan local şi pe o arie mai largă, dar fără succes. Şi poliţia de pe partea sudică a graniţei a efectuat cercetări, dar la fel de lipsite de succes.

– Şi cunoaşteţi identitatea celor care l-au răpit pe Connor?

– Pot presupune că a fost opera unităţii locale din Provisional IRA[1], dar n-aş putea să identific în vreun fel oamenii direct implicaţi. Priveşte spre zidul din spate al încăperii. Nu deţineam informaţii specifice de vreun fel legate de identitatea acestor oameni.

– Şi ce credeţi că s-a întâmplat cu Connor?

– Din nou, nu sunt în stare să spun, dar trebuie să fi existat o probabilitate mare să fi fost ceva serios.

– Mulţumesc, domnule Fenton, rosteşte Stanfield. Dar, când îl vede pe Fenton pe punctul de a părăsi boxa, adaugă: Cred că avocata doamnei Walshe, domnişoara Clarke, vrea să vă pună câteva întrebări.

Fenton se uită la tânăra femeie care vine spre el şi îşi zice că nu prea arată suficient de matură ca să fie avocat. Ea îl priveşte sfidător

[1] Armata Republicană Irlandeză Provizorie, o aripă tradiţionalistă a IRA activă din 1969 până în 1997. (n.tr.)

şi el vede în mâna ei un casetofon. Nu înţelege despre ce e vorba şi se uită la Anderson şi la Young, ale căror capete aplecate aproape că se ating, iar când cei doi termină să-şi vorbească în şoaptă, Young ridică din umeri înspre Fenton, după care Anderson se ridică în picioare şi anunţă că este este absolut interzis, conform instrucţiunilor Comisiei, să se facă înregistrări şi că el doreşte să obiecteze cu toată puterea faţă de această încălcare a procedurii.

– Scopul acestui dispozitiv, rosteşte avocata, nu este acela de a înregistra ceva, ceea ce, aşa cum foarte corect domnul Anderson a subliniat, ar reprezenta o serioasă încălcare a procedurii, ci de a derula o casetă care este relevantă pentru acest caz.

– Obiectez, spune Anderson, încă în picioare, părând furios şi aprins în obraji. Nu am avut dinainte cunoştinţă despre această casetă şi nici nu ni s-a oferit ocazia de a asculta conţinutul ei.

– Vă rog, domnule Anderson şi domnişoară Clarke, să veniţi în faţă, rosteşte Stanfield, pe un ton evident obosit. Fenton se întoarce pe jumătate ca să asculte spusele lui. Domnule Anderson, continuă Stanfield, îmi permiteţi să vă aduc aminte că acesta nu este un tribunal şi că ar fi în interesul tuturor dacă aţi renunţa la atitudinea duşmănoasă şi v-aţi concentra să vă oferiţi serviciile pentru stabilirea unui adevăr comunitar. Clientul dumneavoastră nu este judecat aici. Şi, domnişoară Clarke, mă puteţi asigura că această casetă reprezintă un element legitim în cadrul acestei audieri, relevant pentru scopurile noastre?

– Vă asigur, domnule Comisar. Cred că reprezintă o parte importantă a poveştii lui Connor Walshe.

Stanfield aruncă o privire către locul în care stau Matteo şi Laura. Matteo dă din cap, ca şi cum Stanfield ar avea nevoie de încurajare ca să încuviinţeze derularea casetei. Se uită la domnişoara Clarke, care pare revoltător de tânără, abia de vârsta studenţilor de la cursurile lui, şi îi spune să continue.

– Această casetă a fost autentificată de doamna Walshe şi de sora lui Connor ca având pe ea vocea lui. Avocata îi dă lui Stanfield o foaie de hârtie. Totodată, experţi independenţi au verificat ca nu cumva caseta să intre în vreun fel în contradicţie cu permisiunile Comisiei.

Tânăra aşază castofonul pe biroul din faţă şi Fenton o vede cum apasă butonul de redare. Strânge bara boxei un pic mai tare şi încearcă să se gândească la faptul că e la volanul dubei şi nenumăraţi kilometri de şosea fără personalitate se întind în faţa lui. Să se gândească la sate şi oraşe poleite de zorii zilei încă adormite. La drumuri urcând peste munţi, unde pâlcuri dese de copaci mărginesc laturile zdrenţuite şi întortocheate ale panglicii de asfalt. Se gândeşte la somnul de pe cutia cu haine, cu faţa apropiată de tavanul dubei, la casa lui Florian din pădure. Şi chiar atunci, în toiul încercărilor lui inutile de a-şi făuri o evadare din groaznicul moment în care are senzaţia că stă pe un câmp deschis, lipsit de orice adăpost îndărătul căruia s-ar putea ascunde, aude vocea lui Connor Walshe. În acea clipă este transportat din nou în timp, în ciuda rezistenţei opuse de propria voinţă, către toate locurile în care a auzit acea voce, vocea care se recunoaşte instantaneu, şi care rosteşte aceleaşi rugăminţi, la limita disperării pe care Fenton a auzit-o încă de prima dată, numai că acum nu se aude nici o încercare de bravadă, de curaj sfidător sau de agresivitate. Vocea umple sala cu scâncetele ei, cu şirurile frânte de cuvinte, şi curge printre şirurile de scaune şi îl înconjoară pe Michael Madden aşa cum înconjoară apa clipocitoare pontonul de pe lac. Madden vrea să plece, să se întoarcă la casa lui şi să o găsească pe Ramona dormind în pat, să o facă să îl privească, după care să îi ofere căldura îmbrăţişării ei. În loc de toate astea, nu poate face altceva decât să se agite pe scaun, până ce Mairead îşi aşază mâna pe braţul lui într-un gest menit să îl calmeze, după care îi spune să se ducă afară, în foaier, de unde îl va lua ea când îi va veni rândul să depună mărturie.

Fenton îşi sprijină antebraţele de bară şi îşi concentrează privirea în spatele sălii.

– Şi ei au zis că vor pune să mă împuşte dacă nu ciripesc pentru ei. Au zis că mă vor băga într-o maşină şi mă vor da jos undeva unde mă vor aştepta oameni care să-mi facă ţăndări capul.

Vocea este piţigăiată şi într-un crescendo de implorare pe nerăsuflate, o explozie de panică în plină desfăşurare. Curge din casetofon

într-o încercare disperată de a găsi un soi de iertare, o speranţă de absolvire a păcatelor.

– Îmi dau bani, dar nu-mi dau altceva, şi eu n-am făcut-o pentru bani, ci pentru că mi-era frică şi ei tot spuneau ce aş putea păţi dacă nu îi ajut.

Vocea se reflectă în zidurile încăperii ca o insectă prinsă în plasa deznădejdii, căutând să se elibereze. Stanfield priveşte în jos la audienţă şi vede privirile oamenilor plecându-se în podea, pe măsură ce un soi de ruşine colectivă cuprinde sala deoarece cu toţii ştiu că prezenţa lor reprezintă un amestec necuvenit chiar şi după atâţia ani, şi că în locul lor ar fi trebuit să fie un preot sau familia băiatului, cineva, oricine, care să îşi lase o mână pe umărul lui şi să îi spună că totul va fi bine. Oamenii vor ca banda să fie oprită. Nu vor să mai asculte şi restul, cum Fenton i-a dat băiatului bani în schimbul informaţiilor, sau despre locurile unde ei doi s-au întâlnit. Vor ca banda să se oprească, ca să se poată elibera din chingile cuvintelor care le înăbuşă cu forţă propria cunoaştere a cine sunt ei, înlocuind-o prin neajutorare, cea care suge toată vlaga din ei, aşa cum refluxul suge tot ce se află la mal. Şi apoi se întâmplă. Însă tăcerea care se lasă după ultimele vorbe scâncite durează doar câteva secunde, apoi se aude iarăşi o voce de băiat întrebând:

– Pot să merg acasă acum?

Şi din nou, când nu primeşte răspuns:

– Pot să merg acasă acum?

În sala de aşteptare fumatul este interzis, aşa că Madden se duce la toaletă şi îşi aprinde o ţigară. Mâna îi tremură şi el are greutăţi să aprindă chibritul. Se sprijină de zidul îmbrăcat în faianţă albă şi inhalează profund fumul.

Toată lumea dorea să audă ţăcănitul casetofonului oprit, dar tăcerea care urmează este pentru Fenton mai îngrozitoare decât cuvintele auzite. Stanfield, pe de altă parte, simte un soi de admiraţie pentru punerea în scenă executată de avocată. Aceasta face o pauză pentru maximizarea efectului, rezistând tentaţiei de a vorbi cât timp vocea încă răsună în toate cele patru colţuri ale încăperii. Fenton aruncă o privire spre Young şi Anderson, dar pentru prima oară ei nu se uită

la el, şi atunci el ştie că i-au dat drumul, că nimeni nu mai stă umăr la umăr alături de el.

– Nu-i aşa că băiatul lucra pentru dumneavoastră? întreabă Clarke după ce trec câteva secunde lungi. Aşa cum susţinea el.

– Eu nu i-am spus nimic din toate astea lui Connor.

– Cu tot respectul, domnule Fenton, v-am întrebat dacă era adevărat că Walshe Connor lucra pentru dumneavoastră, pentru poliţie?

– Nu lucra pentru noi. Nu era angajatul nostru din acest punct de vedere.

– Şi atunci din ce punct de vedere l-aţi angajat?

Fenton se gândeşte înainte de a răspunde. Nu are capacitatea de a minţi şi nu deţine vreun talent de a alege cuvinte evazive. În plus, îşi spune că dacă ar încerca aşa ceva, ar însemna să renunţe la o parte a propriei persoane care e importantă, şi care ar provoca daune iremediabile micii moşteniri pe care prezenţa lui a lăsat-o în urmă, după toţi anii de serviciu.

– În lupta contra terorismului, o importanţă crucială o avea strângerea de informaţii. Aveam nevoie de acele informaţii ca să încercăm să protejăm vieţi. Oamenii mureau – trebuia să găsim cât de mulţi informatori se putea.

– Deci l-aţi recrutat pe Connor?

– Ne întâlneam cu el din când în când, la fel cum ne întâlneam cu mulţi alţi oameni.

– De câte ori v-aţi întâlnit cu el?

– Nu deţin un jurnal sau un număr exact.

– De cinci, de şase ori? De o duzină de ori? Cam de câte ori, domnule Fenton?

– Poate că de şase ori. Nu-mi amintesc precis.

– Şi l-aţi plătit?

– Mici sume de bani. Nu prea mult.

– Despre ce vorbim aici? Cinci sau zece lire? Mai mult?

– Cred că zece lire de cele mai multe ori.

– De fiecare dată?

– Nu, nu de fiecare dată. Uneori nu-i dădeam nici un ban.

– Şi în schimbul banilor, Connor vă oferea informaţii?

– Nu am primit cine ştie ce informaţii. Uneori cred că voia doar să vorbească despre orice.

Avocata face o pauză şi atinge casetofonul cu mâna.

– Connor spunea că era ameninţat, forţat să livreze informaţii.

– Nimeni nu i-a spus aşa ceva. Nimeni nu l-a ameninţat sau i-a spus că va fi împuşcat.

– Şi atunci de ce credeţi că a spus el aşa ceva?

– Bănuiesc că era înspăimântat, iar în situaţia în care s-a trezit ulterior nu prea avea de ales ce să spună.

Fenton se uită fix la avocată. Femeia pare să aibă douăzeci şi ceva de ani; cam de aceeaşi vârstă cu femeia cu care s-a întâlnit pe munte în acea dimineaţă, când pantele de pe Donard erau acoperite de zăpadă. În acea zi când el a căzut la coborâre. Şi ce să ştie femeia din faţa lui, în afară de cărţi şi de examene care au loc în scris? Se simte tot mai mânios şi vrea să-i spună că el unul a trecut zilnic câte un examen prin ceea ce a fost nevoit să vadă şi să facă, şi poate că uneori e al naibii de greu să ştii care e răspunsul corect.

– Domnule Fenton, sunteţi conştient de vârsta lui Connor?

– Da.

– Deci ştiaţi că era un copil?

Acum are sentimentul că se prăbuşeşte, incapabil de a se opri, purtat fiind de un val de apă rece ca gheaţa.

– Da, răspunde el uitându-se la tânără, fără să zărească teamă sau ură pe chipul ei, ci doar o hotărâre calmă şi o duritate ca a unor plăci de granit.

Însă nu poate îngădui valului să-l ia prizonier, aşa că se luptă împotriva lui, hotărât să-şi oprească prăbuşirea.

– Nu cred că înţelegeţi cu ce ne confruntam...

– Înţeleg că aveaţi de-a face cu un copil, îl întrerupe ea, cu vocea marcată de primele urme ale unei insistenţe impacientate.

– Domnişoară Clarke, vă rog să-l lăsaţi pe domnul Fenton să termine ce vrea să spună, intervine Stanfield.

– Nu puteţi înţelege cum era, în afara cazului că aţi fost acolo şi aţi trăit totul, reia Fenton.

Ar vrea să-i spună cum era să intre într-un bar după ce acesta fusese pulverizat, despre mirosurile, sunetele şi priveliştea de acolo. Ar vrea să-i descrie cum arată frica când se cuibăreşte în stomac, despre durerile şi sufocarea care însoţeau cele mai grele momente, dar nu găseşte vorbele necesare. Se uită la audienţa adunată acolo şi încearcă, deşi ştie că tentativa lui e condamnată la eşec.

– Lucrurile se destrămau, societatea se destrăma. Când te prezentai la datorie, nu ştiai niciodată ce urma să se petreacă, cu ce te-ai fi putut confrunta. Oamenii mureau. Bărbaţi, femei... – o scurtă pauză – ... şi chiar copii. Eram în plin război, iar lucrurile se schimbă în război. Se petrec lucruri care n-ar trebui să se petreacă.

Ea îl lasă să termine, iar chipul ei e impasibil, dar când vorbeşte din nou, vocea ei este iarăşi calmă şi măsurată.

– Iertaţi-mă, domnule Fenton, că v-am întrerupt. Aţi terminat acum?

Nu există sarcasm în vocea ei, nici condescendenţă, nimic care să-l ajute pe el s-o urască. Însă mai e un ultim lucru pe care el vrea să-l rostească. Pentru prima dată se uită înspre mama şi sora băiatului.

– Vreau să spun că regret profund cele întâmplate. Îmi pare foarte, foarte rău.

Însă feţele lor sunt închise pentru el şi nu oferă nici un răspuns sau recunoaştere pentru cuvintele lui. El se simte tot mai înfrigurat şi e disperat să revină la locul lui, ca să încerce să-şi pună o haină protectoare în jurul propriei fiinţe.

– Vă mulţumesc pentru cuvinte, dar mai am câteva întrebări pe care familia ar dori să le pună.

Fenton o urmăreşte cum se întoarce la biroul ei şi se uită pe o foaie de hârtie, apoi se întoarce din nou spre el.

– Am dreptate să afirm că dumneavoastră, un ofiţer superior din forţa de poliţie, aţi ademenit un băiat într-o activitate, o relaţie care îl expunea la cele mai mari pericole?

– Da, răspunde el, cu o voce care i se pare şi lui ciudată.

– Şi că ştiaţi foarte bine care e soarta aşa-numiţilor informatori?

– Da.

– Dar nu aţi luat în seamă acest fapt.

– Poate că mi-am zis...

Nu prea ştie ce şi-a zis, aşa că vorbele rămân în aer.

– Şi, domnule Fenton, în tot acest timp cât a durat aranjamentul cu Connor, v-a furnizat el vreo informaţie importantă sau care să vă ajute în lupta împotriva terorismului?

Pentru o clipă el ar vrea să răstoarne întreaga situaţie şi ezită, se gândeşte la ultima întâlnire cu băiatul, când chipul palid al acestuia s-a ivit ca un spectru din beznă.

– Nu

– Aşadar un băiat şi-a pierdut viaţa pentru că v-a furnizat informaţii inutile în schimbul unor bani de buzunar?

– Da.

– Familia nu mai are alte întrebări, rosteşte avocata, după care dă să revină la locul ei.

– Nu eu l-am ucis pe Connor! explodează Fenton când ceva se rupe înăuntrul lui. Nu eu sunt persoana care l-a omorât!

Avocata încremeneşte pe loc şi se uită la el câteva secunde, dar nu spune nimic, după care se răsuceşte pe călcâie şi revine la locul ei. Fenton rămâne pe loc, încercând să găsească un echilibru şi dorindu-şi să-şi ia vorbele înapoi. Rămâne acolo până ce Stanfield îi spune că poate pleca, după care străbate coridorul, iar când trece pe lângă Anderson şi Young, care se ridică pentru a-l întâmpina, priveşte drept înainte şi grăbeşte pasul către uşile sălii. În sala de aşteptare sunt prea mulţi oameni şi el se ghidează după indicatoare către toaletă. Se duce la o chiuvetă şi îşi dă cu apă caldă pe faţă, apoi, în vreme ce se şterge cu prosoape de hârtie, surprinde chipul lui Madden în oglindă. Privirile li se întâlnesc, apoi ambii privesc în altă parte. Uşa se deschide şi în toaletă intră Young.

– Maşina trage la intrare, hai să o ştergem de aici, spune Young, aruncând o privire lui Madden.

– Lasă-mă o clipă, răspunde Fenton. Vin imediat.

– Eşti bine? întreabă Young, bătându-l pe spate. S-a terminat totul.

– Lasă-mă o secundă, repetă el.

După ce îl vede plecat pe celălalt intră într-o cabină ca să vomite, şi varsă chiar şi după ce n-a mai rămas nimic în stomac. Când

iese de acolo nu mai e nimeni în toaletă, şi doar fumul care pluteşte în aer indică o prezenţă a cuiva. Îşi dă iarăşi cu apă peste faţă şi ştie că ceea ce simte este vechea senzaţie de frică. Ţinându-se de marginile chiuvetei, se echilibrează, îşi priveşte cu atenţie reflecţia chipului în oglindă, apoi iese repede afară.

Madden stă în boxă şi repetă în tăcere ce are de spus. Poate că rolul de actor care rosteşte replicile altcuiva îi va permite să creadă că aceste cuvinte nu au nici o legătură reală cu el. Poate că le poate grăbi spre o concluzie şi poate pleca departe de acel loc, aşa că începe oarecum încrezător şi îşi aude propria voce devenind tot mai tare în vreme ce rosteşte: „M-am alăturat IRA când aveam optsprezece ani. Casa noastră din strada Bombay fusese incendiată de loialişti în complicitate cu forţele de securitate şi am simţit de datoria mea să îmi protejez zona de astfel de atacuri. Eram foarte tânăr şi lipsit de experienţă, şi nu mă gândeam la toate consecinţele acelei decizii, dar credeam că luptăm într-un război şi eu mă băteam pentru drepturi civile şi pentru eliberarea Irlandei de sub ocupaţie străină. Eram în IRA de doar şase luni când am fost implicat în cazul Connor Walshe. Nu făcusem niciodată nimic altceva decât să conduc câte o maşină în cadrul exerciţiilor de recunoaştere şi odată am furat o maşină, aşa cum mi se ordonase. Chestii de genul ăsta. Mărunţişuri. Însă într-o noapte ni s-a spus că Walshe Connor dă poliţiei informaţii despre republicani şi că trebuie săltat pentru interogatoriu. Erau vremuri când oamenii erau săltaţi de Forţele Speciale şi când asupra lor se comiteau abuzuri la Castlereagh şi alte centre de deţinere. Erau şi vremurile proceselor fără juraţi, aşa că oricine care ajuta forţele de securitate în descoperirea republicanilor era considerat o ameninţare serioasă pentru comunitatea din care făcea parte şi pentru mişcare în ansamblul ei. Ni s-a spus că Walshe Connor fusese văzut împreună cu un cunoscut membru al Forţelor Speciale din cadrul RUC, şi că se apucase să împrăştie cu banii care îi fuseseră daţi, aşa că trebuia săltat şi interogat despre toate astea. Eu am condus maşina pentru alţi doi voluntari, care sunt amândoi morţi acum, şi nu le voi da numele deoarece nu pot veni ca să se apere, dar

asta e singura informaţie pe care nu intenţionez să o furnizez. Din toate celelalte puncte de vedere, vreau să povestesc exact aşa cum s-a întâmplat. L-am săltat pe Connor după ce a ieşit din clubul de box. Eu îl cunoşteam oarecum din vedere şi când a ieşit l-am întrebat dacă nu îl interesează să facă nişte bani lesne, iar după ce m-a urmat la maşină a fost prins şi legat pe bancheta din spate de ceilalţi doi voluntari. Am condus o distanţă scurtă până la o casă din Ardoyne, unde el a fost dus înăuntru. Câteva ore mai târziu, mi s-a spus că trebuia mutat de acolo deoarece exista riscul unor raiduri ale poliţiei, despre care ştiam că avea să îl caute pe băiat. Am condus maşina în care era ţinut la o fermă din South Armagh, în apropiere de graniţă – acum ştiu numele acelui loc, dar pe atunci nu-l ştiam şi am luat îndrumări de la un voluntar pe care l-am luat cu noi din Newry. Când am ajuns acolo, voluntarii l-au chestionat pe Connor, dar nimeni nu i-a făcut rău şi nici nu a abuzat de el în vreun fel. Era doar un puşti şi era speriat. Eu am stat în bucătărie în cea mai mare parte a întâmplării. Trebuia să le fac tuturor ceva de mâncare. Însă el le-a spus totul – orele, locurile, tot ce fusese transmis. Şi atunci au înregistrat caseta. După aceea a urmat o discuţie legată de ce urma să se petreacă şi ne-au parvenit ordine ca în câteva zile el să fie dus înapoi în Belfast, unde urma să aibă loc o conferinţă de presă, iar Connor avea să descrie cum a fost recrutat de RUC. După aceea urma să i se permită să revină la familie, dar era sfătuit să plece din zonă pentru propria siguranţă. Aşa a fost şi aşa trebuia să se întâmple."

Următoarea bucată de mărturie e mai grea. Madden face o pauză şi îşi adună gândurile, încercând să-şi amintească. „A trebuit să îl ţinem la fermă câteva zile până ce au fost făcute aranjamentele la Belfast. Trebuia să aşteptăm până ce primeam un telefon care să ne anunţe că plecăm la drum. Connor voia să se ducă acasă în acea noapte şi era foarte agitat. Am încercat să îl calmăm şi să-i spunem că totul va fi bine, că n-are de ce să se teamă. Însă el a intrat într-un soi de stare, în care plângea şi toate alea, spunând că vrea acasă. Am primit misiunea de a avea grijă de el în cea mai mare parte a timpului. Însă nici eu nu eram cu mult mai mare ca el şi nu mi-a fost uşor. I-am făcut ceva de mâncare şi el şedea în bucătărie când m-a strigat

unul din ceilalţi oameni din cealaltă cameră, iar în secunda în care n-am mai fost atent, Connor s-a furişat pe uşa din spate şi a fugit. M-am dus după el şi aveam o armă cu mine. Eram înspăimântat, înfricoşat că o dau în bară în ceea ce era prima mea misiune adevărată. Înfricoşat că voi fi învinuit că l-am făcut să o ia la fugă. Nu-l puteam vedea, dar am ieşit în curte şi am pornit spre hambare. Am intrat în cel cu uşile deschise – era un soi de şopron metalic – şi imediat ce am intrat acolo el a sărit pe mine şi ne-am luat la bătaie. A încercat să-mi smulgă arma din mână şi atunci s-a întâmplat. Arma s-a descărcat şi imediat după aia trupul lui Connor a devenit inert şi el a dat capul pe spate şi s-a prăbuşit. Au venit şi ceilalţi doi, dar era prea târziu – era mort. Am intrat în panică şi nu am ştiut ce să facem – lucrurile nu trebuia să se petreacă aşa. Îmi pare sincer rău pentru ceea ce a păţit Connor – nu trebuia să se întâmple, nu a fost niciodată vorba ca lucrurile să se sfârşească aşa. A fost o chestie groaznică, un accident îngrozitor, şi regret profund tot ce s-a întâmplat. Nu eram mult mai în vârstă ca el şi nu făcusem rău niciodată cuiva în viaţa mea. Am încercat să-l ajutăm, dar în zadar – cred că a murit pe loc. Îmi pare cu adevărat rău."

Astea sunt cuvintele pe care ar trebui să le rostească. În vreme ce stă în boxă, Michael Madden ştie că, în vreme ce el va pleca de acolo cu o amnistie, vina recunoscută din cuvintele sale vor rămâne înregistrate pentru totdeauna şi mai ştie că atunci când va rosti acele cuvinte, ele vor zbura în direcţii pe care el nu le va mai putea controla. Se gândeşte la expresia de pe chipul Ramonei când l-a văzut lovindu-l pe Eamon în cursul meciului de baschet; îşi aminteşte de acea primă dată când ea s-a ferit instinctiv de atingerea lui; de felul în care uneori ea scâncea în somn. Şi ştie, atât cât se poate să ştii cu adevărat ceva, că dacă el rosteşte acele vorbe e terminat fără speranţă de revenire şi că orice hârtie de iertare pe care ei i-ar da-o, el îşi va fi distrus definitiv orice viitor ar mai putea avea. Stă tăcut în boxă şi chipurile aşteaptă nerăbdătoare ca el să înceapă. Atunci, în toată acea amărăciune a cunoaşterii, îl cuprinde un impuls brusc de mânie; mânie că l-au adus în acest loc, nu pe cel care e acum, ci pe tânărul de optsprezece ani care nu ştia nimic despre nimic şi care

poate că ar fi reuşit să facă ceva mai bun în viaţa lui. E furios că l-au folosit şi e furios că încă îl mai folosesc. Se uită la mama şi la sora lui Connor, le vede privirile triste şi scrutătoare, şi le simte intensitatea acestor priviri. Se gândeşte la timpul scurs pentru ele în aşteptarea adevărului. Apoi aruncă o privire prin restul încăperii la toate celelalte feţe îndreptate spre el şi ştie că acela este momentul şi locul inevitabilului.

– Numele meu este Michael Madden. M-am alăturat IRA când aveam optsprezece ani. M-am alăturat deoarece era un lucru bun şi deoarece am crezut că este cea mai bună cale să îmi protejez zona mea de atacuri. Casa mea de pe strada Bombay a fost incendiată şi nu ne-a ajutat nimeni, iar acea zi a avut un mare impact asupra mea. Aşa că m-am alăturat IRA şi am crezut că asta mă va face cineva, cred că mă făcea să mă simt important. În orice caz, nu am făcut nimic măreţ – nu eram altceva decât un curier. Mai şofam uneori şi de câteva ori am luat diverşi oameni şi pachete. Asta-i tot. Mărunţişuri. Apoi, într-o noapte, mi s-a spus că Walshe Connor a ciripit la RUC, că fusese văzut cu un om de la Forţele Speciale şi lua bani de la ei. Ni s-a spus să îl săltăm. Ştiam cine e, dar nu vorbisem niciodată cu el. Ni s-a spus că e la clubul de box şi când a ieşit de acolo mi s-a spus să îl abordez şi să îl întreb dacă nu vrea să facă nişte bani uşor. Am făcut asta şi alţi doi voluntari l-au prins şi l-au băgat în maşină. A fost dus la o casă sigură din Ardoyne, dar după circa o oră, un membru de rang superior al brigăzii a spus că trebuie mutat de acolo deoarece va veni poliţia şi vor fi raiduri ale armatei în zonă. Aşa că l-am dus pe Connor şi pe cei doi voluntari în Newry, unde un om pe care îl credeam a fi un superior IRA a intrat în maşină şi, cu el îndrumându-ne, ne-am dus la o fermă din South Armagh. Acolo nu mai era nimeni cu excepţia noastră, iar după ce Connor a fost dus înăuntru, mie mi s-a spus să parchez maşina într-unul din şoproane. Când am intrat în casă, Connor plângea şi omul pe care l-am cules din Newry striga la el, făcându-l turnător şi altele pe care n-am nevoie să le repet. Când am intrat în încăpere, mi s-a cerut să plec de acolo şi să mă duc la bucătărie, unde să pregătesc ceva de mâncare. Connor stătea pe un scaun şi plângea şi ţipa. Aşa că m-am dus la

bucătărie şi cum totul funcţiona acolo am încercat să pregătesc o mâncare caldă şi tot ce mi-a trecut prin minte să prepar a fost pâine prăjită şi brânză, iar în vreme ce pregăteam toate astea, auzeam vocile strigând încontinuu în cealaltă cameră. Erau multe urlete, apoi s-a făcut linişte. Mi-era frică şi îmi doream să fiu oriunde altundeva în afară de locul ăla, dar era prea târziu. Prea târziu pentru noi toţi. Superiorul a venit la bucătărie, şi-a luat de mâncare şi a băut o ceaşcă de ceai. Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. După care a fumat o ţigară. Abia dacă a băgat de seamă că eram acolo. Mi-era frică de el – era ceva în el care te făcea nervos dacă te găseai prin preajma lui. Apoi îmi amintesc că s-au dat telefoane şi la un moment dat mi s-a dat sarcina de a-l păzi pe Connor şi mi s-a dat o armă – era pentru prima dată când ţineam aşa ceva în mână. Connor era foarte tăcut, nasul îi sângera şi avea vânătăi la tâmple şi în jurul ochilor. M-a întrebat ce avea să păţească şi i-am spus că nu ştiu, şi chiar nu ştiam. Mai târziu, unul dintre voluntari mi-a comunicat că o să îl înregistreze pe casetă pe Connor recunoscând ce a făcut. Iar lui Connor i s-a spus că după ce va înregistra caseta o să fie dus înapoi acasă, unde nu mai avea altceva de făcut decât să apară într-o conferinţă de presă, după care totul se va termina. Eram în încăpere când i s-au spus toate astea şi credeam că aşa se va întâmpla.

Madden face o pauză şi bea din paharul cu apă. Mâna îi tremură puţin în vreme ce o duce la buze, iar o picătură de apă cade pe costumul lui. Brusc este conştient că vocea lui şi cuvintele folosite sună extrem de ciudat, ca şi cum el ar fi revenit la un limbaj vechi, care ruginise de nefolosire şi care aproape intrase în uitare. Se gândeşte la rugina care păta degetele lui Lynch în ziua când i-a înmânat scrisoarea care l-a adus aici.

– Câteva ore mai târziu, a venit de la Belfast un superior din districtul nostru. Când l-a văzut pe Connor acolo s-a luat urât la ceartă cu tipul pe care îl culesesem din Newry. Era furios pe halul în care ajunsese Connor şi pe faptul că nu mai putea apărea în faţa presei arătând aşa. S-au dus amândoi în camera din faţă, de unde s-au auzit multe strigăte, iar lucrul pe care l-am auzit cu certitudine a fost tipul din Newry ţipând că noi, cei din Belfast, eram cu toţii nişte

pămpălăi molateci şi prea interesaţi să arătăm bine ca să ne murdărim mâinile, că ne foloseam de ceilalţi şi nu meritam nici un scuipat în vânt. Au ţinut-o aşa o vreme, iar între ei a fost în mod cert un scandal mare. Ca rezultat, Connor trebuia ţinut acolo câteva zile până se vindeca, după care trebuia dus înapoi pentru a-şi face apariţia în public. A venit acolo altcineva – o femeie – care ne-a lăsat provizii, după care a plecat. Nu prea ştiam multe despre gătit, dar cineva credea că ştiu, aşa că am primit sarcina de a face ceşti de ceai şi sendvişuri cu şuncă. Multe ceşti de ceai şi sendvişuri. La un moment dat, în jurul miezului nopţii, fără să ştiu nici astăzi cum, Connor a spart o ferestruică şi s-a strecurat printr-un spaţiu prin care părea imposibil să te strecori. S-a lăsat jos în curte, iar când noi am ieşit în goană din casă am constatat că dispăruse în întuneric. Pe cer era o lună mare, iar din casă au fost aduse torţe. După un timp, ochii noştri au început să vadă mai bine. Aşa că ne-am despărţit şi am încercat să îl găsim. Eu am înconjurat hambarul dar n-am văzut nici urmă din el, apoi am auzit strigăte din spatele casei, aşa că am pornit într-acolo, unde se găsea o livadă mare. M-am împiedicat şi am căzut, m-am tăiat la mână, iar când am ajuns aproape de spatele casei s-a auzit un foc de armă. Am văzut torţe şi m-am dus spre ele, iar cei doi superiori stăteau acolo, şi unul din ei ţinea o armă în mână, iar lumina de la una din torţe cădea pe Connor, iar el zăcea întins pe iarbă, sub un copac, şi am văzut imediat că era mort. Nu mai văzusem pe cineva mort înainte, dar ştiam că el era mort. Fusese împuşcat.

A spus totul şi nu e deloc sigur dacă a făcut-o într-adevăr sau doar şi-a imaginat cuvintele ieşindu-i din gură, însă nu îşi mai aude propria voce acum, ci aude gemetele de plâns ale mamei şi ale surorii lui Connor Walshe. Se uită spre locul unde stă Mairead şi o vede pe aceasta clătinând din cap foarte încet în direcţia lui, şi atunci el îşi mută privirea în altă parte.

– Îmi pare extrem de rău pentru moartea lui Connor şi la fel de rău pentru rolul pe care l-am jucat. La scurt timp după aceea, am fugit şi am încercat să-mi fac o viaţă nouă în America, dar n-am uitat niciodată ce s-a întâmplat în acea noapte. A fost un lucru groaznic,

şi regret mai mult decât v-aţi putea închipui vreodată că am fost amestecat în el.

Ridică paharul cu apă, dar mâna îi tremură prea tare, aşa că îl lasă la loc. Pentru o fracţiune de secundă, lumina care trece prin vitralii pare să coloreze apa.

Francis Gilroy stă în rândurile publicului din micul studio de teatru şi se uită la spectacolul oferit de copii. Este prezentarea unui proiect intercomunitar de artă creativă implicând trei şcoli diferite care s-au alăturat pentru un spectacol de dans, muzică şi teatru. Aceasta este partea de slujbă care îi place cel mai mult – să iasă şi să se întâlnească cu oameni şi copii în carne şi oase, să constate cum deciziile de finanţare au fost traduse în rezultate creative. Tema spectacolului sunt „Marginalii“, iar el stă acolo alături de o parte din echipa profesorală şi de mulţimea obişnuită de inspectori de la Departamentul Educaţiei, reprezentanţi ai Departamentului pentru Cultură şi Învăţământ, practicanţi ai diverselor ramuri ale artei şi consilieri. Mai sunt prezenţi părinţi, iar spectacolul decurge bine. Urmăreşte cu mare atenţie cum un grup de copii interpretează o mică dramă implicând muncitori imigranţi şi prejudecăţi rasiste, apoi un grup de adolescenţi execută un dans în care sunt angrenate măşti şi tobe. Îşi zice că spectacolul este foarte inteligent conceput şi plin de imaginaţie, iar asta îl face să se simtă mai bine, ca şi cum ar exista valoare în ceea ce face el, ca şi cum toate acele şedinţe interminabile şi toţi acei munţi de hârtie consumaţi au cumva o legătură cu lumea reală. Copiii sunt plini de energie, animaţi de experienţa reprezentaţiei cu public. Ei se apropie de marginea scenei şi Gilroy poate vedea mai bine desenele artistice de pe măşti, în vreme ce în spatele dansatorilor tobele bat un ritm infernal.

Gilroy se agită pe scaun. Poate că spectacolul a durat prea mult. Îi vine tot mai greu să rămână concentrat, iar gândurile lui, deşi încearcă să le oprească, se îndreaptă tot mai mult la audierea despre care el ştie prea bine că se desfăşoară chiar în acele clipe. Ricky şi ceilalţi l-au ajutat mult. El ştie că atunci când e nevoie, oamenii au grijă de ai lor. Cu asta se ocupă şi la asta se pricep. De aceea ei nu

s-au separat niciodată, nu s-au despărţit niciodată în cursul războiului civil deşi numai Dumnezeu ştie că au existat momente când au fost foarte aproape de aşa ceva. În ciuda acestui fapt, Gilroy continuă să se întrebe ce se petrece în sala de audieri şi dacă Michael Madden şi-a recitat poezia deja. Pe scena din faţa lui, un băiat stă singur învăluit de o lumină albă, în vreme ce în spatele lui sunt aranjate imagini statice din viaţa lui, din grupuri statuare de copii, aşa că se vede un tablou de familie, câte ceva de la şcoală, un grup de prieteni ai băiatului, şi fiecare imagine este luminată pe rând înainte de a încremeni la loc. Este o piesă de teatru despre sinuciderea în rândul adolescenţilor, despre faptul că oamenii nu ştiu niciodată cu adevărat ce se petrece în capul altor oameni. Ca atare, oamenii îl cred pe adolescent în regulă, cred că se simte de minune, când, în realitate, sufletul lui plânge în hohote.

Şi Connor Walshe a plâns mult. A plâns atât de mult, că l-a înnebunit pe Rafferty, care ar fi vrut să continue să-l lovească. Îl bătuse deja prea tare şi ar fi trebuit să aştepte până ce faţa băiatului se vindeca. Rafferty se trezise cu un frate mai mic ucis cu şase luni înainte, aşa că era îngrozitor de dur, un om cu care se lucra greu şi cu care se discuta şi mai greu. Însă Gilroy a continuat să încerce. Nu-l poţi omorî pe băiat, deoarece e prea tânăr, iar aşa ceva ar însemna să ne distrugem propriile obiective, să ratăm totul, şi cu siguranţă că şi tu, Rafferty, îţi poţi da seama de asta. Trebuie să vezi imaginea de ansamblu, să acţionezi cu cap. Dar nu, nu, aşa a fost, „Asta-i tot ce puteţi face acum voi, băieţi – să vorbiţi doar rahaturi –, şi tu te-ai înmuiat, Gilroy, eşti prea dornic să te îmbraci cu costum şi să pleci de pe terenul de luptă“. Şi tot aşa, cu Rafferty privindu-l de sus deoarece credea că brigada de la graniţă era cea compusă din bărbaţi adevăraţi, cei care ţineau steagul lor sus şi nu făceau compromisuri, nu căutau înţelegeri pe la spate, pentru că ei îşi marcaseră terenul, pretinseseră pământurile înapoi, aşa că singura modalitate pentru briţi de a se mişca rămăseseră doar nenorocitele de elicoptere, iar dacă ei ar putea face rost de nişte rachete sol-aer, nemernicii de briţi n-ar mai putea folosi nici calea asta. Iar dacă ei l-ar lăsa să plece pe rahatul ăsta mic care ciripise şi guiţase ca un porc, atunci erau terminaţi

cu toţii pentru că orice jigodie nenorocită ar crede că poate proceda la fel şi ar putea scăpa de consecinţe, iar fratele lui, cum rămâne cu fratele lui? În bătălie au fost oameni care au dat totul şi alţii au implorat ca nişte câini să primească resturi de la masă, iar dacă Gilroy nu vrea să-şi murdărească mâinile, atunci ar trebui să se dea la o parte. Ascultă, Rafferty, replicase el, tu urmezi ordine ca noi toţi, dar i s-a răspuns la dracu' cu ordinele de la Belfast şi ăsta e un război, nu o nenorocită de ieşire la iarbă verde. Acum, pe scenă, băiatul intră în fasciculul de lumină albă şi priveşte în jurul lui, iar toate grupurile de imagini se trezesc încet la viaţă şi îi fac din mână ca şi cum l-ar chema să li se alăture pe scenă, dar băiatul le întoarce spatele şi pare a fi într-un vis sau într-o transă, iar băiatul întinde mâinile, dar e ca şi cum ceva îl separă de toţi ceilalţi, cărora le pasă de el, după care luminile se micşorează încet. Cer negru de noapte şi frig, astfel încât, atunci când aleargă, respiraţia li se vălătuceşte în faţa lor, iar Rafferty strigă să fie aduse torţe, apoi despărţire şi alergare orbeşte în cercuri, pauze de ascultare, apoi iar ascultare, apoi e vocea lui Rafferty, iar el e în livada din spatele casei şi apoi se aude un foc de armă, te rog, Doamne, nu, dar e un foc de armă, iar torţa luminează arma din mâna lui. Iar băiatul e întins pe jos, cu o rană de glonţ în cap, cu ramuri de copac şi mere putrezite în jurul lui, iar Rafferty stă şi se uită în jos spre el, şi orice îl mâna înainte la acţiune a dispărut şi nu mai spune nimic, aşa că îi dă lui arma fără să rostească vreo vorbă sau fără să opună rezistenţă, iar pentru o clipă el vrea să-l împuşte pe nenorocitul de idiot, dar pe măsură ce sosesc ceilalţi, preia controlul şi le spune să scoată din şopron plasticul negru pe care îl folosesc la împachetarea baloţilor şi nişte sfoară, şi să-l împacheteze pe băiat cu ele. Apoi Rafferty se duce înapoi la casă şi îi lasă să se descurce mai departe, iar torțele fac plasticul să lucească precum razele de lună pe un strat gros de apă neagră în vreme ce ei învelesc trupul băiatului în el.

Gilroy tresare când publicul izbucneşte în aplauze puternice. Icneşte după aer şi îşi prinde strâns falca cu mâna. Actorii de pe scenă fac plecăciuni şi aplauzele devin mai intense. Unii spectatori se ridică în picioare, iar când se ridică şi el, scaunul pe care a stat

pocneşte cu zgomot în urma lui. Acum e rândul lui, iar aşa cum a fost aranjat dinainte, el îşi croieşte drum spre scenă, unde un microfon a fost montat în grabă. El aşteaptă ca aplauzele să se mai domolească înainte de a începe discursul.

– Sunt sigur că veţi fi de acord cu mine că am avut privilegiul de a vedea ceva foarte special astăzi. Atât de mult talent, atâta creativitate, iar eu cred că toţi tinerii care au participat azi şi toţi profesorii şi artiştii implicaţi în realizarea proiectului merită cele mai înalte aprecieri. Să nu-i uităm nici pe părinţi, cei care au oferit un sprijin atât de mare copiilor lor şi proiectului. Tema aleasă, „Marginalii", a avut o mare relevanţă şi ne dă nouă tuturor mult de gândit. Iar dacă ne uităm la viitor, vrem să folosim talentele copiilor noştri ca fundament al unei societăţi inclusiviste, în care să nu mai existe marginali, şi unde toată lumea să-şi găsească un loc egal şi respectat. Aşa că, din nou, v-aş ruga să vă manifestaţi aprecierea pentru aceşti tineri minunaţi, cei care ne dau nouă, tuturor, speranţe pentru viitor.

Când pleacă de pe scenă aplauzele irump din nou zgomotos, iar el întinde braţul într-un gest care semnifică faptul că acele aplauze sunt destinate copiilor.

– Domnule Madden, trebuie pusă acum o întrebare importantă, rosteşte Stanfield, iar Madden îşi întoarce spre el o faţă golită de orice urmă de culoare. Sunteţi în stare şi doriţi să ajutaţi la localizarea trupului lui Connor, ca acesta să fie returnat familiei?

– Da, şi am pregătit deja o depoziţie sub jurământ unde dau toate amănuntele pe care mi le amintesc despre locaţie.

Stanfield se uită la avocata familiei Walshe, care dă din cap pentru a indica faptul că ea a terminat, aşa că îi spune lui Madden că se poate întoarce la locul lui, dar când el se îndepărtează de boxă, cineva îi strigă numele. Este o voce de femeie, iar Maria Harper s-a ridicat în picioare şi îi strigă din nou numele.

– Michael, vrei să ne spui acum cine l-a ucis pe Connor?

Vocea ei este ascuţită şi sfâşietoare. Madden se opreşte şi se uită la ea. Aruncă o privire spre Mairead, care tocmai se ridică în picioare şi vrea să intervină, însă nu de Mairead sau de Maria Harper are el

nevoie, ci de Ramona, cu pântecele ei bombat cu copilul lui. Madden vrea o şansă de a-i avea pe amândoi înapoi, iar pentru aşa ceva nu mai poate ascunde nimic din întreaga poveste despre care a depus mărturie. Totul a stat în el prea multă vreme, şi el trebuie să scoată la suprafaţă toată acea mizerie corozivă care i-a măcinat inima în toţi aceşti ani.

– Francis Gilroy. Francis Gilroy l-a ucis pe Connor Walshe.

Stanfield clipeşte din ochi şi scoate un uşor şuierat pe gură. Sala a explodat brusc şi jurnaliştii sar deja de pe scaunele lor, cu telefoanele în mâini, renunţând la orice pretenţie de demnitate când încep să se calce în picioare în graba de a ajunge mai repede la uşă. Stanfield face apel la ordine în sală, le aminteşte tuturor că e nevoie de calm. Apoi aproape că zâmbeşte. Schemele cel mai bine întocmite. Acum el nu mai poate face nimic, lucrurile au ieşit de sub control, iar Maria Harper continuă să stea în picioare, în vreme ce Matteo aproape că a sărit în aer de pe locul lui. Şoaptele devin tot mai puternice, aşa că el se ridică lent în picioare şi aşteaptă până ce se lasă o tăcere deplină, după care, cu o senzaţie curios de uşoară şi de plăcută de lipsă de scrupule, de zbor înspre soare, rosteşte cu voce clară şi tare:

– Comisia pentru Adevăr şi Reconciliere îl cheamă la audiere pe Francis Gilroy!

Telefonul lui Sweeney sună în timp ce ei traversează foaierul clădirii, îndreptându-se spre ieşire, dar e un telefon care sună mereu şi Gilroy merge mai departe spre uşă, fără să-l aştepte pe celălalt. Brusc dă peste o mare de oameni – la început nu ştie cine sunt, dar se aud voci strigându-l şi se văd reportofoane apropiindu-se de gura lui şi aparate foto care îi rănesc ochii cu flash-urile, iar vocile care l-au prins în mijlocul lor strigă ceva despre Connor Walshe, iar deoarece strigă toate în acelaşi timp, el nu înţelege ce este întrebat. Apoi, în toată acea larmă, aude în sfârşit întrebarea, iar ca răspuns clatină din cap şi îl caută pe Sweeney. O dubă tocmai virează în curbă şi el vede că este o echipă de televiziune. Cineva îl trage de mânecă, dar în acea clipă aude în sfârşit vocea lui Sweeney ţipând la el să intre în maşină şi să nu scoată o vorbă, nici măcar una, iar Marty deschide portiera şi împinge oamenii într-o parte şi alta, iar el este împins pe bancheta din spate, după care maşina demarează de pe loc în trombă, făcând cauciucurile să scrâşnească.

– Încotro? întreabă Marty.

În prima instanţă, Sweeney îi spune doar să conducă, după care îi cere să îi ducă direct acasă la Gilroy.

– Ce s-a întâmplat? întreabă Gilroy, iar când nu primeşte imediat un răspuns, repetă întrebarea.

– Madden a declarat că tu ai apăsat pe trăgaci, spune Sweeney, răsucindu-se pe scaun ca să vadă dacă sunt urmăriţi.

– Ce dracu' s-a petrecut acolo? Mi-ai spus că totul e în regulă.

– Credeam că aşa e. Nu ştiu ce s-a petrecut.

– De ce să facă el aşa ceva? întreabă Gilroy, uitându-se fix la Sweeney, ca şi cum ar crede că găseşte răspunsul în ridurile chipului alb al celuilalt.

– Nu ştiu, Franky, chiar nu ştiu. Tot ce ştiu e că e o mare porcărie.

– E un dezastru total. Mă aşteptam la altceva, spune Gilroy, după care se lasă pe spătarul banchetei şi se freacă la ochii închişi cu degetele de la o mână. Are senzaţia că luminile aparatelor foto s-au cuibărit în interiorul ochilor lui. Deschide ochii şi clipeşte ritmic. Trebuie să o sun pe Christine şi pe băieţi, adaugă el, căutând în buzunar telefonul mobil dar amintindu-şi imediat că l-a uitat acasă. Cel mai bine e ca ei să afle de la mine.

Sweeney îi oferă telefonul lui, dar îşi dă seama că nu cunoaşte numerele de telefon.

– Te ducem repede acasă, îi spune el lui Gilroy. O să dai telefon de acolo.

Te ducem repede acasă. Gilroy are senzaţia că acele vorbe îl fac să fie un soi de bătrân umblând haotic pe străzi, sau un soi de bolnav care e transportat către locul final de odihnă. Apoi înţelege semnificaţia celor petrecute.

– Sunt chemat la audiere? întreabă el, cunoscând deja răspunsul.

– Da, răspunde Sweeney, deconectându-şi de la reţea telefonul mobil.

– Deci e de rău?

– Nu e de bine, Franky.

– Cât de rău?

– Va trebui să aşteptăm şi să vedem, răspunde Sweeney, întorcându-şi capul ca să se uite pe străzile oraşului. Cineva trebuie să fi ajuns la el.

– Ai noştri sau ai lor?

– Nu ştiu, pur şi simplu nu ştiu. Părea în toate minţile, nu aveam de unde să prevedem aşa ceva.

– S-a terminat totul dacă ajungi să nu mai ştii sigur dacă ai fost aranjat de unul dintre ai tăi sau de briţi, spune Gilroy. După care face

o scurtă pauză, se apleacă înspre Sweeney şi adaugă cu voce joasă: Dacă mai foloseşte la ceva, nu eu l-am ucis pe băiat.

– Am făcut cu toţii ce trebuia să facem. Nu-i nevoie să vorbim despre asta.

– Ricky, vreau să ştii că nu l-am ucis pe băiat. Nu l-am omorât eu şi n-am vrut să fie omorât de altcineva.

– N-ar trebui să vorbim despre asta acum, Franky. N-ar trebui să vorbim despre asta acum.

– Şi va trebui să compar în faţa Comisiei?

– Nu se poate ocoli chestia asta. Vom lucra la ceea ce trebuie spus. Vom spune că e o înscenare a securiştilor, a rămăşiţelor RUC şi a celor care se opun procesului în speranţa de a-l ruina, vom spune tot ce e nevoie să spunem. Dar e o porcărie, Franky, nu încape îndoială. Madden părea sănătos la minte, ne-a dat impresia că ne putem baza pe el. Nu pricep.

Sweeney vorbeşte mai departe, dar Gilroy îşi întoarce faţa de la şuvoiul de vorbe şi priveşte afară, la străzile care, încet-încet, încep să devină străzile pe care el le socoteşte ca ale lui, numai că acestea nu îi generează un sentiment de siguranţă. În loc de asta, el trebuie să scape de norii scoşi de respiraţia lui gâfâită din pricina goanei, căci e doar un băiat cu capul lovit şi plin de vânătăi, ca un fruct care putrezeşte, înăbuşit de crengi căzute peste el şi de mere rămase din anul anterior. Orice s-ar întâmpla acum, ştie că s-a terminat. Ideea cu care odinioară s-a jucat în minte l-a ajuns din urmă şi lucrurile nu mai depind de ceea ce vrea el. Oamenii îi vor sta alături – niciodată nu renunţă la ai lor – şi el ştie asta, dar, orice s-ar întâmpla, el personal este acum distrus mai presus de orice posibilitate de reparare. O ştie, şi o ştie şi restul lumii, iar imediat după ce se va scurge un timp decent, de ochii lumii, îl vor scoate pe tuşă, îi vor găsi vreo slujbă dosnică, sau vor anunţa că starea lui de sănătate i-a impus retragerea din viaţa publică.

Sweeney continuă să vorbească, încercând să-l liniştească pe cât se poate de mult, încercând să se absolve de orice vină, dar fără să-l învinuiască pe el. Gilroy ar vrea ca el să tacă acum, să îl lase

să-şi termine drumul în linişte. Trec pe lângă o frescă pictată cu un soldat britanic şi un slogan care spune că a venit vremea să plece, iar pentru o fracţiune de secundă Gilroy zâmbeşte. Vremea păcii. Închide ochii şi încearcă să nu mai audă vocea lui Sweeney, după care se gândeşte la apelurile telefonice pe care trebuie să le facă. Îşi lasă capul în jos şi brusc maşina se umple cu propria lui linişte.

Madden iese în fugă din clădire. Ştie că n-are mult timp la dispoziţie şi are suficient de mult noroc ca să prindă aproape imediat un taxi. Are nevoie acum de noroc, dacă vrea să fugă din acel loc ca să ajungă unde trebuie să fie. Îşi asumă un risc întorcându-se, dar, în vreme ce îi dă şoferului de taxi adresa care i s-a întipărit în minte, îşi spune că poate să reuşească. Ce se va întâmpla cu el dacă rămâne reprezintă un labirint confuz de posibilităţi, dar el este sigur doar pe faptul că ăştia sunt oameni cărora nu le place să li se tragă clapa, iar Madden nu-şi pune nici un fel de speranţă în negocieri despre noile vremuri de pace şi armele care trebuie lăsate să ruginească. Aşa că îl îndeamnă pe şofer să conducă mai repede, spunându-i că are un avion de prins, iar când şoferul încearcă să-l atragă într-o conversaţie, îi dă acestuia clar de înţeles că nu este interesat de nici un fel de discuţie.

Ar trebui să se simtă mai uşurat după ce a scăpat de greutatea de pe suflet, care l-a apăsat atâta vreme, însă resimte doar un soi de ruşine pentru faptul că lumea ştie acum ceea ce el a păstrat secret cu atâta grijă. Când maşina lor trece pe lângă pietoni străini de pe trotuare sau pe lângă şoferi în maşinile lor, Madden are sentimentul că faptele trecutului s-au întipărit pe faţa lui, ca toată lumea să le recunoască. Brusc, îi trece prin minte că nu va exista nici un fel de descotorosire de povară, că nu va putea lăsa pur şi simplu lucrurile în urma lui, şi că tot ceea ce a mărturisit el îl va însoţi oriunde se duce, iar până la urmă tot ce a reuşit el a fost să scoată la lumină întreg adevărul, rotund şi nefisurat. Iar când Rafferty vine să se aşeze la bucătărie ca să-şi bea ceaiul, precum un muncitor care ia o pauză de la nişte reparaţii prin casă, pe încheieturile mâinilor lui se vede

sânge. Arma se odihneşte pe masă, alături de farfuria lui, şi trebuie să fie de vină imaginaţia lui Madden, dar parcă se simte un iz de metal rece emanând din armă, poate chiar de petrol, dar oricum e ceva care fumegă şi care pare deplasat pe acea masă şi în acea bucătărie. Când Rafferty ridică acea cană mare cu ceai, încheieturile mâinilor care ţin bine de toartă sunt roşii şi cu pielea jupuită, iar când termină de băut, Rafferty fumează încet o ţigară şi nu-i spune aproape nimic lui, ca şi cum ar fi sub demnitatea lui să facă aşa ceva, dar fumează ţigara ca şi cum s-ar bucura de fiecare secundă, motivat de nici un alt gând în afara satisfacţiei acelor momente.

Traficul de pe şosea e prea puţin intens ca să-i încetinească, şi el şi-o aminteşte pe Ramona, aducând-o acasă de la plajă, se gândeşte la cum s-a simţit să o ducă pe ea acasă şi să o vadă dormind lângă el şi având încredere că o va duce în siguranţă acolo. Îl cuprinde dorul de acea panglică nesfârşită de case şi mici afaceri, de acele locuri nelegate între ele, unde fiecare lucru există într-un spaţiu propriu, fără ca nimic să trebuiască să se suprapună sau să se amestece în vieţi care altfel se împletesc la nesfârşit, până ce ajung să se calce pe picioare. Universul pe care îl vede din taxi este mic şi amărui, ca un pumn de copil strâns bine, iar el vrea să se ducă departe de acel pumn şi să nu se mai întoarcă niciodată acolo, astfel încât atunci când taxiul începe să urce la ieşirea din oraş, el nu priveşte înapoi.

Casa arată la fel cum a lăsat-o. Îi spune şoferului de taxi că trebuie doar să-şi ia bagajul şi că va sta înăuntru doar câteva minute, dar când sună la sonerie îl apucă frica. Aude voci înainte ca uşa să se deschidă, apoi o vede pe Kirsty ţinându-i uşa deschisă, şi Madden îşi zice că faţa ei arată la fel cu propriul lui chip, sau cel puţin cu imaginea lui despre cum ar trebui să arate propriul chip în acele clipe, şi atunci îl apucă furia pentru că oamenii sunt obligaţi să simtă aşa ceva.

– Ai dat-o rău de tot în bară, Michael, spune Downey. Te-ai nenorocit singur.

Însă el nu răspunde, ci se repede pe lângă individ şi urcă în fugă scara către camera lui. Bagajul este deja pregătit. Îl apucă şi porneşte înapoi pe scară.

– Stai pe loc, îi cere Downey, trântind uşa de la intrare şi proţăpindu-se în faţa lui ca un munte. Mi s-a spus că nu ai unde să pleci, Michael, fiule. Ei vin încoace şi se pare că ai multe explicaţii de dat. Kirsty, du-te şi spune-i taximetristului să o şteargă de aici. Plăteşte-l şi spune-i că nu e nevoie de el acum.

– Nu face asta, Kirsty, rosteşte Madden, deoarece plec de aici.

Însă când face un pas înainte este înghiontit în piept. Se uită la Kirsty şi femeia se răsuceşte de la unul la celălalt.

– Kirsty, fă ce ţi-am cerut. Acum.

– Trebuie să iau bani, rosteşte ea, ducându-se spre bucătărie.

Madden îşi cântăreşte şansele, dar încăperea e îngustă, iar uşa e blocată de un om solid, care pare bine prins de ea, aşa că după câteva secunde rosteşte:

– Bine, o să aştept.

Se răsuceşte pe călcâie şi porneşte încet spre bucătărie, dar când îşi dă seama că e urmat, se întoarce brusc şi îl loveşte pe Downey cu geanta peste cap. Individul ridică braţul şi parează parţial lovitura, dar geanta reuşeşte să îl lovească în partea laterală a capului, rezultatul fiind că omul este pe moment dezechilibrat, dar când Madden încearcă să ţâşnească pe lângă, Downey întinde un braţ lung şi îl prinde de umăr, apoi îl împinge înapoi în cameră. Confruntat cu greutatea individului, Madden se împleticeşte în spate şi se loveşte de tăblia mesei, în vreme ce adversarului lui profită de oportunitate ca să îl împingă şi mai tare, până ce Madden se trezeşte aplecat peste masă. Este ţintuit acolo şi un rânjet înfloreşte pe chipul lui Downey în vreme ce individul îşi întăreşte apăsarea asupra lui Madden şi îl prinde cu o mână de gât.

– Nu pleci nicăieri, Michael. Nu pleci până ce nu dansezi pe muzica noastră. După aia o să-ţi spunem noi unde te duci. Kirsty, nu sta acolo – ia dracului banii şi descotoroseşte-te de taxi.

Cu colţul ochiului, Madden o vede trecând în grabă pe lângă ei, după care, în vreme ce simte degetele lui Downey înfigându-se tot mai tare în gât, o vede în spatele lor. Pe urmă o zăreşte dincolo de umărul lui Downey şi îşi zice că i-a sunat ceasul. Nu Downey, ci ea e cea care îl va termina. Clipeşte din ochi de frică când cuţitul

încovoiat se apropie de el, iar când deschide mai bine ochii, cuţitul este apăsat tare pe carotida lui Downey, iar cealaltă mână a ei trage de păr pe spate capul lui, ca să întărească apăsarea lamei pe gât.

– Dă-i drumul, John, dă-i drumul.

– Ce dracu'... Ai înnebunit?

Downey dă ochii peste cap până ce li se vede albul, dar rămâne nemişcat pe poziţie.

– Dă-i drumul chiar acum sau îţi tai gâtul de la o ureche la cealaltă, aşa să mă ajute Dumnezeu.

Pentru câteva secunde, Downey nu face nici o mişcare. După aceea, Madden simte cum apăsarea pe gâtul lui începe să slăbească treptat. Se strecoară de sub trupul celuilalt şi, ducându-se în spatele lui, îşi lasă mâna peste mâna ei şi preia cu grijă cuţitul, fără a-l mişca de pe poziţie. Downey vrea să vorbească, dar Madden îi spune să tacă şi apasă lama mai tare pe pielea individului. Toată furia lui s-a concentrat acum în mână, care tremură din pricina intensităţii sentimentului.

– În debara, rosteşte femeia.

În prima clipă, Madden nu pricepe, însă ea arată cu mâna şi atunci el îl împinge uşor pe Downey înainte, pas cu pas. Kirsty ajunge înaintea lor şi Madden aude zgomotul de chei din mâna ei, apoi, când Downey încearcă iarăşi să vorbească, şopteşte:

– Nu mă tenta.

Lasă cuţitul să se mişte puţin, ca şi cum ar căuta locul perfect pe gâtul omului. Ajuns la uşă, îl împinge pe Downey în cămăruţa îngustă, iar când acesta se împiedică în faţă, Kirsty trânteşte uşa şi răsuceşte cheia în broască. Aproape imediat se aud înjurături urmate de lovituri puternice în uşă, după care Madden şi Kirsty se trezesc uitându-se unul la celălalt, ca şi cum nici unul din ei nu pot înţelege pe deplin ce au făcut, până ce ea rosteşte:

– Ia-mă cu tine.

El ezită şi atunci ea adaugă:

– Oriunde.

Iar atunci el încuviinţează, în vreme ce uşa debaralei vibrează şi răsună de tentativele lui Downey de a o dărâma. Madden îi spune

femeii să îşi ia o geantă şi un paşaport, dar să o facă rapid. Aude paşii ei grăbiţi pe trepte, zgomot de uşi de dulap trântite, şi stă cu cuţitul în mână, simţind cum îl inundă un şuvoi de adrenalină care îi înlătură frica.

Ea revine mai repede decât şi-ar fi putut el imagina. În vreme ce uşa debaralei începe să se încovoaie încet, ei ies din casă şi urcă în taxi. În maşină se ţin de mână, iar când ea începe să tremure, el îi înconjoară umerii cu braţul şi îi spune că va fi totul bine. Că va fi totul bine. Şi în vreme ce se îndreaptă spre aeroport şi spre primul zbor care decolează din acel loc, un loc unde el ştie că nu se va mai întoarce niciodată, Madden închide ochii şi se gândeşte la lac, încearcă să-şi amintească felul în care, în fiecare dimineaţă, zorii de zi încep să modeleze şi să transforme suprafaţa apei într-un soi de luciu nou al vieţii.

Când ajunge acasă şi parchează maşina, Fenton se bucură că nu vede maşina lui Miriam acolo – nu are chef să vorbească, nu vrea să retrăiască cele întâmplate, chiar dacă ştie că în foarte scurt timp vorbele lui vor ajunge în toate mijloacele de informare în masă, ca toată lumea să le afle. În gură simte încă gustul stării lui de rău. Vrea să bea ceva, dar după ce opreşte motorul rămâne perfect nemişcat şi ţine de volan cu ambele mâini. Şi-ar dori să fie pe punctul de a pleca într-o altă călătorie, să treacă iarăşi în zori de zi prin oraşe adormite, să se găsească din nou pe autostrăzi învăluit de lumina blândă a amurgului, pe drumuri de munte care trec prin inimi dese de codri, şi de toate locurile unde el e un necunoscut, nu mai vizibil decât un grăunte de nisip pe ţărmul universului. Şi care ar putea fi cel mai mare truc dintre toate, cea mai bună magie pe care să o înveţe dacă nu să facă pe cineva să dispară? Va dispărea chiar el; acum e momentul. Va pleca, va dispărea şi îi va lăsa pe toţi ceilalţi să se descurce fără el – să ajungă undeva departe tare, unde să nu îl judece nimeni.

A ajuns deja o ruşine pentru cei aflaţi încă în serviciu, parte a trecutului lor de care ei vor să scape ca de o piele moartă. Şi cum să ştie vreunul dintre ei cum s-ar comporta în locul lui, dacă nu ar trece prin ce a trecut el? Oare chiar cred că este posibil să stai înconjurat de confort şi mulţumire şi să judeci un om care se confruntă cu iadul, care simte în fiecare zi flăcările infernului lingându-i faţa? Fenton a fost folosit şi apoi scuipat afară, tras pe tuşă împreună cu toate celelalte moşteniri neplăcute ale trecutului. Însă deşi el încearcă, nu mai poate chema în ajutor protecţia furiei şi ce simte acum

este ceva care se deschide în interiorul lui, ca şi cum toate turnurile de adăpost s-ar prăbuşi, iar în faţa lui nu se mai deschide nimic altceva în afară de o întindere vastă de câmp deschis, unde el este expus căldurii tot mai intense a soarelui, şi indiferent cât de departe merge, nu se vede nici un indicator al ajungerii la destinaţie.

Se dă jos din maşină şi are senzaţia că i se va face iarăşi rău, dar senzaţia trece. Se trezeşte în casă şi degetele lui formează codul de securitate pe tastele unei alarme dintr-o casă care pare mai pustie ca niciodată, iar tăcerea dinăuntru este apăsătoare şi stratificată, ca un strat gros de zăpadă. Se duce la bucătărie şi ia o gură de apă, o plimbă prin gură, apoi o scuipă afară. Telefonul sună, dar îl ignoră, apoi, după ce acesta tace, se duce sus, la baie. Pentru câteva clipe se gândeşte să încerce să doarmă, dar ştie că telefonul va suna din nou şi că oamenii vor dori să îi vorbească, unii cu cele mai bune intenţii, alţii cu intenţii rele, aşa că se duce la garderobă şi deschide micul seif care se odihneşte pe raftul de sus, după care îl ia de acolo. Se grăbeşte să iasă afară la maşină – nu vrea să o întâlnească pe Miriam când se întoarce de la tatăl ei. Nu vrea ca ea să-l vadă deoarece crede că, dacă îl vede acum, ea va vedea o schimbare la el din pricină că el îi va părea diferit, dintr-un motiv pe care nici el nu-l înţelege. Şi Fenton nu are chef să fie obligat să răspundă la întrebările pe care cu siguranţă ea i le va pune. Nu mai vrea să răspundă niciodată vreunei întrebări a cuiva.

Conduce încet spre munţii Mourne, în vreme ce lumina începe deja să se estompeze, înceţoşând contururile crestelor tot mai mult, până ce munţii abia ajung să se mai desluşească în peisaj, în ciuda apropierii de ei. Urmează şoseaua principală care îi înconjoară pe la margine, apoi virează direct spre ei de-a lungul unor drumuri mai înguste mărginite de creste şi păduri, până ce ajunge în parcarea pentru maşini de lângă unul din lacurile din zonă. Nu se mai vede nici o maşină acolo, iar mesele de picnic zac pustii şi triste, în vreme ce o ploaie măruntă începe să vălurească apa. O cioară, cu aripile desfăcute pentru a-şi menţine echilibrul, stă pe marginea unui coş de gunoi galben şi caută resturi de mâncare. Este un loc tăcut. Lumina care scade în intensitate pare să apropie munţii, cu crestele lor stâncoase

tot mai greu de desluşit pe fondul cerului cenuşiu. Din când în când se văd petele albe ale oilor traversând pantele mai joase şi tot aşa stoluri negre de păsări săgetează înaltul tot mai coborât al cerului. Fenton dă drumul la ştergătoare ca să menţină parbrizul curat – i se pare important să vadă totul, să absoarbă cu privirea tot ce nu va mai apuca să vadă –, dar după o vreme acestea încep să bată ca o tobă în urechile lui, aşa că trebuie să le oprească. Se întreabă cum e să doarmă în pădure, să doarmă într-un loc secret pe care nimeni altcineva să nu-l descopere. Simte arma rece în mâna lui când o scoate din tocul negru de piele. N-a tras niciodată cu ea în cei treizeci de ani de când o are. În treizeci de ani n-a fost niciodată nevoit să o îndrepte asupra cuiva. Totul era secret, totul se găsea în altă parte şi el ajungea în locuri unde armele fuseseră folosite doar ca să vadă rezultatele acţiunii lor, rămăşiţele umane abandonate şi acoperite cu pături. Totul se destrăma, totul se făcea bucăţi chiar în faţa ochilor lor, iar ei trebuia să facă miracole, să ţină şandramaua în picioare când era greu să te mai ţii tu însuţi pe picioare. Nu se putea face aşa ceva, lucrurile se rupeau şi se distrugeau. Se ciocneau unele de altele şi se contopeau, aşa cum apa şi cerul sunt acum o oglindă cenuşie fiecare pentru celălalt, doar micile izbucniri de alb trasând graniţa dintre ele.

Aşa stăteau lucrurile atunci când chipul alb al lui Connor Walshe s-a ivit din beznă, alergând excitat spre Fenton cu mica lui înşiruire de nume, cu informaţii despre ce auzise şi ce văzuse, aducând, plin de importanţă, totul la cuib ca pe o captură preţioasă. Numele lui Gilroy era printre ele. Acum Fenton îşi zice că de-aia nu avea să fie niciodată tată, deoarece într-o bună zi ar fi ajuns să ucidă un puşti. Nu doar să distrugă un copil, ci doi. Doi băieţi care credeau că el avea să aibă grijă de ei şi care încercau să găsească adăpostul protecţiei lui. Ce mai contează faptul că el nu le-a dorit răul? E bine că a venit acum în acest loc, care seamănă cu inima dezgolită şi lipsită de viaţă a întregii lumi. Mâna lui încearcă să mângâie mânerul pistolului, dar realitatea metalică a armei îi refuză gestul. Ar vrea ca arma să devină parte a corpului său, să se lipească cu căldură de pielea lui, fie şi pentru o secundă, dar în vreme ce desface piedica de

siguranţă simte doar duritatea ei. Sticla din faţa lui este aburită din pricina respiraţiei, astfel că el nu mai vede nimic afară. Fenton ridică arma şi o duce la tâmplă. O ţine acolo multă vreme, până ce mâna lui devine neclintită, apoi o aşază pe locul din dreapta lui. În maşină e frig – dă drumul la motor şi porneşte dezaburitorul parbrizului. Apoi, în vreme ce ploaia tot mai măruntă continuă să cadă în rafale peste parbriz şi să agite întinderea de apă din faţa lui, Fenton îşi apasă degetele de tâmplă, acolo unde cu o clipă mai devreme se odihnise ţeava armei, şi încearcă să îşi liniştească tresăririle tot mai puternice ale fricii interioare.

În vreme ce intră în blocul de apartamente, Stanfield se simte nervos. Aruncă o privire înapoi şi îl vede pe Beckett plecând, apoi îşi scutură umerii de brusca izbucnire de nelinişte. Ceea ce se petrecuse fusese mai presus de orice posibilitate a lui de control şi cu siguranţă nu se regăsise în vreun scenariu de posibilităţi conceput dinainte. Bineînţeles că îl puteau distruge cu fotografiile, dar ştie că aşa ceva ar fi o dovadă de ciudă şi că este improbabil ca ei să-şi irosească puterea pe care cred că o deţin asupra lui doar din animozitate personală; în fine, în mod sigur nu Walters – e mai puţin sigur pe William. Nu, vor reveni cu alte cereri şi ca să facă asta au nevoie să păstreze în mânecă atuul şi nu să-l folosească inutil. Şi evident că el le va spune tuturor părţilor implicate că a făcut tot ce-i stătea în puteri ca să propage oricare versiune a adevărului la care ei ar fi aderat. El era lipsit de putere în faţa exploziei, era la fel de şocat ca toată lumea – nu de pretenţie, ci de faptul că aceasta găsise o voce din aceeaşi parte a baricadei. Singurul lucru pe care nu îl cunoaşte nimeni încă este acela că el dispune de o evadare proprie şi, deşi nu a pus încă la poştă scrisorile, probabil că o va face de dimineaţă, iar atunci, la prima ocazie, va dispărea şi va ieşi de pe scena publică şi din viaţa publică pentru o perioadă potrivită de timp, apoi, când va decide că a sosit vremea revenirii, se va limita la chestii din spatele scenei. Orice va fi nevoie ca să ţină lupii departe de uşa lui. Poate că nişte cursuri îi vor prinde foarte bine, iar el deja a început să creadă că ar trebui să-şi raţionalizeze bunurile peste câţiva ani, să-şi vândă casa incredibil de valoroasă din Londra şi să cumpere o proprietate în străinătate. Undeva la soare, undeva unde soarele să-i încălzească măduva spinării şi să-i încetinească îmbătrânirea. Poate

că are nevoie de căldura soarelui ca să-şi trezească la viaţă esenţa fiinţei sale, să-şi păstreze vii trupul şi mintea.

Îşi spune că dacă ar fi să mai stea mult în această glumă de ţară ar urma doar o moarte lentă deoarece el s-ar stafidi complet, privat fiind de toate lucrurile de care are nevoie ca să îşi păstreze viaţa intactă. Aşa că intră cu o mai mare determinare în apartament, aprinzând ca întotdeauna luminile mai slabe, care înmoaie senzaţia de pustietate, şi invitând voci umane să îi vorbească prin muzică. E una dintre bucăţile lui favorite – „Rose Lake“ de Tippett –, aşa că îşi toarnă un pahar de vin roşu şi se duce la fotoliul de unde poate privi râul, în vreme ce acordurile muzicii umplu treptat camera cu viaţă. Şi totul i se pare atunci a suna mai bine, căci el ştie că nu va mai petrece multe nopţi aici şi că pentru a-şi aduna lucrurile ca să fie gata de plecare nu are nevoie de mai mult de o oră. Nu va pleca cu mâna goală, deoarece pe lângă salariul frumuşel pe care deja l-a încasat a acumulat suficientă experienţă ca să-şi scrie cartea visată dacă va dori asta. Iar în coloana de realizări a jurnalului vieţii lui se mai adaugă şi faptul că a văzut-o pe Emma şi chiar dacă nu s-a putut absolvi singur de învinuirea ei pentru cele întâmplate cu Martine, a reuşit măcar să o vadă şi să stabilească un canal de comunicare cu ea, indiferent cât de fragil şi de puţin deschis.

Stă la fereastră şi urmăreşte cum felinarele de culoarea chihlimbarului de pe cealaltă parte a drumului îşi împrăştie lumina lor gălbuie în nemişcarea serii. Uneori are impresia că acest loc de la marginea Europei are parte doar de fărâme de lumină, de resturile de luminozitate ale unor locuri mai strălucitoare. Acum el are nevoie de cer albastru şi de căldură pe care s-o simtă pe piele. Bea din vin şi lasă muzica să-l inunde, aşa că atunci când sună telefonul se simte iritat. Se gândeşte să-l ignore, însă se ridică nu fără ezitări şi răspunde, continuând să ţină paharul cu cealaltă mână. Nu recunoaşte vocea, dar apoi îşi dă seama că este Alan, ginerele cu care n-a vorbit niciodată, şi care îi spune ceva despre Emma, şi atunci strânge mai tare paharul, de teamă ca nu cumva acest apel să-i aducă veşti îngrozitoare despre fiica lui. Nu ascultă deloc ce i se spune, ci întreabă direct:

– Ea e în regulă?

– E bine. E bine, şi copilul e bine.

– Copilul?

– S-a născut de dimineaţă, la ora unsprezece. Un băiat. A venit mai devreme decât credeam, dar e bine. Totul a decurs foarte bine.

– Şi Emma cum e?

– Obosită, dar în regulă.

Urmează o pauză, nici unul din ei neştiind ce să mai spună, aşa că îi spune ginerelui pe care nu l-a întâlnit niciodată că e încântat, după care se lasă o nouă tăcere stânjenitoare, iar ca să îi pună capăt el întreabă la ce spital e fata lui. Acum îşi dă seama că se gândesc amândoi la acelaşi lucru, aşa că inspiră adânc şi întreabă.

– Cred că o să fie în regulă, i se răspunde.

– Mulţumesc, zice el. După care, pentru prima dată, foloseşte numele de botez al ginerelui şi îi spune: Alan, să ştii că apreciez gestul.

– Nici o problemă.

Apoi convorbirea ia sfârşit şi el aşază paharul cu vin lângă telefon şi se gândeşte câteva momente, încercând să-şi dea seama dacă cel care l-a sunat era doar prea stingherit ca să spună nu sau dacă ea chiar ar fi în stare să-l dorească acolo. Nu cunoaşte nici unul dintre răspunsuri, dar este vorba de un ultim risc pe care este dispus să şi-l asume. Îl sună pe Beckett şi se scuză cât poate de bine pentru neplăcerea creată, apoi îşi aude propria voce plină de mândrie cum îi spune lui, îi spune lui Beckett, cu care n-a avut niciodată o relaţie emoţională mai îndelungată de câteva secunde, că tocmai a aflat că fiica lui a născut şi nu este cumva posibil să...? Beckett îl felicită într-un mod tipic rezervat şi îi spune că vine să îl ia în douăzeci de minute. În fundal, Stanfield aude voci de copii şi atunci îşi cere din nou scuze.

Lasă telefonul jos. Deşi ştie că nu se poate întâmpla asta de la un singur pahar de vin, se simte un pic cam vesel, cu mintea învăluită de o ceaţă de gânduri care generează confuzie. Este bunic, însă imediat Stanfield respinge cuvântul din pricina conotaţiilor legate de părul cărunt şi senilitatea în cărucior, aşa că preferă să se gândească la copil şi brusc îşi dă seama că nu-i ştie numele şi nici greutatea la naştere. Însă mama şi fiul sunt bine şi asta e tot ce contează acum, aşa că se duce în grabă la baie şi se împrospătează, după care îşi

schimbă hainele. În mai puţin de douăzeci de minute ajunge şi Beckett. În vreme ce Stanfield se repede la uşă îşi dă seama că a lăsat muzica pornită, dar decide să o lase aşa, şi chiar în clipa în care iese îşi aminteşte titlul piesei. Flori! Are nevoie de flori, dar habar n-are de unde poate cumpăra aşa ceva la o asemenea oră, aşa că, după ce îi mulţumeşte lui Beckett pentru deranj, îi spune ce vrea, iar pe drumul spre spital se opresc la un garaj. Se dezumflă rapid când vede opţiunile care îi stau în faţă, căci totul are un colorit strident şi artificial, şi nici o nuanţă nu seamănă cu ceea ce ar trebui să însemne o floare adevărată. Se uită la Beckett şi ridică din umeri, apoi, din disperare, alege zece buchete deja făcute şi cu ajutorul şoferului le duce înăuntru, unde, neluând în seamă coada care se formează în spatele lui, arată înspre florile pe care vrea să le scoată din fiecare buchet şi îl pune pe vânzător să facă un nou buchet din ceea ce a ales, aruncând restul. E mai puţin decât ar fi vrut, dar altceva mai bun nu găseşte în acele circumstanţe. După ce pornesc din nou la drum, încearcă să mai aranjeze puţin buchetul.

Nici spitalul nu-l mulţumeşte. Dacă i-ar fi stat în putinţă, el ar fi aranjat bucuros ca naşterea să se petreacă la un spital privat, care să nu arate ca şi cum ar avea nevoie de renovare şi care să reprezinte un mediu estetic mai plăcut de aducere pe lume a copiilor. Străbate coridoarele de culoare crem, cu podelele lor uzate şi uşi batante din plastic, şi îşi şterge pe drum haina de picăturile de apă scurse din buchetul de flori. Însă, în ciuda tuturor neplăcerilor, în paşii lui se simte mândria, o mândrie care îi este de ajutor ca să-şi controleze nervozitatea. Dar dacă aparenta afabilitate a soţului ei va fi înlocuită de ceva mai rău, de refuzul fiicei lui de a-l vedea sau de indiferenţa ei studiată? Nu prea are timp să se gândească la posibilităţi, căci ajunge rapid în aripa unde ştie că se găseşte fiica lui. Se uită din nou îngrijorat la flori, spunându-şi că acestea încep deja să arate deplorabil. Însă fiicei lui nu i-au plăcut niciodată manifestările ostentative sau ceea ce ea considera a fi expunerea bogăţiei, aşa că, poate ca o ironie, până la urmă el a făcut alegerea corectă. Întreabă o asistentă unde o poate găsi pe fiica lui, iar femeia îi zâmbeşte răspunzându-i, după care complimentează florile, spunând că va aduce

o vază în scurt timp. Stanfield trece de primele două saloane, unde vizitatorii stau strânşi în jurul paturilor, şi îşi zice că din cine ştie ce motiv presupusese că fata lui va avea o rezervă proprie, apoi oftează când îşi dă seama că totul se va desfăşura în aceeaşi manieră domestică precum s-au desfăşurat lucrurile cu ocazia ultimei lor întâlniri. Se simte un miros care îi aminteşte de varză sau de plăcintă. Îşi slăbeşte puţin gulerul vârându-şi un deget între acesta şi gât. Încrederea a început să i se estompeze, apoi dispare complet când se gândeşte că Martine ar fi trebuit să vină acum în vizită, că Emma şi-ar fi dorit-o pe maică-sa, nu pe el. Ezită, se gândeşte să se întoarcă şi să plece de acolo, aruncând florile în cel mai apropiat coş, însă în faţa lui apare un tânăr şi imediat cei doi îşi dau seama cine este fiecare.

– Alan?

– Da. Tatăl Emmei?

– Henry Stanfield. Foarte încântat să te cunosc.

Îşi întinde mâna şi aceasta îi e strânsă fără ezitare. Tânărul e ceva mai tânăr decât şi-l imaginase, poate cu câţiva ani mai tânăr decât Emma, şi e chipeş la modul băieţesc. Spre uşurarea lui, Stanfield zăreşte prea puţine dovezi ale prejudecăţilor lui legate de modul în care trebuie să arate un profesor de geografie de gimnaziu.

– Ai făcut foarte bine să mă suni – apreciez enorm gestul. Minimizează cu graţie mulţumirile printr-o ridicare din umeri şi o uşoară clătinare a capului. Cum se simt amândoi?

– Sunt amândoi bine, se simt excelent, răspunde tânărul, făcându-i o invitaţie cu braţul întins.

Stanfield ar vrea să-i spună că nu e chiar aşa de simplu, însă ezită din nou şi, ca diversiune, îşi pleacă privirea spre florile despre care îşi dă seama brusc că nu miros şi ale căror cupe lipsite de viaţă par să se strâmbe la el.

– Frumoase flori. Mă duc să aduc o vază.

– N-am găsit altele mai frumoase la o asemenea oră. Nu-i nevoie – aduce asistenta una.

Stanfield simte un fior de panică şi ştie că are nevoie de prezenţa ginerelui pe care nu l-a cunoscut până în acele momente, dar care, din câte îşi poate el da seama, nu pare să-i poarte vreo pică evidentă.

– Atunci daţi-i drumul. Emma e în primul pat, chiar după colţ.

Atunci Stanfield se aude rostind ceva incredibil de pompos şi de prostesc:

– Crezi că e gata să mă primească?

Parcă ar fi un soi de peţitor dintr-un roman de Jane Austen, ajuns să facă curte uneia din fetele doamnei Bennet. Însă are nevoie să afle de la acest tânăr dacă el ar trebui să parcurgă paşii următori – nimeni nu ar şti mai bine asta decât el.

– Cred că e pregătită, răspunde tânărul, apoi, ca şi cum ar încuraja un copil să facă primii săi paşi independenţi, dă din cap.

– Mulţumesc, Alan. Vii şi tu?

– Peste câteva clipe. Trebuie să discut ceva cu sora medicală. Mă întorc în câteva minute. Mergeţi acolo.

Aşadar, nu mai are cale de întors acum. Îşi îndreaptă spatele şi, ţinând florile în faţa lui ca pe un scut, intră în salon, unde o vede pe fiica lui în capul oaselor pe pat, ţinându-şi fiul în braţe. E atât de preocupată de copil încât nu-l vede şi pe el, iar Stanfield nu îşi găseşte curajul să vorbească deoarece crede că, dacă va rosti vreo vorbă, acel moment va fi distrus iremediabil. Aşa că stă acolo şi se uită cum părul ei despletit îi acoperă partea laterală a feţei şi cum ea mângâie uşor colţul gurii bebeluşului cu vârful degetelor. O parte a lui îi spune că ar trebui să plece acum, să iasă în tăcere din raza ei vizuală şi să dispară, deoarece e de o mie de ori mai bine să plece şi să ţină pentru totdeauna minte acea clipă, decât să se amestece şi să rişte ruinarea momentului prin prezenţa lui. Face un singur pas înapoi, dar ea îşi ridică privirea şi îl vede, iar el nu e sigur, dar e posibil ca ea să-i fi înţeles gestul, aşa că încremeneşte pe loc, până ce ea îi zâmbeşte. Este un zâmbet fugar, abia schiţat, dar suficient cât să-l invite pe el să înainteze. Stanfield aşază florile pe pat, fără nici un comentariu, şi se apropie ca să vadă mai bine bebeluşul din braţele ei.

– E frumos, spune el, cu o voce şoptită şi nesigură.

– Da, răspunde ea.

Ca şi cum ceea ce ar fi spus el fusese o simplă afirmare a unui fapt şi nu un compliment. Ea îşi menţine privirea fixată pe faţa

bebeluşului, ca şi cum ar fi căutat acolo ceva nedescoperit încă, pe care să îşi concentreze admiraţia.

– Şi tu eşti bine, Emma?

– Mi-e bine, doar un pic obosită şi înţepenită.

În acel moment, Stanfield ar da tot ce are în lume doar ca să poată întinde mâna şi să atingă obrazul ei, sau să se poată apleca pentru a o săruta cu blândeţe pe frunte. Se uită la mâna ei şi ar vrea să o simtă în mâna lui, dar se controlează şi încearcă să-şi calmeze bătăile inimii printr-o vorbire calculată:

– Şi v-aţi decis la un nume deja? întreabă el, uitându-se la ea, îmbrăcată în cămaşa ei de noapte simplă, şi spunându-şi că pentru el seamănă cu fetiţa care a fost pe vremuri, cu copilul rămas pe vecie în amintirea lui, aşa cum acel bebeluş va rămâne pe vecie în amintirea ei.

– Nu suntem siguri – ne aşteptam la o fată, nu ştiu de ce. Dar ne gândim la ceva simplu, cum ar fi Tom.

– Thomas?

– Nu, doar Tom.

– Foarte bine, aprobă el.

În aceeaşi secundă, el ştie că e improbabil ca ea să-i îngăduie să-i ofere bebeluşului lucruri, aşa că nici nu se pune problema de suportarea taxelor şcolare sau de stipendii, şi nici de cadouri extravagante de Crăciun. Este total incertă posibilitatea ca ea să-i îngăduie să ofere până la urmă ceva, orice, iar el nu are nici un drept să se aştepte la bunăvoinţă.

– L-am cunoscut pe Alan – e foarte simpatic.

– Deci aprobi?

– Aprob orice îţi doreşti tu.

Ea îşi întoarce privirea spre copil, în vreme ce el se întreabă dacă nu a spus deja prea multe.

– Mersi pentru flori.

– Nu sunt cele mai bune. Mă tem că nu prea am avut de unde să aleg.

– Sunt foarte frumoase. Sora o să le pună în apă mai târziu. Apoi, ridicându-şi privirea de la bebeluş, ea întreabă: Cum a mers azi?

– Cred că a mers bine – dacă ăsta e cuvântul potrivit. Se pare că Maria şi familia ei îl vor primi pe Connor înapoi. Foarte curând, foarte curând.

Ce să-i spună? Şi cum să-i mărturisească faptul că are în buzunar o scrisoare pentru ea?

– Asta-i bine, chiar foarte bine. Mulțumesc pentru ajutor.

El schiţează simplu un zâmbet şi încearcă să nu se gândească la modul în care a încercat din răsputeri să nu facă nimic, aşa cum proceda mereu atunci când se punea problema propriilor sale interese. Iar acum el e pe punctul de a fi răsplătit pentru un serviciu pe care nu l-a prestat, căci ea îşi ridică fața spre el şi întreabă:

– Ți-ar plăcea să îl ţii în braţe?

– Foarte mult.

În vreme ce ea îi dă cu mare atenţie copilul, mâinile lor se ating pentru foarte scurt timp. Ea a fost ultimul şi singurul bebeluş pe care el l-a ţinut în braţe, iar acum a ajuns să țină un alt ghemotoc uman, pe fiul ei. Lipeşte bucata aia de viaţă de materialul negru al hainei de stradă. Pare o chestie mai frumoasă şi mai vie decât orice altceva ţinut de el în braţe. Se vede obligat să se aşeze pe marginea patului din pricina puterii pe care o simte în acea făptură. Apoi îşi întoarce privirea în altă parte, ca ea să nu-l vadă.

Mai târziu stă tăcut în maşină, dar acele clipe încă rezonează în interiorul lui ca şi cum ar fi reale, ca şi cum bebeluşul ar continua să se odihnească în braţele lui. Ca întotdeauna, Beckett nu spune nimic, conducând cu aceeaşi precauție constantă şi uitându-se permanent în oglinzile retrovizoare. Ajung aproape de apartament când sună telefonul lui mobil. Stanfield răspunde şi se trezeşte că vorbeşte cu Matteo, care aproape nu mai are suflu, într-o discuţie care se întrerupe mereu, aşa că din fragmentele de cuvinte rostite el abia reuşeşte să înţeleagă faptul că trebuie să vină urgent la sediul din port.

Coloana neagră de fum se vede de la distanţă. Imediat ce traversează râul văd cerul devenit purpuriu, ca o cicatrice care se extinde încet pe fondul negru, iar aerul răsună de sirene. Se dau într-o parte ca să permită trecerea în goană a maşinilor de pompieri şi de poliție. Porţile de la sediu sunt deschise larg şi oamenii de la securitate fac

gesturi largi de trecere pentru maşinile de intervenţie, dar opresc toate vehiculele presei. Încearcă să-i oprească şi pe ei, dar Beckett le arată autorizaţia şi atunci primesc permisiunea de a intra. Chiar înainte de a se da jos din maşină, Stanfield vede că aproape întreaga clădire e spulberată, în vreme ce părţi din acoperiş continuă să se prăbuşească, iar în locul lor apar noi erupţii furioase de flăcări care ţâşnesc în sus în limbi învolburate de galben şi albastru. Deasupra unei porţiuni căzute se vede un gol roşu căscat, din care erup cu zgomot scântei şi cenuşă ca o zăpadă neagră. Stanfield stă lângă Beckett şi recunoaşte propria senzaţie primitivă de uluială care se manifestă în prezenţa focului necontrolat, iar pe faţă simte amprenta căldurii.

– Slavă Domnului că sunteți aici, țipă Matteo, alergând spre ei, cu fața o adevărată oglindă multicoloră. Nu vă găseam.

– Am închis telefonul la spital, răspunde Stanfield, întorcându-şi privirea spre incendiu.

Pentru o secundă, şocul pe care îl resimte este înlocuit de cuvintele lui Matteo, pe care acesta le rosteşte ca şi cum ar crede că Stanfield ar fi putut aduce cu el cine ştie ce capacitate miraculoasă de a stinge acel infern.

– Nu pot salva nimic, spun ei. Nu vor să trimită oameni înăuntru – spun că e prea mare riscul de prăbuşire a clădirii. Trebuie să vorbiţi cu ei.

După care Matteo îl trage pe Stanfield de mâneca hainei, ca un copil care îşi trage părintele după el.

– Ascultă, rosteşte Stanfield, scoţându-şi braţul din strânsoarea tânărului. E prea târziu, clădirea s-a dus şi nu putem risca viețile oamenilor. S-a dus.

Ca la un semnal, se vede o limbă groasă de foc ţâşnind de deasupra intrării principale.

– E prea târziu. După o clipă, întreabă: Cum a pornit totul?

– Nu ştim, răspunde Matteo. Nu ştim. Cum de s-a întâmplat aşa ceva?

Stanfield se apropie de foc şi, simţind o compasiune bruscă pentru colegul lui mai tânăr, se gândeşte să îl înconjoare cu braţul. În ciuda cunoştinţelor lui, cât de puţine ştie el despre lume, cât de puţin

înţelege că uneori îngerul care tulbură apa e în stare doar să întunece vârtejurile trecutului. Evident că va urma o anchetă, iar pentru tot restul istoriei lor pline de amărăciune şi de otravă, părţile se vor învinui reciproc, iar în fiecare an câte o nouă teorie a conspiraţiei va înflori şi va atribui vinovăţii. Securiştii? Walters şi echipa lui? Una dintre miile de grupări paramilitare tot mai expuse? Un singuratic acţionând cumva din interior? Cine să fie sigur? După ce toate aceste posibilităţi vor fi epuizate, un act de voinӑ divinӑ? Poate chiar fuziunea colectivă a atât de multor dureri, într-un soi de combustie spontană. Cine să ştie? Cine va şti vreodată adevărul?

În vreme ce Matteo se sprijină de partea frontală a maşinii, cu o mână acoperindu-şi ochii pentru a se proteja de căldură, Stanfield se îndepărtează în altă direcţie. Pe apele glofului focul dansează şi tremură, tachinând şi vopsind ţesătura neagră a apei. Departe de ceilalți, se opreşte şi recită cuvintele:

Iar focul morţilor dansa
În beznă-nvolburat
Şi apa ca vrăjită-ardea
În verde-albastru-alb

Se apropie de panglica de apă care luceşte, temporar înflăcărată de culori vii. Focul generează o diferenţă dintr-un punct de vedere – toate dosarele au fost scanate şi conţinutul lor se odihneşte acum în discurile calculatoarelor, undeva în cyberspaţiu, mai presus de orice distrugere. Aşa ceva ei n-aveau de unde să ştie. O mantie întunecată şi învârtoşată de fum plin de scântei aruncă în sus cenuşă şi învăluie oraşul. Stanfield simte în buzunar cele două plicuri şi le scoate de acolo. Are o fiică în acel loc şi acum are şi un nepot, un bebeluş pe care i s-a îngăduit să îl ţină în braţe. O ploaie neagră de cenuşă cade tăcută peste apă, în acest loc de gestaţie, de unde au pornit lungi călătorii. Apoi Stanfield face bucăţele ambele plicuri şi porneşte înapoi spre maşină. Până acolo, pe gulerul hainei i se aşază un strat fin de cenuşă.

Sfârşituri

Cerul se întinde cenuşiu pe la margini şi închis, rezistând încă la primele tresăriri molatice ale zorilor de zi care devin tot mai insistente dinspre est. O ceaţă subţire, fără vlagă, se aşază peste reţeaua fără formă de iarbă-neagră, muşchi şi iarba-caprei. Pâlcuri înghesuite de copaci scheletici, cu crengi osoase, se înghesuie unele în altele ca nişte mâini artritice strânse una într-alta şi totul e tăcut, prins în capcana viselor grele ale întunericului care apasă peste întinderea îndepărtată a mlaştinii. Apa stătută nu reflectă nimic, ci doarme cu desăvârşire netulburată sub veghea joasă a cerului. Apoi, treptat, o briză tot mai puternică începe să agite firele de bumbăcăriţă şi smocurile de iarbă. Un mesteacăn se scutură uşor înfiorat şi scoate un geamăt din articulaţiile îmbătrânite de vreme, în vreme ce primele suliţe ascuțite de lumină încep să străpungă dimineaţa.

Peste o oră resturile de ceaţă vor fi dispărut şi lumina va defini totul altfel. O privire scrutătoare va vedea culori, dacă are răbdarea să caute bine – purpuriul ierbii-roşii, vârfurile mov ale rogozului, unduirile întunecate ale ierbii-negre, capetele ciocului-berzei şi, pe sub copaci, unde lumina împinge prin hăţişul de crengi, sclipirea petalelor delicate ale degeţelului-roşu. Însă acesta nu este un loc unde să vină vreodată fiinţele umane. Câteodată, în acest loc, unde nici măcar vitele sau oile nu pasc, se aud sunete – gâlgâitul peltic şi inexplicabil acolo unde nici un picior n-a călcat, bolboroseala lichidă a unei limbi invizibile.

Apoi, pe măsură ce lumina copleşeşte încet cerul, se aude un sunet nou, pe măsură ce zorile îşi încep lupta cotidiană cu apa pentru a crea reflexii bătute de vânt şi pentru a agita plutirea plaurului. La

început totul pare îndepărtat, dar sunetul creşte constant în intensitate, ca o libelulă gigantică ale cărei aripi bat aerul. Iar apoi, odată cu prima lumină adevărată a dimineţii, un excavator galben gâfâie de-a lungul drumului trasat, iar când ajunge la marginea mlaştinii motorul se opreşte şi maşinăria aşteaptă. Curând vor veni şi alţii, cu echipamentele şi dubele lor, cu camerele lor termice de luat vederi şi cu stâlpii de marcaj. Deocamdată însă, şoferul stă singur şi aşteaptă în cabină, şi în vreme ce vântul tot mai tare se furişează în jurul lui, el tremură din pricina răcorii dimineţii. Lipindu-şi palmele ca într-o rugăciune, le duce la gură şi încearcă să le insufle căldura propriei respiraţii.

FICŢIUNE

CLASICI

Charles Dickens .... David Copperfield (2 vol.)
Diderot .... Nepotul lui Rameau
Stendhal .... Mănăstirea din Parma

CLASICI CONTEMPORANI

James Agee .... Un deces în familie
William Blake .... Cântece ale inocenţei
Charles Bukowski .... Poveşti despre nebunia obişnuită ◆ Cea mai frumoasă femeie din oraş şi alte povestiri
Albert Camus .... Carnete ◆ Teatru ◆ Primul om
Albert Camus & René Char .... Corespondenţă 1946-1959
André Gide .... Falsificatorii de bani. Porumbelul ◆ Fructele pământului
William Faulkner .... Cătunul ◆ Oraşul ◆ Casa cu coloane ◆ Steaguri în ţărână ◆ Sanctuar ◆ Sartoris ◆ Nuvele regăsite ◆ Neînfrânţii ◆ Povestiri inedite ◆ Recviem pentru o călugăriţă ◆ Iscoadă în ţărână
Michel Foucault .... Cuvintele şi lucrurile ◆ Arheologia cunoaşterii
Witold Gombrowicz .... Ferdydurke ◆ Trans-Atlantic ◆ Pornografie ◆ Cosmos ◆ Bakakai ◆ Jurnal, vol. 1
John O'Hara .... BUtterfield 8 ◆ Întâlnire în Samarra
Hermann Hesse .... Jocul cu mărgele de sticlă ◆ Knulp. Demian ◆ Siddhartha ◆ Călătorie spre Soare-Răsare ◆ Lupul de stepă ◆ Narcis şi Gură-de-aur
John Irving .... Lumea văzută de Garp ◆ Până te voi găsi
Ilf şi Petrov .... Viţelul de aur ◆ Douăsprezece scaune
Franz Kafka .... Corespondenţă (vol. I) ◆ Corespondenţă (vol. II) ◆ corespondenţă (vol. III)
Claudio Magris .... La voia întâmplării ◆ Călătorie nesfârşită
André Malraux .... Cuceritorii. Calea regală ◆ Speranţa ◆ Muzeul imaginar
Thomas Mann .... Alteţă regală ◆ Mărturisirile escrocului Felix Krull ◆ Povestiri ◆ Lotte la Weimar ◆ Doctor Faustus ◆ Casa Buddenbrook ◆ Muntele vrăjit
Gabriel García Márquez .... Aventura lui Miguel Littín, clandestin în Chile ◆ Despre dragoste şi alţi demoni ◆ Generalul în labirintul său ◆ Un veac de singurătate ◆ Toamna patriarhului ◆ Vijelia ◆ Povestea târfelor mele triste ◆ Dragostea în vremea holerei ◆ Douăsprezece povestiri călătoare ◆ Cronica unei morţi anunţate ◆ Ceas rău ◆ Incredibila şi trista poveste a candidei Erendira şi a bunicii sale fără suflet ◆ Ochi de câine ◆ Ştiri despre o răpire ◆ N-am venit să ţin un discurs
Marcel Proust .... Eseuri ◆ Carnete
Antoine de Saint-Exupéry .... Curierul de Sud. Zbor de noapte. ◆ Pământ al oamenilor ◆ Pilot de război
William Saroyan .... Comedia umană ◆ Nebunie în familie
Jean-Paul Sartre .... Cuvintele. Greaţa ◆ Teatru ◆ Zidul
Claude Simon .... Drumul Flandrei ◆ Georgicele

John Steinbeck .... Păşunile Raiului ◆ Şoareci şi oameni ◆ Fructele mâniei ◆ Cartierul Tortilla ◆ Nopţi fără lună ◆ Perla ◆ Jurnal rusesc ◆ Joia dulce ◆ Călătorii cu Charley
Stefan Zweig .... Suflete zbuciumate

AUTORI ROMÂNI CONTEMPORANI

Vartan Arachelian .... Noaptea bastarzilor
Leo Butnaru .... Ruleta românească
Val Butnaru .... Cartea nomazilor din B
Eugen Ovidiu Chirovici .... Suflete la preţ redus ◆ La Broasca Leşinată ◆ Labyrinth.com ◆ A doua moarte ◆ Voodoo ◆ Pulbere neagră ◆ Hoodoo Creek
Cristian Gava .... Drumul spre fericire. Misterul testamentului

Dafin Mureşeanu . . . . Sosia
Adrian Onciu . . . . Cercul Kagan ◆ Afacerea Alzira
Dumitru Popescu . . . . Cândva, după izgonirea din Paradis...
Dinu Săraru . . . . Trilogia ţărănească (3 vol.)
Alex Mihai Stoenescu . . . . Patimile Sfântului Tommaso d'Aquino
Olimpian Ungherea . . . . Sayonara. Confesiunile unui criminalist

THRILLER, AVENTURI, ACŢIUNE
David Baldacci . . . . Jocul orelor ◆ Colecţionarii ◆ Clubul Camel
Josh Bazell . . . . Târgul cu moartea
Dan Brown . . . . Codul lui da Vinci (ediţie ilustrată) ◆ Îngeri şi demoni (ediţie ilustrată)
John le Carré . . . . Prietenie absolută ◆ Cel mai vânat om din lume
Richard Clarke . . . . Poarta scorpionului
John Connolly . . . . Răzbunătorii
Robin Cook . . . . Şocul
Clive Cussler . . . . Walhalla ◆ Odiseea troiană ◆ Şarpele ◆ Aurul albastru
Joseph Finder . . . . Puteri excepţionale ◆ Paranoia
Colin Forbes . . . . Conspiraţia ◆ Rinocerul ◆ Valul ucigaş
Karin Fossum . . . . Nu privi înapoi!
David Gibbins . . . . Aurul cruciaţilor
Olivia Goldsmith . . . . Preţul libertăţii ◆ Viaţa după Billy
Javier Gonzales . . . . A cincea coroană
John Grisham . . . . Campionul din Arkansas ◆ Mediatorul ◆ Fotbal şi pizza ◆ Ford County ◆ Theodore Boone: puştiul avocat
Richard Hains . . . . Cameleonul de pe Wall Street
Jack Higgins . . . . Atac la preşedinte ◆ Răzbunarea
Jane Johnson . . . . Al zecelea dar
Dean Koontz . . . . Chipul ◆ În puterea nopţii ◆ Trăieşte noaptea ◆ Invazia ◆ Odd Thomas ◆ Odd pentru vecie ◆ Fratele Odd ◆ Noaptea lui Odd
Brad Meltzer . . . . Cartea sorţii ◆ Milionarii
Nelson DeMille . . . . Căderea nopţii ◆ Întoarcerea la Coasta de Aur
Jo Nesbo . . . . Fantoma trecutului ◆ Călăul ◆ Steaua diavolului
Jodi Picoult . . . . O viaţă de rezervă ◆ Dispariţii
Mario Puzo . . . . Omerta
John Saul . . . . Casa de la răscruce ◆ Clubul Manhattan ◆ Vocile ◆ Coşmarul ◆ Vocile răului
Joscelyn Godwin & Guido Mina di Sospiro . . Cartea interzisă
Olen Steinhauer . . . . Turistul
Scarlett Thomas . . . . Sfârşitul domnului Y
J.R.R. Tolkien . . . . Copiii lui Hurin
Nicola Upson . . . . Un expert în crimă
Philip Vandenberg . . . . Al optulea păcat
Michael White . . . . Secretul Medici
Mark Winegardner . . . . Întoarcerea naşului ◆ Răzbunarea naşului
David Wroblewski . . . . Povestea lui Edgar Sawtelle

ROMAN ISTORIC
Juan Tafur . . . . Pătimirile Mariei Magdalena
Su Tong . . . . Eu sunt împăratul Chinei

RAO CONTEMPORAN
Chimamanda Ngozi Adichie . . . . Jumătate de soare galben
Aravind Adiga . . . . Tigrul Alb
Nikita Lalwani . . . . Harul
Manuel de Lopez . . . . Frumoasa din ceaţă
Javier Marias . . . . Inimă atât de albă
Colum McCann . . . . Goana nebună a lumii
Azar Nafisi . . . . Citind *Lolita* în Teheran
Marius Serra . . . . Farsa
Patricia Wood . . . . Loterie

DRAMĂ

Àngela Becerra . . . . Ella
Kim Edwards . . . . Fiica tăcerii
Louise Erdrich . . . . Toba pictată
Alice Hoffman . . . . Al treilea Înger
Helen Oyeyemi . . . . Fiica lui Icar
Indra Sinha . . . . Oamenii lui Animal

ROMAN BIOGRAFIC

Ruy Câmara . . . . Cântece de toamnă

PENTRU TINE

John Burnham Schwartz . . . . Împărăteasa
Anthony Capella . . . . Ofițerul stării civile
Lan Samantha Chang . . . . Moștenire
Sophie Dahl . . . . În jocul celor mari
Laura Dave . . . . Londra este cel mai frumos oraș din America
Anne Fine . . . . Cenușa unei iubiri
Rina Frank . . . . Toate casele au nevoie de un balcon
Gloria Goldreich . . . . Cină cu Anna Karenina
Victoria Hislop . . . . Insula
Stephanie Kallos . . . . Vieți în mozaic
Sarah Lark . . . . În țara norului alb
Santa Montefiore . . . . Marea iubirii pierdute
Linda Newbery . . . . Fata sălbatică
Francine Prose . . . . Prima iubire
Ambra Radaelli . . . . Casa de vacanță
Daniele Sallènave . . . . La Fraga
Lisa See . . . . Floare-de-Zăpadă și evantaiul secret ◆ Dragostea Florii-de-Bujor
Heather Skyler . . . . Vârsta perfectă
Ayelet Waldman . . . . Dragostea și alte lucruri imposibile

NONFICȚIUNE

ISTORIE, SOCIOLOGIE, POLITICĂ, GEOGRAFIE, RELIGIE, ARTĂ

Benedict al XVI-lea . . . . Isus din Nazaret
Grigore Arbore . . . . Libertatea fără democrație și „glonțul de aur"
Richard Bassett . . . . Spionul-șef al lui Hitler
Antony Beevor . . . . Stalingrad
Eugen Ovidiu Chirovici . . . . Misterele istoriei ◆ Puterea ◆ Noua economie
Bill Clinton . . . . Arta de a dărui
John Curran . . . . Agatha Christie. Jurnalul secret
Vasile Dâncu . . . . Patrie de unică folosință ◆ Mitologii, fantasme și idolatrie
Norman Davies . . . . Varșovia
Ioan Drăgan . . . . Comunicarea
Richard J. Evans . . . . Al Treilea Reich
Bogdan Ficeac . . . . De ce se ucid oamenii
John Lewis Gaddis . . . . Războiul Rece
Cristopher Hale . . . . Cruciada lui Himmler
Jonathan Harr . . . . Tabloul pierdut
Vittoria Haziel . . . . Patimile după Leonardo
Angela Lambert . . . . Viața irosită a Evei Braun
Vasile Maierean, Dan Dulciu . . . . O istorie a criptologiei romţnești
Liviu Maior . . . . Alexandru Vaida Voevod
Bor Sugarjav & Ion Mihail Iosif . . . . Mongolia lui Cinghis Haan
M. Baigent & Ion Mihail Iosif . . . . Moștenirea mesianică ◆ Sângele sfânt și Sfântul Graal
Irène Mainguy . . . . Simbolurile masoneriei în mileniul III
Virgil Măgureanu . . . . Declinul sau apoteoza puterii? ◆ Sociologie politică ◆ De la regimul comunist, la regimul Iliescu
Stefan Aust . . . . Complexul Baader-Meinhoff
Ștefan Mâșu . . . . Revelațiile Ucenicului Mason ◆ De la Ucenic la Calfă în Francmasonerie ◆ Omenirea secolului al XXI-lea și Guvernul Mondial
Marian Nazat . . . . România oranj ◆ România târâș

Barack Obama . . . . Îndrăzneala de a spera
Ioan Mircea Paşcu . . . . Jurnal de... „Front"
Sidney Pike . . . . CNN – Noi am schimbat lumea
Lynn Picknet & Clive Prince . . . . Giulgiul de la Torino ◆ Misterul templierilor
Lawrence Rees . . . . Auschwitz
Mihai Retegan . . . . Povestea unei trădări
Alex Mihai Stoenescu . . . . Istoria loviturilor de stat în România (vol. 4, partea I) ◆ Istoria loviturilor de stat în România (vol. 4, partea II) ◆ Interviuri despre revoluţie ◆ În sfârşit, adevărul
James Tabor . . . . Dinastia Iisus
Frederick Taylor . . . . Dresda
Oreste Teodorescu . . . . Codul lui Oreste
Joyce Tyldesley . . . . Egipt
Dumitru Zamfir . . . . Respectarea drepturilor omului în activitatea serviciilor de informaţii

MEDICINĂ
Aurelian Curin . . . . Reiki nontradiţional
Vlad T. Popescu . . . . Dincolo de frontierele Reiki

MEMORII, JURNALE, BIOGRAFII
Carl Bernstein . . . . O femeie la putere
Benazir Bhutto . . . . Reconcilierea
Rodney Bolt . . . . Lorenzo da Ponte. Aventurile libretistului lui Mozart
Gyles Brandreth . . . . Philip şi Elisabeta – Portretul unei căsătorii
Edonde Charles-Roux . . . . Coco Chanel
Eric Clapton . . . . Autobiografie
Stanislao Dziwisz . . . . O viaţă cu Karol
Al Gore . . . . Asalt asupra raţiunii
Mireille Guiliano . . . . Franţuzoaicele nu se îngraşă
Agnès Humbert . . . . Resistence. Războiul nostru
Julio Iglesias . . . . Între Paradis şi Infern
Angela Lambert . . . . Viaţa irosită a Evei Braun
Enrik Lauer . . . . Mozart şi femeile
Gerd Langguth . . . . Angela Merkel
Pierre Leprohon . . . . Vincent van Gogh
Ilie Năstase . . . . Mr Năstase (conţine coliţă filatelică)
Ioan Paul al II-lea . . . . Memorie şi identitate
David Rockefeller . . . . Memorii
Emil Tocaci . . . . Ultimul protest
Roxana Valea . . . . Prin praf şi vise
Kurt Vonnegut . . . . Un om fără de ţară
Regina Maria a României . . . . Povestea vieţii mele (3 vol.)

ESEISTICĂ
Mark Crick . . . . Supa lui Kafka
Ernesto Sábato . . . . Eseuri (vol. 1, 2)
Marius Tucă . . . . Astenii de buzunar ◆ Pamflete cu români

Henry Stanfield, noul membru al Comisiei Adevărului, este tulburat din cauza înstrăinării de fiica sa și se luptă cu consecințele propriilor infidelități. Francis Gilroy, republican veteran și recent numit ministru în guvern, riscă să piardă ceea ce pare a fi chinuitor de accesibil. În America, Danny și prietena lui pregătesc venirea pe lume a primului lor copil, ignorând cu optimism ceea ce îl va forța să se întoarcă în Belfast și va destrăma viața cea nouă pe care au început-o împreună. Polițistul pensionar James Fenton, aflat pe drum către un orfelinat din România cu o furgonetă plină de provizii, va fi curând obligat să se confrunte cu ceea ce a ajuns să considere drept trădarea sa, cu mulți ani în urmă, a unui băiat adolescent.

Într-o societate care încearcă să vindece rănile trecutului cu balsamul adevărului și al reconcilierii, viețile a patru oameni devin legate într-un mod pe care ei nu și l-ar fi imaginat niciodată. Într-o comunitate în care adevărul este de multe ori tribal și parțial, secretul pe care îl împărtășesc amenință să distrugă ceea ce fiecare a construit în prezent. David Park alătură toate aceste istorii individuale pentru a crea o poveste intensă, care transcende atât timpul, cât și spațiul. Emoționant, pătrunzător și cu certitudine angajant, *Comisarul Adevărului* este un roman important al unuia dintre cei mai mari scriitori irlandezi contemporani.

ISBN 978-606-93184-9-2

www.rao.ro
www.raobooks.com

DAVID PARK a scris șapte cărți, printre care se numără *Swallowing the Sun*, *The Big Snow*, *The Truth Commissioner* și, cea mai recentă, *The Light of Amsterdam*.
A obținut premiile Authors' Club First Novel Award, Bass Ireland Arts Award for Literature și, de trei ori, University of Ulster's McCrea Literary Award. A fost nominalizat de două ori pentru „Romanul irlandez al anului".
Trăiește în provincia County Down, Irlanda de Nord, împreună cu soția și cei doi copii ai săi.